Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

+ K. 3 Ed.

N. VI. a
16

500 A (1) ARTIS auriferae
vol 1

DR. ERNST DARMSTAEDTER
No. 104
COLLECTION

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nzy

250 f

Portrait au verso du f* titre

C. 37

(C 2,3)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Recueil rare
1er vol. seul.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

70082

ARTIS AVRIFERAE, QVAM CHEMIAM VOCANT, VOLVMEN PRIMVM:

QVOD

Continet Turbam PHILOSOPHORVM, *aliosq́; antiquiß.* AVTORES.

Cum INDICE Rerum & Verborum locupletissimo.

N°. 7278.

Basileæ,

Excudebat CONR. VVALDKIRCH,

Expensis CLAVDII *de* MARNE, & IOAN. AVBRY.

Anno Sal. cIↃ IↃ XCIII.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

IN HOC I. VOLVMINE CONTINENTVR:

Ex his priores decem & postremum, ex manuscriptis exemplaribus impressimus.

TYPO-

WELLCOME LIBRARY INSTITUTE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

TYPOGRAPHVS LECTORIBVS S. P. D.

ANTE annos aliquot, amice LECTOR, edidimus Volumen satis iuſtum, variorum autorum περὶ χημείας tractantium, opera GVLIELMI GRATTAROLI Medici, collectum. Id cùm non malè nobis ceſſiſſet, gratumque fuiſſe huius Philoſophiæ ſtudioſis animaduerteremus, animum ad eam artem magis excolendam & illuſtrandam, quod in nobis fuit, appulimus. Itaque iuuantibus amicis, Viris doctis, plura collegimus, & ex eis collectis meliora, vt puto, ſelegimus: duobusque hiſce voluminibus, forma cõmodiori, nec ſumptuoſa, diſtribuimus, cogitamusque adhuc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

præſtantiora, ſi Deus nobis otia fecerit, amicique iuuerint, in lucem dare: quibus homines huius præſtantiſſimæ vtiliſſimæque artis cupidi, vti fruique poſſint. Sed dicet aliquis, me his meis editionibus plus nocumenti Reipubl. adferre, quàm emolumenti, cùm vana ſit ars, & ſcientia nulla: quæ non de rebus omninò certis, ſed incertis, & rarò contingentibus, imò rariſſimè, aut fortè nunquam multorum opiniones tractet. Neminem enim hactenus noſtro, aut ſuperiori ſeculo præſtitiſſe, quæ tam magnificè multifariamque pollicētur huius artis Scriptores. Cùm igitur fine careat intento, omnia autem propter finem fiant, ſequitur, nullam eſſe artem, nullámve ſcientiam, & ridiculos illos atque ſtultos, qui hæc tractant, aut impoſtoribus inertibus credunt. Quibus cùm à præſtantibus doctiſſimisque Philoſophis certis demonſtrationibus ſatis ſuperq; reſponſum ſit, probataque huius artis veritas (præſertim verò à celeberrimo Philoſopho

Iosopho Petro Bono Ferrariensi in sua Preciosa Margarita, nunc primùm à nobis integrè (non vt anteà Venetiis) edita: nec non à Laurentio Ventura Veneto, nostra hac ætate, libro ad Illustrissimum Ottonem Henricum Palatinum dicato, & à nobis edito, artis veritas vindicata, & olim ab infinitis ferè viris Philosophis idem factitatũ) nihil mea responsione opus est: cùm præsertim meum non sit docere, aut partes defendere: sed bonarum literarum & artium doctores in publicum ad communem vtilitatem edere, & inter se eos committere, vt veritas tanquam ex silicum collisione excutiatur. Interim tamen quod mihi, inerti scilicet, videtur, dicam. Ab illis ferè contradici, qui in ea arte (& si alioqui doctissimi) nunquam versati sunt: neminem verò magis temerariè aut agere, aut iudicare, quàm ignari & imperiti iudicãt. Inexperto enim videntur multa impossibilia, quæ tamen arte & naturâ facillimè fiunt, vt passim in omni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ferè genere artium experientia docet. Contrà peritus & expertus naturæ sagacissimæ scrutator,& vt ita dicam,coadiutor, ingenio atque solicitudine,etiam quæ imperitis & ignaris impossibilia videntur, & supra captum vulgi, præstare atque efficere potest. Quod ad me attinet,etsi nunquam huiusmodi attigerim, neque is sim, qui de tam abstruso mysterio quicquam iudicare possim, non possum tamē in animum inducere meum, tot doctos Philosophos, & magni nominis viros, imò etiam illustres Reges huius artis præcipuos scriptores, quorum scripta etiam proferimus, deceptos fuisse, aliosque decipere voluisse, cùm aliâs nomen præstantissimum apud omnes doctos iam per tot secula consecuti sint: vti Geber, Auicenna, Rasis, Villanouanus, Raymundus, & alij penè infiniti, tum veteres, tum neoterici, à quorum nominibus nunc abstinemus. Non dubito etiam multos hodie esse, fuisseque anteà insignes impostores; homines

nequam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nequam, literarum & omnium bonarum artium, atq; morum rudiſſimos, omnis generis nequitiæ peritiſſimos, qui cùm præter Cererem & Bacchum, quibus ita familiariter vtuntur, vt etiam eorum ſtigmata non in corpore tantùm, ſed in facie & naſo inſigniti, nihil prorſus ſciant, magnificis tamen verbis venditant ſe magnatibus pro Geberis & Raymundis, vt eorum crumenas decoquãt, cùm ne aquam quidem ardentem ex vino conficere poſſint: cuius tamen dolia integra ſingulis diebus exhaurire poſſunt. Ab his, inquam, impoſtoribus patibulo dignis caueant Nobiles & Principes viri: niſi aurum potabile facere velint.

Sed vt eò redeamus, vnde digreſſi ſumus, authores viros doctos, & verè Philoſophos tibi, amice LECTOR, nunc proponimus huius artis præcipuos Autores. Et primo loco Philoſophorum Pythagoricæ Synodi ſententias, & quaſi Aphoriſmos damus, quibus, ſi diligenter incubueris, Deumq;

omnium bonorum datorem, vt ipſi frequenter monent, rogaueris, non dubito te & naturę ſecreta quamplurima conſecuturum, & deſiderij tui compotem futurum. Synodum hanc TVRBAM PHILOSOPHORVM vocant, cuius duo exemplaria typis excuſimus, propter diuerſam & nominum, & ſententiarum, & ordinis rationē; vt quiſque quod ſibi magis arriſerit, ſequatur. In eam ſequuntur Exercitationes, quibus difficultates plurimæ enodantur. Quibus Aurora Conſurgens annectitur, quæ Philoſophorum loquendi modos, ambages, ænigmata & ſimilitudines aperit. Reliqua breuitatis cauſa præterimus: omnia verò ex manuſcriptis exemplaribus, vel nunquam edita priùs, vel meliora & auctiora damus. Quidque in ſingulis Tomis contineatur, ſequens à titulo pagina indicat. Nunc nobis orandus es, vt hos noſtros qualeſcunque labores boni conſulas: meliora forſitan à nobis accepturus, ſi huius artis, & in primis veritatis

tatis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tatis amantes in commune consulere voluerint, nobisque communicare, quæ aliâs nullo suo emolumento, aliorum verò detrimento apud illos perire possunt. Quod dictum velim non tantùm in hac arte, seu scientia, quàm in aliis omnibus. Si enim veteres sibi tantùm nati fuissent, scientiasque ac artes nobis cælassent, quid quæso differremus à cæteris animantibus? His itaque grato animo fruere.

Vale.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

PROPOSITIONES, SEV MAXIMAE ARTIS CHEMICAE.

PROPOSITIO I.

OMNE purum & mundum extractum à sua minera, à lapidibus, tum rebus extraneis, sine aliqua præparatione, quæ non funditur vt cera, incongrua est huic operi. Ex hac concluditur, quòd excluduntur omnia metalla, & omnes species Marchasitæ, vitrum, crystallum, corallus, & omnes margaritæ, quæ in igne non liquefiunt.

Propositio II.

Omne sublimabile, quod adhæret lateribus vasis prohibentis visionem rei extraneæ in vase, remota est & incongrua huic negotio. Ad hoc excluduntur maximè omnes quatuor spiritus principales: scilicet argentum viuum, arsenicum, sulphur, & omne genus tutiæ & magnesiæ.

Propositio III.

Omne minerale, cuius non sit terra, alienum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

lienum est & inimicum huic operi. Ex hoc excluduntur omnia, quæ procedunt ab animalibus, vt sunt capilli, sanguis, caro, stercus, oua, & similia: & etiam omnia animalia, vt testudines, caragdi, talpæ, ranæ, apes, & similia.

Propositio IV.

Quælibet res animata & procedens à rebus inanimatis, inepta est huic arti maiori. Ex hac propositione maximè excluduntur omnes superfluitates animalium, & omnia vegetabilia, & quæ ab eis procedunt, vt puta vinum, aqua ardens, oleum, mel, vrina, sperma, & his similia.

Propositio V.

Omne quod in vna hora diei naturalis non potest ad ignem denigrari, dealbari, & rubificari, non intrant in compositionem huius operis, obtinens locum masculineitatis.

Propositio VI.

Omne quod caret fumo rubeo, clausum, & in vase paruo ad ignem debitum, nō intrat in compositionem huius operis, tenens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

locum fœmineitatis. A duabus prædictis maximis excludūtur alumina & sales, & omne genus baurachiorum, & gignarum, & omnes liquores ab eis procedentes.

Propositio VII.

Nulla res vnius numeri potest perficere opus maioris ordinis. Ex hoc maximè elicitur, quòd lapis Philosophorum fit ex duobus: scilicet masculo & fœmina: vel ex rubeo & albo.

Propositio IIX.

Quicquid in vno vase, & in vno numero non potest compleri, incongruum est huic operi. Et ex hoc maximè excluduntur pluralitates vasorum.

Propositio IX.

Quicquid spacio centum dierū ad plus non valet talem perfectionem finire, & aurum & argentum facere, inimicum est huic operi. Ex hoc maximè excluduntur nouem menses, vel elicitur quòd lapis debet compleri in centum diebus vltima perfectione, vsque ad tempus multiplicationis inclusiuè.

Proposi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Propositio X.

Omne quod in primis ſex diebus ad ignem debitum fuſum in vaſe phyſico in furno ſibi neceſſario non apparebit croceum, & in alijs ſex diebus rubeum, & in ſubſequentibus album albedine perfecta, & in triginta diebus concludentibus rubicundiſſimum rubedine perfecta, non eſt de intentione huius operis. Ex hoc maximè elicitur modus operandi: ſcilicet quòd lapis phyſicus debet poni in vaſe vitreo inuiolabiliter clauſo in furno phyſico, & fundi debet ad lentum ignem, & in illa fuſione debet teneri ad ignem vniformē per ſpacium dierum decem & octo, in primis ſex diebus medicina erit crocea, in alijs ſex diebus erit rubea, & in alijs ſex erit nigra, & poſtmodum rubea intenſiſſima rubedine, quam tenebis per triginta dies, in quibus debes nutrire cum duobus luminibus non multum groſſis dictum lapidem die noctuq́; per ſpacium dictorum triginta dierum. Quibus finitis, apparebit color croceus, qui cooperiet totum rubeum ad inſtar nubis. Et ille color croceus ceſſabit infra ſpacium octo dierum:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

postmodum apparebit albedo perfecta & clara, vt stella Dianæ: & erit medicina perfecta ad Lunam super Mercurium, & corpora imperfecta ad infinitum. Adhuc addito vno lumine debet nutriri per spacium triginta dierum cum tribus luminibus, & apparebit medicina rubicundißima ad modum Scarlati, & erit medicina perfecta ad rubeum super Mercurium, & corpora imperfecta in perpetuum & in infinitum, Christo fauente, Deo gratias.

Propositio XI.

Omnis medicina, quæ seipsam multiplicare non potest ad infinitum, non est de intentione operis maioris ordinis. Ex hoc maximè elicitur, quòd multiplicatio huius operis sit vna pars medicinæ prædictæ: ad rubedinem debet poni vas prædictum, cum duodecim partibus cum igne trium luminum per quindecim dies, & deueniet ad vltimam rubedinem, & erit Elyxir ad rubeum perfectum, & ita potes multiplicare in infinitum.

Propositio XII.

Quicquid excedit valorem vnius vnciæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ciæ auri puri, non eſt de intentione maioris ordinis. Et ex hoc maximè elicitur, quòd illa, quæ lapidem phyſicum componunt, ſi excedunt vnciam vnam auri puri, non ſunt de intentione maioris ordinis. Et ex hoc maximè ſequitur, quòd quindecim grana fermenti ſunt idonea pro opere maioris ordinis: quoniam illa emuntur vili pretio.

Propoſitio XIII. & vltima.

Id tantùm quod compoſitum eſt ex oleo incombuſtibili, & de ſale fuſibili, eſt amicabile huic arti. Ex hoc maximè elicitur, quòd lapis phyſicus componitur ex oleo incombuſtibili, & ſale fuſibili.

DEO GRATIAS, AMEN.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Turba Philoſophorum.

TVRBA PHILOSOPHORVM IN SECVNDA PHILOSOPHIA LONGE DIuersa & copiosior, quàm reliquæ, quæ passim circumferuntur.

INITIVM Libri TVRBAE PHILOSOPHORVM, in quo discipulorum prudentiorum dicta Arisleus congregauit, Pythagoram philosophum & magistrum introducendo, sententiasq; ex discipulis colligendo. Vocatur & hic liber tertia synodus Pythagorica, de occulta sapientia inscriptus. Iubet autem Pythagoras Eximidium discipulum collocutionem ordiri, & de sapientia occulta differere, deinde & cæteros ordine quoq; suam sentẽtiam efferre. Incipiens itaque.

EXIMIDIVS ait: Omnium rerum initium esse naturá quandam, eamq; perpetuam, infinitam, omnia fouentem coquentemque. Naturam autem corruptionis & generationis tempora esse veluti terminos, quibus ad id quod vniuersalis natura fouet, ac coquit, peruenitur. Stellæ verò & astra cùm ignea sint, vtiq; natura coctionis & fomenti sunt. vt au-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tem mansura essent, & suum officium rectè facerent, Deus inter ea & terram, resque fouendas & coquendas, aëra constituit, qui stellas contineret & prohiberet, ne (præsertim Solis flamma, taceo enim de cęteris, ait) omnia subsistentia combureret. Et si spiritibus, quibus creaturæ generātur, aër non inspiraret, omnia Sol suo calore subsistentia destrueret. Sed & aqua frigiditate & humiditate sua omnia destrueret, nisi intercederet aër. Aër itaque cum calidus & siccus sit, sic cōcordat calorem ignis cœlestis & stellarum cum frigiditate aquea, vt inter eos perpetua sit mansura amicitia, omniumq; rerum existentium procedat fomentum & decoctionis beneficium.

Ait TVRBA: Bene descripsisti ignem, persequere igitur.

Ait ille: Aëra magnifico & honorifico, eò quòd ipso opus emendatur, cum inspissat & rarescit, & cum calesit & frigescit. Eius autem spisitudo fit, quando in cœlo distinguuntur propter Solis eleuationem. Eius verò raritas fit, quando ex altero Sole aër rarescit & calesit. Illo verò rarescente prope fit Sol: quo propinquo, calor peruenit homini & creaturis.

Ait ANAXAGORAS: Bene descripsisti aëra. At scitote Turba, quòd quatuor initiorum spissitudo in terra sola quiescit, eò quòd ignis spissū in aëra cadit, aëris verò spissum, & quod ex igne spisso congregatur, in aquam incidit.

Aquæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Aquæ quoq; ſpiſſum, & quod ex ignis & aeris ſpiſſo coadunatur, in terra quieſcit. Ita iſtorum quatuor ſpiſsitudo in terra quieſcit, inque ea coniuncta ſunt. Ipſa ergo terra omnib. cæteris elementis ſpiſsior eſt, vti palàm apparet, & videre eſt. Ignis autem rarior eſt cæteris, & vti terra, quæ ſpiſsior, eſt inferior, ita ille ſuperior & dignior. Aer verò minus rarus igne, aqua rurſus minus rara quàm aer. Omne enim frigidum & humidũ, eſt minoris raritatis, quàm calidum & humidum. Et minoris raritatis eſt terra quàm aqua, eò quòd eſt frigida & ſicca: & omne frigidum & ſiccum minus rarum eſt, quàm frigidum & humidum.

Ait PYTHAGORAS: Bene aptaſtis, ô filij doctrinæ, harum naturarum deſcriptiones, ex quib. Deus omnia creauit. Perſequimini ergo.

Ad hæc LVCAS ait: Notifico vobis, quòd ex his quatuor naturis, Deus omnia creauit, & omnia creata in eas reuertuntur: in his generantur & moriuntur ſuo tempore, prout Deus deſtinauit.

Ait LOCASTES: Scitote quòd creatura Mundi, ex duob. denſis, & duobus raris creata eſt, & nihil denſorum ſublimi ineſt creaturæ. Ideoque & Sole, & omnibus inferioribus eſt creaturis rarior.

Inquit PYTHAGORAS: Dico Deum ante omnia fuiſſe: & cum ſolus eſſet, quatuor creauit numero ſimplicia, quæ ſunt quatuor ele-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

menta, eiusdem essentię, id est, materiæ, diuersarum tamen formarum, hoc est, qualitatum simplicium, quæ ad inuicem conuertuntur, è quibus iam creatis, omnia deinceps creauit, tàm sublimium quàm inferiorum, eò quòd oportuit creaturas ex radice quadam extrahi, à qua multiplicarentur ad inhabitandum mundo. Ideo ante omnia Deus quatuor creauit elementa, ex quibus postea quod voluit, creauit, diuersas scilicet naturas, quarum quasdam ex vno creauit.

Ait TVRBA: Quæ sunt illa Magister, quæ Deus sublimis ex vno creauit?

Et ille: Sunt Angeli, quos Deus ex igne creauit.

Et TVRBA: Quæ sunt creata ex duobus?

Et ille: Creata sunt ex duobus, Sol, Luna & stellæ, nempe ex aëre & igne. Ideo sunt Angeli, Sole & Luna & stellis lucidiores, eò quòd ex vno singulari, quod est quartũ & omnium rarissimum, creati sunt: Sol verò, Luna & stellæ, ex ignis & aëris composito creati sunt.

Inquit Turba: Et cœli creatio vnde?

Et ille: Creauit Deus cœlum ex aqua & aëre, ita cœlum quoque ex duobus est compositum, ex altero rariorum scilicet aëre, & altero densorum, scilicet aqua.

Et illi: Magister perage dicta tua, & edissere de tribus.

Et ille: Ex tribus elementis Deus creauit volati-

volatilia, bruta animalia, ac vegetabilia, ſcilicet ex aëre, aqua & terra.

TVRBA autem ait: Diſcerne hæc Magiſter.

Et ille: Quædam creata ſunt ex aëre, & terra: quędam verò ex igne, aëre, & terra. De proximo, exemplo ſunt volatilia, & omnia ſpiritum habentia, de primo verò ſunt exemplo, vegetabilia. Omnia verò bruta ex terra, aëre & igne ſunt: vegetabilia autem ex aqua, terra & aëre, nihilq́; habent commune cum igne.

Et illi: Dicemus tamen etiam vegetabilibus ineſſe ignem?

Et ille: Verum dicetis: nam ex aëris calore in eo abſcondito, quemadmodum ſignificaui tenuem ignem aëri ineſſe, ignis illis ineſt, quia aëri ineſt ignis, & aër in vegetabilibus. De igne autem elementari per ſe loquendo, non ineſt, niſi ſpiritum & animam habentibus. Ex quatuor autem elementis homo creatus eſt. Intelligite igitur omnes, quòd omne quod ex vna creauit Deus eſſentia, non occidit, aut moritur, niſi in die iudicij. Mortis enim diffinitio, eſt compoſiti diſſolutio: Incompoſiti autem nulla eſt diſiunctio. Ex duobus autem, vel tribus, vel quatuor compoſitis, vnumquodque compoſitum ſeparari neceſſe eſt, quæ ſeparatio mors eſt. Et ſcitote, quòd quicquid ex ſolo igne ſimplici & tenuiſſ. creatum eſt, id neque bibit, neque comedit, neque dormit, ſed quod ex ſpiſſo igne creatum eſt ſecus habet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Inquit ARISLEVS: Magiſter, quia ad poſteritatis vtilitatem nos coadunaſti, nihil quidem vtilius cognitione elementorum ad noſtram notitiam peruenire potuit. At nunc cuperemus de occulta ſapientia, propter quam excutiendam conuocati ſumus, verba fieri.

Et ille: Dixi antè, quòd Deus omnia, hoc eſt, quatuor elementa ex nihilo, deinde ex his omnia creata eduxit, cœlum, thronos, angelos, ſtellas, mare, & omnia quæ in eis ſunt. Et quia videmus quatuor illa elementa ferè inimica inter ſe, ideo creaturæ variæ ſunt: Nam ſi ex eodem cuncta elemẽta eſſent creata, vnius eſſent naturæ, & conuenirent. Attamen & illa quatuor ſic vniuit & copulauit Deus, vt pacem perpetuam obſeruare neceſſe habeant: ita ſiccum humido, & calidum frigido ſępe miſcetur, & conuenienter coit, & inde creaturæ exeunt, quæ precioſiſsimæ etiam ſunt. Eorum autem elementorum quæ coeunt, duo videntur & tanguntur: duo verò non videntur neq; tanguntur. Quia ſi coniunguntur ea tantummodo quæ videntur & tanguntur, proculdubio etiam reliqua commixta ſunt, quę duobus prioribus inſunt: Aer enim de igne participãs, etiam cum aqua commune quid habet, ſimiliter & terram hæc omnia in ſe complecti, ſuprà eſt dictum. Quòd ſi æs noſtrum, quod terra eſt, aquæ miſcueritis, rem grandem efficietis. Nam ære ipſo noſtro cum aqua maris impoſito &

to & cocto, terram oſtendit, aquam imbibens, & alia duo elementa in ſe complectens: quod ſignificatur proceſſu operis, contritione ſc. & coagulatione lapidis, ſtatim ex his nummos fieri. Sed quid vos ſinguli hac ſuper re tractaturi & dicturi ſitis, audiam. Interim vbi nec ab inſipientibus agnoſcatur, nec à filijs doctrinæ ignoretur, expoſitionem incipiatis. & tu prior dic Ariſtenes.

ARISTENES ait: Huius operis clauis eſt numorũ ars. Accipite igitur corpus quod vobis monſtratum eſt, ac in tabulas tenues coaptate: deinde maris noſtri aqua imponite, quę dum regitur, Aqua permanens dicitur. Pòſt imponite leui igne, donec tabulæ confringantur, & fiant aqua, & Etheliæ iungite, & lento igne ſimul aſſate, donec fiat brodium ſaginatum, & in ſuam Etheliam vertite, donec coaguletur, & fiat numus varius, quem Solis florem nuncupamus. Coquite eum deinceps, donec nigredine priuetur, & albedo appareat. Poſtea regite ipſum, & animam auri commiſcete, & coquite, donec fiat Ethelia rubea, quam terite cum patiẽtia, nec vos tædeat eam cum aqua imbuere, quæ ex ea exiuit, & quæ eſt permanens, donec rubeum fiat. Hoc enim eſt æs combuſtum, & auri flos, & fermentum: quod cum aqua permanente dirigite, poſtea deſiccate, donec puluis fiat, & omni humiditate priuetur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Inquit PARMENIDES: Scitote, viri prudentes, quòd inuidi multipliciter tractauerũt de aquis, brodijs, corporibus & metallis, vt vos decipiant qui ſcientiam inquiritis. Hæc ergo dimittite omnia, & aurum numosque fieri facite ex hoc noſtro ære, & æs, aut plumbum pro pinguedine vel nigredine, & ſtannum pro liquefactione ſumite: ſcientes quòd niſi veritatis naturas eiuſque compoſitiones bene coaptetis, & conſanguinea conſanguineis iungatis, nihil operamini, eò quòd naturæ cum ſuis obuiant naturis, continent eas, & lætantur in eis. Nam putreſcunt & gignuntur, eò quòd natura, quæ regit ipſum, illudque diruit, ac in puluerem & nihilum conuertit, deinde idem renouat, reiterat & gignit frequenter: Idem enim ipſum quod mortificat, id & viuificat. Intendite ergo noſcere quid eſt, quod rem putrefacit ac renouat, & cuius ſit ſaporis, & quæ longinquitas & propinquitas, & qualiter poſt inimicitiam fiat amicitia, & qualiter accidat corruptio & generatio, & qualiter illæ naturæ complectãtur inuicem, & quomodo in igne lento concordes fiant: quibus notis & perceptis manus veſtras operi applicate. Quòd ſi dictas qualitates ignoratis, nolite operi appropinquare, quoniã totum eſt noxium, & infortuniũ ac triſtitia. Modò Sapientum verba intelligite, & hoc breue dictum retinete, videlicet, quòd Natura naturâ lætatur, & natu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& naturam continet, & natura naturam vincit & ſuperat. Hiſce verbis comprehenditur totum opus. Dimittite ergo ſermones ſuperfluos, & accipite argentum viuum, & congelate eum in corpore magneſiæ, & ſulphuris, quod non comburitur, & vertite ipſum in naturam albam. Et ſi æri noſtro impoſueritis, album fiet. Et ſi ipſum rubeum facere volueritis, rubeum fiet. Et ſi amplius coxeritis ipſum, aurũ fiet. Dico etiam, quòd vertit ipſum mare in rubeum, & auri collam: & ſimiliter vertit aurum in rubeum ignem, eò quòd natura naturâ lætatur. Coquite ergo ipſum in humore, donec appareat natura abſcondita: & cùm videritis hoc, imbibite eum ſepties aqua permanente, coquendo, aſſando, donec rubeũ fiat. O natura illa cœleſtis, veritatis naturas Dei nutu multiplicans. ô natura fortis, naturas vincens & ſuperans, ſuasque naturas gaudere faciens. Hæc eſt illa natura ſpecialis & ſpiritualis, cui Deus poſſe dedit ſupra ignis violentiam. Ideoque magnificamus eam, quia nihil eſt precioſius in vera tinctura. Eſt enim veritas omnem ſcientiam continens, & cùm liquefit cum corporibus, opus altiſsimum operatur, & ea in ſuum vertit colorẽ, & quemadmodum apud viſum ſuperficiem tingendo vincit, ſic intima ſuperat.

Poſt hæc ZIMON ait: Ego plumbi albi vobis diſpoſitionem monſtrabo, in quo nihil a-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

liud eſt quàm opus mulierum, & ludus puerorum. Et ſcitote, quòd ſecretum operis ex mare & fœmina conſtat, hoc eſt, agente & patiente. In plumbo eſt maſculus, in auripigmento fœmina. Maſculus gaudet ſuſcepta fœmina, & iuuatur ab ea, & fœmina ſuſcipit à maſculo ſperma tingẽs, & coloratur ex eo. Itaq; iunctos hos in vitreo vaſe ponite, & terite eos cũ Ethelia, & aceto acerrimo, & coquite eos per ſeptem dies, & ne arcanum fumiget, cauete: & cùm ſiccum fuerit, totum iterum imbuite aceto, & tandem obtinebitis arcanum. Quoad rubeum, dico quòd non poteſtis rubeum facere, niſi primùm dealbaueritis: quoniã duę illę naturæ nihil aliud ſunt, quàm album & rubeum: Dealbate ergo rubeum, & ſecundùm quatuor anni partes eum regite, & in vltimo fructum vobis adferet. Adhæc inſuper dico, quòd in plumbo rubedo ſit. Sumite ergo æs, quod Magiſter ſuprà nominauit, & ponite plumbum cũ eo, donec ſpiſſum fiat. Hoc erit plumbum, de quo dixerunt Sapientes, quòd æs & plumbum lapis precioſus fiant. Miſcete ergo ea inſimul, & aſſate aurum cum eis, & cùm eos benè rexeritis, habebitis ſpiritum tingentem, & compoſitum ex maſculo & fœmina, quod eſt operis initium.

Inquit SCITES Philoſophus: Scitote omnes ſapientiæ inueſtigatores, quòd huius artis fundamentum, propter quam multi periierũt, vnum

vnum quid eſt, quod omnibus rebus fortius & ſublimius: apud incipientes verò omnium rerum eſt vilius.

Ait PYTHAGORAS: Nomina ergo, ô Scites, hoc vnum.

Et ille: Acetum acerrimum, quod fecit aurum, merum eſſe ſpiritum, ſine quo nec albedo, nec nigredo, nec rubedo conſiſtit. Et ſcitote, quòd cùm corpori miſcetur, continetur, & vnum fit cũ eo, & vertit ipſum in ſpiritum, & ſpirituali tingit tinctura, inuariabilique rurſus à tincto, tincturá accipit corporalem, quã deleri non poteſt. Et ſcitote, quòd ſi corpus abſque aceto ſuper ignem poſueritis, comburetur id, & corrumpetur. Et ſcitote, quòd humor primus eſt frigidus. Cauete igitur ignem immoderatum, quia inimicus eſt frigori. Ideò dixerunt Sapientes, Vos ſuauiter regere oportet, donec Sulphur fiat incremabile. & ita ſcripſit filius Adæ: Acetum hoc corpus comburit, & in cinerem vertit, ipſumq; corpus dealbat & congelat, fitque numus intenſiſsimæ albedinis. Coquite ergo lapidem donec diruatur, deinde ſoluite rurſus, ac aqua maris temperate. Et ſcitote, quòd totius operis ſpes eſt dealbatio, cui rubor ſuccedit: deinde perfectio, ſeu continuatio.

SOCRATES inquit: Scitote Turba, filij doctrinæ, quòd abſque plumbo nulla fit tinctura, eò quòd in eo conſiſtit virtus operis. Et pri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ma quidem vis eſt acetum: ſecũda verò plumbum. Accipite ergo plumbum, quod fit ex lapide, qui dicitur Kuhul, & ſit optimum, ac coquite in aceto, donec niger & albus: Deinde nitri aqua ipſum terite, donec ſpiſſus fiat vt pinguedo. Deinde coquite, donec lapis fiat, intenſiſsimo igne, & ſpiſsitudo corporis diruitur aqua concepta. Attendite ergo ſuper ipſum donec lapis fiat, quem terite, & rore & ſale, & aqua maris & pluuiæ. Et ſi ſiccus fuerit, ſui reſiduum humoris velociter bibit, eò quòd eſt plumbũ combuſtum. Augete igitur ipſum, ne comburatur vlterius. Hoc autem Sulphur, quod non comburitur, nuncupamus. Terite igitur ipſum aceto acerrimo centũ quinquaginta diebus, cauentes ne in fumum vertatur acetum, & pereat. Hoc cognito, quod demonſtraui, nihil aliud eſt, quàm Opus mulierũ, & Ludus puerorum.

ZENON inquit: Scitote omnes huius artis inueſtigatores, quòd niſi lapidem hunc dealbaueritis, eum rubeum facere non poteritis. Et ſcitote, quòd annus in quatuor diuiditur tempora. Primum eſt frigidæ complexionis, Hyems ſcilicet. Secundum verò complexio eſt Veris. Tertium Æſtatis: deinde quartum, in quo fructus maturatur, Autumnus. Hoc itaque modo oportet vos naturas regere: videlicet Hyeme ſoluere, Vere coquere, Æſtate coagulare, Autumno autem fructus colligere, hoc

eſt,

eſt, tingere. Hoc igitur exemplo regite naturas tingentes: ſin autem, neminem niſi vos reprehendatis. Dicam tamen plura de plumbo rubificando. Accipite æs, quod Magiſter ſumere iuſsit, & ponite plumbum cum eo, donec ſpiſſum fiat: congelate, deſiccate donec rubeũ fiat. Hoc vtique eſt plumbum rubeum, de quo dixerunt Sapientes: Æs & plumbũ lapis precioſus: miſcete ea æqualiter, & aſſate cum eis aurum, & ſi benè rexeritis, fit ſpiritus tingens in medio ſpirituum. Cùm enim maſculus fœminę coniungitur, fit ipſa fœmina nõ fugiens, & totum compoſitum ſpirituale, & ex ipſo ſpirituali compoſito rubeum, quod eſt mundi principium. Et ſic habetis plumbum rubeum, ſine quo nihil poteſtis facere.

MVNDVS inquit: Inueſtigatores artis, ſcire vos oportet, quòd Philoſophi in libris ſuis Gumi multis nominibus nominauerunt, & tamen nihil aliud eſt, quàm aqua permanens, ex qua quidem aqua lapis noſter precioſiſsimus generatur. O quàm multi ſunt gumi huius inueſtigatores, & quàm pauci ſunt, qui noſcant eam. Dico vobis, quòd guma hæc non emendatur niſi ſolo auro. & ſunt quidam inueſtigatores, qui licet inueniãt applicationes, nolunt tamẽ labores ſuſtinere, quia ſimul & ſumptus fiunt. Audite vos tamen me, & huius gumæ applicationes enarrabo. Dico quòd guma noſtra fortior eſt auro, & qui noſcunt eam, auro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

preciosiorem tenent. Aurum tamen honoramus, quia sine ipso guma non emendatur. Guma ergo nostra apud Philosophos, preciosior est & nobilior margaritis, quia paulò auro eminentior est, & sublimior. Et inde est, quòd qui scribunt de ea, nihil manifestè narrauerũt. Si enim venditores cognoscerent eam, nõ venderent eam tam vili pretio. Accipite itaque gumæ candidissimæ partem vnam, & vrinæ vituli albi partem aliam, & ex felle piscis partem vnam, & de corpore gumi, sine quo emendari non potest opus, partem vnam: & decoquite p quadraginta dies: postea in calido Sole desiccate, donec coaguletur. Deinde cum lacte feruenti, quousque lac deficiat, coquite donec desiccetur, denuò cum lacte ficus ipsum miscete, & coquite, donec humor ille desiccetur. Postmodum aqua pluuiali eum humectate, assate postea, donec desiccetur: vltimò aqua permanente imbibite, & assate, donec intensissimæ sit siccitatis. His omnibus peractis, ipsam gumam miscete cum guma, & coquite fortiter, donec tota vis aquæ pereat, corpusq; totum desiccetur humiditate sua, inducendo super ipsum ignẽ, quousque illius siccitas intendatur. Postea dimittite per quadraginta dies, vt in illa maneat decoctione, donec spiritus penetret ipsum corpus. Hoc enim regimine spiritus in corpora, & corpora in spiritus vertuntur. Moneo tamen caueatis, ne compositum

ſitum fumiget, & fugiat. Propterea vas benè operite, & inuenietis arcanum, quod Philoſophi in ſuis libris occultauerunt.

Inquit DARDANVS: Omnibus iam notum eſt per Magiſtros Philoſophos de aqua permanente. Nihil itaque oportet ſtudioſum huius artis incipere, niſi huius aquæ vi cognita. Non enim oportet in commixtione, contritione, nutritione, & toto regimine, niſi illa nota aqua permanente vti: quia vis eius eſt ſpiritualis ſanguis, obque hoc à Philoſophis dicta eſt aqua permanẽs. Contrita autem cum corpore, corpus illud in ſpiritum vertit, quoniam ſibi mixta inuicem, & in vnum redacta ſe inuicem vertunt. Corpus ſcilicet incorporat ſpiritum, ſpiritus verò corpus in ſpiritum vertit, prout ſanguis vertit. Scitote enim, quòd omne quod ſpiritum habet, etiam ſanguinem habet. huius igitur mementote arcani.

Inquit BELVS: Philoſophi aquam permanentem vocauerunt, eiusque frequenter meminerunt: ſimiliter etiam album & rubeum facere multipliciter deſcripſerunt, & variis nominibus. Manifeſta autem veritate, occultis verbis concordes ſunt, quibus modis pondera, compoſitiones, & regimen coniungi oporteat, factumq; hoc omne, ne inſipientes ipſum lapidem cognoſcerẽt. Excelſum eſt enim hoc apud Philoſophos, lapidem non eſſe lapidem: apud idiotas & inſipientes vile & incredibile.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Quis enim credat lapidem posse aquam, aut aquam lapidem fieri, cùm nihil sit diuersius? Attamen re vera ita est. Lapis enim est hæc ipsa permanēs aqua, & dum aqua est, lapis non est. Eo modo diuersa sortita hæc est aqua nomina. Quidam enim ex conditione & statu operis aquam, gummi, venenum, acetum: deinde coruum, æs vstum, æs nigrum, plumbum, serpentem: deinde marmor, lapidem cristallum, Etheliam albam, aurũ, regē natum. Quidam à loco vbi generatur aqua ipsa, nomen ei sumpserunt: quidam à calore, quidam sputum Lunæ, quidam cor salis eandē nominauerunt.

Inquit PANDVLPHVS: Scitote omnes sapientiæ inuestigatores, quòd aqua permanēs est aqua vitæ munda, & quòd nullũ venenum tingēs generatur absq; Sole & sua vmbra. Qui enim Sapiētum venenum Sole & eius vmbra tinxit, ad maximum peruenit arcanum. Si id intellexistis, ô Turba, benè quidem: sin autem operis vobis perfectionem reitero. Accipite album mundum, quod maximũ est arcanum, in quo est veritatis tinctura, eiusque arenam, quę facta est ex lapide, septies imbuite, quousque totam imbuat aquam, & vasis os fortiter claudite, quoniam ex eo apparebit lapis tyrij coloris. Sed cùm receperitis album mundum, & ceperitis septies eum imbibere, tunc accipiatis de aqua residuarum partium antea conseruatarum, & sit ignis priore intentior, & sic

imbuite

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

imbuite corpus ſepties, donec illæ duę finiantur, ſeu deficiant duæ tertiæ partes, easq; omnes terra bibat: deinde ipſum calido ponite igni, donec terra ſuum extrahat florem, ac ſatis placeat.

ARDARIVS inquit: Regimen lapidis & compoſitionem vobis enarrabo. Sumite occultum & honorabile arcanum, quod eſt magneſies alba, & quæ eſt cũ viuo mixta, ſed non accipiatis eam niſi puram & mundam, & ſuo imponite vaſi, & orate Deum, vt hunc maximum videre lapidem vobis concedat: deinde coquite eum lentè. cùm extraxeritis, videte ſi factus eſt niger, & ſi ita eſt, optimè rexiſtis: ſin autem, regite ipſum albo, quod eſt maximum arcanum, donec appareat nigredo, & quidem pura nigredo, quæ 40. tantummodò diebus durat. Poſtea terite ipſum cum ſuis confectionibus, quæ ſunt flos æris, aurũ Indicum, quorum radix eſt vna ex vnguento croceo, & alumine fixo. Hoc itaque per 40. dies diligenter coquite: quo completo, initium lapidis Deus vobis oſtendet. Coquite ipſum iterum, & gumi reſiduo imbuite, ſcientes quòd quoties cinerem imbuitis, oportet ipſum toties ſiccari, & rurſus humectari, donec eius color in id qđ quæritis vertatur. Præter hęc ſciatis, quòd huius lapidis precioſi perfectio eſt, ipſum regere reſiduo tertiæ partis medicinæ, & duas ſeruare, ad eum per vices imbuendum, & ad iuſtum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vſque colorem coquendum. Sit autem ignis priore intenſior, donec fluat vt cera, quæ quidem cùm deſiccatur, ſeipſam cõtinet. Coquite ergo eam, donec bibat collam auri, & cùm ſiccata fuerit, imbuite eá ſepties, quouſque duas partes ſui bibat: & poſtea ponite eam in igne, donec ſuum florem extrahat, remittite eam calori, & beati eſtis, ſi benè intelligitis quæ dico. Sin autem, reiterate opus, ſumentes album humidum, quod eſt maximum ſecretum, in quo vera conſiſtit tinctura, & imbuite ex eo ſepties arenam (quæ facta eſt ex lapide prius ſepties imbuto) quouſque totam bibat aquam, & os vaſis fortiter claudite, vt ſæpè dictum eſt, & ecce apparebit vobis lapis Tyrius.

THEOPHILVS ait: Artis inueſtigatores ſcitote, quòd ars numi, & auri arcanum eſt tenebroſa veſtis, quam nemo nouit, niſi qui libros philoſophiæ diligenti & aſsidua lectione perlegerit. Nam quod occultatur, eſt maius q̃ id, quod perdiſci poteſt. Propterea notifico poſteris, quòd inter Boritin & Æs propinquitas eſt, eò quòd Boritis Sapientum æs veluti aquam ita fluxilem reddit & vertit. Diuidite ergo venenum in duo æqualia, in vno æs liquefacite, in altero æs terite, triturate & humectate, donec in laminas producatur: & iterũ cum priori veneni parte coquite, donec duas ebibat. & hoc facite ſepties: deinde 42. diebus coquite: deinde aperite vas, & inuenietis æs in argentum

argentum viuum versum. Abluite ipsum coquendo, quousq; sua priuetur nigredine, fiatque æs vmbra carens. Iterum ipsum continuè coquite, donec coaguletur: ipso autem coagulato, fiet maximum arcanum, quod Boritin Philosophi nuncupauêre. Hunc igitur lapidem coagulatum coquite, donec & quousque salmuræ similis fiat marinæ. Tunc autē ipsum aqua imbuite permanēte, quam vos iussi conseruare, ac multipliciter coquite, quousq; eius appareant colores. Hæc est igitur putrefactio maxima, quæ maximum in se continet arcanum. Coquitur autem, donec post nigredinē albus est factus mediocriter, & donec coalescat. Vbi coaluerit, & veluti flos candidissimus apparuerit, tunc fortiùs coquendo, non autem manibus teratur, quousque tota eius natura diruatur. Tunc subinde imbuendus est per duo ad septem, vel vna ad tres corporis, vel æris, donec satis color placuerit.

CERVS ait: Intelligite omnes doctrinæ filij, quòd Theophilus vobis significauit, inter magnetem & ferrum esse propinquitatem, similiter inter æs Philosophorum, & aquam eorum permanentem, quorum vtrumque scilicet attractiuū alterius sit. Intelligite præterea, quòd inter stannum & argentum viuum nulla est propinquitas, nec natura vnius conuenit cum natura alterius, & hoc est dictum sine inuidia. Insuper accipite argentum viuum, quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

est vis masculinæ, ipsumque cum suo corpore coquite, donec fiat aqua fluxibilis, & coquite masculum simul cum vapore suo, quousque vtrumque coalescat, & fiat lapis. Tum aquam, quam diuideratis in duas partes, accipite, & vnam partem ad corpus liquefaciendum & coquendum ponite: alterá verò ad combustum mundandum, & suum socium, seruate. Imbuite igitur lapidem septies, & mundate donec diruatur, & corpus vniuersum ab omni mundetur coinquinatione, & fiat terra, quæ efficitur 40. diebus: ipsam rursus liquefacite, donec fiat vt aqua, quæ est argentum viuum. Deinde aqua nitri abluite, donec fiat vt numus liquefactus. Deinde coquite, donec congeletur, & fiat stanno simile. Regite ipsum itaq; coquendo, donec crocus fiat excellentissimus, & tandiu coquite, donec ad propositum veniatis.

BORATES ait: Non est sapientis inuidere, propterea dicam liberè quod sentio. Accipite plumbum, & vt Philosophi iussère, liquefacite, deinde congelate, donec lapis fiat, deinde regite ipsum lapidem cum auricolla, & granatorum syrupo, donec confringatur. Iam enim aquá in duas partes diuisistis, & in altera plumbum liquefecistis, & factũ est vt aqua. Coquite igitur ipsam, donec fiat terra, deinde ipsam aqua reseruata imbuite, donec rubeũ induat colorem, ac, prout dixi, frequentissimè regite. Vel si vultis argentum viuum coagulare,

suo

landasq; et dulces litteras: scūs amor non habet
um: lumen meum: meumq; desiderium christus ē
nesq; delicias et lepores et risu dignas vrbanita
ceteras ineptias amatorum in comedijs erubescis
seculi hominibus detestamur: quanto magis in
his et clericis: quorum et sacerdotiū ꝓposito: et ꝓposi
natur sacerdotio: Nec hoc dico quod aut in te aut in
viris ista formidem sed quod in omni ꝓposito: in om
a et sexu et boni et mali reperiantur: malorumq;
nacio. laus bonorum sit Pudet dicere Sacerdo
orum. mimi aurige. et scorte hereditates capiunt
ricis et monachis hoc lege prohibetur: et non pro
r a persecutorib9 Sed a principibus christianis
lege conquerer Sz doleo cur meruerimus hanc
Cauterium bonum est Sed quo mihi vulnus vt
m cauterio: Prouida seueraque est legis: cautio
nec sic refrenatur auaricia Perfidei conmissa le
ludimus et q uasi maiora sint imperatorum scita
risti leges timemus: et euangelia contemnimus
res et mater filiorum id est gregis sui ecclesia q̄ illos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

corpus non poteſt tingere ſeipſum, niſi ſpiritus occultus extrahatur è ventre eius, & fiat corpus, anima & ſpiritus (qui eſt ſpiritualis tinctura) Spiſſum enim illud terreum non tingit, verùm ipſum tenue naturæ tingit, quod corpus perfringit. Cùm autẽ corpus æris regitis, & ex eo tenuiſsimum extrahitis, vertitur id tenuiſsimum in tincturam & colorat. Ideóque dixit Sapiens, quòd æs niſi priùs tingatur, non tingit, & hæ duæ tincturæ ſunt condenſum & humidum: condenſum iungitur humido, eò quòd ſulphura ſulphuribus continentur, & iure naturę gaudet natura, ſua natura aduentante.

ZENON inquit: Video vos duo corpora iunxiſſe, quod minimè fieri debet: propterea vobis dico filiis ſapientiæ, quòd oportet vos compoſitum putrefacere 40. diebus: deinde quinquies vaſe ſublimare, deinde igni ſtercoris iungere & coquere. & colores, qui ſubinde apparent, ſunt huiuſmodi: prima die apparet color niger citrinus, ſecunda niger rubeus, tertia croco ſicco ſimilis. Deinde ſuccedit perfectus color, numo vulgi ſimilis, & eſt Yxir compoſitũ ex humido & ſicco inuariabili tingens tinctura. Et ſcitote, quòd corpus dicitur, in quo aurum eſt. Elixir autem componentes, cauete ne feſtinanter ſpiritum extrahatis: fortaſſe enim moreretur. extrahite autem ipſum vt Elixir noſtrum, hoc eſt, vt venenum, & remanebit

manebit anima, id eſt, tinctura ex multis attracta rebus & numis impoſita. Hæc igitur tinctura eſt vita iis, quibus iungitur. Detrimentum autem & mors corporibus, à quibus extrahitur. Atque ob id dixêre Sapientes, inter ipſos eſſe libidinem, tanquam inter marem & fœminam, & qui naturas horum nouit, prolixitatem decoctionis & compoſitionis patienter fert, & lucrum accipit.

CHAMBAR inquit: Notandum eſt, venerabilis Turba, quòd inuidi lapidem antimonium nuncupârunt, ipſumque iuſſerunt regi, donec coruſcans fiat, & vt marmor ſplendens, & commiſcentur aceto, & tegitur donec aqua fiat, deinde congelatur, fitq; lapis coruſcans, ſplendorem habens vt marmor: quem vbi videritis, iubeo regere donec rubeus fiat, eò quòd dum coquitur, donec diruatur, & terra fiat, in rubeum vertitur colorem, & hoc vbi videritis, reiterate, coquite, & imbuite, quouſq; colorē induat prædictum, & aurum fiat occultum. Deinde iterate ipſum, & fiet aurum Tyrij coloris. Oportet igitur vos, cùm videritis ſic lapidem coruſcantem, diruēdo incidere, & in terrā vertere, donec incipiat aliquid ruboris. & poſtea aquę reſiduum accipietis (quam antea vos iuſſerunt diuidere in duas partes) & eo reſiduo arenā multoties imbuetis, quouſq; colores occulti in ea vobis appareāt, & ſi eam benè rexeritis, videbitis colores, ſin minus fru

ſtrabimini. Reſpicite igitur qualiter faciatis amplexari paria. Maſculus enim ſuá amplexatus fœminam, velociter in eius corpus tranſit, & liquefacit ipſum, congelat, diruit, & confringit, & deinceps rubor non moritur. & ſi hoc efficiatis abſque pondere, mors eueniet, qua eueniente, malum putandum eſt. Facite ergo in liquefaciendo ignem leuem, ipſa autem in terram verſa Aquila, intenſionē facite ignem, & imbuite ipſam, donec colores appareant.

CVSTOS inquit: Miror, ô Turba Sapientum, de tali vi huius aquæ ac naturæ: cùm introiuit in hoc corpus, vertit ipſum in terram, deinde in pulucrem: quem ſi vultis experiri, an ſit perfectus, manu contingite: & ſi impalpabilem vt aquam inueniatis, optimus eſt. Sin autem, iterate ipſum coquendo donec perficiatur. Et ſciatis, quòd ſi aliud q̃ æs noſtrum acceperitis, & aqua noſtra eum regatis, nihil efficietis. Contrà autē ſi æs noſtrum aqua noſtra rexeritis, omnia prædicta inuenietis. Coquite ipſum ergo leui igne, & fiet lapis nummoſus, de quo Sapientes dixêre: quòd Natura naturâ lætatur, propter propinquitatem, quam habent inter ſe hæc duo corpora cum aqua permanente. Horum igitur duorum vna eſt natura. inter eos propinquitas eſt, quæ ſi non eſſet, non ita citò commiſcerentur, nec continerent ſe inuicem, nec vnum fierent.

DIAMEDES ait: Scitote, viri Sapientes, quòd

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quòd ex homine non nascitur nisi homo, nec ex brutis nisi suum simile. atque ob id dico, naturam non emendari nisi sua natura, quemadmodum homo non nisi ab homine emendatur. Ac proinde venerabili vtimini natura, ex ea namque & ars existit, & opus eius fit. Coniungite ergo masculinũ serui rubei filium suæ odoriferæ uxori, & iuncti artem gignent, quibus nolite introducere alienum, nec puluerem, nec aliam rem, & sufficiat vobis conceptio, & verus filius nascetur. O quàm preciosissima est serui illius rubei natura, sine qua regimen constare non potest.

BASSEN inquit: Introducite citrinum cum sua vxore post coniugium in balneum, & ne incendatis balneum plurimum, ne sensu & motu priuentur. Subire facite balneum, quousque corpus & color eorum vnum quid fiát. Deinde reddite ei sudorem suum, ac iterum neci date, requiemque ei constituite, cauentes ne fugiát. Et tunc veneramini regem, & suam vxorem, & nolite eos comburere nimio igne, sed eos regite donec nigri fiant, deinde albi, pòst rubei, vltimò fiant venenum tingens. Si hæc intelligitis huius scientiæ inuestigatores, bene est, sin minus & adhuc ignorantes estis, scitote quòd Deus celauerit à vobis veritatẽ. Nolite ergo Philosophos reprehẽdere, sed vos metipsos. Si enim Deus in vobis mẽtem fidelem sciret, vtiq; veritatem vobis manifestaret.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Nephitvs ait: Breuiter dico vobis artis inuestigatores, quòd Corsufle sit caput huius operis, non initium verum, sed post complexum ritê ita vocatur. Quapropter Corsufle est totum compositum, quod oportet septies assari, & tunc omne corpus tingit & vocatur numus, æris flos, vel auri flos, aut ferri flos, etiam plumbum, stannum, & mille nominibus à Philosophis nominatur.

Bonellvs ait: Cuncta quæ viuunt, Deo sic volente etiam moriuntur. Propterea illa natura, cui humiditas adempta est, cùm per noctes dimittitur, mortuo similis videtur, & tum illa natura igne indiget, quousq; corpus & illius spiritus in terram vertantur, & tunc fit puluis mortuo similis in suo tumulo. His peractis, reddit ei Deus spiritum & animam, & omni infirmitate ablata, confortata est natura nostra & emendata. Oportet igitur illam rem comburere absq; timore, donec cinis fiat, qui cinis aptus sit recipere spiritum, animá & tincturam infusam. Inspicite filij doctrinæ, qualiter pictores nequeunt suis coloribus pingere, quousq; eos in cineres vertant & pulueri sent. Similiter & Philosophi suis ægrotis sæpe nequeunt medicinas componere, nisi fractis & puluerisatis. Quòd si ipsum cinerem regeritis subtiliter multa ab eo procedent, eò quòd æs vt homo corpus habet & spiritum. Hominis spiratio ex aëre est: similiter æs humore inspirato,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rato, vitam ſuſcipit & multiplicatur ac augmẽtatur vt cæteræ res. Atq; ob id dixêre Philoſophi, quòd æs cùm cõburitur, fit melius quàm fuerat. Præterea æs hoc noſtrum cùm primò coquitur, aqua fit: deinde quãtò magis coquitur, tantò magis inſpiſſatur, quouſque lapis fit omni metallo ſupereminens. Poſtea frangitur, imbuitur, ac igne intenſiori aſſatur, quouſque coloretur, & fiat combuſto ſanguini ſimilis: tunc numos imponite, & tingit eos in aurum. Quemadmodum enim ex ſanguine ſperma non fit, niſi diligenter in epate coquatur, ita opus noſtrum nequaquam tinctura eſt, niſi diligenter coquatur, quouſque puluis fiat, & ita putrefactione ſperma ipſum ſpirituale effectum ſit. Tunc enim color, quem inueſtigaſtis, & non aliter inuenietur.

NICARVS ait: Iubeo poſteros aurum accipere quod volunt multiplicare & renouare, deinde in duas partes aquam diuidere, altera quidem ac ipſum comprimere. Illud enim æs incidens in illam aquam, dicetur fermentum auri, & ſi bene regatis, vtraque ſimul coquuntur, & liquefiunt vt aqua, quæ coquendo congelatur, & tunc apparet rubedo. Hanc autem rubedinem ſepties imbuetis aqua reſidua, aut donec totam bibat ſuam aquam, coquite demùm, donec deſiccetur, & in terram vertatur aridam, deinde in accenſo ponatur igne quadraginta diebus, quouſque putrefiat, eiusquę

colores cum cinere appareant.

BARSENITES ait: Quæ dicta sunt superiùs, reiterare oportet. Corsufle rubigini æris similis est, & vituli vrina coquitur, quousque Corsufle natura immutetur. In ventre namq; Corsufle natura vera occulta est, & hæc vera natura est ille spiritus tingens quam habuit ab aqua permanēte nummosa & coruscante. Extrahitur autem ita, terite Corsufle, & aquæ septies imponite, donec totum bibat humorem, & vim recipiat imminētem aduersus pugnam ignis, & tunc rubigo nuncupatur. diligenter ergo putrefacite, quousq; puluis fiat spiritualis in colore sicci sanguinis, quem potentia ignis colorem introducat, donec inuariabili colore induatur.

ZEVMON ait: Dicta Ægyptiorum nos in errorem introducunt. Quod quęrimus publicè minimo precio venditur, & si nosceretur ne tantillum venderent mercatores. Hoc autem vile & abiectum Philosophi honorauerunt, omnibusq; nominib. nominauerunt. & dixêre quòd sit lapis & non lapis, & sit guma Scotiæ. Atq; ob id huius veneni vim celauerunt Philosophi, quia in eo est spiritus occultus quem quæritis, qui tingit, viuificat, salutē & animam dat corporibus. Et vos nisi corpus teratis, diruatis, imbuatis, ac diligenter regatis, donec suam pinguedinem extrahatis, & faciatis tenuem spiritum impalpabilem, in vanum laboratis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ratis. Atque ob id dixêre Sapientes, nisi corpora vertatis in non corpora, incorporea faciatis corporea, nondum operis huius inuenistis principium. Fiunt autem incorporea, cum Ethelia teritur quousque fit puluis, & hic puluis non fit nisi fortissima decoctione, & contritione continua, & fit igne, nō manibus, cum imbibitione, putrefactione, & Ethelia. Et Sapientes cum in hac arte dixerunt, quòd natura est vtilis & paruo venditur, fecerūt in hoc vulgus errare. Dixerunt etiam, naturam suam, naturis omnibus esse preciosiorem, & etiam hoc dicto multos fefellerunt, & tamen verum dixerunt. Ars enim duabus eget naturis, quia non fit preciosum absq; vili, neque vile absque precioso. Quapropter oportet vos dicta maiorum sequi, qui dixerunt: Nihil aliud expedit vobis quàm aquam & vaporē sublimare. Nam cum videritis illas duas naturas purificatas aquam fieri, totumque corpus Magnesiæ in aquam liquefactum, tunc certè omnia vapor sunt: de iure autem, tunc vapor continet suum compar, id est, aqua aquam. Quare Philosophi vtrumque vaporem nominauerunt, eò quòd simul in putrefactione & decoctione vnita sunt, & vnum alterum continet ne fugiat. Ergo permanentia fiunt. Nam natura occulta in corpore congelatur, & color eius variatur, suamque naturam exuit, & mācipatur ne fugiat. Nigredo verò si apparet, est ex ægritudine, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in putrefactione moritur, & fit rubigo, & tunc iure naturæ non fugit, eò quòd dimisit fugæ seruitutem, & libera facta est natura, suum consequens coniugem, eum ornans suo colore & decore, non quemadmodum antea fecerat, sed sumpto numo aureo eum viuificat. Et hác naturam, spiritum & animam Philosophi appellauerunt. Insuper dixerunt, spiritum humidum esse nigrum, coinquinatione carentem. Et sicuti in homine est humiditas & siccitas, sic in opere nostro nihil aliud est quàm vapor & aqua. Propterea dixerunt antiqui, opus ex duobus esse, & hæc duo iuncta nonnulli vocarunt compositum, eò quòd illa duo quatuor sunt: inest enim siccitas & humiditas, spiritus & vapor.

ASSOTES ait: Dico vobis, quòd nisi sublimetis res in initio coquendi absque manuum contritione, donec aqua omnia fiant, nondum opus inuenistis. Et scitote, quòd aliquando vocant æs arenam, aliàs etiam lapidem, & in toto regimine nomina variant: tamen natura & humiditas fiũt aqua, & deinde lapis si bene commisceantur: quia quod leue & spirituale est, sursum sublimatur; quod verò ponderosum & spissum, deorsum in vase remanet. Hæc autem est contritio Philosophorũ, quæ fit decoctione nõ manu. Et scitote, quòd nisi omnia in puluerem vertatis, nondum contriuistis. Coquite ergo quousq; conteratur, & puluis fiat.

AGADMON

AGADMON inquit: Coquite æs donec leue corpus fiat & impalpabile, ac suo vasi imponite: deinde quinquies vel septies sublimate, donec aqua descendat, scientes quòd cum aqua puluis fit, diligẽter contritum est. Quòd si dubitatis quomodo aqua puluis fiat, scitote quod intentio Philosophorum est, vt corpus quod non erat aqua, antequam caderet, simul cum aqua fiat aqua, & aqua aquæ misceatur, & fiant vnum. Sciendum præterea, quòd nisi vtrumque in aquam vertatis, ad opus preciosum non peruenietis. Oportet enim corpus flamma ignis occupatum vt diruatur, & debile fiat cum aqua in qua est, donec fiat totum aqua. Ignari autem cùm audiunt nomen aquæ, putant aquam nubis esse: quòd si libros nostros legerent, scirent vtiq; aquam esse permanentem, quæ absque suo compari cum quo facta est vnum, permanens esse non posit. Hæc autem est aqua, quam Philosophi aquam auri nuncupauêre, igneum venenum, bonum multorum nominum, arenam, quam Hermes ablui iussit multoties, vt Solis nigredo deleatur, quam in solutione corporis acceperat. Et scitote, quòd nisi hoc corpus meũ capiatis carẽs spiritu, quod vultis minimè consequemini, eò quod alienum quicquã opus non ingreditur, nec quippiam nisi quod est syncerum. Quare omnem pluralitatem dimittite: natura enim vna re est cõtenta, & qui eam ignorat, peribit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Afflictes inquit: Doctrinæ filij ſcitote, quòd totum opus & regimẽ non fit niſi aqua, cui miſcete Magneſiæ corpus, & vaſi ſuo imponite, & os diligenter claudite, ac leui coquite igne, quouſque liquefiat, & in aquam vertatur: calore enim aquæ facilè totum aqua fiet. Videntes autem nigredinem aquę imminere, ſciatis quòd corpus iam liquefactum eſt. Iterum ſuo imponite vaſi, & quadraginta coquite diebus, quouſque & aceti & mellis bibat humorem. Quidam autem detegunt vas ſingulis ſeptem diebus vel decem, ſed vltima perfectio in quadrageſimo die, tunc perfectè ebibet humorem decoctionis. Abluite igitur ipſam, & nigredine priuate, quouſque lapis fiat tactu ſiccus. Propterea dixerunt Philoſophi, abluite Magneſiam aqua dulci, & diligenter coquite, donec terra fiat, & humor pereat, & tunc æs nuncupatur. Acetum acerrimum ei imponite, ipſoque aceto imbui dimittite, & erit noſtrum æs, quod aqua ablui permanente, Philoſophi iuſsêre. Porrò Inuidiæ dictum, quòd quidam iuſſerunt ipſum coquere vapore, donec lapis fiat coruſcans, ſplendorem habens marmoris, & viſo hoc, maximum eſſe ad arcanum ventum. Nam & deinceps oportet ipſum conteri, & aqua illa reſidua & dimidia, ſeptem vicibus imbui permanente: qua abſumpta putrefieri, donec optatum videatur habeaturq́;.

Cranses ait: Sapientes, accipite æs noſtrum, &

ſtrum, & cum prima parte aquæ, ſuo imponite vaſi, & coquite quadraginta diebus, ac ab omni immunditia mundate, & coquite donec peragantur dies, & lapis fiat ſine humore. Deinde coquite donec remaneat fex: poſtea abluite aqua, qua abſumpta dimittite, vt putreſcat in ſuo vaſe, donec videatis quod quæritis. Vocauerunt autem Philoſophi hoc compoſitum in nigredinē verſum, SATIS NIGRVM, & dixerūt, Regite ipſum aceto & nitro. Quod verò remanet, ſi dealbatur, SATIS ALBVM dixerunt, & iuſſerunt vt aqua regatur permanente, quod vocarunt SATIS RVBEVM, iuſſerunt vt aqua & igne regatur donec rubeū fiat. Vocaruntautem eam ob cauſam hoc nomine, propter colorum varietatem. In opere enim non eſt varietas rerum, nec multitudo, aut contrarietas, ſed tantùm oportet æs nigrū album facere, deinde rubeum. Veri Philoſophi nullam aliam intentionem habuêre, nec aliud docuerunt, quàm vt Yxir liquefiat, conteratur, & coquatur, eouſque dum lapis fiat marmori ſimilis. Atque ob id dixerunt Philoſophi: Coquite ipſum vapore, donec lapis fiat coruſcans, ſplendorem habens. Hoc vbi videritis, maximum habetis arcanum. Oportet autem hoc ipſum terere, & aqua abluere ſepties permanente: deinde contritū in ſua aqua congelare, donec ſua abſtrahatur natura occulta. Et hoc voluit Maria cum dixit, Sulphura ſul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

phuribus continẽtur, & humor ſimiliter à ſuo humore, eò quòd ex ſulphure ſulphuri mixto maximum fit opus. Iubeo autem vos ipſum ſulphur Sole & rore regere, donec optatum eueniat. Sciatis autem quòd dealbare duplex eſt, ſicuti & rubeum facere: vnum in contritione, aliud in decoctione. Cauete inſuper ne ab aquis ea ſeparetis, quò minus pereat anima & corpus, quæ duo in vaſe ſunt.

EFISTES ait: Animaduertite, filij doctrinæ, qualiter Hermes Philoſophorum caput dixerit, cùm docuit naturas commiſcere. Dixit enim: Accipite lapidem auri, & humori commiſcete (qui eſt aqua permanens) ſuoque vaſi imponite ſuper leuem ignem donec liquefiat: deinde dimittite donec areſcat, & aqua cum arena ſe inuicem contineãt, tunc fiat ignis intenſior, quouſque areſcat & terra fiat. Hoc peracto, ſcitote arcani eſſe initium. Hoc autem multoties facite, donec pereant aquæ partes duæ, & colores vobis appareant. Et ſcitote quòd dealbatio non fit niſi decoctione, atque ob eam cauſam repetitur, conterendo & imbuendo frequentiſsimè. Iubeo autem ne ſimul aquam fundatis, ne Yſir ſubmergatur, ſed paulatim infundite, terite, & deſiccate, & hoc ſæpe facite, donec areſcat, & in puluerem expectati coloris vertatur.

BACASER inquit: O omnes huius artis inueſtigatores, ſcitote, quòd ad notitiam & vtili-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vtilitatem huius artis peruenire non poteſtis, niſi patienti & prolixo animo ſitis. Qui ergo longanimis erit, libenterque patientia fruitur, in tramite iuſto huius artis meabit: qui verò citius ſe putat ex libris noſtris fructum capere poſſe, fallitur, ſatiusque fuerat non inſpicere quidem, quàm vnquam contigiſſe. Libri enim noſtri magnam iniuriam videntur inferre his, qui ſolummodo ſemel, bis vel ter ſcripta noſtra legunt, cum intellectu, omniq; eorum ſtudio fruſtrati, etiam (quod peſſimum eſt) opes, labores, & tempus, ſi quod in hac arte inſumpſerunt, amittunt. Veruntamen qui curuat dorſum ad libros noſtros legendos, eisq; ſtudiosè vacat, memoriam animumque adhibet & arrigit, nec eſt vanis implicitus cogitationibus, Deumq; precatur, vt Salomon, pro ſapientia, non pro opibus largiendis, is in regno rex regnabit noſtro indeſinenter, quouſque moriatur. Deum igitur timete, ô inueſtigatores: quod enim quæritis, parui nequaquam eſt precij. Theſaurum enim maximum, & munus Dei excellentiſſimum quæritis. Et cognoſcite, ô inueſtigatores, id quod Philoſophi dudum intimauerunt dicentes, quod rectum non niſi errore diſcernitur, & nihil magis dolorem cordi generat, quàm error in hac arte & opere. Dum enim quis putat ſe feciſſe, mundum habere, nihil in manibus ſuis inueniet. Vtcũq; autem, Philoſophi opus, remque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ipſam varijs nominibus compoſuerunt, veritas ſemper in eorum eſt ſcriptis. Dixerunt etenim, commiſcete, coquite, dealbate, terite, aſſate, coagulate, & ſoluite Etheliam, ac rubiginem facite: verba plurima ſunt, regimẽ tamen vnum eſt. Si igitur vultis veritatem inuenire, non eſt opus illa operis diuiſione, ſed tantummodò hoc curate, complexionem aptate: deinde multo tempore leniter coquite: neq; decoctionis & imbibitionis vos tædeat, quouſq; videatis Yxir in Tyrium & regium veſtitum decoratum. His verbis quamuis mortua ſunt, ineſt tamen vita intelligentibus. Frequenter igitur legite ea, & ſuper his ſemper plurimum meditamini, ſapientia accedet vobis.

Inquit HYARGVS: Æs de quo prædixerunt Philoſophi, non eſt vulgi, neq; vulgi ſtannum, verùm corpus eſt noſtrum, quod oportet corpori Magneſiæ admiſceri, vt coquatur & teratur abſque tædio, donec lapis fiat. Deinde lapis ille iterum in vaſe ſuo teri debet aqua vitæ & nitri, & totus dirui. Oportet autem vos habere aquam continuè, qua quantò magis coquitis, tantò magis inſpergatis, quouſque acquirat rubiginem, quæ eſt operis fundamentum. Hanc coquite & Ægyptiaco terite aceto, & vtrumque vel æs ipſum, vel ipſum acetum & aquam Æs vocate.

Inquit CADMON: Dixiſti Hyarge, quòd vtrumq; quod in commixtione venit, æs vocari

cari consuetum sit à Philosophis: & bene quidem: id enim est æs, quod in quatuor vertitur, & ex vna re est. Oportet igitur accipere ex ære nostro partem vnam, & ex aqua permanente, quæ etiam æs vocatur, tres partes. Deinde commiscete aceto, & coquite tandiu, quousque inspissentur, & vnus fiant lapis: deinde continuè coquite & imbibite, donec terra & puluis fiat Tyrius.

ASCANIVS ait: Cum legimus in libris Philosophorum, quòd natura tantùm vna est, quæ omnia superat, scire oportet, quòd vna & vnum compositum sunt. Nonne videtis hominis compositionem esse ex anima & corpore? Sic oportet nos duo coniũgere, quam coniunctionem Philosophi comparauerunt coniugibus, ex quorum amplexu resultat aqua aurea. sed hoc de secundo opere. De primo dicam pauca: Irritate bellum inter æs & argentum viuum, donec ad interitum veniant & corrumpantur, tunc æs argentum viuum concipiens, coagulat ipsum. Argentum verò viuum concipiens æs, congelatur: deinde corpus vtriusq; diruitur, nec puluis fit diligenti & multa imbibitione & decoctione. Rubeum masculum verò, fœminæ (quæ ex vapore est) coniungite, donec masculus & fœmina fiant Ethelia. Qui enim per Etheliam eos in spiritum vertit, deinde rubeos facit, omne corpus tingit, eò quòd cùm corpus diligenter teritur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

munda ex eo anima ſpiritualis ac ſublimis extrahitur, q̃ omne corpus tingit, & eſt ſulphur naturæ, quod varijs nominibus nuncupatur.

DARDARIS inquit: De regimine ſatis ſuperque à vobis dictum eſt: de coniunctione igitur pauca dicam. Significo igitur poſteris, quòd inueſtigatores non poſſunt extrahere occultam naturam illam ſulphuream, niſi per Etheliam, qua corpora fiunt non corpora coquendi continuitate, & ipſius Etheliæ ſublimatione. Inſuper ſcitote, quòd argentum viuum eſt igneum, omne corpus comburens magis quàm ignis, & corpora mortificans: & quòd omne corpus quod ei commiſcetur, teritur, & morti datur. Corporibus ergo diligenter contritis, & prout oportet exaltatis, fit Ethelia natura, calorem non fugiẽs, ſed tingens æs. Et eſt quòd Sapientes antea dixerunt, quòd figit argentum viuum donec tingatur, quod tinctum exiſtens, tingit. Præterea ſcitote, quòd æris corpus Magneſia regitur, & argentum viuum habet quatuor in ſe, tamẽ non habet eſſe niſi in humiditate, quæ aqua ſulphuris dicitur, & quæ ſulphura continet. Sunt autem ſulphura animæ occultæ in quatuor elemẽtis, quæ per artem extractæ, ſe inuicem continent naturaliter & coniunguntur. Si autem occultum quod eſt in ventre ſulphuris aqua regatis, & bene mundetis, occultum obuians ſuæ naturæ lætatur, ſimiliter aqua pari ſuo: ſed hæc

hæc quatuor non tinguntur, verùm quintum tingit. Propterea dixerunt Philoſophi, quòd quatuor numi vulgi non tingunt niſi æs, quod æs tinctum poſtea tingit numos vulgi.

MOSIVS ait: Hoc vnum quod ſæpe nominatum eſt, Philoſophi multis nominibus nuncuparunt, aliquando duob. nominibus, quandoque etiam tribus nominauerunt. Dicam autem ego vobis iam quid ſit, Vnum quidem, quod eſt argentum viuum igneum: Duo, corpus in eo compoſitum, & tertium eſt aqua ſulphuris, qua abluitur, & teritur, ac regitur vnum, donec opus peragatur. Et hoc eſt quod innuit Philoſophus cùm dixit: Argentum viuum quod tingit aurum, eſt argentum viuum Cambar, nihilominus tamen Philoſophi diſtinguunt, & dicunt, aliquando eſt Cambar, aliquando auripigmentum. Sed ita oportet intelligatis: Argentum viuum Cambar, eſt Magneſia: Argentum verò viuum ſeu auripigmentum, eſt ſulphur quod aſcendit de compoſito miſto. Oportet igitur vos illud ſpiſſum commiſcere veneno igneo, & putrefacere ac diligenter terere, quouſque ſpiritus fiat in altero occultu ſpiritu, & tunc fit tinctura, quæ tingit omnia quæ vultis.

Inquit PLATO: O vos magiſtri operis, cauete cùm corpora ſoluitis, ne comburatis etiam: quia oportet coquendo abluere ea marina aqua, quouſq; totum eorũ ſal in dulcorem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vertatur,& clareſcat ac tingat. Spiritu itaque ſeparato à corpore, in altero ſpiritu occultus, factus eſt vterq; fugiens : quod Sapientes expreſſerunt his verbis : Fuge, ianuam reſerate non fugienti. Conuertens namque ſulphureum in ſpiritum ſimilem ſibi, fit vterque fugiens : Non fugientes autem ſimiliter fiunt: quia per ignis interceſsionem ſe inuicem amplexantur & continent. Itaq; accipite ea quæ non fugiunt, & iungite, & abluite corpus incorporeo,& corpore carente, corpore ſolidate, quouſque vertatis ipſum in corpus, corporibus non fugientibus : & vertite terram in aquam,aquam in ignem, ignem verò in aërem, & celate ignem in intimis aquæ, terram verò in aëris ventre, & calidum miſcete humido, ſiccum verò frigido : quia Natura naturam ſuperat: deinde verò Natura naturæ congaudet: tandem Natura naturam continet: continens autem omnia terra eſt. Cum enim quatuor naturæ in cœlum aſcenderunt, rurſus tandem deſcenderunt, ita vt ignis in aërem, aër in aquam,aqua in terram incidat:finis itaq; totius operis puluis ac cinis ſunt.

ACTOMANVS inquit: Philoſophi de rubigine frequentiſsimè tractauerunt: Rubigo autem fictum nomen eſt, non verum. Dico autem vobis, quòd rubigo ſit ſecundum opus, quod ex ſolo auro fit, atque ob id Irudinem vocauerunt: quia in ſulphureo aureo colatur,

latur, quemadmodum Irudo in aqua. Eſt igitur rubigo rubefactio in ſecundo opere: in primo enim rubiginem facere, eſt dealbare opus, in quo Philoſophi iuſſerunt poni auri florem, & aurum æqualiter.

MVNDVS ait: De rubigine ſatis tractatum eſt; dicam igitur de veneno. Venenum nõ eſt corpus, eò quòd ſubtiles ſpiritus tenuẽ ipſum ſpiritum fecerunt, & corpus tinxerunt, & in venenum verterunt: quod venenum Philoſophi aſſerunt omne corpus tingere: atque ob id opinati ſunt, quòd qui aurum in venenum vertit, is ad propoſitum iam peruenit: qui verò nõ, nihil effecit. Dico autem quòd niſi igne res attenuetis, quouſque illæ res vt ſpiritus aſcendant, nihil dum perfeciſtis. Hic igitur eſt ſpiritus ignem fugiens, & fumus ponderoſus, qui dum corpus ingreditur, vniuerſum penetrat, & natura eius eo lætatur. Atque ob id dictum eſt: Accipite ſpiritum nigrum viuẽtem, & eo corpora diruite & cruciate, quouſque alterentur ad beneplacitum veſtrum.

PYTHAGORAS inquit: Intelligendum vobis eſt, ô Turba, quòd ſulphur, & calx, & alumen, quod eſt ex pomis & Kuhul, & ſputum Lunæ, ac ſputum combuſtibile, omnia illa ſcilicet nihil aliud eſſe, quàm aquam ſulphuris, & aquam ardentem. Et ſcitote, quòd Magneſia ſi cum argẽto viuo miſcetur, ſulphura commixta eſſe, & ſulphura ſe inuicem conſequuntur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Non igitur oportet vos illam dimittere Magnesiam absque argento viuo: cùm enim componuntur, fortissima est compositio, quæ vna est de decem, quam Philosophi reginam constituerunt. Et congelare ipsum, non est quidem vnum regimen, secundùm Philosophorum constitutionem. Prima enim coagulatio est stanni, & æris, & plumbi: secunda verò sulphurũ aqua componitur. Et sciendum, quòd nihil aliud est huius artis scientia, quàm vapor & aquæ sublimatio, argenti viui Magnesiæque corpori coniunctio. Similiter & Philosophi in libris suis demonstrârunt, quòd sulphuris munda aqua ex Sole est sulphur, & quòd nullum sulphur fit absque calce argenti viui, & sulphuris aqua.

BELVS inquit: De compositione multa tractata sunt: compositio autem & contractus vnum quid sunt. Accipite ergo ex altera compositione partem, & partẽ ex auri fermento, eisq; mundam sulphuris imponite aquam, & habebitis potens arcanum, quod omne corpus tingit. Sed interim est notandũ, quòd aqua munda, quę ex sulphure est, non est ex solo sulphure, verùm ex pluribus composita rebus, quæ vnum sulphur facta sunt ex pluribus sulphuribus. Vt ergo multa sulphura vnum fiant sulphur, miscete pugnans cum igne nõ pugnanti. Coniuncta namque in igne eis conuenienter præliantur, & amicitia fit constans, eò quòd

calida

calida Medicorum venena, leui igne coquuntur incomburente. Et hoc innuerunt Philosophi, cùm dixerunt, in decoctione, parum sulphuris multa comburit dura corpora. Et humor, quod relinquitur, humida pix, balsamũ, &c. nominatur. Verùm hoc arcanũ est, quod aperiam vobis. Hoc arcanum ex duabus procedit compositionibus, Sulphure scilicet & Magnesia. Et Philosophi hoc compositum in vnum redactum, Aquam nominauerunt, & sputum boletorum, & spissum aurum. Omnibus autem in argentum viuum versis, sulphuris aquam nominant, sulphur quoque cum sulphure continetur, dicunt igneum esse venenum, quod est potens arcanum, proueniens ab his, quæ nostis.

Ait PANDVLPHVS: Iubeo vt argentum viuum ex Cambar capiatis, & eum in tabernaculis sublimetis (est enim alterum sulphur, de quo antea dictum est) & sic sulphur sulphuri miscebitur, & multa ex eo procedent opera. Eo autem sublimato, procedet illud argentum viuum à Cambar, quod Etheliæ, Auripigmẽtum, Zendrio, Ebsemeth, Magnesia, Chucul, & multis aliis nominibus nuncupatur, de quo Philosophi dixerunt, quòd natura in suo ventre erat occulta. Recto autẽ illo (quoniam omniũ decẽ est perfectio) suo regimine, mox conueniẽs apparet eius alba natura, nec in eo vmbra vlla apparet, & tum Sapientes vocarũt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Plumbum, Exebmich, Magnesia, Martech, & æs album, quod vbi verè dealbatum est, vmbra caret, & omni nigredine, & sua dimisit corpora spissa & ponderosa, nullum corpus penetrantia, & simul cum eo mundus spiritus humidus ascendit: qui spiritus tinctura est. Ideóque Sapientes dixêre, æs animã & corpus habere, & id quidem verum: Anima est eius spiritus, corpus verò eius spissum. Ideò oportet vos spissum diruere corpus, quousq; spiritum extrahatis ex eo tingentem, extractum quoque ex eo spiritũ leui sulphuri miscete, & peragetis propositum.

MORFOLEVS inquit: Oportet, sapientes Viri, lento igne primùm humiditatem comburi, vt exemplo nobis monstratur in generatione pulli, & vbi augmentatur ignis, vas vndique obduretur, ne corpus æris, & spiritus eius fugiens extrahatur. Et hoc innuerunt Sapientes, cùm dixerunt: Accipite argentum viuum ex æris flore, quem, scilicet æris florem, nostri aquam dixerunt, & igneum venenum ab hominibus extractum est. Et iterum dixerunt: Cùm omnia vnum fiunt, facta sunt corporea incorporea, & è conuerso. Præterea dixerunt, quòd omne corpus dissoluitur cũ spiritu, cui mixtum est, & proculdubiò similiter fit spirituale: & omnis spiritus à corporibus alteratur & coloratur, cui spiritui color tingens, ac contra ignem constans miscetur. Benedictum

ergo

ergo sit nomen eius, qui Sapientibus inspirauit corpus in spiritum vertere, vim & colorem habentem inalterabilem & incorruptibilem: & quod priùs erat Sulphur fugiens, nunc factum est Sulphur non fugiens & incombustibile. Scitote insuper doctrinæ filij, quòd qui potest spiritum fugiẽtem rubeum facere corpore sibi coniuncto: deinde ex illo corpore & spiritu suam tenuẽ naturam in suo ventre occultam extrahere ingenio subtili, opus inuenit. Et notate, quòd prolixitate coquendi tingit corpus. & hoc dixerunt Philosophi, quòd rebus fortiter contritis, & igne diligenter coctis, fiunt tincturæ fixæ: & quicquid libris suis occultè narrauerunt, argentum viuum significare voluerunt, quod aliquando dicitur aqua sulphuris, aliquando plumbum, aliquando etiam numus.

YXIMIDIVS inquit: Iam tractasti Morfolee, de æris & spiritus humidi regimine, & optimè quidem. Sed maximum est arcanum, quod Philosophi dicunt: Æs non tingit, cùm tamen tingitur, tingit: eò quòd argentum viuum, cùm suæ miscetur tincturæ, tingit. Cùm verò miscetur his rebus, tincturę Philosophorum, res fermentatæ, mixta corpora, Corsufle, & colla auri, venenum, maris splendor, Ethelia, auripigmentum, & randerich tinctura vocatur. Quæ tot nomina vana esse putantur & superflua, vera tamen sunt, non autem confi-

ĉta, eò quòd vnum ſunt, vna opinio, & vnum iter: hoc eſt, argentum viuum, quod eſt quidem ex omnibus extractum, ex quo omnia fiunt, qui & eſt aqua munda, quæ vmbram æris delet. Et ſcitote, quòd hoc argentũ viuum, cùm dealbatur, fit ſulphur, quod à fuga detinetur, & aſſimilatur marmoris ſplendori. Et arcanum quidem hoc eſt maximum: quia ſolum ſulphur æs dealbat.

Intimandum eſt etiam vobis, huius artis inueſtigatores, quòd illud ſulphur nõ potuit æs dealbare, quouſque in opere priori fuerit dealbatum: nam ſulphuris huius mos eſt fugere. Cùm igitur ſua ſpiſſa fugit corpora, & vapor ſublimatur, tunc oportet vos alio argento viuo ſui generis ipſum continere, ne fugiat. Fit autem id quàm primùm argentum viuum & æs ipſum coniunguntur. Tunc enim ſæpe inuicem ſoluunt, & concipiunt, & fugere non ſinunt, ſed vtrumque argentum viuum fiunt. Et ita hoc, quod primò æs, neq; argentum viuum fuerat, commixtione tamẽ argenti viui factum eſt: quod ſcilicet additũ argento viuo, priùs argentũ viuũ, cui mos erat fugere, cõtinet. Quare Philoſophi dixerũt: Sulphura ſulphuribus continentur. Ampliùs ſcitote, quòd ſulphura tingunt, deinde fugiunt proculdubiò, niſi argento viuo ſui generis iuncta fuerint. Non putetis ergo, quod tingit, deinde fugit, numum eſſe vulgi: verùm Philoſophorum intentio eſt

numus,

numus, quod nisi albo vel rubeo misceatur, (quod est argentum viuum sui generis) proculdubiò fugiet. Iubeo autem vos argentum viuum argento viuo miscere, quousque vna eademque aqua fiunt munda, ex duobus composita. Hoc est igitur maximum arcanum.

EXIMENVS inquit: Multis & omnibus penè metallorum nominibus Philosophi aquam nostram, & opus nostrum nuncupauerunt: vtcunque autem vocent, semper ipsam aquam significant. Ipsa aqua cum rebus suis in vase suo posita, prohibet ne res comburantur, & quantò magis ipsæ res flamma occupãtur, tantò magis in aquæ intimis absconduntur, ne ignis calore lædantur. Aqua autem eas in suo vase recipit, & ignis flammam ab eis repellit. Et ita rebus cum aqua diligenter tritis, Ethelia scandit, & opus deinceps sola imbibitione aquæ ad verum operis finem perducit.

ANAXAGORAS rursus ait: Notifico vobis, sitiens & ad bibendum apta est Ethelia, quæ præcedẽte sulphure cocta est. Vitreo ergo vasi imponite, & coquite, quousque Cambar fiat. Iubeo autem vos continuè coquere, & iteratè, nec vos tædeat. Et scitote, quòd operis huius perfectio est aqua sulphuris, quæ cum eo coquitur, donec rubigo fiat. Omnes enim Philosophi dixerunt: Qui potest aurum in rubiginem vertere, veneni propositum iam inuenit: qui verò minimè, in nihilo est.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Ait AZIRATVS: Iubeo posteros de numis accipere, quos Philosophi fecerunt, mixtis æris partibus, & vasi ad coquendum imponere ipso vase clauso optimè: Tum verò cùm æs numis contritum, & in aquam versum est, nigredo apparebit de Kuhul, quæ de nigredine numorum est, & nigredine consumpta, preciosa albedo illis apparebit: deinde coquendo desiccentur, quousque in lapidem vertantur. Illum coquite continuè igne priore fortiore, & diruetur confringeturque, ac in cinerẽ vertetur. O quàm preciosus est cinis iste filiis doctrinæ, & quàm preciosum est quod ex eo fit. Miscentes igitur cinerem aqua, iterum coquite, quousque cinis ille liquefiat: deinde coquite, & aqua imbuite permanẽte, quousque compositio dulcis fiat, ac suauis & rubea. Imbuite etiam quousque humida fiat. Amplius tum igne priore fortiore coquite, ac vasis diligenter os claudite: hoc enim regimine corpora fugientia fiunt, & spiritus in corpora, corpusq; in spiritum vertitur, & inuicem nectuntur: deinde fiunt corpora spiritus, animas habentes tingentes, eò quòd inuicem germinant.

OBSEMEGANVS ait: Dico quòd inuidi totam artem hanc nominum multitudine vastauerunt: ars tamen est, secundùm quam iussère Philosophi aurũ numosum facere, & eum calcinare, sublimare, figere, terere, dealbare, coagulare, coquere, & in rubeum vertere, &

vocaue-

vocauerunt Etheliam ignem, & vas cribrum, aquam ſulphuris copulam: & hoc totum nihil aliud eſt, quàm cõtritio, & dealbatio. Præterea dico, quòd argentum viuum apud viſum album eſt, cumq; autem fumus ei aduenit, vertitur in rubeum, & fit Cambar: hoc eſt, venenum. Et hoc inuenerũt Philoſophi, dicentes, quòd natura plumbi facilè conuertitur: propterea ſæpenumerò reiterauerunt hoc verbũ, Conterere, vt multis modis monſtrarent ſpiritus in vaſe occultos abſtrahere, & aqua impoſita prohibere, ne comburantur, aliâs ignis ipſos facilè cõburit. Sed aqua appoſita, quantò plus flamma eos inuadit, tantò plus in viſceribus aqua penetrat, & prohibet ne flamma comburatur. Atque ob id etiam antiqui multa tractauerunt de ſublimatione: quia niſi res igne fortiter conteratur, Ethelia non aſcendet, quod voluit Hermes innuere, cùm dixit: Cribrate res, quas noſtis, & altiùs liquefacite.

ARZOCH ait: Niſi res igne conterantur, Ethelia non aſcendet, & ea nõ aſcendente, nihil facitis. Videtis enim quòd ventus Meridiei plurimus cùm exaltatur, nubes ſublimari facit, mariſq; vapores eleuat. Hoc eſt vas, & teſta, in qua ineſt ſulphur incombuſtibile. Moneo autem vos, vt argentum viuum, quod ex pluribus eſt confectum, congeletis, vt duo tria fiant, & quatuor vnum, ac duo vnum.

ANAXAGORAS inquit: Accipite combu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſtum fugiens, & corpore carens, & incorporate eum: deinde ſumite ponderoſum fumum habens habile ad bibendum. Hoc eſt, vt rem clariùs exponam, Hoc combuſtum fugiens, & ad bibendum ſitiens, eſt Ethelia, quę cùm ſulphuri coniuncta eſt, vitreo vaſi imponite, & coquite, donec Cambar fiat, & peragat arcanum quod quæritis. Coquite ergo, & non pigeat vos reiterare: tota enim perfectio ſulphuris in decoctione tabulæ conſiſtit. Coquatur igitur quouſque fiat rubigo. Omnes quidem Philoſophi dixerunt, quòd qui rubiginem in venenum aureũ poteſt conuertere, opus peragit: ſin autem, in vanum laborat.

PITHEN inquit: Dico, quòd cũ Magiſter de aqua iſta primò tractaſſet, poſtea in fine ſui libri loqui voluit de fermento auri. Quare mirum eſt, cur inuidi finem ante principium in ſuis tractatibus poſuerũt, præcipiendo in auri fermento aquam ſulphuris mundam cum aliquantulo ſuæ gum̃æ commiſceri. Præterea putrefactionem omiſerunt, de qua pauca dicam. Putrefactio non fit abſque humido & ſicco, & ex vtroque naſcitur operis principium, licet in tres partes inuidi hoc opus diuiſerunt.

CONSTANS ait: Quid nobis cum inuidis, & eorum tractatibus? Certum quippe eſt, hoc opus quatuor habere naturas, quæ ſunt, ignis, aqua, aër & terra: quæ niſi habeantur, nihil vnquam generatur, nec quicquam abſoluitur in arte.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

arte. Iungite ergo ſiccum humido, hoc eſt, terram & aquam, & coquite igne & aëre, quouſq; ſpiritus in anima deſiccetur: ſcientes quòd tenue tingens ſumit virtutẽ ex tenuiſſima terræ, aëris & aquæ parte, & exſiccatur. Hic enim eſt modus operis noſtri, vt omnia in terrã vertantur. Nolite ergo res multiplicare: Inuidi quidẽ eas multiplicauerunt, & varia deſcripſerũt regimina, vt inquiſitores fallerent: & aſſimilauerunt hoc opus ſicco, omni lapidi & metallo, animalibus, omni reptili & volatili: vos autem ſcitote, quòd corpora corporibus tinguntur, & corpora corporibus figuntur: & quòd Philoſophus dixit; In arte eſt argentum viuum de Cambar, & in numis eſt argentum viuum de maſculo: & nihil aliud curate, quoniam non ſunt niſi hæc duo argenta viua.

ASTRATVS inquit: Qui veritatem vult aſſequi, capiat Solis humorem, & ſputum Lunę. Veritatem dico, nec aduerſa adfero: numos enim, quos Philoſophi capere iuſſerunt, numi Hermetis ſunt, de quibus partem ſumi iuſſit, & ex ære Philoſophorum partem, & numis miſcere, ac vaſi imponere, obſtructo diligenter ore, & coquere ſeptem diebus, & tunc vertitur æs in numos. Coquatur ergo iterum, & non tædeat vos decoctione: poſtea aperiatur vas, & nigredo inuenietur: qua abſumpta, apparebit albedo nobiliſſima. Poſtea ponatur in locum ſuum, & iterum coquatur, donec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

lapilli in ſiccum vertantur, poſtea coquatur igne fortiori, quouſque lapis durior fiat, & confringatur, ac in cinerem vertatur. ô quàm precioſus eſt cinis ille. Viri Sapientes, intelligite illud, Aquæ ſuæ iterum coquite, donec liquefiat. Poſtea coquite ipſum, & imbuite ipſum cum aqua permanente, donec compoſitio dulcis & ſuauis ac rubea appareat. Poſtea imbuite, donec humida fiat: demum coquite igne fortiori, &, vt dictũ eſt, os vaſis claudite. Hoc eſt regimen, quo corpora fugientia, nõ fugientia fient, & ſpiritus in corpora, & corpora in ſpiritus vertuntur, & ſe inuicem nectuntur, ac vltimò fient corpora ſpiritus, animam habentes, & tingentes, ac germinantes. Quapropter diligenti opera æs dealbate aqua permanente, donec accidat ei rubigo, & congeletur, fiatque corpus Magneſiæ: deinde coquite, donec totum corpus confringatur, & ita fugiens vertetur in cinerem, & efficietur æs vmbra carẽs, & tinctura Philoſophorum.

ANASTRATVS inquit: Dico vobis, quòd hoc ſecretum inuidi variè depinxerunt: aliquando in membra, in phyſicam ratiocinationem, Aſtronomiam: & interdũ aſſimilauerunt arboribus, metallis, & vaporibus, ac reptilib⁹: & quantò plus potuerunt, ipſa nomina multiplicauerunt. Ego verò vobis dico, ſumite ferrum, facite inde laminas, poſtea aſpergite eas veneno, & ponite in vas, cuius os benè occludatur,

datur, & cauete humorem multiplicare: vel ponatis ipſum ſiccum, & facite ſiccum maſſam fortem. Scientes quòd ſi aquam maſſæ multiplicaueritis, non continebit eam, neque benè ardebit in camino: & ſi nimis ſiccaueritis, non coniungetur, nec coquetur. Exſiccate ergo eã, & in vaſe ſuo ponite, cuius os firmiter claudatur: & poſtea fiat ignis carbonum deſuper p̄ dies aliquot: deinde aperiatur vas, & inuenietis in eo, & etiam in coopertorio vaſis nodos paruulos. Et hoc eſt, quod igne ſibi miniſtrato, acetum ſurgit in altum: eius namque natura ſpiritualis eſt, quia ſurſum aſcendit: & ideò moneo vos, vt p̄ ſe teneatis eam. Tribus enim decoctionibus multiplicatis, conglutinatur, & ab igne congelatur, eiusq; natura conuertitur in naturam: ſic Cambar ſimiliter decoctione & liquefactione tali diſiungitur. Notum etiam facio vobis, quòd iſta frequẽti decoctione conſumitur tertia pars aquæ, reſiduum verò eius efficitur ventus, qui Cambar & ſpiritũ eius portat in ventre ſuo. Præter hæc dico, quòd nihil eſt precioſius arena maris rubea, & eſt ſputum Lunæ, quod Solis lumini iungitur, & congelatur. Et quantò plures tranſeũt dies, tantò fortiùs congelatur, & non comburitur. Solis enim beneficio coctum congelatum eſt, & albedo illa præſtantiſſima facit eum terrenum ignem ſuperare.

BALGVS ait: Quidam fructum artis iſtius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Tulleas descripsit, & mirabili modo me cepit docere, dicens, quòd absque labore inuenitur eius operatio. Cumq; autẽ de eius incremento & ædificatione cepit docere, talia dixit: Accipe illam arborem albam, ædifica ei domũ rotundam, tenebrosam, & rore circundatam, & impone ei magnæ ætatis hominẽ centum annorum, & claude domũ, ne ventus aut puluis ad eos perueniat: deinde dimitte eos in sua domo octuaginta diebus: dico vobis in veritate, quòd senex ille non cessat comedere de fructu arboris illius, donec iuuenis fiat. O quàm miranda natura, quæ illius senis animam in corpus iuuenile transformauit, & pater filius factus est. benedictus sit Deus creator optimus.

THEOPHILVS ait: Scitote charissimi, quòd quamuis inuidi dispositionẽ hanc multis celauerint nominibus, vno tñ nominauerunt eam nomine: scilicet Aquam vitę. Nam cùm dictus senex sibi iungitur, perfectè moritur. Postmodum verò ponitur in Sole, donec liquescat. Postea imbibitur, congelatur, & ita per dies 7. fit ferrum rubiginosum. Quòd si hoc est nimis obscurum, narrabo aliud. Quidam fructus exeunt à pfectissima arbore primo Vere, & postmodum æstate florẽt, & tunc multiplicatur & decoratur arbor, donec fructus perficiantur, & maturãdo dulces fiant. Simili modo illa mulier fugiens generos, quibus per se, quamuis irata, domestica fit: vt non dedignetur se superari,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rari, vt eius coniunx suum habeat decorẽ, quĩ furibundus eam diligit, ac iugiter pugnat cum ea, donec suos concubitus cum ea peragat: & Deus pro voluntate filios multiplicat: cuius porrò decor igne consumitur. Termino enim finito reuertitur ad eã. Dico etiã vobis, quòd Draco ille nunquam moritur: tamẽ illam mulierem suos interficiens coniuges, Philosophi neci dederunt. Illius enim mulieris venter plenus est veneno. Fodiatur igitur sepulcrũ Draconi, illicq́; sepeliatur mulier cũ eo: qui illi mulieri fortiter iunctus, quantò magis eã nectit, & voluitur circa eam, tantò magis corpus eius in mulieris artubus mixtum ad mortem declinat, & totus vertitur in sanguinẽ. Quod cùm vident Philosophi in sanguinem versum, ponunt eum ad Solem, quousque lenitudo consumitur, sanguisq́; arescat. Et tunc apparet venenum, & occultum manifestatur.

BODILLVS inquit: Sciendum est omnes discipuli, quòd ex elemẽtis nõ fit vtile absque commixtione maris & fœminę, & regimine caloris: quia sperma ex sanguine generatur, & libidine. Viro namque mulieri commixto, vteri humore sperma nutritur, & sanguine humectante, & caliditate, partus quadraginta noctibus formatur. Si enim humiditas vteri & calor non essent, sperma non maneret, nec fœtus perageretur. Deus autẽ illum sanguinem & calorem ad nutriendum sperma constituit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quouſque extrahat ipſum ad libitũ. Fœtus autem extractus, non niſi lacte nutritur, & igne, per ſe & paulatim dum paruulus eſt, & quantò magis exuritur, oſſibus confortatis, in iuuentutem deducitur: in quã perueniens ſibi ſufficit. Sic ergo oportet vos in hac arte facere. Et ſcitote, quòd abſq; calore nihil vnquam generatur, & quòd balneũ intenſi caloris perire facit: ſi verò frigidum ſit, fugat: ſi autẽ temperatum ſit, corpori conueniens & ſuaue fit. Quare leues fiunt, & aluntur, & caro augmentatur.

MOSCVS inquit: Scitote quòd inuidi modum plumbi formandi multis modis narrauerunt, vt decipiant poſteros, varia fingendo inſtrumenta. Ego autem dico, quòd nulla inſtrumenta fiunt, niſi ex noſtro puluere albo, ſtellato, ſplendido, & ex lapide candido: à quo puluere apta fiunt inſtrumenta pro ouo; non tamen nominauerunt ouũ, vel cuius auis ouum ſit. Porrò eorum regimen, quod diximus, difficillimum inquiunt eſt: nam ſi compoſitum plus quàm oportet regatis, eius lumen à pelago ſumptũ extinguitur: & ideò iuſſerunt Philoſophi hoc opus ſubtili meditatione regi. Accipite ergo & regite ipſum Lunâ, & arenæ imponite, quouſque dealbetur, ſciẽtes, quòd niſi patientiam habeatis, errabitis in eius regimine, & corpus corrumpetis. Coquite leni igne donec appareat albũ, deinde aceto extinguite, & tum videbitis vnũ à tribus ſociis dimiſſum.

Et

Et ſcitote quòd primum commiſcet, ſecundum comburit, tertium liquefacit. Iungite ergo primò nouem partes de aceto cùm caleſcit vas, & iterum nouem partes, cùm calefactum eſt vas, apponite.

Rurſus ait MVNDVS: Scitote quòd omnibus, quantumlibet multis nominibus tincturarum relegatis, vna tantummodo eſt Philoſophorum tinctura, quæ Tyria eſt: cui ad placitum nomina ſubſcripſerunt, & albato proprio nomine, ipſam magnum Arcanum nuncuparunt & mare, eò quòd æs noſtrum à pelago extractũ eſt rubeo & puriſſimo, quòd ſuauis eſt odoris, pulcher, & putrefaciendo non ſordidus, nec tetri odoris. Et ſcitote, quòd plura nomina quæ illi data ſunt, omnia vera ſunt. Quemadmodum enim in tritico contingit quod molitur, & tunc alio nomine nuncupatur: deinde in varias ſubſtantias cribro diuiſas, varia panis genera fiunt, varijque labores exercentur, ſemper variatis nominibus, nihilominus tamen totum fermentum vno nomine nuncupatur: ita aquę plura diſtincta nomina ſunt, & tamẽ Tyrium colorem noſtrum, in vnoquoq; regiminis gradu ſui coloris nuncupamus.

RARSON ait: Mira eſt Philoſophorum diuerſitas in his quę poſuerunt, eorumque conſenſus mirandus in hac re paucilla & vtiliſſima; veruntamen & hoc eſt, quòd ſi omnes in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

uestigatores, & vulgus id paruum & vile scirent, non vilipenderent: sed illi nostra scripta legentes, hoc ipsum quod commendamus, vile & paruum putant, non intelligentes. Deus igitur à populo illa celauit, ne mundus deuastaretur. Verum autem est, quòd omnis nostra scientia natura est masculi & fœminę. Hoc quidem maximum nostrum est arcanũ, quod inuidi Magnesiam appellarunt. Propter arcanum ipsum, diligenter igitur ipsam Magnesiam in vase suo coquite, quousq; totum coaguletur, & seipsum contineat. Et si in inuidorum libris audieritis pelagus nominari, scitote quòd id humorẽ & aquam significat, & nigredinem quæ ablui debet, numos vocant.

AGADIMON ait: Coquite æs donec exeat nigredo, quam numum vocant, & res artis nostræ, bene miscete, & inuenietis nigredinem statim, quæ est plumbum sapientum, de quo Sapientes in suis libris multa tractauêre.

ORFVLVS ait: Scitote quòd in principio miscendi oportet elementa cruda, syncera, & amœna, & recta super ignem lentum commiscere, & cauere ignis intensionem, donec seipsa contingant elementa, ac planè complexione paulum morari decet, quousque in illo leui igne desiccẽtur. Post primam autem combustionem oportet æs ablui ac mundificari, & in igne dealbari, quousque omnes res vnus fiant color: cui postea oportet vos totius humoris

moris residuum miscere, & tunc eius rubor exaltabitur. Elementa igitur igne diligenter cocta lætantur, & in alienas vertuntur naturas, eò quòd liquefactio est caput huius artis, & quod liquefactum est, fit non liquefactum, humidum verò siccum, & spissum corpus spiritus, & spiritus fugiens fortis contra ignem pugnans. Quare conuertite elementa, & quod quæritis, inuenistis. Conuertite elementa & quod quæritis inuenietis. Conuerte autem elementa, est humidum facere siccum, & fugiens fixum. His peractis hac dispositione dimittantur deinceps in igne, quousque spissum attenuetur, & rarum tingens remaneat. Et scitote quòd elementorum mors ac vita ab igne fiunt, & quòd compositum generat seipsum, & in se ipso germinat id quod quæritis, nempe colores croci & coralli nostri: quibus apparentibus, vltimò miracula videbitis, vt hoc quousq; tyrius color peragatur, donante Deo, cui laus in æternum.

EMIGANVS inquit: Legendi sunt libri Philosophorum: non frustrà enim dixerunt, inspicite lactantem puerum, & non impediatis eum, in eo manet arcanum, ex quo bona operantur Sapientes: de quo etiam dixerunt, Comburite æs, comburite argentum viuum, & comburite aurum. Hoc si tenebrosius dictum est, dicam clarius: comburere, comburere, comburere, non est nisi vnum, scil. dealba-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

re, & rubeum facere, eſt viuificare. Et vobis dico, quòd definitio huius artis eſt corporis liquefactio, & animæ à corpore ſeparatio, eò quòd æs noſtrum habet animam & corpus, ſicut homo. Oportet ergo dirui corpus, & animam ab eo ſeparari. Proinde dixerunt Philoſophi, corpus non penetrat corpus: verum ſubtile naturæ, & eſt anima ipſa, quæ corpus penetrat & tingit. Præterea dixerunt, quòd Saturni ſplendor dum ſcandit in aëra, non apparet niſi tenebroſus, & Mercurius radijs Solis occurrit: deinde argentum viuum virtute ignea corpus viuificat, & perficit.

ATTAMANVS ait: Scitote fratres, quòd opus noſtrum quod quæritis, ex maris fit generatione, quę poſt Deum omnia perficit. Accipite Alzum, & lapides marinos veteres, & aſſate carbonibus, quouſque albi fiant, & extinguite aceto albo: ſi Alzon fuerint vnciæ viginti quatuor, extinguite calorem illorum tertia parte ſui, ſcilicet octo vncijs, & aceto terite albo per quadraginta dies. Opus verò ſecundum fit à mũdato & abluto corpore. Sed huic operi ſecundo acetum nolite imponere, ſed dimittite ipſum coqui, donec acetum ſuum totum biberit, & terra fixa fiat, vt terra Ægyptiaca. Et ſcitote, quòd operum aliud citius coagulatur, aliud verò tardius. hoc autem accidit ex coquendi diuerſitate: Si enim locus vbi coquitur, humidus & roſcidus fuerit, citius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tius congelatur: ſi verò ſiccius, tardius. Mediocritas igitur quærenda.

FLORVS ait: Coquendi diſpoſitionem complebo, dicoque quod ſignum primæ decoctionis, eſt ſui ruboris extractio. Cùm autem videritis iam ipſum totum nigrum, ſcitote quòd in illius nigredinis ventre albedo occulta eſt, & tunc oportet vos albedinem illam extrahere ab ipſa nigredine ſubtiliſſimè. In ſecunda verò decoctione ponatur illa albedo in vaſe cum ſuis inſtrumentis, & coquatur leniter, quouſque omnia alba fiant. Cumque albedinem illam ſuperuenientem in vaſe videritis, certi eſtote, quòd rubor in ipſa albedine occultatus eſt: & tunc non oportet vos illam abſtrahere, vel finem coquendi facere: ſed coquere, quouſque totum fiat rubeum altiſſimũ. Et ſcitote, quòd prima nigredo ex natura Mortach fuit, & ex illa nigredine exortus eſt rubor, qui rubor nigrum emẽdauit, & pacem inter fugiens & non fugiens compoſuit. Res cruciata in corpore mergitur, & vertit ipſum in naturam alterabilem. Et ſcitote, quòd illud ſulphur corpus denigrans non poteſt tingi, nec tractari, ſed id tractat & tingit. Item ſcitote, quòd illud ſulphur quod denigrat, eſt quod non fugienti aperit ianuam, & in fugiens cum fugientibus vertit: quod nominamus aliàs etiam Aquam ſulphuris, vertens æs in colores inalterabiles & indelebiles.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

MANDINVS ait: Nisi hoc arcanum habeat, quòd ipsum emendet, nō prodest quicquam. Ob id dixerunt antiqui: Illud quod perficitur vnum quid est: quia diuersæ naturæ rem non emendant ipsam, sed vna tantùm, & quæ conueniens sit, quam quidem vos parcè regere oportet. Regendi namque ignorantia plurimos errare fecit. Nolite ergo harum compositionum pluralitatem curare, nec ea quæ Magistri in libris suis posuerunt varia. Vna enim veritatis natura est, qua naturale mutatur, eò quòd arcanum ipsius permutātis naturę in suo ventre occultatum est, nec videtur, nec scitur, aut sentitur nisi à Sapiente. Qui ergo parcè regit æs, eiusque scit complexionem, extrahit ex eo naturam, omnes naturas superantem. Tunc magistri verba complebuntur, videlicet: quòd Natura naturà lætatur, & Natura naturam superat, & Natura naturam continet: & tamen non sunt diuersæ naturæ, nec plures: verùm vna tantùm, forma differens, suas habens res in se, alijs alijsque accidentibus, quibus operatur, quod eius naturæ congruit. Proinde bene fecit Magister, quòd ab vno orditus est, & vno finiuit. Deinde illas vnitates aquam sulphuream nuncupauit, totamque naturam vincentem.

nota diligentissime.

ARCHELAVS ait: Perbellè descripta est aqua sulphuris munda: nisi enim spissa corpora diruantur à natura corpore carente, donec

fiant

fiant corpora incorporea, & velut ſpiritus tenuis, non poteſtis illam animam tenuiſſimam ac tingentem extrahere, quæ in intimo ventris occulta eſt. Et ſcitote, quòd niſi corpus diruatur quouſque moriatur, & ex eo ſuam abſtrahatis animam, quæ eſt ſpiritus tingens, nequaquam corpus eo tingere poteſtis.

PHILOTIS inquit: Omnibus præfatis, à quocunque Magiſtrorum, nihil aliud ſignificamus vobis, quàm Albar æris, eò quòd tingit omne corpus quod in compoſitionem introiuit. Compoſitio autem duplicis eſt complexionis: vna enim humida, altera verò ſicca. Cùm proinde coquitur, vnum fiunt, & dicitur bonum plurimorum nominum. Cùm verò rubeum fit, Auri flos dicitur, & Auri fermentum, Aurum coralli, & Aurum roſtri. Dicitur etiam redundans rubeum, Sulphur, & rubeum Auripigmentum. Dum autem crudum permanet, Plumbum æris dicitur, Virga metalli ac lamina. Ecce eius patefacta ſunt nomina tàm cruda quàm cocta. Eſt autem totum magiſterium, vt ſuperius fiat inferius, & inferius ſuperius fiat, & coquatur, donec plumbum æris fluat cum fermento, in principio, vel medio, vel fine adhibito, & tunc tingit, cùm vt cera fluet proiectus.

AGMON inquit: Pro corollario dicam: quòd qui non liquefacit & coagulat, multipliciter errat. Denigrate ergo terram, & ſepa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rate eius animam & aquam, & poſtea dealbate, & inuenietis quod quæritis. Dico etiam vobis, quòd qui terram denigrat, & album igne diſſoluit, donec fiat ſicut gladius denudatus: & qui prius, dealbatione eius completa, ei animam inducit, totumque rabido igne figit, postquam liquefactum fuerit, felix dici merebitur, & ſuper mundi circulos exaltari. Hæc de lapidis noſtri reuelatione, doctrinæ filijs ſatis eſſe non dubitamus: cuius vires corrumpi nequeunt. Si ponatur in igne, vis eius augetur: quem ſi ſoluas, ſoluetur: ſi coagulas, coagulatur. Nemo ipſo carere poteſt, & omnes homines habent eum, omnes tamen egent eo. Cumque ei plura ſint nomina, vno tamen nomine nominatur, in quo nulla eſt difficultas: id quod omnium eſt communius, illo maximè ſignificatur. Quicunque autem magis propriè & appoſitè nominant, obſcurum illum reddunt, & minus intelligendum. Et reuera non eſt ei niſi vnum nomen, illudque vbi non prodeſt, ibi magnificè & ſignificanter nominatur: vbi prodeſt, valde celatur. Eſt lapis & non lapis, eſt quoq; ſpiritus, anima, & corpus: eſt albus, ater & rubeus, æreus, tyrius, omnibusque mundi coloribus expoſitus. Eſt ponderoſus, ſolidus, incõmotus igne, incommotus aqua, incommotus vento: ſed & leuiſſimus, cauus, ſpõgioſus, commotus igne, commotus aqua, commotus vento: eſt ſalſus, eſt

quoque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quoque suauissimus: est summum venenum, est quoque summa medicina: imberbis est, & est quoque barbatissimus: implumis non volans, plumis præditus quoq; est & volans: & si aquam ipsum dixeris, verũ dicis: si aquam negas, non falsò negasti. Ne ergo innumeralitate nominum decipiaris, mortuus, cùm viuit vsque. Sed certò habe, eum quid esse, cui nihil alienum accedit neq; infertur. Eius igitur socium inuestiga, & alienũ nihil ei inferas, & sine multiplicare homines nomina: quę nisi multiplicarentur, sapientiã nostram pueri riderent.

TYPOGRAPHVS Lectori.

Placuit, candide Lector, vt vtilitati tuæ consuleremus, aliud quoque Turbæ exemplar, quod apud nos fuit, adscribere, non tàm propter ordinem diuersum, quàm propter sententiarum & philosophorum nominum varietatẽ. Contingit enim, vt in altero volumine, idem diuerso efferatur sensu, & verbis, & authore alio, vt tu in re tanti momenti, non aberres, sed quod tibi magis arriserit, sequaris in tuis operationibus. Vale, & si quid hinc vtilitatis ceperis, id viro clarißimo & excellentiß. Medico D. Guilielmo Rascalono Vormatiensi acceptũ feres, cuius liberalitate hæc exemplaria nacti sumus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

TVRBAE PHILOSO-
phorum alterum exem-
plar.

SENTENTIAE sunt Sapientum, collectæ in tertia Synodo Pythagorica: In qua dicitur Arisleum Philosophum discipulos Hermetis ac Sapiẽtum maiores congregasse, & vnũquenque in medium aliquid adferre de lapide vegetabili iussit, vt posteritati ars sacra innotesceret: & qui ad hanc capescendam animum appulissent, ad veritatis semitam ducerentur. Eximindus autem vir senex, & optimi consilij iussus est primus vt loqueretur.

SENTENTIA I.

EXIMINDVS. Vobis doctrinæ filijs notum facio, initium omnium rerum creatarum naturam quandam esse, primam, perpetuam & infinitam, omnia coquentem & regentem, cuius actiones & passiones ab ijs tantùm sciuntur & noscuntur, quibus notitia artis sacrę data est. Insuper dico, stellas esse igneas, & aërem ipsas temperare. Nam si aëris spissitudo & humiditas non esset, quæ Solis flammam temperaret, subsistentia omnia Sol cõbureret. Deus autem aërea separatim constituit, ne combureretur quod in terris creauit. Nónne videtis, ô scien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ô ſcientiæ filij, Solem aſcendentem in cœlo in aërem vincere & calefacere igne ſuo, quo calefacto, ad ſubſiſtentiam calor peruenit, inſpiſſans & condenſans ſpiritus, è quibus creaturæ generantur? Aër enim coarctatur, & ab aqua continetur, atque ideo aër ſuperatur, quia eius calor Solis calori, eiusq; humiditas aquæ iungitur humiditati. Nonne videtis tenuem aquam in aërem aſcendere calore Solis eminẽte, & Solem ea delectari ac adiuuari? Quòd ſi aëre tenui ſuo humore nõ iuuaret aqua, proculdubio ignis ipſum ſuperaret. Ignis verò ex aqua abſtrahit humorem, quo aër contemperatur, & tunc ipſum ignem ſuperat. Ignis ergo & aqua ſunt inimici, inter quos nulla eſt conſanguinitas: eò quòd ignis eſt calidus & ſiccus: & aqua eſt frigida & humida. Aër quoque cùm ſit calidus & humidus, concordiam habet cum aquæ humiditate & ignis caliditate, atque ob id fit amicitia generans. Inſpicite omnes fructus, qui ex tenui vapore aëreo fiunt, eò quòd Solis calore ex aëre & vita monſtratur: & hoc ex Dei ordinatione.

SENTENTIA II.

YSINDRVS. Magnifico aërea, eò quòd ipſum opus aëre emendatur. Cùm inſpiſſatur, rareſcit, cùm caleſcit, frigeſcit. Eius autem ſpiſsitudo fit, quando in cœlo diſiungitur propter Solis elongationem. Eius verò raritas fit,

quando exaltato Sole tabeſcit aër & clareſcit. Similiter fit in Veris complexione, in temporis nec calidi nec frigidi diſtinctionẽ. Nam ſecundùm alterationẽ diſpoſitionis conſtitutæ, ad diſiunctiones anni alterandas, hyems alteratur: aër igitur inſpiſſatur tùm, cùm Sol ab eo prolongatur. Aëre verò rareſcente, propè fit Sol, quo propinquo, calor peruenit hominib.

SENTENTIA III.

ANAXAGORAS. Dico quòd principium omnium quę Deus creauit, eſt pietas & ratio: eò quòd in creatione apparuit pietas, & ſpiſſum terræ ratione ſperata: pietas autem nõ videtur niſi in corpore. Proinde ſcitote Sapientum turba, quòd ſpiſſitudo omnium quatuor in terra quieſcit: eò quòd ignis ſpiſſum in aëra cadit; aëris verò ſpiſſum, & quòd ex igne ſpiſſo congregatur, in aqua incidit. Aquæ verò ſpiſſum, & quod ex ignis & aëris ſpiſſo coadunatur, in terra quieſcit. Nónne videtis quòd iſtorum quatuor ſpiſſitudo in terra coniuncta eſt? Ipſa igitur terra omnibus eſt ſpiſſior. ad hæc Turba: Verum dixiſti, terra certè eſt omnibus ſpiſſior. Quod verò iſtorum eſt rarius & dignius? reſpondit, Ignis eſt rarior in his quatuor, & ad eum peruenit rarum iſtorũ quatuor. Aër verò eſt minus rarus igne. Nam calidus eſt & humidus, ignis verò calidus & ſiccus. Calidum namque & ſiccum eſt rarius

calido

calido & humido. Dicunt enim ſapiẽtes, quòd minoris raritatis ſit ignis aëre, & terra minoris raritatis aqua, eò quòd frigida & ſicca. Et quẽadmodum ſiccum calidum eſt rarius humido calido, ita ſiccum frigidum eſt minoris raritatis frigido humido.

SENTENTIA IIII.

PYTHAGORAS. Bene aptaſtis, ô filij doctrinæ, harum quatuor naturarum deſcriptiones, ex quibus Deus cuncta creauit. Beatus ergo qui intelligit quæ deſcripta ſunt, quoniã maiora non proponentur. perficite tamen ſermonem veſtrum. Ad hæc dixit:

SENTENTIA V.

PANDOPHIS. Significo poſteris, Quod eſt tenne aquæ, & quod non ſeparatur ab ea, manet ſupra terram ſiccam, hoc eſt, aër abſcon ditus in aqua, quæ ſub terra eſt, qui fert terram ne mergatur in aquam, quæ eſt ſub terra, & prohibet ne terra humectetur aqua. Aër is factus eſt complexus, inter diuerſa ſeparans aquam & terram, & inter aduerſa aquam & ignem, ne ſe inuicem deſtruant. Huius rei proponam exemplũ: Ouum, in quo quatuor coniuncta ſunt: eius cortex apparens eſt terra, & albumen aqua, pellicula verò tenuiſſima cortici iuncta, eſt ſeparans terram ab aqua, vt dixi, quòd ſit aër ſeparans terram ab aqua, rubeum verò oui eſt ignis, & pellicula rubeum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

continens est aër, aquam separans ab igne, & tamen vtraque pellicula vnum sunt & idem: aër tamen frigidam separans terram & aquam ab inuicem spissior est aëre altiore. Et aër altior est subtilior & rarior natura aëre inferiore, quia igni propinquior. In ouo itaque sunt quatuor, terra, aqua, aër, & ignis, & punctus Solis in medio, rubeum scil. quod est pullus: Ideoque omnes Philosophi, in hac excellentissima arte, ouum descripserunt, ipsumque exemplum suo operi posuerunt.

SENTENTIA VI.

ARISLEVS. Scitote, quòd terra est collis, & non est plana, vnde Sol non ascendit super climata terræ vna hora. Nam si plana esset, vno vtique momento ascenderet supra totam terram. Insuper dico quòd Deus sit vnus, vnumque genuit, neq; tamen genitus, & quòd omnium caput post se est terra & ignis. Et quia ignis est tenuis & leuis, regit omnia: terra autẽ cùm sit spissa & ponderosa, fert omnia quæ regit ignis.

SENTENTIA VII

LVCAS. Vos non nisi de quatuor loquimini natura, vnusquisque vestrûm de his aliquid dixit. Ego autem vobis notifico, omnia quæ Deus creauit, ex his quatuor esse naturis, & quæ ex ipsis creata sunt, in ea reuertuntur. Inde generationes & corruptiones fiũt, prout

Deus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Deus destinauit. Et hæc fuit hactenus Indorum & Babyloniensium Philosophorum sententia absolutissima.

SENTENTIA VIII.

LOCVSTOR. Naturæ duæ sunt tantùm quas Lucas describit, quarum altera nescitur nec describitur, nisi pietate & ratione: alia non videtur nec sentitur, & est cœlum. Tertia quidem natura adiungitur, quæ sentitur, videtur & scitur, & hæc est quę continet quicquid sub cœlo inest vsque in terram. Et tamen percipit ratio his quinque sensibus adiuta, visu, auditu, gustu, odoratu & tactu. Album à nigro ratio discernit, visu: verbum bonum à malo, auditu: dulce ab amaro, gustu: gratum ab ingrato, odoratu: & leue ab aspero, tactu. Quod ad illam naturam, quæ nullo horum sensuum percipitur, natura est sublimis, quæ tantùm ratione & pietate percipitur, & est Deus sublimis, qui lucem fecit, quæ est Sol scil. qui omnibus subtilior est creaturis, vt lumen prębeat Mũdo: qui constat duobus densis, & duobus raris. Et nihil densorum est in creatione sublimi, eò quòd Sole & omnibus inferioribus creaturis sit ipse subtilior & rarior.

SENTENTIA IX.

PYTHAGORAS. Dico Deum ante omnia fuisse, cum quo nihil fuit antè cùm fuit, & ideò hoc dico, vt opinionem vestram roborem de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

elementis, de arcanis & ſcientia ſacra, ad quam ratio non peruenit niſi annuente Deo. Et intelligite quòd Deus cùm ſolus fuiſſet, quatuor creauit res, ignem, aërem, aquam & terram: de quorum ſtirpe tàm ſuperiora quàm inferiora eſſe dedit: & ſecundùm prædeſtinationẽ ſuam ex his tanquam à radice omnes creaturas fecit, vt omnibus huiuſmodi creaturis laudaretur ſublimis, & homo rationem & iudicium exerceret. Quapropter ante omnia quatuor elementa ordinauit, ex quib. cuncta formauit, ſcil. diuerſas creaturas. Ex vno elemento videl. igne fecit Angelos: ex igne & aëre Solem, Lunam ac ſtellas, atque ob id Angeli Sole, Luna & ſtellis lucidiores, eò quòd ex vno ſingulari, quod eſt quartum, rarius creati ſunt. Cœlum ex duobus eſt compoſitum ex vno rarorum, ſcil. aëre, & altero denſorum, ſcil. aqua. Animantia autem partim creata ſunt ex igne, aëre & terra, vt bruta animalia: partim ex igne, aëre & aqua, vt volatilia. In vegetabilibus non eſt ignis. Ex terra namque, aqua & aëre ſunt. Quòd ſi quis veſtrûm velit in vegetabilibus ineſſe ignem, non abſurdum erit. ex aëris calore enim abſcondito ignem habebit, vt antea in hoc congreſſu dictum eſt, ignem tenuem eſſe aëri. Ignis verò de quo dubium haberi poteſt, non ineſt, niſi in ſpiritum & animam habentibus.

Ex quatuor autem elementis, igne, aëre, aqua &

qua &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

qua & terra homo creatus eſt, vnde morti ſubiectus, quia compoſitũ ſequitur diuiſio, id eſt, mors. Ex vno verò quod eſt creatum non moritur, quia nulla ineſt diuiſio. Ex duobus autẽ, vel tribus, vel etiam quatuor, vnumquodque compoſitum ſeparari neceſſe eſt, quod fit morte. Et ſcitote, quòd omne compoſitũ igne carens non comedit, nec bibit, nec dormit: eò quòd in omnibus ſpiritum habentibus ignis eſt, qui comedit: Angeli autem non comedũt, eò quòd ignis ſimplex, qui & rarum dicitur, non comedit, ſed ſpiſſus ignis: Angeli verò ex ſimplici & raro igne creati ſunt, ob id non comedunt, nec dormiunt. Et ſic ſoluitur dubiũ, de quo quis veſtrûm dubitare poſſet.

Ad hęc Ariſleus inquit: Quoniam ad poſteritatis vtilitatem vos congregaui, nihil vtilius futuris explicari poſſe exiſtimo, quàm ſi quis veſtrûm deſcriptiones elementorum enarrârit, ea methodo, ne ab incipientibus agnoſcatur: doctrinæ verò filios non prætereat.

SENTENTIA X.

EXIMENVS. Ex quatuor elementis creata ſunt omnia: ſcilicet cœlũ, throni, Angeli, Sol, Luna, ſtellæ, ignis, aër, mare, & omnes aquæ, terra, & diuerſa, ac ſimilia. Nec eſt diuerſitas in his, quæ dixi, niſi quia quælibet illarum creaturarum diuerſæ eſt naturæ, & eius natura ex diuerſis legibus eſt diuerſa. Et hæc diuerſitas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ineſt omnibus creaturis, eò quòd ex diuerſis elementis ſint creatæ. & ſi eſſent ex vno elemento, conuenientiam haberent inter ſe. Verùm elementa quando commiſcentur, ipſum commixtum nec eſt ſiccum per ſe, nec humidum, nec calidum, nec frigidum. Cùm autem conueniunt, exeunt inde creaturæ, quæ nunquam perficiuntur, niſi priùs putrefiât & corrumpâtur apud viſum. Deinde verò dat Deus incremẽtum: videlicet vitam, cibum, alimentum & gubernationem.

Audite chariſſimi, nõ fruſtrà vobis has elementorum deſcriptiones enarraui. In iis enim latet arcanum abſconditum: quorum ſcilicet elementorum duo videntur, & eorum virtus & opus ſcitur: alia verò duo non videntur, nec tanguntur, nec videtur virtus vel opus eorũ, niſi in prioribus duobus elementis. Et niſi iungantur illa quatuor elementa, nihil operantur. Cùm autem coniunguntur, deponunt naturas, & aliud fiunt, ac ſic ars gignitur: quare ſuper his meditamini. Inſuper ſcitote omnes filij doctrinæ, quòd nulla fit tinctura vera, niſi ex ære noſtro. Nolite ergo animas veſtras & pecuniam in vanum conſumere, nec triſtitiam cordibus veſtris inferre. Non enim quicquam facietis, niſi prædictum æs in album vertatis, ac numos experientia faciatis: deinde album illud rubeũ faciatis, donec tinctura efficiatur. Illud igitur æs cõfringite, comburite, & nigre-

dine

dine priuate, coquẽdo, imbuendo, & abluendo, quousque album fiat: deinde constringite cum arte.

SENTENTIA XI.

ARISTENES: Huius operis clauis est numorum ars. Accipite igitur corpus, quod vobis demonstratũ est, ac in tabulas tenues coaptate: deinde maris nostri aquę imponite, quę dum regitur, Aqua permanens dicitur. Post imponite leni igne, donec tabulæ confringantur, & fiant aquæ, & Etheliæ iungite, & lento igne simul assate, donec fiat brodium saginatum, & in suam Etheliam vertite, quousque coaguletur, & fiat numus varius, quem Solis florem nuncupamus. Coquite eum deinceps, donec nigredine priuetur, & albedo appareat. Postea regite ipsum, & animam auri commiscete, & coquite, donec fiat Ethelia rubea, quam terite cum patiẽtia, nec vos tædeat eam cum aqua imbuere, quæ ex ea exiuit, quæ est permanens, donec rubeum fiat. Hoc enim est æs combustum, & auri flos, & fermentum: quod cum aqua permanente dirigite, postea desiccate, donec puluis fiat, & omni humiditate priuetur.

SENTENTIA XII.

PARMENIDES: Scitote quòd inuidi multipliciter tractauerunt de aquis, brodiis, cor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

poribus & metallis, vt ſcientiam inquirentes fallerent. Hęc ergo dimittite, & aurũ numosq́; fieri facite ex hoc noſtro ære, & æs, aut plumbum pro pinguedine, vel nigredine, & ſtannum pro liquefactione ſumite, ſcientes, quòd niſi veritatis naturas & dirigatis complexiones, & ſanguinea ſanguineis iungatis, nihil operamini. Naturæ quidem ſuis obuiant naturis, & ſequuntur eas, & lætantur in eis, & cùm putreſcunt, gignuntur. Natura enim regitur, & modo, quo cecidit, releuatur, & dum diruitur, vertitur in puluerem, & in nihilum reducitur: deinde regeneratur, & renouatur. Intendite ergo noſcere, quid eſt quod eam putrefacit & renouat, & cuius ſit ſaporis, & quæ longinquitas & propinquitas, & qualiter poſt inimicitiam fiat amicitia, & qualiter accidat corruptio & generatio, & qualiter illę naturę complectantur inuicem, & quomodo in igne lento concordes fiant. Quibus notis & perceptis, manus veſtras operi applicate. Quòd ſi dictas qualitates ignoratis, nolite operi appropinquare: quoniam totum eſt noxium, & infortunium, ac triſtitia, modò Sapientum verba intelligite, & hoc breue dictum retinete: videlicet quòd Natura naturâ lætatur, & Natura naturam continet, & Natura naturam vincit, & ſuperat: Hoc ſolo verbo comprehenditur totum opus. Dimittite ergo ſermones ſuperfluos, & accipite argẽtum viuum, & congelate

eum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

eum in corpore Magnesię, vel sulphuris, quod non comburitur, & vertite ipsum in naturam albam: & si æri nostro imposueritis, albũ fiet: & si ipsum rubeum facere volueritis, rubeum fiet: & si ampliùs coxeritis ipsum, aurum fiet. Dico etiam, quòd vertit mare in rubeum, & auri colorem. Et scitote, quòd nõ vertitur aurum in rubiginem, id est, rubeum colorem, nisi per aquam permanentem, eò quòd Natura naturâ lætatur. Coquite ergo ipsum in humore, donec appareat natura abscondita: & cùm videritis hoc, imbibite eum septies aqua permanente, coquendo, assando, donec rubeum fiat. O Natura fortis, naturas vincens & superans, suasq; naturas gaudere faciens. Hæc est illa natura specialis & spiritualis, cui Deus posse dedit, quod ignis dare nõ potest. Quare veram hãc tincturam magnificamus: quia nihil est preciosius ipsa, & est veritas omnẽ scientiam continens: & cùm liquefit cum corporibus, altissimum operum operatur opus. O si modò veritatem nosceretis, quantas mihi gratias ageretis. Scitote etiam, quòd tingens ea, quæ mixta sunt, nõ debet diruere. Ipsum namque ea, quæ ei miscentur, superat, & in suum vertit colorẽ: & sicut apud visum superficiem vincit, sic & intima superat: & si vnũ sit fixum, & aliud fugiens, figuntur ambo, postquã mixta sunt: & si superficies dealbatur, intima eius dealbabũtur. Insuper scietis, quòd res vna su-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

perat decem, eò quòd ſulphur noſtrum ſolùm omnia corpora ligat, & colorat.

Ad hæc reſpondit Turba: Benè dixiſti Parmenides: tamen qualiter fumus dealbat, prætermiſiſti.

SENTENTIA XIII.

LVCAS inquit: Ego dicam, in eo veſtigia ſequẽs priorũ. Propterea ſcitote omnes ſcientiæ inueſtigatores, quòd tractatus hic non eſt ab initio regendi. Accipite argentum viuum, quod ex maſculo eſt, & coagulate eum ſecundùm conſuetudinem. Dico ſecundùm conſuetudinem, eò quòd iam priùs coagulatum eſt: non eſt igitur initium regendi. Hoc tamen iubeo, vt argẽtum viuum, quod eſt de maſculo, capiatis, & ponatis ſuper æs, id eſt, ferrum gubernatum, & dealbabitur. Simili namque modo fit Magneſia alba, & maſculus ſimiliter conuertitur, quandoquidem propinquitas eſt magnetis cum ferro: Natura quoque naturâ gaudet. Sumite etiam nubem, quam priores ſumî iuſſerunt, & coquite cum ſuo corpore, donec ſtannum fiat, & ſecundùm conſuetudinem à ſua nigredine priuate, abluite, & æquo aſſate igne, donec dealbetur. Argento viuo dealbato, omnia alba fiunt: Natura namque naturâ conuertit. Item ſumite Magneſiam, & aquam aluminis, & aquam maris, & aquam ferri, & dealbate fumo, qui cùm ſit albus, omnia dealbat.

Iungite

Iungite eum feci suæ, donec coaguletur, & numus fiat albus. Hoc album æs assate, donec seipsum germinare faciat: quoniam Magnesia cùm dealbatur, spiritus fugere non permittit, nec æris vmbram apparere, eò quòd natura naturam continet. Accipite ergo album sulphureum, & Solem album, & rore fumi dealbate, vel albi Solis florem assate, donec candidissimus fiat. Et scitote, quòd Solis flos albus Ethelia est, assate ipsum per dies septē, donec fiat vt marmor coruscans: quo completo, habetis magnum arcanum, eò quòd sulphur sulphuri mixtum est, & propter propinquitatem matrimonij inter se: quia naturæ suis naturis obuiantes lætantur. Accipite igitur Martec, & dealbate ipsum fumo, aceto, & aqua permanēte: deinde assate, & coagulate: tamen nō liquefiat in igne fortiori, & claudite os vasis diligēter, ne exeat flos, sed suo propinquo societur, & eius albedinem intendi faciát. Cauete autem ignis intensionem, quoniam si intendatis ignem ante terminum, rubeum fiet, quod non proderit, cùm in initio regendi quærenda sit albedo, coquite postea ipsum, & rubeum facite: ignis verò sit leuis in dealbando, donec coaguletur, & cùm coagulatum est, tum vocamus ipsam animam, eò quòd citiùs à natura in naturam conuertitur. Hoc igitur solum acetum in numorum arte est sufficiens, eò quòd vna res facit, quod plures operátur. Pluribus autē rebus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

non indigetis, ſed vna tantùm re, quæ vna res in vnoquoque gradu operum noſtrorum in aliam vertitur naturam.

SENTENTIA XIIII.

PYTHAGORAS: Aliam ponamus gubernationem, nõ rei, ſed naturę. Dico quòd quicquid inuidi in libris ſuis de Elementorum tractatione dixerunt, in ſapore vnum tantũ ſunt, in apparentia verò diuerſa. Et res illa, quam multipliciter narrauerunt, ſuum abſque igne cõſequitur ſocium, prout lapis Magnetis conſequitur ferrum. Nec ſine cauſa confertur ſpermati, vel vuluæ, quibus rectè aſſimilatur: quia in complexione ſua multos facit apparere colores, prout in vnoquoque regimine gubernatur res, quæ quidem res vbique inuenitur: & eſt lapis & non lapis, vilis & precioſus, obſcurus & clarus, & à quolibet notus. Eſt quoque vnius nominis, & nominum multorum, & vocatur Sputum Lunæ. Sic ergo hic lapis non eſt lapis, & tamẽ precioſiſſimus: quia ſine ipſo non operatur natura, cui nomẽ eſt vnum, cùm tamẽ multis nominibus nominauerimus eum, propter naturæ ſuæ dignitatem, præcipuum tamen nomen illi ineſt, Ethelia alba, & Æs album, ſolus ab igne fugiens, & æs dealbans. Hunc igitur lapidem album accipite, & figite, ac lacte coagulate, hoc eſt, more lactis: deinde calcem, qui eſt ſicuti marmor, conſtringite,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

gite, ne humor à vaſe exeat: cuſtodite ipſum quoq; in ſuo vaſe, & congelate, donec fiat puluis, & coquite cum ſputo Lunæ, & dirigite, & inuenietis lapidem factum, quem aquâ ſuâ imbuite. Iſte eſt lapis, quem cunctis nominibus nominauerunt, qui opus recipit, & bibit ſeipſum, & eſt lapis, à quo procedit omnis color. Sumite ergo gumam Scotiæ, & cum calcis cinere miſcete, & humectate aqua permanente, & inſpicite an puluis fiat. Sin autem, ponatis eum in ignem fortiorem priore, donec confringatur dimittite: poſtea imbuite ipſum aqua permanente: & quantò plus variabuntur colores, tantò plus calefieri ſinite. Et ſcitote, quòd ſi argentum viuum acceperitis album, vel ſputum Lunæ, vt dixi, & iuſſi facere, lenique igne fregeritis, coagulabitur, lapisq; fiet. Ex hoc ergo lapide cùm frangitur, varij colores apparent: quòd ſi eum rexeritis, vt dixi, donec albus fiat, & vt marmor albeſcat, inuenietis propoſitum.

SENTENTIA XV.

ASSVBERES: Dico quòd ſulphura ſulphuribus continentur, & humiditas humiditate. Reſpondit Turba: Iam primi hoc dixerũt: explana ergo quid eſt humiditas. Ad hæc ille: Cùm venenum corpus penetrat, ipſum calore perpetuo penetrat, & non permittit animam à corpore ſeparari: quia cõpar eſt eidem. Et hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

est quod dixerũt inuidi:Persequimini fugientem, obuiate, & peribit fuga, & veritas apparebit, quæ suum comparem consepit, & sese inuicem complectuntur, eò quòd ex sulphure sulphuri mixto, preciosissimus fit color, qui nunquã fugit ab igne: quoniam anima in corporis intima infertur, ac corpus continet & colorat. Hæc dicta mea ita intelligite: Accipite animal, qđ dicitur Kenkel, cuius aqua Tyrius color est, & regite ipsum leni igne, vt consuetum est, donec terra fiat, in qua parum est coloris. Volentes igitur ad Tyriam tincturã peruenire, sumite eius humiditatem, quam eiecit, & ponite totum in vase cum eodem. Deinde coquite ipsum aquâ marinâ, donec humescat: deinde humectatum dimittite, postea denuò ipsum imbuite, & paulatim desiccate, & taliter coquendo, humectando, imbuendo, & desiccando, eius regimẽ obseruate, donec suum totum ebibat humorem, & dimittite eum in suo vase per dies septem, donec color Tyrius appareat. Audite, adhuc breuiùs totum describam regimen: conterite ipsum vrinâ puerorum, & aquâ maris, & aquâ mundâ permanente, & coquite ipsum leui igne, antequam tingat, donec nigredo tota ab eo recedat, & postea de facili cõfringetur. Decoquite ergo ipsum suo humore, donec imbuat suum rubeum colorem. Si verò Tyrium vultis colorẽ habere, imbuite ipsum aquâ niuis continuè, & miscete

te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

e prout ſcitis, & ſufficere videbitur, & miſce-
e eum aquâ permanẽte, donec ſufficiat, & de-
oquite, donec rubigo aquam bibat. Deinde
quâ maris, quã præparaſtis, quæ eſt aqua tal-
i, abluite, donec ſuum combibat humorem.
uod cùm per dies ſeptem feceritis, apparebit
olor Tyrius. Et ſi vultis vt ſit alterius colo-
is, quàm fuerat, ponite gumam in aquã per-
nanentem, & ipſam per vices tingite, deinde
n Sole deſiccate: deinde prædictæ aquæ red-
lite, & magis Tyrius color intendetur. Et ſci-
ote, quòd non tingetis colorem purpureum
iſi in frigido. Accipite ergo aquam, quæ eſt
le frigoris natura, & in ea Lunam decoquite,
lonec tincturæ vim accipiat ab aqua, quam a-
uæ florem Philoſophi nuncupauêre. Propo-
itum ergo veſtrum ſit in illa aqua: in ea ponite
quod in vaſe eſt dies & noctes, donec precio-
iſſimum Tyrium veſtiat colorem.

SENTENTIA XVI.

FRICTES inquit: Scitote ſapientiæ inue-
ſtigatores, quòd huius artis fundamentũ, pro-
pter quod multi perierunt, vnum quidem eſſe
omnibus naturis fortius & ſublimius apud
Philoſophos: apud incipientes verò eſt om-
nium rerum vilius. Sed nos hunc veneramur:
& ſi Reges hoc agnoſcerent, nullus noſtrûm
vnquam ad hanc rem perueniret. O quàm mi-
rabiliter natura hęc corpora vertit in ſpiritum,

& quàm mirabili modo eminet, cunctaque superat. Hîc Turba: Nomina eam nomine, non verbis. Et ille: Eſt acetum acerrimum, quod aurum facit eſſe merum ſpiritũ, ſine quo aceto nec albedo, nec nigredo, nec rubedo conſiſtit: & cùm miſcetur corpori, continetur, & vnum fit cum eo, & vertit eum in ſpiritum, ipſumq; tingit tincturâ ſpirituali, quæ nunquam deleri poteſt. Hoc autem ſcitote, quòd ſi corpus poſueritis ſuper ignem ſine aceto, comburetur & corrumpetur. Sciturí etiam quòd humor primus eſt frigidus: cauete ergo ab igne, quoniam inimicus eſt humori. Quare Philoſophi & Sapientes iuſſerunt nos ſuauiter regere, donec fiat ſulphur incremabile: & hoc quouſque innuerunt, dicentes: Optimum eſt, quòd pauca vis ſulphuris fortè corpus comburit. Ideoq; eum venerantur, & deſcribunt in libris ſuis, dicentes: Hoc acetum corpora comburit, in cinerem vertit, & dealbat: & ſi coquatur benè, & à nigredine priuetur, fiet lapis & numus albiſſimus. Coquite ergo ipſum, donec diruatur: deinde ſoluite, & aquæ maris imponite: & ſcitote, quòd principium huius operis eſt dealbatio, cui rubor ſuccedit. Poſtea ꝑ acetũ fit corporis perfectio. Hoc acetum longo labore inueſtigaui, tandem nutu Dei altiſſimi naturam vnam vidi, quæ eſt omnibus naturis potẽtior, nobilior & fortior. & hæc natura nihil aliud eſt, q̃ aqua munda, acetum acerrimum, & aqua perma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

permanẽs, quæ illuminat omnia corpora, & lumen præbet omnibus, q legũt noſtros libros.

SENTENTIA XVII.

SOCRATES: Scitote, doctrinæ filij, quòd abſq; plumbo nulla fit tinctura, & quòd in eo eſt virtus operis. Nónne videtis, inquit Hermes, gratia triplicis, quoties córpori immergitur, quòd ipſum corpus in colorẽ vertit inuariabilem: ergo prima vis eſt acetum, ſecunda plumbum, de quo Sapientes dixerunt, quòd omnibus corporibus immergatur, & omnia immutat & tingit colore immutabili. Accipite ergo plumbum, quod ex lapide fit, & coquite ipſum, donec nigreſcat: poſtea terite ipſum cũ aqua nitri, donec fiat ſicut pinguedo ſpiſſa: poſtea coquite eum iterum cum igne fortiori, donec fiat lapis mundus & numoſus. Poſtea terite eum rore, ſale & aqua pluuiæ, viginti & nouem dies: deinde aqua ſalſa viginti dies, & aqua dulci decem dies, & inuenietis eum numoſo lapidi ſimilem. Tunc coquite eũ iterum aqua, donec ſtannum fiat per liquefactionem: deinde coquite, donec humore priuetur, & fiat puluis ſiccus, qui cùm exſiccus eſt, velociter reliquum ſui humoris ebibit: eò quòd eſt plumbum combuſtum: cauete autem ne comburatur. hoc itaque eſt ſulphur, quod nõ comburitur. Poſtea terite eum aceto acerrimo, donec inſpiſſetur: coquite eum, & cauete ne ace-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tum vertatur in fumũ, & pereat. Nunc autem plumbi albi diſpoſitionem monſtraui, quo noto, nihil aliud ſequitur, quàm Opus mulierum & Ludus puerorum. Propterea ſcitote, quòd ſecretum operis ex mare & fœmina conſtat: in plumbo maſculum, in auripigmento fœminam vobis monſtraui. Auripigmentum igitur plumbo miſcete, quoniam maſculina vi ſuſcepta, gaudet fœmina, & iuuatur ab ea, & maſculus ſuſcipiet à fœmina ſperma tingens. Proinde miſtos imponite vaſi vitreo, & terite eos cũ Ethelia aceto acerrimo, ac ſeptẽ coquite diebus, cauentes ne arcanum fugiat, & ſic per noctes dimittite, & cùm ſiccum fuerit, iterum aceto imbuite, & habebitis magnum arcanum. Iam ergo auripigmenti vim vobis notificaui, quæ vis eſt fœmina, quæ corpora vertit in ſpiritum, & perficit vniuerſum opus.

SENTENTIA XVIII.

ZENON: Superque iam doctrinam albam facere docuiſtis, quid de rubeo? Dico quòd non poteſtis rubeum facere, niſi priùs intendatis dealbare: quoniam duæ naturæ nihil aliud ſunt, quàm album & rubeum. Dealbate ergo rubeum: & album in rubeũ vertite, ſcientes quòd annus diuiditur in quatuor tempora. Primum tempus frigidæ eſt complexionis: & eſt Hyems. Secundum eſt aërea complexionis: & eſt Ver. Tertium tempus eſt igneæ comple-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

complexionis: & eſt Æſtas. Quartum eſt Autumni, in quo fructus maturantur. Iuxta hunc modum oportet vos naturas regere, videlicet Hyeme ſoluere, Vere coquere, Æſtate coagulare: Autumno autem fructus colligere, & tingere. Sin hoc poteſtis, vos ipſos reprehendatis oportet. Inſuper dicam de plumbo rubificando: Accipite æs, quod Magiſter in principio libri accipere iuſſit, & ponite plumbũ cum eo, donec ſpiſſum fiat: congelate, deſiccate, donec rubeum fiat: hoc vtique eſt plumbum rubeum, de quo dixerunt Sapientes, æs & plumbum lapis precioſus: miſcete ea æqualiter, & aſſate cum eis aurum: & ſi benè rexeritis, fit ſpiritus ingens in medio ſpirituũ. Cùm enim maſculus fœminæ coniungitur, fit ipſa fœmina, non fugiens, & totum ſpirituale compoſitum, & ex ipſo ſpirituali compoſito rubeum, quod eſt mundi principium. Et ſic habetis plumbũ rubeum, ſine quo nihil poteſtis facere.

SENTENTIA XIX.

MVNDVS: Inueſtigatores artis ſcire vos oportet, quòd Philoſophi in libris ſuis Gumi multis nominibus nominauerint: & tamen nihil aliud eſt, quàm aqua permanẽs: ex qua quidem aqua lapis noſter precioſiſſimus generatur. O quá multi ſunt gumæ huius inueſtigatores: & quàm pauci ſunt, qui noſcũt eam. Dico vobis, quòd guma hæc nõ emendatur, niſi

nota dilig.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cum auro tantummodò. Et ſunt quidam inue ſtigatores, qui licet inueniāt applicationes, nolunt tamē labores ſuſtinere, quia ſimul & ſumptus fiunt. Audite tamen vos me, & huius gumæ applicationes enarrabo. Dico quòd guma noſtra fortior eſt auro, & q noſcunt eam, auro precioſiorem tenent. Aurum tamen honoramus, quia ſine ipſo guma non emendatur. Guma ergo noſtra apud Philoſophos precioſior eſt & nobilior margaritis, quia paulò auro eminentior & ſublimior eſt. Et inde eſt quòd ſcribentes de ea nihil manifeſtè narrauerunt. Si enim venditores cognoſcerēt eam, non venderent eam tam vili precio. Accipite igitur gumę candidiſſimæ partē vnam, & vrinæ vituli albi partē aliam, & de felle piſcis partem, & de corporę gumi, ſine quo emendari non poteſt, partem vnam, & decoquite per 40. dies; poſtea in calido Sole deſiccate, donec congeletur. Deinde cum lacte feruēti, quouſque lac deficiat, coquite, donec ſiccus fiat. Denuò cum lacte ficus ipſum miſcete & coquite, donec humor ille deſiccetur. Poſtmodum aqua pluuiali humectate, aſſate poſtea, donec deſiccetur: vltimò aqua permanēte imbibite & aſſate, donec intēſiſſimæ ſit ſiccitatis. Iis peractis, ipſum gumi miſcete, quę ex omnibus parata eſt coloribus, & coquite, donec tota vis aquę pereat, corpuſque totum deſiccetur humiditate, imbuite ipſum coquēdo, quouſq; illius ſiccitas intenda

tur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tur, poſtea dimittite per quadraginta dies, vt in illa maneat decoctione, donec ſpiritus penetret corpus: & hoc eſt regimen quo ſpiritus incorporantur: & corpora in ſpiritus vertuntur. Moneo tamen caueatis, ne compoſitum fumiget & fugiat, propterea vas bene operite: & inuenietis arcanum, quod Philoſophi in ſuis libris celauerunt.

SENTENTIA XX.

DARDARIS. Verum eſt quòd de aqua permanente ſuperiores narrauerunt: nihil in hoc opere fit toto ſine hac aqua permanēte: & qui eam non nouit & eius regimen prout oportet, fruſtrà laborat: vis enim ipſius eſt ſpiritualis ſanguis. Et ideo vocauerunt eam Philoſophi permanentem: quia ſanguis illius coctus in corpore quod ſuperiores antea nominauerunt, Nutu Altiſſimi vertit ſpiritum in corpus, & corpus in ſpiritum. Simul enim mixta & in vnum redacta incorporantur, & complectuntur ſe ipſa coniunctione inſeparabili. Et notate quòd quicquid habet ſpiritum, habet & ſanguinem.

SENTENTIA XXI.

BELLVS. Scimus omnes quòd Philoſophi multipliciter tractauerūt de aqua iſta permanente, & variè docuerunt album rufum facere: occulta autem varietate concordes fuerunt; quare huius compoſitiones & regimen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

descripserunt. Ego autem de hoc lapide benedicto dico, quòd sit lapis & non lapis, & multis nuncupatur nominibus, ne quis insipiens noscat ipsum. Quidam Sapientes à loco vbi generatur, ei nomen dedêre; quidam verò à colore, & dixêre esse intensissimi spiritus: & eo fieri corpus inustibile: & quidam vocauerunt leonem viridem: alij sputum Lunæ: nonnulli arithmeticè posuerunt: aliqui, melius quod fluat è metallis, ac ea de causa cor Solis nominarunt. & quidam dixerunt, quòd fiat ex argento viuo, & alij volunt quòd ex lacte volatilium, & sic ipsum lapidem nominum legionibus vocarunt.

nota diligentissime.

SENTENTIA XXII.

PANDVLPHVS: Ego lapidem hunc descriptum, aquam permanentem dico esse: & quòd aqua permanens est aqua munda & aqua vitæ, de qua Philosophi dixerunt: quòd natura naturâ lætatur, Natura naturam continet, & natura naturam vincit. Et hoc est colloquium, in quo Philosophi posuerunt breuiter totius operis fundamētum. Dico etiam, quòd nō est corpus dignius & purius Sole, & quòd nullum venenum tingens generetur sine Sole & eius vmbra, & qui absq; ijs venenum facere conatur, errat omni cœlo. Qui autē venenum Sole & eius vmbra tinxit, ad maximum peruenit arcanum, quod dicitur numus, qui cùm

notatu dignissimum.

rubeus

rubeus efficitur, aurum vocatur: & qui nouit arcana Philoſophorum, nouit totum opus.

SENTENTIA XXIII.

ARDARIVS: Regimen lapidis & compoſitionem vobis enarrabo. Sumite occultum & honorabile arcanum, quod eſt Magneſies alba, & quæ eſt cum vino mixta, ſed nõ accipiatis eam, niſi puram & mundam: & ſuo imponite vaſi, & orate Deum, vt hoc maximum videre lapidem vobis concedat. Deinde coquite ipſum lentè, cùm extraxeritis, videte ſi factus eſt niger: & ſi eſt ita, optimè rexiſtis: ſin autem, regite ipſum albo, quod eſt maximum arcanum, donec appareat nigredo: equidem pura nigredo, quæ quadraginta tantummodò diebus durat. Poſtea terite ipſam cum ſuis confectionibus, quæ ſunt flos æris, aurum Indicum, quorum radix eſt vna ex vnguento croceo & alumine fixo. Hoc itaque per quadraginta dies diligenter coquite, quo completo initium lapidis Deus vobis oſtendet. Coquite eum iterum, & gumi reſiduo ipſum imbuite, ſcientes, quòd quoties cinerem imbuitis, oportet ipſum totiens ſiccari, & rurſus humectari, donec eius color in id quod quęritis, vertatur. Præter hæc ſcietis quòd huius lapidis precioſi perfectio eſt ipſum regere reſiduò tertiæ partis medicinæ, & duas ſeruare ad eum per vices imbuendum, & ad iuſtum vſq; colo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rem eum coquendum: ſit autem ignis priore intẽſior, donec fluat vt cera, quæ quidem cùm deſiccatur, ſeipſam cõtinet. Coquite ergo eam donec bibat collam auri, & cùm ſiccata fuerit, imbuite eam ſepties, quouſque duas partes ſui bibat: & poſtea ponite eã in igne, donec ſuum florem extrahit: remittite eam calori. & beati eſtis, ſi bene intelligitis quæ dico. ſin autem reiterate opus, ſumentes album humidum, quod eſt maximum ſecretum, in quo vera conſiſtit tinctura, & imbuite ex eo ſepties arenam (quæ facta eſt ex lapide priùs ſepties imbuto) quouſque totam bibat aquam, & os vaſis fortiter claudite, vt ſæpè dictum eſt, & ecce apparebit vobis lapis tyrius.

SENTENTIA XXIIII.

THEOPHILVS. Artis inueſtigatores ſcitote, quòd ars numi & auri arcanum, eſt tenebroſa veſtis, quam nemo nouit, niſi qui libros philoſophiæ diligenti & aſſidua lectione perlegerit. Nam quod occultatur, eſt maius quàm id quod perdiſci poteſt. Propterea notifico poſteris, quòd inter Boritis & æs eſt propinquitas, eò quòd Boritis ſapientum æs liquefacit & fluxibile vt aqua reddit. Diuidite ergo venenum in duo æqualia, in vno æs liquefacite, in altero æs terite, triturate, & humectate, donec in laminas producatur: & iterũ cum priore veneni parte coquite, donec duas ebibat, &

hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

hoc facite septies, deinde 42. diebus coquite: deinde aperite vas, & inueniatis æs in argentum viuum versum. Abluite ipsum coquendo, quousq; sua priuetur nigredine, & fiet æs vmbra carens. Iterum ipsum cõtinuè coquite, donec congeletur: ipso autem congelato, fit maximum arcanum, quòd Boritim Philosophi nuncupauêre. Coquite illum lapidem coagulatum quousque salmuræ similis sit marinæ, tunc aqua imbuite permanẽte, quam vos iussi obseruare, ac multipliciter coquite, quousque eius appareant colores. Hæc est putrefactio maxima, quæ maximum in se continet arcanum. Scire autem vos oportet, quòd propinquitas est inter Magnetem & ferrum: inter æs & aquam permanẽtem. Si igitur æs & aquam regatis permanentem, vt iussi, fiet inde maximum arcanum. Hoc modo igitur facite: accipite argentum viuum masculo mixtum, ac fortiter terite, non manibus, quousque tenuis fiat aqua. Hanc diuidito in duas partes: in vnam ipsum coquite 40. diebus, donec fiat flos candidus, vt flos salis in suo splendore & coruscatione. Vasis autem os fortiter obturate, & coquite 40. diebus, & inuenietis aquá lacte candidiorem: sin minus coquite denuò, & nigredine omni priuate, donec tota natura diruatur, & coinquinatio pereat & munda fiat. Si autem vultis vt totum arcanum peragatur, abluite ipsum aquâ, quam iussi vos seruare (alte-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ra ſcil. parte) donec crocus fiat, & ſuo dimitti-te vaſi, quoniam elixia ſeipſum continet, & re-ſiduâ imbuite aquâ, donec decoctione & aquâ conteratur, & fiat ſimile ſyrupo granatorum. Imbuite igitur ipſum & coquite, donec pon-dus humiditatis ebiberit, & color, quem Phi-loſophi in ſuis libris exaltauerunt, appareat.

SENTENTIA XXV.

BELLVS: Intelligite, doctrinæ filij, quod Theophilus vobis ſignificauit: inter Magne-tem et ferrum eſſe propinquitatẽ, ac inter Phi-loſophorum æs & aquam eorum. Hæc propin quitas & commixtio eis accidit communiter ſpatio centum dierum. Intelligetis præterea, quòd inter ſtannum & argentum viuum nulla eſt propinquitas, nec natura vnius conuenit cum natura alterius, & hoc eſt dictum ſine in-uidia. Inſuper accipite argentũ viuum, in quo eſt maſculina vis, ipſumque coquite cum ſuo corpore, donec liquefiat vt aqua limpida: & coquite maſculum ſimul & vaporem, quouſ-que vterq; coaguletur, & fiat lapis: tùm aquam quam diuideratis in duas partes accipite: & v-nam partem ad corpus liquefaciẽdum & con-coquendum ponite: alteram verò ad combu-ſtum mundandum & ſuum ſocium ſeruate. Im buite igitur lapidem ſepties, & mundate do-nec diruatur, & corpus vniuerſum ab omnī mundetur coinquinatione, & fiat terra, quæ

efficietur

efficietur quadraginta diebus: ipſam liquefacite, donec fiat vt aqua, quæ eſt argentum viuum. Deinde aquam nitri abluite, donec fiat vt numus liquefactus. Deinde coquite, donec congeletur, & fiat ſtanno ſimile: tunc maximum eſt arcanum, ſcil. lapis, qui ex duobus eſt: regite ipſum coquendo & terendo, donec crocus fiat excellentiſſimus: Et ſcitote, quòd aquam cum ſuo comite deſiccatá crocum nuncupamus. Coquite igitur ipſum, & reſiduâ imbuite aquâ, quam reſeruaſtis, donec propoſitum veſtrum inueniatis.

SENTENTIA XXVI.

BORATES: Non eſt Sapientis inuidere: propterea dicam liberè, quæ ſentio. Accipite plumbum, & vt Philoſophi iuſſêre, liquefacite: deinde congelate donec lapis fiat: deinde regite illum lapidem cum auri colla, & granatorum ſyrupo, donec confringatur. Iam enim aquam in duas partes diuidiſtis, & in altera plumbum liquefeciſtis, & factum eſt vt aqua: coquite igitur ipſam, donec fiat terra: deinde ipſam aquâ reſeruatâ imbuite, donec rubeum induat colorem, ac pro vt dixi, frequentiſſimè regite: vel vt clariùs loquar: Si vultis argentum viuũ coagulare, ſuo miſcete corpori: deinde diligenter coquite, donec vterque fiat aqua permanens: deinde coquite illam aquam, donec coaguletur. Hæc enim aqua cum vapo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

re ſuo compari, deſiccatur, & conuertitur tota in argentum viuum coagulatum : ſuo igitur vaſi iterum imponite & terite, donec crocus fiat in colore auro ſimilis.

SENTENTIA XXVII.

MENEBDVS. Multa dicta ſunt: ſuadeo tamen poſteris, vt corpora faciant non corpora, & incorporea vera corpora. Hoc enim regimine acquiritur compoſitum, & eius naturæ occultum extrahitur, & argentum viuum corpori iungitur, & magneſia ac fœmina viro & adueniente Ethelia, natura extrahitur occulta, per quam corpora colorantur. Hoc ergo regimen ſi intelligitis, corpora fiunt non corpora, & incorporea corpora: & ſi res diligenter igne rexeritis, ac Etheliæ iunxeritis, fiunt res mundæ & non fugientes. Scientes quòd argentum viuum eſt ignis corpora comburens, mortificans & confringens vno regimine, & quantò magis corpori miſcetur & teritur, tantò magis corpus diruitur, & argentum viuum attenuatur ac viuum fit. Cùm autem corpora diligenter teritis, eaque, vt oportet, coquitis, reſultat inde Ethelia, ignem non fugiẽs, omni tinctura apta, quæ omnia corpora confringit, ſuperat, & ſpiritus omnes retinet ac colorat, eò quòd Ethelia colorata omnia colorat. Et ſcitote, quòd corpus non poteſt tingere ſeipſum, niſi ſpiritus occultus extrahatur è ventre eius, &

fiat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

iat corpus & anima absque spiritu (qui est spi
itualis tinctura, ex quo etiam colores appa-
ent) non tingit, eò quòd spissum tenue non
ingit, verùm tenue naturæ, quod in corpus
nmutatur. Cùm autem corpus æris regitis,
& ex eo tenuissimum extrahitis, vertitur id te-
uissimum in tincturam & colorat. Ideoque
lixit Sapiens: quòd ęs, nisi priùs tingatur, non
ingit: & hæ duæ tincturæ sunt, condensum &
numidum: condensum iungitur humido: eò
quòd sulphura sulphuribus continentur, gau-
det natura, sua natura aduentante, & naturam
continet & superat.

SENTENTIA XXVIII.

ZENON: Video vos duo corpora iunxisse, quod minimè fieri debet, propterea vobis dico filijs sapientiæ, quod oportet vos compositum putrefacere per quadraginta dies: deinde quinquies vase sublimare: deinde stercori ignis iungere & coquere, & colores qui subinde apparent, sunt huiusmodi. Prima die apparet color niger citrinus: secũda, niger rubeus: tertia, croceus serico similis: quarta, perfectus color apparebit, numo vulgi similis, & est Yxir, compositum ex humido & sicco, inuariabili tingens tinctura. Et scitote quòd corpus dicitur in quo aurum est. Elixir autẽ componentes, cauete ne festinanter spiritum extrahatis, fortasse enim moreretur: extrahite au

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tem ipſum, vt elixir noſtrum, hoc eſt, vt venenum: & remanebit anima, id eſt, tinctura ex multis extracta rebus, & numis impoſita. Hæc igitur tinctura eſt vita ijs quibus iungitur: detrimentum autem & mors corporibus à quibus extrahitur. Atque ob id dixêre Sapientes, inter ipſos eſſe libidinem tanquam inter marem & fœminam: & qui naturas horum nouit, prolixitatem decoctionis & compoſitionis patienter fert, & lucrum accipit.

SENTENTIA XXIX.

CHAMBAR: Notandum eſt, venerabilis Turba, quòd inuidi lapidem antimonium nuncupârunt, ipſumque iuſſerunt regi, donec coruſcans fiat, & vt marmor ſplendens, & commiſcetur aceto, & regitur donec aqua fiat: deinde congelatur, fitque lapis coruſcans, ſplendorem habens vt marmor. quem vbi videritis, iubeo regere donec rubeus fiat, eò quòd dum coquitur donec diruatur, & terra fiat, in rubeum vertitur colorem. & hoc vbi videritis, reiterate, coquite & imbuite, quouſque colorem inducat prædictum, & aurum fiat: deinde iterate eum, & fiet aurum Tyrij coloris. Oportet igitur vos, cùm videritis ſic lapidem coruſcantem, eum confringere, & in terram vertere, donec concipiat aliquid ruboris, & tunc aliquâtulum aquæ accipietis, (quam antea vos iuſſerunt diuidere in duas partes) & arenam

multo-

multoties imbuetis, quousque colores occulti in ea vobis appareant: & si eam bene rexeritis, videbitis colores: sin minus, frustrabimini. Respicite ergo qualiter faciatis amplexari paria. Masculus enim suam amplexatus coniugem, velociter in eius corpus transit, & liquefacit ipsum, congelat, diruit & confringit: & deinceps rubor non moritur. & si hoc efficiatis absque pondere, mors eueniet. Facite ergo in liquefaciendo ignem leuem, congelando intensiorem, & imbuite ipsum, donec colores appareant.

SENTENTIA XXX.

CVSTOS ait: Miror Turba sapientum, de tanta vi huius aquæ, quæ cùm introit corpus, vertit ipsum in terram, deinde in puluerem: quem si vultis experiri an sit perfectus, manu accipite, & si est quasi impalpabilis, optimus est: sin autem, iterate ipsum coquendo donec perficiatur. Et sciatis quòd si aliud quàm æs nostrum acceperitis, & aqua nostra eum rexeritis, nihil efficietis. Contrà autem si æs nostrũ aqua nostra rexeritis, omnia prædicta inuenietis. Coquite ipsum ergo leni igne, & fiet lapis numosus, de quo Sapiẽtes dixêre, quòd Natura naturâ lætatur propter propinquitatẽ, quam habent inter se hæc duo corpora cum aqua permanente. Horum igitur duorum vna est natura, inter quæ propinquitas est mixta,

quæ si non esset, non ita citò commiscerentur, nec cõtinerent se inuicem, nec vnum fierent.

SENTENTIA XXXI.

DIAMEDES ait: Scitote viri Sapientes, quòd ex homine non nascitur nisi homo, nec ex brutis nisi suum simile. Atque ob id dico, quòd Natura non emendatur nisi in sua natura, ac proinde venerabili vtimini natura: ex ea namque erumpit ars, & non ex alia: & nisi eam capiatis & regatis, nihil habebitis. Coniungite ergo masculum serui rubei, suæ odoriferæ vxori, & iuncti artem gignent, quibus nolite introducere alienum, nec puluerem, nec aliam rem: sufficiat vobis conceptio, & verus filius nascetur. O quàm preciosissima est serui illius rubei natura, sine qua regimen constare non potest.

SENTENTIA XXXII.

BASSEN inquit: Introducite Citrinum cum sua vxore post coniugium in balneum, & ne incendatis balneum plurimum, ne sensu & motu priuetur. Subire facite balneum, quousque corpus & color eorum vnum quid fiát. Deinde reddite ei sudorem suum, ac iterum neci date, requiemque ei constituite, cauentes ne fugiant: & tunc veneramini regem, & suam vxorem, & nolite eos comburere nimio igne: sed eos regite donec nigri fiant: deinde albi, pòst rubei, vltimò fiant venenum tingens.

SENTEN-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

SENTENTIA XXXIII.

NEPHITVS ait: Breuiter dico vobis artis
ueſtigatores, quod Corſufle ſit caput huius
peris, non initium: verùm poſt complexum
tè ita vocatur. Quapropter Corſufle eſt to-
um compoſitum, quod oportet ſepties aſſari,
: tunc omne corpus tingit, & vocatur nu-
nus, æris flos vel auri, aut ferri flos, etiã plum-
um, ſtannum, & mille nominibus à Philoſo-
his nominatur.

SENTENTIA XXXIIII.

BONELLVS ait: Cuncta quæ viuunt, Deo
ic volente, etiam moriuntur: propterea illa
atura, cui humiditas adempta eſt, cùm per no
ctes dimittitur, mortuo ſimilis eſt, & tum illa
atura igne indiget, quouſque ſpiritus corpo-
is illius reuertatur: & tunc fit puluis mortuo
ſimilis in ſuo tumulo. Hoc peracto, reddit
Deus ſpiritum & animam ſibi, & omni liberat
infirmitate, confortat eam & emendat. Opor-
tet igitur naturam illam comburere abſque ti-
more, donec cinis fiat: qui cinis aptus ſit reci-
pere ſpiritum & humorem ſuum, donec ver-
tatur in pulcherrimum colorem, qui omnia
vincit & ſuperat: & ſi ipſum regeritis ſubtili-
ter, multa ab eo procedent, eò quòd æs vt ho-
mo corpus habet, & ſpiritum hominis. Spira-
tio ex aëre eſt, ſimiliter æs humore inſpirato
vitam ſuſcipit & multiplicatur & augmẽtatur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vt cæteræ res. Atque ob id dixêre Philoſophi, quòd æs cùm comburitur, fit melius quàm fuerat. Præterea æs hoc noſtrum cùm comburitur, fit aqua: deinde quantò magis coquitur, tantò magis inſpiſſatur, & lapis fit omni metallo ſupereminens: poſtea frangitur, imbuitur, ac igne intenſiori aſſatur, quouſque coloretur, & fiat ſanguini ſimilis, & tunc numus imponitur, & tingit æs in aurum. Nonne videtis quòd ex ſanguine ſperma non fit, niſi coquatur diligenter? idipſum fit in opere noſtro, niſi ſperma fiat ſpirituale, non exit ex eo tinctura.

SENTENTIA XXXV.

NICARVS: Iubeo poſteros aurum accipere, & quod volunt, multiplicare & renouare: deinde in duas partes aquam diuidere: ex vna oportet æs noſtrum comburere. Hoc enim æs in hac aqua ſolutum, dicetur Fermentum auri: & ſi bene eum rexeritis, fiet aqua, quæ coquendo congelabitur, & tunc apparebit rubor. Hunc ergo ruborem ſepties imbuetis aqua, aut donec totam ſuam bibat aquam: coquite demum donec deſiccetur, & in terram vertatur aridam: deinde accenſo ponatis igne ad quadraginta dies, & putreſcet, eiuſq; colores apparebunt.

SENTENTIA XXXVI.

BARSENITES: Quæ dicta ſunt ſuperiùs,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

riùs, reiterare oportet. Accipite ergo Corſufle, quæ rubigini æris ſimilis eſt, & vituli vrina coquite, quouſque Corſufle natura vertatur. In ventre namque Corſufle natura vera occulta eſt. & hæc vera natura eſt ſpiritus ille tingens, quem habuit ab aqua permanente nummoſa & coruſcante. Extrahitur autem ita: terite, & aquæ ſepties imponite, donec totum bibat humorem, & vim recipiat imminentem aduerſus pugnã ignis, & tunc rubigo nuncupatur. Diligenter ergo putrefacite, quouſque puluis fiat ſpiritualis in colore ſicci ſanguinis, quem colorem potentia ignis introducat, donec inuariabili colore induatur.

SENTENTIA XXXVII.

ZEVNON: Dicta Ægyptiorum nos in errorem introducunt, Quod quærimus publicè, minimo precio venditur, & ſi noſceretur ne tantillum venderent mercatores. Hoc autem vile & abiectum Philoſophi honorauerunt, omnibusq; nominibus nominauerunt: & dixêre quòd ſit lapis & non lapis, & ſit guma Scotiæ: atq; ob id huius veneni vim celauerũt Philoſophi, quia in eo eſt ſpiritus quem quæritis, qui tingit, viuificat, ſalutem & animã dat corporibus. Et vos niſi hoc corpus teratis, diruatis, imbuatis, ac diligenter regatis, donec ſuam pinguedinem extrahatis, & faciatis tenuem ſpiritum impalpabilem, in vanum la-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

boratis. Atq; ob id dixêre Sapientes, nisi corpora vertatis in non corpora, & incorporea faciatis corporea, nondum operis huius inuenistis principium. Fiũt autem corpora incorporea, cùm Ethelia teritur quousque fit puluis: & hic puluis non fit nisi fortissima decoctione, & contritione cõtinua, & fit igne, non manibus, cum imbibitione, putrefactione, & Ethelia. Et Sapientes cùm in hac arte dixerunt, quòd natura est vilis, & paruo venditur, fecêre vulgus errare. Dixerunt etiam, Naturam suam naturis omnibus esse preciosiorem. & etiam hoc dicto multos fefellerunt, & tamen verum dixerunt. Ars enim duabus aget naturis, quia nõ fit preciosum absque vili, neque vile absque precioso. Quapropter oportet vos dicta maiorum sequi, qui dixerunt: Nihil aliud expedit vobis quàm aquam & vaporem sublimare, quod fiet cùm videritis illas duas naturas purificatas aquam fieri, totumque corpus Magnesiæ in aquam liquefactum. Tunc certè omnia vapor facta sunt, & rectè: tum enim vapor continet suum compar. Quare Philosophi vtrumq; vaporem nominauerunt, eò quòd vterq; in decoctione iungitur, & vnum alterum continet, & fugere non permittit: ergo permanentia fiunt. Nã natura occulta in corpore congelatur, & color eius variatur, suamq; naturã exuit, & mãcipatur ne fugiat. Nigredo verò si apparet, est ex ęgritudine, & in putrefactione moritur, & fit

& fit rubigo: & tunc iure naturæ non fugit, eò quòd dimisit fugæ seruitutem, & libera facta est natura, suum consequens coniugem, eum ornans suo colore & decore: non quemadmodum antea fecerat, sed sumpto numo aureo eū viuificat. & hác naturam, Spiritum & animam Philosophi appellauerunt. Insuper dixerunt, spiritum humidum esse nigrū, coinquinatione carentem: & sicuti in homine est humiditas & siccitas, sic in opere nostro nihil aliud est, q̄ vapor & aqua. Propterea dixerunt antiqui, opus ex duobus esse. & hæc duo iuncta, nonnulli vocârunt compositū, eò quòd illa duo quatuor sunt: inest enim siccitas & humiditas, spiritus & vapor.

SENTENTIA XXXVIII.

ASSOTES ait: Dico vobis, quòd nisi sublimetis res in initio coquendi, absque manuum contritione, donec aqua omnia fiant, nondum opus inuenistis. Et scitote, quòd aliquando vocant Æs Arenam, aliâs etiam lapidem, & in toto regimine nomina variant: tamen natura & humiditas fiunt aqua, & deinde lapis, si benè commisceantur: quia quod leue & spirituale est, sursum sublimatur: quod verò ponderosum & spissum, deorsum in vase remanet. Hæc autem est cōtritio Philosophorum, quæ fit decoctione, non manu. Et scitote, quòd nisi omnia in puluerem vertatis, nondum contriui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſtis. Coquite ergo quouſque conteratur, & puluis fiat.

SENTENTIA XXXIX.

AGADMON: Coquite æs, donec lene corpus fiat, & impalpabile, ac ſuo vaſi imponite: deinde quinquies, vel ſepties ſublimate, donec aqua deſcendat, ſcientes, quòd cùm aqua puluis fit, diligẽter contritũ eſt. Quòd ſi dubitatis, quomodo aqua puluis fiat, ſcitote quòd intentio Philoſophorum eſt, vt corpus, quod non erat aqua, antequam in aquam caderet, ſimul cum aqua fiat aqua, & aqua aquæ miſceatur, & fiant vnum. Sciendum præterea, quòd niſi vtrumque in aquam vertatis, ad opus precioſum non peruenietis: oportet enim corpus flamma ignis occupatum, vt diruatur & debile fiat, cùm aqua in aqua eſt, donec fiat totum aqua. Ignari autem cùm audiunt nomen aquę, putant aquá nubis eſſe: quòd ſi libros noſtros legerẽt, ſcirent vtique aquam eſſe permanentem, quæ abſque ſuo compari, cum quo facta eſt vnum, permanens eſſe non poſſet. Hæc autem eſt aqua, quam Philoſophi Aquam auri nuncupauêre, ignem, venenum bonum, multorum nominũ arenam, quam Hermes ablui iuſſit multoties, vt Solis nigredo abluatur, quã in ſolutione corporis acceperat. Et ſcitote, niſi hoc meũ corpus carens ſpiritu capiatis, quod vultis minimè conſequemini, eò quòd alienũ

quicquam

quicquam opus nõ ingreditur, nec quippiam, nisi quod est syncerum. Quare omnem pluralitatem dimittite: Natura enim vna re est contenta, & qui eam ignorat, peribit.

SENTENTIA XL.

BONELLVS: Doctrinæ filij commiscentes Magnesiam, vasi suo imponite, & os diligẽter claudite, & leni coquite igne, quousque liquefiat, & in aquam vertatur: calore enim aquæ facilè totum aqua fiet. Videntes autem nigredinem aquæ imminere, sciatis quòd corpus iam liquefactum est. Iterum suo imponite vasi, & 40. coquite diebus, quousque & aceti & mellis bibat humorem. Quidam autem detegunt vas singulis septem diebus, vel decem: sed vltima perfectio in quadragesimo die, tunc perfectè ebibet humorem decoctionis: abluite igitur ipsam, & nigredine priuate, quousque lapis fiat tactu siccus. Propterea dixerunt Philosophi: Abluite Magnesiam aqua dulci, & diligenter coquite, donec terra fiat, & humor pereat, & tunc Æs nuncupatur. Acetum acerrimum ei imponite, ipsoque aceto imbui dimittite, & erit nostrum æs, quod aqua ablui permanente Philosophi iussère. Præterea dixerunt: Diuidatis venenũ in duas partes, quarum vna corpus imbuite, altera verò putrefacite, scientes quòd totum opus & regimẽ non fit nisi cũ aqua: quia quod quærimus vnũ est.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& nisi sit res hæc vna, quę eam emendat, quod quærimus non fiet. Oportet ergo nos necessaria illi exhibere, vt tandem fiat tinctura, quæ si non consequitur, reiterate.

SENTENTIA XLI.

CRANSES: Sapientes accipite æs nostrũ, & cum prima parte aquæ suo imponite vasi, & coquite quadraginta diebus, ac ab omni immunditia mundate, ac coquite, donec peragantur dies, & lapis fiat sine humore. Deinde coquite, donec remaneat fex, postea abluite aqua: absumpta aqua dimittite, vt putrescat in suo vase, donec videatis quod quæritis. Vocauerunt autem Philosophi hoc compositum in nigredinem conuersum, SATIS NIGRVM, & dixerũt: Regite ipsum aceto & nigro: quod verò remanet, si dealbatur, SATIS ALBVM dixerunt, & iusserunt, vt aqua regatur permanente: quod vocârunt, SATIS RVBEVM, iusserunt vt aqua & igne regatur, donec rubeum fiat. Vocârunt autem eam ob causam hoc nomine, propter colorum varietatem. In opere autem non est varietas rerum, nec multitudo, aut contrarietas: sed tantũ oportet æs nigrum album facere, deinde rubeum. Veri Philosophi nullam aliam intentionẽ habuêre, nec aliud docuêre, quàm vt Yxir liquefiat, conteratur & coquatur eousque dum lapis fiat marmore similis. atque ob id dixêre Philosophi: Coquite

quite

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quite ipſum vapore, donec lapis fiat coruſcás, ſplendorem habens: hoc vbi videritis, maximum habetis arcanum. Oportet autem hoc ipſum terere, & aqua abluere ſepties permanẽte: deinde contritum in ſua aqua congelare, donec ſua abſtrahatur natura occulta. & hoc voluit Maria, cũ dixit: Sulphura ſulphuribus continentur, & humor ſimiliter à ſuo humore, eò quòd ex ſulphure ſulphuri mixto reſultat, maximum fit opus. Iubeo autẽ vos ipſum ſulphur rore & Sole regere, donec optatũ eueniat. Scietis autem quòd dealbare duplex eſt, ſicuti & rubeum facere vnum in contritione, aliud in decoctione. Cauete inſuper, ne ab aquis ea ſeparetis, quò minùs pereat anima & corpus, quæ in vaſe ſunt.

SENTENTIA XLII.

EFISTES: Animaduertite, filij doctrinæ, quid Hermes Philoſophorum caput dixerit, cùm docuit naturas commiſcere. Dixit enim: Accipite lapidem auri, & cũ humore commiſcete, (qui eſt aqua permanens) ſuoq; vaſi imponite ſupra leuem calorem, donec liquefiat: deinde dimittite, donec areſcat, & aqua cum arena ſe inuicem contineant: tũc fiat ignis intenſior, donec prorſus areſcat, & terra fiat, & erit arcani initium. Hoc autem multoties facite, donec pereant aquæ partes duæ, & colores vobis appareant. Et ſcitote, quòd dealbatio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

non fit nisi decoctione, atque ob eam causam repetitur conterendo & imbuendo frequentissimè. Iubeo autem ne simul aquam fundatis, ne Ysir submergatur: sed paulatim infundite, terite, desiccate, & hoc sæpiùs facite, donec fiant aqua. Et dixerũt Philosophi: Fimitata aqua dimittite, donec figatur deorsum, hoc est, arescente humore, & in puluerem verso in suo vase vitreo 40. dies dimittite, donec varios adferat colores. hoc regimine corpora fiunt spiritus, & spiritus calidi fiunt, tingunt.

SENTENTIA XLIII.

ADMION inquit: Non potestis, Viri prudentes, ad vtilitatem artis peruenire, sine prolixo regimine & continuo. Qui ergo patiens est in regimine, ingredietur artem: qui verò non, nostras non legat sententias, quia illi inferent damnum lectæ. Ideoquę Magister dixit: Qui laborat in libris nostris legendis, eisq́; vacat, nec variis est implicitus cogitationib9, Deumq́ue precatur, in regno regnabit, donec morietur. Quod enim quæritur, non est parui precij, sed est donum Dei, ob id patientia & labore opus est. Videmus enim, qui arbores inserit, tempore fructus sperat: qui seminat, post menses metit. Spectate ergo, & discite commiscere, coquere, simulare, assare, calefacere, dealbare, terere, æquare Etheliam, & rubiginem facere, ac demum tingere. Hæc plura sunt nomina,

mina, regimen tamen vnum est: sed decoctio est continua, ob quam reiterârunt sæpe, vt teratur compositum, & coquatur iugiter, neque laboris vos tædeat. Finis autem est, vt complexiones aptetis: deinde multipliciter coquatis, decoctiones imbuatis, & eousq; coquatis, donec spiritus fiant impalpabiles. Et videatis Ysir vestitum veste regia, & in colorem Tyrium versum, tunc dicta Philosophorũ intelligetis.

SENTENTIA XLIIII.

LARGVS ait: Æs, de quo primi dixêre, non est æs, nec stannum vulgi: verùm corpus nostrum, quod oportet corpori Magnesiæ admisceri, vt coquatur & teratur absque tædio, donec lapis fiat: deinde lapis ille in vase teritur aqua nitri, & liquefit, donec diruatur. Oportet autem vos habere aquam, quæ quantò magis coquitur, tantò magis inspissatur, donec acquirat rubiginem, quæ est operis fundamentum. Hanc coquite, & Ægyptiaco terite aceto.

SENTENTIA XLV.

CADMON: Significo posteris, quòd rotundum, qđ æs in quatuor conuertit, ex vnaquaque re est. Modus autem abstrahendi est, vt ex aëre accipiatur pars vna, ex aqua permanente accipiantur partes tres: deinde commisceãtur & coquantur quousq; inspissentur, & vnus fiat lapis, de quo Philosophi dixêre; Accipite de

ſyncero corpore partẽ, de aëre Magneſiæ tres: deinde cõmiſcete aceto recto maſculino terræ mixto, ac cooperi vas, & obſerua quod in eo eſt, & continuè coquite, donec terra fiant.

SENTENTIA XLVI.

ASCANIVS: Cùm legimus in libris Philoſophorum, quòd natura tantùm vna eſt, quæ omnia ſuperat, ſcire oportet, quòd vna & vnum compoſita ſunt. Nónne videtis hominis compoſitionem eſſe ex anima & corpore? ſic oportet nos duo coniungere: quam commixtionem Philoſophi comparârunt coniugibus: ex quorum amplexu reſultat aqua aurea. Sed hoc de ſecundo Opere: de primo dicam pauca: Irritate bellum inter æs & argentũ viuum, donec ad interitum veniant & corrumpantur: tunc æs concipiens argentũ viuum coagulat ipſum. Argentum verò viuum concipiẽs æs, congelatur in terram. Igitur pugnã irritate, æriſque corpus diruite, donec puluis fiat. Maſculum verò fœminæ (quæ ex vapore fit) & argentum viuum coniungite, donec maſculus & fœmina fiant Etheel. Qui enim per Etheel eos in ſpiritum vertit: deinde rubeos facit, omne corpus tingit, eò quòd cùm corpus diligenter teritur, munda ex eo anima, ſpiritualis ac ſublimis extrahitur, quæ omne corpus tingit, & eſt ſulphur naturæ, quod variis nominibus nuncupatur.

SENTEN-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

SENTENTIA XLVII.

DARDARIS: De regimine superque à vobis dictum est: de coniunctione igitur pauca dicam, significans posteritati, quòd non possit abstrahi illa occulta anima, nisi p Etheliam, quæ corpora facit nō corpora coquēdi, continuitate, & Etheliç sublimatione. Insuper scitote, quòd argentum viuum est igneum, omne corpus comburens, magis quàm ignis, & corpora mortificans, & quodcunque corpus ei commiscetur, teritur, & morti datur: corporibus ergo diligēter contritis, & prout oportet, exaltatis, fit Etheliæ natura, calorem non fugiens, sed tingēs æs: & est quod Sapientes antea dixerunt: quòd figit argentum viuum, donec tingatur, quod tinctū existens tingit. Præterea scitote, quòd æris corpus magnesia regitur, & argentum viuum habet quatuor in se: tamen non habet esse, nisi in humiditate, quæ aqua sulphuris dicitur, & quæ sulphura continet. Sunt autem sulphura animæ occultæ in quatuor corporibus, quæ per se extractæ, seipsas inuicem continent, & naturaliter iunguntur. Si enim occultum, quod est in ventre sulphuris aquâ regatis, & benè mundetis, occultum obuiam naturæ suæ lætatur: similiter aqua suo pari: sed hæc quatuor non tinguntur, verùm Quintum tingunt. Propterea dixerunt Philosophi, quòd quatuor numi vulgi non tin

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

gunt, nisi æs, quod æs tinctum, postea tingit numos vulgi.

SENTENTIA XLVIII.

MOSIVS: Hoc vnum, quod sæpe nominatum est, Philosophi multis nominibus nuncupauerunt: aliquando duobus nominibus, quandoque etiam tribus nominârunt: dicam autem ego vobis iam quid sit: vnum est illud igneum: duo est compositum in eo, & tertium est aqua sulphuris, qua abluitur & teritur, ac regitur vnum, donec peragatur. & hoc est, quod innuit Philosophus, cùm dixit: Argentum viuum, quod tingit aurum, est argentum viuum Cambar: nihilominus tamen Philosophi distinguunt, & dicũt: Aliquando est Cambar, aliquando auripigmentum, sed ita oportet intelligatis: Argentum viuum Cambar, est Magnesia: Argentum verò viuum seri, auripigmentum est sulphur, quod ascendit de composito misto. Oportet igitur vos illud spissum commiscere veneno igneo, & putrefacere, ac diligenter terere, quousque spiritus fiat: in altero occulto spiritu, & tunc fit tinctura, quæ tingit omnia, quæ vultis.

SENTENTIA XLIX.

PLATO inquit: Oportet, cùm hæc dissoluuntur corpora, cauere ne comburantur, & ea abluere aqua marina, quousque totum sal in

dulcorem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

dulcorem vertatur, & clarescat, ac tingat. Et oportet vnum tingens spiritum fieri, & alterum tinctum remanere non fugiens. Spiritus namque à corpore separatus, & in altero spiritu occultatus, fecit vtrumque fugiens: de quo Sapientes dixerũt: Fugienti ianuam reserate, ne fugam accipiat. Conuertens namque in se spiritum sulphureum, sibi similem faciet, & vterque fiet fugiens, eò quòd facti sunt aërei spiritus: de quibus quoque Philosophi dixerunt: Non fugiebant cum fugientibus: & tamen fugientes facti sunt: propterea reiterauêre ea, & facti sunt non fugientes, sed simul vnum corpus, simile corpori à quo abstracti fuerunt. de quo vno Sapientes dixerũt: Quòd tingens & tinctum vnum facti sunt, & hic spiritus in altero spiritu occultatus est humidus. Propterea oportet vos non ignorare, quòd humidorum vnus est calidus, alter verò frigidus: & quamuis humidum frigidum inconueniens sit humido calido, vnũ tamẽ efficiunt. Et propterea illa duo corpora prætulimus: quia iis totum opus peragimus, & corporea incorporeis regimus, donec incorporea corpora fiãt, ignem non fugientia: & tũc illa corpora meliora sunt & preciosiora omnibus aliis corporibus. Accipite ea ergo, quæ non fugiunt, & coniungite ea, & abluite corpora eorum cum incorporeo, donec incorporeum corpus recipiat, non fugiens: & vertite terram, in aquam, in ignem,

& ignem in aërem, & celate ignem in intimis aquæ: terram verò in ventre aëris, ac calidum miſcete humido, ſiccum verò frigido, & habebitis magiſterium: ſcientes quòd Natura naturam ſuperat, & Natura naturam vincit, ac Natura naturam continet.

SENTENTIA L.

ACTOMANVS inquit: Philoſophi de rubigine frequentiſſimè tractauerunt. Rubigo autem fictum nomen eſt non verum: dico tamen vobis, quòd rubigo ſit ſecundum opus, quod ex ſolo auro fit, atque ob id Irudinem vocauerunt, quia in ſulphureo auro celatur, quemadmodum Irudo in aqua. Eſt igitur rubigo rubefactio in ſecundo opere: in primo enim rubiginem facere, eſt dealbare opus, in quo Philoſophi iuſſerunt poni auri florem, & aurum æqualiter.

SENTENTIA LI.

MVNDVS ait: De rubigine ſatis tractatum eſt, dicam igitur, de veneno. Venenum nō eſt corpus, eò quòd ſubtiles ſpiritus tenuē ipſum ſpiritum fecerunt, & corpus tinxerunt, & in venenum verterunt, quod venenum Philoſophi aſſerunt omne corpus tingere, atque ob id opinati ſunt, quòd qui aurum in venenum vertit, is ad propoſitum iam peruenit: qui verò non, nihil efficit. Dico autem, quòd niſi igne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

gne res attenuetis, quosque illæ res vt spiritus ascendant, nihil dum perfecistis. Hic igitur est spiritus ignem fugiens, & fumus ponderosus, qui dum corpus ingreditur, vniuersum penetrat, & natura eo lætatur: Atque ob id dictum est; Accipite spiritum nigrum, & eo corpora diruite & cruciate, donec alterentur.

SENTENTIA LII.

PYTHAGORAS ait: Artis huius inuestigatores scire oportet, quod Philosophi de continuatione multipliciter tractauêre. Iubeo ego autem vos, vt argentum viuum corpore Magnesiæ constringere faciatis: vel corpus chuhul, vel sputum Lunæ, vel sulphur incombustibile, vel calcem assatam, vel alumẽ quod est ex pomis, vt scitis. Quòd si cuilibet istorum esset singulare regimen, nõ dixissem vt scitis. Intelligite ergo, quòd ex sulphure & calce, & alumine, quod est ex pomis, & chuhul fit. Omne illud nihil aliud est, quàm aqua sulphuris. Et scitote, quòd Magnesia cum argento viuo miscetur, & sulphura inuicem sequuntur. Non igitur oportet vos illam dimittere Magnesiam absque argento viuo. Cùm etenim componitur, fortissima compositio nominatur, quæ est vna ex decem, de quibus Philosophi tractauêre. Insuper sciatis, quòd cùm magnesia cum argento viuo dealbatur, oportet vos in eam aquam albam congelare, & cùm rubificatur, ru

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

beam quoque aquá congelare. Nam quòd Philosophi dixerunt in suis libris: non est vnum regimen. Prima enim congelatio stagni est, æris & plumbi: secunda est sulphuris & aquæ eius, & totum compositum hoc non emitur, nec aliud quicquam est, q̃ vapor & aqua: & regimen eius nihil aliud, q̃ sublimatio argẽti viui, & vnio cum corpore Magnesię. Ac proinde dixerunt, quòd sulphuris aqua munda, ex solo est sulphure, & nullum sulphur fit absque suæ calcis, argentique viui & sulphuris aqua.

SENTENTIA LIII.

BELLVS: De compositione multa tractata sunt: compositio autem & contactus vnum quid sunt. Accipite ergo ex altera compositione partem, & partem ex auri fermento, eisque mundam sulphuris imponite aquam, & habebitis patens arcanum, quod omne corpus tingit. Sed interim est notandũ, quòd aqua munda, quę ex sulphure est, non est ex solo sulphure, verùm ex pluribus composita rebus, quæ vnum sulphur efficiunt. Fit autem talis compositio in hunc modum: Miscete pugnans in igne nõ pugnanti, coniuncta namque in igne conuenienter præliantur, & amicitia fit constans. Et hoc innuerunt Philosophi, cùm dixerunt: In decoctione parum sulphuris multa comburit dura corpora, & humor, qui relinquitur, humida pix, balsamum gummi, &c. nominatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

minatur. Verùm hoc arcanum eſt, quod aperiam vobis. Hoc arcanum ex duabus procedit compoſitionibus: ſulphuris ſcilicet & Magneſiæ. Et Philoſophi hoc compoſitum in vnum redactum, Aquam nominauerunt, & ſputum boletorum, ſpiſſum auri. In argentum verò viuum reductum, vocauerũt Sulphuris aquam. Sulphur autem cùm ſulphur continet, dicunt igneum eſſe venenum, quod eſt patens arcanum, proueniens ab iis, quos noſtis.

SENTENTIA LIIII.

PANDVLPHVS: Iubeo vt argentũ viuum ex Cambar capiatis, & eum in tabernaculis ſublimetis: eſt enim alterum ſulphur, de quo antea dictum eſt: & ſic ſulphur ſulphuri miſcebitur, & multa ex eo procedent opera: Eo autem ſublimato, procedet illud argentum viuum à Cambar, quod Ethelia, auripigmentum, Zendrio, Ebſemech, Magneſia, Chuhul, & multis aliis nominibus nuncupatur. de quo Philoſophi dixerunt, quòd natura in ſuo ventre erat occulta. Recto autem illo (quoniam omnium decem eſt perfectio) ſuo regimine, mox conueniens apparet eius alba natura, nec in eo vmbra vlla apparet: tunc Sapientes vocârunt plumbum ex Ebmich, Magneſia, Martech, & æs album. Quod vbi verè dealbatum eſt, vmbra caret, & omni nigredine, & ſua dimiſit corpora ſpiſſa & ponderoſa, nul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

lum corpus penetrantia,& ſimul cum eo mun dus ſpiritus humidus aſcendit,qui ſpiritus tin ctura eſt. Ideoque Sapientes dixêre: æs animam & corpus habere, anima autem eius eſt ſpiritus: corpus verò ſpiſſum: Id igitur ſpiſſum oportet vos diruere, quouſq; eius ſpiſſum ſpiritum extrahatis, ex eo tingentem, extractum ſpiritum leui ſulphure miſcete, & peragetis propoſitum.

SENTENTIA LV.

MORFOLEVS: Oportet, Sapientes viri, lento igne primùm humiditatẽ comburi, vt exemplo nobis monſtratur in generatione pulli: & vbi augmẽtatur ignis, vas vndique obturetur, ne corpus æris, & ſpiritus eius fugiens extrahatur. & hoc innuerunt Sapientes, cùm dixerunt: Accipite argentum viuum ex æris flore, quem ſcilicet æris florem, noſtri aquam dixerunt, & igneum venenum ab hominibus extractum. Et iterum dixerunt: Cùm omnia vnum fiunt, facta ſunt corporea incorporea, & è conuerſo. Præterea dixerunt, quòd omne corpus diſſoluitur cum eodem ſpiritu, cui eſt mixtum: & quòd omnis ſpiritus à corpore alteratur & coloratur, in quo conſiſtit color tingẽs. Benedictum ergo ſit nomen eius, qui electos ſuos docuit corpus in ſpiritum vertere: qui ſpiritus calorem habet incorruptibilem, & quòd ſulphur fugiens extiterat, factum eſt ſulphur incombu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

incombustibile. Scitote insuper, doctrinæ filij, quòd qui potest spiritum fugiétem rubeum facere corpore sibi coniuncto: deinde ex illo corpore & spiritu tenuem naturá in eius ventre occultam extrahere ingenio subtili, inuenit opus. Et notate quòd prolixitate coquendi tingit corpus, & hoc dixerunt Philosophi dicentes: Quòd rebus fortiter contritis, & igne diligenter coctis, fiunt tincturæ fixæ, & quicquid in libris suis occultè narrauerunt, argentum viuum significare voluerunt: quod aliquando dicitur aqua sulphuris, aliquando plumbum, aliquando etiam numus.

SENTENTIA LVI.

YSIMIDRVS: De æris regimine & humidi spiritus satis superq; tractatum est, absoluam quod est omissum. Sciendum itaq; est, quòd Philosophi multa nomina posuerunt, & quòd aliquando dicitur aqua Etheliæ, de qua superiùs dictum est: quæ aqua cùm dealbatur, albificat & tingit. Ac vocatur ab eis flos auri, & antequam tingat, & ad hunc finem perueniat, vocatur æs. Cùm verò quatuor rebus, quas Sapientes vrinas fermentatas vocauerunt, coniungitur, vocant eam Cor, & colla auri, & nomina ista ficta sunt: tamen vera, & vnum solum significant, scilicet argentum viuum ab hominibus extractum, ex quo & cum quo omnia fiunt, & dicitur esse aqua mũdana, quæ omnem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vmbram delet. Et ſciendum quòd cùm dealbatur hoc argentum viuum ab hominibus extractũ, efficitur ſulphur, quod à ſulphure continetur, & eſt venenum quod marmori ſplendenti aſſimilatur. & hoc vocauerunt Philoſophi Etheliam, & Auripigmentum, & Sandarich, ex quo tinctura & ſpiritus mundus lento igne aſcendit, & ex quo flos ſublimatur. Et hoc totum ſecretum nihil aliud eſt, quàm argẽtum viuum ab hominibus extractum, id eſt, per homines. Porrò ſciendum eſt, quòd arcanum æs dealbare non poterit, donec fuerit in priore opere dealbatum. Notandum eſt etiam, quòd hoc ſulphur conſueuit fugere: & cum ſua ſpiſſa figit corpora, & ſublimatur ſicut vapor, oportet eum alio modo, argento viuo ſui generis retineri, & fugam cohiberi: & hoc eſt quòd dixerunt Philoſophi, ſcil. quòd ſulphura ſulphuribus continentur. Et non dubitetis, quia ſulphura fugiunt, niſi argento viuo ſui generis retineantur: & non credatis, quòd figat corpora, & poſtea fugiat. Philoſophorum intentio innuit: vt argentum viuum album vel rubeum ſulphuri ſui generis miſceatur, & procul dubio non fugiet. Argentum ergo viuum, argento viuo ſui generis iungite: quo peracto maximum habetis arcanum. Eius confectio ex eius gumma & floribus lento igne coctis conſtat. & hoc eſt acetum, ſal, & nitrum, & Muchal, cùm eſt factum rubeum, & quodlibet elementum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

lementum in numo noſtro conſiſtens, verſum eſt in rubiginem.

SENTENTIA LVII.

OBSEMEGANVS: Dico quòd inuidi totam artem hanc nominum multitudine vaſtauerunt: ars tamen eſt, ſecundùm quam iuſſère Philoſophi aurum nummoſum facere, & eum calcinare, ſublimare, figere, terere, dealbare, coagulare, coquere, & in rubeum vertere: & vocauerunt Etheliam ignem, & vas cribrum, aquam ſulphuris, copulam: & hoc totum nihil aliud eſt, quàm contritio & dealbatio. Præterea dico, quòd argentum viuum apud viſum album eſt. Cùm autem fumus ei aduenit, vertitur in rubeum, & fit Combar, hoc eſt, venenum, & hoc innuerunt Philoſophi, dicentes: quòd natura plumbi facilè conuertitur: propterea ſæpenumerò reiterauerũt hoc verbum conterere, vt multis modis monſtrarent ſpiritus in vaſe occultos abſtrahere, & aqua impoſita prohibere ne cõburantur, aliàs ignis ipſos facilè comburit. Sed aqua appoſita, quantò plus flamma eos inuadit, tantò plus in viſceribus aqua penetrat & prohibet, ne flãma comburantur. Atq; ob id etiam antiqui multa tractauerunt de ſublimatione, quia niſi res igne fortiter conteratur, Ethelia non aſcẽdet, quod voluit Hermes innuere, cùm dixit: Cribrate res quas noſtis, & altiùs liquefacite.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

SENTENTIA LVIII.

ARZOCH ait: Nisi res igne conterantur, Ethelia non ascendet, & ea non ascendente nihil facitis. Videtis enim quòd ventus meridiei plurimus cùm exhalatur, nubes sublimari facit, marisque vapores eleuat, hoc est vas, & testa, in qua est sulphur incombustibile. Moneo autem vos, vt argentum viuum, quod ex pluribus est confectum, congeletis, vt duo tria fiant, & quatuor vnum, ac duo vnum.

SENTENTIA LIX.

ANAXAGORAS: Accipite combustum fugiens, corpore carẽs, & incorporate eum. Deinde sumite ponderosum, fumum habens, habile ad bibendum, hoc est, vt rem clariùs exponam: hoc combustum fugiens, & ad bibendum sciens, est Ethelia, quæ cùm sulphuri con iuncta est, vitreo vasi igni imponite, & coquite, donec Cãbar fiat, & peragat arcanum quod quæritis. Coquite ergo, & non pigeat vos reiterare: tota enim perfectio sulphuris in decoctione tabulæ consistit. Coquatur igitur, quousq; fiat rubigo. Omnes quidem Philosophi dixerunt: quòd qui rubiginẽ in venenum aureum potest conuertere, opus peragit: sin autem inuanum laborat.

SENTENTIA LX.

PITHEM: Dico quòd cùm Magister de aqua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

aqua ista primò tractasset: postea in fine sui libri loqui voluit de fermento auri. Quare mirum est, cur inuidi finem ante principium in suis tractatibus posuerunt, pręcipiendo in auri fermento, aquam sulphuris mundam cum aliquantulo gummæ commisceri. Præterea putrefactionem omiserunt, de qua pauca dicam. Putrefactio non fit absque humido & sicco, & ex vtroq; nascitur operis principium, licet in tres partes inuidi hoc opus diuiserunt.

SENTENTIA LXI.

CONSTANS: Quid nobis cum inuidis & eorum tractatibus? Certum quippe est, hoc opus quatuor habere naturas, quæ sunt ignis, aqua, aër & terra: quæ nisi habeantur, nihil vnquam generatur, nec quicquam absoluitur in arte. Iungite ergo siccum humido, hoc est, terram & aquam, & coquite igne & aëre, quousque spiritus in anima desiccetur, sciẽtes quòd tenue tingens sumit virtutem ex tenuissima terræ, aëris & aquæ parte, & exsiccatur. Hic enim est modus operis nostri, vt omnia in terram vertantur. Nolite ergo res multiplicare: inuidi quidem eas multiplicauerunt, & varia descripserunt regimina, vt inquisitores fallerent, & assimulauerunt hoc opus sicco, omni lapidi & metallo, pellibus animalium, omni reptili & volatili. Vos autẽ scitote, quòd corpora corporibus tinguntur, & corpora corpo-

ribus figuntur, & quod Philosophus dixit: in arte est argentum viuum de Cambar, & in numinis est argentum viuum de masculo, & nihil aliud curate, quoniam non sunt nisi hæc duo argenta viua.

SENTENTIA LXII.

ASTRATVS: Qui veritatem vult assequi, capiat Solis humorem & spiritum Lunę, veritatem dico, nec aduersa adfero: Numos enim quos Philosophi capere iusserunt, numi Hermetis sunt, de quibus partem sumi iussit, & ex ære Philosophorum partem, & numis miscere ac vasi imponere, obstructo diligenter ore, & coquere septem diebus, & tunc vertitur æs in numos. Coquatur ergo iterum, & non tædeat vos decoctione: postea aperiatur vas, & inuenietur nigredo, quę absumpta apparebit albedo nobilissima. Postea ponatur in locū suum, & iterum coquatur, donec lapilli in siccū vertantur: postea coquatur igne fortiori, quousq; lapis durior fiat & confringatur, ac in cinerem vertatur. O quàm preciosus est cinis ille. Viri Sapientes intelligite illud: Aquæ suæ iterum coquite, donec liquefiat: postea coquite ipsum, & imbuite ipsum cum aqua permanente, donec compositio dulcis & suauis ac rubea appareat. postea imbuite donec humida fiat: demum coquite igne fortiori, &, vt dictum est, os vasis claudite. Hoc est regimen quo corpora fu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ra fugientia non fugientia fient, & ſpiritus in corpora, & corpora in ſpiritus vertentur, ac ſe inuicem nectētur, ac vltimò fient corpora ſpiritus, animam habentes & tingētes ac germinantes. Quapropter diligēti opera æs dealbate aqua permanente, donec accidat ei rubigo, & congeletur, fiatq́; corpus Magneſiæ: deinde coquite donec totum corpus confringatur, & ita fugiens vertetur in cinerem, & efficietur æs vmbra carens, & tinctura Philoſophorum.

SENTENTIA LXIII.

ANASTRATVS: Dico vobis quòd hoc ſecretum inuidi variè depinxerunt, aliquando in membra, in phyſicam ratiocinationem, Aſtronomiam: & interdum aſſimilauerunt arboribus, metallis, & vaporibus ac reptilibus: & quantò plus potuerunt, ipſa nomina multiplicauerunt. Ego verò vobis dico, ſumite ferrum, facite inde laminas, poſtea aſpergite eas veneno, & ponite in vas, cuius os bene occludatur, & cauete humorem multiplicare. Vel ponatis ipſum ſiccum, & facite ſiccum maſſam fortem, ſcientes, quòd ſi aquam maſſæ multiplicaueritis, non continebit eam, neque bene ardebit in camino: & ſi nimis ſiccaueritis, non coniungetur, nec coquetur. Exſiccate ergo eã, & in vaſe ſuo ponite, cuius os firmiter claudatur, & poſtea fiat ignis carbonum deſuper per dies aliquot: deinde aperiatur vas, & inuenie-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tis in eo, & etiam in coopertorio vasis nodos paruulos, & hoc est quod igne sibi ministrato, acetum surgit in altum. Eius namque natura spiritualis est, quia sursum ascēdit: & ideo moneo vos, vt per se teneatis eā. tribus enim decoctionibus multiplicatis cōglutinatur, & ab igne congelatur, eiusque natura conuertitur in naturam. Sic Cambar similiter decoctione & liquefactione tali disiungitur. Notum etiam facio vobis, quòd ista frequenti decoctione consumitur tertia pars aquæ: residuum verò eius efficitur ventus, qui Cambar & spiritum eius portat in ventre suo. Præter hæc dico quòd nihil est preciosius arena maris rubea, & est sputum Lunæ, quod Solis lumini iungitur & congelatur. Et quantò plures trāseunt dies, tantò fortius congelatur, & non comburitur. Solis enim beneficio coctum congelatum est: & albedo illa præstantissima facit eum terrenum ignem superare.

SENTENTIA LXIIII.

BALGVS: Quidam fructum istius artis Tulleas descripsit, & mirabili modo me cœpit docere, dicens: Quòd absque labore inuenitur eius operatio. Cumq; autem de eius incremento & ædificatione cœpit docere, talia dixit: Accipe arborem illam, & ædifica sibi domum rotūdam & tenebrosam, & rore circundatam, & pone in eam veterem hominem centum

tum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rum annorum, & claude domum, ne ventus aut puluis intret ad eos, & dimitte eos in domo illa centum & nonaginta diebus. Dico ego vobis in veritate, quòd senex ille non cessat comedere de fructu arboris illius, donec iuuenescat. O quàm mirifica est arbor illa, quæ suis fructibus animá in corpus iuuenile transfundit, & patrem in filium conuertit.

SENTENTIA LXV.

THEOPHILVS: Scitote, charissimi, quòd quamuis inuidi dispositionem hác multis celauerint nominibus, vno tamen nominauerũt eam, scilicet, Aquam vitæ. Nam cùm dictus senex sibi iungitur, perfectè moritur: postmodũ verò ponitur in Sole, donec liquescat: postea imbibitur, congelatur, & ita per dies septem fit ferrum rubiginosum. Quòd si hoc est nimis obscurum, narrabo aliud. Quidam fructus exeunt à perfectissima arbore primo Vere, & postmodum æstate florent, & tunc multiplicatur & decoratur arbor, donec fructus perficiantur, & maturando dulces fiant. Simili modo illa mulier fugiens generos, quibus per se, quamuis irata, domestica fit, vt non dedignetur se superari, vt eius coniunx suum habeat decorem qui furibundus eam diligit, ac iugiter pugnat cum ea, donec suos cócubitus cum ea peragat, & Deus pro voluntate filios multiplicat. cuius porrò decor igne consumitur: ter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

mino enim finito reuertitur ad eam. Dico etiam vobis, quòd draco ille non moritur: tamē illam mulierē suos interficiens coniuges, Philosophi neci dare eam voluerunt: illius enim venter plenus est veneno. Fodiatur igitur sepulchrum Draconi, & sepeliatur mulier cum illo: cumque Draco se cum ea mixtum videt, emasciatur & vertitur in sanguinē. Quod cùm vident Philosophi in sanguinem versum, ponunt eum ad Solem, quousque lentitudo cesset, & sanguis arescat: & tunc apparet venenū, & occultum manifestatur.

SENTENTIA LXVI.

BODILLVS: Scitote quòd absque complexione non generatur aliquid. Sperma denique ex sanguine & libidine generatur, & nutritur caliditate & humiditate sanguinis: post quadraginta verò dies formatur fœtus. Et nisi esset humiditas, non solueretur sperma, nec procrearetur fœtus. Illum verò sanguinē constituit Deus ad nutrimentum spermati, donec fœtum producat, qui productus non nisi lacte nutritur quandiu paruus est: & quantò plus calore naturali exuritur, tātò plus ossibus confortatis in iuuentutem ducitur, ad quam perueniens sibi sufficit. Simili modo oportet vos in hac arte laborare, scientes nihil absque calore generari: sed calor intensus exhalare facit, frigus verò perire. Temperatus verò calor

est sua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

est suauis corpori, & per eum lenificantur venæ, & calor innatus alitur & augmentatur.

SENTENTIA LXVII.

MOSCVS: Scitote quòd inuidi modum plumbi formandi multis modis narrauerunt, causa decipiendi posteros, varia fingendo instrumenta. Ego autem dico, quòd nulla instrumenta fiunt, nisi ex nostro puluere albo, stellato, splendido, & ex lapide candido. à quo puluere apta fiunt instrumenta pro ouo: non tamen nominauerunt ouum, vel cuius auis ouum sit. Porrò eorum regimē quod diximus, difficillimum inquit est. Nam si compositum plus quàm oportet regatis, eius lumen à pelago sumptum extinguitur, & ideo iusserūt Philosophi hoc opus subtili meditatione regi.

Accipite ergo & regite ipsum Luna, & arenæ imponite quousque dealbetur, scientes, quòd nisi patientiam habeatis, errabitis in eius regimine, & corpus corrumpetis. Coquite leni igne donec appareat album: deinde aceto extinguite, & tum videbitis vnum à tribus socijs dimissum. Et scitote quòd primum commiscet, secundum comburit, tertium liquefacit. Iungite ergo primò nouem partes de aceto cùm calescit vas, & iterum nouem partes cùm calefactum est vas apponite.

SENTENTIA LXVIII.

MVNDVS: Quidam Philosophi nomina-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

uerunt aurum Chelidoniam, Karnech, Geldum, &c. & vnum tamen & idem ſunt: & nomine proprio ſubtracto, vocauerunt hoc ſecretum, Nigrum, quoniam à pelago noſtro extractum eſt. Et dico vobis, quòd antiqui doctores Tyrio colore fixerunt Keukel. Color autem noſter Tyrius, puluis à me deſcribetur, qui quidem à mari rubeo noſtro & puriſſimo extractus eſt. Et ſunt illi plurima nomina impoſita, quæ vera tamen ſunt. Exemplum habetis etiam in tritico quod molitur, & tunc aliud nomen conſequitur: deinde cribratur, & diuerſis nominibus nominatur. in rei tamen veritate vnum eſt frumentum: ſic hoc ſecretum noſtrum ſecundùm vnumquodque regimen nominatur variè.

SENTENTIA LXIX.

RARSON: Scitote quòd illa natura, de qua ſæpe dictum eſt, maſculus eſt & fœmina, & quòd Philoſophi vocauerunt eam Magneſiam, eò quòd in ea eſt maximum arcanum. Ponite ergo Magneſiam in ſuo vaſe, coquendo eam diligenter, & vaſe poſt ſeptem dies aperto, inuenietis ibi aquam, quam coquite amplius, donec coagulando ſeipſam contineat. Scientes quòd inuidi in libris ſuis pelagus per humorem ſignificare voluerunt, & pro vaſe poſuerunt pannum, & pro natura medicinas: ipſa tamen vna eſt quæ germinat & floret.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

SENTENTIA LXX.

AGADIMON ait: Coquite æs donec exeat nigredo, quam numum vocant, & res artis nostræ bene miſcete, & inuenietis nigredinem ſtatim, quæ eſt plumbum ſapientum, de quo Sapientes in libris ſuis multa tractauerunt.

SENTENTIA LXXI.

ORFVLVS: Scitote quòd in principio miſcere oportet elementa ſyncera & amœna ſuper ignem lentum: & oportet etiam caueri, ne ignis ſit nimis fortis, donec ſeipſa contingant elementa, & plenè commiſceantur, ac poſtmodum deſiccentur, ſcientes quod vnũ comburit aliud & diruit: & vnum confortat aliud, ac docet eum contra ignem præliari, cui reſiduum humoris totius iterum commiſceri oportet, & tunc exaltatur eius rubor. & hoc eſt quare elementa igne cocta lætantur, & alias vertant naturas, eò quòd non liquidum ſit liquidum, quod eſt caput huius artis, & hoc humidum ſiccum facere, & fugiens fixum eſt arcanum. Conuerſione autem facta dimittuntur in ignem, donec ſpiſſum attenuetur, & rarum tingens fiat. & hoc quidem taliter compoſita gignunt, & germinãt quod quęritur, coloribus quoq; incipientibus apparere, prodibũt miracula, & tandem incipit Tyrius color apparere. O natura cœleſtis, naturas tingẽs: ô illius cœleſte naturæ regimen, elementa conuertens &

multiplicans compoſitũ, mouens vnicum. Dico vobis quod nihil precioſius eſt naturis illis.

SENTENTIA LXXII.

EMIGANVS: Legendi ſunt libri Philoſophorum: non fruſtra enim dixerunt: Inſpicite lactantem puerum, & non impediatis eum, in eo manet arcanum, ex quo bona operantur Sapientes. de quo etiam dixerunt: Comburite æs, comburite argentum viuum, & comburite aurum. Hoc ſi tenebroſiùs dictum eſt, dicam clariùs: Comburere, comburere, comburere, non eſt niſi vnum, ſcilicet dealbare, & rubeũ facere eſt viuificare. Et vobis dico, quòd definitio huius artis eſt corporis liquefactio, & animæ à corpore ſeparatio. Inſuper dico quòd æs noſtrum habet animã & corpus ſicut homo: oportet ergo dirui corpus, & animam ab eo ſeparari. Proinde dixerunt Philoſophi, quòd Saturni ſplendor, dum ſcandit in aëra, non apparet niſi tenebroſus, & Mercurius radijs Solis occurrit: deinde argentum viuum virtute ignea corpus viuificat & perficit.

SENTENTIA LXXIII.

ATTAMANVS: Scitote, fratres, quòd opus noſtrum quod quæritis, ex maris fit generatione, quæ poſt Deum omnia perficit. Accipite ergo lapides marinos veteres, & aſſate carbonibus, donec albi fiant, & extinguite aceto albo: ſi fuerint vnciæ viginti quatuor, extinguite

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

guite calorem illorũ tertia parte aceti. postea coquite in Solem & terram nigram per viginti quatuor dies: opus verò secundum à die mensis Septembris decimo, ad decimum gradum Libræ perficitur. Sed huic operi secundo acetum nolite apponere, sed permittite ipsum decoqui, donec acetum suum totum biberit, & terra fixa fiat, vt terra Ægyptiaca. Et scitote quòd opus vnum alio citiùs exsiccatur, aliud tardiùs, & hoc fit ob coquendi diuersitatem.

SENTENTIA LXXIIII.

FLORVS: Coquendi dispositionem complebo, dicoque quòd signum primę decoctionis est sui ruboris extractio. Rubedinem autem ita accipite. Cùm videritis ipsum iam nigrum totum, scitote quòd in illius nigredinis ventre albedo occulta est, & tunc oportet albedinem illam extrahi à sua nigredine. In secunda verò decoctione ponatur illa albedo in vase cum suis instrumentis, & coquite leniter donec omnia alba fiant. cumq; albedinem illam superuenientem in vase videritis, certi estote, quòd rubor in illa albedine est absconditus: & tunc oportet vos ipsum abstrahere, & tandiu coquere, donec totum fiat rubeum. Et scitote, quòd prima nigredo ex natura Martech fuit, & ex illa nigredine exortus est rubor, qui rubor nigrum emẽdauit, & pacem inter fugiens & non fugiens cõposuit. Fit autem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

hoc ita: Res cruciata in corpore mergitur, & vertit ipsam in naturam alterabilem. Et scitote quòd illud sulphur corpus denigrans non potest tangi, nec contractari: sed hic cruciat & tingit. Item scitote, quòd illud sulphur denigrãs, est id quod non fugienti aperit ianuã, & etiam non fugiens in fugiens conuertit. Nónne videtis quòd crucians cum nocumento vel corruptione non cruciat vtilitate & coadunatione? Sciatis etiam pro certo, si eius cruciatus esset noxius vel incõueniens, non compleretur ab eo quousque colores inuariabiles extraheret: & hoc vtiq; Aquam sulphuris nominauimus, quã aquam ad rubeas tincturas aptamus, quæ quidem deinceps non denigratur. & licet postea non denigret, non fit tamen de nigredine illa tinctura, sed clauẽ esse vobis intimaui.

SENTENTIA LXXV.

MANDINVS dixit: Nisi hoc arcanum habeat, quod ipsum emendet, non prodest vobis quicquam. ob id dixerunt antiqui: Illud quod perficitur, vnum est, & diuersæ naturæ non emendant ipsum: quod verum est: imò sola vna res sibi conuenit, quam quidem pariè regere vos oportet. ignorantia enim regiminis sæpe errare facit. Nolite ergo pluralitatem dispositionum curare, nec ea quæ fallentes in suis narrauerunt figuris. Vna enim veritatis natura, quam Naturales vnum nominauerunt, in cuius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in cuius ventre occultum ineſt: quod quidem occultum non videtur niſi à Sapiente. Qui ergo eius ſcit complexionem extrahere, parieq́; regit, ex eo eminet natura, omnes naturas ſuperans: & tunc complebitur ſermo, qui ſcriptus eſt: videlicet quòd Natura naturam continet: & tamen non ſunt diuerſæ naturę, ſed vna, habens naturas in ſe & res ſuas, quibus cæteris rebus eminet. Proinde benè fecit Magiſter, quòd vno orditus eſt, & vno finiuit: deinde illas vnitates Aquam ſulphuream nuncupauit, omnem naturam vincentem.

SENTENTIA LXXVI.

ARCHELAVS: Perbellè deſcripta eſt Aqua ſulphuris munda. Niſi enim ſpiſſa corpora diruantur à natura corpore carente, donec fiant corpora incorporea, & velut ſpiritus tenuis, non poteſtis animam illam tenuiſſimam ac tingentem extrahere, quæ in intimo ventris occulta eſt. Et ſcitote, quòd niſi corpus diruatur, quouſque moriatur, & ex eo ſuam abſtrahatis animam, quæ eſt ſpiritus tingens, nequaquam corpus eo tingere poteſtis.

SENTENTIA LXXVII.

PHILOTIS: Prima compoſitio, ſcilicet corpus Magneſiæ, ex pluribus fit rebus: quamuis vnum quid factæ ſunt, & vnum ab antiquis ſcilicet, Albar æris nuncupatur. Cùm autem re-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

gitur, decem nominibus nominatur à coloribus naturę desumptis, qui in regimine corporis Magnesiæ apparẽt. Oportet igitur vt plumbum in nigredinẽ conuertatur, & tunc decem prædicta in auri fermẽto apparebunt cum Sericon, quod est compositio, quæ decem nominibus nuncupatur. Sed iis relictis, nihil aliud significamus varietate nominum, quàm Albar æris, eò quòd is tingit omne corpus, quod in compositione introiuit. Compositio autẽ duplex est, vna in humido, altera in sicco: & cùm prudenter coquũtur, fiunt vnum, & nominatur Bonum plurimorum nominum. Cùm verò rubeum fit, auri flos, auri fermentum, colla auri, rubeum sulphur, & auripigmentũ. Dum autem crudum permanet, plumbum æris dicitur, virga metalli, & lamina.

SENTENTIA LXXVIII.

AGMON: Pro corolario dicam, quòd qui non liquefacit & coagulat, multipliciter errat. Denigrate ergo terrã, & separate eius animam & aquam, & postea dealbate, & inuenietis qđ quæritis. Dico etiam vobis, quòd qui terram denigrat, & albũ igne dissoluit, donec fiat sicut gladius denudatus, & qui priùs dealbationem eius completam ei animam inducit, totumq; rabido igne figit, postquam liquefactum fuerit, felix dici merebitur, & super mundi circulos exaltari.

Hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Hoc de lapidis nostri reuelatione, doctrinę filiis satis esse non dubitamus, cuius vires corrumpi nequeunt. si ponatur in igne, vis eius augetur, quem si soluere vis, soluetur: si coagulare, coagulabitur. Nemo ipso carere potest, & omnes ipso egent. Cumq; ei plura nomina sint, vno tamen nomine nominatur, & vbi patet, ibi cælatur. Est quoque lapis & non lapis, spiritus & anima & corpus: est albus, volatilis, concauus, pilis carens, quem nemo infrigidatum potest sine offensa tangere lingua: quem si volare facis, volat: & si dixeris ipsum aquam, verum dicis: & si dixeris ipsum nō esse aquam, falsum dicis. Non tamen pluralitate nominum decipiaris, sed certum habe, quod vnum quid est, cui nihil alienū infertur. Eius igitur locum inuestiga, & nihil alienū inferas: sed sine multiplicare homines nomina, quæ nisi multiplicarentur, sapientiam nostrā plurimi deriderēt.

ALLEGORIAE SVPER *librum* TVRBAE.

INCIPIVNT super librum Turbæ allegoriæ. & primò de homine. Accipe hominem, tonde eum, & trahe super lapidem, vel laminam, donec corpus eius moriatur, & pereat spissitudo: securus sciens, quòd cùm suam amiserit spissitudinē, fiet spirituale, redde sibi postea animam

ſuam: deinde pone in balneo per 40. dies, vt ſicut in vulua ſperma moriatur, quod vtique regenerationis naturæ eſt principium, & ſurgat creatio, propoſitumque peragatur. Sume taurum cum carne & ſanguine, cornibus pedumque calciamẽtis, & verte eum in aquam, & cum ſanguine miſce, totumq; trahe, poſtea aſſa, donec rubeſcat: poſtea verte æs in tincturis de iuijs. Recipe Gallum, criſta rubea coronatum, & viuum plumis priua, pòſt pone caput eius in vitreo vaſe, & ad horam ſerua. Pòſt conde iterum gallum, & trahe, donec lenificetur, & quouſque purificetur, & ſuper marmor extende: deinde cũ pennis ab eo remotis, fortiſſimè trahe & tonde: deinde in equorum fimo, donec plumas inducat, dimittite. Cumq; eum gallum, velut gallum vociferãtem audieritis, ſcitote rectam ſemitam vos ambulaſſe.

Viperam ſume, quę dicitur de rexa, & priua eam capite & cauda, in his duob9 locis liqueſcit eius venenum, ex quo ſpiritus procedit. Diuide ergo caput & caudam, vnumquodque per ſe in vitreo vaſe repone. Sume reſiduum corpus, & coque lento igne, quouſque caro ab oſſibus ſecernatur. Et poſtea pone eam ſuper lamina, & tamdiu conde, donec vertatur corpus in ſpiritum, & auferatur ab eo flexibilitas. Non enim poteſt attenuari lentum: deinde capiti ſuo iungite, & cũ eo terite, donec corpus, quandiu flexibilitas in eo conſiſtit. ſicca corpus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

pus huiusmodi ad Solem, vel ad ignem, vt videas quod inquiris. Hoc itaque completo, scito quòd habes corpus corpora perforans, & naturam naturam continẽtem, & naturam naturâ lætantem, quæ perfectio Tyriaca Philosophorum dicitur. Est in mari piscis rotundus, ossibus & corticibus carens, & habet in se pinguedinem, mirificam virtutem, quæ si lento igne coquatur, donec eius pinguedo & humor prorsus recedit, & postmodum teratur fortissimè, & quousque lucescat, aqua maris imbuatur: deinde per hebdomadam sepeliatur, & postea assando candidetur. Cumque fuerit benè dealbatum, & eius aqua sibi reddita: postea proprio humore imbutus: deinde post humoris imbuitionem, quousque citrinus appareat, assatus, fit collyrium Philosophorum: cuius oculi liniti arcana Philosophorum de facili potuerũt intueri. In maris Luna est spongia plantata, habens sanguinem & sensum, ad modum arboris in mari plantata, & non mouetur à loco suo: quam si regere volueris, habeas tecum falcem, qua seces eam, à longè caueas tibi, ne sanguis inde fluat, quoniam venenum est Philosophorum. Cùm ergo spongiam illam ceperis, priua eam sanguine: deinde in vase vitreo eam repone & custodi. Postmodũ sume corpus eius, & ablue aqua marina, donec purificetur, & fiat corpus album, carens turbatione. Postea redde sibi sanguinem suum: deinde i-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

psum fortiter tere, donec sua fortitudine priuetur odore, & siccum penitùs fiat. Homines oliuas habent, ex quibus oleum extrahunt, & illud est combustibile Oleum autem Philosophorum non sic extrahitur. Veruntamen eius natura est combustibilis, & immobilis semper persistit, & est modus faciendi ipsum sic: Oliuas quas habemus mundas & integras accipimus, & terimus eas cum aqua sua: postea decoquimus eas. Deinde ponentes eas in loco humido, dimittemus ibi, donec penè dissoluantur, & donec oleum à suo spisso corpore separetur. Facimus etiam fecem inferiùs descendere, aquam in medio consisti: oleum verò superiùs emanari. Postea separamus aquam, ponentes super laminam candentẽ aquâ suâ imbibimus, donec flexibilitatem, quæ in eo est, rectissimè videamus, & tunc ipsum in humido, equorum fimo sepelimus. Deinde siccamus, & assamus ad Solem, & septies iteramus, vel quousq; ab omni inquinamẽto mundum & albissimum videatur. Deinde sibi reddimus aquam suam, pòst assamus, donec ventilando sine quiete perficiatur: hoc est vnguentũ Philosophorum, quod absque pabulo ardet, & nõ comburitur. Lignorum cinerẽ sumite meum, imbuite ipsum aquâ marinâ, ponentes ipsum in balneo, donec dissoluatur eius nigredo, quę vocatur Ethel, sublimate, ponentes ipsum in cucurbita cum alembico vitreo, & separate hu-

morem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

morem ab eo: postea cinerē dissoluite, & dissolutum capite, & vrina puerorum abluite, vel aqua pluuiali, donec candidus fiat sicut lac. Post Ethel à corpore diuisum sumite, & cum corpore diligēter terite, pòst in vase vitreo ponite, dimittētes eum in loco tenebroso, donec videatis vas candescere, & veluti Iacinthum lucere. Philosophorum crocus taliter præparatur: Sumatur radix eius cum stipite, postquam fuerit humidus, teratur cum humiditate sua in Sole: & post hoc dimittatur in balneo, donec spiritus eius tingens purus & liquidus emineat, qui totus est colligendus, & corpus residens abluēdum est: quoniam quædam flexibilitas & inquinatio consistit intra eam, quæ non nisi laborioso & subtili ingenio euelli potest. Capiatur ergo corpus, & abluatur, & ad lentum & tepidum ignis calorem teratur, ad modum eorum, qui linum cum cinere & aqua calcis albæ candidum faciunt, dealbetur. Deinde per noctem vnam dimitte in loco humido: pòst aqua maris ablutum, roretur paulatim donec plenissimè candidetur, quo candidato, reddatur ei spiritus tingens eius, & fit elixir, omni tempore firmum & perfectum. Corallus est quoddam vegetabile, nascens in mari, radices & ramos habēs, & generatur humidus. Vento autem Septentrionali flante, indurescit, & fit corpus rubeum, quod cùm videt, qui p mare nauigat, secat ipsum sub aquis:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cùm verò exit, vertitur in lapidem, cuius color est rubeus, & aptantur in lapides Indorũ quoque: vulgus valdè vtitur eo. Simili quoq; modo vtuntur, scilicet corallo nostro Philosophi in arte nostra: sumũt enim ipsum, & terunt fortiter, & in aqua maris eum per 21. dies imbuũt, & in balneo cum multa humiditate, donec spiritus eius tingens emineat, dimittunt: & hunc spiritum sumentes in vitreo vase reponunt, & dimittunt fecem quasi mortuam: & tamẽ nec albam, nec rubeam. Postea ponũt in sphæram eam, quam cribrum vocamus. Deinde cum aqua maris tepida imbuunt, & hoc septies iteratum, abluendo & sublimãdo, donec formam salis candidissimi recipiat: quo facto, reddunt ei spiritum tingentẽ. Et deinde ponunt ipsum in loco humido, donec rubescat, & fiat eius spermale. & de hoc ponunt Philosophi super vitrum, & facit ipsum infrangibile. Et cùm ponitur super argentum, vertit ipsum in aurum obrizon. Lapidem, qui dicitur Borites, sumũt Philosophi, qui coloris Indici & varij similiter esse dicitur. terunt ipsum, & aqua maris imbuunt: postea ponunt ipsum in vase vitreo, & permittunt eum per dies plurimos in humido loco, donec sulphur, quod in eo latet, exeat, & hîc ipsum colligunt, & in vitreo vase reponũt: corpus verò, quod quasi fuscum remanet in aqua salis distillati abluunt, pòst in calido Sole tempore æstiuo dimittunt, & hoc toties iteratum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rum, donec ad inſtar marmoris albi coruſcet. Poſtea ponunt in Athanor, & ibi deſiccant. Poſtea reddunt ei ſulphur, quod ab ipſo fuerat extractum, & teritur in eo, quouſque vertatur in lapidem, & ita completur Elixir in perpetuum huius vitæ valiturum. Tinctores habent herbam, qua vtuntur in lana tingenda, ſumentes tantummodo tincturam & lignum relinquentes. Similiter habemus nos in arte noſtra, ponimus terentes & cribrantes ipſum, & vrina puerorum frequenter imbuentes, donec lenteſcat: & ita erit tinctura eius, ab eo poſtea ponimus eum in fimo equino, quouſque purificetur eius tinctura, & ſupra corpus appareat. Quam recipientes in vaſe vitreo ponimus: corpus verò ipſius cum proprio humore terentes, & in loco humido ponentes abluere non ceſſamus, donec candore niueo induatur. Poſtea iungimus ipſum tincturæ ſuæ purificatæ, quam ab eo abſtraximus, & in calido Sole ex ea ipſum imbuimus, & ita recipit virtutem mirificam. Et hæc eſt deſcriptio, quam figuratiuè narrarunt antiqui in proſis ſuis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ÆNIGMA EX VISIONE ARISLEI PHILOSOPHI, ET ALLEGOrijs Sapientum.

AENIGMA I.

CONGREGATIS denuò Philosophorum discipulis quibusdam studiosioribus, Pythagoras, quorum superior Arisleus Abladi filius, deinde Paris Belchioti filius, Armenius Archiæ filius, Meditantalus, Phalisæus, Echamisius & Parmenides, & Eximesias Admiri filius, Auer ca quæsiuit ex Arisleo, possetne dicendo efficere, vt exemplo aut parabola liceret inuestigatoribus artis, ex arbore illa immortali, fructus, quam Philosophorum discipuli prędicti, cæterique in Turba descripserant, colligere? Et ille lubenter quidem dicam, vti potero, sed non fortè satisfacturus voluntati tuæ. Rursusq; Pythagoras: Dic igitur quàm aptè poteris. Et ille: vidi me & quosdam ex Turba equitantes ad maris littora, & ecce habitatores maris secum inuicem concubantes, & nihil eis gignebatur: & arbores plantantes, non tamen fructificantes: & seminantes nec quicquam nasci. Et dixi: Quid vobis? Nunquid quamuis multi sitis, nemo Philosophus est, qui vos doceat? & dixerunt illi: Quid est Philosophus?

ait

it ille: Qui res nouit. & illi: Quid prodest eius scientia? & ego: Si in vobis Philosophus esset, filij vestri multiplicarentur, & nascerentur vobis arbores, & non morerentur, & fructus non extinguerentur, & essetis reges, omnes inimicos vestros superantes. Euntes illi, significauerunt hæc domino suo Regi marino. Cumq; ab illo vocati essemus, muneraque postularet, respondebamus: Munera nos occulta portare, generandi scilicet artem, & arbores plantandi, & seminandi, ex quibus arboribus & fructibus qui comedet, non esuriet vnquam. Et ille: Maximum munus, si hoc reuera misit magister vester. Dicite ergo, quid habetis? & ego: Domine quamuis rex sis, malè tamen imperas & regis: masculos namque masculis coniunxisti, sciens quòd masculi non gignũt. Generatio enim ex mare & fœmina est coniunctis, veraq; fit generatio, si natura naturæ, masculus fœmellæ, conueniens conuenienti, aptumq; apto commiscetur. Et ille: Filium quidem & filiã habeo, propterea q; rex sum meorum subditorum, quoniam illi horum nihil habent: ego tamen filium & filiam meo in cerebro gestaui. Et ego: Duc ad nos filium tuum Thabritium. Quo audito, postulaui & sororem eius Beyam nobis adducendam. Rex ait: Cur Beyam vultis? Et ego: Quia generatio nõ fit absque ea, & quamuis soror sit fratris, & fœmina; tamen emendat ipsum, eò quòd ex ipsa

est. Producta autem coram Beya, ecce puella candida, tenera & suauis. Coniungentibus autem nobis Thabritim & Beyam, En ait rex: nunquid vir duxit vxorem suam? Et ego: sic pater noster Adam iussit filios suos, & tu si in hoc acquiesces, ô Rex, beatus eris, & generabunt tibi reges ac reginas, nepotes & neptes plurimos: & filius tuus Thabritis, & soror eius Beya lucrabuntur tibi, & mortui si fuerint, reuiuiscent. Acquiescente autem Rege, & fratre cum sorore concubante, ecce confestim mortuus est Thabritis. Quare rex, me & vos vituperans, in domo vitrea incarcerauit, supra quã domum aliam ædificauit, supra quam etiam aliam, & in tribus domibus capti fuimus. Tunc dixi Regi: Ex qua causa festinans, pœnam nobis intulisti? Trade nobis saltem denuò filiam tuam, fortè reddítura est vitam filio tuo Thabriti. Et ille: Nunquid vultis meam amplius interficere filiam? Et ego: Noli festinare Rex, & cruciatus nobis inferre: sustine aliquantulum, & tuam nobis trade filiam, & paulò pòst habebis & filium & filiã denuò viuentes. Tradita autem illa, mãsit nobiscum in carcere 80. diebus, & mansimus in tenebris vndarum, & intenso æstatis calore, ac maris perturbationẽ, cuiusmodi nunquam accidit nobis. Nos igitur fessi, vidimus te magistrum in somnis, & petiuimus, vt nobis subsidium ferres, & mittens discipulum tuum Harforetum, qui nutri-
menti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

menti author eſt. Eo autem conceſſo, gauiſi ſunus, ad Regem dicentes: Quòd filius tuus viuit, qui morti fuerat deputatus.

AENIGMA II.

De Lapide.

Eſt in mari noſtro piſciculus rotundus, oſſibus & corticib. carens, & habet in ſe pinguedinem, mirificamq; virtutem: qui ſilenti igne coctus, donec eius humor pinguedoq; prorſus rodatur & abſumatur: poſtea fortiſſimè teri debet, & aqua maris imbui, quouſque lenteſcat: deinde per hebdomadam ſepeliri: deinde aſſari, donec candeſcat. Cumq; candeat, & ſatis albeſcat, & eius aqua ſibi reddita, & poſtea humore ſuo proprio imbutus: & demum poſt humoris imbibitionem quouſq; citrinus appareat, aſſatus, fit collyrium Philoſophorum: cuius liquore oculi liniti, arcana Philoſophorum facilè poſſunt videri intelligiq;.

AENIGMA III.

Radix eſt, quæ tum ſtipite ſuo viridi ſeu ſuccoſo teratur, & ſua humiditate propria ad Solem: poſtea mittantur ad balneum, lauenturq; donec ſpiritus eius, ſiue radicis ſal, & lotio purus, liquidus, & veluti tingens appareat, qui colligendus eſt totus, & corpus ſiue feces atræ, ſquamæúe reſidentes, in balneo penitus abluendæ. Quoniam fluxibile quid & inqui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

natum consistit in eis, quod nisi laborioso ingenio & subtili euelli non possunt. Capiatur ergo corpus, & abluatur, & ad tepidum ignis calorem teratur, & aqua maris roretur paulatim, donec plenissimè candidetur, quo candidato, reddetur ei spiritus eius siue lotio, & fit Elixir successu temporis firmum & perfectũ. Sublimatur etiam hæc radix per retortam in frigidam, & mercuriascit.

AENIGMA IIII.

Viperam sume, & priua eam capite & cauda: in his enim duobus locis quiescit eius venenum, ex quo procedit. Diuide ergo caput, & caudam, vnumquodq; per se in vitreo vase repone. Sume residuum corporis, & coque lento igne, quousque caro ab ossibus secernatur. Et postea pone super laminam, & tamdiu coque, donec vertatur corpus in spiritum, & auferatur ab eo fluxibilitas. Non enim potest attenuari quod lentum est. Deinde capiti suo iungito, & cum eo tere tamdiu, quamdiu fluxibilitas in eo consistit. Sicca corpus huiusmodi ad Solem vel ad ignem, vt videas quod inquiris. Hoc itaque completo, scito quòd habes corpus corpora perforans, & naturam, naturam continentem, quæ compositio Theriaca Philosophorum dicitur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

AENIGMA V.

Mercurius de se loquitur.

Mater me genuit, & per me gignitur ipſa: dominabatur denuò mihi: de cætero autem dominabor illi: quia perſecutor matris meæ factus ſum: Ipſa tamen me vt pia nunc fouet, & nutrit filium ſuum quem genuit, donec ad ſtatum veniet perfectum. Ponas ergo me in humido igne, conterere donec finis operis inducatur. Deinde cûm opus perfectum eſt, me ad rubedinem forti igne agito. Quia me caliditatis humor augmentat, & ſiccitatis conſumptio necat.

AENIGMA VI.

Super matrem prægnantem ſeruum rubicundum æqualiter conde: Matrem mortifica, manus eius & pedes abſcindens: ſeruum ipſum balnea, & deſponſa hos ambo in linteo vitreo, quod Sera dicitur, & deſuper pone Thonar: & obſtrue bene cum luto Sapientiæ. Et tunc accipe vitrum cum ſponſo & ſponſa, & proijce eos in fornacē, & fac aſſare per tres dies, & tunc erunt duo in carne vna. Demum accipe illum album hominem de vaſe, & mole eum per molendinum, & adde ſibi clauem artis cum aquila, & iterum tere cum oleo oliuæ tamdiu, donec ſiccetur. Hoc fac ter, & habes perfectionis extremum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

AENIGMA VII.

Colligatur vaporis terrei primordialis quã-titas duodenaria, omni abstracta terreitate inordinata, lotione decibili, menstruosaq; infectione præcisa. Addatur germinis fructificandi granum solitarium, in die despõsationis serie alteratione exponendum aluo Philosophico inducatur, solubili amplexu maturandum impregnantia hac decibili, nec sortiatur, quin minimis vnione fructiculis deducatur primæua, vt vaporis dispositio vtriusque connexionis liquorosa elucescat probabili. Tractetur experientia circumspectabili, quòd filiolis congruit disciplinæ. Talis inquam vapor vnctuosus, primùm Philosophorum Hyle indiuisibile, à quo deducuntur trinę facierũ qualitates proportionabiles, quas scindere nequaquam iubetur. Aluo quoq; effuso, alchymico phœbo collocetur maturosè Hyle, vt nobile vitalitate destituatur, infima dimensionalis existentia eliciatur, per mortalitatis transmutabilis fore apparentiam. Nihil splendeat nisi vnum, viro lethali feruida passione prostratum in fauillarum hypostasin confricabilem. Sciatur itaque gradus plantatæ arboris primulus, ordine sub eodem frigido, aquoso, terreo, quo tractatu rursus fortem in alueolum adoptatur elemento combusto mancipetur, sagaci regatur ingenio, vsq; plena luceat digestionis puritas, candidatus in fulmine. Hoc siquidẽ pro-

digium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

digium pariterque ſignum, prodit lapilli dige-ſtibilis fore complementum. Iubetur fieri mo-tu medietate manualis confuſionis porphyrio ſedule, quouſq; totaliter præcurrat, vt eſt præ-taxatum. Notate erudiri hoc ſeculo alueolo, ſoloq; phœbi regimine, tincturam candentem & rubentem, quę ſunt perpendenda in corpo-re prætaxato, digeſtione accepta, in candoris nitore ſeu igneo proſternatur denuò, ſaxo cō-paginetur, pauciſſimas in particulas, motu tre mebundo, vt vniantur rigatione, partim vni-uori, Irroratio triplicanda, vel quòd videatur fore neceſſarium, lacte naturali 200. ponderis ſub quantitate. Hoc per regimen, vnius phœ-bo proſtratus mortifero cernitur & morte a-cerrima ſuſcitari. Gratularis igitur Regi vitam tui miniſtrati incorruptibilē. Quoniam quo-tiens interitu concernitur, totiens vita eſſen-tiali pòſt reluceſcat, quouſq; medicinalis per-fectus, omnem indebitè ſanus, ſine corruptio-ne ſubiacens, incolumitatem reſtaurat. Hoc e-nim exigitur ſecundùm vnctuoſitatem noſtri ſulphuris oleaginam, fluxibiliſſimam, in ſuæ ſedulæ rei ſubſtantiæ mundatione, ſic fructus colligitur innumerabilis iuxta diſcretionis gra dum. Cautela verò concernatur, cùm ſerpens noſter conſpicitur prægnās, ne ictum tum pe-reat maturitas, in nidum dum reponitur, cali-dum nutritiuū cum virtute exſiccationis por-rigatur, immenſa ſuſceptibili cuſtodiatur, ne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

alimento superfluo caudam propriam deglutiat, corrumpendo. Quoniam sub consideratione expedit intentio finalis indagati cũ mundationis modo. Intentio Philosophorum inuariabilis vno ex ore resonet, vim consistere totalem humectatione inalternata, cum terreitate subsequenda: & sic finis.

IN TVRBAM PHILOSOPHORVM EXERCITATIONES.

In quibus occulta quædam, & ad artem facientia explicantur.

DEFINITIO LAPIDIS, ET quibus initijs constet.

EXERCITATIO I.

TRACTATVRI de Lapide Philosophorum, videndũ in primis, quibus initijs, quibúsue elementis constet Lapis Philosophorũ. Consideratione itaque Philosophorum omnium, Mercurius pater est omniũ metallorum. Lapis autem Philosophicus est materia metallica, conuertens substantias & formas metallorum imperfectorum. Hanc autem cõuersionem non fieri nisi per suum simile, iam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

le, iam dudum ab omnibus Philoſophis eſt conclamatum. Neceſſe igitur eſt, Lapidem Philoſophorum ex metallica materia gigni. Ex qua autem metallica ſpecie generetur, id ſonant omnes Philoſophi, præſertim in hoc libello, dicẽtes: In Mercurio eſſe omne id quod à Sapientibus quæritur. Qua ratione enim eius ſubſtantia aut forma illa corporibus adiungitur, talem ſuſcipit ſubſtantiam & formam: & ſicuti à corporibus tingitur, ſic & tingit: & ſicut caro generatur ex ſanguine coagulato, ita & Sol generatur ex Mercurio coagulato: & ſicut ſanguis eſt origo carnis, ita & Mercurius eſt origo Solis: & ſicut ſanguis eſt in carne, ita etiam Mercurius eſt in lapide Solis: quia ipſe Mercurius congelatus eſt in lapidem Solis, & ſic Mercurius eſt Sol, & eius Sol eſt Mercurius. Et omnia corpora metallica ſunt Mercurius, tàm pura quàm impura, quia ex eo generata ſunt. Et vt Mercurius eſt principium omnium metallorum, ita & Sol eſt finis ac vltimum metallorum, & omnia metalla munda & immunda ſunt intus Sol, Luna & Mercurius: ſed vnus eſt verus Sol, qui abſtrahitur ab illis: de quo in hoc libro copiosè.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

DE CALIDO NATVRALI.

EXERCITATIO II.

EXIMIDIVS.

CAlidum naturale deſcribitur, quod in omnibus rebus creatis, præſertim mineralibus ineſt: eo enim indigent Philoſophi: quia hoc calidum naturæ motum virtute caloris ignis, digerit materiam eorum ad formam & ſpeciem debitam. Quam ob cauſam quidam dixerunt, Lapidem Philoſophorum eſſe materiã puram, quæ eſt natura auri, continentem in ſe calorem, qui dat incrementum, & ſua vi & potentia habeat creſcere & multiplicari in ſua ſpecie, ſicut res aliæ omnes.

nota diligentiſſimo

DE PRIMA MATERIA METALLORUM, & quomodo ex ſeminali procreatione generentur metalla.

EXERCITATIO III.

ANAXAGORAS, PYTHAGORAS, LOCVSTOS.

PRimò omniũ Deus ſublimis creauit quatuor numero ſimplicia, quæ ſunt quatuor elementa eiuſdem eſſentiæ, id eſt, materiæ, diuerſarum tamen formarũ, hoc eſt, qualitatum

tatum ſimplicium, quæ ad inuicem conuertun tur. Primum horum fuit aër vt medium tempe ramẽtum, in quo fuit ſiccus ignis inſenſibilis, & huius ignis ſpiſſum in aëre reſedit. Aëris verò ſpiſſum, & quod ex ignis & aëris ſpiſſo coadunatum fuit, in terra quieuit. In conuerſione verò aqua conuerſa eſt in terram, & facta eſt terra, aqua, quæ vocatur Sulphur, & hoc mediante aëre. Terra conuerſa eſt in aquam, & facta eſt aqua terra, quæ vocatur Mercurius, & hoc mediante igne. Itaque ex Mercurio & Sulphure ſex efficiuntur naturæ minerales, diſtinctæ à Natura, ſcilicet,

Saturnina. Iouialis. Martialis. Venerea.	Hæ ſunt immundæ ſiue leproſæ: quia principia eorum ſcilicet Sulphur & Mercurius ſunt immunda.
Solaris, Lunaris,	Hæ duæ mundæ ſunt: quia ex Sulphure & ☿ mundo natæ ſunt.

Et hæ quidem naturæ conueniunt in ſua radice, quæ eſt minera metallorum, ſed ex accidente diſtincta ſunt.

Septima natura accedit, ſcilicet, Mercurialis, quæ eſt aliarum naturarum, id eſt, materia communis. Hæc natura Mercurialis compoſita eſt ex duabus naturis primis ſimplicibus, ſcilicet elementaribus, immediatê ſcilicet natura aquæ, & natura terræ. In iſta enim commiſtione terra conuertitur in aquam mediãte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

igne. Non quòd terra fiat aqua, sed ita quôd terra mediante sua siccitate per operationem caloris ignis, facit constare humiditatem aquæ cum sua frigiditate, ita quòd adhuc obseruatur natura aquæ, quæ est fluxibilitas secũdùm vnam partem, & amittit aliam partem, quæ est humectatio, & ideo redditur aqua sicca, quæ fluit & non madefacit. Quod autem componatur ex terra per operationem ignis, patet: nam per excessum calidum conuertitur tota substantia Mercurij in terram rubeam. Vnumquodque enim resoluitur in id ex quo est, & in se terminatur propriè: quia cùm hoc quod fluit conglebatur. Quòd autem sit ex aqua, patet: quia fluit, & non terminatur termino proprio, sed alieno resistente: fluxibilitas enim ex natura aquæ est. Natura autem mercurialis ὕλη est materia communis ad omnia metalla: habet enim se sicut semen in vegetabilibus, & sperma in animalibus. Nam ex semine in plantis & vegetabilibus, & ex spermate in animalibus multiplicantur indiuidua, conseruantia speciem vniuscuiusq; generis. Et sicut in vegetabilibus & in plantis est vis quædam germinatiua, producens ex succositate terræ saliuam quandam nutrimentalem, per virtutes quatuor naturales, quæ succositas secundùm varietatem digestionis, secundùm suas partes transit, quædam in substantiam plantæ, quædam in substãtiam foliorum, quædam in sub-

stantiam

ſtantiam fructuum: in quibus cõſiſtit vis quædam ſeminalis ſpecifica, tranſmutãs reliquum nutrimenti fructuum in ſemen, quæ eſt natura procreatrix indiuiduorum, & in vegetabilibus ſtat loco ſpermatis, ſicut in animalibus eſt ſperma. Sed in his tribus Mercurialibus naturis magna eſt diuerſitas. Nam in animalium genere non fit generatio, niſi ex Mercurio ſpermatico duarum naturarum, maſculini & fœmini ni, cùm ambo concurrunt in coitum, & per coitum commiſcentur, & in vas naturæ proijciuntur, ſcilicet, in matricem. Iſta autem duo ſpermata non ſufficerent, niſi vegetarentur ex proximiori materia conuenienti cum eorum natura, & talis materia eſt ſanguis menſtruus. Nam ex ſanguine iſta duo ſpermata generata ſunt, & in proceſſu temporis ſecundùm diuerſitatem temporum producit ex his ſpermatibus corpus humanum, quod primò vegetatur, ſed cum vegetabili depaſcitur. poſtquam bene organiſatum eſt corpus, introducitur anima ſenſibilis, & ex vnaquaque ſpecie producitur cum ſuo compari indiuiduum eiuſdem ſpeciei, ſicut ex homine generatur homo, ex aſino cum aſino aſinus generatur: ſimiliter ex plantis & metallis, quãuis aliter & aliter. Nam ex plantis duæ ſunt viæ generationis, vna per ſeminationem, alia eſt per plãtationem, id eſt, inſertionem ſurculorum plantæ in plantam equidem vel alterius ſpeciei. Cùm ergo talis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſurculus inradicatur in ſtirpem, producit fru-ctum ſecundùm naturam ſtirpis. Non ſic autem in animalibus, quæ ſolùm fiunt per ſeminis propagationem: neque etiam in mineralibus, quę etiam ſumunt procreationem indiuiduorum ex duobus ſpermatibus mineralibus, ſecundùm vtraſque naturas maſculi & fœminæ. Modus autem, qualiter ex ſeminali procreatione generentur metalla, occultatus eſt à Philoſophis. Sed ſecundùm ſimilitudinem generationis animalium, manifeſtum eſt, & præcipuè ſecũdùm naturam humanæ generationis, metallorum generationem fieri ex Mercurijs. Nam ſicut homo generat hominẽ & Sol: ſic metallum generat metallum, & calor temperatus loco Solis in artificiali generatione. Nam homo ex ſe ſolo non generat hominem, ſed cum ſuo compari. Compar autem hominis eſt homo: ſic cõpar metalli eſt metallum. Sed quia generatio eſt motus, & in omni motu eſt agens & patiens: ideò in generatione hominis concurrunt duo, ſcilicet, agens quod eſt maſculus, & patiens quod eſt fœmina. In generatione hominis iſta duo principia, ſcilicet actiuum maſculinum, & paſsiuum fœmininũ non concurrunt ſecũdùm integram ſuam ſubſtantiam: ſed ex eorum ſubſtantijs elicitur materia ſeminalis, quæ eſt ſperma. Nam vt maritus procreat ex vxore ſua prolem, non oportet vt corpus mariti totum conuertatur in ſperma, &

ma, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ma, & poſtea commiſceantur, ſed ex corpore mariti elicitur ſperma maſculinum, & ex corpore vxoris elicitur ſperma fœmininum, & iſta duo ſpermata inter coitus copulam commiſcentur, & proijciuntur in agrum naturæ, hoc eſt, in matricem mulieris: & ſic ex virtute intrinſeca duorum ſpermatũ, quæ dicitur vis formatiua, & calore continentis, ſcil. matricis, formatur corpus humanũ, quod nutritur ſanguine mẽſtruo: ſic ſimiliter in generatione artificiali metallorum fit, quod ex Mercurio maſculino, & Mercurio fœminino ſimul mixtis, & in agrum naturæ proiectis, & per Mercuriũ mẽſtrualem vegetatis, generatur proles ſimilis parentibus. Non autem quòd totum corpus metallicum aliquo artificio conuertatur in Mercurium maſculinum & fœmininum, & poſtea coniungatur & fermentetur, & procreetur corpus ſolare vel lunare. Sed aliter eſt. Nam ex corpore metallico maſculino elicitur ☿ maſculinus, & ex corpore metallico fœmineo elicitur Mercurius fœmineus, & iſti duo mercurij ſimul ſecũdùm debitam proportionem coniuncti, & cum Mercurio mẽſtruali etiam, ſecundùm proportionem debitam copulatis, & in agrum naturæ poſitis: tũc ex virtute illorum duorum ſpermatum, cum vegetatione Mercurij menſtrualis, debito & temperato calore rectis, generatur infans ſecũdùm naturam parentum maſculinus aut fœmininus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

DE PRIMO ELEMENTO *Lapidis, quod est terra.*

EXERCITATIO IIII.

PYTHAGORAS.

IN hoc conueniunt omnes Philoſophi vno ore, vt eligatur puriſſima & ſubtiliſſima terrea ſubſtantia, rubea vel alba, cum qua coniungatur Mercurius rubeus vel albus per minima, & figatur donec vnum fiant & inſeparabilia. Hæc autem terrea, vel eſt Lunæ, vel Solis, vel alicuius imperfecti corporis, vel ſolius Mercurij. De Luna & Sole ego: de Venere Arnoldus Villanouanus: de Mercurio Geber Arabs, ſentiunt: Et rurſus ſi de Luna vel Sole ſit ſentiẽdum, in dubio fortè erit, an terra eorum ſit cruda, an ſint feces ex ſulphure relictæ: ſed arbitrandum eſt, terram eſſe ex crudis vel Lunæ, vel Solis, imò ex ſolo Sole. Sed non eſt vituperanda mens Arnoldi, nititur enim ea ex ratione: quia omnis tinctura debet habere ingredientem lapidem, ex eoque conſtare quem vult tingere. Si igitur volueris tingere lapide tuo Venerem, neceſſe erit & terram ex Venere recepiſſe. Hæc terra fit per calcinationem, & conuertitur in cinerem, & cinis per ſublimationem conuertitur in quintam eſſentiam, & quinta eſſentia per ſolutionem conuertitur in aquam, & aqua per coagulationem conuer-

titur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

titur in lapidem, in quo initium eſt magiſterij: ab eo enim rurſus extrahitur aqua, & terra mineralis: quæ cùm calcinata & dealbata eſt, admittit denuò vaporem ſuum, & eum figit ac vnit vnione inſeparabili, quod in vniuerſum facit depuratio vel ſublimatio, quam ſubſequitur fermentum & nutritio.

DE DIMISSIONE AQVAE vel Roratione ſuper terram.

EXERCITATIO V.

ARISTENES.

HOc omnium maximè hîc animaduertendum eſt, quòd neque aqua maris ſimplex, ſola, neque æs ipſum ſolum aliquid pro Lapide Philoſophorū facere poſſunt, vel ipſum Lapidem Philoſophicum conſtituere: neque lapis ipſe, ſiue Elixir, vel ſola ſimplici aqua, vel ſolo ære conſtare poſſunt, ſed vtrumque, id eſt, aquam ſimplicem, & ipſum æs coniungi oportere. Priuſquam verò coniungas ſiue commiſceas hæc ambo, ipſum æs ſcilicet, & aquam, vide vt vtrumque nec crudum, neq; in rectificatum: ſed vt aqua ipſa aliquoties deſtillata, & tandem in ſtatum ſuum & deſcenſum reſtituta, ipſumque æs combuſtum, candidum & ſyncerum omnino factum ſit. His enim ita præparatis, ad Elixir procedi poteſt.

nota diligent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Cùm enim æs ipſum ſyncerum non eſſet, terram, quę inde elicitur, crudam & inſynceram, imò fortè nullam gigni certum foret. Ita & aqua, ſi ipſa mũda & deſtillata non foret, terram ipſam lauare & abluere nequiret. Sordidum enim & atrum, non ſordido vel atro: ſed puro, claro & mundo dealbatur. Mundificatis igitur vtriſque, tum æs ipſum in laminas tenuiſſimas productum diſcerptumque, cum aqua commiſceatur.

DE CONVERSIONE NATVrarum & commixtione.

EXERCITATIO VI.

PARMENIDES.

MODVS artis ad inuicem conuertentis ſic habet. Primò ſolue Lapidẽ in ſuum Mercurium. Lapidem dicunt authores metallicum, ablue, reduc, fige & incera. Solue ſcilicet groſſum in ſimplum, ablue obſcurum in lucidum, reduc humidum in ſiccum, fige volatiuum in corpus ſuum. Soluere eſt diuidere & corrumpere, ac materiam primam facere. Abluere eſt inhumare, diſtillare & calcinare. Reducere eſt impinguare, incerare, & ſubtiliare. Figere eſt deſponſare, reſoluere & coagulare. Per primum natura operatur interius: per ſecundum exterius: per tertium ſuperius: per quartum inferius. Sed moderni finem perturbant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

bant operis: quia cùm laborare desistunt, tum incipere potius iam primùm deberent. Sed vnus soluendo soluens & coagulans, alter soluens & figens, alter turbat medium, alter finem: ita hæsitant in arte, vt stulti. In summa dico, eos non facere tincturam vnius numi, nisi omnia debitè digesta fuerint in naturarum conuersione, ita vt principiò conuertatur grossum in gracile, id est, corpus in aquam: deinde aqua in corpus siue terram: deinde addas, imò indas animam: quod fiet si animam cum aqua, id est, spiritum corpori addideris: demum nutrias tale animatum corpus lacte suo, id est, aqua sua, ex qua concreatum est opus, siue inceptum à principio. De commistione autem docetur, vt proportio ita sese ad inuicem habeat, vt sint aquæ tres partes ad vnam plumbi, vel melius duæ æris ad septem veneni, vt Zenon postea dicit. Quidam vt ij qui in aqua septies distillata & reuiuificata, soluunt, duas aquæ ad vnam partem plumbi proportione sesquialtera ducti, soluendo commiscent: artificiosè autem optimeque commixtis his duobus, & bene coaptatis, curato vt aqua fiat metallica, & tunc illam ipsam aquam in suo vase vitreo componito, inditoque & ad dies quadraginta putrefactionis, hoc est, primi gradus ignis coquito, donec ipsum plumbum liquefiat & putrescat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

DE CONIVGIO SOlis & Lunæ.

EXERCITATIO VII.

ZIMON.

HIC Philosophus videtur annuere, vt vtrumque corpus perfectum ad compositionem Elixiris sumatur, siue ille sit futurus albus, siue citrinus. Ratio, quia nullum absque altero facilè fluit. Finis autem omnis totius secreti Alchimistici est, vt Elixir statim fluat ante fugam scilicet Mercurij. Sed nullos lego authores, vel perpaucos, qui hoc suadeant, vel dicant quando applicanda sint hæc vtraque corpora, Solis scilicet & Lunæ: num in initio scilicet operis, vt puta in solutione, an in fine, nempe in fermentatione. Videat igitur qui volet, quid faciendum eligendúmque sit. Modus hic mihi non admodum placet. Quia si ita fieret, oporteret Elixir, neque album, neque citrinum, sed promiscui coloris futurum. Id tamen fieri potest, vt sit hæc sententia ita interpretanda, nempe: Cùm Elixirium sit ad rubeum futurum, vt primo sumatur Lunæ limatura, & soluatur cum Mercurio, & ex illis coniunctis colligatur terra siue substantia Elixirij. Deinde per omnes partes procedatur, per hæc duo, scil. per Mercurium & Lunam, donec ad fermentationem veniatur, vbi

vbi Solis solum fermẽtum accipiatur, non addito etiam de Luna aliquo. Quamuis Senior Philosophus putet oportere tria lumina desposari in commixtione operis, siue aquarum, Solem scil. Lunam & serpentem, & horum alterum esse fratrem, alterum sororem serpentis, per quos indurari posse serpentem, & retineri ait. At errat meo iudicio. Satis enim est serpentem serere in sororem suam. Causa erroris est: quia Sol nõ terrificatur propter perfectionem suã, vt ego arbitror. Quòd si simili modo purificaretur, tunc nihil obstaret: quia & Lunæ & Serpenti coniungeretur.

QVOD ARTIS FVNDAMENtum vnum quid sit, & Lapis vnus.

EXERCITATIO VIII.

SCITES.

MVLTI longis disputationibus Lapidem vel diuersis, vel duabus, vel vna tantùm re constare, diuersis nominib. contendunt. Sed hic Philosophus & Bonellus infrà, totum opus & substantiam totius operis, nihil aliud esse dicunt, quàm aquam: & regimen eius in nullo est alio quàm in aqua. Et verè vna res est, in qua omnia insunt, & est sulphur Philosophorum, est aqua, est ani-

nota diligent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ma, oleum, Mercurius, & Sol, ignis naturæ, aquila, lachryma, primum Hyle Sapientum, materia prima corporis perfecti. & qualicunq; nomine Philosophi lapidē suum nominauerunt, hanc vnam rem, hoc est, aquam illam, semper putant & significant, ex qua omnia, & in qua omnia: quæ omnia regit, in qua erratur, & in qua error ipse corrigitur. Aquam autem dico Philosophicam, non vulgi aquam, sed aquam Mercurialem, siue simplicem, siue cōpositam: vtraque enim est aqua Philosophica, quamuis alius sit Mercurius vulgi, & Mercurius Philosophorum. Illa enim simplex est mera, hæc ex duabus rebus composita est, ex ære scilicet nostro, & aqua simplici. Compositæ autem hæ duæ aquæ Mercurium Philosophorū faciunt. Quapropter credendum est, substantiam vel materiam ipsam primam ex composita esse aqua. Componunt autem quidam tribus, quidam duabus speciebus tantùm: mihi satis sunt species duæ, id est, masculus & fœmina, aut frater & soror. Aquam autem simplicem aliàs vocant Venenum, Argentum viuum, Cambar, Aquam permanentem, Gumma, Acetum, Vrinam, Aquam maris, Draconem, Serpentem. Secūdùm autem sensum huius Philosophi ad perfectionem sic procedas: Contere lapidem in puluerem subtilem valde (hoc est, contere sc. igne, non manibus) & in aceto clariss. cœlestino pone, & statim soluitur in aquam Philosophicam,

nota.
n.

ſophicam,& quaſi fontaneam.& ſi ita totaliter fuerit ſolutus, tunc diſtilla materiá, diſtillationem coagula temperato calore, & vltimò calcina, ſc. poſt coagulationem eius per modum ſuum,& in quarta ſolutione tingit. Et hæc noſtra ſolutio eſt ſecundũ naturam: ſed illud perpetuò habeatur in memoria: Nullam extraneá rem recipi à Lapide Philoſophico, neque extraneum quippiá in Lapide Philoſophico ingredi. Quapropter videat qui volet, ne decipiatur hîc in nomine aceti. Vna enim res, vnius generis & naturæ, nihil alienum admittit: & veriſſimum eſt, vnam rem eſſe, & ex vno fieri. Quia quando Mercurius præparatur in aquam Benedictá, tunc ipſe habet poteſtatem diſſoluendi corpus perfectum in Mercurium per artificiũ, & ita totum compoſitum eſt Mercurius, vna ſcil. res ex qua lapis fit, & in illa vnica re ſcil. Mercurio, ſeu lapide, ſunt quatuor: corpus ſcil. & anima, ſpiritus & tinctura, etiam terra, aqua, aër, ignis, fermentum, oleum.

nota diligent

DE SOLVTIONE ET DIVIſione Elementorum.

EXERCITATIO IX.

ZENON.

IN Alchymico opere oportet primò omniũ lapidem, id eſt, corpus, animam & ſpiritum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

plané mortificare & exhaurire, cùm nihil fru-ctum in hac arte faciat, nisi prius mortificatum sit. Sed mortificati separatio elementorum fit, & monstratur cuiuslibet elementi effectus: Ergo si vis Elixir facere, opus erit primò lapidem ipsum omnino soluas in sua elementa, quod per anni partes nobis significatur: Deinde ipsa Elementa per ignem, mediante Mercurio coniũgas, quod est maximum arcanum, & sic magisterium est completum, omneque artificium in soluendo & coniungendo situm est. Hæ autem solutiones vel separationes fiunt mediante Mercurio: ipse enim primò soluit corpus & facit separationes, quæ rursus coniunguntur per fermentum & Mercurium. Verùm hîc sedulò est animaduertendum, Mercurium vocari in initio operis, Aquam: deinde apparente nigredine, Terram: deinde eo sublimato, Aërem: deinde rubificato eo (debet autem aër per se coqui donec rubeat) ignis: deinde sublimatus cũ corpore luminari aliquo, fermentum: deinde solus additus toti & compositæ materiæ, spiritus: & sic terra cum aqua, aëre & igne corpus est, fermentum, anima, vltima irrigatio, solius Mercurij spiritus. Sic patet ergo quòd Lapis constat quatuor elementis, scilicet, aqua, aëre, igne, & terra. Nam in Lapide sunt anima, corpus & spiritus, & tamen vnus Lapis, vt suprà dictum est, quẽ soluere oportet, & rursus coagulare.

n. nota diligentissime. n. nota diligentissime.

gulare. Sub solutione omnes operationes cõprehenduntur vsque ad albificationem lapidis: post albificationem coquitur iterum, & fit lapis rursus dum coagulatur: deinde iterum soluitur, habito fermento: & solutio illa iteratur, donec fluat lapis vt cera.

DE SOLVTIONE CORPORUM IN AQUAM, DE GUMMA & DIUISIONE AQUÆ.

EXERCITATIO X.

MVNDVS.

EX aqua lapis noster preciosissimus generatur: oportet ergo in principio omnem rem in aquam soluere. Non enim credibile est aliquam rem posse conuerti de sua natura in aliam, quin priùs reducatur ad eam materiam, de qua facta est à principio: quod si factum est, credo eam traduci posse ad quamcunque naturam volueris. Quoniam omnes res creatæ sunt ex aqua: ergo necessarium est eam rem conuerti in aquam. Ac proinde concluditur, quòd omnes spiritus cõuerti debent in aquam antequã sublimentur. Mercurius enim quando soluitur in aquam, tunc deponit feces suas, & frigiditas ipsius vertitur in calorem, & humidũ eius in siccũ, & calor eius in sublimatione augetur, & subtilitas ac tinctura; quia à

nota. dilig.

vitriolo accipit calorem & tincturam. Iuxta hanc verò doctrinam videri potest, Lapidem Philosophorum componi posse ex Mercurio purgato, soluto, sublimato, & in limpham resoluto. Item ex alio Mercurio, non quidem vulgari, sed ex eo, qui ex vulgari illo extrahitur, qui abstractus, Quinta essentia vocatur: quæ duo, sc. Quinta essentia & Limpha antè dicta, coniungi oportere credendum est. Imò ipsa Quinta essentia cum Limphato Mercurio ita miscenda successiuè, donec per vices quinta essentia duas partes eius limphæ ebiberit: deinde etiam vltimò ad iungendum corpus attenuatum. Hoc est sulphur ipsum de quo inferiùs dicetur: vel fixatur sulphur ☿ & additur sulphur alicuius luminaris, & coniunguntur hæc duo in limpha Mercurij, & sic coquuntur per vices rorando. Vel si hæc doctrina non placet, fiat secũdùm doctrinam Philosophorum, primò sulphur Philosophicum, & aqua Philosophica, quæ & permanẽs dicitur. Et hæc duo simul concurrant, hoc est, adunentur ad similitudinem naturæ, quæ ex argento viuo, quod aqua vocatur, & sulphure terrestri procreat omnia metalla: ita cõcurrente aqua Philosophica, hoc est, Mercurio Philosophorum procreari credetur lapis Philosophorum tingens. Ex doctrina autẽ horum Philosophorum, aquam Philosophicam argentum viuum dicimus ex corporibus extractum: sulphur verò attenuatum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tum corpus, siue terream illam attenuati corporis substantiam. Quæ mediantibus quibusdam præparatorijs specieb. cogitur eleuari & sublimari, illamq; eleuatam & sublimatam corporis substantiam, sulphur Philosophicum appellant. Sed de his superque satis. De Gumma dicendum est. Gumma mas est, & ob id honorabilior. Aurum est soror gũmæ. Proinde dicit aurũ: Nemo me enecat, nisi soror mea. Quod autem dicit Philosophus: Accipite gũmæ candidissimæ partem vnam, & vrinæ vituli. Concordat cum Theophilo infrà, qui dicit: oportere addi tria ad vnum, vel septẽ ad duo. Quod autem hic facit compositionem quatuor eorum, non nisi duo sunt, datque ipsi gũmæ tria nomina, sed re vera æs ipsum vocat gummam corporis, & bene quidẽ: deinde subdit, quod septies debeat nutriri rex, quos modos recenset & docet ordine.

RVRSVS DE AQVA, ET diuisione aquæ in partes.

EXERCITATIO XI.

PANDVLPHVS.

SI superior doctrina non placet, aliam adfert hîc Philosophus, quam in hanç formã aptè explicabimus. Recipiatur de aqua abstracta à lapide pondus suum, id est, æquale cum lapide, & lapis ipse, & aqua bene permi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſceantur inſimul, & locētur in regimine ignis ſui, & caueatur ne effluat. Vel locetur tota materia in balneo Mariæ, & ſoluetur materia in aquam lacteam, quæ aqua Lac virginis dicetur, & Acetum Philoſophorum. Tunc permittatur eleuari in cœlum: & deinde iubeatur deſcendere in terram, id eſt, omnes operationes reitera, vt decet. Nam inter ſoluendum aſcendet in cœlum, & inter coagulandum deſcendet, & vnitur ſpiritus cum terra, & deinde iterum calcinetur, & erit lapis fixus ac fluens. At animaduertatur, quòd quater erit lapis ſoluendus, & per omnia cum eo procedēdum, vt innuit Philoſophus. Et quoties ſolutus eſt lapis, toties eam ſolutionem ſigillo Hermetis cuſtodiri oportet, donec Elixir ipſum coagulatum videatur: deinde calcinatum, & rurſus in puluerem redactum fuerit. Et in quarta ſolutione (aiunt Philoſophi) cauendum eſt maximè ne fluat Elixir, & vitrum fiat, quod cùm fieret, in nullo eſſet vſu. Calcinatum enim eſſe oportet Elixir, hoc eſt, in puluerem redactum, non vitreatum. Cauetur autem fluxus Elixiris, ſi ignis bona ratione, hoc eſt, admodum clementer regatur. Et etiamſi Philoſophus hîc dicat, vt ſit ignis intenſior, perpetuò tamen in memoria habeatur, vt ignis à principio operis vnum ſit vſque in finem, ſimilitudine infantis in vtero matris. Deinde animaduertatur quòd album mundum Philoſophus hîc fermentatum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

mentatum iam lapidem vocet: deinde cùm dicit corpus ſepties debere imbui, ſignificat illas duas tertias in ſeptem partes diuidendas, & ſeptem vicibus imbuendas. Item ſignificat omnem aquam qua quis vſurus ſit per totum opus, in tres partes æquales diuidi, & cum ære tertiam vnam ad putrefaciendum poni oportere: deinde cæteras duas tertias ad nutritionem ſatis eſſe, ſi ſepties diuidantur, & ſuper rorentur, quod eſt contra Theophilum, qui aſſerit, aquam diuidi oportere in duo æqualia, vt infrà patebit.

DE DIVISIONE AQVAE & vaſis apertione.

EXERCITATIO XII.

THEOPHILVS.

THEOPHILVS hîc docet venenum in duo æqualia eſſe diuidendum. quorum altero æs liquefiat, altero verò teratur, & imbuatur. Sint autem Elixiris partes duæ ad ſeptem, vel tres ad vnam, & ſit ignis iuſtæ putrefactionis. Putandum verò eſt Philoſophos ideo iubere aquam in duas partes diuidi, vt ſignificent tanta aqua Elixirium poſt fermentationem, quanta in fermentatione requirebat (quamuis aliqui contrà ſentiãt, & tertiam numero partem doceant) imbuere, & per ſeptem vices madefieri ſiue nutriri, quanta por-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tione ipſum æs ſolutum eſt. Et cùm iam dicta portio per ſeptem vices poſt nutritionem ita adhibita eſt Elixirio: tunc Elixir maturum eſt ad tingendum. Docent tamen nonnulli oportere priùs dictam ſeptenam imbibitionem ſiue nutritionem ipſum Elixirium per aquam, quam illi vocant Acetum, penitus ſolui, quod difficile eſt & creditu & factu, & timendum ne viuificatum iam Elixirium ſolutione ea ſtranguletur. Vtcunq; verò ſe res habeat, hoc perpetuò eſt obſeruandum, vt tantum aquæ in vna imbibitione ſuperfundas Elixirio, quátum eſſe putaris, paucillum poſt paucillum, & eo ſæpiùs: ſic enim ſepties licebit, & quatuordecies ſuperfundere. Quod ſi feceris, paulatim creſcet Elixir, augmentumq; ferè octenis diebus, veluti hians & ſitiens appetet, roburq́ue iuſtum acquiret: contrà verò, ſi immodica vtaris aqua plus ſatis, & voraciter bibet, roburque omne debilitabit. Et putarem ego viceſimam portionem aquæ in augmentatione ſeu nutritione ſatis eſſe ſingulis octenis diebus. Quanta aqua vti debeas in fermētatione, hoc ex ſuperioribus deprehēdiſti. Quando autem ſit vas aperiēdum, ex naturali ratione collige. Aëre autem non indiget conceptus ſcil. natus puer. Item nato rege tuo non licebit eum aëre priuare, & clauſum detinere, vitamq; receptā ſuffocari. Naſcitur autem, & vitam fermento recipit: nec citiùs aperiendum vas, quàm cùm fermen-

fermentare volueris. Postea verò nō puto vas rectè claudi: suffocatio enim pararetur nati regis. Et quamuis pro nutritione sedulò lac dandum, tamen ita moderato igne regi cùm oportet, vt nequaquam euolare valeat lac ipsum, vel effumigari, & sic paulatim lacte nutriēdus septies vel octies, donec robustus fiat ad tollerandum robustissimum ignem, & vniuersalem solutionem, vt quidam aiunt. Solui enim debet post nutritionem plenariam, & iterum siccari in puluerem seu lapidem, deinde iterum nutriri, donec tingat: & soluitur quidem aceto suo, quod est acetum acerrimum.

DE SICCATIONE AQVAE, *Coagulatione & Calcinatione ac ignis regimine.*

EXERCITATIO XIII.

CERVS, BORATES.

Dimidia aqua solui debet æs: Sed cum sola tertia parte, aut ad summum ita, vt sint duo ad septem, coqui, vt hîc docetur. cogitet igitur quisque, quomodo id efficiat. Animaduertatur præterea, vt post imbibitionē terræ, & siccationem eius, terra ponderetur. Si pondus omnis commisti seu coniuncti, id est, terræ & aquæ saluū est, benè operatus es. Si plus inueneris ponderis quàm impendisti,

coque diutius, sed admodum lentè. Si pondus deficit, tunc exiecisti siccationem, & tunc emendatur error per aquam, quæ tandem superfunditur, & leniter digeritur. Animaduertendum præterea, quod quando materia dicitur hîc vel alicubi in sententijs Philosophorum, coagulari, vel calcinari, tunc non expedit fieri fortiore igne, quàm vel in soluendo, vel putrefaciendo, vel abluendo, vel fermentando, vel nutriendo. Propterea infiniti artistæ sunt decepti, qui statim post solutionem & ablutionem coagulant & calcinant auctiore Solis calore: quo errore materiam ita inurunt. Quia quando eam expedit solui, non nisi longè maiori difficultate solui potest. Oportet autem materiam veluti interfici, non in vitrum conuerti. Qua propter Philosophi aiunt, Leni igne facietis omnem decoctionem, & inuenietis omnem scientiam, si aliter feceritis, non gaudebitis in opere vestro. Itaque magna vis in regimine ignis sita est. Nam fortis ignis vitrificat & perurit, lenis soluit & coquit materiam, ac maturam reddit. Videmus enim in conceptione, vsque ad æditionem, eius calorem (nisi accidentaliter contingat, scilicet non naturaliter) non mutari in vtero matris, sed eundem semper esse. Eodem igitur, id est, leni calore in opere subinde, vsque ad nutrimentum vtendum est. Scribunt multi, ignem fortificandum esse post coagulationem, vt ipsum scilicet

ſcilicet coagulatum igne teratur. Si hæc via proderit, non moror quin quiſquis volet eam experiatur. de me perpetuò obſeruandum exiſtimo, vt cùm imbiberis aridum, parcus ſis ignis carbonum, donec aridum imbiberit hoc, quod propinatum eſt, ſuauiter. Quod videre licebit ſi aquam propinatam voracem cognoueris. Vbi id factum eſt, tum fortè opus eſt liberaliore fornace, ex exſiccatione grandi corporis cocti, ſubſequente ſtatim alia imbibitione, cui ſimiliter inhærendo famulandoque procedendum.

DE ANIMA, SPIRITV & corpore.

EXERCITATIO XIIII.

MENABADVS.

OMNIS diſputatio magiſterij Alchimici in hoc pendet, vt fiat Elixir ex corpore, anima, & ſpiritu conglutinatis, vt Philoſophus hîc notat. Corpus quidem quale ſit, nominatur, neſciri tamen poteſt quod veniat Elixir vtendum. Spiritus ſignificatio nemini eſt incognita. Anima verò ea eſt, quæ viuificat & dat eſſe corpori & ſpiritui, & fit anima ex corpore ipſo viuificato. Hoc enim loco animam nihil aliud eſſe credimus, quàm corpus viuificatum: viuificatur autem ita, vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in argẽtum viuum reuertatur, quale fuit prius quàm coagularetur. Et hæc anima, si additur corpori & spiritui mortificatis, ita vt demum totum Elixir viuum fiat: tunc demum credendum est, scopum Alchimicum attactum esse. Corpus autem vocatur terra, ęs, plumbum, cinis, magnesia, calx, mater, clauis, virgo sancta, corona regis, Talek, Trames, vitrum, lignum aureum, spiritus fulgoris, mare, sal, vrina, alumen, gũma Scotiæ, aqua sulphuris, sputum Lunę, gũma alba, &c. Spiritus verò vocatur aqua, sanguis, colla auri, gumma rubea, oliua, gallus, taurus, aqua crocea, æs combustum, & compositio, &c. Anima vocatur Rebis, aqua fœtida, mortui munditia, sanguis, aqua sanguinis, lapis animalis, lapis benedictus, &c. Mutua autem officia inter hęc tria sunt, quia spiritus custodit corpus, ne ab igne comburatur. Et clarum corpus custodit spiritum, ne euolet ab igne: quia corpus est fixum, vnde conseruat spiritum ne fugiat, & spiritus est incombustibilis: quare non sinit corpus comburi, quia spiritus & corpus vnum sunt mediante anima, quæ est apud spiritum, & corpus. Quòd si anima non esset, tunc spiritus & corpus separarentur ab inuicem per ignem, sed anima adiuncta spiritui & corpori, hoc totum non curat ignem, nec vllam rem mundi.

DE

DE CONIVNCTIONE CORporum, & copula eorum.

EXERCITATIO XV.

ZENON.

INTER supradicta tria ineſt libido ſeu conformitas talis: quia quemadmodum ſperma viri & mulieris ſunt dimiſſa in matrice mulieris in ſpecie lactis ſeptem dies, & in ſpecie ſanguinis per nouem dies, & in ſpecie carnis per viginti dies, & feruntur membra per triginta dies, & in fine illorum dierum Deus infundit benedictionem germinis humani, animam ſcilicet ſeu vitam: eodem modo eſt in ſpermate agentis corporis, id eſt, lunæ: & patientis, id eſt, Mercurij, cum nutrimento menſtrui, id eſt, ſalis Alembrot. Nam opus cùm creſcit, primò tribus diebus in lacte dicitur incorporatus, aut de complexione lapidis degenerat: poſtea in ſanguinem dum additur ſal noſtrum: poſtea in modum carnis imperfectæ, dum coagulatur in aquam, & diſſoluitur: pòſt in fine formantur membra, & tandem Deus dat materiei animam, id eſt, potentiam, qua augmentatur & nutritur medicina noſtra. Et poſtquam Rex ortus eſt, id eſt, anima per fermentum mediante aqua lapidi mortuo infuſa eſt, tunc oportet vitalem lapidem nu-

triri: & puto eandem ego esse conditionem nutrimenti & augmenti, à significatione nominum causam ducens. Nutrire enim est tenellè & frugaliter cibum administrare, veluti puero seu infanti, tenellus & frugi cibus adhibetur. Cùm autem maturus, solidus, & robustus aliquantulum fieri incipit, tunc & cibus augmentatur. Itaque cùm nutrimentum in nutricis primariè seu voluntariè sit, iustúmque est, si tenellum & frugi modò sit augmentum, non ita, sed semel pondus duarum partium Elixiri dari potest, ita vt Elixirum iam adultum non superet cibum augmenti nisi in vna parte. Quia tertia pars Elixiri excedere debet cibum, vt cibus per eam concoqui possit. Ponderosius enim est corpus quàm cibus. Sed illud quoque in augmentatione obseruare necesse est, vt quando lapidi augmentum adhibetur, ipsum augmentum subinde per omnes decoctionis species in igne temperato continuetur.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

TYPOGRAPHVS Lectori.

AMICE Lector: Scias nos hîc à principio huius Libri, verè Aureæ horæ, consulto præteriisse integrum tractatum Parabolarum, siue allegoriarum: quibus allegoriis, antiquo more tenebrionum (temporibus & ætatibus ita ferentibus) totam ferè sacro sanctam Scripturam, Salomonis præsertim, & Psaltes ipsius scripta, maximè verò Cantica canticorum, allegoricè, ad Alchimiam etiam inuita detraxit auctor, ita vt nulla alia de causa, illa omnia scripta esse videantur (si huic credimus) quàm in honorem & laudem Alchimiæ: imò (quod nefandum est) ipsum sacratissimum mysterium Incarnationis & mortis Christi Domini nostri, ad mysterium lapidis prophanissimè contorsit, & multa alia præcipua nostræ fidei monumenta non (vt ego quidem existimo) malo animo (pius enim aliâs videtur author) ab eo factum, sed vt seculum illud tenebrarum tulit: qui cùm ignorarent veram sacrarum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Scripturarum interpretationẽ, seruire eas cogebant suis ridiculis inuentis, & digito putabant se tangere verum. Itaque indignum ego iudicans & piaculum, sacrosanctam Scripturam ad huiusmodi artibus inseruiendum tam ineptè cogi, quantum in me fuit, suæ libertati & honori vindicare & restituere volui, cùm præsertim huic negotio, nullam possit vel intelligentiam vel vtilitatem adferre, sed tantùm pias & doctas aures maximè offendere. Qui tamen curiosior esse velit, potest vel sibi describere, vel ab alijs impressa (si tamen quis sumptus tam malè collocare velit) legere. Nobis satis esse volumus tractatulus de Allegorijs ex Philosophorum inuentis & ipsius artis penetralibus erutus, quem superiùs post Turbam expressimus.

Vale.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

AVRORA CONSVRGENS: QVAE DICITVR *Aurea hora, & in eius secundum Tractatum,*

PROLOGVS.

IN prælibatis ostensum est intelligenti ex Sacræ paginę auctoritatibus, hanc scientiam non esse aliud, nisi donum Dei, & Sacramentum diuersis typicis sermonibus, ac parabolicis locutionibus, necnon problematibus & mysticis ferè circumuolutum: & hoc ideo ne stolidi & insipientes naturam ignorátes, legere tamen sciētes A.B.C.D. ipsis attraherent, & vsurparent. Quamobrem cupientes hanc sciētiam, oportet intellectum valde subtiliter & ingeniosè acuere, sæpe & persæpius, intus & extrà, antè, & retrò, voluere & reuoluere dicta sapientum. Non est enim sapientum stolidè loqui, cùm intellectus verborum ipsorum, maximè literarum sono contrariatur: qui enim sonum verborum acceperit, & intellectum interiorem non habuerit, nihil sibi prodest: quoniam illi dicitur id, quod scriptum est, Legere & non intelligere est negligere. Quid ergo vobis videtur affectantibus hanc diuinam sapientiam, qui rem accipitis iuxta sonum literarum, & minimè conside-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ratis in ea, vtrum ſit an non, id quod ſperatur? an naturá imitetur vel eam priuetis, vel quem fructũ habetis, in cuius fine erubeſcitis? Non ſic impij non ſic, ſed tanquam puluis, quem proijcit ventus à facie terræ: Sic erunt operationes illorum, qui ſine natura & intellectu operantur. Dicit enim Alexander: Si niuem vis frigiditate diſſoluere, plus ipſam coagulas: & ſi aquam igne vis infrigidare, plus calefacis: & ſi aliquam naturam vertis ad eius oppoſitum, plus opus tuum corrumpis. Num quid non legiſtis multotiẽs, quòd arcanum arcanorum & theſaurus theſaurorum prætereuntibus in via non ponitur? Quod ſi ſic publicè poneretur, arcani nomine priuaretur, teſtante beato Gregorio: Deprædari deſiderat, qui aurum publicè in via portat. Nam arcanum eo quòd in arca clauſum eſſe deberet, dicitur. An ignoratis quod tota diuina pagina parabolicè procedit? Nam Chriſtus filius Dei modum ſeruauit eundem, & dixit: Ego ſum Vitis vera, & Pater meus agricola eſt: Nunc attendite ſonum verborum, & intellectum intrinſecum. Numquid filius Dei eſt vitis? neq; vitis Chriſtus: quia maximè diſtant, nec Pater eius cœleſtis Agricola, neque Agricola Pater eſt. Sed intellectus occultus verborum in quo figuratur, ſicut alibi ſimilitudo alia ponitur, cùm dicitur, Petra, cuius lapis angularis, & huiuſmodi ſimilia, ex quibus ſimilitudines non proprietates

rietates dicuntur. Vide quomodo cautè ambuletis in hoc opere diuino, non vt imprudentes, ſed vt ſapientes & intelligentes. Notate ergo diligenter verba Philoſophorum, & ſignate myſteria: & nolite fieri ſicut equus & mulus, in quibus non eſt intellectus: Sapientum verò vincula ſoluite, & eorum dicta reſoluite, donec vobis in mente ſapiant. Si vnum ex minimis ſolueritis, maximum vobis non latebit: quoniam propter paruulos in hoc libello ponitur quintuplex doctrina, aliquid vtilitatis inferens ingenioſè perſcrutantibus: primò quidem quibus alienis ſcientijs hæc ſcientia circundatur. ſecundò quibus ſtylis loquendi fruatur. tertiò, quibus rebus naturaliter aſſimilatur. quartò quibus operationum modis peragatur: & de perfectionis eius virtute. Quintò, quomodo quiſque illa ad medicinam humani corporis vtatur.

GLOSSA IN PROLOGVM tractatus Aſtronomiæ.

ARiſtoteles ad Alexandrum de verbo ad verbum dicit: Saturnus terram, Mercurius ♒, *♃ aërem,* ☉ *ignem regit: & non recipitur hîc conuenientia in Planetarum operatione, ſed in operationibus quas ſemper habent continuas & perpetuas, per virtutem vltimam, quæ eſt ſuper*

omnes virtutes istarum operarum. Et hîc non est locus demonstrandi de his arduis, sed ideo feci mentionem, quia necesse, & nimis utile est tibi, propter frequentem tractatum, in quo determinabilius de singularibus & indiuiduis quorundam vegetabilium Planetarum. Cognitio ergo proprietatum istarum rerum spectat ad Philosophos: Cognitio verò naturalium rerum, spectat ad medicos. illud nolo tuam prudentiam latere: quia omne carens lumine de naturá vegetabilium à ♄ regitur, & ei attribuitur. Et quicquid vegetabilium est floridum & luminosum à ☿ regitur, & ei attribuitur. Et quicquid vegetabilium est floridum & non ferens fructum, ♂ attribuitur, & per ipsum regitur. Deinde compone & iunge has diuersimodè, & dicas: Omne vegetabile ferens fructum, creatur à ☿ & ♂. Item, Quædam vegetabilia sunt per ramos, quædam per semina, & quædam nascuntur sine semine & plantatione. patet ergo luce clarius ex prædictis, quòd quælibet species vegetabilium habet dispositionem propriam, qua complexionatur & mutatur virtute vnius Planetæ, & ei aßimilatur & attribuitur virtute duorum Planetarum vel plurium, secundùm quod potest suscipere: Iuuat vnamquamque proprietatem, id quod ei attribuitur: scilicet prima virtus naturalis, quæ debet, ponit suam speciem, sicut in sapore,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

apore, colore, odore & figura. Et anima naturalis ollígit omnes proprietates & virtutes naturales ıb ipsa, & imitatur per ea, & facit ea durare per antum temporis spacium, quantum sibi definiunt & designant sua virtute: quia non est actus sine notus, & non est operatio sine termino.

TRACTATVS DE ASTRONOMIA. CAP. I.

SCIENDVM est primò, quòd hæc scientia diuina Astronomiæ vocabulis vtitur, secundùm cursum Planetarum, atq; affectibus eorum, numero & virtute signorum duodecim circuli Zodiaci, sicut Aristoteles testatur ad Alexandrum, dicens: Quòd Saturnus tenet terram, Mercurius aquam, Iupiter aërem, Sol ignem: quia omne carens lumine de numero vegetabilium à Saturno regitur, & ei attribuitur. Et quicquid vegetabilium est floridum nō ferens fructum, Marti attribuitur, & per ipsum regitur: Et omne vegetabilium floridum fructuosum, Soli attribuitur, & per ipsum regitur. Et iterum subiungit: Deinde compone & coniunge has diuisiones, & dies, Omne vegetabile ferens fructum non florens, sicuti est pomū & palma, attribuitur Saturno & Soli. Et omne floridum non ferens fructum, regitur à Mercurio & Marte. Ecce quomodo Astronomia

virtutibus Planetarum hoc donum Dei contexit. Dicit enim Ariſtoteles, quòd omne vegetabile carens lumine à Saturno regitur. Intendit terram nigram & fœculentam: & omne floridum & luminoſum à Mercurio regitur, vult dealbationem primam ipſius terræ: & omne floridum non ferens fructum, à Marte regitur, vult terminationem, ſiue incinerationem poſt albedinem, quæ dicitur incineratio. Et omne floridum fructuoſum à Sole regitur, vult tincturam eſſe completam. Dicit enim auctor trium Verborum, quòd in fœtu primo menſe, cùm ſemen à matrice cõceptum eſt, Saturnus operatur, congelando & conſtringendo ſua frigiditate & ſiccitate ipſam matricem, & materiam in vnam maſſam. Secundo menſe Iupiter operatur ſua caliditate & humiditate, digerendo in quandam maſſam carneam, quæ embrio vocatur. Tertio menſe operatur Mars ſua caliditate & ſiccitate, digerendo & ſequeſtrando ipſam materiam in membra. Quarto menſe operatur Sol in mittendo ſpiritum vitæ. Quinto menſe operatur Mercurius, qui formatiua & ſpiracula facit. Sexto menſe Venus operatur, quæ diſponit & ordinat ſupercilia, oculos vt teſticulos, & talia. Septimo menſe Luna operatur ad expellendum fœtum: & ſi tunc naſcitur, viuere poteſt: ſin autem debilitatur virtute ſignorum. Idem teſtatur, dicens: Quando Sol eſt in

Ariete,

Ariete, & in ſua exaltatione, tunc completur primus gradus, qui eſt debilis ratione caloris. Et eſt ordo aquæ. Quando Sol eſt in Leone, tunc completur ſecundus gradus, qui eſt feruidior ratione maioris caloris, & eſt ordo aëris. Quando autem Sol in Sagittario, tunc completur tertius gradus, qui eſt nullius caloris comburentis, & eſt ordo aëris deficientis: quia calore priuato, nullus omnino motus eſt, ſed requies & tranquillitas vera. In hoc loco pater ſuſcipit filium, hoc eſt, terra retinet ſpiritum, & ammodò ipſum fugere non permittit. Senior enim dicit de virtute duorum Planetarum: Ego Sol calidus & ſiccus, & tu Luna frigida & humida, quando fuerimus copulati æquitate ſtatus in Venere domus clauſæ, recipiam à te animam adulãdo. Poſtquam aſcenderimus ordinem Seniorum, lucem lucis, tunc effundetur ex me & ex te. Quid ergo intendit Senior per talia verba? Per Solem & Lunam vult ignem & aquam: ignem in terram, aquam in aërem, quando hæc coniuncta fuerint in ventre, hoc eſt, in radice domus clauſæ, hoc eſt, corporis magneſiæ: & hoc corpus recipit animam, hoc eſt, rem adulando, hoc eſt, paulatim & donec ordo ſeniorum impleatur, id eſt, maiorum humorum ſuſceperit nutrimentum: tunc lucerna lucis infundetur ex me, & ex te, hoc eſt, quando ambo fiunt reſplendentes, & propalantur lucentes.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Et ſic oportet vnumquenque inueſtigatione huius ſcientiæ verba ſapientum ſubtiliter enucleare, alioquin non modicam incurrit errorum offenſam, &c.

Geometrica dicta Parabolico ſtylo.
CAP. II.

DEHINC nota quod Geometrica & Arithmetica hanc nobiliſſimam ſciētiam ſuis numerorum diſtinctionibus in parte & in toto obſcurauit: Nam terminus & finis totius Operis in numerorum diuiſionibus eſt ſigillatus. In hoc autem termino multi doctrinæ filij errauerunt conqueſti. Nam Philoſophi in huius ſcientiæ termino addiderunt & diminuerunt ſummam radicis, per partes integrantes ipſum totum, numero minori, mediocri, & maximo. Ob hoc, ne inſipientes capere poſſent. Dicit enim Ariſtoteles in libro Septuaginta Pręceptorum cap. Alternationũ: Multiplices ſunt Septuaginta præceptorum alternationes decem. Namq; primò conueniunt, ſecundò quoque, tertiò ſequuntur. Nam decem in decem reſpondent. hîc deniq; diuiſiones ſequi neceſſe eſt. Sed priorem ordinem lector noſter attendat. Quando & author triũ uerborum dicit: Quòd à tribus duo intelligun tur numeri: Nam longitudo dierũ ſeptem completur. Et ſenior ait: Quòd in ſeptem diebus forſitan apparebit albędo. Et quidem in ſecundo re-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

do refert, quòd vniuersa erũt decem iuxta numerum aquilarium 9. (aliâs æqualiũ) & terræ nigræ. Intellige principium numeri primi & secundi: dicis duo, qui sunt tres numero: deinde dicis tria, quæ sunt numero sex: deinde dicis 4. quæ sunt numero 10. quatuor occulti, decem manifesti. His numeris perficietur magnesia alba: quia ab amoros (aliâs aborneos) id est, (contra ad ornos præfectum.) Refert enim Hermes, pater Philosophorum, quod nõ perficiuntur quousq; sui colores peragantur, quæ est aqua, quæ diuidit ipsam in alias quatuor, vna scilicet duabus, & tria vni, quarum calori (aliâs colori) tertia pars est: humori verò duæ tertiæ, quæ aquæ sunt. Pondera sapientum. Et scito quòd vitis sapientum succus in quinto extrahitur, eius quoque vnum in fine 30. peragitur. Intelligite proportionem. Decoctio namque minuit, tritura autem augmentat, hoc est initium & finis. Nam Philosophi alij asserunt complementum fieri in 7. diebus: alij in quatuor diebus: alij in tribus vicibus: alij in quatuor vicibus: alij in decem diebus: alij in 40. alij in vno anno. Turba Philosophorum & Alphidius, qui dicunt in quatuor anni partibus, scilicet Hyemis, Veris, Æstatis, & Autumni: alij in tribus annis, vt Geber, & Rex Artus: alij per mensem: alij per hebdomadam: alij per diem. quę omnia idem & vnum sunt in toto, sed in radice differunt. quæ omnia opor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tet artificem ſubtiliter explorare, alioquin e-
ius operatio fruſtrabitur, & ad nihilum reuer-
tetur. Et hæc de Ariſmetria dicta ſufficiant.

*Naturalia dicta ſecundùm proceſſum na-
turæ.* CAP. III.

Conſequenter verò ſcientia naturalis, ſicut
eſt medicorum & naturaliũ conſiderare, hanc
conſolatricem theſaurariam ſciẽtiam ſuis pro-
ceſſibus circumcinxit, vt videlicet Philoſophi
in multis locis verborum ſuorum hoc poſue-
runt. Nam dicunt, Res non fiunt niſi ſecun-
dùm naturas earum, vt homo de homine, leo
de leone. Et Ariſtoteles inquit: Naturaliſſi-
mum operum eſt generare tale quale ipſum
eſt, vt planta plantam, vacca vaccam. Et Her-
mes: Nihil conuenit rei, niſi quod propin-
quius eſt ei in ſua natura, & generatur in illa
re proles ſimilis, hoc eſt: Si quæris medicinã,
metalla curantem, de metallis erit eius origo,
cùm ſpecies à ſuo genere tingatur. Et Senior
dicit: Semen viri proiectum in matricem mu-
lieris per tenuitatem & ſubtilitatem adhæret
ei ſeptem diebus, donec coagulatur in omni-
bus membris mulieris, & peruenit ad carnem,
& fit caro: & ſuper oſſa, & fit os: & ſuper ner-
uos, & pilos, & fit ipſis ſimile. Coagulatur au-
tem in 10. diebus, & fit tanquam caſeus: & ru-
bificatur in 17. diebus, & fit color eius ſicut co-
lor carnis. Die vigeſimaquarta diſcernitur ha-
bere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

bere membra pilis simillima: deinde 40. dieb. formatur in formam hominis, & apparet in eo anima. & à 40. die incipit nutriri sanguine mẽstruali per cursum eius ad vmbilicum. Anima incipit à sanguine, & induratur, & infans crescit, & induratur paulatim, & figuratur: & cùm cõpleti fuerint nouem menses, abscidit ur quo nutriebatur, & ascendit ad pectus mulieris, & fit ibi sicut corona, & fit nutrimẽtum eius post egressionem ab vtero. Et hoc dictum est propter assignationem & præparationem lapidis, & secundùm hoc præparauerunt eum. Intellige ergo hunc processum naturalẽ, & alios sicut formatur pullus in ouo, in quo nõ erat pullus, per putrefactionem caloris & gallinæ. Et sic diuersos naturæ processus superadduxerunt, vt per hoc construerent scientiam eorum fore naturalem, & in omnibus naturam imitari. Et hæc de illo processu dicta sufficiant.

De matre Alchimia stylus parabolicus. CAP. IIII.

Præ omnibus autem notandum est, quòd hoc arcanum arcanorũ stylo parabolico, problematico, nec non typico maximè vtitur circumloquendo. Nam Philosophi vsi sunt diuersis truffis in assimilatione, sed intellectus est in omnibus idem: ideo hîc ponitur primo stylus parabolicus, post hoc alij in ordine. Refert enim Rex Artus libro suo quarto, quòd

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nobilis thesaurizaria mater Alchimia, medicinalem medicinam inter herbarum vires quærere proponit, cum qua eius ægrotum corpus curare posſit, & reficere, quod ab eius infirmitate absolueretur, & sanaretur. Tunc iam colorem duplicem coloratum splendoris, & candoris à Luna & à Sole receperit colorata, sic quod coloratur à vertice capitis vſque ad pectus eius corpus eſt aureum: & à parte pectoris vſque ad femur, corpus videtur argentum: & de femore vſque ad genua, corpus apparet hydropicum: & de genibus vſque ad plantam pedis, corpus indicat paraliticum: Ideo mater Alchimia, corpus ægrotũ habere dicitur, quòd non poteſt ſe erigere, neque ſurgere: ergo infirmatur. Et nuncios ad peritiſſimum Phyſicum omnium herbarum magiſtrum Macrum, qui viribus herbarum corpora languida curat, & ſanat, miſit, quòd veniret ad eam, & naturaliores herbas, meliores & fortiores colligat, & vnà ſecum adducat, vt ab hydropica & paralitica infirmitate ipſam abſoluat. Ob quod ipſam ex tunc, ſi ſanabitur, & remedium inueniret, illum ditare velit, & largifluè remunerare. Magiſter Macer cõſentiens eius petitionibus, iuit ad montem Mambracum, in quo multas & nobiliſſimas collegit herbas, meliores, fortiores & nobiliores: & cùm ſic aſcendit montem, vidit herbam ſpecioſam colore vario coloratã, quam radicitus extraxit, & coniecturabatur, ſe amplius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

amplius tam odoriferam & curialem herbam non vidiſſe: deſcenditque ad Alchimiam matrem nobiliſſimam, & feſtinàter venit ad eam, quam cùm tetigiſſet, & reſpexiſſet, ait: Mi Alchimia, dico quòd nunquam vidi magis corpus pulchrius: in parte namque ſuperiori, caput tuum eſt aureum, & pectus argēteum, ſed in parte inferiori, deformius nunquam vidi: quia hydropiſia in te, & paralitica apparet cõplexio: ergo in plenum admirari non ſufficio vnde hoc fiat, quod tam bene decorata es à vertice capitis vſque ad femur, & in femore infecta vſque ad plantam pedis. Cui mater Alchimia reſpondit: Ne mireris, à Sole namque decorata ſum vſq; ad pectus, & à Luna vſque ad femur, ſed à femore vſque ad genua infecta & hydropica: ratione cuius corpus meum adhuc incompletum eſt, & non perfectum. Miſi pro te Magiſter, & pater herbarum omnium, quod me curares, & membra mea non tàm paralitica, quàm hydropica refocillares: Et in caſu quòd me ſanabis & ſanaueris, aſtipulor abundanter te ditare. Adhibe igitur nunc tua medicamina & herbarum mihi virtutes oſtende, quòd poſſim ambulare: tũc ſcias, quòd non ſolùm te, ſed ditabo totum Mundum. Cui magiſter Macer: Mi mater Alchimia, omnia quæ à me volueris, impetrabis: Vtere ergo virtutibus herbarum mearum: Spero enim, quòd omnia membra tua languida ſanitate reficien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tur. hoc enim volo & desidero, quia indigens es valde. Vide igitur nunc, & elige inter omnes herbas illas nobiliores, quæ tibi magis placeat, ac tuæ meliùs conueniat debili naturæ. At Alchimia statim retrospiciens, odoriferam, & nimis colore variatam, coloratá quam mater Alchimia debilis statim appetiuit, dicens: O Magister, video quandam herbam odoriferam, & valde resplendentem, quæ multùm mihi placet: dic mihi, cuius virtutis illa sit, & illam vbi reperisti? At Macer ad illam: O mi Alchimia, dico tibi, quòd nuper cùm vnum ad me de tuis misisti nuncijs, & expetisti auxilium, mox petitionibus tuis parũi: Surgens surrexi ad montem magnum Mambraicum, ibi denique omnes istas herbas collegi, & altiùs montem ascendendo vidi herbam hanc, tam tibi placitam, ibidem supra montem stantem, quam ob amorem tui cum suis folijs radicitus extraxi, vt sic te cum illa curare valerem. Scias namque quod herba hæc magnæ virtutis est, quoniam indifferẽter membra tua paralitica & hydropica penetrando curabit, quæ ab aliquibus, Muscus aromaticus appellatur. Mater Alchimia respondens ait: Nunc bene mihi, grates ago tibi venerabilis & dilecte mi magister Macer, quòd venisti ad me, & illam nobilissimam herbam adiutricem & curatricem mei corporis tecum apportasti. Edissere, si etiam aliquo alio baptisatur nomine. At

Macer:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Macer: dico tibi, etiam radix Mábræ, eò quòd in monte Mambraico vbi creuit, est inuenta. Inquit nobilis Alchimia cum gaudio: O Magister, largæ experientiæ, amodò quæso tardare noli, sed festina circumcingere fortiter radicibus mambreis infirma mea membra, vt experiam ipsius efficaciam, si corporis mei ipsam sentiam adiutricem. Et de facto te ditabo remunerando, sic tamen quòd eadem radix semper mihi seruiat, & corpori meo obsequens sit ancilla. Precor etiam vt adhuc aliam mihi superaddas herbam efficaciorem, quæ meliùs subueniat & conueniat corpori meo, quod meum ad te nuncium non vlteriùs contingat destinare: neque te, neque me peramplius fatigare. Sed in officio meo sit mihi personaliter illa medicina permanens consolatrix. Magister Macer voluntatem matris Alchimiæ adimpleuit, & misit eam eligere postmodum herbam placibiliorem, efficaciorem & meliorem: & inter alias elegit herbam optimam, quæ vocabatur Lolium. Tunc mater Alchimia cum herbis his duabus circumcincta sanata fuit, & completa: quæ Magistrum Macrum regalibus donauit donarijs, & optimè remunerauit: cui etiam ad id grates maximas multiformiter retulit. Et sic Magister ab ea cum diuitijs & gaudio recessit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Sermo Problematicus. CAP. V.

Poſt parabolicum ſtylum ſequitur problematicus, quem Hermes ſic proſequitur, dicēs: Conſideraui auem à ſapiētibus venerabilem, quæ volat dum eſt in Ariete, Cancro, Libra, aut Capricorno. Et acquires eam tibi perennem meris ex mineris & montanis petroſis. Diuide eius partes præcipuas, quæ poſt diuiſionem tibi remanebunt, licet ſit modica, & cum ea dominetur nigredo: tamen cum terra complexionata eſt, & multos in ea percipies colores. Nominat eam ſapiens, Terram ſapientiæ, Æs, Plumbum. Aſſabis igitur eam forti igne numero minori quatuor diebus: numero medio, ſeptem: numero maiori, decem, & tunc vocatur à ſapientibus, Terra argentea. Secunda pars eius fluens, vocatur, Aqua ſapientiæ: Tertia pars, Terra alba: hanc diſtillare facias quatuor vicibus numero minori, medio, & maximo ſeptem diebus, & tūc dicitur Aurum apparens. Quarta pars eſt magnum album habens, & dicitur, Aër ſapiētiæ, Gnumi aureum, ſulphur rubeum. Accipe autem ex aëre partem vnam, & miſce cum tribus partibus auri apparentis: & pone in balneum numero minori 20. diebus, medio 30, maximo 40. poſtea diſtilla, & remanebit æs quod vocant ſapientes, Corpus deſideratum, & aurum apparens: vocatur etiam Aurum ſingulare. Diuide ergo hoc aurū ſingulare in duas partes, & eius par-

tes

tes pone in vaſe amplo, donec ad Solem recedat tertia pars, & tunc dicitur à ſapientibus, Aqua vitæ, ſiue Alumen. Accipe ergo gummi aureum, & tege eum auro ſingulari, & pone in balneum numero minori viginti diebus, medio 30. maximo 40. & inuenies aurum ſingulare currens ſuprà ſulphur nigrum: & erit aurum ſingulare rubeum: auferas & reſerua: & dicitur Tinctura ſapientiæ, & eſt ignis tinctorum, & receptum multorum nominum maſculinorum, & eſt ſpiritus & anima, quæ peregrinos repatriare facit: & dicitur ignis auri purpurei, & ſulphur nigrũ, vetula extenuata. Accipe hãc extenuatam vetulam, & admiſce eam cum terra aluminis, & cooperi auro ſingulari, aſſa numero minori 3. medio & maximo 7. & remanebit tuum gummi album, & lucidum, ſimile corpori, quod in die iudicij glorificatur. & dicitur à ſapientibus, Lac virginis. Aquam autem quam ab hoc lacte extraxiſti, reſerua, & dealbabis & congelabis, & habebis diuiſionem omnium corporum: cui nil poteſt reſiſtere. Habemus iam duas aquas, ſcilicet aurum ſingulare, & diuiſionem: duo ſimiliter vnguenta, gummi aureum purpureum, & lac virginis, & tertium horum, vehiculum, ſcilicet, corpus deſideratum. Accipe corpus deſideratum, lac virginis, & admiſceas ei quartam partem diuiſionis, & tegas auro ſingulari, & pone in balneo 12. diebus numero minori, me-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

dio 30, maximo 41, & efficitur totum aqua spis-
sa, lucida. Hanc si tibi placuerit, diuide in duas
partes: vnam partem reseruabis operi: alteri
parti admisce quartam partem auri purpurei,
& pone in balneum 50. diebus, & erit aqua ru-
bea, & illa aqua erit Elixir, & si volueris, con-
gelabis illam igne leui. De hoc posuerunt Phi-
losophi partem super mille & 80. partes simul
sumptas argenti viui coagulati cum suo spiri-
tu, & erit totum Elixir.

Sermo Typicus. CAP. VI.

Hinc verò typicus sermo, prout attestatur
Arislei visio, sequitur in hunc modum: Tradi-
te puellam bonam, candidam, suauem, mitem,
teneram Cabrico filio suo pro vxore mortua:
propter quod Philosophi sunt à rege incarce-
rati: & dixerunt, trade nobis filiam tuam in
statu ac sensus sui colore, nec non maris con-
turbatione, quod ei similia nunquam accide-
rũt, & reuixit filius regis & multiplicatæ sunt,
proles nimiæ, & gauisi sunt gaudio magno val
de. Ecce quomodo mulier hæc nobilis, pau-
perum consolatrix Alchimia est diuersis cir-
cumlocutionibus sententiarum & colorum
obuelata, vt ab imperitis celaretur, & peritos
adhortaretur, quos diuitijs ditaret infinitis:
quia gloriæ & diuitiæ sunt in do-
mo eius.

DE

DE REBVS NATVralibus.

Quomodo lapis similatur Semini hominis in procreatione prolis. CAP. VII.

Nunc autem tertiò considerandum est, quibus rebus naturalibus, hæc scientia comparetur: Semini enim humano virili assimilatur ob hanc causam: cùm ipsum trahitur ab omnibus membris hominis, & possidet omnium membrorum virtutem, & in vas naturale, quod est matrix, funditur: vbi moritur, & humore connaturali nutritur, donec formatur homo numero dierum suorũ, & non ampliùs: sic semen huius scientiæ à corpore metallico educitur, omnem virtutem habens metallorum in potentia, in vas naturale collocatur quod est aqua permanens & acetum Philosophorum, in quo moritur, putrescit, & vegetatur, & crescit illud æs, & aliæ res nutrimentum recipientes. Hoc autem vas est vnum per totũ opus, complens albam & rubeam tincturam. Nam de ipso factæ sunt diuersæ sapientum descriptiones: quia est vnum in quo sunt tria, scilicet aqua, aër & ignis: quæ sunt tria alembica vitrea, in quibus genitus Philosophorum generatur. Propter quod nominauerunt Tincturam, sanguinem, & ouum. Nã in ipsis fertur anima vel aqua, quemadmodum tinctorum tinctura super pannos: portatur in aqua.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Eſt etiam vas ſublimationis in quo fumus argenti viui ſublimatur, & aſcēdit in eo: namque quando æſtimabitur quòd finitus ſit fumus argenti viui, & dicitur Aludel longum & altum, & vas inferius dicitur Scutella, ſiue furnus Philoſophorum, in quo eſt ignis Philoſophorum: qui cùm egreditur denigrat ipſum vas, & comburit omne metallum: quia omnis calidi oleum eſt pinguedo, & omnis frigidi oleum eſt humiditas.

Et etiam vas reſolutionis, in quo corpora reſoluūtur. Reſoluitur enim in eo aliquid poſt aliquid parum poſt parum ordine ſuo, & non fit reſolutio omnium partium vna vice, ſed ſecundùm Elixiri modum reſoluitur illud & extrahitur: vt Senior atteſtatur, dicēs: Cùm non egreditur ab hoc lapide anima eorum vna vice, ſed pluribus: & propter hoc nuncupata eſt anima hæc, animæ flos & flores, ſanguis & ſanguines, pinguedo & pinguedines, & tamen eſt anima & ſpiritus viuus eam educens. Et corpora ſunt duo, ſcilicet maſculus & fœmina, quæ ſunt terra & aqua: & tres ſorores ingredientes ſuper ipſis principijs, ſunt nutrimentum & augmentum ipſius aliti & augmentati: vt quantum in vno quo alitur & augetur vitello & albumine, & cortice tegitur. Nam habet totum in ſe quibus eget operator in operatione.

Et ſoror prima egrediens ſuper ipſis, dicitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ur Salſatura prima ex tribus, quam vocant hîc aërem, & facti ſunt duo maſculi: ſcilicet frigiditas & caliditas: & inter eos vna fœtida eſt aqua.

Deinde ingreditur ſecunda ſoror, hæc eſt ſecunda Salſatura ex tribus ſecundis: & facti ſunt duo maſculi, qui ſunt terra & ignis: & duę fœminæ, quæ ſunt aqua & aër.

Poſt hoc ingreditur tertia ſoror, quę eſt tertia Salſatura ex nouem, & perfecta eſt domus quatuor angulos habens & rectos: quæ ſunt quinque. Et hæc eſt Magneſia verè alba, & nō falſa, ab armatis perfecta, vt Senior dicit. Hæc quinque quando congregata & collecta fuerint, fient vnum, quod ſapientum lapis naturalis perfectus eſt. cùm niſi duæ perfectæ tertiæ, perfectæ fuerint, fiet totum. Et Auicenna: Cùm ad has quinque perueniemus, perueniet ad vos intentio noſtra. Et notandum, quòd inter elementa ſunt duo maſculi, ſcilicet terra & ignis, & duæ fœminæ, ſcilicet aqua & aër: & hæc quatuor in humido vnctuoſo, quod eſt radicale, naturaliter intelliguntur, vel in terra & aqua, quæ in manifeſto ſunt exiſtentes, &c.

De quatuor Rebus ex homine.
CAP. VIII.

Hinc verò nota, quòd quatuor rebus ex homine aſſimilatur, ſcilicet, Stercori, vrinæ, ſanguini, & capillis. Stercori dicitur ſimile in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

qualitate terræ fœtidæ infectę, vel ratione mali odoris inficientis. Et eſt lutum ſapientiæ quo vaſa firmantur. Vrinæ verò in qualitate aquæ mundificantis, vel abluentis, ſiue remouentis fœtorem terræ: vel ex acuitate ſalis exiccantis. Sanguini in qualitate aëris penetrantis, aut mollificantis duriciem terræ, aut ratione coloris rubei remanentis ſuper terram. Capillis autem, in qualitate ignis comburentis & egredientis de terra, &c.

De quatuor interioribus in corpore humano.
CAP. IX.

Comparatur etiam quatuor rebus principalibus intra hominem, ſcilicet cerebro, in aquæ frigiditate. Cordi, in ignis caliditate: Epati, in aëris humiditate: Teſticulis, in terræ ſiccitate. Nam ſedes flegmatis eſt in cerebro; & ſedes choleræ rubeæ in corde; & ſedes ſanguinis, in epate; & ſedes melancholicæ in genitalibus collocatur. Et hæc prædicta notanter in vno corpore natura conſtituit: ſed ſitus & operationes eorum diuerſificantur. Nam in cholera virtus appetitiua intelligitur, quia colorat: In melancholia, virtus retentiua, quia retinet colores: In ſanguinea, virtus digeſtiua: quia tollit ſuperflua: In phlegmate virtus expulſiua, ſiue mundificatiua, quia dat veros & perfectos colores. Quinta autem virtus nec eſt calida, vel frigida, nec humida nec ſicca, nec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nec grauis nec leuis, nec dura nec mollis: sed propriè dicitur Vita, quæ has quatuor coniungit in vnum, eisq; tribuit vitam robustam atque perfectam.

De comparatione scientiæ ad ouum.
CAP. X.

Ex hinc verò ouo comparatur hæc scientia: quia in eo sunt quatuor coniuncta: cortex apparens est terra: albedo est aqua: cortex verò tenuis qui est cortici spisso iunctus, separans aquam à terra, est aër: rubeum quoque oui est ignis: cortex rubeum continens est aër, separans aquam ab igne, & vtrunque est vnum & idem. Aër verò terram separans ab aqua, spissior est aëre altiori: aër verò altior, est calidior & subtilior. Nam ignis est sibi propinquior quàm aëri inferiori: In ouo igitur sunt quatuor, scilicet terra, aqua, aër & ignis: his quatuor exceptis in medio rubei est quintum, quod est pullus. Hoc non intelligitur de ouo volatilium, sed de quo Philosophi loquuntur: ideoque omnes Philosophi in hac excellentissima arte ouũ descripserunt ipsum, & alia multa exempla suo operi posuerunt: vt doctrinæ filij inde intellectum caperent, & naturam inuestigarent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

DE BASILISCO ET VERmibus venenosis.

De comparatione scientiæ cum Basilisco, & alijs vermibus venenosis propter similitudinem nutrimenti. CAP. XI.

POST hæc, Basilisco & alijs vermibus venenosis dicitur similis, ratione nutrimenti aut cibationis, aut infectionis. Nam sicut Basiliscus dicitur nutriri & cibari per diuersum cibum & potũ, donec magnus fiat & maturus: post hoc moritur & occiditur, & de eius puluere fiunt tunc miracula: sic corpusculum nostræ sapientiæ nutritur & augetur per aquam permanentem, vsque illud magnum & fluxibile apparebit, tunc mors eum reuelabit. Et sicut Basiliscus suo flatu & odoratu inficit animalia & homines: sic odor nostri corporis magnesię, perficit argentum viuum ipsumque subitò mutans de natura sua in naturam alienam. Vnde Morienes: scito quòd terra fœtida citò recipit scintillulas albas. Comparatur etiam tyriacæ, ratione curationis omnium metallorum. Comparatur etiam veneno, ratione multiplicis tincturæ albæ & rubeæ, nec non subitaneæ transmutationis vnius coloris in alium, de imperfectione in perfectionem: quia sicut modica qualitas veneni, repẽte magnum corpus inficit, sic vna pars Elixiris albi & rubei,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ei, multas partes omnium metallorum in ve-
um & perfectum lunificum & solificum trãſ-
mutat corpus.

De rebus mineralibus. CAP. XII.

Cæterique Philosophorum hunc nostrum lapidem rebus mineralibus omnibus comparauerunt. Quidam aluminibus, vitriolis salibus: quidam spiritibus: quidam metallorum corporibus. Horum autem quidam qui de salibus & aluminibus atque vitriolis tractauerunt, est sententia multiplex: Nam Plato vult, quòd alumina splendificant, salia dissoluunt, vitriola confringunt vel constringunt. Nam alumen crudum dicitur abundare in humore, calcinatũ verò in summa siccitate: ideo quamdiu humor abundat, comparatur aluminibus: sed priuato humore peccante, dicitur alumen calcinatum, album, fixum. Proprietas verò salium est, dissoluere, & rodere, & humectare, & liquefacere rem acidam: quia dicitur calcinate corpora cum sale: quia sal corrodit eorum humiditatem corrumpentem. Iam sales faciunt corpora leuiter in igne fluere. Notandũ, quòd quædam salia sunt fixa, quædã volatilia. Nam omne fixum ponitur pro corpore vel pro retinaculo, & talia extrahũtur à rebus calcinatis: vt dicitur, Extrahite Salem alkali. extrahunt enim, & non prosperantur in eo: quia extrahunt de eo in quo non est Sal alkali Philoso-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

phorum. Quemadmodum enim extrahitu
Sal alkali à calce viua, vel cinere clauellato, v
ſal tartari ab ipſo tartaro calcinato per humo
rem conuenientem, donec nihil remanet a
cuitatis: ſic ſal noſtrum, quod eſt tinctura, ex
trahitur à calce metallorum per putrefactio
nem, vſq; totum compoſitum exuet ſuam na
turam, & induat alienam. De tali ſale dicit Se
nior: Primò fit cinis, poſtea ſal, & de illo ſal
per diuerſas operationes Mercurius Philoſo
phorum. Salia verò non fixa ponuntur pro
Spiritibus, vel pro aquis acutis, acetoſis, cor
roſiuis: ſicut eſt ſal aromaticum, quod eſt no
bilius, quia totum eſt ſpirituale. Poſt hoc ſal
commune, & ſal vrinæ. Nam ſal aromaticus
eſt ſecundum elementum in hoc opere neceſ-
ſarium, teſtante Ariſtotele, in libro Septua-
ginta præceptorum, vbi dicit: quòd Almiza-
dic tibi Sólum deſeruiat. Nam ipſum corpo-
ra ſoluit & liquefacit, & ſpiritualia reddit. Ali-
qui Philoſophorum poſuerunt eſſe totum ar-
canum in eo, & vocauerunt ipſum diuerſis no
minibus propter naturæ ſuæ excellentiam.
Vt in libro Turba Philoſophorum ſcribitur:
quia quidam vocauerunt ipſum à loco, vt
Gummi, Sputum Lunæ: quidam à colore, vt
ſanguis, vrina Tauri: quidam à natura, vt ar-
gentum viuum. Vtamini ergo illa venerabili
natura: nam ex ea ars fit, & nō ex alia. O quam
precioſa eſt ſerui rubicundi natura. de ipſo di-
cunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

unt Philoſophi, quòd ipſum ſit primum in ô-
gine corporum metallicorum. Nam quan-
o argentum viuum groſſum immundum oc-
urrit ſulphuri groſſo, inde generatur metal-
um corruptum: & tale eſt remouendum in o-
erationeprima: quia in prima ipſius origine
roducitur groſſum fœtidum & immundum
er naturam: vt Auicenna dicit. Vidimus ita-
ue in principio rei eius ſiccitatem & deſtru-
tionem aqueitatis fore nocuam, & ab eo vt
alefiat quòd pulueriſetur aut frangatur, vt
Turba Philoſophorum ait: Ecce plumbum
ubeum, quod initium eſt operis noſtri: nam
ine ipſo regimen ſtare non poteſt. Non au-
em ſal aromaticũ vulgi hîc intelligitur, quod
um ipſo opus noſtrum non peragitur. Vi-
triolum autem & atramentum ob hoc inter-
ponitur: quia omne vitriolum & àtramentum
Philoſophorum calefactũ & aſſatum igne de-
bili, colore rubiginoſo veſtietur, vt in libro
Turbæ ſcribitur: quòd prima die apparet ni-
gra citrina: ſecunda nigra rubea: tertia ſimilis
croco. Hinc verò quidam Philoſophorum ſpi
ritibus mineralibus hanc ſapientiam aſſimila-
uerunt, vt eſt ſulphur, argẽtum viuum, arſeni-
cum, Auripigmentum, Magneſia, Marcaſita:
cûm tamen neutrum iſtorum ſit Philoſophi-
cũ. Sulphuri ſimile dicitur propter tres actio-
nes ipſi argento viuo inferens. Primò ſtringit
ipſum à ſua humiditate: Secundò denigrat ſua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

adustione: Tertiò ipsum rubificat sua tinctu-
adustiua. Nam senior dicit: Sulphur nostrum
non est sulphur vulgi quod comburit & com-
buritur combustione nigredinis & destructio-
nis: sulphur enim nostrum comburit combu-
stione albedinis & meliorationis. Et Auicen-
na: Nisi quòd illud quod aduritur, est vulgi: &
aliud non aduritur quod est sapientū. Et Tur-
ba Philosophorum dicit: Argentum viuum
accipite, & in magnesiæ corpus coagulate, vel
in sulphure quod non comburitur. Hoc au-
tem sulphur quod non comburitur, nuncupa-
mus æs. Terite ergo ipsum aceto acerrimo, &
coquite, & cauete ne acetum in fumum verta-
tur, quia periret opus.

De multiplici argento viuo. CAP. XIII.

In comparatione argenti viui est aduerten-
dum, quod triplex est argētum viuum: hoc est,
ignem Philosophicum extrahere. Hoc secun-
dùm animam vitalem, dicitur ignis, siue ani-
ma, siue quinta essentia.

De primo scribit Turba Philosophorum, di-
cens: Argentum viuum est ignis, qui corpora
cōburit. Et iterum, oportet ergo corpus flam-
ma ignis occupare, vt diruatur & debile fiat:
hūc enim ignem oportet extrahere igne con-
naturali: vt dicit Senior. Ignis noster est aqua:
si scieueris dare ignem igni, Mercurium Mer-
curio, sufficit tibi.

De

De ſecundo dicit Senior & alij ſapientes:
quòd anima extrahitur per putrefactionem,
cùm in eo nihil remanſit de anima, tunc ab-
iſti corpus à ſordibus ſuis. Item dicit: Aufer
animam,& redde ei animam.

De tertio ſcribitur: Oportet te extrahere
uintam eſſentiam, aliter in vanum laboras.
t ob hoc triplex dicitur argentum viuum: &
ropter vitam eius imponitur ei mors, prout
ulgare ſonat prouerbium: Qui argentum vi-
um ſciuerit occidere & mortificare, magiſter
Philoſophus in hoc opere appellatur.

Secundum verò argentum viuum eſt ſpiri-
us, & dicitur Aqua permanens, ſiue acetum,
ue menſtruum, ſiue nutrimentum, & multis
lijs nominibus intitulatur.

Refert Turba Philoſophorum, quòd ſit ace-
um acerrimũ, per quod aurum, merus fit ſpi-
itus, & ſine quo aceto nec nigredo, nec albe-
o, nec rubedo. per talem enim argentum vi-
um, extrahitur ſecundum, mortificatur, occi-
itur, extinguitur, & coagulatur, vt Turba Phi
oſophorum dicens atteſtatur: Scitote quòd
orpus non tingit niſi priùs tingatur. Ideo Phi
oſophi illud Venenum vocauerunt, ac variè
& multipliciter de illo nominib. plurimis tra-
ctauerunt. Et quemadmodum inuidi dixe-
runt: Eſt lapis, & nõ lapis, verum autem gum-
na, vt in Turba Philoſophorum ſcribitur: No-
ifico autem vobis gummæ diſpoſitionem, nõ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

inuidens,arcanum in ea magnum exiſtẽs. Sci-
tote quòd gumma noſtra fortior eſt auro, &
oportet eam habere auro honorabiliorem:
Gumma autem noſtra apud Philoſophos eſt
precioſior & ſublimior margaritarũ, eò quòd
ex gumma & pauco auro multa emimus: id-
eoq; Philoſophi ſcribentes ne pereant cauen-
tes: & manifeſtè in libris ſuis diſpoſitionem e-
ius non poſuerunt, ne quilibet eam agnoſce-
ret, quam ſi inſipientes ſcirent, non vilipende-
rent. O quàm plures ſunt gummę, ſed minimè
hanc noſtram cognoſcentes. Ideo huius vene-
ni naturam abſcõderunt Philoſophi, eò quòd
per ipſum totum regimen adimpletur: & tota
mortificatio & occiſio in ea conſiſtit.

Quartum autem argentum viuum ex prio-
ribus reſultat, & eſt albi coloris, antequam ei
ignis aduenerit. Igne verò ei aduenięte ipſum
fit rubeum, & hoc à lapide diuino procedit.
vnde Elbo Interfector: Dealbate latonem, &
rumpite libros, ne corda veſtra rumpantur.
Et Turba: Nummis imponite, & fit Elixir, &
quod per ipſum natiuitas & vita, & aqua mun-
da ex multis extracta tincturis & rebus: eiusq;
tinctura vita ex his, quibus immergitur, & co-
loratio perfecta: Vt Turba Philoſophorum te-
ſtatur, quod precioſiſſimus color eſt Tyrius,
quem prius colorem pronunciauerit: deinde
purpureus color approximabit. Hoc enim ar-
gentum viuum eſt fructificãs ſuauitates odo-
ris, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

is, & eſt tinctura verax & infallibilis, omni orpori præſtans complementum.

De Arſenico & Auripigmento.
CAP. XIIII.

Comparatur etiam arſenico & auripigmento, ratione vnctuoſitatis, & aduſtiuæ humiditatis, nec non vaporabilia ab igne: quibus corpora denigrat & exiccat. Et Arſenicum dicitur maſculus, ratione coloris & ſiccitatis: Auripigmentum ratione caloris & humiditatis fœmina: vt Turba Philoſophorum dicit: Demonſtraui vobis fœminam in auripigmento, maſculum verò in plumbo. Et ſciendum quòd Philoſophi vnam dicunt naturam arſenici & auripigmenti ratione fugæ, vel ratione cauſarum prædictarum. Nam multotiens ponitur pro igne ſulphureo, & ſæpiùs pro ſpiritu, qui eſt egrediens à corpore, qui eſt aqua: qua omnia vegetantur & augmentantur.

De Markaſita, Magneſia & Thutia.
CAP. XV.

Comparatur etiam Markaſitæ, Magneſiæ & Thutiæ: Markaſitę in colore: quia ſicut Markaſita ſcintillas argẽteas & aureas habet mixtas in terra: ſic in opere Philoſophico ſigna apparent ſimilia: vt teſtatur Morienes dicens: Scito quod terra fœtida citò recipit ſcintillas aureas, vt ſuprà.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Dicitur etiam Magnesiæ esse similis, ratione ponderositatis, & fractionis omnium metallorum.

Dicitur etiam Thutiæ esse similis, ratione extinctionis. Nam sicut præcipitur Thutia extingui septies, vel nouies, vel decies, vel duodecies, vt eius terreitas subtilietur, & sulphureitas deleatur: sic mandant Philosophi, opus eorum iterari, vt omne superfluum in manifesto abijciatur, absentia in profundo siue in occulto adijciantur.

Notandum verò est, quòd duplex est spiritus: vnus in corpore, & hic est remouendus, id est, extrahendus, & est igneæ naturæ, vt Turba testatur, dicens: Scitote quòd corpus non potest tingere se ipsum, nisi spiritus extrahatur, qui in vẽtre eius occultus est, & fiet aqua, & corpus absque spiritu: qui est spiritualis naturæ, ex quo colores apparent, eò quòd spissum terreum non tingit, verùm autem tenue naturæ, quod de corpore transit & colorat. Secundus verò est extra corpus, & est aqueæ naturæ, & est tingens corpus in Elixir. Vt Turba dicit: Masculus verò, hic est corpus, & fœmina, hæc est spiritus.

De qualitatibus singulis omnium metallorum. CAP. XVI.

Inde verò comparatur omnibus metallis in qualitatibus, in naturis, in coloribus, in mollicie, in

cie, in duricie: & hoc in manifesto & in occulto eorum. Auro & argento comparatur, ratione perfectionis colorum perseuerantium in igne, & põderum, nec non ductibilitatem, præcipuè tamen auro, cùm ipsum sit nobilius & perfectius omnib. alijs tribus corporibus. Et ob hanc perfectionem perpetuam, dicitur aurum Philosophicum, ei simile: vt Philosophus testatur, dicens: Præsentes & præteriti non fecerunt aliquid, nisi ex auro aurum, & ex argento argentum: non tamen aurum illud vel argentum fuit vulgi.

Est autem Philosophicum aurum, quod nõ emitur pretio magno, vt Alfidius dicit: Scitote, quòd hic lapis, de quo hoc arcanum agitur, Deus non emendum magno pretio posuit. quoniam via eiectus inuenitur, vt à paupere & diuite haberi possit: vt scilicet ratione & scientia ad eam quisquis possit leuiter peruenire. Et Morienes ait: Omnis res quæ magno emitur pretio, mendax est: quoniam modico huius gummæ, & paulo auro, multum emimus. Et Senior dicit: Aurum nostrum non est aurum vulgi: quia sequitur dealbatio, vt ibi dicitur: Dealbate aurum. Hoc igitur aurum cùm dealbatum fuerit, post nigredinem suam, quæ est tinctura. Et iterum commiscete aurum cum auro, hoc est, cinerem cum aqua. Vel seminate aurum in terram albam foliatam, quæ & tertia terra, quæ est auri, tingit Elixir, &

Elixir tingit eam. Et hæc eſt magneſia alba perfecta, & non rubea. Inde ex auro Philoſophico non fit aurum, ſed argentum: vt Turba Philoſophorum teſtatur, dicens: Scitote quòd niſi dealbetis (ſcilicet aurum noſtrum) non poteſtis rubeum facere, eò quòd duæ naturæ nil aliud ſunt niſi album & rubeum. Album de rubeo nigro erit & mundo albo: cryſtallinum de rubeo citrino apparebit. Et hoc vult Senior cùm dicit: Eſt enim mirabile, cum miſeris ſuper alia tria commixta, tunc iuuat album ſuper citrinum, & rubeum dealbat ea in albedine argenti: deinde iuuat citrinum ſuper album & rubeum, & facit ea citrinare citrinitate auri. Deinde iuuat rubeum ſuper citrinum & album, & facit ea in rubedine Alkaſal marini. Et Morienes ait: Reſpice citrinum completum, & citrinum diminutum in ſua citrinitate, & omnem citrinitatem. Et reſpice rubeum completum, & rubeum diminutum in ſua rubedine, & omnem rubedinem. Et inſuper aſpice nigrum completum, & nigrum diminutum in ſua nigredine, & omnem nigredinem. Ex hoc patet, quòd aurum Philoſophicum nõ eſt aurum vulgi, nec in colore, nec in ſubſtantia: ideo dicitur, quod lætificat cor hominis, & argentum ſimiliter: ſed illud quod extrahitur ex eis, eſt alba & rubea tinctura, vera, fixa, viua, perſeueratiua, coloratiua, perpetuatiua, ingreſſiua, penetratiua, perfectiua, o-

mnibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

mnibus metallis permixtiua. Illa hominem lætificat, & cor hominis ſanat, vt Senior dicit, & reddit hominem hilarem, & iuuenilem facit, & vigorosè corpus conſeruat.

De quatuor corporibus metallicis imperfectis. CAP. XVII.

Aliijs verò quatuor corporibus, ſcilicet ferro, cupro, ſtanno, plumbo comparatur, ratione duræ fuſionis & mollis in manifeſto & in occulto eorum. Nam illa quæ ſunt dura in manifeſto, ſicut ferrum & cuprum, ſunt mollia in occulto: & ſic de alijs duobus eſt intelligendum: idcirco ferro & cupro aſſimilantur propter carentiam horum fluxibilium & liquabilium in ignem. & talia ſunt ſtringentia ſtannum & plumbum, quę abũdant humore, præcipuè ferrum, cùm ipſum ſit minorum humorum, & maioris caloris, vt Senior dicit: Ego ferrum ſiccum & durum & forte, & piſtans, & piſtatum omne bonum. Et non eſt res in mundo agens actionem meam: per me enim generatur Secretum ſecretorum: quando conualeſco à languoribus, tunc habeo vitam leonis rugientis. & hoc eſt ferrum alchimicum. ipſum enim non trahitur ab adamante. Et ſi quis ſtuderet aliud inuenire faciẽs operationes huius, non poſſet: Ideo magnificatum, & exaltatum eſt, & factum æs omniũ rerum. Ideo maximè videtur argento viuo Philoſophico amicari,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cùm ipſius ſit coagulũ, niſi coagulatione perpetua & firma. Nec non ſtannum & cuprum & plumbum eadem operatione poſſe firmari, vt Turba Philoſophorum dicit: Æs vt plumbum lapis fiunt precioſus: ideo ponite plumbum cum plũbo: quia Natura naturâ lætatur, & Natura naturam volare facit: & Natura naturam continuit: & Natura naturam ſuperauit: Ideo nutu Dei fiunt illæ naturę multiplicãtes.

Dicitur etiam quòd ſit propinquitas inter magnetem & ferrum: maior vtique eſt propinquitas inter æs & aquam noſtrã, quę eſt plumbum & ſtannum album, vt Turba Philoſophorum teſtatur, dicens: Etenim plumbi albi diſpoſitionem demonſtraui: eo autem noto, nihil aliud eſt, quàm opus mulierum, & ludus puerorum: abſque tali enim plumbo nulla tinctura fit perfecta, eò quòd vim habet (vt Hermes dicit) generandi triplicem: quòd compoſitum in corpore ſtringit, & in colorem vertitur inuaporabilem. Et ſçitote, quòd prima vis eſt acetum: ſecũda verò plumbum, de quo Sapientes dixerunt: Coquite ipſum ſtannum donec priuetur humore ſuo, & fiat ſiccum, & reſiduum ſuum bibat humorem, eò quòd plumbum combuſtum fuit, hoc eſt, plumbum rubeum de quo Sapientes dixerunt: Ecce hoc plumbum quod rubeum nuncupamus, noſtri operis eſt initiũ, ſine quo nil fit. De ipſo namque dicitur, de plumbo fac ferrũ, aut crocum

de

de croco, fac album de albo tincturã. De stanno fac cuprum vel æs: de ære fac cerusam: de cerusa fac minium: de minio tincturam, & apprehendisti sapientiam. Intellige quid legas: nam hæc ars stultos fallit. O quàm plures sunt seducti in nominibus spirituum & corporum, putantes se extrahere tincturas de rebus siccis & aridis combustibilibus, cùm in eis nulla sit vtilitas, & omnia vertuntur in nihilum, & cuncta mortua sunt, & eorum causatio ad perfectionem non peruenit, vt dicit Alphidius: Caue ergo, fili, à spiritibus & corporibus, lapidibusque mortuis te separa: quoniam in eis nullum est iter, nec etiam in eis tuum propositum inuenies: quia vita eorum non augetur, imò tendit in nihilum, sicut sunt salia, auripigmenta, arsenicum, argentum viuum, sulphur, capilli humani, sanguis, sperma, vrina puerorum, ouum, aurum, argẽtum, ferrum, cuprum, stannum, magnesia, marcasita, thutia, & his similia: quæ omnia Senior dicit esse combustibilia, & mortua, nec in eis aliqua operatio nostræ similis: quia operatio nostra surgit per seras seraturas aperientes. In plumbo verò est vita mortua, & hoc inter arcana arcanorum est notandum, quod dicit Philosophus: Nihil est affinius auro quàm plumbum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

De comparatione scientiæ arboribus, herbis, floribus, radicibus, & alijs vegetabilibus.
CAP. XVIII.

Quidam autem Philosophorum, hanc diuinam scientiam, herbis, radicibus, arboribus, floribus, & alijs diuersis vegetabilibus, necnon succis eorum & fructibus similitudinariè comparauerunt. Galenus dicit: De arbore Philosophica quæ septem ramos habet, vt in quodam scripto reperi tractatum de lunatica sic procedente: Hæc est quædam herba siue planta, nomine Lunatica, siue berissa: cuius radix est terra metallica, stipes eius rubicundus quadam nigredine perfusus: folia eius similia folijs maioranæ, & sunt 30. secundùm ætatem lunæ in crescentia & in decrescentia, flos eius citrinus: post tres dies odor eius, vt odor musci in plenilunio, vel in decrescentia completa: ex eo acceptus & in eo Mercurius impositus vertitur in Lunam perfectam. Si post hoc bullitus fuerit quinque vicibus, vertitur in Solem: Cuius pars vna centum vertit in purissimum Solem. Nota quòd omnium prædictorum nomina sunt posita similitudinariè in hac excellentissima scientia, pro qua omnis fidelis debet tempore vitæ suæ fideliter & constanter laborare.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

De multiplici & varia pluralitate vocabulorum huius artis. CAP. XIX.

Quartò notandum eſt, quibus modis & vijs operatio illa cœleſtis adimpleatur. Et notandum, quòd Philoſophi diuerſa vocabula ipſi operationi attribuerũt. Quidam eorum dixerunt, quòd calcinando, ſoluendo, & diſtillando, & coagulando hoc opus peragitur. Et Hermes hæc intimat per alia verba, cùm dicit: Pater eius eſt Sol, mater verò eius Luna: portauit illud ventus in vẽtre ſuo: nutrix eius terra eſt.

Alij verò dixerunt, ſublimando & reiterando atque figendo, donec in fundo maneat: Alij incerando, aut imbibendo, donec fluat: Alij abluendo aut mundificando, donec album & pulchrum appareat: Alij occidendo, donec moriatur & albificetur: Alij viuificando & nutriendo, donec genitum fiat: Alij putrefaciendo & corrumpendo, donec manifeſtum occultetur, & econtrà: Alij ſeparando elementa, & reiungendo: Alij conterendo, donec corporeum fiat ſpirituale, & econuerſò: Alij coquendo, donec areſcat: Alij aſſando, donec confringatur: Alij remouẽdo, donec nouus adueniat: Alij corpora & ſpiritus rectificando, ſicut Venerem dealbãdo, à Ioue ſtridorem auferendo: Saturnum in durando, aut mundificãdo: Martem mollificãdo: Lunam citrinando: nec non ipſa corpora in aquam ſoluendo, nihilominus

omnibus corporibus diminutis perfectionem præstando: Alij Mercurium coagulando, arsenicum, auripigmentum, sulphur, magnesiam, marcasitam, Thutiam dealbando, atque fixando: Alij salia acuta quasi dea inceratiua præparando: & adhuc diuersis vocabulis (quod longum esset enarrare) Elixir eorum album & rubeum compleri dixerunt. quæ omnia sunt vnum & idem intelligenti, & condependentia, ac sibi concathenata quemadmodum cathena: ita cùm vnum terminatur, aliud incipitur.

De multiplici operatione Philosophantium.
CAP. XX.

Idcirco calcinatio in principio operis nostri, ponitur tãquam pater in generatione. Vnde primò videndum est, quæ sit calcinatio Philosophorum. & sciendum, quòd triplex est calcinatio Philosophorum, duplex corporis, tertia spiritus. Prima est initium operis nostri, de qua dicitur, calcinatio est priuatio frigidæ humiditatis, combustione remouentis: vel siccæ terræ incineratio. Et hanc Philosophi exemplificauerunt in ligno, in quo sunt tres humiditates: prima aquosa & frigida: & hæc prohibet lignum à combustione: secunda vnctuosa, siue oleaginea, & ipsa facit lignum ardere. hæ duæ sunt vaporabiles in igne, atque cremabiles. Tertia verò relinquitur in cinere, & est valde modica & subtilis, fixa & perpetua, nihil

inflam-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nflammabilis. & ipsa est vitrificans, & diapha
itatem vitream spondens. Et tali modo præ-
ipitur fieri calcinatio Philosophorum, vt est
n ligno prædictum: & ipsa fit verè per acetum
Philosophorum, siue per aquam permanen-
em, & non re alia. Et hoc nota: Talis enim hu-
niditas, vt dictum est, quæ est principium li-
uefactionis, oportet esse in corporibus: vt
Hermes dicit: Principium omnium liquabi-
ium est aqua. Et Auicenna refert, Considera-
imus itaque in principijs naturalibus, quòd
ubiectum liquefactionis est humiditas, per-
nixta partibus siccis terreis, in quibus moue-
ur, dum resoluit eas ignis, & inuenimus cau-
am vaporationis, humiditatem nō vehemen-
ter in eis mixtam: imò eleuatur ab eis in reso-
lutione, & inuenimus causam adustionis, &
sic decoquitur decocti & permixti siccitati: ita
quod peruenit ad ipsam humiditatem illud,
quod permixtum est ei de siccitate, & quod
acquisiuit de caliditate accidentali superflua,
cum igne: ita quòd figitur nobis tam diu, do-
nec inuenitur ostensio humiditatis eiusdem,
quod est apud ignem potentem conuertere:
quia secundæ partes corporis ad substantiam
ignis ante vaporationem separarentur, & re-
maneret fæx eius cinis, qui est adustus. Equi-
dem cùm vaporat, etiam conuersus est, & fit
flamma, & talis dicitur calcinatio Philosopho-
rum. Præterea est notādum, quòd quicunque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

fecit calcinationem, cuiuſcunque corporis, remanẽte materia metalli, hoc eſt, humore, à quo habet denominationem & liquefactionem in igne, hic iam errauit: quia dicitur extractio humiditatis corrumpentis in calcinatione. Poſt hoc intromiſſio alienæ humiditatis igneæ: per quam erit eſſentia & vita eorum. Et hæc eſt pars prima, videlicet, Pater eius eſt Sol.

Secunda calcinatio eſt ipſius cineris vel calcis remanentis: elemẽtorum ſeparatio. Et hæc eſt pars ſecunda, videlicet, Mater eius Luna, & ſolutio Philoſophorum ſiue extractio Quintæ eſſentiæ, aut ſublimatio, aut inceratio, vel imbibitio, vel omnium prædictorum interpretatio. Nam hæc calcinatio fit ideo, vt partes arefactæ per ignem, & cõſtrictæ, ſpirituales fiant, vel ſubtilientur & raræ fiant per ſpiritum, qui eſt aqua reſoluens, & humectans ipſum terreũ aduſtum. Et calor impreſſus qui eſt corrumpẽs cum humiditate, in aẽream reſolutionem transformans digerendo. Nam in prima calcinatione remouentur humiditates duæ, ſcilicet frigida & aquoſa, & aduſtiua. In iſta verò quæ eſt ſecũda, remouetur terreitas & igneitas per reſolutionem noſtræ aquæ. Nam omnia quæ ſoluit & liquefacit & mollificat, deinde perturbat, ex hinc per decoctiones reſultant aẽreæ reſolutiones vaporando.

Vnde hæc eſt ſolutio Philoſophorum, quando partes terreæ ſiccæ molleſcunt: ita quòd

earum

earũ ſiccitas quæ eſt duricies, vertitur in molliciem, quæ aqua dicitur humectans, vt aqua pluuialis, vel alterius humiditatis: quia dicitur quanto magis ſiccum, tanto magis molle, cùm ſola ſiccitas Alchimiæ tingit & non alia, hoc eſt, raritas elementorum.

Dicitur etiam inceratio ea de cauſa, cùm terra ſit priuata humore ſuo, neceſſe eſt eam incerare: id eſt, humore perfundere vt fluat & ingreſſum habeat, nec non virtutem, & formam metallicã repræſentat, vt Turba Philoſophorum figuratè loquitur: Sicuti homo in tumulo iacet, donec puluis fiat, peractis diebus, Deus reddit ei animam atque ſpiritum ſuum: infirmitate ablata purgatur illa res, & poſt coruſcationem emendatur: quemadmodum poſt reſurrectionem generalem, homo fortior & iunior fit, quàm priùs fuerat in hoc mundo. Ideo inceratio eſt rei ſiccæ priuatæ humoribus, cũ re inceratiua ad ignem mollificatio. Et hæc liquefactio corporum eſt. Philoſophus autem per aquam, vulgus verò per ignem: vnde dicitur liquefacite corpora liquefactione non vulgari, ſed noſtra quæ eſt cum aqua. Ideo incineratio eſt imbibitio, vel paſtatio, ſiue liquefactio rei ſiccæ, calidæ, donec inebrietur. Nam omne ſitiens appetit bibere, vt dicit Ariſtoteles, ſitis appetitus eſt frigidum & humidum. Pro eo etiam dicitur illud, terreum ſitiens.

Dicitur etiam ſublimatio hæc pars ſecunda

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ob hoc: quia illud quod in inferiori parte vasis est, eleuatur, & exaltatur ad vas supremum, quod nominatur alembic, vel aludel longum: vel ideo, vt densitas elementorum per eleuationem transeat in eorum raritatem, vt siccitas terræ in humorem aquæ, & frigiditas aquę in calorem aëris, & humor aëris in siccitatem transeat ignis: & hæ transmutationes debent fieri per gradus ignis ascendēdo vsque ad cœlum: quod est alembic Philosophorum. Et per Deum illud est tingens in infinitũ: & tali modo præcipitur fieri sublimatio Philosophorũ. Vnde dicitur sublimare est extrahere à fæcibus elementaribus, quod est terra, quintam essentiam, vel oleagineam, vel ascendentem naturam. Vel aliter: Sublimatio est à fæcibus rem eleuare, aut à terrestribus partibus puram substantiam segregare. Nam in omni sublimatione signum perfectionis est liquefactio & fusio metallica.

Et notandum quòd duplex est sublimatio: vna corporalis, alia spiritualis: corporalis quátum ad terreitatem, spiritualis quantum ad igneitatem. De prima dicitur sic: Facite corpus spirituale, & fixum volatile. De secunda scribitur: Res in qua est adustio, primum quod in ea resoluitur, est virtus ignea, vt suprà. Et Senior dicit: Egrediatur spiritus à corpore qui est ignis.

Dicitur etiam Fixio, propter absentis additionem:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tionem: Nam illud quod abest, est volatilis naturæ, sine quo studium magisterij vanum esset. Nam est Elixir albedinis & rubedinis tincturæ, necnon spiritus tingens, & aqua metallina, perfundens se in corpus ipsum viuificando: & corpus est recipiens tincturam ab ipso spiritu, non ab alio. Vnde dicitur, quòd tinctura fit à natura volantium: Et illud quod firmat & fixat ipsum spiritum, est fixum & perpetuum & incremabile, & nominatur sulphur Philosophorum, vel cinis extractus à cinere. Vt Senior dicit: Quòd fixum est, figit res fugitiuas. Et Auicenna: Inquirât igitur tincturam, quam ignis non corrumpat, & non expellat, & substantiam quæ permiscetur liquescens, & substantiam consolidatiuam, coagulatiuam, fixatiuam & firmam super ignem, & ingenium permiscendi ista adinuicem: ita quòd tingatur cum eo quod est in eo de tinctura: & permisceatur cum eo, quod est in ipsa, de substantia permiscibili: & consolidetur cum eo, quod est in eo de substantia cõsolidatiua: & figitur semper cum eo, quod est in eo de substantia fixa. Et iterum subiungit, dicens: Quęsiuimus substantiam fixam, & inuenimus eam esse omne quod non fugit ab igne, & ipsum est corpora liquefactiua. In libro sexto dicitur, quod per talia corpora figuntur spiritus velocissimi, & non per alia. Ideo dicitur: Terra fixat, aqua dealbat, aër penetrat, ignis colorat. Hæc autem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

fixio, quæ multotiens repetitur, vt Geber docet: Donec cum tota sui substantia in igne maneat: sui autem truncum tota substantia deinde recedit.

Dicitur etiam ablutio, siue mũdificatio hæc pars secunda, ratione nigredinis, & mali odoris, vt Turba Philosophorum dicit: Et non desistatis ipsa abluere, donec nigredine priuetur, & album fiat. Et Morienes ait: Quanto magis aliquid abluitur, tanto limpidius erit: & si ablutum non fuerit, non limpidabitur. Et Geber in libro Perfectionis dicit: quòd non figitur nisi illustretur, & fulgidissima ex illo eliciatur substantia, cum sui modo ingenij. Et in libro Disiunctionum scribitur: Mundate corpora à sua nigredine vel rubedine, in qua est corruptio eorum, donec album fiat album, & rubeũ, rubeum. Nam ablutio dicitur rei inquinatæ deletio. Item dicitur, vade ad mulierem lauantem pannos, tu fac similiter. Et Hermes, in primis fuit rubeum, & in vltimis album. Et si sua nigredo omnium aufertur, ac deinde in rubeũ vertitur lucidum, & nimis purum. Quia dicitur: Quòd ignis & Azot latonem mundant & abluunt. & Kaled minor: Qui scit nigredinem accipere ab eius superficie, ea ablutione ipsum purificat & auget.

Dicitur etiam occisio siue mortificatio, ratione vitæ vegetabilis, & ordinatæ, & accidentis, hoc est, caloris impressi. Nam omne quod habet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

habet calorem ex se mouentem & agentem sua transmutatione, dicitur viuere. Et ob hanc causam Alchimia dicitur imperfectè viuere, & hanc vitam Philosophi studuerunt occidere, & vitam æternam atque permanentem reddere. Vt Kaled minor dicit: Nos oportet eum sapienter occidere, hoc est, comburere: quia mors eum reuelabit. Et Auicenna: Conteramus ipsum post mortificationem sui primam, cum eo quo mortificatur de rebus adurentibus, vel peruijs facientibus peruium, & exiccantibus, sicut est Sal, alumen, atramentum, calx, & aliæ res, quas habet similes ignis. Faciamus ergo illud multotiens, donec moriatur & mollificetur.

Dicitur etiam viuificatio, ratione nutrimenti, vel viuificationis, seu ratione humoris metallici. Nam omne quod nutritur, diminuti ratione nutritur. Et illud, quod viuificatur, causa duorum viuificatur. Philosophi autem volunt nutrire granum eorum humori connaturali, donec vegetetur, & fructum adferat talem, qualem ipsum intrinsecus habet: & volunt viuificare illud quod mortuum est, à forma metallina, quousque pręstat fusionem metallicam perfectam. Et talem viuificationem, siue nutrimentum, aliqui Philosophorum vocant Ingressum. Et hoc vult Geber, cùm dicit: Aut ingressum damus eis, quæ sua spissitudine ingredi non permittuntur, cum multiplici

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

reiteratione solutionis spirituum non inflammabilium. Ex his modorum ingenijs necesse est, quamlibet rem ingressum habere: quoniã ex illius dependet beneficio, & alterare cum permixtione inuenta.

Dicitur etiam putrefactio, siue corruptio, hæc pars secunda, ratione manifesti. Nam omne quod putrescit & corrumpitur apud visum, abijcit materiam manifestam, & repræsentat materiam occulti. Philosophi autem intendũt corrumpere, siue delere manifestum quod est terreum, & educere occultum, quod est argentum & aurum, vt Auicenna testatur, dicens: Cùm subtiliatur æs & decoquitur in aceto cum medicinis, donec moriatur, quando penetrat albedo eius ad exteriora, ita vt ipsius intrinsecum fiat extrinsecum, simile argento in albedine: quando fecerimus illud, inuenimus virtutem eius tingentem, remanentem, & maioris tincturæ & penetrationis: ita quod non diuersificatur à colore argenti puri in aliquo: imò refertum est tinctura, & est magis cõpletæ albedinis. Talis enim putrefactio est generatiua: quia generat tale, qualis ipsa est. vnde Senior: Scias quòd non fit generatio absque corruptione: vnde studeas in putrefactionem. Et Turba Philosophorũ: Hæc putrefactio est maxima, & maximũ attrahit arcanũ.

Dicitur etiam separatio elementorum, vt præmissum est in calcinatione prima: in ipsa verò

verò ſeparantur elementa, terra, ſcilicet, aqua, aër & ignis. Terra ibidem relinquitur, vt alia tria elementa in ea valeant radicari, ſi ipſa non eſſet, elementa fundamentum non haberent, ſuper ædificandum domum nouam Theſaurariam. Nam propriè ſeparatio elementorum, eſt ſegregare heterogenea, quæ ſunt accidentia: & coniunctio elementorum eſt cumulare homogenea, hoc eſt, quæ ſunt de natura humidi radicalis. Vt in libro Turbæ Philoſophorum ſcribitur: Conuertere elemēta, eſt humidum facere ſiccum, & fugiens fixum.

Dicitur etiam contritio, ratione denſitatis, vel duriciei. Nam omne quod denſum & durum eſt, non eſt tingens, neque penetrás: Ideo oportet conteri, vt ſubtiliſſimum fiat & penetratiuum. vnde in Turba cùm omnia puluis facta ſunt diligenter, eſt contritum. Et notandum eſt, quòd duplex eſt contritio: vna vulgi, & fit manibus artificum. De iſta dicitur, tere in die & aſſa in nocte. Secúda eſt Philoſophorum, & fit igne decoctionis. Vnde Turba: Hęc autem contritio non fit manibus, ſed fortiſſima decoctione. Et Kaled minor: Ignis omnia terit. Et Elbo Interfector dicit: Nihil aliud feci, quàm contriui & dealbaui. Et Senior: Non valet cōgelatio, niſi fiat puluis. Et Turba: Ideo oportet filios doctrinæ illam rem abſq; timore comburere quouſque cinis fiat. Et ſcito, quod optimè miſcuiſti, eò quòd ille eius reci-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

pit spiritum vitæ. Et hæc contritio multotiens apud Philosophos vocatur lapis cum cursore, mortarium cum pistillo.

Dicitur etiam decoctio ratione duræ & tenacis terræ. Nam omne durum & tenax vocat decoqui, vt melius & leuius seu nobilius fiat. Quare dicit Alfidius: Scito, fili, quòd non indiges multis nominibus, sed vno tantùm nomine, quod est Aqua, vnaque actione, quod est Coquere, & decoctio naturaliter: ideo fit vt rei pluritas remoueatur, & munditia in sui maneat decoctione, vt Auicenna testatur, dicens: Quanto plus inhumatio est vehementior, tanto plus erit ab eo corruptio remotior. Amplius considerando decoctionem, post decoctionem in aqua, & remouendo corruptionem, reseruamus remouendo aquam, quotiescunque tincta fuerit, donec nihil maneat tincturæ. Vnde Turba: Coquite in aqua sua quadraginta diebus: deinde aperietis, & inuenietis æs in argentum viuum versum: abluite ipsum coquendo, donec sua priuetur nigredine, & fiet æs vmbra carens. De hac decoctione dicit Auicenna: Quòd si nigra aduenerit, erit adusta apud decoctionem. Et Senior, si remanserit in eo nigredo, tempore suo morieris præ dolore: quia corrupisti quidquid operatus es. à tali regimine cauendum est. Sed coqui debet, vt Turba Philosophorum attestatur, dicens: Coquite cum continuè,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

uè, donec coaguletur: ipſo enim coagulato maximum fit arcanum. Coquite illum lapidem coagulatum, quouſque fiet ſimilis mugræ marinæ: tunc aqua ipſum imbuite permanente, quouſque eius appareant colores. Hæc aqua in decoctione maximè imitatur naturam: ideo facit ei ſimile. Ait enim Albertus, quòd inter omnes artes, Alchimia plus naturam imitetur, & hoc propter decoctionem eius, & augmentum: quia decoquitur in aquis metallinis igneis, id eſt, rubeis maximè habentibus de forma, & minimè de materia. Nam aliæ artes imitantur naturam ſimilitudinariè: Alchimia verò mera veritate. Ideo ipſa non eſt debilior natura, quia ars ſiue artifex tantùm ſibi miniſtrat, ipſa verò naturaliter operatur & perficit, vt dicitur in Seniore de aqua diuina: Quòd non ſit ſatus, neque naſcitur in futurum, qui hanc ſcientiam poſſet complere ſine natura, natura quidem quæ cœlitus eſt indita rebus & infuſa.

Dicitur etiam aſſatio, ratione humorum peccantium ipſius corporis, vel ratione ſpiritus qui deſtruitur, & fugit propter aſſiduationem aſſationis à corpore, vt Kaled minor dicit: Et ſuaui iteratione ponuntur tibi, vt doceat ipſum pati ignem. Et Auicenna: Si volumus quod fiat bona commixtio eius, tunc aſſamus ipſum igne æquali: & hoc eſt, vt conteramus ipſum & ponamus in vaſe vitreo,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& ponamus in vase testeo vitreato, & lineamus illud vas luto sapientiæ, & exiccemus ipsum. Et iterum subiungit, modus vnus est assationis cum rebus adurentibus, & facientib. peruium, vt Turba dicit: Notifico huius artis inuestigatoribus quod Corsufle est compositio, & quòd eũ oportet assare, vt ad perfectionem peruenias: tũc corpus tingit. Assatio ideo dicitur & inuenta est, vt humiditas rei accidentalis leui igne exiccetur ac deleatur. Et est notandum, quòd tàm corporis quàm ipsius spiritus fit exiccatio in assatione. Et est maximè cauendum, ne spiritus qui corpus exiccat, & à corpore exiccatur, fiat volatilis: nã si volabit à corpore, corpus perfectum esse non potest. Et talem exiccationẽ docet Auicenna, dicens: Sed cùm hoc habet bonitatẽ, quod non aduritur super ignem omnino, sed calefit, &c.

De aliịs modis operationum. CAP. XXI.

Excusamur ergo, ne laboremus in adustione calcinationis. habemus & scimus quòd cũ eo fit præparatio & non cũ alio. Vidimus itaq; in primo, rei eius exiccationem, & destructionem acuitatis ab eo fore necessariam, ita vt calefiat, quod puluerisetur aut frangatur.

Dicitur etiam renouatio. Causa arefactionis conuersa, est fimus & lutum sapientię. Nota, renouatio Philosophorum fit ideo, vt terra sicca semper roretur aqua permanẽte, vt fluat.

&hoc

ē hoc innuunt Philoſophi per talia verba: Filius, id eſt, terra, ſiue corpus, ſemper eſt de quarto in quartum diem renouandus.

Dicitur etiam rectificatio corporum, & ſpirituum ratione imperfectionis, eorum diminutionis & immūdiciei aut ſuperfluitatis eorum. Nam corpora quæ ſunt humore nimio abundantia, ideo ſunt nimis mollia inductibilitate, & facillimè liqueſcentia in igne, vt plumbum, ſtannum, Magneſia. Hæc autem multoties ponuntur pro ſpiritu, qui eſt (aqua metallina cauſa molliciei) aqua Philoſophorum: ſpiritus ſunt molles vt aqua. Vnde Morienes: Tactus eius mollis, guſtus dulcis, pondus graue: Ideo dicitur, ponite plumbum cum plumbo, ſtannum cum ſtanno: Natura enim naturâ lætatur & gaudet: quia propinquitatem habet cum ea. Alia verò ſunt deficientia humore, vt argentum, aurum, ferrum, cuprum. & hæc pro corpore calcinato intelliguntur. De his loquitur Geber: Si quæris corpora duræ fuſionis mollificare, in principio ſuæ cerationis lentus ignis adhibeatur. Ignis enim lentus eſt humiditatis conſeruatiuus, & fuſionis perfectiuus. Et ſi quæris mollia indurare corpora, fac vt eius humiditas conſummetur, & fuſio perficietur. Inueniemus enim quòd niſi omne ſuperfluum, ſiue per medicinam, ſiue per præparationis modum auferatur ab imperfectis corporibus, non perficiuntur: ſcilicet, vt coletur

ab eis causa superflua, & terreitas immunda. Ita quod de commixtis non separetur infusione post proiectionem medicinæ.

Et est notandum, quòd omnia corpora vnum habent significare per totum, ratione imperfectionis eorum, vt dictum est. Nam Turba Philosophorum dicit: Quòd Corsufla est compositio omnium corporum, & inuidi eam omnibus nominibus nuncupati sunt, Nummi, vel æris, stanni, ferri, vel plumbi, quousque ab illo remoueantur colores, & fiat Elixir.

Et est sciendum, quod non est via rectificandi corpora prædicta in natura integrè & completè absque tinctura nostra: quæ est semen mundum, multam habens benedictioné. Et hoc testatur Turba: Dicit enim Senior, Scias, quòd non fit aliqua tinctura perfecta absque lapide hematite rubeo, qui lapis deponit omnem rubedinem, & purgat seipsum. Et quando tu videris in principio operis, quasi grana rubea, & in congelatione velut oculi piscium, & quasi piperata nigra, spissa, scias te iustam semitam ambulasse: Sin autem, omnis operatio frustrabitur & cassetur, testante Alberto, qui dicit: Qui albis dealbant, & citrinant per citrina, eadem metalli remanente specie, censentur deceptores.

Est præterea hoc intelligendum de spiritibus: sunt enim quidam, qui dicũt, se scire Mercurium coagulare, vel à corpore extrahere: alij

alij arſenicum, auripigmentum, ſulphur, cæteroſque ſpiritus minerales firmando dealbare, nec non per ſalia mundata, ſiue aquis acutis, aut oleis inceratiuis artificioſè perfectis, corpora imperfecta, & ſpiritus ſe aſſerunt rectificare. Horum omnium operatio nihil aliud eſt, quàm noxium & infortunium: quia præparát id quod non habet tincturam, ex omni re quæ tendit ad nihilum. Tinctura autem Philoſophorum eſt in rebus incombuſtibilibus. Nam ars in parte cõcedit fieri colores, alterationes, & tranſmutationes debiles, fructus tamen ex eis nullus conſequitur: quia natura nil ex his prædictis ad Elixir, ſiue tincturam perfectam operatur, & hæc ſuperiùs prudens & diſcretus opifex ſubtiliter indagare poteſt. Nã Philoſophi poſuerunt quinque differentias, per quas eorum tinctura ſiue Elixir album & rubeum integraliter componitur ac completur, ſine ipſis nulla tinctura poterit eſſe. Prima eſt ſuperflua euacuare: Secunda medicinam in album & citrinum colorem alterare: Tertia fuſionem metallicam præſtare: Quarta talem fuſionem in igne perpetuare: Quinta debitum põdus omni metallo infuſo miniſtrare. Et hæc quinque poſſunt eſſe in numero ternario, ſcilicet, menſura, numero & pondere: quæ ſunt perfectio omnium rerum neceſſariarum.

Deinde ſequitur tertia pars huius operis, quæ ab Hermete Rege Græcorum, & patre

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Philosophorum sic describitur: Portauit illud ventus in ventre suo. Hanc partem vocant Philosophi distillationē, siue clarificationem. Postquam ergo res est calcinata humore liquabili, & denominatiuo priuata, deinde à terreitate ignea soluta, necesse est ipsam distillare: id est, clarificare, & aëris diaphanitatē & perspicuitatem deportare. Nam distillatio dicitur rei cum perspicuitate clarificatio: & hæc distillatio est complementum totius serenitatis operis cum claritate. Et fit tribus aut quatuor, aut quinque, aut sex, septem, octo, aut nouem, vicibus, vel duodecies, quod est vltimum. Post vltimam vicem distillationis, sequitur quarta pars, quam Hermes sic nominat: Nutrix eius est terra, vel vis eius integra est, si versa fuerit in terram immobilem: & hanc intitulant sapientes, Coagulationem, & finem rei, siue fusionem perfectam. Et hoc vult Auicenna cùm dicit: Quando ponimus ipsum vltima vice in Kinnam lutatā luto sapientiæ, cautè constringimus caput eius: postquam assauimus rorem eius, sicut dicemus postea, inde sublimamus medicinam, donec ascendat: & ponitur in tegulam, quandoque sicut stannum, quandoque sicut sal, lapidem, quandoq; sicut Chrystallus, postquam sublimauerimus ipsum ab eo: & ipse egrediuntur cum rorationibus & experimentis actiuis, & fuerint nobis vitæ ante experimētum cum cogitatione subtili vel vehementi &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

menti & longa. Peruenit ergo ad nos tinctura alba & munda à rebus quibus indigemus. Et hæc de modis & vijs operationis Elixiri, aut tincturæ Philosophicæ, dicta sufficiant. Et si quid minus lucidè occultando dictum est, hoc in libello in quo librorum est perfectio, sagax Lector naturam inuestigans, per eius percursum, occursum & recursum, & per scripta Philosophorum antiquorum, pleniùs poterit indagare, &c.

De effectibus huius medicinæ siue tincturæ.
CAP. VLTIMVM.

Quinto & vltimo prosequēdum est, de virtute, nobilitate, & effectu huius laudabilis tincturæ Philosophicæ: quæ turris fortitudinis est à facie inimici. Et sciendum, quòd antiqui sapiētes quatuor principales effectus siue virtutes in hac gloriosa thesauraria consolatrice & adiutrice scientia repererunt. Primò dicitur corpus humanum à multis infirmitatibus sanare: Secundò corpora imperfecta metallica restaurare: Tertiò lapides ignobiles in gemmas quasdam preciosas transmutare: Quartò omne vitrum ductile facere, siue malleabile.

De primo consenserunt omnes Philosophi, quòd lapis hematites perfectè rubificatus fuerit, non solùm facit miracula in corporibus solidis: sed etiam in corpore humano: de quo nō est dubium. Nam omnem infirmitatem ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

intra ſumendo curat, ab extra ſanat vngendo. Dicunt enim Philoſophi, quòd ſi datum fuerit de eo in aqua vel vino tepido paraliticis, phreneticis, hydropicis, leproſis, curat eos. Alij ſapientes dicunt, quòd guttam roſaceam ſæpe elidit vngendo: hinc etiam paſſio cardiaca, ethica, iliaca, colica, icteritia & morbus Ægidij cum epilepſia, & omnes ſpecies febrium, per eam curantur ſumendo. plerunque arthetica per eam curatur vngendo: & quicquid eſt in ægroto ſtomacho, hoc tollit: & omnem fluxum humorum peccantium ſtringit, & conſumit potando, vel vngendo: omnemq; melácholiam ſiue mentis mœſtitiam ieiuno ſtomacho ſumpta reuellit: Eſt etiam infirmorum oculorum optima ſanatrix: Nam omnem fluxum lachrymarum ſtringit: lippoſos attenuat, ruborem depellit: pellem vel tunicam delendo mollificat: Granum, tela, albugo, & hugo, cornu, vngula, catharacta, inuerſio palpebrarum, æſtus, tenebræ, ac oculorum inflaturæ. Hæc omnia per medicinam hanc Philoſophicam facillimè curantur. Cor & ſpiritualia confortat potando: dolorem capitis mitigat in temporibus vngendo: præbet etiam ſurdis auditum, ac omni dolori aurium ſuccurrit inflaturis: neruos compactos rectificat vngendo: dentes corroſos reſtaurat lauando: fœtorem anhelitus dulcorat. ſanantur etiam per eam omnia genera apoſtematum vngendo,

aut emplaſtrando, aut puluerem ſiccum intromittendo: vlcera, vulnera, cancros, fiſtulas, Noli me tangere, Antraces, ſerpigines, impetigines, atraciones, ſcabies, pruritus & tinea per eam ſanantur: cicatrices per eam planantur, ita vt caro noua regeneretur: vinum corruptum & acidum, ſi permiſcetur, reparatur: Calculus inde ſoluitur ſi bibatur: venenum expellit ſumendo: Occiduntur & vermes ſi impuluerifentur. Capilli ſubuilloſi per eam vngendo remouentur: rugas in facie & omnes maculas in facie delet vngendo, & faciem iuuenilem ſpondet mulieribus: in partu ſumpta auxiliatur: fœtum mortuum emplaſtrando educit: vrinam prouocat: coitum excitat & auget: ebrietatem prohibet: memoriam inducit: humidum radicale augmentat: naturam vigorat, nec non alia bona multa corpori humano miniſtrat: quia hæc medicina eſt ſuper omnes medicinas Hyppocratis, Galeni, Conſtantini, Alexandri, Auicennæ, & aliorum doctorum artis medicinæ: præſtantior in odore, ſapore, virtute & effectu. Et eſt notandum, quòd hæc medicina ſemper eſt medicinæ apotheticæ ad morbum deputatæ permiſcenda.

De ſecundo ſcribitur, quòd omnia metalla imperfecta tranſmutat: hæc enim tranſmutatio eſt ſatis manifeſta: nam omne quod eſt argentum facit aurum in colore, ſubſtantia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

perſeuerantia, pondere, ductibilitate, liquefactione, duricie & mollicie.

De tertio ſcribitur, quòd lapides in gemmas precioſas tranſmutat, vt ſuperiùs allegatum eſt in libro Sextario, vbi dicitur, quòd lapides Iacincti, Coralli rubei & albi, Smaragdi, Chryſoliti, Saphyri, ex ipſa materia formari poſſunt: Et in charta Sacerdotũ traditur, quòd ex chryſtallo, carbunculus, ſiue rubinus, aut topazius per eam fieri poteſt, qui in colore & ſubſtantia excellunt naturales. Hic verò lapidibus, & alijs quibus infuſa fuerit hæc medicina, præſtat virtutem naturalem ſua nobilitate, ita tamen quòd colores deputati ad ipſos admiſceantur: Nam omnem lapidem ſiue gemmam liquefacit & demollit.

De quarto ſcribitur, quòd vitrũ reddit malleabile immiſcendo quando liquefacit. Nam hæc medicina eſt conuertibilis omnem in colorem: alia verò ſunt experimenta artifici ſagaci commutanda. In Chronicis antiquis Imperatorum legitur: quòd Imperator quidam maximum prȩlium cum Soldano triumphante commiſit, per quod multi nobiles exercitus Imperij in Paganiſmũ ſunt deducti, inter quos erat protonotarius Imperatoris homo perdoctus, cuidam Sarraceno, qui & maximus erat Philoſophus in terra ſua pro ſumma cuſtodia aſſignatus, & multo tempore ab eodem detentus, quadam die motus miſericordia Sarracenus

nus

ius ille, aduocãs Protonotarium, dixit ei: Vis reuerti ad terram natiuitatis tuæ? qui respondit: Vtinam Domine, seruus tuus gratiam inuenisset in oculis tuis. Cui Philosophus: Misereor tui, fac quod volo. Ait ille: Domine mi, paratus sum ad omnia. Cui Philosophus, cùm reuersus fueris in partes agnitionis tuę, supremo domino tuo, qui terrestris vester Deus est, dices hæc verba: Magister & dominus meus, cuius fui proprius, vobis dicit salutem. cuius dominium & magisterium vobis postea declarabo. Postea facias apportari omnia genera metallorum, quæ liquefacies, & hunc puluerem quem tibi do, intromittes: quoniam omnia vertentur in aurum verum. Hoc facto, crystallum liquefacies modo prædicto, & puluere immerso, mutabitur in rubinum. postea vitrum liquefacies, & de prędicto puluere immerso reddetur malleabile. His omnibus visis & completis dices: Hæc est maiestas domini mei dilecti. Postea declarabis magisterium meum: leprosis immundissimis dabis puluerem in potu tepido, qui mox ibunt cubatum, & sudario aliquo cooperiantur: hi ex toto citissimè sanabuntur, ita vt ipsi non super terram, sed super pennas ventorum ambulare videantur. Nunc ergo vade in pace, & comple desiderium meũ. Abijt autem Protonotarius gaudens & exultans, & omnia in veritate inuenit, prout à domino suo audiuit, prædicto supre-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

mo Pontifici & Imperatori demonſtrauit, & ſic probata eſt medicina Philoſophorum coram Pontifice ſummo, & Imperatore, regnantibus illis temporibus, habere virtutem curandi infirmitates hominum, & tranſmutandi metalla imperfecta, lapidesq́; in gemmas precioſas, ac vitrum reddere malleabile. habet hæc medicina glorioſa, quam omni inueſtigare fideli & pio præſtare dignetur Deus omnipotens, vnigenitusq́ue filius Dei dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui cum Patre & Spiritu ſancto viuit & regnat vnus Deus per infinita ſeculorum, Amen.

ROSINVS AD EVTHICIAM.

INTRAVI die quadã domum ſenioris Habielſam cauſa viſitandi ipſum, & ſedi ad dexteram eius: & erant ibi duo viri, quorum vnum cognoſcebam, alium verò non. Et cûm loquuti fuerunt ante præſentiam meam de Arte, & percepi per illud quod quæſiui, quod inducta fuerat ſuper eos ars, & obſcuratum verbum, neſcientes id quod conſiderant in dictis ſapientum, & erant in ſtupore. Conuertit ad me ſocius faciem ſuam ſecurus amicitia, & dixit mihi: Qualis eſt ſapientum intellectus hîc? Recipe plumbum, &

quod

quod aſſimilatur plumbo: & recipe azoch & quod aſſimilatur azoch: & hic eſt ordo ſcientiæ quam cognouerunt Ægyptij, & Ænigma ius, & ratio, & virtus, & largitas, hîc ſunt quatuor, quorum duo manifeſta ſunt: nominauit enim plumbum, & quod aſſimilatur eo. Quæ ergo ſunt iſta quatuor dixit, & hæc verba Sapientum habent obſcuritatem, & ſunt ex ſophiſmatibus Sapientum dixit? Quomodo eſt hoc? dixi. Voluit per hoc Sapiens duo tantùm, quę ſunt maſculus, eorum occultorium occultum & fœmina, & adiunxit verba ſignificantia quatuor, & non intendit niſi duo. dixit, quomodo eſt hic, & ipſe dixit, quatuor: & expetiuit verba Sapientum. Secunda vice dixit, non intendit per hoc dictum niſi duo tantùm: & ille Sapiens dixit: quatuor, & tu dicis duo. Dixi ei in his verbis ſicut prædictum eſt, eſt obſcuritas ſapientis & Sophiſma in hoc loco, & ſi voluiſſent quatuor per eos ex quibus componitur maſculus & fœmina, dixiſſent. Recipe aquam & ignem, & commiſce, & conſtituat vnumquodque ex duobus. Deinde fac quatuor vnum, veruntamen ſapiens dixit, (fac quatuor vnum). Recipe plumbum, & quod aſſimilatur plumbo. deinde repetiuit & dixit: Recipe azoch, & quod aſſimilatur azoch: vnde hæc & his ſimilia ex dictis eorum celant ſcientiam ab hominibus, intellige: & confido in Deo meo vt intelligas hoc dictum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſapientis. Huius exemplũ dixit: Accipe plumbum: & plumbum apud eos eſt nomen ex nominibus maſculus: nominauit enim maſculũ, & tacuit nomen fœminæ. Et dixit, quod aſſimilatur plumbo, & fœmina aſſimilatur plumbo: quia ipſa ex eo, & ipſum ex ea. Deinde dixit ſecundò: Accipe azoch, & quod conſimilatur azoch: azoch autem eſt fœmina, nominauit hic fœminam, & tacuit nomen maſculi: & dixit, & quod aſſimilatur azoch, & nominauit hic maſculũ: quia nominauit illum in principio ſermonis, planè vt deſit dubitatio ſermonis, & tamen valet hoc verbum ac ſi dicas: Accipe Adam, & quod aſſimilatur Adam, nominaſti hic Adam, & tacuiſti nomen fœminæ ſeu Euæ, & non nominans eam, quia ſcis quòd homines qui ſunt tui ſimiles in mundo, ſciunt quod illud, quod tibi aſſimilatur, eſt Eua. Deinde repetis ſecundò, vt eos minus obſcuretur ſapienti & intelligenti: ac opinantur multi quod intendas in hoc loco cùm dicis, quatuor dixiſti, accipe Euam & quod aſſimilatur Euæ, nominaſti hîc fœminam quæ eſt Eua, & tacuiſti nomen Adam: quia nominaſti ea ſemel, & ab ipſo incepiſti, & non poteſt eſſe dubium ca uillanti. Et illi inceperunt inſpicere vnus in alterum, & ſtupor apprehendit nos ſuper hoc, quòd eis explanaui. Et ſimile, hinc quòd dixerunt, commiſce calidum frigidũ: & fiet temperatum nec calidum nec frigidum, & com-

miſce

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

misce humidum cum ſicco, & fiet temperatum nec humidum nec ſiccum. manifeſtum hoc dictum eſt ſuper quatuor, & generantur ex his duo, videlicet maſculus & fœmina: maſculus eſt calidus & ſiccus, fœmina autem frigida & humida: quæ quando coniuncta fuerint, iam commixtum eſt calidum cum frigido, humidum cum ſicco: & hoc non eſt dubium intelligenti. Et ſuſtinet hic intellectus nomen ſapientis, quod habeat hunc alium modum quem tibi demonſtraui, de igne & aqua, aëre & terra: & eſt alius modus ex præparationibus, & eſt ſicut dictum Ioſeph: Commiſce ignem & aquam, & erunt duo. Commiſce aërem cum terra, & erunt quatuor: deinde fac quatuor vnum, & perueniſti ad illud quod vis, & tunc fiat corpus non corpus, & debile ſuper ignem non debile, & apprehendiſti ſapientiam. Fac ergo ſecundùm quod dixit Ioſeph, ſuper eo, & preparatur harum rerum à principio vſque ad finem. eſt aqua calida & fixa honorata, & illa eſt quæ manifeſtat tincturam in proiectione, & niſi illa eſſet, non eſſet intentio alicuius ſapientis in aliqua radice ſapientiæ. Et ipſa eſt mediatrix intra contraria. Eſt ipſa, eſt eadem primum, medium & vltimum. Intellige hoc quod tibi demonſtraui, & ſcito modum verbi, & ipſa manifeſtat tincturam. Talis enim ſolet eſſe improbitas ſapientum & ſophiſma, & fortè ipſi adduxerunt nomen in vno ſenſu, & ſub

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ea est alius. & ego spero quòd apparebunt verbis: quia innuit vobis multa de secretis illorum & sophismatibus, & Deus tribuet vobis prosperitatem. Si verò apertus fuerit die aliqua ex scriptis sapientum modus alicuius. hic homini non aperietur nisi legenti librum in carmina nostra. explanaui enim tibi & omnibus fratribus meis, quicquid obscurauerunt Philosophi pro posse suo, & clamauerunt pro patribus & filijs, & comprehendi in paucis paginis, & ipsi expendunt in multis paginis sepultum tropicis, & magis obscurioribus inuoluunt, quòd intelligentia intelligentiam apprehendere nusquam valet. Ego autem vt permaneret memoria mea, priscorum sedi solitarius, considerans libros antiquorũ, & quærens à quibuslibet vobiscum consedentibus scientiam hanc inquirentibus, quos cùm alloquerer, non intelligebant me: habebant enim præ manibus libros, quæ describunt eis Alkabric Alkakir, id est, species vel res vanas quas noscunt, quibus occupantur: & hæ sunt res, quæ deterrerent ipsos occupatos, & ipsi incumbunt suis quæstionibus, ac deuiant à veritate ignorantia excæcati. Cùm autem vidi te & vultum tuum illic secũ, per illud quod innuit, & exposui ex secunda apprehensione tui intellectus, conuerti faciem meam ad te, & explanaui tibi ex eo, quòd concluserat scientia mea in pectore meo, vt cognoscas

animam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

animam ſcientiæ, & locum ſecreti, & diuidas inter me & homines erroribus & vanitatibus incumbentibus, eò quòd legiſti in libris aliorum, & quod locuti ſunt, & adduxerunt ex verbis Sapientum antiquorum, modernorum, & quorum appetuntur. Quorum nullus auſus eſt exponere literam vnam ex dictis antiquorum Philoſophorum, ſed tamen poſuerunt in libris ſuis ſecundùm quod procurauerunt Sapientes, nec aperuerunt ex illis aliquem ſenſum. Eſt autem opus vt cùm ſapiens fui, aperta mihi certa ſunt, & nouerim occulta, & exponam verba ſapientum & perueniam per illam expoſitionem ad veritatem ac manifeſtationem eorum poſt manifeſtationem, vt manifeſtaretur ſtudentibus in ea, & aperiatur faſtidientibus, & patientibus, & fugientibus in his, quæ præ manibus habent ex ignorantia. Sed quando non explanabo aliquod ex eis, erunt libri mei ſicut libri Sapientum, & verba mea verba ſua, velut accepi nomen illorum & mihi attribui, & hoc eſt inconueniens & dedecus illi qui facit ſic. Quæ autem eſt vtilitas legenti meum librum, vt quod alij occultauerunt, appropinquet intellectui occultorum ſucceſſorũ meorum ſecundùm omnibus in aperto velatis ſignificationibus intellectui occultorum, & velatum, in hoc ſit apertum & cælatum. Eſt autem apertũ ſtudioſis & ſapientibus ac intelligentibus, quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nisi fecero, nõ manifestabimus industriam nostram: perconteris, & erunt dicta mea tãquam proposita sine administratione & vtilitate, &c. Scias præterea, quòd multi occupantur in præparatione sulphurum eorum, & in sublimatione Arsenicorum eorum adustibilium & corruptibilium, secundùm manifestum quod audiunt, & nudum quod legunt & cognoscũt illam veritatem ignorantes. Sulphur enim & sulphura, & auripigmentum seu auripigmenta, ac zandarich, illa omnia sunt nomina aquæ diuinæ, foliatæ, humidæ: cuius dealbatio est præparatio eius per sublimationem, quæ est distillatio, donec fiat alba, lucida, in qua non sint sordes. Hæc est sublimatio sulphuris & zandarich. Etiam ablutio corporis & reductio aquæ super illud, tam diu donec nõ remaneat in eo aliquid ex anima, quæ est tinctura, quod non ascendit cum ipso spiritu. cumq; acceperis animam, & omnia in ista aqua & nihil remanserit ex ea in corpore, tunc abluisti corpus à sordibus suis. Innuit per hoc totam extractionem totius ab eo, vt liberetur cinis à cinere mundus, in quo non sit pinguedo, quæ prohibeat ipsum ab operatione, redit secundò ad locum suum. Similiter dictũ est, sicut prædixi tibi in corpore & corporibus secundùm quod exemplificaui tibi in spiritibus & spiritu, & in anima est vnum corpus partiũ, & tunc dicitur corpora secundùm partes, sed prius esse

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

esse vnum ex vno. Qui autem aliud dixerit, ignorat scientiam: quia scit nec corpus, nec corpora, nec spiritum, nec spiritus, nec animam, nec animas, nec cognoscit lapidē, nec ex quo est, nec percipit ordinem operis aliquo modo, & est causa: Quia ex qualibet illarum salsatarum incorporatum est corpus vnum: propter quod dixerunt similiter corpus vnum & corpora, & propter hoc hunc esse ex illis: spiritus & anima multiplici operatione est lapis & non lapis. Hic est lapis quem assimulant sapientes artis lapidi Aquilæ: est enim lapis Aquilæ, lapis cognitus: & est lapis in eius ventre lapis qui mouetur, per quem significauit apud ascēdentem & cinerem extractum à cinere. Similiter est lapis, in cuius ventre est lapis qui mouetur, quomodo cum soluunt, prodit ex eo aqua sua, quæ erat congelata in eo, & mouetur ascendendo & exaltando ad aëra. Significant per hoc spiritum & animam, quæ est in ventre eius: & hic est lapis in cuius ventre est lapis, & remanet fex ex qua exiuit illud ascendens immobilis: deinde apparet ex ea postea anima eius, & est cinis cineris, quem nominauit Marian congelatum coagulans, aquam eorum in terra eorum: magnificauit hūc cinerem. & hic est fermentum, & fermentum fermenti auri vulgi, & foliorum eorum. Et hoc est fermentum eorum corporum ad quæ reducuntur ea: & cinis est fermentum aquæ, quæ est aurum

illorum, ideoque nominauerunt hunc cinerem Fermentum fermenti, & per hoc ignorant aquam suam, magis ponic: & quod dixit Rosar. si fundetis corpus: Non intendit hîc per fusionem ignis, sed significat solutionem eius, vt fiat argentum viuum sapientum, & extrahuntur ab eo flores eius. Et hic est lapis, de quo dixit Aros regi: Si cognoscerent, quantum habent operis, lucrarentur per ipsum multum. Dixit Sapiens: Accipite res animarum suis, & exaltate eos ad altiora loca, & metite eas cacumine montium suorum, & reducite eas ad radices suas: & hæc sunt sua verba manifesta, in quibus non est inuidia nec obscuritas, veruntamen non nominauit res quæ sint: per montes autem significauit cucurbitas, & per cacumina montium alembica. Metere autem secundùm similitudinem, est recipere aquam illarum per alembicum in recipiente. Reducere verò super radices est super hoc, à quo prodeunt. Et nominauit cucurbitas montes, quia in montibus inuenitur Sol & Luna: sic etiam in his montibus, qui sunt cucurbitæ, generantur Sol & Luna eorum, & in ipsis fit, & illæ sunt minores foliorum & auri eorum, & in ipsis manifestat eius præparationẽ: & hoc totum est ad similitudinem, & est mirabilis & pulchra similitudo, nec vult per montes homines, nec intendit per altiora loca capita hominum, nec quod de ipsis metitur, sunt

capilli,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

capilli, ſicut dixerunt quidam gloſſatorum, & laborauerunt in capillis, & conſumpſerunt pecuniam ſuam, & dies ſuos in inquiſitione vanitatis, ſed ſapientia eſt dignior etiam, nobilior & altior, quàm illud quod opinati ſunt, & perueniunt homines per hoc ad vanitates. Et ſunt qui dixerunt, quòd ars hæc, eſt ex ouis, & capillis virginis, ac vrina & ſanguine, felle & ſpermate, & alijs talibus, & ex mineralibus diminutis, combuſtibilibus, corruptibilibus, & ad nihilum venientibus. Falſum dicunt, cùm quidam ex infirmitate rationis ſuæ fecerunt ex virgine & vrina, quod abſit à ſapientia Dei glorioſi & ſublimis, vnde attexerunt ignorantes in funiculis. ignorans ignoranter ferit coloquitidam, & ſperat inde mel comedere: ſed quãdo quod ſeparauerat non viderit, redit ad cogitationem ſuam, & extendit eam & dicit, hoc eſt ex infortunio. Et ſi diceretur ſibi, ouis peperit homines, aut grana tritici fructificant galbanos, aut palma portauit mala granata, aut volatilia pariunt piſces, reſponderet, falſum dicis: non generant res niſi ſimilia, aut fructificant res, niſi fructus ſuos. Nam omnia iſta prædicta deſignant aquam eorum: & aqua eorum eſt fermẽtum corporum: & corpora ſunt terra eorum, etiam poſtquam denigrantur iſta per præparationem ignis. Vocant ipſum nomine ignis nigri, ſicut in denigratione ſecunda, Carbonem montis & picem, antimonium,

Alkali, & ſalem Alkali, & Markaſitam, Magneſiam, & argentum viuum extractum de Cambar, & cinerem ſuum & calcem, & vitrum, & aquam mundam, quæ mundata eſt à tenebris & à materia nigredinis. Ars Aſtronomiæ & Phyſices legentibus patens eſt. Ars verò noſtra non niſi à ſapientibus ſciri poteſt. Qui igitur non liquefacit, & coagulat, multipliciter errat. Denigrate igitur terram, & ab ea ſeparate eius animam & aquam. Poſtea dealbate & inuenietis quod quæritis. Dicitur vniuerſaliter, quòd qui terram denigrat, & album ignem diſſoluit, donec fiat ſicut gladius denudatus: & qui de albato rei animam induxit, totum: quia in rapido igne figit. & poſtquam liquefactum fuerit, fœlix dici merebitur, & ſuper mũdi circulos exaltabitur. Explicit, & qui ſciat, ſciat quæ dixi, &c.

SECVNDVS AD EVTHICIAM.

SPECVLARE figuras initio libri nominum, & meditare quare hîc poſui. nihil enim eorum poſui, niſi ad eorum quibus eget comparatio. Iſta eſt ſecunda expoſitionis epiſtola nominum alienorum Roſini ad Euthiciam, & eſt per quæſtiones & reſponſiones. Illa enim ait: Quid eſt ſulphur incombuſtibile? Reſpondet: Eſt illud quod

quod aduersus ignem pugnat, & ipsum sustinuit, & argenti viui Cambar, id est, humiditatem suscepit. Quare Philosophus sulphur incombustibile scilicet nuncupauit. Quid est Cambar? aqua mixtum à permanenti: nam priusquam permixtum & coniunctum aduersus: Narra igitur mihi, quare dixit Hermes in libro suo omnium bonorum Clauem vel Philosophorum librum nuncupauit? Respondet: Eò quòd qui inspicit in lib. Hermetis, vbi climata descripsit, terras, regiones, montes, metalla, spiritus, aquas, pulueres & eorum sapores: aquas, & eorum vires, artis cõpositionem, ais intulit, & alia inutilia interposuit, scientib. ea ab arte discutere, hanc maximam scientiam ignouit, veras naturas aquarum, virtutes homines ignorauerunt, & ea quæ in eis sunt optabilia. Ideoque inquit omnium bonorum Clauem esse. Et verum quidem est. Illa dixit: Quare vocant vaporem spiritum & animam esse? Respondit: Scito quòd Bilonius ante alios dixit: Spiritum humidi esse nigri, ventris immaculatum, & homini comparauit. dixit enim hominem esse humiditatem, sicut & spiritum, similiter hoc opus, quod Philosophi celauerunt, est vaporis arcanum, & aqua, id est, spiritus. Sublimatio est extractio cineris, à cinere vapor enim non vertitur: & non dixit vapor, quousque spiritum in ipsum ingrediatur tingens & fortis. Huc aduersus ignem bellator,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

qui ex fortiſſimo extractus eſt. Et illa quidem significat. Hermes enim dixit: Ponite ſſ. in petia ſpiſſa, & pone eas ad coquendum in igne. Reſpondet: Notandum quod Philoſophus humorum materiæ nuncupauit. ſ. id eſt, Spiritum extractum, & vas petiam, & naturam ſpecies, eò quòd natam germinet & floret, & ex ea vena illum exit: ergo prima, ſ. ſignificat ſpecies, ſecunda, ſ. ſignificat ſpiritus. Quare Democritus ait: In humiditate ablue, & ablue humiditatem quouſque eius nigredo ingrediatur. Ad quid Philoſophi pecuniæ nigredinem illam nigredinem vocant, nulli verò veſtrum auis vultum. Illa dixit: Diuerſitas nominum errare me facit. Reſpondet: Ne cogat te errare quod vides, miſce ſic cum humido, quouſque anima ſpiritum, ſcilicet conceptum deſiccat, & ſugat in ſuo ventre: quia anima à ſpiritu exiuit, & anima à ſpiritu viuit. Si igitur velis Euthicia ea quæ tibi narraui certificare, accipe alumen marinum, id eſt, Spiritum humidum: deſicca, id eſt, in puluerem ſublima, putrefac, vt modò liberetur à fæcibus, & abluta humiditate, ſcilicet ſupplete aquoſa, tenue eſt, id eſt, ſubtile: exinde terram extrahis, id eſt, fige, & caue ignem in regimine aquæ. namque inimicus eſt, quouſque ſibi ipſis placabiles fiant, ſcilicet per fixationem. Et ſcias quod ſi ignem & aquam facias eſſe concordes, id eſt, ſpiritum volabilem fixum

feceris,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

feceris, scilicet mare humidũ opus tuum, Deo fauente, emendatur. Et scito quòd non comburitur simul sapulō, verùm paulatim, id est, nō figitur simul totum vno regimine. Et quid quod dicit comburitur? id est, figatur ipsum, in humorem occultetur: nam cùm figitur, humor occultatur, id est, spiritus quousque fumat totum & simul incidat, id est, fixum fuerit: & quanto magis coquitur, tanto magis inspissatur, scilicet continens & contētum, quousque inde vnum fiant, quæ sunt nostrum æs. Amplius autem oportet prioris decoctionis ignem leuem esse: hoc est in primo, quando volatile adhuc totum est, quousque igne vtatur, & implacabilis fiat. Deinde ignem paulatim augmenta: quia quantò plus decoquitur, tantò plus figitur, &c. Et illa: Patefac igitur quod Syrnas Philosophus ait, quod res est vna in qua sit totum quod operaturũ est: quod nisi insit, nihil inueniatis. Respondet: Iam tibi demonstraui, quod qui in hanc artem ingreditur, nihil adinquirit, quàm res in aurum vertere, tu aurum nisi aurum in aurum ponas, id est, fermentum præparatum, & in lapidem Philosophorum positum, nihil habes ex eo quod à Paulo multum exit. Et illa: Si mundi habitatores hæc scirent, eorum aurum vtique multiplicaretur. Respondet: Ecce tibi notificaui. Et illa: Nihil mihi tũ profuit. Respondet: Propter tuam ignorantiam & insipientiam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

huius regem qualiter proxima immiſcentur apta,non inconuenientia. Et illa: Cur aërem Philoſophus narrat complexionem? Reſpondet: Hoc ad compoſitionis cōparationem poſuerunt. Et illa: Qualiter hæc deſcripſerunt? Reſpondet: Niſi duobus tenuiſſimis humidis continens fuerit aliquid quod ea placabilia faciat, pereunt, & ignem fugiunt, & coctionem ſuſtinere nequeunt: & niſi decoctionem ſuſtinuerint, nihil ex eis vtile procedit, eò quòd ſiccitas humiditatem diligit, & calor frigus. Similiter Lunæ & Stellarum ſplendor ex Solis eſt lumine,maximè verò,& propriè Lunæ, quæ magis ex Solis lumine ſumit: quare nocte lumē eius multiplicatum eſt. Similiter omnia ex radice ſumunt vires. Et illa: Expone igitur mihi quid ſit hic miles victor duorum roboratus,multi precij & intentiſſimi roboris. Reſpondet:Ille eſt perforās corpora.Et illa: Qualiter corpora perforat? Reſpondet:Erat enim corpus, deinde illum limatio in animam vertit cum cæteris animalibus: quare velociter corpora perforat cū ei obuiat: & eſt albus apparitione,rubeus experimento. Et illa: Qualiter fit rubeus? Reſpondet: Iam tibi ſignificaui,eum eſſe marem qui elicus Lunam duxit in vxorem,quam nonnulli putāt aurum eſſe preciosiſſimę connexionis,cuius congelatū nunquam diſſoluitur,neq; veſtigia delentur,quod Deus ſanctis Philoſophicis & electis largitus

eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſt. Scito quod natura cœpit comparem vt
nimicum. Et illa: Quid eſt natura quoque ex-
raneum? Reſpondet. Natura eſt venenum. Et
lla: Quæ propinquitas eſt inter ea? Reſpon-
et: Dimitte, ne quæras à me eorum propin-
uitatem, verum huius rei perfectionem. Si
uid huius rei interponis, erras. Et illa: Neceſ-
e eſt vt dicas. Reſpondet: Propinquitas in ter
a exiſtens eſt, quod ſulphur putrefactum for-
iſſimum eſt, & aduerſus ignem pugnás, quod
ontinet & continetur: ex his namque coniun
tis color precioſiſ. exit, & nunquam poteſt ſul
hur quod naturaliter fugit poſtea fugere. At
la: Quare hoc? Reſpondet: Eò quòd perfora-
it eum anima ſimiliter & perforauit & mixta
ſt animæ tinctura corpori, & corpus animam
ontinuit & naturale fugere prohibuit. Et illa:
xpone igitur mihi, Roſine, dicta tua, ſcilicet
uòd artis auri arcanum fit ex maſculo & fœ-
nina: maſculi autem diſpoſitionem nobis in
lumbum demonſtraſti: fœminæ verò diſpo-
itionem in Auripigmento nobis dicturus es.
Reſpondet: Etiam accipe Zandarich, & plum-
o miſce, tunc fœmina Maſculi vim recipiens
ætatur, eò quòd fœmina maſculo roboratur,
naſculus verò tantum animam ſumit, & do-
ninam vertit. cùm igitur ea commiſceas, in
aſculo pone vitreo & Ethelie tere & aceto, &
oque per dies ſeptem, ac arcanum ne fumiget
uſtodi, & dimitte quouſque alteretur. Et illa:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Expone igitur mihi quid boricis maximam vim habet cùm cibatur & deſiccatur: iam vtique dixiſti nummoſum quouſque in puluerem vertatur, & imbue aceto, & coque quouſque acetum deficiat per &c. His peractis inuenies ipſum coruſcantem marmoribus ſimilem: tunc congela & coque quouſque boricis tota vis diruatur. At illa: Fortè hoc eſt, quod Philoſophus ait: quod cùm bene diruitur, maximum exinde fit arcanum. Reſpondet: Etiam illud eſt quod Democritus ait: in plumbo coque ipſum, quouſque rubeum fiat, & pone ei deſuper de coagulo: ipſum diminuit, trituratur vel augmentat, eò quòd ☾ poſt 123. dies diminuitur & in 2 augmentatur. Hic igitur eſt initium & finis. Et illa: Expone igitur quod dixiſti mihi. Reſpondit: Ecce tibi modum in ferro deſcripſi: Accipe ergo ipſum, & duc in laminas ac acerrimum acetum operare quouſque laminæ confringuntur, & totum ferrum in cinerem vertatur. Item notãdum quòd hoc eorum ferrum viribus eſt duorum, maſculi vtiq; & fœminæ, cui maxima vis eſt: nec reor Philoſophũ ferrum voluiſſe, verum rem ferrum nuncupauit. idem namque ait: Noli ponere de opere tuo, niſi de hoc ferro, ſecundùm autem tuum non dirigis propoſitum, quod eſt ferrum. Et illa: Notum ſit quòd Philoſophus Borinem plumbum nuncupauit, eius autem incenditur albedo, & ſic lapis frangibilis lapis dicitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

dicitur Abelis, qui commiſcetur aceto & fit lapis, eò quòd opus noſtrum eſt, & in eo eſt maſculi vis & fœminæ. Sequitur calcinatio corporis. augmenta ergo eius ignem, quouſque totum diruatur, & eius ſtrepitus auferatur, & fuit ſpiritualis, & miſce ſulphur incombuſtibile, & coque per dies quouſque areſiat, & humor conſumetur, & poſtea deſeruit eſſe corpus: ipſum cum aceto imbue, & fiet iccir. rurſum imbue & coque, & vaſis os claude ne acetum conſumetur, & coque per centum quinquaginta dies, & inuenies iam peractum, quid in eo eſt, mas & fœmina, alia vis. Item illas partes per ſe dealbant, eò quòd altera eſt anima, altera corpus: & anima cũ corpore incarceratur. ab eo in corpus vertitur, & cùm moritur, fit ſpiritualis, & anima vocatur ſtannum quod ſic fit ſpirituale, tum cum corpore moritur: cùm autem fit ſpirituale, & imbuitione & decoctione regitur, tingit nummum & vertit in Solem. Et illa: Expone quod dixiſti: quia niſi candidetis, rubeum minimè facietis. Reſpondet: Libenter, duæ namque ſunt naturæ, rubea & cãdida: rubeum igitur dealba, & album in rubeum verte: Hic lapis multis modis fit, nonnulli tamen eorum vires eius ignorant, qui operantur hunc lapidem, inſpicere cum ea quæ ex mortuis extrahuntur metallis, quæ quidam Philoſophi Cor Solis nuncupant. Et illa: Quid eſt Cor Solis? Reſpondit: Puluis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Et quid eſt puluis continens & contentum? Et quid eſt contentum? Reſpondit: Lapis qui non eſt lapis, quod priùs à me quæſiuiſti. Et illa: Quis eſt maſculus ex eis? Reſpondit: Rubeum. Et illa: Quis fœmina? Terra nigra. Et illa: Faciunt ne illa, vt alijs non indigeam? Reſpondit: Oportet te habere emendationem. Et illa: Qua indiget emendatione? Reſpondit: Continente. Et illa: Quid eorum eſt fortius? Reſpondit: Lapis qui non eſt lapis, fortior eſt altero inimico: rubrum verò eſt fortius illo, quod ſua fortitudine ſocios roborauit. Et illa: Quid eſt continens? Reſpondit: Illud fugans eſt, quod ſuos ſocios fugientes facit. Et illa: Qualiter eos fugientes facit? Reſpondit, cùm eos in ſpiritus vertit terrenis ab eis ſeparatis. Et illa: Qui colores ſunt his ſupereminentes in corpore? Reſpondit: Albedo. Et illa: Vnde venit illa Albedo? Reſpondit: Non ex vna parte tãtummodo ſcilicet ſupplete, reiteratione, verùm ex pluribus. Et illa: Fortè ipſa eſt, quæ aurum in nummos vertit, quia operis emendatio eſt albedo. Reſpondit: Hoc eſt eius initium & non perfectio. Et illa: Amplius adde mihi deſcribendo. Reſpondet: Eſt lapis in ſe gloriam habens & colorem. Et illa: Vnde venit eius color? Reſpondit: Ex eius intenſiſſima amaritudine. Et illa: Vnde venit eius amaritudo & intenſio? Reſpondit: Ex eius metalli impuritate. Et illa: Nunquam eius color

rubeus

rubeus supereminet? Respondit: Etiam. Et illa, nunquam etiam & igne calidior? Respondit: Ignis ad respectum illius est tanquam aqua ad respectum ignis. Et illa: Igne ne est fortior? Respondet: non. Et illa: Quare ergo asseris eum igne esse fortiorem? Respondet: Eò quòd ignibus sibi ipsis obuiantibus alter alterũ comedit. Et illa: Vis eius hæc æstus patens hominibus? Respõdet: non. Et illa: Quare ergo ipsum ignis roborauit? Respondit: eò quòd anima ignis in anima eius occultatur. Et illa: Hic igitur lapis spiritualis est. Respondit: non nosti hoc, quia spirituale spirituale roborat, cùm eius sordes, & eius superfluitates comedit & separat ex eo? Quod dixit ignem eum roborare: Pone igitur augmentum mihi notum. Respondit, libenter: Nónne vides qualiter Petroleum si manibus tangatur, non comburit: si verò igne tangitur, nihil tangit quin comburatur ipsum. Et illa: Lapis igitur qui videtur non comburit nisi igne? Respondit: Etiam quemadmodum Petroleum, nisi igne. Et illa, hic ne lapis omnia comburit? Respondit: Non, in ea etiam plures sunt vniuersales & naturales vtilitates, quarum maxima est in hac arte. Et illa: Expone mihi quid hæc terrena fugientia vertit. Respondit: Illud est vapor. & quid est vapor nisi minimum eo quod ignem sequestrauit, ne flores comederet à suis fructib. quos practica fructura priuauit & asperi-

tate ſuperante eorum colores decorauit? Et illa: Quomodo factum eſt? Reſpondit: Eò quòd ſecum manſit, cuius vires non comedit. Et illa: Comedit ignis aliquid ex ea? Reſpondit: Etiam comedit eius ſordes & immunditiem, in eo exiſtentem. Et illa: Quæ immunditia erat in eo? Reſpondit: Qua homines ipſum vilipendunt. Et illa: Cur ipſum vilipendunt? Reſpondit: Eò quòd eius tincturam perficientem ab immunditia eius ſibi nocentem ſequeſtrare nequiuerunt, ſed eius, quod in eo eſt vtile acceptio, & noxij expulſio, eos fugauerunt homines, etiam ipſum tegunt, nec vſque modis, nemo tamen perficit tegenti, niſi eius immunditiem ab vtilitate ſequeſtraret, & vnicus eſt definitione, compoſitione verò minimè. Et ideo factus eſt vnicus, eò quòd natura in ſe rerum coadunat. & factus eſt vnicus, quia in fine prioris operis coniunguntur, & fiunt vnum, quæ nomina & hoc vnicum emēdat ſublime, illud quod ſua bona dedit ſua prodigalitate, & optat commixtionem ſui vaporis magno deſiderio, & optare ipſum fecit ſulphuris ſulphuri obuiatio. Et illa: Nōnne illa ſulphura ſulphuribus continentur? Reſpondit: Etiam. Quid illud eſt, natura naturâ lætatur, & natura naturam ſuperat? Reſpōdet: Iam ipſum totum habes, & peractum eſt tibi quod demonſtraui per hęc verba, natura naturâ gaudet, & natura naturâ continetur, totum his bre

uibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

aibus verbis Philosophus rationem habentibus opus peregit. Vbi reiterat dicta, in prima compositione moritur & dirimitur, & eius color in nigredinem vertitur. & dicit ibi, quod nullus est lapis, qui generetur in arte, nisi hic, quem Philosophi ex rebus suis composuerũt. Ecce potentes lapides, colores demonstraui, quod videtur tibi sufficiens, & dixit. cauete ne tingens anima vos fugiat: quia debet misceri corpus. Et dicit, & bene tum regimen ipsius coapta, & ignis quantitates in altera compositione. & dicit, anima, & Corsufflatur colla auri, fermentum auri, semen auri, & flos auri est, aqua sulphuris per ethel à cinere extracta, & cum anima corpori miscetur, fugere nequaquam poterit, & cùm à sua transmutabitur natura, corpus fiet. Et tunc hoc intellige, cùm dicitur: Vertit corpora in corpora & incorporea, per hoc non quia idem intellectus est, & hoc non initio erit, sed in fine erit. incorpora corpora fiunt per aquam per quam mundificantur, & etiam corpus spissitudine priuant. Et illa: Nihil inuenimus agere vt ignis, excepto eo quòd sit ex aqua sulphuris, & vocatur Falla, & nostrũ est fortius omni igne. Item de lapidibus hæc res prout ignis agit & operatur, & nihil ea melius: quare Maria venenum ignis rẽ ipsam nuncupauit. Et illa: Hæc igitur res nomine corpore carẽtes, post hæc corpora fiunt, in principio intelligo. & dicit: Eorum autem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

omnium rerum à me descriptarum, quas nondum vidistis, titulus vtique sulphuris est. Omnia quoq; alba descripta, sicut aqua sulphuris & magnesiæ compositæ dealbatio fit sulphuris albo, & albo composito, cùm dealbatū fuerunt hæc nomina comprehendit. & scito quod acetū, aqua & omnis humor, quam Philosophi nuncupauerunt, dissoluendi vim habet, liquefacere verò ne quid, sed tinctura & plumbum aëris liquefacit & congelat. Respondit: Eò quòd in hac aqua multa sunt coadunata, quæ ad corpus liquefaciendum, & ad perfectionem perueniendum, si bene regis, eam aquam roborāt. Et illa: Ergo expone mihi quæ dixisti, quod ex omni supposita re, cuius rei homines conantur inuenire, perficiunt & emendationem, quousque perficiat fit opus: & per ipsum. Respondit: Tu quæris ea de quib. sperabam Philosophorum dicta tibi satisfacere, tibi tamen à me quærēti exemplum positurus sum. Ad æris plumbum faciendum omnimodè, quod nequaquam à me quærere proposuisti. Et illa, non quæsiui, quia omnia ex eo oportet fieri & per ipsum, volo tamen vt posteris exemplum sit: dic ergo potius. Respondet: In principio tibi ex lignis. artifices enim in ligno vel in lapide fissuram inuenientes ex puluere illius ligni aliquid accipiunt, & collæ miscent, ac exinde illam fissuram implent vel lapidem, & fit eius color sibi similis, ita quod nemo videns

dens ipſum abhorreat. Carbumuta verò hominibus euenientia probi medentur Philoſophi carnem capientes & ſanguinem, vel ſtercus hominis, quibus illa medentur & curant. Cęterùm nauium poſſeſſores ſuarum nauium tigna earum regunt gumma lapidum, & lapidarij cùm in vnoquoque lapide foramen inueniunt, illius lapidis farina cum colla illud implent, tunc fit ſibi ſimile. Item ſimiliter molendinarij ſua regunt molendina: accipiunt enim aliquantum de lapide molendini, & terunt, & colla conficiunt, deinde ei coniungunt. ſimiliter quemlibet lapidem regentes ex eo aliquantum terunt & collæ miſcent ſimilem habenti colorem. Similiter vaſa figuli componentes, cùm quædam vaſa eis franguntur, terunt igitur figuli fractiones, & collæ miſcent, deinde ſolidant. ſimiliter omne opus exiſtens in terra ex ea colla & per ipſum fit, ac in noſtro opere oportet eos qui plumbum aëris regunt, terere & collæ miſcere, quæ plumbo aëris conuenit, deinde accipiunt florem aëris cui ſimile quid conantur tingere. Ego autem volo exempla tibi multiplicare. Inſpice ſatores qui ſeminant, quicquid eis ex. * Et illa: Quem cùm de aqua viua interrogaſſem te de proprio, & epiſtolam mihi ſcripſiſti non parùm obſcuram, volo à te quærere ea quæ intellectus meus penetrare nequit. Reſpondit: Quære de quolibet. Et illa: Quare Philoſophi artem ponentes operum,

opus tincturæ nobis eam nuncupant? Respon dit: Vt vulgus seducant, ac magis errare faciant. Et illa: Quid dixerunt, pone in aceto laminam ex duobus existētem corporibus? Respondit: Hoc dictum est pro laminis, nec vllo ab eis nuncupato. Iccir namq; significat. Democritus autem ait: In arte auri, quod dragantum solum vertit aurum in rubiginem. Et illa: Cur ergo Ebur & lapides narrant, ac ossa? Respondit: Iam didicisti quod super hoc respondi: notum habeas, quòd aqua viua fictum nomen est: venenum eorum, quod est aqua sulphuris, eò quòd aqua eorũ cum illa coquitur cum corpore corpus penetrat: quare ipsum venenum nuncupant, eò quòd ineat per corpus Philosophorum, vt venenum per corpus hominum. Marian autem hanc aquam narrans ait: Congelate terram aqua graui, hoc autem fit in prima compositione. Dico autem tibi, quòd aqua sulphuris est aqua viua à plumbo æris extracta, quæ omnia liquefacit & congelat. Primò namque omnia decoctione disposuit, deinde cõgelat, alieno non ingrediente ei. Et scitote quòd hæc aqua continet omnẽ tincturam sibi mixtam. Similiter illa gumma, nostra esto aqua viua. Et illa: Hæc aqua viua est ne vnica? Respondit: Non. Ideoq; in omni opere ipsam tincturam nominamus, videlicet inter lignorum communium, eburis ossium, cutis, pili & figuli: his enim omnibus illam viuam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

iam nuncupamus aquam, eò quòd vbicunq; ponatur, ingreditur, perforat & mundificat. Et nomina ei diuersa postquam composita est de suis speciebus, & decocta imposuerunt, & vocatur gumma. Accipite gumma spinarum & Amygdalarum, & intro vrinæ lactis ac herba maximè in qua nihil aliud quàm crocus est sublimis, eam miscete. Nónne vides qualiter Hermes gratia trinus testatus est, gummam esse compositionum: eius namque compositio est: & prius opus peragentes, eam custodiunt: cùm verò libet ei tincturam miscent, & exinde propositum operantur. Et scito quòd spiritum Lunæ, & omne album ex plumbo æris componitur ex speciebus (spiritibus) miscetur, deinde regitur, & exinde tinctura extrahit, quæ est lapis nitidus macula carens, quo nihil est fortius: & suis speciebus (spiritibus). Ait Agadamon: Nolite Chymiæ nostræ plura imponere ne extinguatur. Iam igitur significaui artem gummæ per se existere sigillatim, & eam esse compositam, eiusque confectionem oportet sigillatim fieri. Ideoque tibi significaui, quòd ipsi fortè ipsam custodiunt regimine peracto priore: cùm verò ea opus habent, eam scilicet continentem, miscent tincturæ: id est, contentum eius cui volunt simile quid agere. Et scito similiter, nisi gumma humori misceatur, comburit & comburitur, ideoq; prisci Philosophi eam humori

leuiter coqui iusserunt: quousque leuiter exinde anima cingens operi nostro conueniens extrahatur. Et scito quod ipse vniuscuiusque lactis terræ, ac cuiuslibet albæ creaturæ nomine, ipsum nuncupauerunt humorem. Principio autẽ tibi, vt cùm eam coquis, ponas cum Lamina humorem, quantum eam cooperit, & coque leuiter, quemadmodum Philosophi tibi iusserunt, quousque eam facias gummam peractam incombustam & inuiolatam. Fella est fictum nomen aquæ Sulphuris, aquæ verò sulphuris, est similiter fictum nomen: qui potest his fellibus per quadraginta dies corpus putrescere, quousque coquendo alteratur, facit venenum tingẽs, quod nunquam deletur, facite venenum fellibus florẽ, & scitote quòd si ignem facias, intensiorem herbarum combures flores. flores coque aqua maris, ne Solis calore comburãtur. Si autem partem coquas, indelebiles flores fiunt. Et scito quòd mare nostrum rubeum omnium marium est tingentius, & quod venenum cùm coquitur & putrescit ac tingit, omne corpus perforat, quod Philosophi omnes lapidis nomine nuncupant Iacinthi, Smaragdi, mechæ & terra. Hoc igitur frater arcanum ex gumma fit Philosophorum, & non est ex venis prout putasti. Iam frater tibi demonstraui gummam lapidis & elementa habentis, quorũ colores diuersi sunt: qui quantò magis coadunantur & regũtur, tantò magis

in vnum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

n vnum vertuntur colorē, quem Philoſophus
omni nomine nominauit. Recipe ex in mari
exiſtētium omnium cœli volatilium, & omnis
terrę lapidib. Et illa: Expone igitur mihi quod
dixit: Sputum Lunæ, & gumma ſunt compo-
tum. Reſpond. Hoc à ſapientibus nouimus
cùm dicunt: Accipe ſpiritum Lunæ ac gum-
mam, ac ſimul liquefacite: poſtquam autem li-
quefiunt, non iuſſerunt nos rubra facere, ve-
rùm eorum flores extrahere aſſerunt. etiá eam
liquefiunt apud coniunctionem ipſam, ſunt ar
cus aquæ coloribus pulchriora, & omnē con-
tinent colorem eis illatum. Cùm enim coadu-
nantur, fit vnus eorum color. Suſcipe quod
Democritus poſuit in epiſtola quarta: in ea
namque terram ſulphuris aquam poſuit, quæ
ex aëris plumbo extrahitur. Aſſerit etiá quod
nihil fit niſi ex ipſa. Sputū igitur Lunæ & gum
ma compoſita ſunt. Et illa: Nonnulli quidem
dicunt quod oportet res accipere coctas. Re-
ſponde eis qui hoc dicunt: Cur igitur Philoſo-
phus non inquit in ſuo opere, accipere argen-
tum viuum rubeum & in corpore Magneſiæ
congela, magneſiæ inquam rubeæ? Et illa: Ve-
rum dixiſti & optimè. Reſponde: Nonne vi-
des qualiter ait. Accipe argentum viuum, & in
corpore Magneſiæ congela? Et illa: Verum di-
xiſti & optimè. Reſpondit: Nonne vides qua-
liter ait: Accipe argentum viuum & ei corpore
Magneſiæ congela? Illa autem magis nouit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quid dixit, & quod agere se oportet, omnia ti
bi exposui, & quod in vno loco causa inuidiæ
celaui via metus, in alio loco huius epistolæ
tibi exposui, & nihil dimisi obscurum, & quid
ipsis significant nominibus patefeci, ita vt ho
arcanum non insipientibus patefiat. Et illa:
Expone igitur mihi. Cur Philosophus post
quam nummum aureum nominaret, æs nun
cupauit? Respondet: Vt scias quod æs apud se
est rubeum, & nummus & aurum. Igitur apud
se est aurum, nec fœmina. Respondēdum non,
sed nomen fictum. Et illa: Nūmus igitur quid?
Respondet: Non est nummus nisi ficto nomi-
ne. Et illa: Æs igitur? Respondet: Est æs ve-
rum cùm dealbatur, & fit rubeū. Philosophus
namque cùm dealbatum est, & eum rubifica-
tum est, aurū ipsum dixit. hoc autem ęs quam-
plurimi ignorant: qui verò ipsum nouerit, ma-
chinatur in regendo, quousque confectionis
colorem exinde in Iccir operetur, & auri nun-
quam colorem in Iccir auro & nummo misce-
tur. Et illa: Expone igitur mihi quod dixisti,
quòd Philosophi duos modos in libris suis po
suerunt: Vnum verum, Alterum verò falsum.
Respondet: Notandum quod ad verum descri
bendum, nunquam verbum vnius posuerunt,
quin plurima cum eo falsa ponerent, & simu-
latis nominibus ipsum transfigurarent: qua-
re neminem inuenimus merum verbum po-
suisse à falso denudatum, excepto hoc, cùm in-
quit:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

uit: Scitote quod nulla tinctura fit vnquam
nisi ex rubeo lapide. Cæteri autem Philoso-
phi hūc lapidem dissimulauerunt nummum,
paucos eum liuidum, rubeum, colorem po-
morum, coloratum floris, viridem, citrinum,
croceum, & nigrum, & omnibus notificaue-
runt coloribus. Et illa: Quam studiosius hunc
lapidem celauerunt? Respond. Ipse est clauis
operis. Terram autem celauerunt multiplica-
tione nominum, sicut & lapidem, inquientes
esse arenam, eò quòd ipsa est, qua colores ex
suis extrahuntur elementis. Optimum æs a-
pud nos est rei, & qui noscit æs rei in sua an-
gustia moritur. Absconde igitur ipsum simi-
liter, si queas, & scito, quòd fortè melius eò
quòd in venis suis exigerit. Et inspice Fella au
ro mixta & minus ipsa, namque quæ tuæ com-
positionis perfectio sit, rem tibi demōstrat. Et
scito quòd nisi aliquantum sit huius naturæ, in
vnoquoque Felle quo huiusmodi æs in terra
vtuntur, non habebit robustum splendorem,
nec permanentem. Oportet te igitur in vna-
quaq; cōpositione exinde habere quod ipsum
decoquit. Et scito, quamuis roborare oportet
te argentum viuum, accipere, & cum sulphure
coquere: & si vis, pone de ipso in vitreum va-
sculum, fluet, absorbet. Statim autem tibi nar-
raturus sum, in proprio loco qualiter absemet
operatur. Misce igitur absemir argentū viuum
& sulphur (magnum enim quid operatur, &

potiſſimùm ſi argentum viuum de ſtanno fuerit) tunc primum argentum viuum ſecundum argentum viuum cēſetur. Et ſcito, quòd Morsmathe non fuit ex Ioue. Nemo igitur ſapiens iactat ſe ſcire plumbum æris, colorem æris & ſcutum, quæ non alteratur, nec diſſoluitur, nec variatur. Hoc igitur eſt quod Maria ait: Congelate lac fici in gummum. Coagulatur enim prout coagulum lacte roſarū: & putreſcit per plures dies, nec te tædeat. Et ſcito quòd res quæ dealbantur æs, intrinſecus, & extrinſecus ſunt, quæ ipſum tingunt intrinſecus & extrinſecus: quare ſcilicet deſcripſimus in venerabilibus libris noſtris, de primo ad Sarrantantá, & alijs nihil aliud niſi verum poſuimus. Et illa: Igitur expone mihi quod dixiſti, neminem Philoſophorum inueniſſe, qui eleuatum in affirmatione vno nomine nuncupauit. Reſpon. Nunc & hoc ipſum dico, æs tamen corpus magneſiæ argentum viuum ipſum vocant. Et illa: In hoc igitur eſt verum? Reſpondet: Minimè. Et illa: Quare? Reſpondet: Eò quòd iſta nomina ſumpta ſunt, ab his qui in eo compoſita ſunt ſpeciebus, eò quòd argentum viuum non fit, niſi ex corporibus liquefactis. Ideoq; Democritus ait: Cambar & argentum viuum ex corporibus extractum. Et illa: Expone mihi aquam ſulphuris mundam, quæ eſt omnia. Reſpondet: Iam tibi notificaui, quòd ſi aquam ſulphuris aptè opereris, aurum exinde facies,

aurum

urum inquam purpureum, quod est intẽtionis perfectio. Et illa: Quid igitur Philosophus ait, quodlibet corpus dissoluere, & omne corpus tingere? Respon. Aqua sulphuris munda, quod tingens est & tinctura. Et illa: Qualiter tingitur? Respon. Tingitur in putrefactione. Quomodo autem tingit? ait, coque ipsam in igne stercoris. Tingens igitur & tinctum per ipsam fit, in qua est tinctura cuiuslibet corporis. Certum igitur habeas, quòd nulla tinctura fit vnquã, nisi per aquam sulphuris mundetur.

ROSINI AD SARRATANTAM EPISCOPVM.

VENERANDE Pater, aures inclina & intellige dicta mea, scilicet quòd materia omnium metallorum, est argentum viuum decoctum, & imperfectum in ventre terræ, calore sulphureo decoquente, & secundùm veritatem sulphureã in terra diuersa procreantur Metalla, cùm sit eorum primordialis materia vna, & eandem naturaliter, sola actione, videlicet, maiori & minori, adueniente, vel non adueniente cum temperantia: & in hoc omnes Philosophi cõcordant. Et hoc demonstrabo tibi: quia omnis res est & fit ex eo, in quod resoluitur, vt glacies cùm mutatur, me-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

diante colore in aquá mutatur, ergo prius fuit aqua: ſed omnia metalla vertuntur in aquam argenti viui: ergo prius fuerunt argentum viuum. modum autem quærendi, eos in argentum viuum inferius demonſtrabo. Hoc poſito ſoluitur, opinio eorum qui dixerunt, ſpecies metallorum tranſmutari non poſſe, verum eſt vt ipſi dicunt, niſi primo reducantur ad eorum primam materiam. Reductio verò eorum in primam materiam eſt facilis, ergo tranſmutatio etiam poſſibilis. Patet hoc. nam omne creſcens vel naſcens multiplicatur, vt patet in hominibus, animalibus, arboribus: quia ſicut ex vno grano mille grana procreantur, & de vna arbore infinita procedunt, & diuerſæ fiunt arbores, etiam ſic mineralia multiplicantur cùm in terra naſcuntur.

Ex prædictis patet ſubtili intuitu, Philoſophum verum dixiſſe in ſuis verbis obſcuris, licet autem dicat, quòd lapis noſter eſt ex quatuor elementis, & ipſum eleměto comparant, vt poſtea oſtendetur. Qualiter autem ibi quatuor elementa ſunt, dixerunt quòd lapis noſter eſt ex corpore, anima & ſpiritu, & verum dixerunt. nam corpus imperfectum comparant corpori perfecto: quia eſt infernum, & aquam ſpiritum dixerunt, fermentum verò animam dixerunt: verè ſpiritus eſt, vt ſuprà dictũ eſt: quia corpori imperfecto vitá tribuit, quam priùs non habebat, quamuis imperfectum videbatur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ebatur, tamẽ ei vitam tribuit, & in meliorem
ormam producit. Et nisi corpora vertantur
n non corpora, vel non corpora in corpora,
ondum operandi viam inuenistis. In hoc ve-
um dixerunt: nam primum tempus fit aqua,
hoc est, argentum viuum: & sic fit incorpo-
eum: deinde fit corpus. Et quidam conuer-
ere naturas, & hoc est verum. nam in nostro
magisterio primò facimus de grosso gracile,
de corpore spiritum, & postea de humido sic-
cum, de aqua terram, & sic conuertimus natu-
ras, & facimus, & quòd inferius infertur ad su-
perius, vt spiritus fiat corpus, & corpus fiat
spiritus, & sic in principio operis nostri in so-
lutione laboramus, & illud quod est inferius
ad illud quod est superius, & totum vertitur
in terram. patet ergo quòd lapis noster est ex
quatuor elementis. Est autem corpus, anima
& spiritus & aqua lapis noster, vt dicunt Phi-
losophi, & fit in vno vase, & verum dixerunt.
nam totum magisterium nostrum fit cum a-
qua nostra, & ex ea. Nã ipsa corpora soluit, vt
dictum est, non solutione prout credunt quòd
vertatur in aqua nubis, sed solutione vera Phi-
losophica, vt vertitur in aquã ex qua fiunt me-
talla, & tunc ipsa calcinata, & in terram reda-
cta, ipsã eadem corpora in cuius rem transfer-
tur, & ea in se incærat, substantit, & dealbet ac
mundificat Latonem iuxta verbum Morieni
dicentis: Quoniam azoth & ignis, Latonem

abluant ac mundificant. Laton autem eſt im-
mũdum corpus, azoth arſenicum deſtillatum,
& corpora diuerſa coniunguntur, præparata
modo prædicto, coniunctione tali, quòd non
poteſt ignis potẽtia vel actu ſeparare, ab ignis
combuſtione. Et eorũ mutatio in eiſdem ſub-
limat corpora, nõ ſublimatione vulgari, quam
intendunt idiotæ credentes, quòd ſublimare
eſt ſuperiùs aſcendere, & ideo recipiunt cor-
pora calcinata, & miſcent ſuperioribus ſubli-
matis, ſcilicet Mercur. arſenico, & faciunt per
ignem fortem ſublimari corpora: & aſcendere
cum ſpiritibus, & dicunt corpora eſſe ſublima-
ta, cum ſuis deluſi: quia inueniunt ipſa poſtea
immunda. non enim eſt noſtrûm ſublimare,
ſurſum aſcendere, & de craſſo & corrupto ter-
ram facere nigram & impuram. Vnde ſubli-
mare apud nos idem eſt, quod ſubtiliare, quod
totum facit aquam nigram, ſic ergo intelligo
ſublimationem: quia multi in hoc facere dece-
pti. aqua enim Mercurij dicitur, qui mortificat
& viuificat, & apparere facit colores nigros in
mortificatione, dum terram in aquam conuer
tit, & poſtea apparent multi colores ante deal-
bationem: Quorum vnus eſt finis, ſcilicet al-
bedo: in cuius procreatione, aqua corporis fer
mentati. Ideo infiniti colores apparent, tot
quod in mundo excogitari non poſſunt. Qui-
dam vocant ipſam æs vnum. Eximundus in
Turba, & Morienus: Scitote quòd nulla ſit tin
ctura

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ctura sine ære nostro, & infinita posuerunt nomina, ne ab incipientibus perciperentur: quocunque autem modo ipsum vocarunt, vnum & idem est apud Philosophos. Et dicit Morienus: quòd scientia nostri magisterij assimilatur ordini creationis hominis. Nam primo ibi est Coitus. 2. Conceptus. 3. Prægnatio. 4. Ortus. 5. Nutricatio. Hoc vnum faciam te intelligere, quoniam sperma nostrum est argentum viuum. Cum terra coniungitur corpori imperfecto quę terra nostra dicitur: Quia terra est mater omnium elementorum, quem coitum appellant, dum terra incipit aliquantum retinere de arsenico secum: tunc dicitur conceptio cùm masculus agit in fœminam. Et hoc est quod Philosophi dixerunt: Quoniam magisterium nostrum non est nisi masculus & fœmina, ac ipsorum coniunctio, adueniente aqua, id est arsenicum, in terra crescit multum & augmentatur, & euenit, quando terra est dealbata, tunc prægnatio appellatur: quia iam est prægnans. Deinde fermẽtum tangit cum corpore imperfecto præparato, vt dictũ est, quousque fiant vnum corpore, specie, & aspectu, & tunc dicitur Ortus: quia tunc natus est lapis noster, qui vocatus est rex à Philosophis, vt in Turba dicitur: Honorate regem nostrum ab igne venientem, diademate coronatum, & educate vsque ad perfectam ætatem: cuius pater est Sol, mater verò Luna pro corpore im-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

perfecto: Solem verò pro corpore perfecto. & sequitur nutrimentum, vt magis augmentetur, quanto plus nutriretur in lacte suo & spermate, ex quo fiunt abundè, imbibetur verò arsenicus sæpe ac sæpius, vtque bibat duas partes, & hoc sufficiat.

Descendamus ergo ad practicam. Dixi ergo tibi, quòd omnium primò debent corpora ad primam materiam reduci, quod est primũ opus. Accipe ergo libram vnam, ita quòd sit limatura munda, & misce decem libras cum arsenico, terendo, & incerando cum sale modico, quousque totum sit amalgama. Postea in alienis cum aqua sua benedicta terrã in aquam resoluit continuis destillationibus, donec tota fuerit resoluta in argentum viuum. Hoc vocant primum opus. Secundum opus sequitur, & fit sic. Aquam hanc pone in vase fictili super ignem lentum, donec videas insuper sic in nigredinem apparere, quam remoue subtiliter quáto melius poteris, ita coque & nigredinem tolle, quousque appareat nihil nigredinis, sed aqua appareat clara. sic habes terrã & aquam. Sequitur tertium opus & fit sic. Accipe terram istam, pone in vase vitreo, & superfunde de aqua benedicta, id est, quousque nihil emineat, vt natet super eum quatuor digitis, coque eam leni igne per vnum diem, & iterum aquam im pone, & coque sic deinceps quousq; terra fiat alba & clara, & hoc est quod Philosophi dixerunt.

runt. Hæc terra cum aqua ſua putreſcit & mun dificatur, quæ cùm putridæ fiunt auxilio Dei, totum magiſterium dirigitur: quia mundificatur & dealbatur, vt dictum eſt: quæ cum prædicta terra mediãte calore inſpiſſata fuerit, decoquas cum forti igne in cucurbita cum forti alembico ſuperpoſito, & terra in fundo remaneat calcinata. Nunc autem de fermento, quocunque volueris quartam partem ſui adde, id eſt, ſi fuerit lib. 1. corporis imperfecti ex fermẽto, ſit quarta libræ. Fermentum verò eſt Sol & Luna, & non ſunt alia fermenta. Et fermẽtum ſic ſolutum, & terra factum ſicut corpus imper fectum, eodem modo & ordine præparatum ſimul coniunge, & imbibe cum aqua prædicta per nouẽ dies vel plures, & tere cum aqua ſua, & imbibe & coque vt priùs, & hoc toties reitera, quouſq; duo corpora in vnum reducantur, quod perpendes quando color non variatur. Demum ſequitur quartum opus quod ſic ſit. Iterum ergo tere eam & deſuper funde aquam prædictam per ſe paulatim, quouſq; bibat dum bibere poſſit, ſemper eis dando nouã aquã. nam in iſta coniunctione corpora & ſpiritus miſcentur, & vnum fiunt cum eis, & conuertitur in naturas ipſorũ: ſic fermentum coniungitur cum corporibus prędictis mundatis: quòd autem non priùs coniungitur, propter eorum immunditiam & groſſitiem ac in eis creſcit, & ſuum augmentat numerum.

Num reuertar, Pater Reuerende, ad prædicta singulariter applicando super dicta Philosophorum antiquorum, & verba ipsorum obscura in parabolis abscondita, vt indices verba ipsorum Philosophorum, & intelligas eos vera protulisse. Nam primum verbum nostri sermonis seu operis, est in primam materiam reductio: & illud est quod Philosophi vocarunt solutionem, quod est artis fundamentum, vt dicit Morienus: Nisi corpora solueritis, inuanum laboratis. de qua solutione loquitur Parmenides Philosophus in Turba: sicci quidam olei solutionem audiẽtes: & non ergo solutio Philosophica est imbibitio aquæ, sed corporũ in aquam conuersio, vnde procreata fuêre, vt gelu vertitur in aquam liquidam, ex qua primò fuit. Ecce per Dei gratiam iam habes primum elementum, quæ est aqua ipsius corporis in primam naturam redacta.

Secũdum verbum est, quod fit terra. & hoc est quod Philosophi dicunt: quia ex grossitie aquæ terra concreatur. sic habes aliud elementum, quod est terra.

Tertium verbum est, quod præcessit terræ mundificatio, de quo dicit Morienus: Hæc terra cum aqua sua putrescit & mundificatur, & tũ munda fit auxilio Dei. De qua Philosophus dicit in Turba: Iunge siccum humido, siccum est terra humida, aqua. Ecce iam habes aquam & terram, id est, terram dealbatam cum aqua.

Quartum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Quartum verum eſt aqua, quæ poterit ſublimari euaporato, in aqua ſublimatione affinatur ipſa terra, cùm prius eſſet inſpiſſator cum aqua, & coagula, & habebis terram, aquam & aërem, & hoc eſt quod Philoſophus dicit in Turba. Ipſum dealbatum ſubito igne ſublimate ipſum, quouſque ex eo extrahatur ſpiritus qui in eo viget, qui dicitur Anſer Hermetis, & pullus Hermogenis: tunc remanet terra calcinata in profundo, quæ eſt naturæ igneæ. Et ſic habebis in prædictis præparationibus quatuor elementa, hoc eſt, terra & ignis. De illa terra calcinata quæ eſt puluis, de quo tractat Morienus: Dicens cinerem qui eſt in fundo ne vilipendatis, eſt quidem in inferiori loco, ſed eſt terra corporis tui, quæ eſt permanentium finis.

Poſtmodum cum prædicta aqua fermẽtum pone, quod Philoſophi animam vocát: & hoc ideo, quia corpus humanum ſine anima nihil eſt, imò eſt ſicut terra immunda abſq; fermento: id eſt, eius anima. Nam fermentum ipſum corpus imperfectum præparat, vt diximus, & ad naturam ſuam conuertit, & non eſt niſi Sol & Luna.

Iſtis appropriatis planè ſicut iſta Alus dominatur corporibus, & ipſa ad ſuas naturas conuertunt, & ideo fermentum dicuntur ſecundùm operationẽ in eodem corpore: introducatur quæ eſt eius anima. Et hoc eſt quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

dicit Morienus: nisi corpus immundum mundaueris, & in eo animam miseris, nihil de magisterio direxisti. Igitur fit coniunctio fermenti cum corpore mundato, & tunc spiritus cum eo figitur, ac gaudet cum eis: quia natura grossa subtilis est facta. Et hoc est quod dicit Constantius in Turba: spiritus non coniungitur corporibus, nisi putrefacta fuerint & denudata, & per has coniunctiones maxima apparent mirabilia, ac omnes colores qui in Mundo excogitari possunt, quibus corpus imperfectum coloratur coloratione firma, ferméto mediante: quod fermentum est anima & spiritus, mediante ea anima & corpus coniunguntur, & ligantur simul cum eo in colore fermenti: & sic vnum cum eis: id est, arsenicum in terra. Deo gratias.

INCIPIT LIBER SECVNDVS.

SEQVITVR quomodo termini per similitudinem intelligũtur. Et scias priùs quòd contritio & dealbatio est necessaria, vnde quibuscunque modis res dealbantur & conteruntur, vel subtiliantur, vel diuiduntur, vel separantur, vel quibus operationibus hæc fiunt, vel per quas res ab illis modis, operationibus & rebus receperunt similitudines. Et quia quædam res purifi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

purificantur per diſtillationem, vt per alembicum aquæ: quædam per ſublimationem, vt ſpiritus: quædam per ſolutionem, vt ſales: quædam per ablutionem, vt panni: quædam per combuſtionem, vt calx: quædam per diuiſionem, vt metalla ab inuicem per cineritium: quædam per collationem, vt per pannum vel filtrum, vnde cùm dicitur ſublima, vel aliquid iſtorum intelligas, tunc quòd debes dealbare per modum illum, de quo dicitur, ſeipſum ſoluit, ſeipſum abluit, ſeipſum congelat, ſeipſum dealbat, &c. quæ ſeipſum facit. & hæc eſt inſpiſſatio earum, vel natura adinuicem & earum humiditatem, vt non extrahantur, vel diſſipentur, vel ab eis per fumum diſſoluantur, ſed coagulentur: & hoc fit per ſuum diſſoluantur, ſed coagulentur valde, abſconditur à Philoſophis.

Quaſcunque actiones autem nominant, intellige ſemper hæc fieri, actione caloris ignis certi, qui non facit ſublimare: quia ita lenis eſt: nec debes aliquem fumum naturaliter eleuare, propter ſui debilitatem, vnde ſi talis eſt, vt quaſi eleuat, nec eleuet bonum eſt. Et quaſcunque res nominant, per quas iſta fiunt, ſcilicet albatio, contritio, ſemper intelligere debes naturas hæc facere, vel eſſe qui hæc faciũt, & illas eſſe etiam modum occultum Philoſophorum, per quam conſeruãtur humiditates, & non diſſoluũtur ab inuicem, ſed coagulãtur.

Nam se conseruant ab igne, & se coniungunt, dealbant, & coagulant. scias hoc, & hæc est doctrina generalis, scilicet de modo, actione & rebus huius artis, & ad omnes libros huius scientiæ intelligendos ad faciẽdum Iccir: scias hoc. Sequitur de operationibus: Calcinatio vno modo fit ad sponsalitium, ad fermentum, ad corpus, nisi quod in calce Lunæ ad fermentum non debet esse res rubea, & fermentum est de albo, & ideo est per album, & calx partis ad fermentum. Ad eam non conuenit incerare, neque sublimare, neq; indurare. Lauatio est, vt dixi, subtiliare naturam, & nõ partes ingrossare. Induratio est exercitatio: quia postquã ibi est multa humiditas, aufertur cum magna fortitudine siccitatis, & sequitur læuationem. Et inceratio sequitur lauationem & indurationem, quæ fit cum sale Ammoniaco soluto, & aquam lapidis sub fumo. Sublimatio sequitur incerationem, & fit cum quatuor spiritibus, sicut in alijs corporibus, & non mittitur in isto argẽtum viuum nec in alijs, sed cum sulphure auripigm. sale ammon. alkali, ac corpore taliter aptato, de vnoquoque tres libras. Postea sequitur solutio, & fit cum sale ammon. alkal. solutio de sale gemmæ, & solutum leuatur cum aqua salsa & dulci, donec fiat nitidum & clarum ac purum, vt debet esse. Tres res debes mittere in solutionem, rem quæ humectat, quæ diuidat, & quæ lauet, & cum illis fac

omnes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

omnes solutiones: scilicet humiditatem, lauationem, fusionem, calcificationem, indurationem, cerationem, & sublimationem: intellige hîc illas res vnam esse in essentia, tres tamen in actione. Et solutionem finis sequitur operationis: quia omnia complentur per hoc, & est vltima de omnibus operibus. Scias præterea quomodo non recipiant se inuicem, nisi sint optimè mundata: non enim recipit spiritum corpus, nec spiritus corpus, ita quod spirituale sit corporeum, & corporeum spirituale, nisi vtrunque eorum sit ab omni sorde optimè & perfectissimè priùs defecatum: sed cùm mundata fuerint, amplectuntur se, & fit ex eis operatio perfecta, & eriguntur corpora à spiritibus in examinatione, & spiritus tenetur ac ligatur cum corporibus super ignem. Qui hoc secretum ignorat, ab opere manum suspēdat, donec ipsum sciat: quia non habebit suo proposito finem antea quàm valde nota.

Vnde dico tibi, quòd hæc res est vna, vas solum, coctio sola. iunge corpus animam, & coque donec moriantur: quia dicit Philosophus: Qui mecum moritur, mecum ponitur: ergo spiritus cum corporib. debent simul mori, & de spiritu & de corpore fit lapis, per decoctionem nostram cuius vna pars multas Philosopho congelat. Nota spiritus & anima cùm extrahuntur à corpore, corpus remanet mortuū, redde sibi animam suam, ac tunc ruūt, & scias

quòd mortui resuscitati perpetui sunt. Item Sol & Luna pręparata sunt, fermenta metallorum in coloratione. Et scias calcem Solis in aquam resolutam, & cum spiritibus congelatam, metalla præ cæteris partibus in colorem tingere. Nota etiam quanto aquæ cum quibus spiritus imbibuntur, sunt magis acutæ & penetratiuæ, tales meliores sunt. Item omnis putrefactio fit in humiditate, & omnis terra cum aqua putrescit. Item multæ sunt calcinationes, sed melior est cum argento viuo & igne: id est, cum aqua vitæ dum ablutus est, vt in primo dicitur, venenum mortiferum: ita multæ sunt imbibitiones, sed melior est argent. viu. scilicet quando corpus redactum est in argen. viuum. Dicitur etiã sanguis: Item Mercurius est spiritus & anima, & quando animam ipsius extrahes, sublimabis ipsum vsque sit sicut sal, & tunc est spiritus: quia anima, id est, humiditas recessit. si soluatur, post congelationem remanebit in eo humiditas: id est, vera solutio metallorum fit cum primario, in quo aurum in argen. viuum solues. illa est terra aqua corporis, & in illa putrefiunt corpora, & dominus lapidum est Alocinem & vitriolũ. Quando corpora calcinantur & soluuntur cum spiritibus ablutis, & coniunguntur, tunc fit coniunctio firma. Nota quòd corpus cõuertitur in animã, & anima in spiritum: collige ergo spiritũ, & animam, & adde quãdo necesse est, & cũm ipsum

solutum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

lutum eſt corpus, tunc non requieſcit ſpiri-
s, niſi coniũgatur cum eo corpore à quo ex-
actus eſt ille ſpiritus: tunc enim tempore eſt
ixir perfectiſſ. & dirigitur in formã fugitiui.
cùm nigrum ad hunc modum peruenerit,
tatus eſt per hunc effectum ſpiritus, ſicut La
s ferrarius de quo ignis excutitur. Corpus
go ſolutum congela, quod pulchrius eſt o-
ni re mundi. Et nota, quòd corpus non de-
illatur, niſi priùs ſoluatur: quia aquam ipſius
on ſeparatur ab eo, donec ipſum perfectè de-
bet, vel rubificet. Multas vias probaui, ante-
uam ad veritatem perueniſſem, ſed permiſi
um in tantum ſiccari, & non potui eum plus
ccare in die, quàm ter.

EXPLICIT II. PARS.

OSINI DE DIVINIS Interpretationibus.

PRIMÒ ſciendum, quatuor eſſe modos principales elementorum, adin uicem conuertendi, ſoluere, abluere, reducere & figere. Soluere eſt roſſum in ſimplum facere: abluere, obſcurum n lucidum reddere. Reducere humidum ſuer ſiccum, imbibere, figere volaturum, ſuper orpus ſuum dominare.

Soluere ergo eſt diuidere, corrumpere, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

naturam primam facere. Abluere eſt in hu[illegible]
ditatem deſtillare, calcinare. Reducere eſt [illegible]
cerare, imprægnare & reſublimare. Figere [illegible]
deſponſare, ſoluere & regulare. Primum g[illegible]
nus ergo operis Lapidis eſt diſſoluere, ſecu[illegible]
dum deſtillare, tertium calcinare terram & d[illegible]
albare ſublimando, quartum reſoluere, deſt[illegible]
lare, calcinare, & recoagulare: vnde ſcire cu[illegible]
Mercurio ſublimare, nō eſt aliud niſi cinis q[illegible]
dat quod non habet. Vel aliter, cùm humidu[illegible]
radicale de auro extrahit, non eſt aliud niſi c[illegible]
nis qui non dat quod non habet: quia ſub[illegible]
matio tegit artem ſicut palea granum. Et no[illegible]
quòd ſulphur & ſulphura, auripigmentum [illegible]
auripigmenta, & zandaric, iſta omnia ſunt no[illegible]
mina aquæ diuinæ, id eſt, Mercurialis perf[illegible]
ctorum corporum, foliatæ, mundæ: cuius de[illegible]
albatio eſt preparatio eius per ſublimatione[illegible]
quæ eſt deſtillatio, donec fiat alba lucida, i[illegible]
qua non ſint ſordes. & hæc eſt ſublimatio Me[illegible]
curij, & zandaric. Sed ablutio corporis eſt re[illegible]
ductio aquæ ſuper illud tamdiu, quod non re[illegible]
maneat aliquid in eo de anima quæ eſt tinctu[illegible]
ra, quòd non aſcendat cum ſpiritu. Cùm ergo
acceperis animam, & anima in iſta aqua & ni[illegible]
hil remāſit ex ea in corpore, tunc abluiſti cor[illegible]
pus à ſordibus ſuis. Innuit per hoc Philoſo[illegible]
phus, totam extractionem totius ab eo, vt li[illegible]
beretur cinis à cinere mundus, in quo non ſi[illegible]
pinguedo quæ prohibeat ipſum ab operatio[illegible]
ne,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

e, QVI ME MISERCVLAM: id eſt, me habentem materiam Mercurialem & lunarem, offenderit, ſcilicet ignis incenſione & aqueitate mea: id eſt, manſione domus meæ diſperserit: id eſt, exhalare fecerit, do plagã in faciem ſuam: id eſt, læſionem, quæ edentatos facit, & multas infirmitates generat per fumum per quem fugam capiet: id eſt, ab opere ceſſabit. Ubi ſignificat euitare ignis nimiam incenſionem: quia in eo Mercurius eſt ſpiritus, qui ſi exhalauerit, totum opus ceſſabit. Et qui me habentem Lunarem & Mercurialem materiam de loco meo: id eſt, de corpore æris abſtulerit: id eſt, ſublimare fecerit, vi: id eſt, per vim putrefactionis & ſolutionis, ac dilectum meum: id eſt, pinguedinẽ ſolarem mecum: id eſt, eum humiditate Lunari vinculauerit: id eſt, in vnum corpus coniunxerit, SAGITTA EX PHARETRA NOSTRA: id eſt, argent. viuum corporis noſtri vindicabunt: id eſt, regenerabunt nos in vitam per quã non erit vltra mors. Nota ſermonem ſapientis, cùm dicit: Seruus rubicundus candidam duxit vxorem, & per coniunctionem omnem, progeniem ſuperauit. Raſis: Quando hoc oleum, rub. & argent. viuum in vnum ſunt, non peruenitur, donec Sol & Luna, coniungantur per eam mixtionem vniuerſalem. Et Raſis: Iungite maſculum ſerui rubei filium ſororis ſuæ odoriferæ, & vobis artem gignent: & nolite eis alium iungere.

alapa

Nota de aquila quæ habet aures extensas i
pedib.& dicitur in sermone vindicabunt:sict
moritur & dirimitur eodem modo, reuelatu
& regeneratur,vt dicitur, in Turba & spiritus
Dominium præter dominum, seu excessur
mobilitatis nostræ: id est, reuelatus scilice
transmutationis. vnde Morien. Omnis festi
natio in hoc opere procul pellatur.Et Rasis:I
hoc negotio si agendi difficultas ac tædiosa fa
tigatio opificem negligentem efficiat, ipsun
expectato gaudio priuat, spem suffocat,effica
ciam interimit:vnde vehementia cauenda est
Ideo dicit se propter excellẽtiam materiæ mu
tationis nostræ inclusæ,incarceratæ,obstruct
vndique lento telo,& ęquali armati fuerimus
id est,de corpore propagationis nostræ:id est
patre & matre, Sol & Luna: qui enim robo-
rant,ad pugnam telis subseruientes fermen-
tum eundem sibi sunt, peribunt, corrumpen-
tur,& morientur.

Fermentum enim idem est quod corruptio
Latinè, vt in Turba dicitur: anima à corpore
separatur,& erit corpus suum anima: id est,tin
ctura in materia & coloribus vilibus delitescit
naturaliter: quia de natura sua vilia sunt, & in
luto ac sterquilinio latêre volũt & sola opera-
tione omnium preciosa sunt: scilicet his colo-
ribus, & humiditate animali, & pinguedine
solari denudati fuerimus, & balneati: id est,
mundati donec secundùm Seniorem nihil de

tinctura

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

inctura in corpore remaneat, quod non aſcen
dat cum ſpiritu humido, qui madefecit ea. Tũc
enim perfectè abluiſti corpus. Vnde Raſis:
Summè cauendum, ne in elemento, quid alte-
rius elementi ſit relictum, quia hoc reliqua o-
mnia Elementa corrumpere ſolet: & ſiccum
corpus bene lotum eſt, tunc animæ noſtræ:
id eſt, tincturæ mortuæ in corporibus noſtris,
& extractæ, & extinctæ in terra apparebunt:
id eſt, manifeſtabuntur. lucentes enim poten-
tiæ albedinis & rubedinis in aquam alba. vn-
de Senior pręparator perduxit ipſam, ad iſtam
præparationem decoctionis, C. albedinem, ſit
certus illum perueniſſe ad terminum, qui eſt
tingens & penetrans. Raſis: Eum ignis can-
dorem lactis ſuſcipiat, nulla ſuſpẽſionis ambi-
guitas relinquitur: vnde oportet, quod feci-
bus vilibus induatur: id eſt, nigredine ſum-
ma in principio operis apparente, quæ eſt E-
thel eius, vt dicitur in Turba, huiuſmodi au-
tem viliſſimum qui eſt, quia in vicis, & plateis
eiectus inuenitur, & pedibus in ſterquilinio
conculcatur, & eſt cariſſimus: quia ſine eo non
operatur natura naturas, cuius ſpiritus fere-
batur ſuper aquam, cùm omnia ex eo face-
ret. Lapis ergo noſter aqua eſt, vnde Raſis in
libro Lum. Superuacuè ergo videtur tibi il-
lud deſignare, & nominare, quod nunquam à
te recedit: quia ſi tu morieris, tecum moritur.
& hæc aqua eſt principium operis, quod non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

præcedit aliud, & ſunt tres terræ ſicut exponit Senior. Poſſet etiam tertiò exponi ſic: Licet fæcibus vilibus: id eſt, Veneribus noſtris denudati fuerimus, balneati, abluti in aqua noſtra, ex qua ſunt ipſa priùs animæ noſtræ mortuæ: id eſt, ingrediens in corporibus noſtris: apparebunt: id eſt, quod intelligatur de nigredine prima ſumma. Tunc ſequens verſus exponatur de albedine prima, propterea tribus in compoſitionibus, & Elementis ſcilicet, pro tribus terreis ſit. & ſi in fonte auri vel argenti, Mercurio in qua natura fit aurum & argentum. Baptiſati: id eſt, mundati & abluti vſque ad lactis cãdorem fuerimus. Et ſpiritus: id eſt, ſulphuris corporis noſtri: id eſt, æris Philoſophici cum patre: id eſt, Sol, qui eſt planetarum Rector, & cœli viator: cum filio: id eſt, quinta eſſentia, ſcilicet aqua Philoſophica: in cœlum: id eſt, ad ſuperiorem partem alembici aſcenderit & deſcenderit: id eſt, per ſublimationem & deſtillationem clarificata fuerit. Animæ noſtræ: id eſt, tincturę, reminiſcuntur: id eſt, fiunt aqua vitæ bene pręparata corpore, mortua viuificans: ex qua procedunt Margaritæ, Lapides precioſi, & Coralli. & ſic habes primam partem totius operis.

Sequitur ſecũda pars quæ ſic fit: Terra Margaritarum: id eſt, terra aquæ precioſæ & luminoſæ, cuius lux oculos perimit, quòd omnis lux & color adornat: vt dicit aſſiduus Senior,

dum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

um tangit aliam terram. si terram foliorum: id est, vestium: folia enim sunt cooperimẽtum arborum, & aqua nostra est vestis terræ aquæ nostræ. vnde ait quidam sapiens: Si nudus ascendit in cœlum, & corpus meum Lunare, amabile, candidum: id est, albissimi ad modum coruscantis marmoris, ac salis albissimi, relucebit, tinget primum opus completum, scilicet albedinis: quia cùm ad hunc terminũ peruenerit, facit quis de omnibus corporibus Lunam. Dein tangit terram tertiam: id est, auri terram, cùm dicit: Corpus verò dilecti mei, scilicet Solis, delectabile, rubicundum, roseum relucebit. Vnde Rasis libro Lunarum: Quod dictum est, totius exordium radicum firmat, & cùm perfectum fuerit Iupiter & Saturnum, superiectum in optimam Lunam conuertit. vnde Morienus ad Kalid. 2. termino. Post hoc dissipa illud, cuius interiora respiciens, & si in eo album remanserit, bene firmatum fixum & fusile, iá duas terras collegisti. quòd si omnes thesauros vendidisses, opus hoc recompensare non posses, cuius vna pars 1000. corporis in optimam Lunam conuertit. Et in Turba: argento magistraliter albato, omnia albantur. magnesia cùm albatur non permittit spiritus fugere: quia natura naturam continet in se. Aliter posset exponi, scilicet de imbibitione & contritione, si sic in fonte auri & argẽti: id est, in aquam vitæ baptizati fuerimus: id est, imbi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

biti & contriti: & sic in vniuersali tingeret opus album & rubeum. sed prima expositio est melior. Dein tangit secundam terram in spirituali: quia per prædictos versus descripsit lapidem Philosophorum, scilicet, aquam viuam ex qua liquebat terram corpus mortuum ex duabus naturis compositũ homogenum, scilicet Solis & Lunæ. Ideo dicit, scilicet parentes: id est, duæ naturæ: vnius generis dilectionis: id est, Sol qui parentes sunt terra mortua, ex qua processit proles solares in aquam, scilicet in spiritu humido, scil. parẽtes dilecti mei: id est, proles de vitæ aqua gustauerunt, significat contritionem, imbibitionem & exiccationem. Et lacte meo lactati fuerint, significant aliam imbibitionem & exiccationem. Et in aluo meo inebriati fuerint: id est, imbiberit multum eius per continuam imbibitionem & reiterationem decoctionis & contritionis, donec plenissimè candidetur. Et in lectulo eorum nupserint: id est, in vase suo commixti fuerint per nimium quod in vnam coëant naturam, per quod scil. ignem exiccantem generabunt filium Lunæ, qui totam parentelam præualebit: quia Sol & Luna de se non tingunt. Hic verò natus, plenus est secundùm Socratem tinctura. Et in hoc patet completio operis primi, quod secundùm Socratem nil aliud est, nisi opus mulierum, scilicet coquere, & ludus puerorum, scilicet patientia & otium: quia

calore

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

calore in vltimo versu descripto, perficit tertiam terram operis, donec imbibatur totum, & in terram vertatur. & hæc est terra Solis. dicitur ergo si dilectus meus: id est, terra dealbata, quæ est aurum sapientum: vt dicit Senior, de qua dixerunt: Aqua nostra non est aurum vulgi, sed hic lapis dilectus albedinis de rimule: id est, aqua rubræ petræ: id est, oleo solari potauerunt, & de fonte matris suæ: id est, aqua Mercuriali Lunæ gustauerint, significat reiterationem contritionis, assationis, imbibitionis Ionæ. Subdit, & vino rubro: id est, calore, & oleo affinis nostri: id est, Solis vnius generis existentis mecum inebriatus, donec totum opus vertatur in terram. & in lecto suo: id est, vase suo, mihi amabiliter accubuerit: id est, coniunctus fuerit: quia natura gaudet naturâ propter conformitatem naturarum, & in amore meo scilicet Lunari sperma suum: id est, pinguedinem solarem. CELLVLAM MEAM: id est, corpus meum, scilicet Lunare subintrauerit: id est, in vnam naturam & in vnum contētum mixtum scilicet forti & vniuersali mixtione & complexione complexionentur, & vaporabiliter se concipiant. Et ero prægnans ac tempore in eo pariam filium potentiss. id est, Elexir infinitæ virtutis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

EXPLICIT LIBER PRIMVS
Rosini de diuinis Interpretationibus.

INCIPIT SECVNDVS.

NOTA quod priùs dixi, quòd spiritus corporis nostri cum patre & filio perficitur: quia dicit Rasis libro Lun. Lapis noster cùm mundi creatione nomen habet, qui est trinus & vnus. vnde Hermes: Fiducia Philosophorum in duabus rebus consistit, quibus adiũgunt tertiam. idem Philosophi vocarunt ipsum imparem. In nullis verò corporibus Mercurius mũdior & perfectior inuenitur, quàm in his tribus Sole, Luna & Mercurio vulgi. Vnde Senior, nihil generat res ex se, nisi ex eo quod est de se & specie sua, quod est homogeneum ipsius. Similiter Adam & omne genus humanum, & omnis res conuenit in suo propinquo & simile sibi secundùm speciem. Incipe ergo in nomine Domini, naturam eius cognoscere. est enim materiæ suæ quod est in eodem & de eodem, nec ingreditur aliud super eo quod non sit ortum ab eo, & est radix eius. Similiter Mercurius est ab eo, & hoc est à quo extrahitur, & est in eo & ex eo, scilicet aqua frialis. Lapis ergo noster est aqua cõgelata: id est, Mercurius congelatus in Sole & Luna, & repugnat igni quan

do est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

do est fixus. Et resoluitur quando est fixus in aquam suam, ex qua cõponitur in genere suo. Vnde Hermes: non conuenit rei nisi quod est propinquius & in natura sua, tunc generabitur proles similis sibi, & statim subiunxit: Humiditas eius est ex dominio Lunæ, & pinguedo à dominio Solis, & hæc duo sunt ei coagulum, & semen mũdum: ideo dicit Aristoteles: Aqua non conglutinatur nisi cum simile sulphure sibi, nec inuenitur in re aliquid simile sulphuris sui, nisi quod est ex ea. similiter summa animalium & terræ nascentium nullo alio subgrediente putrescunt & corrũpuntur, dein germinant & fiunt talia similia illis ex quibus habuêre radicum secundùm speciem suam. Et propter hoc, vt dicit Senior, vt mirabilia immittantur & exeant à sua radice, sed redeunt ad illud vnde fuerunt, & ex quo sunt, nec conuertuntur ex hoc ad aliud. Ei qui dicit ad filiũ, dicit vnum in loco contrario contraria. conclusio fuit. Principiorum naturalium principijs sibi simile generatium per naturam actione caloris diuturni & continui diu reflexus in se, & separabiliter commixtus, congelatur in metallum, cuius est in vase, & secundùm speciem ex qua est radix eius. Et in ratione intentionis inuenta fuit artis possibilitas: & actus ignis est infinitus vt in Seniore dicitur. Hinc homines nominauerunt arsen. Veneris nominibus vulgi animam portatam in aqua sua; &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vocarunt Venerem albam & rubeam, non tamen est. Venus sua facit operationes eius. Satisfecerunt vulgo dicentes: Venus nostra non est sulphur vulgi quod comburit, & comburitur combustione ignis ac corruptionis, sed Veneris sapientum album comburitur combustione albedinis & rubedinis, quæ combustio est dealbatio tota totius operis: vnde duo sulphura & duo argen. viu. dicuntur & sunt talia, quod vnum & vnum dixerunt, & sibi congaudent, & vnum alterum continet. Sequitur ratio in argent. viu. Zenon Philosophus dicit: Scias quòd ipsum est facere & suo, & Deus creauit ex eo omnes numeros. ipsum est origo earum, & est æreum ignis fugitiuum, sed cùm in igne steterit, facit mira opera & alta: & ipsum solum est spiritus viuus, & in mundo talis non est, qualis ipse est: & ipse penetrat omne corpus, intrat ac leuat, & excellit omnia corpora. Ergo cùm se miscuerit alicui corpori ipsum viuificabit, illuminabit, & transmutabit de statu in statum, de colore in colorē dum cum eo mixtum fuerit & coniūctum, & ipsum erit fermentum corporis illius: & tunc erit totum Iccir ob albedinem & rubeum: & ipsum est aqua perennis, aqua vitæ & virtutis, & herba mundificans & lauans. Et ipsum est fors animalium, qui biberit ex eo, viuet in æternum, & ipsum colorem recipiet & est corporum medicina, & ipsum facit corpora colorum

rum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rum receptiua, mortificat & viuificat, Deo volente, deſiccat & humectat, calfacit & refrigerat, & facit opera contraria ſecundùm ſuum continentem. cùm viuum fuerit, & cùm mortuum fuerit, habes quædam opera ſpecialia vt deaurare, ſed cùm mortuum fuerit, ſolutũ habes maximum. Et ipſum eſt ſerpens ſeipſum luxurians, ſeipſum imprægnans, & in die vna parturiens, & ſuo veneno cuncta interficit animalia & corpora, & ignis fuerit, & interficit omnia in breui & longo tempore. Et ipſum eſt fugitiuum ignis, expectat tamen ignem per artificia ſapientum cùm cibatur cum igne, donec expectet, & fiunt ex illis opera mira: ergo cùm tingitur tingit, cùm coagulatur coagulat, cùm ſolutum fuerit ſoluit. Aliud ſeipſum albificat vt vrina, & ad finem rubeſcit. Et ipſum acumine ſuum acutum amarificans, & ipſum eſt medium inter amarum & acidum: eſt aqua non fluxibilis ad ignem mollificatio: eſt congelatio facta leni igne inducens Cryſtallinam ſubſtantiam albam vel rubeam. Sequitur literarum operationum cum ſuis cauſis explicatio, quas quære apud Gebrum.

Calcinatio ergo eſt corporum & ſpirituum corruptionis eorũ deſtructio. deſtruitur enim in eis omnis ſulphureitas defœdans & comburens, quæ ſine ignis vehementia deleri non poteſt alia cauſa: quia omne genus calcinati eſt facilioris ſolutionis: quàm non calcinati.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

calcinantur mollia vt Saturnus & Iupiter, faciliûs quàm dura vt Mars: & de. Ideo dicit Dantius, pręparate corpora & ſoluite ea, ac ex illa aquam imbibite ſpiritus ablutos: tunc ipſi ſpiritus ſubmerguntur in corpora, & corpora in ſpiritibus, & ſic figuntur corpora cum ſpiritibus firma fixione. RASIS: Conuertite corpora in aquam, & ex ipſa terra tunc factum eſt totum. Alpharinus: Quádo corpus purgatum eſt prius & calcinatum, tunc coniungitur cum ſpiritibus ablutis, tunc ipſi ſpiritus ſublimati & fixi illud firmant. Galienus: Præparate corpora & purgate à nigredine in qua eſt corruptio, donec album fiat album & rubeum: tunc ſoluite ambo in aquam ſcilicet ſpiritus & corpus: & congelate ea, & ſic proijcitur ſuper corpus ablutum.

Solutio eſt per humidum & frigidum, vel per calidum & humidum, rei ſiccæ in aquam reſolutio. ſoluuntur autem corpora vt ex eis fiat aqua per quam incerantur ſpiritus & figantur. vnde omne hoc magiſterium fit quatuor modis, aut vt ſolues corpora & ſpiritus firmes: ſpiritus autem debent firmari cum aquis corporum. Soluuntur alia de cauſa corpora & ſpiritus, vt cum aqua ſpiritus ſint coniuncta aquæ corporum, ita in vnum coagulentur, coadiuuentur & firmētur, ne vlterius queant ſeparari: Et iſta ſolutio vniuerſalis facit quatuor Elementa in vnam redire ſubſtãtiam, firmam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

firmam & fixam: quando verò soluuntur ambo, scilicet corpora & spiritus, tūc fit commixtio vicina & particularis, quam adhuc separare potest ignis. soluuntur ergo spiritus duobus modis cum oleo congelationis tartari scilicet super lapidem: alio modo per aquam salis ammon. Est & alia solutio per calorem ignis. Et nota, quòd plus valet solutio ignis, quàm alia: quia quoque per ignem dissoluitur in aërem: solutiones verò corporum fiunt similiter vt spirituum, vt flos æris, atramenti, cerusæ, minij, &c.

Destillatio: id est, per alembicum, & est optima: fit, vt aqua & olea in ascensione sua per vapores magis purificentur & confortentur à prauitate & omni corruptione, ne vlterius putrefiant. Alio modo oleum destillatur, vt amittat humiditatem adustiuam, vt expertus sum in oleo Laurino. dicitur restitutio. pinguedinis est destillatio, donec maneat incombustibilis, & quantò sæpius destillata fuerint, tantò melior erit eorum tinctura. per filtrum destillamus vt aquæ crudæ, vel res solutæ non possint putrefieri, nec secus ab eis separari, nisi per filtrum vnde spissum remanet, & omne purū descendit, vt fit in auripigm. vel arsen. propter eorum oleitatem. Et nota quòd corpus non destillatur nisi prius soluatur, quia aqua ipsius non separatur ab eo, quousque eum perfectè dealbet, vel rubificet. per multos enim annos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

probaui antequam ad veritatem veni. Et nota, quòd vitrum frigidum nunquam depones in caldarium, vel aquam calidam, & contrà scilicet calidum vitrum in aquam frigidam, alioquin statim frangeretur. & quando vis excipere vitrum, permitte antea infrigidari. In fermentatione maximè cauendum est de vasis, ne frangantur. Et nota quòd nisi corpus putrescat, fructum non facit. nam primò oportet fieri putrefactionem, siue solutionem, postea destillatur, nec aliquod corpus credas fieri, nisi priùs per putredinem resoluatur.

Incerantur corpora & spiritus, cùm ex priuatione liquefactionis in ingressu non habeant, mollificentur & fluant, & ingressionem habeant. in nullis autem hæc humiditas creatura propinqua inuenitur, & faciliùs quàm in Venere & arsenico. Modus est, vt toties super partem cerandam multiplicetur eorum sublimatio, donec in ea humiditate manentes fusionem bonam præstent, nec fit hoc ante eorum mundificationem perfectam ab omni re corrumpente: quare bonum esset, vt eorum olea priùs figerentur, vt suprà dixi de coagulatione aquarum. Coagulatio verò fit, scilicet aquarum earum, vel oleorum igne lẽto candelarum paulatim augendo, donec coagulentur. Spacium coagulationis est 3. dierum, & ignis die ac nocte continuari debet. In his ergo consistit tota operatio magisterij. Nota, quando anima

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

anima coniungitur corpori, corpus citò consumitur, & mutatur in aliam substantiam: quia prima eius operatione est nigrum, in 2. magis lucidum, in 3. adhuc magis clarum, ac sic vsque ad 15. vices soluendo & coagulando: & in quãlibet congelatione caue ne aliquid sentiat de sale, sed ipsum laua iterum & iterum. Et nota quòd cũ diuisa elementa & mundificata commixta fuerint, tunc si eorum particulam ordei instar super laminam ignitam posueris, si fluit & tingit suo colore superficiẽ laminæ, bonum est, si non, scias aliquod nocumẽtum accidisse in solutione: quia non bene solutum corpus non habet aptitudinem intrandi. Causantur enim hęc vel ex breuitate temporis, vel ex debilitate caloris fimi. Si penetrat, sed non profundè, fit hoc ex paucitate aëris. nã anima corpus ingrediens per omnes eius venas velociter currit, vt vnguentum: si verò volat pars eius, fit hoc ex multitudine spirituum, nondum fixatorum. si autem prosternatur fluẽs, tingẽs, penetrans in profundum totam laminam, nec euolans, sed relinquat caliginem fumi, hoc est, ex modica clarificatione elementorum separatorum. Dispone ergo substantiam aëream per discretionem, scilicet in corpore cõmunis terræ, & substantiam terream secundùm humiditatem aëris, & calorem & siccitatem Solis vel ignis lenis, donec conueniant & coniungãtur: & tunc adiunge eis duas virtutes operatiuas,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

aquam ſcilicet ad album, & ignem ad rubeum; & ideo, fili, oportet te habere duplicẽ terram imbibitam, vnam ſcilicet cum aqua & aëre, ad albedinem, & aliam imbibitam aëre, aqua & igne elementali pondere, ſcilicet ad rubeum. tunc habebis optata, Deo annuente.

EXPLICIT LIBER DEfinitionum Roſini.

MANDO. Hic eſt lapis non lapis, habet animam & ſanguinem & rationem ſimilem duobus. Sic dixit Mahomet, Lapis qui eſt in hoc opere, neceſſarius de animata re eſt, hunc inuenies vbique in planitie, in montibus, & in aquis omnibus: habentque eum tàm diuites quàm pauperes, eſtque ſimul viliſſimus, cariſſimus, creſcit ex carne & ſanguine quàm precioſus omni cognoſcenti illum: ex illo poſſunt congregari exercitus, & interfici reges: ex illo honorabis quem volueris & inhonorabis. laudetur ergo Deus. Item: Dealeſi Hermes dixit: Ego qui exaltatus ſum ſuper omnes circulos Mundi, vidi quatuor facies natas, habentes vnum patrem. Quarum pars vna eſt in montib. alia in mari, pars verò tertia in foſſis, quarta in cauernis: hic neſcit linguã illius, pater harum adiunxit eas ad vnum, cùm ſe inuicem vidiſſent, locuti ſunt vno ſermone, dicẽtes: Eamus

quæſitum

quæsitum quatuor elemẽtorum naturas, quas de ventre terræ fœminæ adducunt. Item Massarai: Immunditia est in hoc lapide propter quam ipsum homines vilipendent, & tenent quòd non possint eam sequestrare. Idem ex hoc lapide nascitur argen. viuum, quem vocãt multis nominibus. Item locus istius est 4. elementa, & spiritus. 4. ianuæ. 4. & claues quatuor, quarum vna est signum, scilicet ostensio aquæ per alembicum. Item hic lapis non lapis, proiectus est in res, & in montibus exaltatus est, & in aëre habitat, & in flumine pascitur argent. viuum, quẽ vocant multis nominibus, & in cacumine montium quiescit: cuius mater virgo est, & pater non concubuit. Idem lapis in sterquilinijs calcatur pedibus, & sæpe stulti fodiunt, vt eum extrahant, & non possunt eum inuenire. Et ille lapis assimilatur lapidibus minerarum & plantarum, & conuertibilis est in quemlibet colorem, s. album, rub. citr. & in se continet 4. elementa, s. artificialia, s. aquam claram, flauam, rubeam, viridem, citrinam. & dicitur minor mundus, non quòd sit microcosmus, sed quia mundus regitur per ipsum, vnde Geber Sarracenus contriuit, & dealbauit eum 33. diebus in aceto destillato. Et scias quòd Philosophi acetum vocabant sal alkali, & distillatam vrinam, quo euacuato diuide elementa, diuide ipsum æqualiter & proportionaliter contritione perpensa. Ita vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

non ſit in eo diuiſio, nec repugnantia, & habebis propoſitum domino concedente. Mitigo Philoſophus: Lapis noſter quamuis ab hominibus & animalibus pedibus conteratur, tamen propter ſuam induſtriam hominis Geberi, à ſapientibus adamatur, & dicit induſtriam: quia fit induſtria hominis Geberi. Item Malus Philoſophus: Hic lapis eſt ſubtus te, quantum ad obedientiam: ſuprà te, quo ad dominium: ergo à te, quantum ad ſcientiam: circa te, quantum ad æquales. Ariſtotel. Ego nominabo lapidem noſtrum, eſt terminus ãni: eſt enim ouum Philoſophorum quod ineſt in putrefactione & purificatione. Diuide ergo ipſum in 4. elementa, quæ diuiſio fit duobus modis: id eſt, ſine corruptione Solis & Lunæ: & iſta diuiſio eſt vniuerſalis quantum ad intellectum: ſed ſecunda diuiſio diuidit ipſum in ſpeciales operationes. quando ergo habueris aqua ex aëre, & aërem ex igne, & ignem ex terra, & quodlibet horum per ſe diuiſum, plenè habebis artem.

Sume ergo ex lapide vbique reperto, qui vocatur Rebis, & naſcitur in duobus montibus, ex quo volantes ſpiritus in vanũ ſumunt, & non recipies ipſum niſi recentem cum ſuo ſanguine, cuius cibus eſt ex ſanguine, & moratur in ære: & ſi hic lapis non eſſet aëreus, vel aëreæ naturæ, non coniungeretur Mercurio, nec ei cõmiſceretur, nec ingrederetur ipſum: ſed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſed quia ſimiles ſunt, commiſcentur & coniun guntur, adeò vt ignis non ſeparet inter nos. Recipe ergo lapidem Rebis: id eſt, binas res, ſcilicet humidum & frigidum, ſiccum & calidum. Vnde Raſis & Morien. Quod ergo ſecretum expectabis in humoribus euaneſcentibus, ex quibus gignit filios, lapis noſter cal. & ſic. vnde verſus: Dant rebus montes dracones in terraque fontes. Recipe ergo hunc lapidem animalem: id eſt, animam in ſe habentem, ſcilicet Mercurialem ſenſibilẽ: id eſt, ſentientem præſentiam, & influentiam magneſiæ, & magnetis, & calaminarẽ, ac apicem per motum localem, proſequendo & fugando vegetabilem: id eſt, vim ſuam in naturam inditam, communicantem ſuo generi, multiplican tem virtutem influentiæ, vt radix ſtipiti, ſine herbis mineralem: quia de minera extrahitur. Vnde quidam malè intelligẽtes Philoſophos, dicentes: Hic lapis talis eſt res, quæ in te magis fixa eſt, à Deo creata, & tu eius minera es, ac à te extrahitur, & vbicunque fueris, tecum inſeparabiliter manet, putabãt hinc eſſe crines hominis, ſanguinem, ſtercus, & ſed fatui ſunt, cùm dicunt in eo fixa eſt: id eſt, ibi habes ſuam ſciẽtiam, & non in alia re. Et vt homo ex 4. elementis eſt compoſitus, ita & lapis, & ita eſt ex homine, & tu es eius minera, ſcil. per operationem: & de te extrahitur, ſcil. per diuiſionem: & in te inſeparabiliter manet, ſcil. per ſcientiam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Aliter in te fixa, ſcilicet in Mercurio ſapientum: tu eius minera es: id eſt, in te eſt concluſa & ipſum occultè tenes, & ex te extrahitur, cũ à te reducitur & ſoluitur: quia ſine te compleri non poteſt, & tu ſine ipſo viuere non potes, & ſic finis reſpicit principium & contrà. Naſcitur in duob. montibus: id eſt, ex Venere & Mercurio per aſſiduitatem decoctionis naturæ, ex quo iuuamentum ſumunt & omnia volatilia, ſcilicet corpus & ſpiritus: non fixa ab eo ſumunt colorationem, & fixationem. non capias eum niſi recentem & præparatum cum ſanguine ſuo: id eſt, Venere nondum fuſo, vel bene præparato, cuius tibi eſt ex ſanguine: id eſt, vita vel operatio eius eſt ex Venere viua, moriatur in aëre, ſcilicet per ignis eleuationem ſiue ſublimationem & purificationem. & ſi hic lapis non eſſet aëreæ naturæ: id eſt, eiuſdem præparationis, non coniungeretur Mercurio, non eſſet perfecta & firma operatio eorum, ſed quia ſimiles ſunt duo, ambo præparati miſcentur & vniuntur, vt ignis non ſeparet inter eos.

Separabis ergo Philoſophiam, per hanc doctrinam croceum ab albo, rem precioſam, à vili, donec 4. elementa ex vna re proueniant: & iterum 4. in vnum concurrant: quorum radices ſunt aqua, & ignis. appoſita verò ſunt terra, & aër: vniuerſa verò ex vno fiunt: & rurſus 4. vnum: 4. ergo ex vna re ſic fiũt: primò aqua, ſecundò,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſecundò oleum,tertiò ignis, quartò terra. Ex iſtis 4.ita compoſitis & mundificatis,vt fluant ſine fumo & combuſtione, vt permaneant, ingrediantur, & commiſceátur corporibus metallorum,fit Iccir compoſitum.

Et nota, quòd terræ pręparatæ quarta pars, ignis verò vna ſumenda, & cum ea miſce olei prædicti duas partes, & tere in paſtam. Quidam dixerunt 7.partes terræ, alij 12. & verum eſt,primum tamen melius. Alij dixerũt,quòd vna pars terræ tingit 20. Alij quòd vna pars terræ dupli tingit duplum ſui ſeptupli,& ita oſtendit tibi pondera,compoſitionem, & quod eſt melius, & quod eſt prius : fac quod volueris,regimen tamen vnum eſt & operatio vna.

Poſtremò notandum,quinque eſſe neceſſaria huíc operi:id eſt,eſt corporum & ſpirituum calcinatio, ſiue ſublimatio ſcil. calcinatæ rei in aqua reductio fit per potentiam fimi,vel etiam per calorẽ ignis, & dicitur ſolutio 3. Eſt deſtillatio ſcil. per alẽbicum deſcẽſio, 4. Eſt inceratio,ſcil.rei ſiccę coniungens vnguentum ſolutum, quo noſtrum perficitur magiſterium. eſt pater mirabilium, & nubes nubium, & ipſum diſputat cum auro, & concluſit ei dicens : Diſceptabis ne mecum? Ego ſum dominus lapis expectans ignem. Reſpondit Mercurius: Verum dicis, ſed ego te genui, & extrahis originem ex me, & vna pars ex me viuificat multas de te: quia tu es auarus per comparationem ad

me. si quis enim vinxerit me, fratri vel sorori meę viuet, & gaudet, & ero sibi sufficiens, si viueret annos 100000. & ego sum totus absconditus, sapiẽtum & muto omnia corpora in Lunam cum arsenico, & postea in Solem cum sulphure, & in me latet scientia. sublima ergo ipsum & erit fixus, ac tinget decem partes Veneris. Item nota, spiritus corpora ingredi non possunt nisi purgata, & non ingrediuntur, nisi aqua ducantur. Ideo dicit Dantius: Præparate corpora & soluite ea ac ex illa aqua imbibite spiritus ablutos: tunc ipsi spiritus submerguntur in corporibus, & corpora in spiritibus: & sic figentur spiritus fixissima fixione. vnde Rasis: Conuertite corpora in aquam, & illam aquam coniungite aëri: id est, spiritui, scilicet Mercurio, & ex illis duobus iterum fac aquã, & ipsam terram, & factum est totum. Galienus dicit: Præparate corpora & purgate à nigredine, in qua est corruptio, donec fiat album & rubeum, tunc soluite ambo in aquam, scilicet spiritus & corpus, & coagulate, & sic proijcite super corpus ablutum. Quando corpora & spiritus soluuntur, tunc fit solutio vniuersalis, quæ facit & quatuor elementa, & reddit in vnam substantiam firmam & fixam: quando verò non soluuntur ambo, tunc fit mixtio vicina, & particularis, quam adhuc separare potest ignis. Nota quando anima coniungitur corpori, corpus citò consumitur, & mutatur

in aliam

in aliam ſubſtãtiam, & poſt primam eius operationem fit nigrum. In ſecunda verò magis lucidum. In tertia verò iterum magis clarum, donec ad quindecim ſolutiones & coagulationes perficiatur, & in qualibet coagulatione caue ne aliquid ſentiat de ſale, ſed laua eũ perfectè. Item tali modo poteſt omnes ſpiritus augmentare in ſublimatione. Recipe de Mercurio ſublimato, & tere cum eo medietatem ſui Mercurij crudi, & ſublima cum ſpeciebus ſuis receptis, & prius ſublimati. Item imbibe Mercurium ſublimatũ cum aqua Saturni, vel Iouis, vel Lunæ, quod melius eſt, toties, donec currat ſuper laminam. vna pars tingit ei partes Veneris purgati in veram Lunam.

In noſtro magiſterio eſt ſpiritus & corpora: inter ſpiritus quidam ſunt fixi, vt eſſentia calaminaris talck, &c. quidam non fixi, vt argent. viu. arſen. auripigm. Venus, ſalarmo. & ſi ſpiritus per fumum euaneſcunt, nec ſuſtinere poſſunt, & ſunt aliæ ſpecies retinacula ſpirituum, de quibus fiunt aquæ acutæ, vt ſalia & alumina, in quibus ſoluuntur ſpiritus ſublimati & purificati, vt ſimul cùm ipſius ſoluti coagulentur & figantur: quidã verò ſunt quæ ſoluuntur in aquam, & eum ipſis fit inceratio corporũ ac ſpirituum, vt ſunt vitriolum & atramenta. Sed ſcire debes, quæ ſpecies ſint meliores, ad artẽ pertinẽtes: quia multi ſunt qui minus valent, ſecũdũ meã experientiã, & perderẽtur labores

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& expēsæ, & tinctura cum eis inficeretur: quare relinquenda sunt ea.

Sunt ergo hi 4. spiritus principales in arte nostra, arsenic. salarmon. quia sine ipso nō soluerentur, nec ingrederentur spiritus: ipse enim soluit & figit omnes spiritus, penetrat omnia metalla, & mollificat ea. Et scias verum esse, quod experimēto didici: quia non est necesse tibi alium salem cōparare. vtere ergo eo in omnibus operibus tuis: sed hoc scias, quòd per ipsum nec dealbantur, nec rubificātur corpora, neq; transsubstantiantur, sicut per alios spiritus, sed ipse tantùm dat introitum alijs spiritibus: permixtis verò & coniunctis coadunationibus & perseuerationib. ipse recedit, 3. spiritus est Mercurius, cuius diffinitionem, & naturam habes copiosè apud Gebrum. Est materia metallorū cū Venere alba vel rubea & est.

FINIS.

INCIPIT LIBER diuinarum interpretationum & definitionum.

RECIPE lapidem qui est niger, albus, rubeus, citrinus, & auis mirabilis, qui nigredine noctis & diei claritate sine alis volat: ex amaritudine namque in suo gutture existente, coloratio accipitur, à suo verò cruore mera aqua accipitur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tur,ſicut dixit Alexander. Recipe lapidem 4. colorum fili. Recipe volatile volans ſubmerſum,& à ſua rubedine quę ipſum interficit,extrahent ipſam: ab ea repelle vt fiat vnum, & tibi maneat non volando in regionibus, ſed volatu eleues illud, & à radio extrahe ſuam vmbram: ac ſordidum, quia nebula ei ſupereminens coinquinat, & à luce retinet quaſi coanguſtatur,ac à ſua rubedine comburitur. Recipe ergo hanc ſuperiorem aquam corruptam quemadmodum ignis. Laton cineris eſt vnus, quoniam ſe ab eo ſequeſtrat quouſque rubeus æris vitrificetur, fit tibi ſocietas certa, caleſcit & tibi quieſcit. Fili notum habeas,quòd aquæ priùs erat in aëre, deinde habitauit in terra, redde eam tu ad ſuperiora & per ſuos terminos non ineptè omnia coniuncta: deinde ſuo ſpiritui rubeo priori elemento niſi parte eam coniunge. Item Hermes: Recipe lapidem nigrum, lapidem de montanis Indiæ, quod eſt intus,mitte foras, & quod foras eſt, mitte intus. Vnde Raſis,fili,contéplare altiſſima montana, quæ ſunt à dextris & à ſiniſtris, ac aſcende illuc: ibi lapis noſter inuenitur, & in alio monte, qui fert omne genus pigmentorum & ſpiritus vel ſpecies,ibi ſimiliter eſt. Morienus: Conſcendite alta montana arboribus conſita: quia ibi lapis noſter inuenitur, & abſconditus eſt. Item Hermes: A Capite lapidem mixtum, croceum album, & comminuite eum ac ſepa-

rate album à croceo. Idem: Recipe lapidem benedictum, comminuite & lauate lapidem rubeum, de quo extrahitur, qui inuenitur in montibus, & maximè aliquando in cloacis veteribus. Et nota, quòd natura in principio suæ originis intendit facere Solem vel Lunam, ſed non poteſt propter Venerem, corruptum argentum viuum, commiſtum, vel propter terram fœtidam, quare ſicut puer in ventre matris ſuæ ex corruptione matricis contrahit infirmitatem & corruptionem cauſa loci per accidens, quamuis ſperma fuerit mundum, tamen puer ſit leproſus & immũdus cauſa matricis corruptæ, & ſic eſt de omnibus Metallis imperfectis, quæ corrumpuntur ex Venere, & terra fœtida. Documentum huius rei, quòd ex Mercurio & Venere generentur Metalla, eſt: quia etiam ex his duabus rebus naturaliter factis, idem poteſt fieri artificialiter, vt teſtatur Morienus. Sciendum ergo eſt, in veritate ſcientiam Alchimiæ eſſe diffuſam per multos libros & capitula, & in multis ſpeciebus & mineralibus capillis, ouis, &c. & infinitis nominibus nominata, cùm tamen non ſit niſi vna, cuius principium ſuper finem ſuum reſpicit, & ſuus finis ſuper ſuum principium: & vbicunque fuerit, & quibuſcunque nominibus nominetur, non eſt niſi res vna, vnde verſus: Ac ars vnam rem poſcit, quod quiuis bene noſcit: hanc rem aptant: plura tamen hęc

res

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

res eſt. Tantum vna ſimiliter hęc ars non multis eget expenſis, nec magno labore. vnde Morienus: Omnis res quæ magno emitur precio, in hoc opere mendax, & inutilis inuenitur. Quare ergo dicuntur tot ſpecies neceſſe eſſe in arte, ſi tãtùm vna res eſt? Soluit Morienus: Eius radix eſt, vna qui dat & innouat eius colorem. Sulphur eſt quartus ſpiritus, cuius naturam quære apud Gebrum: ex eius vapore inducatur argent. viuum.

Roſini Practica explicit, vel Liber Definitionum.

INCIPIT PRACTICA *Mariæ Prophetiſſæ in Artem Alchimicam.*

CONVENIT Aros Philoſophus, cum Maria Prophetiſſa ſorore Moyſi, & accedens ad ipſam, honorificauit eam, & dixit ei: O Prophetiſſa, audiui ſiquidem multos de te, quòd albificas lapidem in vno die. Et dixit Maria: Vtique Aros, imò & in parte vnius diei. Dixit Aros: O domina quando erit illud, quod tu aſſeris opus Maria? Quomodo albificabimus, deinde addemus nigrum? Dixit Maria: O Aros, nunquam non de parte iſta mortuæ ſunt gentes? An ô Aros non noſti, quòd ſit aqua vel res

quæ albificat Hendragem? Deinde respondens dixit ei Aros: Ita vt dicis est, ô domina in tempore longo. Respondit Maria: Hermes dixit in omnibus libris suis, quòd Philosophi albificant lapidem in hora diei. Dixit ei Aros: ô quàm illud est excellens. inquit Maria: Excellentissimum est hoc apud illum qui ignorat. Dixit Aros: ô Prophetissa, si sunt apud homines omnia 4. elementa, dixit compleri possent, & complexionari, & coagulari eorum fumi, ac retineri die vno, donec impleant consequens. Dixit Maria: ô Aros, per Deum si non essent sensus tui firmi, non audires à me verba hæc, donec compleret dominus cor meum, gratia voluntatis diuinæ. Veruntamen: Recipe alumen de Hispania, gummi album, & gummi rubeum, quod est kibric Philosophorum, & eorum Sol & tinctura maior, & matrimonifica gummi cum gummi vero matrimonio. Inquit Maria: Intellexisti Aros? vtique domina: Dixit Maria: fac illa sicut aquam currentem, & vitrifica hanc aquam diem laboratam ex duobus zubech super corpus fixum, & liquefac illa per secretum naturarũ in vase Philosophiæ. Intellexisti nos, ô domina. Vtique dixit Maria: Custodi fumum, & caue ne fugiat aliquid de illo, & isto mensura igni leui, sicut mensura caliditatis Solis in mense Iunij vel Iulij, & morare prope vas, & intuere cura, quomodo nigrescit & rubescit & albescet, in minus quàm

in tribus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in tribus horis diei, & fumus penetrabit corpus, & spiritus constringetur, & erunt sicut lac incerans & liquefiens & penetrans: & illud est secretum. Dixit Aros: Non dico, quod erit hoc semper. Dixit ei Maria: Aros, & mirabilius est, de isto quod non fuit apud antiquos, nec accessit ad eum per medicationem. & illud est: Accipe herbam albam, claram, honoratam, crescentem super monticulis, & tere ipsam recentem sicut est in sua hora, & illa est corpus verum non fugiens ab igne. Et dixit Aros: Nunquid ille est lapis veritatis? Et dixit Maria: vtique. Verumtamen nesciunt homines hoc regimen cum velocitate sua. Dixit Aros: & postea quid? Dixit Maria: Vitrifica super illud Kibrich & Zubech (aliâs Zibeic) & ipsa sunt duo fumi complectētes duo Lumina, & proijce super illud complementum tincturarum & spirituum & pondera veritatis, & tere totum, & pone ad ignem, & videbis de ipsis mirabilia. Totum regimen consistit in temperie ignis. O quàm mirum, quomodo mouebitur de colore in colorem in minus quàm in hora diei, quousque veniet ad metam rubedinis & alborū: & deijce ignem, & dimitte confrigidari & aperi, & inuenies corpus margaritale clarum, esse in colore papaueris syluestris, mixtum albore, & illud est incerans, liquefiens & penetrans, & cadit eius aureus super in millia & ducenta. Illud est se-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cretum occultum. Tum procidit Aros in faciem suam. Dixitque illi Maria: Leua caput tuum, Aros: quia abbreuiabo super te rem, vt illud corpus proiectum super monticulos clarum, quod non capitur putrefactione vel motu. Recipe & tere ipsum cum gummi Elsaron, & cum duobus fumis, quia corpus cõprehendificens est gummi Elsaron, & tere totum. Appropinqua igitur, quia totum liquescit. si proieceris super ipsam vxorem, erit sicut aqua distillans, & quando percutiet ipsum aër, congelabitur, & erit corpus vnum, & proijce de ipso, & videbis mira: ô Aros, illud est secretum occultum scholiæ. Et scias quod prædicti duo fumi sunt radices huius artis, & sunt Kibris album & calx humida, sed corpus fixum est de corde Saturni comprehendificans tincturam, & campos sapientiæ, siue scholiæ. & Philosophi nominauerunt illa multis & omnibus nominibus, & acceptum de monticulis est corpus clarum, & album. & ista sunt medicina huius artis, pars comparatur, & pars inuenitur super monticulos: & scias Aros, quod sapientes non nominauerunt illud campos siue scholię, nisi quia scholia non complebitur nisi per illud, & in hac scholia non sunt, nisi mirabilia. Intrant namq; & in illa 4. lapides, & suum regimẽ verum est sicut dixi: & illud est primum, scoyare Ade & Zethet, per illud allegoriza vt Hermes in libris suis Scoyas, & semper longificauerunt

ficauerunt Philosophi suum regimen, & simulauerunt opus pro quodlibet, quid non oportet facere illud opus, & faciunt magistrum in vno anno, & hoc non nisi occultatione ignorantis populi, donec firmatum sit in cordibus eorum & in sensib. quia ars non complebitur præterquã in auro, quia est secretum Dei magnum: & qui audiunt de secretis nostris, non verificant ea propter eorum ignorantiam. Intellexisti Aros? Aros dixit: vtique, sed narra mihi de isto vase sine quo non complebitur opus. Dixit Maria: Istud est vas Hermetis, quod Stoici occultauerunt, & non est vas nigromanticum, sed est mensura ignis tui. Cui dixit Aros: ô domina obedisti in societate Scoyari: ô prophetissa an inuenisti in secretis Philosophor. qui posuerunt in libris suis quod aliquis possit facere artem de vno corpore? Et dixit Maria: vtique, quod Hermes non docuit, quia radix scholiæ est corpus indolabile, insanabile & est toxicum mortificans omnia corpora, & puluerizat ea, & coagulat Mercurium odore suo. Et dixit: Ego iuro tibi per Deum æternum, quod illud toxicum quando soluitur donec fit aqua subtilis, non curo qua solutione fiat: coagulat Mercurium in Lunam cum robore veritatis, & incidit in solium Iouis, & lunificat ipsum in Lunam. Et in omnibus corporibus est scientia, sed Stoici propter eorum vitæ breuitatem & operis lõginquitatem hoc

occultauerunt, & hæc elementa tingentoria inuenerunt, & ipſi increuerunt ea, & omnes Philoſophi docent illa præter vas Hermetis, quia illud eſt diuinum, & de ſapientia domini Gentibus occultatum: & illi qui illud ignorant, neſciunt regimen veritatis, propter vaſis Hermetis ignorantiam.

SEQVVNTVR VERSVS.

Maria mira ſonat breuiter quod talia tonat.
Gummis cum binis fugitiuum figit in imis.
Horis in crinis tria vinclat fortia finis.
Maria Lux roris ligam ligat in tribus horis.
Filia Plutonis conſortia iungit amoris,
Gaudet in aſſata ſata per tria ſociata.

EXPLICIT LIBER MARIAE
Sororis Moyſi.

LIBER

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

LIBER SECRETORUM ALCHEMIAE COMpositus per Calid filium Iazichi, translatus ex Hebræo in Arabicum, & ex Arabico in Latinum, incerto interprete.

Præfatio de difficultate Artis.

GRATIAE sint Deo omniũ creatori, qui nos conduxit & recoluit, & docuit, & intellectum & scientiam nobis dedit. Nisi Dominus nos custodiret & conduceret, essemus sine custodia, & sine doctore tãquam erronei, imò huius Mundi nihil sciremus, nisi ipse nos doceret, qui principium est, & scientia omnium, sua potentia & bonitate super populum. Qui dirigit & erudit quem vult, & reducit sua misericordia ad viam iustitiæ. Misit enim nuncios suos ad tenebras, & vias explanauit, & sua misericordia repleuit suos diligentes. Scias frater, quòd hoc nostrum magisterium de lapide secreto, & officium honoratum, est secretum secretorũ Dei, quod celauit suo populo, nec voluit vllis reuelare, nisi illis, qui fideliter tanquam filij meruerunt, & qui eius bonitatem & magnitudinem cognouerunt. Qui enim secretum Dei

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

postulat, necesse est ei hoc secretum magisterij plus quàm aliud. Et sapientes qui illud assequuti fuerunt, aliqua de ipso celauerunt, & aliqua reuelauerunt. Sic enim inueni sapientes antecessores, in hoc cõuenientes in suis libris honoratis. Vnde scias, quòd discipulus meus proprius, Musa, honorabilior omnibus apud me, in ipsorum libris multum studuit, & in opere magisterij laborauit, vnde aggrauauit ipsum eiusdem compositio, & in ea multipliciter dubitauit, & ignorauit similiter rerum compositionis naturas. Et supplex ac humilis pro ipsa, à me explanationem petijt, & directionem eiusdem. Ego autem eidem nihil in ea respondi, nec volui discernere, sed præcepi ei, vt libros Philosophorum legeret, & in eis quod à me petierat, indagaret. Ipse verò abiens, legit plusquam centum libros, prout inuenire potuit: libros videlicet veridicos, secretos, nobilium Philosophorum, & in eis quod petijt, non potuit inuenire, qui tunc remansit ideo stupefactus, & quasi extra mentem positus, etiam per annum continuè in ea perscrutando. Ex quo igitur discipulus meus Musa, qui inter Philosophos, in gradum & modum sapientiæ meruerat computari, sic in compositione eius dubitauit, & hoc ei contingit in ea, quid faciet ignarus, vel insipiẽs, rerum naturas non intelligens? neque rerum complexiones cognoscens? Cùm autem hoc viderem de meo

discipulo

discipulo prælecto, & charissimo, motus pietate, & dilectione eiusdem, quin etiam nutu & voluntate diuina, ædidi hunc meum librum in obitu meæ mortis, in quo prætermisi dicere quædam, quæ antecessores Philosophi retulerunt in suis libris. Et dixi quædam quæ ipsi celauerunt, & nullo modo dicere, aut reserare in scriptis suis voluerunt. Et explanaui, & exposui quædam, quæ ipsi cooperuerunt suis dictis obscuris & figuratis: Et vocaui hunc meum librum Secretorum Alchemiæ. In quo nominaui quicquid necesse est inquisitori huius scientiæ, siue magisterij, iuxta linguam eius intellectui conuenientem, atque sensui inquirentis. Et nominaui in hoc libro, quatuor magisteria magis alta, & meliora, quàm sapientes fecerunt. Quorum sunt Elixir, vnum minerale, & aliud animale, alia verò duo residua sunt mineralia, & non sunt elixir vnum, quorum est artificium lauádi, quod vocant corpora. Alterum quidem est, facere aurum ex azoth viuo, cuius factura & generatio, est secundùm generationem siue ordinem generationis in mineris, in corde & interioribus terræ existentibus. Et hæc quatuor magisteria atque artificia, explanauerunt sapientes in libris suis de compositione huius magisterij. Sed de eis defuit multum, & de eius operatione noluerunt in libris suis ponere, vel si inuenit, nō potuit intelligere, & nihil grauius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

inuenit quàm illud. Et ideo dicam in hoc meo libro, ipsam, eiusque factum. Qui ergo hunc meum librum legerit, legat aliquid geometriæ, & eius mensuras addiscat, vt clibanorum fabricam rectè componat, nec modum eorum excedat, per augmentum vel diminutionem, & quantitatem ignium: sciat & modum siue etiam gradum vasis operis. Similiter videat & cognoscat, quid sit radix penitus & principiū magisterij: & est eidem, tanquam matrix animalibus, quæ in ea generantur, & capiunt creationem pariter ac nutrimentum, quod prædictum est. Nisi res magisterij inueniat sibi idoneum, destruetur factum atque opus eius, & eius operarij quæsitum non inueniēt, nec ipsa res proderit in effectū generationis: quia cùm non inuenerit causam generationis, siue radicem, & ipsam caliditatem, continget in operationibus casus destructionis. Hoc idē in quantitate ponderum est contingens, quæ cùm disconuenit in composito, partibus quidem eiusdem naturæ terminum transcendentibus, per augmentū vel diminutionem, destruitur cum ea proprietas compositi, & fit effectus compositi cassus atq; vacuus. Et ego ostendo tibi vnum exemplum: Nónne vides quòd in sapone, cum quo panni abluuntur & mundificantur, & fiunt albi, generatur in sui recta compositione hæc proprietas, propter æqualitatem, & rectas compositiones, & debitas compositi,

quæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quæ participant in longitudine & latitudine: vnde propter hanc participationem cōuenerunt, & tunc apparuit quod erat in ea de veritate ad factū, & nota fuit inde virtus quæ prius latebat, quam vocant proprietatem, & est virtus ablutionis, in composito generata. Cùm verò quantitas ipsius compositi transcendit suum terminum, & per additionem vel diminutionem, transgreditur ipsa virtus æqualitatis terminum, & exit ad contrarium, secūdum distemperantiam compositi. Et ita in compositione nostri magisterij intellige.

De quatuor magisterijs artis, scilicet, solutione, congelatione, albificatione, & rubificatione. CAP. I.

Et incipio dicere artificium maius, quod vocant Alchemiam, & certificabo dictum meum, & nihil celabo, nec tacebo hîc dicere de eo, nisi illud quod non conuenit dicere, nec est nominare. Dicimus igitur, quod artificium maius, sunt quatuor magisteria, prout dixerūt sapientes, videlicet, Soluere, Congelare, Albificare, & Rubificare. Et hæ quatuor quantitates sunt participes, quarum duæ similiter sunt inter se participes, similiter & aliæ duæ. Et vtraque harum duplicium quantitatum habet aliam quantitatem participem, quæ est maior quantitas particeps post has duas. Et volo dicere, pro ijs quantitatibus, quantitatem natu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rarum, & pondus medicinarum, quæ soluuntur & congelantur per ordinem, nec intrat diminutio, nec additio. Sed hæ ambæ, scilicet solutio & congelatio, erunt in vna operatione, & vnum factũ meruerunt, & hoc ante compositionem: Sed post cõpositionem ipsarum opus erit diuersum, sed hæc solutio & congelatio, quas nominaui, sunt solutio corporis & congelatio spiritus, & sunt duo, & habẽt vnam operationem. Quia spiritus non congelantur, nisi cum solutione corporis, & similiter corpus non soluitur, nisi cum congelatione spiritus. Et corpus & anima, quando coniunguntur insimul, agit vterq; eorum in suum socium, factum sibi similem. Et exemplum est huius, aqua & terra: quia aqua cùm terræ coniungitur, conatur ad soluendum eam cum sua humiditate, & sua virtute & proprietate, quæ in ea sunt, & facit eam subtiliorem, quàm priùs erat, & reddit eam sibi consimilem: nam erat aqua subtilior terra. Et similiter facit anima in corpore, & eodem modo inspissatur aqua cum terra, & fit consimilis terræ in densitate, quia terra spissior est aqua. Et scias, quòd inter solutionem corporis, & congelationem spiritus, non est differentia temporis, neque opus diuersum, ita quòd sit vnum sine alio, sicut non est inter aquam & terram in sua coniunctione pars temporis diuersa, quòd cognoscatur, vel vesperetur vna ab alia, in eorũ operationibus:

sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſed eorum eſt vnus terminus, & vnum factũ: & vna & eadẽ operatio circuit ſuper ipſa duo, & ſimul, ante compoſitionem. Et ideo dixi ante compoſitionem, ne putet, qui hunc librum legerit, & audierit ſolutionem & congelationem, vt dixi, quòd ſit compoſitio quam nominauerunt Philoſophi, quia ſic eſſet in errore ſui facti, & ſuæ ſcientiæ. Quia compoſitio in hoc artificio ſeu magiſterio, eſt coniunctio ſiue matrimonium congelati ſpiritus cum corpore ſoluto, & eorũ coniunctio, & eorum paſſio eſt ſuper ignem. Nam caliditas eſt eius nutrimentum, & anima non dimittit corpus, neç cum eo coniungitur omnimoda coniunctione, niſi per mutationem vtriuſq; à ſua virtute & proprietate, & poſt conuerſionem ſuarum naturarum. Et hæc eſt ſolutio & congelatio, quam priùs Philoſophi vocauerunt. Et ſcias, quòd hanc ſolutionem & congelationem iam celauerunt ſapientes, & loquuti fuerunt in ea ſubtili ratione, ex dictis obſcuris & coopertis, vt ſenſus inquiſitoris ab ipſorum intellectib. elongaretur. Et hoc eſto exemplum dicti Philoſophorum cooperti & obſcuri in eis. Vngite folium cum toxico, & verificabitur in eo vobis principium officij, ſiue magiſterij eiuſdẽ. Et: Operamini corpora fortia cum iure ſoluto, quouſque vtrumq; eorum conuertatur ad ſuam ſubtilitatem. Similiter & dictum Sapientis in eiſdem eſt: Niſi conuerteritis corpora

in ſubtilitatem, vt ſint ſubtilia, & tactu impalpabilia, non dirigetur vobis quod quæritis. Et ſi trita non fuerint, reuertamini ad operationem, quouſque terantur, & fiant ſubtilia: quòd ſi hoc feceritis, vobis quod cupitis dirigetur. Et hoc modo plura verba talia de eis poſuerunt. Nec vllus probantium potuit attingere vllatenus hoc factum talis celamenti, quouſq; apparuit ei bona aperitio documenti oſtenſiua, remoto dubio præcedenti. Et ſimiliter nominauerunt compoſitionem, poſt ſolutionem atq; congelationem. Poſtea etiam dixerunt, quòd compoſitio non completur, niſi cum matrimonio & putrefactione. Et iterum ipſorum dictum poſtea docuit pro ſolutione & congelatione, & diuiſione, & pro matrimonio & putrefactione & compoſitione. Et hoc eſt, quia compoſitio, rei eſt origo & vita. Niſi enim eſſet compoſitio, non produceretur res in eſſe. Et diuiſio eſt ſeparare partes compoſiti. & ſic ſeparatio fuit ſua coniunctio. Et dico quòd in corpore non morabitur ſpiritus, nec in eo erit, nec cum eo vllatenus remanebit, quouſque ipſum corpus habeat ex ſubtilitate & tenuatione, vt habet ſpiritus. Et cûm iam ipſum attenuatum fuerit & ſubtiliatum, & exierit à ſua denſitate, & ſpiſſitudine ad tenuitatem, & à groſſitie & corporeitate ad ſpiritualitatẽ, com miſcebitur tunc ſpiritibus ſubtilibus, & imbibetur in eis, & ſic vterque euadent vnum & idem, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

idem, & non ſeparabuntur, ſicut nec aqua mixta aquæ. Ponatur quòd duæ quantitates participes, quæ ſunt in ſolutione & congelatione, maior ſit anima, & minor ſit corpus: poſtea adde quantitati, quę eſt anima, quantitatem quæ eſt in corpore, & participabit quantitati primæ, & erunt in virtute participes ſolummodo, & operare eas, ſicut operati fuimus, & inde habebis quod cupis, & verificabitur tibi linea, ſicut dixit Euclides. Poſtea accipe eius quantitatem, & ſcias eius pondus, & adde ei de humiditate, quantum poſſit bibere, cuius humiditatis non habemus hîc pondus determinatum. Poſtea operare eas operatione diſſimili, primo videlicet imbibendo & ſublimando: & hæc operatio eſt illa, quam vocant albificationem, & vocant eam Yharit: id eſt, argentum, & plumbũ album. Et cûm iam albificabitur hoc compoſitum, adde ei de ſpiritu quantum eſt medium totius, & reduc ad operationẽ, quouſque rubefiat, & erit tunc de colore alſufir, quod eſt nimis rubeum, & aſſimulauerũt eum ſapientes auro. Et effectus huius ducit te ad dictum Ariſtotelis, qui dixit ſuo diſcipulo Ardæ: Lutum quando albificatur, nominamus ipſum Yharit: id eſt, argentum: & quando rubificatur, nominamus ipſum Temeynchũ, quod eſt aurum. Et albedo eſt, quæ tingit cuprum, & facit eum Yharit. Et illa rubedo eſt, quæ tingit Yharit: id eſt, argentum, & facit eum Te-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

meynchum: id eſt, aurum. Vnde qui poterit ſoluere illa corpora, & ſubtiliare, & albificare, & rubificare, & vt tibi dixi, cõponere imbibendo, & ad idem conuertere, conſequetur magiſterium, & faciet factũ, quod dixi, ſine dubio.

De rebus, & instrumentis huic operi neceſſarijs, & opportunis. CAP. II.

Et oportet te ſcire vaſa in hoc magiſterio; ſcilicet Aludela, & ſapientes vocant cœmeteria, ſeu cribratoria: quia in eis diuiduntur partes, & mundantur, & in eis perficitur & completur, depuratur res magiſterij. Et quodlibet horum habeat Clibanum ſibi conuenientem, & vtrumque eorum habeat ſimilitudinem & figuram operi competenté. Etiam omnia nominauit, & modum & formam eorum docuit Mezleme, & plures Philoſophorum in libris ſuis. Et ſcias quòd ſapientes in hoc conuenerunt in ſuis dictis, & celauerunt per ſigna, & fecerunt inde plures libros, & inſtrumenta, quæ ſunt neceſſaria, in his quatuor prædictis. Et ſunt duo: Vnum eſt cucurbita cum ſuo alembico: & alterum eſt aludel, quod eſt bene factum. Et ſimiliter quæ ſunt eis neceſſaria, ſunt quatuor. Et ſunt corpora & animæ, & ſpiritus, & aquæ: & ex his quatuor, eſt magiſterium, & factum minerale. Et ſunt explanata in libris ſapientum, & abſtuli ab hoc meo libro, & nominaui in eo, quod non nominauerunt Philo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Philoſophi. Et qui aliquantulum intellectus habuerit, ſciet quæ ſunt illa. Et non feci hunc librum ignaro & neſciẽti, ſed compoſui ipſum prudentibus, & ſenſum & ſapientiam habentibus & ſcientibus.

De naturis rerum ad hoc magisterium pertinentium. CAP. III.

Et ſcias quòd Philoſophi nominauerunt ea pluribus nominibus. Vnde quidam eorum nominauerunt ea mineras, & quidam animale, quidam autem herbale, & quidam per nomen naturarum, hoc eſt naturale. Alij quidam vocauerũt ea quibuſdam nominibus ad libitum, ſecundùm quod eis videbatur. Etiam ſcias, quòd earũ medicinæ ſunt naturis propinquæ, prout dixerunt Philoſophi in libris ſuis, quòd natura propinquat naturæ, & natura aſſimilatur naturæ, & natura coniungitur naturæ, & natura ſubmergitur in natura, & natura dealbat naturam, & natura rubificat naturam: & generatio cum generatione retinetur, & generatio cum generatione vincit.

De decoctione & eius effectu. CAP. IIII.

Et ſcias, quòd Philoſophi nominauerunt in ſuis libris Decoctionem. Et dixerunt, quòd faciant decoctionem in rebus. Et illud eſt, quod eas generat, & mutat à ſuis ſubſtantijs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& coloribus ad alias ſubſtantias, & ad alios cõ lores. Et non tranſgrediaris, quod dico tibi in hoc libro, & procedes rectè. Reſpice frater ſemen, quod eſt in vita hominum, qualiter in ipſum operatur Solis caliditas, quouſque exit ex eo granum, & comedunt homines, & alia animalia. Poſtmodum operatur in ipſum in homine natura cum ſua caliditate, & reddit carnem & ſanguinem. Et noſtra operatio magiſterij eſt ſic. Vnde noſtrum ſemen, quod à ſapientibus eſt ſic, quod ſua perfectio, ſuusque proceſſus eſt ignis, qui eſt cauſa vitæ & mortis, qui non tribuit ei vitam, niſi cum intermedio, & ſua ſpiritualitate, quæ non commiſcentur niſi cum igne. Iam verificaui tibi veritatem, quam vidi atq; feci.

De ſubtiliatione, ſolutione, coagulatione, & commixtione lapidis, & eorum cauſa, atq; fine. CAP. V.

Et ſcias, quòd niſi ſubtiliaueris corpus, quouſque fiat aqua totum, non rubiginabitur, nec putrefiet, & non poterit congelare animas fugaces, cùm tetigerit eas ignis: quia ignis eſt qui eas congelat, cum auxilio ipſius ad ipſas. Et ſimiliter præceperunt Philoſophi ſoluere corpora, & ſoluimus, vt adhæreat caliditas eorum profunditatibus. Poſtea redimus ad ſoluendum ipſa corpora, & ad congelãdum poſt eius ſolutionem, cum re quæ ei appropinquauit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

uit, quousque coniungamus omnia commixta bona & idonea commixtione, quæ est quantitas temperata. Vnde coniunximus ignem & aquam, & terram & aërem: & quando commiscuit se spissum cum subtili, & subtile cum spisso, remansit alia cum alijs, & conuersæ fuerunt suæ naturæ pares, cùm priùs essent simplices, quia pars est generatiua, addit & tribuit suam virtutem in subtili, quod est aër: quia adhæsit cum suo cõsimili, & est pars generationis. Vnde accepit potestatem ad mouendum & ascendendum. Et potuit frigiditas in spisso: quia amisit caliditatem, & exiuit ab eo aqua, & apparuit res super ipsum. Et exiuit humiditas ascendendo, & subtile aëris, & commiscuit se cum eo: quia est suum consimile, & suæ naturæ. Et quando corpus spissum amisit caliditatem & humiditatem, & potuit super ipsum frigiditas & siccitas, & comminuerũt se suæ partes, & diuisæ fuerunt, & non fuit humiditas quæ coniungeret ipsas partes diuisas, elongauerunt se partes. Et postea pars quæ contraria frigiditati, quia continuauit, & immisit suam caliditatem & suam decoctionem ipsis partibus, quæ sunt terræ, & in eis ipsius posse valuit, siue potuit, & habuit dominium & victoriam super frigiditatẽ, & latuit frigiditas, quæ priùs erat in corpore spisso per victoriam caliditatis super eam, conuersa fuit pars suæ generationis, & facta fuit subtilis & calida, & cona-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ta fuit ſiccare cum ſua caliditate. Et poſtea ſubtile, aſcenſor naturarum, cùm amiſit calorem accidentalem, & accidit ei frigiditas, tunc conuerſæ fuerunt, & inſpiſſauerunt ſe, & deſcenderunt ad cėntrum, & coniunctæ ſunt naturæ terreſtres, quæ ſe ſubtiliauerunt, & conuerſæ fuerunt in ſuam generationem, & imbiberunt ſe in eis: & coniunxit humiditas illas partes diuiſas, & conata eſt terra ſiccare illam humiditatem, & obſedit eam, & prohibuit, ne exiret ab ea, & apparuit quod erat abſconſum ſuper eum. Et non potuit humiditas ſeparari retentione ſiccitatis. Et ſimiliter inuenimus, quod quicquid eſt in Mundo, retinetur per ſuum contrarium, vel cum ſuo contrario: ſcilicet caliditas cum frigiditate, & ſiccitas cum humiditate. Poſtea cùm quilibet eorum obſedit ſuum ſocium, commiſcuit ſe ſubtile cum ſpiſſo, & factæ fuerunt illæ res vna ſubſtantia, ſcilicet ſua anima calida & humida, & ſuum corpus frigidum & ſiccum. Poſtea conata fuit ſoluere & ſubtiliare cum ſua caliditate, & ſua humiditate, quæ eſt ſua anima. Et conata fuit claudere & retinere, cum ſuo corpore quod eſt frigidum & ſiccum. Et ſic ſuper hoc circuit & conuertitur officium huius. Iam aſſerui tibi veritatem, quam vidi & feci, & pręcepi tibi, vt conuertas naturas à ſua ſubtilitate, & ſuis ſubſtantijs cum caliditate & humiditate, quouſque conuertantur ad aliam ſub-

ſtantiam,

ſtantiam, & alios colores. Et non tranſgrediaris quod in hoc libro dicitur, & procedas rectè in magiſterio prout cupis.

De fixione ſpiritus. CAP. VI.

Et ſcias, quòd corpus cùm cõmiſcet ſe cum humiditate, & ipſum inuenit ignis caliditas, conuertitur humiditas ſuper corpus, & ſoluit ipſum, & tunc non poteſt ſpiritus ab eo exire: quia imbibit ſe cum igne. Et ſpiritus ſunt fugaces, quouſque corpora cum eis coinmiſcentur, & conãtur pugnare cum igne, & eius flamma. Et parum tamen conueniunt iſtæ partes, niſi cum operatione bona, & continuo & longo labore: quia naturæ animæ eſt tendens ſurſum, vbi centrum animæ eſt. Et quis eſt ille ex probatoribus, qui valeat duo, vel diuerſa coniungere, quorum centra ſunt diuerſa, niſi poſt conuerſionem naturæ earundem, & mutationem ſubſtantiæ, & rei à ſua natura, quod eſt graue quærere? Ergo qui potuit conuertere animam in corpus, & corpus in animam, & commiſcere cum eo ſpiritus ſubtiles, tinget omne corpus.

De decoctione, contritione, & ablutione lapidis. CAP. VII.

Et ſcias illud, quod eſt multum neceſſe in hoc ſecreto atq; magiſterio, eſt decoctio, contritio atq; cribratio & mundificatio, atq; cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

aquis dulcibus ablutio. Vnde qui aliquid huius operatus fuerit, mundificet ipſum bene, & abluat atque mundificet ab eo nigredinem, & tenebras quæ apparent ſuper ipſum in eius operatione. Et corpus ſubtiliet, quanto plus poterit, poſtea miſcebit cum eo animas ſolutas & ſpiritus mundos, quouſque ſibi placeat.

De quantitate ignis, & eius commodo & incommodo. CAP. VIII.

Et cognoſcat ſimiliter quantitates ignium & commodum rei huius, & incommodum eiuſdem, prouenit à commodo ignis. Vnde dixit Plato in ſuis ſermonibus, in libro ſuo: Ignis addit perfecto commodum ſeu profectum, & corrupto incommodum ſeu corruptionem. Vnde cùm fuerit eius quantitas bona idonea, proficiet, & cùm multiplicauerit in rebus, vltra modum corrumpet ambo, ſcilicet perfectũ atque corruptum. Et hac de cauſa oportuit ſapientes mittere medicinas ſuas ſuper Elixir, ad prohibendum & remouendum ab eis combuſtionem ignium, & eorum caliditatem. Et dixit Hermes patri ſuo: Pater timeo ab inimico in mea mãſione. Et dixit: Fili, accipe canem maſculum Coraſcenen, & caniculã Armeniæ, & iunge in ſimul, & parient canem coloris cœli, & imbibe ipſum vna ſiti ex aqua maris: quia ipſe cuſtodiet tuum amicum, & cuſtodiet te ab inimico tuo, & adiuuabit te vbicunq; ſis, ſem-

per

per tecum existendo in hoc mundo & in alio.
Et voluit dicere Hermes, pro cane & canicula, res quæ conseruant corpora à combustione ignis, & eius caliditate. Et sunt illæ res aquæ ex calcibus & salibus, quarum facturę inueniuntur in libris sapientum de hoc magisterio. Et aliqui ex sapiētibus nominauerunt eas, aquas marinas, & lac volatilium, & his similia.

De separatione elementorum lapidis.
CAP. IX.

Inde oportet, ô frater, quem Deus honoret, vt accipias lapidem honoratum, vel preciosum quem nominauerunt sapientes, & magnificauerunt, & absconderunt, & celauerunt. Et ponas ipsum in cucurbita cum suo alembico, & separa eius naturas, hoc est, quatuor elementa, terram, aquam, aërem, & ignem. Et sunt ea, corpus & anima, spiritus & tinctura. Et cùm separaueris aquam à terra, & aërem ab igne, serua vtrumq; duorum per se, & accipe quod descendit ad fundum vasis, & illud est fæx, & ablue ipsam cum igne calido, quousque auferatur eius nigredo, & recedat eius spissitudo: & albifica ipsam albificatione bona, & fac ab ea euolare additiones humiditatū, & tunc conuertetur, & deueniet calx alba, in qua non erit obscuritas tenebrosa, nec immūdicia, nec contrarium. Postea redi ad naturas primas, quæ ascenderunt ab ea, & mundifica eas similiter ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

immunditia & nigredine atque contrarietate: & reitera super eas multotiens, quousq; subtilientur, & purificentur, & attenuentur. Et cùm hoc feceris, iam misertus est tibi Deus. Et scias, frater, quòd hoc officium est vnus lapis, super quem non intret Garib: id est, aliquid aliud. Cum eo operantur sapiétes, & de eo exit, cum quo medicatur, quousq; compleatur. Nõ commiscetur cum eo aliquid, nec in eius parte, nec in toto. Et hic lapis inuenitur in omni tempore, & in omni loco, & apud omnem hominem, cuius inuentio non aggrauat inquirentem, vbicunque sit. Et est lapis vilis, niger & fœtens, non emptus precio, & sine aliquo non existit leuis in pondere, & vocant eum Origo mundi: quia oritur sicut germinantia. Et hæc est eius reuelatio, atque apparitio inquirenti.

De natura lapidis & eius origine. CAP. X.

Accipe ergo ipsum, & operare ipsum, vt dixit Philosophus in suo libro, quando nominauit eum sic: Accipe lapidem non lapidem, vel qui non est lapis, nec est de natura lapidis. Et est lapis, cuius minera generatur in capite mõtium, & Philosophus voluit dicere mõtes pro animali. Vnde dixit: Fili, vade ad montes Indiæ, & ad suas cauernas, & accipe ex eis lapides honoratos, qui liquefiunt in aqua, quando commiscẽtur ei. Et illa aqua est ipsa videlicet,

quæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quæ ſumitur ab alijs montibus & illorum cauernis. Et ſunt, fili, lapides, & nō ſunt lapides, ſed nominamus eos per ſimilitudinem, quam habent ad eos. Et ſcias quòd radices minerarum ipſorum ſunt in aëre, & eorum capita in terra, & quando euelluntur à ſuis locis, audietur, & erit rumor magnus, & vade, fili, cum eis: quia citò euaneſcunt.

De commixtione elementorum ſeparatorum. CAP. XI.

Et incipe compoſitionem, quæ eſt circuitio totius facti: nam compoſitio non erit, niſi cum matrimonio & putrefactione. Et matrimonium eſt, commiſcere ſubtile cum ſpiſſo. Et putrefactio eſt aſſare, terere, & rigare, quouſque commiſceantur inſimul, & fiant vnum: ita quòd non ſit eis diuerſitas, nec ſeparatio de aqua mixta aquæ. Et tūc conabitur ſpiſſum retinere ſubtile, & conabitur anima pugnare cum igne, & pati ipſum. Et conabitur ſpiritus ſubmergi in corporibus, & fundi in eis. Et oportuit hoc eſſe: quia corpus ſolutū, cùm commiſcuit ſe cum anima, cōmiſcuit ſe cum ea, & cum omnib. ſuis partibus, & alia in alijs intrauerunt cum ſua ſimilitudine, & conuerſa fuerūt vnum & idem. Et ideo oportuit, quòd accidat animę de cōmoditate, & de durabilitate, & permanentia, quæ accidit corpori in loco cōmixtionis. Et ſimiliter ſpiritui in hoc ſtatu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vel permanentia animæ & corporis, conueniens fuit accidisse. Quia spiritus cùm commiscetur cum ea cum labore operationis, & commixtæ fuerint partes eius cum omnibus partibus aliorum duorum, quæ sunt, videlicet anima & corpus, tunc conuersa fuerunt, spiritus & alia ambo, vnum quid, & indiuisibile, secundum substantiam integram, cuius saluæ fuerunt suæ naturæ, & conuenerunt suæ partes, vnde cùm obuiauerit istud compositum corpori soluto, & ipsum consequuta fuerit caliditas, & apparuit super faciem eius quod erat in eo ex humiditate, & liquefactum fuerit in corpore soluto, & trãsiuit in ipsum, & commiscuit se cum eo, quod est de natura humiditatis, incendit se, & defendit se ignis cum eo. Vnde cum tunc ignis voluerit cum eo suspendi, prohibebit eum apprehendere se: id est, adhærere cum spiritu admixto aquæ suæ. Et ignis non adhærebit ei, quousque sit purum. Et similiter aqua, ex sua natura fugit ab igne, & quando ipsam consequitur ignis, & vult eam auolare, & sic fuit corpus causa retisa retinendi aquam, & aqua causa retinendi oleum, quod non comburetur nec consumetur. Et fuit oleum causa retinendi tincturam: & fuit tinctura causa faciendi apparere colorem, & causa demonstrandi tincturam, in qua non est lumen, nec vita. Vnde hæc est vita recta & rei perfectio, & Magisterij. & hoc est quod quæsiuisti. Scias igitur &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tur & intellige, & inuenies quod quæris, si Deo placuerit.

De solutione lapidis compositi. CAP. XII.

Sed postea Philosophi subtiliauerunt se ad soluendum ea, vt bene se commiscerent, corpus & anima. Nam omnia quæ simul sunt in contritione & assatione, & rigatione, habent vicinitatem & colligationem adinuicē, ideoq; potest ignis assumere naturā à debiliori, quousque deficiat & euanescat: & similiter reuertitur super partes fortiores, quousque remaneat corpus sine anima. Vnde quando sic soluuntur & congelantur, accipiunt partes adinuicem, partes suas magnas videlicet atq; paruas, & fuit hoc ex eis complexio, & est eorum assumptio, & sic conuersa fuerunt illa duo vnum & idem. Et quando sic fuit, assumit ignis ab anima, quantum assumit à corpore, nec addit nec diminuit, vnde fuit per ea perfectio. Ex eo necesse est ei capitulum proprium in scientia Elixiris, scilicet dictum, de soluendo corpora & animas simplices. Quia corpora non intrant super animas, & erunt retinacula eis, & excusabunt eas ab omni opere sublimandi, figendi, atque retinendi, & commiscendi, & his similia, nisi cum mūdificatione prima. Et scias quòd solutio non transcendit hos duos modos: aut enim est extrahere interius rerum ad

ſuam ſuperficiem, & erit pro hoc ſolutio, & eſt exemplum ad hoc, quòd argẽtum eſt frigidum & ſiccum in ſua apparentia, & quando apparet ſuum interius, eſt ſolutum: quia eſt calidum & humidum: Aut dicta ſolutio eſt corpus acquirere humiditatem accidẽtalem, quam non habebat, & addit ſuam humiditatẽ cum ea, & ideo ſoluunt ſe ſuæ partes, & erit pro eo ſolutio.

De coagulatione lapidis ſoluti.
CAP. XIII.

Et dixerunt aliqui ex ſapientibus: Congela in balneo congelatione bona, quam tibi dixi, & eſt ſulphur luminoſum in tenebris, & eſt hyacinthus rubeus, & toxicum igneum, & interficiens, & eſt Elixir, quod ſuper nullum remanet: & leo victor, malefactor, & enſis ſcindens, & tyriaca ſanatrix, vel ſanans omnem infirmitatem. Et dixit Geber filius Hayen: Quòd omnes operationes huius magiſterij ſub ſex contineantur rebus, quæ ſunt fugare, fundere, & incerare, & dealbare, vt eſt marmor: & ſoluere & congelare. Et illud fugare, eſt fugare & remouere nigredinem à ſpiritu & anima. Et fundere, eſt liquefactio corporis. Et incerare, eſt propriè corporis & eius ſubtiliatio. Et dealbare eſt fundere citò corpus propriè. Et congelare, eſt congelare corpus cum anima præparata. Rurſum fugare cadit ſuper ſpiritum & animam: & fundere & dealbare, & incerare & ſoluere,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſoluere, cadit ſuper corpus: & congelare cadit ſuper animam, & intellige.

Quòd vnus tantùm ſit lapis, & de eius natura. CAP. XIIII.

Dixit Bauzan Philoſophus Græcus, cùm interrogauerunt eum: Nunquid germinans poteſt fieri lapis? Dixit ſic: Duo ſcilicet primi lapides, lapis alkali, & lapis noſter, qui eſt vita illi, qui ipſum ſcit, & eius factum. Et qui neſciuit & non fecit, & non certificabitur quomodo naſcatur, aut putabit lapidem; aut qui non comprehẽdit ſuper omne quod de modis huius lapidis dixi, iam parauit ſe morti & pecuniam ſuam perditioni. Quia niſi hunc lapidem honoratum inuenerit, non cõſurget alius ſuo loco, & non vincent naturæ ſuper ipſum. Eius natura eſt caliditas multa cum temperamento. Vnde qui ipſum ſciuit, iam docuit ipſum, & qui ipſum ignorârit, non docuit ipſum. Habet autem proprietates & virtutes multas. Nam ipſe mundificat corpora ab additionibus accidentium ægritudinũ, & conſeruat ſubſtantias ſaluas, ita quòd non appareant, neque videantur in eo turbationes contrariorum, nec fugimentum ſui vinculi. Hic eſt enim ſapo corporum & eorum ſpiritus, & eorum anima: quãdo commiſcetur cum eis, ſoluit ea ſine detrimento. Hic eſt vita mortuorum, & eorum reſurrectio, medicina conſeruans corpus, & purgans

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſuperfluitatem. Et qui ipſum ſciuerit, ſciat, & qui neſcierit, neſciat. Nam huius officium non conſurgit precio, nec aſſociatur vẽditioni, ſeu emptioni. Intellige eius virtutem & valorem atque honorem, & operare. Et dixit quidam ſapiens: Non eſt tibi datum à Deo hoc magiſterium ſolum pro tua audacia, fortitudine & calliditate, ſine omni labore. Nam laborant homines, & Deus tribuit fortunam hominibus. Adora ergo Deum creatorem, qui tibi tantam gratiam ſuis operibus bene dictis voluit exhibere.

Modus operationis lapidis ad album.
CAP. XV.

Cùm ergo volueris hoc magiſterium honoratum facere, accipe lapidem honoratum, & pone eum in cucurbita, & cooperi cum alembico, & claude eam bene cum luto ſapientiæ, & dimitte exſiccari: quod ſic facies, quotieſcunq; claudes cum luto ſapientiæ, poſtea mitte in ſtercore calidiſſimo: deinde diſtillabis eum, & pones ſub eo recipiens, in quod diſtilletur aqua, & dimittes ſic, quouſque tota aqua diſtilletur, & exſiccabitur humiditas, & poterit ſiccitas ſuper eum. Poſtea extrahes eum ſiccum, & ſeruabis aquam, quæ diſtillauit ex eo, quouſque tibi ſit neceſſaria. Accipieſque corpus ſiccum, quod remanſit in fundo cucurbitæ, & teres ipſum, ponesq; in vaſe Chalcofolario,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

folario, cuius quantitas sit secundùm quantitatem medicinę, & subhumabis eam in stercore equino humido excellẽtissimè calido, prout potest, & sit ipsum vas clausum bene cum pila & luto sapientiæ, & sic dimittas ipsum esse ibi. Et cùm noueris quòd voluerit infrigidari stercus, parabis aliud calidissimum, & in eo pones dictum vas. Sic facies cum eo quadraginta dies, renouando sæpe stercus calidum, cùm necesse fuerit, & soluetur medicina in se, & fiet aqua spissa, alba: & cùm sic eam videris, scias eius pondus, & adde eidem quantum est medietas ponderis ipsius de aqua, quam priùs seruasti, & claude tunc ipsum vas cum luto sapientiæ, & iterum reduc ad stercus equinum calidum: quia in eo est humiditas & caliditas, & non omittas (vt priùs diximus) renouare stercus, cùm infrigidari inceperit, quousque compleantur quadraginta dies. Quia tunc medicina congelabitur in simili quantitate dierum, quib. soluta fuit priùs. Postea accipe eam, & scias pondus eius integrè, & accipe quantitatem eius de aqua, quam priùs formasti, & tere corpus, & subtilia, & pone aquá super ipsum. Et iterum remitte in stercore equino calido, per vnam septimanam & dimidiam, & sunt decem dies, tunc extrahes, & inuenies corpus iam bibisse aquam. Postea tere ipsum & pone super ipsum de ipsa aqua, quantum prędictum est. Et subhuma eum in stercore, & dimitte ibi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

per alios decem dies. Poſtea extrahe, & inue-nies ipſum corpus, quod iam biberit aquam. Poſtea, vt priùs tere, & pone ſuper ipſum de prædicta aqua, iuxta quantitatem prædictam, & iterum ſubhumabis in ſtercore prædicto, & dimittes ibi per decem dies, & poſtea ex-trahes. Et ſic facies quarta vice, tunc cùm iam quarto cõplebitur hoc, extrahe & tere, & ſub-humabis eum in ſtercore, quouſque ſoluatur: deinde extrahe, & reitera adhuc ſemel, quia tũc eſt origo perfecta, & iam compleuit ſuum factum. Tunc verò cùm ſic fuerit, & adduxe-ris rem, ô frater, ad hunc ſtatum honoratum, accipe ducẽtas quinquaginta drachmas plum bi vel ſtanni, & funde ipſum. Deinde cùm liquefacta fuerit, proijce ſuper ipſum vnam drachmam de Cinnabari: id eſt, de hac medi-cina, quam adduxiſti ad hunc ſtatum honora-tum, & hunc ordinem altum, & retinebit i-pſum ſtannum ſeu plumbum, ne euolet ab i-gne, & albificabit ipſum, & extrahet ab eo i-pſius detrimẽtum, & eius nigredinem, & con-uertet ipſum in tincturam permanentem per-petuò. Deinde accipe vnam drachmam de i-ſtis ducentis quinquaginta, & proijce ſuper ducentas quinquaginta ſtagni aut latomis, ſeu cupri, & conuertet ipſum in argentum melius quàm de minera, & hoc eſt maius quod fa-cere poteſt, & vltimum, ſi Deus voluerit.

Con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Conuersio prædicti lapidis in rubeum.
CAP. XVI.

Et si volueris hoc magisterium ad aurum conuertere. Accipe de hac medicina, quam (vt dixi) adduxisti ad hunc statum honoratum,& ad hunc ordinem altum,pondus vnius drachmæ, & hoc secundùm modum exempli tui superiùs dicti. Et pone eam in vase chalcosolario, & subhumabis eam in stercore equino per quadraginta dies: quia soluetur: postea dabis ei ad bibendum aquam corporis soluti, primò quantum est medietas sui ponderis, postea vsquequo congeletur, subhumabis in stercore calidissimo,vt priùs dictum est. Deinde per ordinem facies in hoc capitulo auri,sicut fecisti superiùs in capitulo argenti. Et erit aurum, & operabitur aurum, si Deus voluerit. Custodi,fili, hũc librum secretissimum, & non ponas ipsum in manus ignorantium, secretum secretorum Dei: quia perficies quod volueris,
Amen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

LIBER TRIVM VERBORVM KALLID acutißimi.

DE QVALITATE LAPIDIS Philosophici. CAP. I.

LAPIS iste de quo fit hoc opus, habet in se omnes colores. Est enim albus, rubeus rubicundissimus: citrinus citrinissimus, cœlestinus, viridis, grauis. In lapide isto sunt quatuor elementa. Est enim aquaticus, aëreus, igneus, & terreus. In lapide isto in occulto est caliditas & siccitas, & in manifesto frigiditas & humiditas: oportet ergo nos occultare manifestum, & id quod est occultum, facere manifestum: illud autẽ quod est in occulto, scilicet caliditas & siccitas, est oleum, & istud oleum est siccum: illa siccitas tingit & nõ aliud, quia alkale & nõ aliud tingit. Illud quod est in manifesto frigidum & humidum, est fumus aquosus corrumpens: oportet ergo vt illa humiditas & frigiditas sit compar caliditati & siccitati, ita vt non fugiat ab igne: quia inter illam frigiditatem & humiditatem est vna particula calida & sicca: oportet ergo quòd frigidum & humidum recipiant caliditatem & siccitatem quod erat in occulto, & fiant vna substantia.

ſtantia. Illa autem frigiditas & humiditas eſt fumus corrumpens & aquoſus, de quo dicitur, quòd humiditas aquoſa & aduſtiua corrumpit corpus & tingit in nigredinem. Iſtas ergo infirmitates oportet deſtruere in igne & per gradus ignis.

De lapidis ipſius proprietate.
CAP. II.

Hic eſt liber Trium verborum, liber lapidis precioſi, qui eſt corpus aëreum, & volatile, frigidum & humidum, aquoſum & aduſtiuum, & in eo eſt caliditas, ſiccitas, frigiditas, & humiditas: alia virtus eſt in occulto, & alia in manifeſto. Quòd vt illud quod eſt in occulto fiat manifeſtum: & illud quod eſt manifeſtum fiat occultum per virtutem Dei, & caliditatem, vt ſiccitas. Dicunt enim Philoſophi Perſæ, quòd frigiditas & humiditas aquoſa & aduſtiua, nõ eſt amicabilis caliditati & ſiccitati: quia caliditas & ſiccitas deſtruit frigidum & humidum aquoſum & aduſtiuum virtute diuina. Et tunc mutatur ſpiritus iſte in nobiliſſimum corpus, & non fugit ab igne, & currit vt oleum, quod eſt tinctura viua multiplicatiua, ponderatiua, coloratiua, declaratiua, cõſolidatiua, pulcherrima, ingreſſiua, præſeruatiua, atque perpetua, frangitiua, & eſt tamen Sol precioſus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

De occulta caliditate & ſiccitate in humido & frigido exiſtentibus. CAP. III.

Opus mirabile Trium verborum, eſt opus lapidis precioſi, in quo eſt frigiditas & humiditas aquoſa & aduſtiua, & in eodem occulta caliditas: & ſic illud quod eſt de tribus verbis legitur & aliter à quibuſdam intelligitur, vt omnes clarè & apertè non intelligant cauſam in tribus verbis. hoc inquiritur in humido & frigido, in quo eſt occulta caliditas & ſiccitas, & hoc ſcire nos oportet, vt faciamus de manifeſto occultum, & de occulto manifeſtum, & iſtud occultum eſt de natura Solis & ignis, & eſt precioſiſſimum oleum omnium occultorum, & tinctura viua, & aqua permanens, quæ ſemper viuit & permanet, & acetum Philoſophorum, & ſpiritus penetratiuus: & eſt occultum tingitiuum, aggregatiuum & reuiuificatiuũ: quod rectificat & illuminat omnes mortuos, & ſurgere eos facit, poſtquam non fugit ab igne eius caliditas & ſiccitas. Sed frigiditas aquoſa & aduſtiua fugit ab igne & deſtruit ſe.

De conuerſione ſpiritus in corpus, & corporis in ſpiritum. CAP. IIII.

Vt igitur omnia manifeſtemus, ſcilicet occultum: huius humidi & frigidi ſpiritus iſte vertatur in corpus, & hoc corpus in ſpiritum, & iterum ſpiritus iſte fiat corpus, & tunc facta

eſt

eſt amicitia inter frigiditatem & humiditatem & caliditatem & ſiccitatem. Vnde dicunt Philoſophi Perſæ, quòd mirum eſt, quomodo hoc fiat, ſed virtute Dei fieri poteſt cum molli temperamento & moderatiuo termino ignis. Et huius lõgitudinis dierum duorum & ſeptem. Nam à tribus duo intelliguntur, & à duobus quinque, tria non intelliguntur. Et hæc ſunt tria verba precioſa, occulta & aperta, data non prauis, non impijs, non infidelibus, ſed fidelibus & pauperibus à primo homine vſque ad vltimum.

De Planetarum & eorum imaginum operibus in Mercurio exiſtentibus.

CAP. V.

Dico ergo quòd in Mercurio ſunt opera Planetarum, & eorum imaginationes in ſuis locis, ſicut in fœtu ſuis partibus & temporibus operantur. Nam in fœtu primo menſe cùm ſemen à matrice acceptum eſt, Saturnus operatur congelando, & conſtringendo ſua frigiditate & ſiccitate ipſam materiam in vnam maſſam. Secundo menſe operatur Iupiter ſua caliditate digerendo in quandã maſſam carneam, quæ embrio vocatur. Tertio menſe operatur Mars, agens in materiam, & ſua caliditate & ſiccitate diuidit & ſequeſtrat illam maſſam & membra diſponit. Quarto menſe Sol, vt dominus immittit ſpiritum, & ſic incipit viuere.

Quinto mense operatur Mercurius, qui foramina & spiracula facit. Sexto mẽse Venus disponit, & ordinat supercilia & oculos, testiculos, & similia. Septimo mense Luna sua frigiditate & humiditate laborat ad expellendum fœtum. & si tũc nasceretur, viuere posset: si verò non nascitur tunc debilitatur. & iterum Saturnus octauo mense sua frigiditate & siccitate incipit operari, tunc constringendo ipsius fœtus acceptionem in matrice, & si tunc nasceretur, viuere non posset. Nono mense Iupiter iterum operatur, & sua caliditate & humiditate iterum nutriendo reducit vires ipsi fœtui: & sic completo nono mense nascitur, & bene viuit. Et hæc sunt verba vera: Aqua fœtum tribus mensibus in matrice conseruat: ignis totidem custodit. Aër quoque tribus mensibus fouet: qui totidem complet qui fouetur sanguis in vmbilico, qui ingrediebatur preciosus ad maternas condescendentes mamınas. Ibique post partus angustias niuis candorem assumit. Infanti verò nunquam patebit egressus, quousque aëreos flatus exhauriat. Egressus tandem os aperit & lactatur.

De obseruatione Planetarum in opere Alchimiæ. CAP. VI.

Ab istis tribus mensibus oportet nos intelligere, te cum acuto ingenio scire, & componere ac extrahere duo: nam à duobus non intelliguntur

telliguntur

telliguntur tria: ſed ab iſtis tribus intelligun-
tur duo & ſeptem. Vnde omnes qui cupiunt
ſcire hanc artem, acuant ingenium ſuum ad a-
periēdum theſaurum ex tribus verbis, in qui-
bus occultatur tota præparatio & virtus lapi-
dis, in quo eſt caliditas & ſiccitas, quæ ſiccitas
eſt oleum viuum, & tinctura viua, & eſt ſicci-
tas tincta & profunditas tincturarum, & hoc
eſt calidum & humidum coniunctiuum. O-
mnes autem à principio hoc videntes cogno-
uerunt de verbo, quod dictum eſt, & qui au-
dierūt de tribus verbis, mirati ſunt valde, quo-
rum hæc eſt expoſitio: quia ſic à principio con
ceptionis vſque ad natiuitatem infantis, quili-
bet Planeta ſuo loco dat imaginem virtute di-
uina ſic creante: ita ego Rachaidebi dico: & ve
rum eſt, quòd in omnibus operibus alchimi-
cis quilibet Planeta ſuo loco ſuam facit imagi-
nem vſque ad complementum operis: & tunc
naſcitur Alchimia artificiosè. Sed ſi verius di-
cam, naturaliter naſcitur ſecundùm omnes pla
netas ſicut Deus oſtendit protoplaſto homi-
nis naturaliter habens naturam omnium tin-
cturarum: & ſic naſcitur Mercurius habens in
ſe quatuor elementa, & naturas omnium tin-
cturarum ſecundùm ſuos gradus: & in hoc o-
pere Alchimiæ multi errant, & pauci perue-
niunt ad finem. Nam in hoc opere eſt ſaltus
Lunæ, & circulus Solis, ad gradus tres. Pri-
mus debilis; Secundus firmus: Tertius perfe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ctus. & termini tres: Primus, quando Sol intrat in Ariete, & est in sua exaltatione: Secundus, quando Sol est in Leone: Tertius, quando Sol est in Sagittario. Circulus autem Solis est viginti octo annorum. XIX. annorũ in his mineris, & aliјs qui in tabulis Alchimiæ sunt, completur Alchimia. Nam numero saltus Lunæ inuenimus gradus, à nouem gradibus vsque in duodecim gradus, & ab vno in duos gradus CLXIII. vsque ad XXIIII.&c. VII. in circulo Solis inuenimus. Intellige ergo quia secundùm istos gradus completur opus Alchimiæ.

Expositionis trium Verborum. CAP. VII.

Redeamus nunc ad expositionẽ trium Verborum, in quibus tota ars cõsistit. Aqua enim dicitur tribus mẽsibus fœtum in matrice conseruare. Aër tribus mensibus fouet. Ignis totidem custodit. Hoc totum dictum est de Mercurio per similitudinem. Et verbum istud & sermo iste, & terminus obscurus, est apertus ad intelligẽdum verum. Nam & alia natura est in muliere prægnante, & alia in Mercurio: tamen per similitudinem caloris qui in matrice inuentus est: æstimatus est ignis qui est triginta duorum graduum. Vnde istud tertium verbum de quo dicitur, ignis totidẽ custodit, obscurum est, & multi errant in eo, & intrant terram regionem nescientem, quia à tribus accipiunt

piunt duos gradus, & ab iſtis duobus gradibus extrahuntur reliqui gradus, & in 32. particulis Craticulæ partitur libellus: & in iſtis gradibus expletum eſt verbum tertium totum, de quo dicitur totidem. Primus gradus complet aquam & aërem. Secundus gradus complet totum hoc quod diximus & totidem. & hoc eſt donum Dei.

De gradibus ignis. CAP. VIII.

Philoſophus Regis Perſarum & principis Romanorũ dixit: Ita diuide tria verba in duas partes, & iterum iſtæ duæ partes diuidantur in duas partes, & ſuper illa duo diuidantur 32. gradus, qui ſunt termini ignis, & dicũtur particulæ ignis, & hæc inueniũtur à portionibus archæ quæ diuiditur in 32. partes, & dicuntur almec: Omnes iſti gradus ſpargũtur ſuper primas duas partes, quæ ſunt termini duo, & partiti in 4. partibus 32. gradus partiuntur, ſicut primus gradus eſt particula ignis vna albechir, & eſt ſola & ſimplex, & dicitur quaſi nulla, & quod eſt leuis ignis, & cum iſto igne incipimus cõprehendere Mercurium ad rubeum, cùm ad mortem ducũt magiſtri Perſarum per ſubtilitatem ingenij, & ita compleatur verba duo in 6. maenchen. Poſt hæc expletur verbũ tertium, quod eſt obſcurum, & in quo multi errant, & perdunt ſenſum ſuum. Philoſophus Regis Perſarum dixit: diuidamus iſtud per medium. Medietas eſt ex tribus maenchen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& ista medietas regitur cum duobus gradibus, qui sunt duæ particulæ ignis, & ita explentur ista tria verba in 22. maenchen, & hic est primus terminus & est sine errore. Secundus terminus est de 16. maenchen, & regitur cum octo ignis gradibus. Tertius terminus est de 20. maenchen, & regitur cum 16. gradibus: id est, particulis ignis. Quartus terminus est de 24. maenchen, & quatuor diebus, & regitur cum 32. ignis gradibus, qui sunt particula ignis. Raxit Ædianus, & omnes Philosophi Persarum, laudetur Deus, & sanctum nomen eius, quia hoc dictum est de temperato igne super verbis tribus de natura mulieris imprægnatæ, ad exemplum ignis quod oportet in Mercurio. Diuiduntur omnes isti duo termini, quilibet per medium, quia ambo sunt 23. manahen. & 7. diethen: & in fine primi termini aperi thesaurum, proijce quod inueneris; quòd si salierit, & fumum emiserit super rubeam laminam, nondum factum est. Reduc ergo ad ignem de 16. qui habet in se octo ignis gradus: & iterum aperi thesaurum, & pòne super rubentem laminam, & vide si salierit & fumum fecerit, quia nondum factum erit. Reduc ergo ad ignem de 20. qui habet in se 16. gradus: Iterum aperi thesaurum, & si adhuc fumum fecerit, nondum coctum erit. Reduc ergo ad ignem de 24. maenchen, & quatuor diechen, qui habet in se 32. gradus ignis, & modò

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

modò factus erit fusibilis preciosus lapis viridis, siue aureus, siue ialneus, siue rubicundus. In hac hora laudetur Deus & sanctum nomen eius, quod est benedictum super omne nomen de hoc suo sancto dono.

Libri Trium verborum Kallid Rachaidibi Philosophi finis.

TRACTATVLVS ARISTOTELIS de Practica lapidis Philosophici, incipit.

CVM omne corpus, secundùm Philosophum, aut est elementum, aut ab elementis generatum, nostro magisterio summè necessaria est generatio: ipsa autem non nisi ex quatuor naturis quæ sunt quatuor elementa, consistere potest. Elementa verò quatuor sunt, aër, aqua, ignis & terra, sine quibus generatio omnis priuatur effectu. Elementorum nanque duo sunt lapidea, & duo aquatica: lapidea quidē sunt ignis & terra: aquatica verò, aër & aqua. Eorū quoque duo sunt amica, & duo inimica. Terra & aqua sunt amica: ignis & aqua sunt inimica.

Fac ergo pacem inter inimicos, & totum habebis magisterium. Sed pacem inter elementa facere non potes, nisi per cōuersionem eorum ad inuicem. Ea autem ad inuicem bene con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

uertere eſt bene poſſibile. Quia vt dicit Philoſophus: De aptitudine omnium elementorũ, eſt vt mutentur ad inuicem. Nam ignis mutatur in aërem, & aër in aquam. Sic ignis mutatur in aquam, & aqua in terram, & econuerſo. Conuerte ergo elementa, & quod quæris inuenies. Nam noſtra cõpoſitio, vt dicit Morienes, eſt naturarum mutatio, & earum calidi cum frigido, humidi cum ſicco admiſcibilis connexio. Aquæ enim frigiditas, & ignis caliditas, aëris humiditas & terræ ſiccitas ad inuicem concorditer ligata, integrum ſcilicet primum conſtituunt generatum. Sunt namque elemẽta, vt dicit Philoſophus, circulariter conuerſiua. Et ideo generantur & corrumpuntur ad inuicem, ſed hoc quod non niſi operatione & regimine perficitur.

Modi verò operationum ſunt quatuor, puta, lapidis diſſolutio in aquam ſpiritualem, lapidis ſeparatio in ſtatum ſpiritualem, lapidis reductio in terram naturalem, & lapidis deſponſatio in calcem ſpiritualem.

Lapidis diſſolutio fit per contritionẽ: lapidis ſeparatio per diſtillationẽ: lapidis reductio per incerationem: deſpõſatio per fixationem.

Primus igitur gradus noſtri regiminis ſiue operis eſt diſſolutio lapidis in aquam ſpiritualem, vt dicit Philoſophus: Quoniã primus modus præparationis eſt, vt lapis fiat Mercurius. Ipſe enim eſt primum corpus operans in groſ-

ſis re-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſis rebus, vt reddat eas ad modum ſuum. Si enim dimitteret res groſſas in ſua groſſitie, & non ſubtiliaret ens, nõ diſſolueretur lapis, neque putreſceret. Et ideo ſi aliud beneficiũ non haberemus à Mercurio, niſi quòd corpora reddit ſubtilia ad ſui naturam, ſatis deberet nobis ſufficere. Accipe ergo filium tuum chariſſimũ, & ſorori ſuæ albæ æqualiter coniunge: propina illis poculum amoris, quia beneuolentiæ conſenſus res rebus adiungit. Superfunde illis mulſum donec inebrientur, & in partes minimas diuidantur. Veruntamen memoriter teneas, quod omnia munda conueniunt mundis, alioquin ſibi filios generant diſſimiles.

Et ideo vt dicit Auicenna: Primum quod debes facere in opere, eſt quòd ſublimes Mercurium: deinde mitte in Mercurio mundo munda corpora: hinc contere, coque, reitera, & ne tædeat te hoc facere. Cùm verò videris nigredinem in aquæ ſuperficie apparentem, collige eam cautè, & repone ad partem, ſciens pro certo iam lapidem tuum in parte diſſolutum eſſe. Aquam verò totam diſtilla per pannum, quod in eo reperies diſſolutũ, reliquum ad recoquendum repone, donec totum in fuliginis modum nigreſcat. Hæc omnia fiant temperato igne primi gradus calido & humido. Si enim nimius calor affuerit, nigredinem in ruborem conuertet, & calor feſtinę rubedinis eſt ſignum combuſtionis. Et ideo ſi bene

mercurii pu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rexeris originem artis, erit caput corui: in illa nanq; corpus dissoluitur, & in primam sui materiam redigitur. Et illud ideo, quia corpora non alterantur nisi priùs in primam materiam reducantur. Et ideo, vt dicit Plato, indiges, quod in solutione eorum labores, vt grauioribus partibus abiectis, opus cũ leuioribus compleatur. Quod quidem fit per sublimationem. Iugula ergo filios tuos, & sanguinem eorum recipe, carnes verò proijce canibus, ne latrent super te. Et illud ideo, quia sanguis est anima, & anima est vita, & vita lapis noster est. Nihil enim lapidi nostro cõuenit, quod viuum non fuerit, & cœlum aëris non petierit. Conuerte ergo lapidem tuum in sanguinem, & sanguinem in aërem, & aërem in terram, & totum habebis magisterium.

Secundus gradus nostri regiminis est lapidis separatio in statum spiritualem: quæ quidem separatio fit per elementorũ diuisionem, & plenam eorum depurationem.

Depuratio separationis, vt dicit Rasis: Naturas lapidis est in quatuor elementa diuidere, & ea singulariter per distillationem mundare. Nam ignis extrahit, quod interioribus consistit. Comedit enim sordes lapidis per distillationem, & subtiliat ipsum per aëris leuigationem, & ideo lapis noster in quatuor elementis diuiditur, vt magis subtilietur, & à sordibus melius depuretur, & vt firmius postea

coniun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

coniungatur: ſed quia putrida vt magis digeſta leuius diuiduntur. Elementorum diuiſionem debet putrefactio præcedere neceſſariò, vt diſſoluantur in illo partes elemẽtales, & ſic aptior poſtea ad extrahendum per quatuor elementa reddatur. Accipe ergo, vt dictum eſt, diſſolutum, pone in cucurbitam, & ſuperfunde puluerem nigrum ſuperiùs collectum: claude cum alembico ſuo & recipiente, ne poſſit euaporare: da ignem ſubtus lentiſſimum per menſem Philoſophicum, vt magis obſcœnum fiat & corruptum.

Nam vt dicit Philoſophus: Corruptio eſt ſubſtãtiæ rei putrefactio, ex vaporis retentione & ignis actione. Si enim per aëra diſpergatur, minimè putreſcit. Claude ergo vas tuum ne reſpirare poſſit: peracto autem menſe Philoſophico, diſtilla ſuauiter quatuor elementa, puta aquam, terram, aërem & ignem, quodlibet ſeorſum ponendo. Veruntamen optimè caueas, ne in eorũ ſeparatione nimio igne tincturam comburas. Secretum namque eſt, vt dicit Raſis, elementa ſubtiliter præparare, vt ſint tuta ab aduſtione in omni diſtillatione, donec tinctura ſumatur ab eis. Si verò comburatur tinctura, & eius finietur effectus. Continua ergo ſuauiter ignem, & recipe primo aquam egredientem. Nam primùm quod diſtillat, vt dicit Auicenna, eſt aqua, ſed nondum eſt pura. Poſtea ſtillat ignis cum aëre mixtus. Ser

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

uentur in ſimul illa, donec diuidas: Quod verò remanet in fundo combuſtum, eſt terra nigra & ſicca. Et ſic habes quatuor elementa in parte ſeparata, ſed nondum depurata. Primum ergo elementum eſt aqua pura, frigida & humida in natura, quæ quidem eſt ſepties diſtillanda, & erit ſplendida & clara, alba vt cryſtallus. Inhumatio autem in fine interpoſita inter diſtillationes multum iuuat, vt ad perfectæ rectificationis ſignũ melius deueniat: quod quidem ſignum eſt ſplendor, cryſtallina ſerenitas abſq; fecibus, niſi fortè albis. Feces verò quas facit aqua in rectificatione ſua, omni vice ſepara, & repone cum terra ſuperiùs collecta. Aquã verò rectificatam ſerua ad partem, quoniá ipſa eſt Mercurius Philoſophorum, ſal armoniacus faciens matrimonium, aqua vitæ abluens latonem, & cum ipſa ſoluuntur ſpiritus & coagulantur, incerantur & figuntur. Secundũ verò elementum eſt aër, igne adhuc mixtum, exiſtens in ſe calidus & humidus. Pone ergo ipſum in cucurbita cum aqua vel cinere, dans ſubtus ignem, donec diſtillauerit totũ. Quod verò diſtillatur, eſt aër, oleum, ſulphur, arſenicum, alumẽ, anima, aurum & tinctura, & quod in fundo remanet, eſt ignis ſiccus & rufus, tendens ad nigredinem & rubedinem, quem ponas ad partem. Rectificatio autẽ aëris eadem eſt, ſicut rectificatio aquæ, & eadem ſigna amborum. Quæ quidem in humido diſtillando

ſepties

ſepties habet fieri, vel donec ad cryſtallinam perueniat ſerenitatem, abſq; fecibus, niſi fortè albis. Feces verò quas fecit aër in ſua diſtillatione, omni vice collige, & cũ ſupradicto igne ad partem repone: aërem autem, vt dictũ eſt, rectificatum reſerua deorſum, bene obturatũ, cuius ſigna ſunt gutta, & ſpiſſior aqua, calor intenſior, & leuitas aërea: quia ſi ipſum prædictæ aquę miſcueris, ſupernatabit. Et ideo dicitur aër, oleum, pinguedo, & vnguentũ, adeps & butyrum, quòd colorat, figit, & indurat res humidas, quòd colorat lapides non bonos, quòd etiam redigit mulierem in maſculum, & leproſum efficit mundum, ac dentes concutientes facit ſtabiliri. Tertium quoque & quartum elementum ſunt ignís & terra, quæ vt dicit Raſis, propter abbreuiationem temporis inſimul ſunt præparanda. Et ideo etiam vt bona ſit eorum commixtio, & non confundatur præparatio, & ne adurantur ſuper ignis pugnam, & vt vnus aliud bene tingat: & ideo præparare eos bene inſimul eſt magis ſaluum & magis propinquum. Accipe ergo elementa terræ & ignis, coniunge & tere, & calcina bene accenſo igne: recipe cautè aërem in illis remanentem, quia vt dicit Raſis: Aër qui à terra tardiùs ſeparatur, precioſior habetur. Cùm verò bene fuerit calcinata, & ab omni aëre vacua, erit coloris pallidi, habilis ad prægnationem. Si verò ſpiritus in ea remáſerit, ſubnigra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

manebit, & minus bene operationi conuenit. Et ideo vt dicit Plato: Oportet te pro posse tuo separationem elementorum exercere, donec non remaneat aliquid de spiritu in corpore, nisi quòd non sentiatur. Et signum huius erit, cùm nihil à corpore euaporauerit. Cùm autem separaueris omnia elementa quatuor, separatione recta erit appropriatum aëri, lucidum & tingens, & corpus siccum super quo vincit substantia terræ. Consequere ergo omni tempore partem cum parte, & serua singulariter eorum vnumquodque, & hoc est elementorum separatio recta, & depuratio completa. Quoniam nullo nostro operi necessaria est aqua, nisi candida, nec aër nisi croceus, nec terra, nisi pallida & subalba. Tunc enim est habilis ad soluendum aqua, efficax ad ingrediendum est aër, superabundans ad tingendum oleum. Diuide igitur lapidem tuum in quatuor elementa, rectifica ea, & coniunge in vnum, & totum habebis magisterium.

Tertius ergo gradus nostri operis est reductio lapidis in terram naturalem. Quę quidem reductio fit per terræ contritionem, & aquæ super ipsam incerationem. Inceratio autem aquæ est partes terræ per calcinationem priuatas humiditate in humiditatē reducere, & ad modum terræ facere. Nam corpus siccum & mundum est congruum ad potandum: quoniam omne siccum appetit suum humidum.

Liga

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Liga ergo mulieri ablactanti manus post tergum, vt non possit affligere filium: appone super manus eius bufonem, vt ablactet eum donec moriatur, & fuerit mulier mortua in igne, erit bufo grossus de lacte. Pone ergo in vase suo terram superiùs calcinatam & superfunde aquam rectificatam, vt dictum est, coque lento igne per hebdomadam, & postea suauiter calcina decoctam materiam. Hinc superfunde aliam aquam, vt priùs, leuiter coque per hebdomadam, leuiter calcina: iterum repone cum noua aqua ad coquendum. Sic iugiter facito, donec terra exhauserit decuplum sui de aqua. Nam omnes res aquam appetunt, quoniam ipsa tàm igni quàm alijs rebus præstat alimentum, & dignum admiratione complectitur arcanum. Est namq; ipsa in vite vinum, in oleastro oleum, & per ipsam in arbore fructus diuersi generis transformantur. Sic etiam in terra nostra ex aqua generatur, ipsa namq; est frigida, & dicitur argentum viuum, quod in corpore magnesiæ est occultatum & in eo gelandum. Itaq; cùm congelatur, cineri similis efficitur: quia terra desiccat, & aqua humectat. Et ideo pondus est vbique notandum, ne nimia siccitas aut superfluus humor administrando corrumpat, vt videlicet tantum assando decoquas, quantum dissolutio adiecit, & inhumando dissoluas, quantum assando defecit. Et ideo omni vice post calcinationem terræ superfun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

deaquam temperatè, nec multũ videlicet nec parum: quia ſi multum fuerit, fiet pelagus conturbationis: ſi verò parum, comburetur in fauillam. Idcirco poſtquam infuderis aquam, decoque per hebdomadam, & calcina ſuauiter terram, & ita hebdomadatim præparabis conterendo, irrigãdo, & aſſando, donec totum redigatur in album. Et ſcito quòd ignis lentus in hac diſpoſitione operis ſpẽ ſalutis promittit: & quia terra fructum non gerit abſque irrigatione frequenti, multoties irrigare, aſſare, inhumare huius negocij effectum ſummum conſtituit. Et quæcunque emanant incommixta, ſeorſum repone, alioquin omnia corrumpis. Oportet autem terram nutriri primò paruo lacte, poſtea maiori, ſic eſt videre in infante. Et ideo ablue terram, contere & coque eam, donec de ſua biberit aqua, quantum bibere poſſit, vel donec ipſa terra fuerit ſicut paſta adhærens cum aqua. Ad hoc autem faciendum ignis & azoth tibi ſufficiunt. Et iſtud ideo, quia vt dicit Morienes: Ignis & azoth latonem imprægnant, abluunt & mundant, obſcuritatem quoque ab eo auferunt. Nam quantò magis aliquid ablutum fuerit, tantò magis limpidius apparebit & melius. Dealbate ergo latonem, & libros rumpite, ne & corda veſtra rumpantur. Coquite ſiccum terræ nigræ cum humido aquæ ſuæ, donec ſiccum bibat humidum, & totum habebis magiſterium. Quia

cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cûm aqua fuerit inſpiſſata, & coagulata, erit terra fœtu imprægnata; & ad pariendum prompta. Combure ergo ipſum igne ſicco, vt pariat filium, & cuſtodi ipſum cautè, ne effugiat in fumum. Et hoc eſt quod dicit Philoſophus in Turbâ: Terram dealbate, & igne citò ſublimate, quouſque exeat ex ipſa ſpiritus quem in ea inuenies, qui dicitur auis Hermetis. Hunc cinerem ne vilipendas, quoniam ipſe eſt diadema cordis tui, & permanentium cinis, corona victoriæ, & coagulum lactis. Mũdare ergo eſt ſublimare, abluere & dealbare. Nam quod ſuperius aſcẽdit, eſt efficax munditia: quod verò ad ima labitur, fex & corruptio. Hic eſt ergo cinis extractus à cinere, & genitum Philoſophorum, terra alba foliata, in qua ſeminandum eſt aurum. Vnde dicit Hermes: Extrahe à radio ſuam vmbram & fæcem, quæ ipſum interficit, & ſeminate aurũ in terra alba foliata: ſed iſtud aurum non eſt aurum vulgi, imò eſt aurum animæ, quo tingitur aurum terræ foliatæ.

Vnde dicit Calidius: Nemo vnquam potuit nec de cætero poterit tingere aurum niſi cum auro. Plato quoque dicit: Cûm dixeris vnamquamque ſpeciem ex partibus operis, reduc ſpiritus ad corpus, & ſublima illud. quod verò ſublimatur ex illo, erit clarum & lucidum. Reduc ſuper illa approbatum animæ poſt hoc vt commiſceantur. Nam anima eſt vinculum ſpiritus, ſicut corpus eſt vincu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

lum animæ. Cumque steterit per moram, vincet in eo illud quod est fortius, vt conuertat totum videlicet corpus in animam, & animam in spiritum.

Quartus gradus nostri regiminis est despõsatio lapidis in calcem corporalem, vt figatur in corpore illo vnde sumptum fuit ab initio. Et illud ideo, quia spiritus cùm soluerit corpus & animam, vt existant in forma sua, non permanet fixum, nisi occupaueris ipsum. Occupatio verò est, vt coniũgas ipsum cum corpore de quo præparasti in principio, quoniam in eo occupatur à fuga spiritus, ad supersistentia corporis. Et ideo dicit Plato: Cùm spiritus soluerit animam simul, & corpus non stat fixum: Coniunge ergo ipsum cum corpore, vt generet sibi simile. Nec coniungas ipsum cum quouis, vt cõstet ad se nisi cum eo, de quo fuit à principio. Si feceris hoc, fit Iccir. Et scito, quòd ab omnibus operantibus deficit propositum post operis complementum, si omiserit hoc secretum. Notate ergo verba, signate mysteria. Quia spiritus cùm soluerit terram albã foliatam, non permanet aliquid eorum fixum, nisi occupaueris ipsum cũ corpore illo, de quo præparatũ erat in principio. Spiritus est Mercurius, & corpus suum primum est sulphur album & rubeũ. Ideo cùm spiritus soluerit corpus sulphureum in omnibus, vt dictum est, superiùs, præparatum, non figitur, nisi occupa-

ueris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ueris ipsum cum sulphure nouo, de quo præparatum erat in principio. Nam sulphur albũ & rubeum, vt dicit Aristot. congelat argen. viuum in aurum & argentum. Coniunge ergo opus tuum cum corpore, vt generet sibi simile, si hoc feceris, erit Iccir super alia corpora id quod coniungis, alioquin non figetur: quia natura non continetur nisi in sua natura. Et hoc ideo, quia vt dicit Plato: Natura naturã sequitur, & natura continet naturam, & docet eam contra ignem præliari. Fac ergo desponsationem in virum & vxorẽ, & totum habebis magisterium. Sed pręparatio eorum, vt dicit Auicenna, est: Vt primò virum ex vna parte, & vxorem ex alia parte mundes, quatenus mundati à sordibus meliùs coniungãtur: quoniam si non præparas corpora, non poterunt amari. Fac ergo pacem inter elementa, vt conuenienti amplexu se diligant. Nam acutum magisterium Philosophorum imponit animam in calces corporum, tunc vigor spirituum comminuit in minimas calces plũborum. Item quando vis mittere fermentum in Elixir, priùs misce illud cum spiritibus, quoniam nisi hoc faceres, non imprimeretur sua natura in ipsis. Commisce ergo bene fermentum cum elementis, & magisterium habebis.

FINIS.

AVICENNA DE CONGELAtione & conglutinatione lapidum.

CAPVT I.

TErra pura lapis non fit, quia continuationem non facit, ſed diſcontinuationem. Vincens enim in ea ſiccitas non permittit conglutinari eã. Fiunt autem lapides duobus modis, conglutinando & congelando. In quibuſdam enim eſt dominans terra: In aliquibus verò aqua. Aliquando enim deſiccatur lutum primùm, & fit quoddam quod eſt medium inter lutum & lapides, deinde fit lapis. Lutum verò huic tranſmutationi aptius eſt viſcoſum: hoc enim continuatiuum eſt. In ripis quoque Geon viſa eſt terra, quæ videtur in lapides conuerti in ſpacio 33. annorum: De aqua autem fiunt lapides duobus modis. Vnus eſt quòd congelatur aqua guttatim cadens. Alius quòd deſcendit de aqua currenti quiddam, quod reſidet in ſuperficie fundi aquæ illius, fitque lapis: Sunt enim certa loca ſuper quæ aquæ effuſæ conuertuntur in lapides, qui diuerſorum colorum ſunt, & aquæ quæ ſurſum acceptæ non congelantur, quæ ſi prope alueum ſuum fundũtur, congelantur, fiuntque lapides. Scimus ergo quòd in terra eſt vis illa mineralis quæ congelat aquas: Principia igitur lapidum vel fiũt ex ſubſtantia lutea, vel viſcoſa, vel ex ſubſtãtia in qua

vincit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vincit, quæ virtute quadam minerali congelatur, vel vincit in ea terra faciens eam coagulari. Eodem modo Sal armoniacum congelatur, ſed non ſufficit ad ſalem vis terrea permutare: ſed adiuuat ipſum calor. Calor autem adueniens coagulat ipſum virtute occulta: & fortaſſe fit ex terra frigida ſicca, & ex aqua fit terra, cũ vincunt eam qualitates terræ, & econuerſò. Eſt autem res quædã, qua vtuntur quidam ingenioſi cùm volũt rem ſiccam coagulare, quæ cõponitur ex duabus aquis, & dicitur lac virginis, quod eſt eius effectus certiſſimus. Fiunt ergo lapides ex luto per calorẽ Solis, vel ex aqua coagulata virtute terrea ſicca, vel ex aqua calida deſiccata. Similiter quoq; quædam vegetabilia, & quædã animalia conuertuntur in lapides virtute quadam minerali lapidificatiua, & fit in loco lapidoſo vel diſconuenientia ſubita quadam virtute, quæ exit à terra in hora terręmotus quæ conuertit in lapides, quod conſequitur in illa hora hæc trãſmutatio corporum æs animalium vegetabiliũ, & quæ propinqua eſt, vt trãſmutatio aquarum. Eſt autem impoſſibile quòd aliquod complexionatum totum conuertatur in vnum elementum: quia elementa & elementata tranſmutata ad inuicem tranſeunt ſic in dominans. Vnde quod cadit in ſalinas, fit ſal: & quod in ignem, fit ignis: ſed quædam citiùs & quædam tardiùs, ſecundùm potẽtiam actiuarum & reſiſtentiam paſſiuarũ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Estque locus in Arabia qui colorat omnia corpora in eo existentia suo colore. Panis propè Toratem in lapidem conuersus est, remanserat tamen illi suus color. Sunt talia mira quia rarò accidunt, tamen causæ eorum manifestæ sunt. Sæpe tamen etiam lapides fiunt ex igne cùm extinguitur: quia sæpe contingit corpora terrea & lapidea cadere cum coruscationibus: quia ignis fit frigidus & siccus ex sua extinctione. Et in Persia cadunt etiam cum coruscatione corpora ærea & similia sagittis hamatis, & non possunt liquefieri, sed per ignem euaporari in fumum cogente humiditate, donec residuum sit cinis. Cecidit quoque apud Lurgeam frustum ferri ponderis centum Marcarum, quod præ duritia, qua ferè erat infrangibile, missa tamen est eius pars Regi Torati, qui præcepit enses inde ferri. erat autē infrangibile & infabricabile. Dicunt tamen Arabes quòd enses Alemanici qui optimi sunt, de isto ferro fiant. Cùm autem ceciderit massa illa, resiluit aliquotiens à terra, vt pila erat: quia composita erat ex minutis frustis coherentibus ad inuicem ad quantitatem granorum magni milij. Similiter huic rei conueniat apud terrestres. Sic ergo fiunt lapides, quorum siquidem generatio vel erit subitò per magnum calorem accedentem luto vnctuoso, aut paulatim per multum temporis.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

De causa montium. CAP. II.

Montes quoque quandoque fiunt ex causa essentiali, quandoque ex causa accidentali. Ex essentiali causa, vt ex vehementi motu terræ eleuatur terra & fit mons. Accidētali, vt ex ventis, vel aquæ ductu accidit cauatio profunda, & fit paulatim, donec fiat vasta profunditas: Exit igitur iuxta eam eminentia magna & hæc est pręcipua causa montium. Sunt etiam quædam terræ molles, quædam duræ. Molles ergo aquæ ductibus ventisq́ue tolluntur, duræ remanent & fit eminentia. Sicut ergo fit generatio montium, sic generatio lapidum, quia aquæductus adduxit illis lutum viscosum continuè, quod per longitudinem temporis desiccatur, & fit lapis, & non est longè quin sit vis mineralis conuertens aquas in lapides. Et ideo in multis lapidibus inueniuntur quædam partes animalium aquaticorum & aliorum. Montes quasi per multa tempora facti sunt, vt prædiximus, si non sunt decrescentes. Substantiæ autem luteæ quæ reperiuntur in eminentijs non sunt de illa materia lapidea, sed est de ea quæ diminuitur de montibus, vel terrestris, vel alia substantia quam adducunt aquæ cum lutis & herbis, quæ admiscentur cum luto montis, vel fortè antiquum lutum maris, vt est vnius substantiæ: quia pars eius fit lapis, & pars eius non, sed mollitur & dissoluitur aliqua qualitate vincente. Maris est recessus &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

accessus, quædam loca cauat, quædam extollit, & quandoque totam terram cooperuit, & inde quædam mollia abradit, quædam dimisit dura, & ipsa in quibusdam locis congessit. Mollia quoq; ab eo congesta cùm abscinderet, desiccata sunt, & in montes conuersa.

De quatuor speciebus corporum mineralium. CAP. III.

Corpora mineralia in quatuor species diuiduntur, scilicet in lapides, & in liquefactiua, sulphurea, & sales. Et horum quædam sunt raræ substátiæ & debilis compositionis, & quædam fortis substantiæ, & quædam ductibilia, & quædam non. Et horũ quæ debilis substantiæ sunt, quædam sunt sales vt quæ liquefiunt ex humido breuiter, vt alumen, calcamẽtum, & sal armoniacum: & quædam sunt vnctuosa nec liquescunt solo humore facilè, vt sulphur, auripigmentum. Sed argentum viuum est de parte secunda, quamuis sit elementũ ductiliũ, vel simile aliquibus ductilibus. Sunt autem ductilia omnia liquabilia, & vt multum non ductilia nec liquabilia, sed non mollificantur nisi cum magna violentia. Et materia ductilium est substantia aquea mixta cum substantia terrea mixtura forti, & non potest vnum ab altero separari, & congelatur substantia illius aquea cum frigore post actionem caloris in ipsum, quod est epthesis. Et erit exemplum à vino

vino quod nondum gelauit propter ſuam vnctuoſitatem: & ideo non eſt ductile. Lapidea verò de ſubſtantijs mineralibus materialiter ſunt aquea, ſed non gelantur ſola aqua, ſed etiã cum ſiccitate, quæ alterat aqueitatem ad terreitatem: & nõ eſt in eis humor nimis vnctuoſus, & ideo non ducuntur, & quia coagulatio eorum eſt ex ſiccitate, non ſoluitur de facili vt multum, niſi per ingenia naturalia ſoluentia. Alumen autem & ſal armoniacum ſunt de genere ſalis: quia pars ignis in ſale armoniaco maior eſt quàm terra. Vnde & totum ſublimatur, & ipſum eſt aqua cui admiſcetur fumus calidus nimiùm ſubtilis, & multæ igneitatis coagulatũ ex ſiccitate. Aqueitas verò ſulphureorum mixta eſt cum terra forti commixtione cum feruentia caloris, donec facta ſunt vnctuoſa, & poſtea coagulata ſunt ex frigore. Atramenta verò cõpoſita ſunt ex ſale & ſulphure & lapidibus, & eſt in eis vis mineralis aliquorum corporum liquabilium, quæ ex eis fiunt, vt calcamentum, & alachar generantur ex maioribus granis atramẽti, & non ſoluitur niſi ſaliedo eius cum eo, quod eſt in illo ſulphureo, & poſtea coagulatur, & illud iam accipit vim mineralem ex corporibus aliquibus. Quod ergo accipit vim ferreã, erit rubeum aut croceũ, vt alathar. Quod verò vim æreã acceperit, erit viride. Vnde poſſibile iſta duo fieri artificialiter. Argẽtum viuum eſt vt aqua quæ miſcetur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cum terra nimiùm ſubtili ſulphurea mixtione forti, donec in plana ſuperficie non quieſcat, & hoc eſt ex magna ſiccitate quæ ineſt illi, & ideo non adhæret tangenti. Eſtq́; albedo eius ex claritate illius aquæ, & ex albedine terræ ſubtilis quæ eſt in eo. Proprium eius eſt, quòd ex vapore ſulphuris coaguletur, & fortè hoc modo gelatur per plumbum, vel ex vapore ſulphuris facilè. Videtur autem quòd argentum viuum, & quæ ſunt ſimilia, ſit elementum omnium liquabilium: vel quia omnia liquabilia cùm liquantur, conuertuntur ad ipſum, tamen non liquantur priuſquam calefiant, & cùm liquata fuerint, apparent rubea. Sed plumbum proculdubiò cùm liquatur, eſt argent. viuum, ſed non liquatur niſi calefiat, & cùm liquefactum fuerit, conuertitur ad colorem conuenientem omnibus liquabilibus, ſcilicet igneum ruborem: & ideo miſcetur argentum viuum cum iſtis corporibus: quia eſt de ſubſtãtia eorum. Sed iſta corpora differunt in compoſitione ſua ab illo, eo modo quo differt argentum viuũ ad ſibi ſimilia, & permixtiones quæ permiſcentur cum eis donec congelantur. Et ſi fuerit argentum viuum purum, coagulabit id vis ſulphuris albi non vrentis, & id eſt res optima quam poſſunt reperire illi, qui operantur Alchimiam, vel conuertunt illud in argentum. Quòd ſi fuerit ſcilicet ſulphur mundum optimum cum rubore clarum, & fuerit in eo

vis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vis igneitatis ſimplicis non vrentis, erit res optima quam poſſunt reperire Alchimiſtæ, vt ex ea faciant aurum. Hæc enim ipſum conuertunt. Et ſi fuerit argentum viuum bonæ ſubſtantiæ, & ſulphur non purum, quòd ſcilicet ſit in eo vis adurens, conuertet ipſum in æs. Argẽtum autem viuum ſi fuerit malum & non purum terreum, & ſit ſulphureum non mundum, fit ex eo ferrum. Stannum verò videtur argentum viuum bonum habere: ſulphur verò malum, & hæc non bene trita, ſed tanquam per parua compoſita, & ideo non fit tale. Plumbi verò groſſi argentũ viuum malum eſt, ponderoſum, & luteum, & ſulphur eius malũ eſt, mali vaporis, & fœtidi, & debilis: vnde non bene gelatur. Et artifices faciunt gelationem ferè ſimilem artificialiter, quãuis artificialia non ſunt eodem modo, quo & naturalia, nec tam certa habẽt ſimilia: & ideo creditur quòd compoſitio naturalis fiat hoc modo, vel vicina huic. Sed ars debilior eſt quâm natura, nec ſequitur eam, licet multum laboret. Sciant verò artifices Alchimiæ, ſpecies rerum tranſmutari nõ poſſe: ſed ſimilia illis facere poſſunt, & pingere rubeum citrino, vt videatur aurum, & album pingere colore quo volunt, donec ſit multum ſimile auro vel æri. Poſt quoque plumbi immunditias abſtergere, ipſum tamen ſemper erit plumbum, quamuis videatur argentum. Sed tunc optimè erunt in eo qualitates aliæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vt errent homines, vt qui accipiunt salem, & salem armoniacum. Cæterùm quòd differētia specifica tollatur ingenio, non credo possibile, & non est quòd complexio vna in aliam conuertatur: quia ista sensibilia non sunt differentia, qua permutatur species, sed sunt accidentia, & proprietates. Differentiæ autem eorum non sunt cognitæ, quia cùm differētia sit ignota, quomodo potest sciri vtrū tollatur necne, vel quomodo tolli possit? Sed expoliatio accidentium, vt vaporis & coloris, ponderis, vel saltē diminutio, non est impossibile: quia contra hæc non stat ratio, sed proportio istarum substantiarū non erit eadem in omnibus. Hæc igitur in illam permutari non poterit, nisi fortè in primam materiam reducatur, & sic in aliud quàm prius permutantur: hoc autem per solam liquefactionem non fit, sed accidunt ei res extraneæ.

Mineralium Auicennæ finis.

CVIVSDAM EPISTOLAE, quæ Alexandri Macedonum Regis nomine circumfertur, interpretatio, subditam Philosophici Lapidis compositionem sapientibus acutißimè declarans.

ALEXANDER in Epistola de arte Solis tractans ad imaginem & similitudinē mundi, breuiter dicit, quòd habeas

habeas fundari in ista demonstratione: ostendit enim quòd ars deriuata est ex creatione hominis, cui omnia insunt. Nam quemadmodũ minor mũdus ex quatuor virtutibus diuersis compositus est, ita & ars ista ex naturis mulieris: quarũ quasdam breuiter narramus, demõstramus, & ponimus, eò quòd maior mundus creatus est ex quatuor virtutibus naturalibus diuersis & compositis: quarum prima est appetitiua, secunda digestiua, tertia attractiua seu retentiua: quarta verò expulsiua quæ mundificatiua est: & est quinta essentia sine aliena vita, quæ alias quatuor quas tibi narraui ac descripsi, gignit & vnit: quarum dispositionem exposui, & est in hac arte sicut clauis ad arcã, quam si absque ea aperias, tota dissoluitur. Est enim sicut nexus eius latera continens, quia totũ rei huius magisterium ab istis virtutib. cautè scire conuenit in hac arte. Ista ars nõ perficitur nisi ex studentibus per vigiliam & per eius temperantiam. Quoniam sicut prius narraui, eius actionis initium ex quatuor est virtutibus peragentibus, scilicet appetitiua, retẽtiua, digestiua, & expulsiua, quæ mundificatiua est. Quinta est scilicet anima ex lumine clarissima. Nũc autem has dispositiones specierum narremus, atq; eius potentiã exponamus. Narremus igitur quid eorum est calidum, quid frigidũ, quid masculinum, quid fœmininum & per eorum colorum diuersitatem & generis differentiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

non erremus nec deuiemus: eò quòd si sit differentia inter calidum & frigidum, & masculinum & fœmininum, opus nequaquã tibi perficietur, nisi in via dirigatur. Et scias quòd nullus nascitur absque mare & fœmina, & nullum germen creatur sine calore & humore, frigiditate & siccitate. Virtus autem appetitiua masculina est calida & sicca: & est ignis continẽs. Virtus retentiua fœminina est frigida & sicca, & est terra. Virtus digestiua seu alteratiua est masculina calida & humida & est aër. Virtus expulsiua fœminina est frigida & humida, & est aqua mundificatiua. Quinta essentia verò est vita, quæ est propria, nec est calida, nec humida: nec frigida, nec sicca: nec masculina, nec fœminina: tamẽ si per istarum virtutem ad siccum vertatur oppositum eius corrũpitur. Ne igitur eam in aliquo fluuiali loco requirens ab operatione erres, eius tibi ostendam locum. Si igitur vis aquam vitæ frigiditate dissoluere, magis ipsam coagulas. Si verò vis aquam frigidam facere, magis ipsam calefacis, nisi quálibet naturam virtutis ad propositũ eius quod operaris, emendes, opus corrumpis. Sciẽdum quoque est, quòd virtus appetitiua, quę est calida & sicca, ignis confirmat. Retentiua frigida & sicca calorem in corporibus congregat, & mollificãdo coloribus mergit, & est terra. Digestiua masculina mundificatiua, & quæ corpus mundificat, quia naturam cum rubigine

excellit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

excellit, deinde naturam accidentaliter imprimit, & est calida & humida, & est aër. Expulsiua quæ mundificatiua est, fœminina est, omnẽ fugat immunditiam dum in eam transfunditur, transfertur in seipsam, & nunquam postea diuidi possunt veluti venenum in corpore fundítur, postmodum non separatur. Calida agit virtus hæc in corporibus, & eadem sic disponitur natura, suaque eorum congregat vnum: est autem frigidum & humidum, & est aqua. Et est quinta essentia quæ totum dirigit opus & complet, & est anima corpori coniuncta, quam coniunctionem quidam malè in opere operati sunt, & errauerunt inutilia pro vtilibus sumentes. Quidam etiam tanquam directo tramite prout iussimus operãtes diminuerunt, & secũdùm eorum opinionem egerunt, & ideo deuastatum est totum opus, saxumque factum est: imò significo tibi quòd si diligis opus tuum perficere, incipe prout iussi. Restat nunc vt speciebus nomina imponamus, nec à memoria recedendum est, quòd ea quæ operaris, non lucidæ naturæ fore debent, ex quibus minor mundus creatus est, quæ suis proprietatibus tibi nuncupabo. Scias quod Sulphur est ignis & terra Magnesię, & aër fodinæ, & aqua est Argentum viuum, quod in corpore mergitur. Quinta essentia spiritus est, qui omnia viuificat & alterat, & omne germen germinat, & omne lumen accendit, & omnes fru-

ctus floret. Tali quidem gubernatione necesse est hoc opus dirigere: & scias, vt dictum est, naturas congruè coaptare, & masculum fœminæ, & calidum frigido, & humidum sicco: deinde aquam, spiritum, & lumen nutrire, quoniam ex diuersis naturis fundatum est opus. ex eius melancholia componitur corpus, & erit quantitas eius ex igne epatis: vitio cholera rubea suboritur, quo facto oportet ea, quæ ad facta & operam spiritualem veniunt, digeri, à quibus iungitur aër qui est sanguis fluens in omnibus venis corporis, & superueniens donec in rubeum vertatur colorem. Aqua verò est flegma quæ in pectore consistit & apparet in figura aureis instrumentis, & sic deinceps illud quod tibi iam dixi virtute prędictorum omne corpus efficitur perfectum. Stude itaque naturas istas omnes prudenter regere, & vas quoque cum suo simili vel eius cõtrario in deuio cum tinchar pone, & opus tuum dirigitur prout gratiã meam tibi tribui, cùm species tibi descripsi, quæ gradatim regi oportet, donec corpora spiritus fiant: & tunc artis sapientia operatur vt natura alteretur, & in aliam conuertatur naturam, & natura per naturam apparet. post ipsius verò naturæ accidentia necesse habes iungere duas naturas, donec ab eis naturam claram, & lucidam extrahas, quæ cùm ascendit in altissima, tenetur, luce scit & coaptatur. Et scias quòd in hac arte nihil Philosophicè lo-

cè loquor, & eſt in liquefaciendi ſolutione ſuper omnia cautela adhibenda, quòd ne aſcendendo modum excedas, quoniam in liquefaciendo conſiſtit arcanum totum omnium naturarum alteratio: & ſcias hoc, quomodo à natura in naturam mutatur, donec ſubſtãtia non fugiens nec alterans, ſed fixa & conſtans fiat, ex quibus introitus coaptat nigros, quoniam pars diſcernitur. Et mox natura per naturam apparet. Rarum itaq; rerum fixarum naturam liquefactione coaptat, & aqua quæ à Sapientibus, aqua ſapientiæ eſt appellata, deinde arcana quæ ſunt temperata humida: quia niſi naturas attenues, aquamq; illas facias, non colorare poterunt: ſic ergo corpus aquatione humefacies. Et ſcias quòd albedo eſt in coagulatione, & quòd ſpecies ſpiritus, & in ſe inuicem emendant. Dico etiam tibi, fili, qui emendari deſideras, quòd non ponas in ea ſpecies crudas & inordinatas, ſed putrefactas & coaptatas, aſcendentes & deſcendentes. Ego ſine dubio comperi quædam vnguenta eleuata, lucida, illuminata, & inueni in eis arcana abſcondita, quæ ſi vtique bene reges, natura eorum quæ habes occulta, manifeſtè apparuit tibi & apparebit: id eſt, terra alba per argentum lucidum & notum. Et ſcias quòd corpora quædã ſolutione indigent, quædam eleuatione vt tingant, & lucida & illuminata fiant in quibus omnia corpora diſſoluantur. Scias etiam quòd

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſecundùm naturam arcana ſunt in eis abſcondita: quod ſi regantur natura abſcondita, tibi apparebunt quæ Hermeti Philoſopho apparuerunt, & eſt terra alba prope argentum. Conſice ergo corpora quæ illa ſe ſanant, cùm terra alba eſt, vt fixa permaneant, & ſuperpone ne ignis eam ſua flamma comburat, ſed quemadmodum ceram liquefactam liquefac ea. Et eſto memor quod iſtud vocatur aqua intrans iterum. Igitur in artibus tuis in quibus ſtudes martellos duos fore credas, quorum vnus Soli, alter Lunæ debetur. poſtea ſequuntur duo ordines quos regendos dubium noſtro capiti ſatis congruè figurat. Ecce numeraui, arcanum cœleſte patefeci, ſcientiam difficilem atque abſconditam illuminaui, perfectamq; ſcientiam regendi modum certificaui. Iuro itaq; quòd nihil celaui, nec alteram nec vllam ſpeciem aliena deſcriptione deſcripſi, nec genera alienis locis impoſui. Igitur ſi meas literas legeris & intellexeris, venies ad propoſitum tuum, & Deo gratias ages. Si verò cui compoſitio debilis & complexio breuis extiterit ad ſuum propoſitum non veniet, ignorantiæ ſuæ partem mihi non imponat, nec dicat me erraſſe, ſed ſeipſum qui ad ſuum propoſitum non perueniet.

Interpretationis Epiſtolæ Alexandri Regis finis.

AVTHO-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

AVTHORIS IGNOTI, PHIlosophici lapidis secreta metaphoricè describentis, opusculum.

EXEMPLVM scientiæ nostræ senex supra mortem, in eo sunt naturę coniunctæ cum complemento: terra, aqua, ignis eius & aër. Et omnia hæc in Saturno. Cum eo aperiuntur portæ scientiarum, sicut dicit Hermes, & præcedentes sui primi. Accipe lapidem suspensum supra mare, vt senex cera alba: super fontem, vt puer hypoquistidos. Nomē eius victor: Cum eo perime viua, & viuifica perempta, & ei sunt mors & vita, & istud & illud ex Oriente & Occidente. cum hoc habebis scientiam in qua pigritauerunt Arabes. Veritatem dixi tibi per eum qui fecit oriri lapidis paradisi authorem lumen vitæ. In eo sunt duo opposita simul, scilicet ignis & aqua: & istud viuificat illud, & illud perimit istud: & hoc & hoc in Leone coniuncta simul, per eum qui est mors & vita veritatem dixi, non mentior. Gumen nostrum coagulat lac nostrum, & lac nostrū dissoluit Gumen nostrum. Et pòst apparebit rubedo Orientalis, & rubedo sanguinis. hic lapis mundus sine fœtore inuenitur in locis altissimis, cum quo magnificauerunt se Philosophi super omnes alios, & vaticinati sunt futura. Veritatē dixi per potestatē cœlorum, cui non sum men-

titus ſcienter. Homo noſter antiquus, eſt draco noſter, iſte comedit caput ſuum cum cauda ſua, & caput & cauda eſt anima & ſpiritus, & anima & ſpiritus ſunt creati de luto, & hoc & hoc ex Oriente & Occidente, per expellentem nocumenta non mentior, quia quod dixi, vidi in ciuitate. Dealba coruum tuum ſi vis dealbare ipſum, cum Nilo Ægypti albeſcit primò. tunc cum Perſia in ſecretis, & cum hoc & hoc apparebit rubedo vt papauer in eremo. per viuificantem Deum omnia non mentior. Aqua noſtra abluit ſordes, mundabis omnem nigredinem & obſcuritatem eius, tunc ſubridebit dicens: quis mundauit me? qui vidit illud, ſubridebit locutus, & veritatem dixi, non mentior. Terra in oculis ſunt tres Oriens & Occidens, & ſuper eos Saturnus albus ortus eſt, & anima horum trium eſt ignis: veritatem dixi per familiá Mahometi. Manifeſtabo quòd occultauerunt primi non cum inuidia. Terra noſtra vertit æs tuum in Argentum primò, & vltimò in Aurum inueteratur, & habebis ſcientiam, in qua pigritauerunt Arabes. Denigras cum Ægypto noſtro, & nõ cum Perſia, & cum Perſia ſiccas, quia eſt domus ſiccitatis, & cum Ægypto humectas, quia eſt domus humiditatis, & hoc & hoc albedo & rubedo ſine menſuratione, vt rubedo in moris, vel vt ſanguis dominarum. Lapis ſcientiæ noſtræ ſenex primò, & vltimò puer, quia albedo eius in initio & rubedo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

bedo in vltimo cũ dominio. Hic eſt Lapis cum quo titubauerunt omnes qui abierunt, & mortui ſunt plurimi eorum cum dolore & triſtitia, quoniam declinauerunt ad viam dæmonum, & reliquerunt viam prudentiæ. Coopertorium equi pallium noſtrum album, & æquus noſter Leo fortis, ſub pallio coopertus, & ſuper illud & illud Griffus noſter naturam gemmatam retinens. hic lapis triãgulus eſt in eſſe, quadrangulus in qualitate. veritatem dixi per operatorem, dealbans & rubefaciens omnia, non ſunt ſingularia in occulto, ſed ſunt mixta Oriens & Occidens ſimul iuncta ab anima omnium. Hic coniungit & diſiungit, & reiungit quando vult, lupus noſter in Oriente inuenitur, & canis in Occidente: iſte momordit illũ, & iſte momordit iſtum, & fiũt rabidi ambo, & interficiunt ſe adinuicem, donec fiat ex eis toxicum & tyriaca. Camelus noſter albus ſeptimus eſt in numero apud Philoſophos magnos Sol cum Luna Iupiter: Mars & Venus noſter in Mercurio noſtro, & Saturnus ſeptimus eorum, in quo omnes ſunt coniũcti ſimul: hic eſt ſpata, gladius, cultellus, & inciſorium ſuper ædificium, & inimicus ad manũ, & vas cum adiutorio vini. Epiſcopus noſter vt color venarum, vel violarũ, & anima citrina vt citrinitas, & narges vel hypoquiſtidos. Tunc lapidem in fluuio currẽti per mortem omnium non mentior, exemplum noſtrum cum albo naturæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Ignis & lux in claritatis essentia: & ignis & lux est scintilla nostra, & titio noster candens, & cum hoc & hoc inuenies scientiam. Veritatem dixi per vnientem omnia. Scala nostra est turris nostra de terra viscosa, & terra viscosa est lutum nostrum, & cerotum nostrum ex cera & sepo confectum: & hic & hic nauis nostra in mari nostro plena gigantum. Aperui quod occultauerunt priores. Non sum inuidus quemadmodum ipsi fuerunt: per illuminantem cuncta non mentior. Terra coràm oculis posita Oriens & Occidẽs, & hic & hic narcissus cum lilio nostro: & hic & hic cum sene nostro, & senex noster & vter noster est corpus nostrum: & corpus nostrum est Lapis noster quæsitus à multis: inuentus à paucis. Et istud exposui ex pietate, & detexi cunctis per Deum gentium.

Authoris ignoti finis.

MERLINI ALLEGORIA PROfundißimum Philosophici Lapidis arcanum perfectè continens.

REx quidam alios cupiens superare potentes, se contra eos præparauit ad bellum. Cumq; vellet equum ascendere, præcepit cuidam ex militibus suis, vt daret ei ad potandum de aqua, quam

quam plurimùm diligebat. Qui respondens ei dixit: Domine, quæ aqua est illa quam quæritis? Et Rex ait: Aqua illa quam quæro, aqua est à me plurimum affectata, & ipsa diligit me præ cæteris. Et ille perpendens, statim iuit, & eam detulit ei. Rex autem accipiens eam, bibit & rebibit, donec omnia mẽbra sua repleta sunt, & omnes venæ eius inflatæ, & tunc fuit valde discoloratus. Hoc facto, dixerunt ei milites eius. Domine, ecce equum, ascende si placet. Qui respondens dixit: Sciatis me ascendere non posse. Dixerũt milites, quare non potes? Respondit, quia sentio me grauatum, & doleo caput: & vt mihi videtur omnia membra mea ab inuicem diuiduntur. Iubeo igitur vobis, quòd ponatis me in cameram vnam lucidam & ea constituatur in loco calido & sicco, continuè temperato per diem & noctem, & ita sudabo, & aqua quam bibi desiccabitur in me, & ita liberabor. Fecerunt ergo sicut Rex præcuperat eis. Completo verò tempore, aperuerunt cameram, & inuenerunt eum quasi mortuum. Parentes verò statim cucurrerunt ad medicos Ægyptiacos & Alexãdrinos præ cæteris honorandos, & adduxerunt ad eum, narrantes eis secũdùm quod Regi acciderat. Qui quidem viso eo, dixerunt, ipsum posse procul dubio liberari. Et illi: Quis vestrûm erit magister? Responderunt Alexandrini, nos si placet vobis. Dixerunt Ægyptij, non placet nobis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

imò nos volumus esse magistri. Antiquiores enim vobis sumus, licet iuniores videamur. Alexandrini verò consenserunt. Tunc dicti magistri acceperunt Regem, & dilaniauerunt eum in partes minimas, terentes eas, & miscuerunt cum medicinis suis humectantibus aliquantulum, & ita posuerunt ipsum aptatum in camera sua, in loco calido temperato, sicut priùs, per diem & noctem. Hoc facto extraxerunt eum quasi semimortuum & adhuc habentem aliquantulum vitæ. Quem videntes parentes eius, exclamauerũt dicentes: Heu Rex mortuus est. Quibus Medici dixerunt, non est mortuus. Nolite clamare, dormit enim, & iam incepit terminare. Acceperunt itaq; ipsum iterum & abluerunt cum aqua dulci, donec sapor medicinarum recessit: & miserunt cum eo iterum de eadem medicina noua, & posuerunt eum in loco suo sicut priùs. Et quando extraxerunt eum penitus, mortuum inuenerunt. Tunc parentes eius fortiter clamantes dixerunt: Heu Rex mortuus est. Quibus Medici respõdentes dixerunt: Interfecimus eum ideo, vt melior & fortior fiat in hoc Mundo post resurrectionem in die iudicij, quàm fuisset priùs. Quod quidem parentes eius audientes, crediderunt eos esse truffatores, & statim abstulerunt eis medicinas suas, & expulerunt de regno. Hoc facto, loquebantur adinuicem, considerantes quid deberẽt agere de hoc corpore

pore venenato & mortuo. Et conuenerunt vt ſepelirent ipſum, ne putrefieret, ac eius fœtor nocumentum inferret. Alexandrini verò Medici hoc audientes, iuerunt ad eos, & dixerunt: Nolite ipſum ſepelire, quoniam (ſi placet vobis) reſtituemus eum ſaniorẽ, pulchriorem, & potẽtiorem quàm priùs. Tunc illi ſubridere cœperunt, dicentes: Vultis ne truffare nos, ſicut & alij? Sciatis quòd niſi feceritis quod promittitis, manus noſtras euadere non poteritis. Medici autem ad hoc ſe obligantes, acceperunt Regem mortuum, ſicut alij dimiſerunt, terentes eum, bene abluerunt, quouſq; nihil de medicinis aliorum remanſit, & deſiccauerunt eum. Deinde acceperunt partem vnam Salis armoniaci, & duas de nitro Alexandrino, & miſcuerunt cũ puluere mortui, & impaſtauerunt cum parum olei lini, & poſuerunt eum in camera vna, facta ad modum cruciboli inferiùs perforati, & ſub foramen poſuerunt aliud vas mundum ad modum cruciboli factum, & dimiſerunt eum ibi per vnam horam. Deinde cooperuerunt eum cum igne, inſufflantes donec fuit penitus liquefactum, in aliud crucibolum deſcendens inferius per foramen. Tunc Rex ita de morte ad vitam reſurgens, magna voce clamauit, & dixit: Vbi ſunt inimici? Sciant quòd omnes interficiam, niſi mihi obedientes adueniãt ſine mora. Omnes igitur audiẽtes, venerũt coràm eo, & dixerũt:

Domine ecce parati sumus vestris in omnib. obedire mandatis. Itaq; ab illa hora vt antea: Reges omnes & potentes aliarum regionum honorauerunt & timuerunt eum. Et quando volebant videre de mirabilibus eius, ponebát in crucibulo vnciam vnam Mercurij bene loti, & proijciebant desuper tanquam vnum granum milij de vngulis, vel de capillis, aut de sanguine suo, & sufflabant leuiter cum carbonibus, dimittebát eum infrigidari cum eis, & inueniebant lapidem qualem ego scio. De quo lapide proijciebant parum super Saturnũ purgatum, & statim mutabatur forma eius sicut scio. De quo postea ponebant partem vnam super decem Veneris, & erat totum vnius coloris & bonitatis. Item aliter: Accipiebant dictum lapidem tritum, & miscebant cum sale, & Sole sicut priùs, & liquefaciebant eum, & proijciebant dictos sales solutos in sero caprino, & tunc fiebat optimum ad omnia. Custodi frater hunc tractatum, & serua bene, quia truffa est optima inter stultos, & non truffa inter sapientes. Hæc enim est via Regum trium dierum, quoniam parum laboris sustinentes, magnum lucrum desiderant obtinere. Laudes Creatori maximo referamus, qui fidelib. suis gratuiter inspirauit, accidẽtia pro velle in substantijs transmutare, & vt quod in potentia rebus latitat, ad actum reduci valeat sapienter.

Allegoriæ Merlini finis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

RACHAIDIBI, VERADIANI, Rhodiani, & Kanidis Philoſophorum Regis Perſarum: De materia Philoſophici Lapidis, acutiſsimè colloquentium Fragmentum.

DIXIT Rachaidibi filius Zetheibidæ Philoſophus Regis Perſarum & Principis Romanorum. Sperma lapidis eſt frigidum & humidum in manifeſto, & in occulto calidũ & ſiccum. Dicit ergo, fac frigidum & humidum in occulto, & calidum & ſiccum pone in manifeſto: & ita occultabitur frigiditas & humiditas ſua, quòd non minueretur vnquam: nam ſi minueretur, minueretur etiam lapis. Quando ergo occultatur frigiditas & humiditas, fac occultando, vt ſic cõponas illud calidum & ſiccum, quod in occulto erat & in manifeſto: & ita de ſpiritu fiat corpus in duob. gradibus, & fiet globus & ſanguis & caro. Dicit Rhodianus: Sperma eſt album & liquidum. Liquor hic de primò globum facit in loco vbi debet quinque diebus: & recipit carnem & ſanguinem, & membra & imaginem, & imaginatiuam â Deo altiſſimo: & venit ad ortum, & lucet & oritur in tempore ſuo. Qui ſunt duo gradus & ſeptem: Et modò dicimus de ſecundo ſpermate. Dicit Veradian. de ſecũdo ſpermate, quod eſt lapis ſolus,

nec est alius ei similis in hoc Mundo, qui se ipsum imprægnat, & in se ipso concipit, & se ipsum parturit, & in hoc intelligitur de vno lapide, & dicitur sperma album & liquidũ, postea rubeum. Dicit autẽ Rhodianus, quòd sperma istud quidam lapis est fugitiuus à caliditate & siccitate, & aëreum & volatile, & est frigidum & humidum, calidum & siccum. Et postquam hoc viuum moritur à rubea morte, mortuum iam est compar caliditati & siccitati, & sic non fugit ab eo quod est calidum, & non fugit ignem, nec fumum emittit, nec sonum facit, & funditur vt cæra, & est sicut oleum, & est siccum, quę siccitas tingit tinctura rubea & alba, & ita de spiritu factum est corpus: deinde hoc corpus vertendum est in spiritum, & postea fiet aqua clara sine omni turbulentia ab inferiori parte vsque ad superiorem, & omnes particulæ suæ sunt diuersæ in aqua, vt non impediatur tinctura quæ est penetratiua & subiunctiua ad retinenda & contingenda omnia corpora metallorum: & ista tinctura semper in eis permanet: & cum hac tinctura viuificantur omnes mortui vt semper viuant, & hoc est fermentum primum elementatũ, & est ad Lunam, & hoc est lumen omnium luminum, & est flos & fructus omnium luminum, quod illuminat omnia, & est tinctura vera & viua, rubea & alba, ac oleum tincturarum rectificatiuum. Da ergo ei secundum fermentũ fermentatum

tatum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tatum ab omni elemento elementato æqualiter, quod est aurum, da ei quartá partem, quod tamen priùs calcinatum sit, & in aquam solutum. Hæc est enim aqua elementata æqualiter ab omnibus elementis. Da etiam ei secundum fermentum, cùm secundum dico, assero secundum retinaculum, & in eo est tinctura sulphurea, & dicitur oleum retinaculorũ, hoc est, vitriolum viridissimum & purgatissimum, lucidissimum, quod versum sit in aquá. Da etiam ei aquam Safferanicam de endacuto factá, vt aquam viridis æris, quæ est venenum Mercurij, & da Mercurio de aqua laborata in suũ spiritum, quam extraxisti de corpore suo, & ita mortificasti eum, & ista laborata scilicet aqua argenti viui, ita vt versum sit argentum viuum in aquam, quod impetuosum ignẽ non fugiat, vt substantiam non faciat, sed semper per vim maneat, & de vnoquoque istorum da ei tãtum quantum ipsum est, & da etiam ei sal armoniacum, qui est spiritus preciosus, & est resolutiuus & coagulatiuus, & versum in aquá, prius tamen sublimatum quinque vel septem vicibus, & sit duplum primi fermenti. Da ergo ei aquam siccam & calidam & iugem cum forti claratione, & subtili imbibitione scilicet guttam ad guttam, & si dares ei minus de istis bibimentis, confunderetur. Et hoc fac ad Solem calidum vel ad cinerem lẽti caloris, vel hæc omnia si possunt fieri: & omnes istæ aquæ priùs

misceantur per 21. dies in loco mundissimo & calido, & bulliant simul & faciant vnam substantiam. Deinde congeletur in lapidem: & iterum vertatur in aquam. Et inter hæc omnia magnam efficaciam habet Anatron, siue sal nitrum, & sal gemma, & alkali. Postquam ergo congelata sunt versa in aquam imbibātur hæc. Sed cum rubeo quod patitur longam & magnam sitim, donec fiant duplum sui, & atinkar in his habet magnam efficaciam. Et super hæc omnia supernatent vncia vna de hac aqua, & aqua salis armoniaci viui, vt melius soluantur particulæ fugitiui. Secundum in rubeum colorem, vel Ialneum, vel viridem, aut cœlestinum. Sed viridis color omnibus nitet. mitte compositionem in rotumba, vt soluatur aqua clara à fundo vsq; in superficiem sicut est mel colatum, deinde congeletur in loco congelationum in lapidem viridem, quandoq; in rubeum, quandoque Ialneum, quandoque cœlestinum, & iterum soluatur & congeletur bis vel ter, & est duplicatio, triplicatio, quadruplicatio, & sublimatio, & acutior omnibus. Dixerunt Philosophi Regis Persarum: Accipiamus frigidum & humidum, & aquosum mundetur ab omnibus superfluitatibus & à plumbo, & decoctione pura & multa desiccetur ab humido in Sole decoctione & humidis pannis: & est pulchrius capitulum. His qui cupiunt scire mirum super omne mirum de humido aquoso

frigido

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

frigido & adusto, dixit Kanide, quòd in vno so lo igne sine aquæ temperatione factæ sunt omnes distillationes, & sublimationes, & calcinationes, & rubificationes & mortes ipsius Mercurij, & tunc facta est amicitia inter ipsum & ignem, & currit vt oleum in vno ictu: quia oleum est ingressiuum, penetratiuum & aggregatiuum, permixtiuum, coagulatiuum, perseueratiuum (vincit enim omnem rem subtilem & omnem rem solidam penetrat) coniunctiuum, permansiuum, depuratiuum: & dicitur oleum viuum, color viuus & rectificatiuus, & omnes mortuos resurgere facit. Et est fermentum super omne fermentũ, & semetipsum imprægnat, & seipsum parit. Vnde omnes qui quærunt hanc scientiam, scire oportet omnia quomodo est, & quomodo non est, & quomodo fieri potest: & si fallunt, quomodo emẽdare possunt: & post omnia scire oportet ea quæ circa opus sunt necessaria, & probationes claras & manifestas. Et hæc est prima omnium probationum, scilicet, vt quando iam est finis & terminus secũdus, ponatur de ipso aliquantulum super ferrum candens, si fluat sicut cera, & nõ faciat fumum, nec strepitum, sed currat per omnia, & tingat laminam ferream, vel æream, vel argenteã & figat se cum illis, & non timeat ignem, nec per ignem minuatur, nec à metallis separetur vnquam, tũc perfectum est: & hæc est vera probatio super omnes proba-

tiones. Si autem hæc signa non fecerit, redus ad ignem donec ita fuerit: & hæ probationes omnes fieri debent inter primam & secundam solutionem & congelationem. Et post hoc sciendum est de eis quę coniunguntur cum mortuo, & istæ coniunctiones & color Safferanicus ferri euidenti, & color vitrioli, & flos æris, quod est venenum Mercurij, & calx salis, & aqua Mercurij laborata vt non fugiat ab igne, & est aqua viua & permanens, & est spiritus rectificatiuus & sal antiquus armoniacus, & hæc omnia sint quælibet per se soluta in aquam. Et post hæc omnia misce & ad ignem lentum congela, & factum est ita corpus viuum. Et hoc corpus postea resolutum est in aquam, & sic fit commixtio.

Omnes Philosophi Persæ congregati fuerunt in vno loco in montaneis partibus & erat locus secretus odoriferus, & inter illos multi multis modis dixerunt: ex tincturis quæ tingunt metalla, & mutant in Solem altum & preciosum: & ille modus tincturæ qui est preciosior in superficie omnium tincturarum, hic est qui manifestatus est inter eos per diuinam gratiam, scilicet quòd duæ particulę comprehendant totum opus Alchimiæ, & prima particula sufficit in pondus mollities. Secunda multiplicat primam in alijs mille millibus ponderum in Solem preciosum per gratiam Dei. Hoc autem ita fit, vt cùm artificiosa canna fer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rea proijciatur hæc Alchimia ſuper duram aquam & liquidam in igne, & eſt quædam aqua alba, & alia ſubalba & mollis, & citò diffunditur ab igne, & currit, & filia eſt rubea & dura, & oleum tincturarum, de quo nos dicimus ſic eſt, & penetrat omnes iſtas aquas, ſubintrando facit vnam amicitiam cum illis, & vnitatem citrinatam, ab igne non ſeparatur nec minuitur in æternum. Præterea reminiſcamini quod ſuperiùs dictum eſt, ſcilicet quòd primus terminus mortificat frigiditatem & humiditatem inter tot, & quòd terminos rubificat, ſecundus terminus complet mortem primi mortui, & augmentat rubedinem, & facit maſſam ſcaliginoſam, & pineatam ſicut fructus pini lucidam, fulgentem vt folia auri: & ſpargit ſe, & tingit ſicut debet ad citrinitatem. hæc eſt rectificatio Mercurij quod eſt oleum fixum ſubtiliatiuũ, quod rectificat omnia metalla corrupta, & ducit ea ad ſanitatem, & ad naturam meliorem, & hoc mortuum, ita probatur mortuum: poſt hæc datur ei fermentum fermentatum æqualiter ab omnibus naturis: de quo dicemus, quod eſt primum fermẽtum: id eſt, ſecundum à primo, & primum retinaculum. Poſtea datur ſecundum à ſecundo, ſcilicet retinaculum viridis in ampulla ſoluti: poſt hæc flos æris, quod eſt venenum, & aqua ſaffranica, & aqua ſalis armoniaci, & aqua antiqua, quæ aqua eſt reſolutiua omniũ corporum

& omnium ſpirituum,& eſt cõgelatiua eorundem. Recordemur ſiquidem inſtrumentorum in quibus debent fieri omnes decoctiones operum Alchimiæ,& iſtius quæ eſt prima,& eſt naturalis, quæ demonſtrat omnes operationes Alchimiæ, quæ ſunt ſeptem, & hæc eſt illa quæ demonſtrat omnes diſtillationes & ſublimationes, & omnes calcinationes & reſolutiones & congelationes,& mortificationes ſecundùm modum artis ignis. In arte quidem Alchimiæ eſt vna ars,quæ laborat quinque ignibus. Quorum primus eſt albus: Secundus ialdus: Tertius viridis: Quartus rubicundus ſicut rubinus: Quintus verò complet totum opus athanor ſeptem diebus & noctibus: & ita videtur inſpiraſſe à principio ſeptem dierũ donec congeletur in fundo, & videtur quaſi nigrum, rubicundum propter plenitudinem illius rubicundi coloris: & iſta eſt firmiſſima operatio Alchimiæ repugnans contra ignem, & contra omnes examinationes, & hoc eſt opus illius coloris qui extrahitur de phaulet vel endanicum, interius eſt totus Mercurius, & eſt cruſta phaulet: & de iſto Mercurio poteſt fieri perfectum opus Alchimiæ: & dico quòd omnia metalla interius ſunt Sol & Luna ſecundùm omnes qui nouerunt hanc artem, & de hoc phaulet poteſt fieri Safferanum, qui eſt color phaulet ad tingendum in Solem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

TRACTATVLVS AVICENNAE.

ISTVM LIBRVM DIVIDAM in octo capitula vel partes.

IN primo capitulo dicam de Mercurio & eius natura, nécnon de sulphure quod in se cõtinet.

In secundo dicam de natura corporum perfectorum, & eorum sulphure.

In tertio dicam de coniunctione corporis & spiritus, & lapidis dissolutionem primam materiam.

In quarto dicam de extractione aquæ ex terra.

In quinto dicam de fundatione seu etiam fusione super terram suam.

In sexto dicam de modo sublimationis terræ.

In septimo dicam de lapidis multiplicatione & fixione.

In octauo & vltimo capitulo dicam de modo proijciendi medicinam, & tingendi quodlibet metallum in Solem & Lunam.

CAPVT I.

ARGENTVM viuum est frigidum & humidum, & Deus ex eo vel cum eo creauit omnia minera: & ipsum est aëreum & ignis fugitiuum, sed dum in igne aliquantulum steterit, facit mira opera aliena.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Et ipſum eſt ſolummodo ſpiritus viuus, & in Mundo non eſt tale, quale ipſum eſt, quòd poſſit talia operari, qualia per ipſum operantur. Et ipſum intrat quodlibet corpus, penetrat, leuat, & excedit. Ipſum eſt fermētum corporum quibus admiſcetur, & tunc erit totum Elixir ad albedinem & rubedinem. Ipſum eſt aqua perennis, aqua vitæ & lac virginis, fons & alumen de quo bibens non moritur. Cùm viuum fuerit, habet quædam opera; cùm mortuum fuerit, habet alia opera; & cùm ſolutum fuerit, habet opera maxima.

Ipſum eſt ſerpens luxurians, ſe ipſum imprægnans, in die vno parturiens, ſuo veneno cuncta interficit, ab igne fugit. Sapientes autem faciunt ipſum ſpectare ignem, & tunc facit opera & mutationes: quia ſicut mutatur mutat, & ſicut tingitur tingit, & ſicut coagulatur coagulat: igitur inter omnia mineralia argenti viui præferenda eſt generatio. In omnibus enim mineris inuenitur, & cum omnibus ſymbolum habet. Eſt autem ex terreſtri & medíocri, & aqueo, vel oleo viuo ſubtilibus mediocriter, & ſpiritu multo ſubtili, ex aqua terreſtri ponderoſitatem habens & motum deorſum, luciditatem, & fluiditatem, & colorem argenteum. Exit enim de terra, & in terram reſilit, & nutatim ſe defendit, & iterum ſe continuat humido ex caliditate, & ſpiritu extincto figitur, & omnibus mineralibus com

miſcetur,

miſcetur,& cui inſidet firmiter adhærebit,vnde & mineralium mater dicitur. Argentum verò viuum denſam manifeſtè videtur habere ſubſtantiam,vt monoceros, propter grauedinem ſui ponderis immenſi:quoniam aurum præponderat, dum in ſui natura fuerit, & eſt fortiſſimæ compoſitionis, & naturæ vniformis: quoniam non ſeparatur ab inuicem: in partes autem nullatenus ſe diuidi permittit. Quia aut cum tota ſua ſubſtantia ex igne recedit,aut cum ea in igne permanet.

In eo neceſſariò eſt cauſa perfectionis,quoniam ipſum ſolum ad perfectionis modum ſufficit in vno quoque gradu, videlicet cum ignitione,propter bonam ſui adhærentiam,& fortitudinem ſuæ mixtionis. Sed cùm partes ipſius inſpiſſantur per ignem,vlterius non permittit ſe corrumpi, nec per ingreſſionem furioſæ flammæ vlterius ſe patitur eleuari: quoniam rarefactionem ſui non ſuffert propter indenſitatem & aduſtionis carẽtiam, quæ fit per ſulphureitatem quam non habet.

Argentum verò viuum in ſuis operibus manifeſtè ac perfectiſſimè ab aduſtione eſt ſaluatiuum,& fuſionis effectiuum cùm figitur. Etenim eſt tinctura rubedinis vberrimæ refectionis, fulgidi ſplendoris, & non recedit à commixto donec eſt. Eſt enim amicabile, & metallum placabile, ac medium coniungendi tincturas, quoniam cõmiſcetur cum ipſis per

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

minima, & in fundo naturaliter adhæret eis; quia est de natura ipsorum. Verumtamen Luna commiscetur cum illo faciliùs: quoniam per suam naturam habet ipsum in sua natura participare. Attamen non submergitur in eo aliquod metallorum nisi Sol. Et sic maximum habes secretum, quoniam Mercurius in se recipit quæ sunt suæ naturæ. Aliena verò respuit, eò quòd natura sua plus gaudet cum natura propria quàm extranea. Ex hoc enim manifestum est, maioris esse perfectionis in illis, quæ plus sunt Mercurium continentia, & quę minoris: minus, quoniam symbolum tenet in natura cum mineralibus. Et dedit DEVS ipsi substantiam, & substātiæ proprietatem, quam nullo modo in alijs rebus naturarum contingit possidere: quoniam ipsum solum est quod ignem superat, & ab eo non superatur, sed in eo amicabiliter gaudēs quiescit. Ipsum solum cùm sit metallicum, continet totum in se, quo indigemus ad nostrum magisterium. Igitur manifestum est, quòd argentum viuum continet in se sulphur suum bonum, quo coagulatur aurum & argentum, secundùm diuersum digestionis modum.

De natura corporum perfectorum: id est, Solis & Lunæ, & eorum sulphure.

CAP. II.

Aurum est corpus perfectissimum, dominus

nus lapidum, Rex & caput omnium aliorum, quod nec terra corrumpit, nec res comburentes comburunt, nec in igne minuitur, ſed in eo melioratur: quia in eo humiditate quadam humectatur, nec etiam aqua alteratur. Complexio eius eſt temperata, & natura directa in caliditate, frigiditate, humiditate & ſiccitate: nec in eo aliquid ſuperfluum nec diminutum inuenitur. Eſt enim creatum ex ſubtiliſſima & clariſſima argenti viui ſubſtantia, & ex ſubſtantia pauca ſulphuris puri & mundi, rubedinis fixæ, & clarè tingens ipſam ſubſtantiam argenti viui.

Aurum tenetur eſſe corpus & fermentum Elixiris albi & rubei. Neque melioratur, neque perficitur ſeu completur niſi cum eo, & non alio: quemadmodum paſta nō alio quàm ſuo poteſt fermentari fermento. Aurum eſt corpus durans per ſecula ſeculorum manens. Et ideo Philoſophi prætulerunt ipſum, & magnifecerunt: dixerunt enim quod aurum ſic ſe habet in corporibus, quemadmodum Sol in ſtellis. Sol enim in ſuo lumine & ſplendore omnia vegetabilia germinat, & omnes fructus perficit. Ideo dicit Hermes: Nunquam fit tinctura vera abſque rubeo lapide.

Aurum primum gradum nobilitatis tenet inter omnia corpora: quia ipſum eſt temperatiſſimum propter mixtionem, depurationem ſulphuris & Mercurij. Et multum habet de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

virtute sulphuris, & parum de eius substantia, & econuersò multum habet de substãtia Mercurij, & de virtute eius parum. Propter quod ratione Mercurij est ponderosum, & ratione virtutis sulphureæ multum est rubeũ. Et propter fortissimam compactionem sulphuris & Mercurij in sua calce, non est ita humidum in tactu & vnctuosum, sicut cætera corpora: ideo non facit lineaturas nigras sicut alia metalla, quando protrahitur super pergamentum. Sed si admisceretur sibi argentum aut aliud metallum, tũc faciet lineaturas nigras: quia vnctuositas corporis sibi admixti tendit ad superficiem, & facit ipsum albescere & humescere: & quia partes multum profundantur ad cẽtrum, ideo est ponderosum magis quàm propter argentum viuum suum.

Plumbum verò ponderosum est magis propter suum argẽtum viuum, quàm propter consolidationem partium sibi debiliter adhærentium, & ideo minus inter omnia corpora est sonorosum.

falsum — Aurum verò propter fortem & tenacem cohærentiam partium suarum inter omnia acutioris soni est. Aurum quoque non aduritur ab igne sibi proportionato. Vehementissimus enim ignis cõsumit omnia sub lunari globo existentia. Non aduritur etiam ab his rebus quæ cætera corpora adurunt, sicut à sulphure, & arsenico. Et purgare solent ipsum artifices

ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ad summum splendorem, per lateres & salem.

Argentum habet de substátia sulphuris multum, & de virtute eius parum, & de substantia Mercurij parum, & de virtute eius multũ, ideo est album: quia color sequitur multitudinem virtutis; virtus verò in vapore locata est.

Materia eius vicinior est materię auri quàm aliquod aliud metallum, ideo faciliter vertitur in aurum. non indiget alio labore, nisi transmutando colorem, & dando pondus. Litargirium argenti præ omnibus rebus valet ad tincturam albam: quia materia eius propinqua est.

Argentum est corpus perfectum minus tamen quàm aurum, & est minoris ponderis auro, & est de partib. Lunæ: in humido loco corrumpitur, & eius sapor est acidus: in igne minuitur, & sulphuribus comburitur. Auri interiora sunt exteriora argenti, & eius natura est frigida & sicca, & recipit tincturam. Amplius autem aurum est corpus perfectum & masculinũ, sine superfluitate aut diminutione, quòd si in terra solummodo liquefactione perficeretur, commixta esset Elixir ad rubeum.

Argentum verò corpus perfectum est fœmineum. Quod si perfecta fusione perficeretur, esset tinctura ad album vel Elixir, quod non est, quia sunt solummodo redacta in natura ad corpora perfecta. Et si ista perfecta cum imperfectis corporibus commiscerentur, non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ideo imperfecta perfecta existerent: sed potius eorum perfectio cum imperfectis diminueretur. Sed si facta fuerit plusquam perfecta in duplo, vel quadruplo, vel centuplo, vel millecuplo, in tantum perficiuntur imperfecta cum ipsis, quia natura simpliciter semper operatur, & perfectio in eis simplex est inseparabilis, nisi fortè duceretur in fugam cum volatili: quia summa volatilis superat summam fixi corporis. Et cùm corpus perfectum ex argento viuo mundissimo, & ex tali sulphure rubeo habere possumus ad Elixir rubeum, & argentum similiter ad Elixir album: ideo eligeremus ea ad Elixir nostrum, pro materia nostra, quia hæc duo corpora simpliciter sunt perfecta, digesta, & decocta qualitate naturali, fortiter, sine aliqua mundatione ingeniosa. Quare vtique cum igne nostro artificiali in ipsis operari valemus. Et quamuis natura aliquid perficit, tamen non nisi simpliciter operatur super illud quod habet. Est enim corporibus duplex sulphureitas, quædam est ex argenti viui substãtia, in eis inclusa in principio suæ mixtionis, quam dicimus supereminentẽ. Alterum verò sulphur extraneum suæ naturę, quam dicimus correspondentem.

Et est notandum diligentissimè, quod istorum duorum corporum coniunctio est necessaria in hac arte, ad album & ad rubeũ. Et sunt duæ rationes, quarum vna est: Cùm aurum sit nobilius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nobilius inter metalla, & magis compactum, perfectum & fixum, tamen si dissoluatur, & in partes minimas separetur, fit spirituale & euolans, sicut Mercurius. & hoc ratione suæ caliditatis: & tunc habet tincturam sine numero, & ista tinctura vocatur sperma masculinum calidum. Si verò argentum soluatur in aquam tepidá, nihilominus manet fixum sicut prius, & nullam aut paucam habet tincturam: est tamen promptum ad ipsam tincturam recipiendam in temperamento calidi & frigidi: & vocatur sperma fœmineum, frigidum & siccum: est ergo conueniens eorum coniunctio. Est & alia ratio, quia cùm aurum & argentum quodlibet istorum per se est difficilis fusionis & liquefactionis, tamen si coniungantur, faciliter fluunt & liquefiunt, vt sciunt aurifabri, facientes consolidaturas ad aurum. Vnde si in lapide nostro esset solummodo alterum istorum duorum, nunquam per aliquod magisterium de facili flueret medicina, neq; tincturam daret. Et si daret tincturam, non tingeret nisi in quantum esset, eò quòd non esset receptaculum tincturæ. Hoc totum non intelligas de Luna vulgari, sed de Luna Philosophica, vnde & lunaria dicitur. Ergo consulo vt non operęris nisi cum Mercurio, Sole & Luna. Quoniam totum beneficium artis huius in illis tribus consistit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

De coniunctione corporis & spiritus, & lapidis dissolutione in primam materiam.
CAP. III.

Certum est omnem rem esse ex eo in quod resoluitur. Nam gelu conuertitur in aquam calore mediante. Clarum est ergo illud priùs fuisse aquam quàm glaciem. Omnia verò metalla ex Mercurio sunt generata, ideo ipsa in ipsum resoluuntur.

Primum ergo regimẽ lapidis est ipsum dissoluere sicut grossum argentum viuum, vt in suam primam reducatur materiam: hoc autem totum fit per argentum viuum, eò quòd ipsum habet posse Solem & Lunam in eorum naturam & materiam primam redigere. Sed cùm argentum viuum habet in se fœculentiam & adustionem absq; inflammatione, & aqueitatis substantiam: necesse est ergo eius superflua demere, & absentia adimplere, si completam medicinam ex illo volueris facere. Terram autem fœculentam omnino oportet sublimatione demere, & absentia adimplere, ne liuidum in proiectione creet colorem, & aqueitatem ipsius simili modo delere, ne & totam materiã in proiectione faciat fugitiuam.

De cuius proprietate est, substantiam medicinæ saluare, non aduri, sed figere, & ab adustione defendere. Ideo contingit ex illo creari Saturnum, Iouem, Venerem, ferrum, &c.

quod

quod ex impuritate neceſſe eſt accidere.

Eſt notandum, quòd duplex eſt materia prima. Quædam eſt propinqua, quædam verò remota: Materia propinqua eſt argentum viuum; remota, eſt aqua: quia argentum viuum priùs fuit aqua, & poſtea argẽtum viuum. Verum ergo principium noſtri operis eſt diſſolutio lapidis, quia corpora ſoluta ad naturam ſpiritus ſunt redacta, quia magis fixa. Nam ſolutio corporis eſt cum coagulatione ſpiritus. Patiens ergo ſis, coque, tere, & incera, & non tædeat te hoc multoties reiterare: quia quæ imbibuntur, per aquam mollificantur. Quantò magis teris, tantò magis mollificas, & partes groſſas ſubtilias, donec ſatis exiſtat. Et hæ partes diuiduntur, cùm ſpiritus impaſtantur, & omnia quæ impaſtantur ex toto diſſoluuntur: & impaſtatio fit cum nimia contritione, inceratione, & aſſatione. Nam per contritionem, aſſationem & ignem, diuiduntur partes ligatæ & viſcoſæ, quæ ſunt in corporibus. Corpora verò ſoluta & ad naturam ſpiritus redacta, nunquam ſeparantur, ſicut nec aqua permixta aquæ. Quippe natura lætatur cùm ſponſus & ſponſa copulantur. Quia intentio operis noſtri non eſt, niſi quòd eligatur puriſſima Mercurij ſubſtantia ex ipſis corporibus, quoniam Elixir conſtat ſolummodo ex ipſis.

Primus autem modus Solutionis & naturæ eſt putrefacere. Sed tamen multæ ſunt ſpe-

cies putrefactionis & corruptionis. Primum ergo principium naturale est materia sensitiua materialis, prout superiùs dixi.

Secundum, calor mouens ipsam materiam & putrefactionem. Signa verò putrefactionis est color niger, odor fœtidus, & materia in tactu subtilis & discontinua, ac si esset primus Mercurius. Quia calor agens in humido primo generat nigredinem, quæ nigredo est caput corui, hoc est, principium operis.

Item nota, quòd ingressio, submersio, connexio, coniunctio, complexio, compositio & mixtio idem significát in hac arte. Nihil enim submergitur, coniungitur, connectitur, quin & misceatur. Quia commixtio est commiscibilium per minima: id est, per indiuisibilia sibi iuncta vnio. Scias etiam firmiter, quòd tota fortitudo huius magisterij non est nisi in putrefactione. Si enim putridum non fuerit, solui nec fundi poterit: & si solutum nõ fuerit, ad nihilum deueniet.

Item scias, quòd in vnoquoque opere sunt tres dimensiones, scilicet latitudo, altitudo & profunditas: & hoc manifestè apparet de corpore, quod visui nostro subiacet. Verbi gratia: Lapis noster in prima sui creatione est albus, & ita apparet in facie: quare dicimus ipsum frigidum & humidum, quia ita est. Vnde studeamus, quare lapis noster aquaticus, quia frigidus & humidus est, naturalis dispositio dicitur cor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tur corpus manifestum seu altum. Latitudo autem est ista dispositio media, per quam itur ad profundam dispositionem. Quæ verò media est inter profunditatem & altitudinem, tan quam inter contenta, seu contraria, est impossibilis transitus per ea, nisi altera qualitas destruatur, quoniam frigida & humida est eius dispositio alta: destruatur ergo altera qualitas, videlicet humiditas per putrefactionem, tunc inspissatur, & eius humiditas conuertitur in siccitatem, & sic fit trásitus ab alta ad mediam dispositionem, quæ est frigiditas & siccitas: & dicitur latitudo, quia tenet à frigido & humido frigiditatem: à sicco & calido siccitatem: ergo media. Postquam verò per calorem existen tem, frigiditas quæ remansit in corpore transmutatur in caliditaté, quæ sunt extranea: contraria est dispositio profunda, quia caliditas est occultum corporis, quod optimè apparet per Aristotelem, &c.

De extractione aquæ ex terra.
CAP. IIII.

Postquam materia fuerit putrefacta, ad faciendum corpus & spiritum, quod tamen impossibile est fieri nisi in aëre, hoc est, per sublimationem.

Scias ergo quòd lapis noster diuiditur in duas partes principales, videlicet in partem superiorem quę ascendit, & in partem inferio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rem quæ remanet in fundo fixa. Et tamen istæ duæ partes concordant in virtute.

Et ideo Philosophus dicit: quod illud quod est inferius, est sicut illud quod est superius. Et ista diuisio est necessaria, ad perpetranda miracula rei vnius, scilicet lapidis, quæ pars inferior est terra, quæ dicitur nutrix & fermẽtum: & pars superior est anima, quę totum lapidem viuificat, & reuiuiscere facit.

Vnde facta separatione celebrata, coniunctione lapidis multa miracula perpetrantur. Est notandum, quamuis apud aliquos lapis noster non diuidatur in quatuor partes, videlicet in quatuor elementa in prima operatione, sicut superiùs dictum est: quatuor partes principales, videlicet vna quæ ascendit superiùs non fixa: alia quæ remanet inferiùs, quæ dicitur fixa: & terra vel fermentum, quæ totum lapidem nutrit & fermẽtat, vt dictum est. De illa verò parte non fixa, oportet habere in bona quantitate, & dare lapidi, qui est mundissimus, absque sorde totus, donec totum lapidem virtute spiritus non fixi superiùs differat sublimãdo. Et hoc est quod dicit Philosophus: Ascendit de terra in cœlum. Postea ipsum lapidem sic exaltatum oportet reiterare super marmor, cum elemento ab ipso lapide in prima operatione extracto. Elementum illud dicitur aqua lapidis. Et debet toties assari, donec subtilitate lapis iterato descendat in terram, & sic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſic recipit ſuperiorem vim ſublimando & inferiorem deſcendendo, vt corporeum fiat ſpirituale ſublimando, & cûm eſt ſpirituale, fiat iterato corporeum deſcendendo. Et ſic habes gloriam claritatis huius Mundi, & fugit à te omnis obſcuritas & omnis inopia & ægritudo: quia ſic compoſitus, curat omnem ægritudinem. Et hic lapis totius fortitudinis, quia nulla eſt comparatio huius lapidis ad alias fortitudines. Nam vincit viſibiliter, omnem rem ſolidam perforabit, penetrabit & deuincendo conuertit.

Philoſophi dixerunt, quòd ſola aqua per ſeipſam omnia facit, omnia ſoluit, omnia congelat, omnia diruit ſine alicuius adminiculo. In ipſa ſolent apparere colores amœni. Permutatio corporis in aquam eſt tinctura cuiuslibet corporis. Inſuper eſt differentia inter tincturam aquæ & tincturam olei. Nam tinctura aquæ abluit & mundat, & tinctura olei tingit & colorat.

De fundatione ſeu etiam fuſione ſuper terram ſuam. CAP. V.

Funde igitur aquam ſuper terram ſuam, & permiſce conterendo, ſtatim paulatim imbibendo, hebdomadatim decoquendo, & poſtea leniter calcinando, quouſque terra bibat de ſua aqua quintam ſui partem. Scias quòd ter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ram oportet nutriri, primò modicè aqua sua, & postea maiori, sicut est videre de infantis educatione. Idcirco multoties contere terram, & paulatim imbibe eam de octo in octo diebus: decoque, & postea mediocriter calcina in igne, ne tædeat te opus multoties reiterare: quia terra fructum non gerit absque frequenti irrigatione. Vnde cùm aridum sit, vt multum sitiens bibit suum humidum & aqueum: & trituratio non est bona, donec terra & aqua fiat vnum & idem corpus. Ergo non suspendas manum tuam à trituratione & assatione, donec terra sit sicca & alba, quæ albedo generatur ex tali frequenti & sicca trituratione & assatione. Caueas tamen ne imbibas terram nisi paulatim, & cum longa contritione post siccationem terræ. Vnde in hoc est pondus vbique notandum, ne scilicet nimia siccitas vel superflua humiditas opus corrumpant. Et in tantum decoque assando, quantum dissolutio exposcit imbibendo.

Nota: Omni vice post calcinationem terræ superfunde aquam terræ temperatæ, videlicet non multum nec parum. Quia si multum, fit pelagus conturbationis: Si parum, comburetur in fauillam, quia suauiter & non festinanter, de octo in octo diebus, terram irrigando, decoquendo & calcinando, donec biberit aquam suam. Continua igitur opus multis vicibus, quia nisi per longum non videbis tincturam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ĉturam, neque perfectè perficies, donec opus ſit perfectum.

Studeas ergo cùm in opere fueris omnia ſigna quæ in qualibet decoctione apparent, in mente recordare, & eorum cauſas inueſtigare. Tres quippe ſunt colores principales, niger, albus & citrinus. Cùm ergo egreditur nigra, perfecta eſt, ſed nondum completa.

Qualibet ergo vice vigora ignem in calcinatione, quouſque terra egrediatur alba ex ignis fortitudine. Nam ſicut calor agens in humido generat nigredinem, ita agens in ſicco generat albedinem. Idcirco cùm terra non fuerit alba, tere eam cum aqua ſua, & iterato eam calcina, quia azoth & ignis terram abluunt, & obſcuritatẽ eius penitus ab eo eripiunt. Nam præparatio eſt cum aqua ſemper, & qualis ſit aptitudo aquæ, talis & erit limpitudo terræ. Et quantò magis fuerit ablutio, tantò magis erit & alba terra.

Vnde quidam Philoſophus ait: Cùm inueneris ipſum nigrum, ſcias hoc initium operis eſſe. Poſt verò putrefactionem rubeſcit non rubedine vera: etiam citrineſcit: De quo quidam Philoſophorum ait:

Sæpius rubeſcit, & ſæpius citrineſcit, ſæpius liqueſcit, & ſæpius etiam coagulatur ante veram albedinem. Vnde alius dicit:

Seipſum diſſoluit, ſeipſum coagulat, ſeipſum rubore decorat. Ante albedinem etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

fit viridis. Apparet etiam ante albedinem color pauonis. Vnde quidam sic ait:

Scias quòd omnes colores Mundi qui excogitari possunt, apparent ante albedinem, & deinde albedo sequitur vera. Quidam ait:

Vtilitas eius expectanda est. Igitur tam diu decoquatur, donec purus appareat veluti oculi piscium elucescunt, & tunc scias quòd noster lapis in rectitudine est coagulatus. Alius Philosophus ait:

Cùm albedinem inueneris supereminẽtem in omnibus, ratus esto, quòd in illa albedine rubedo est occulta, & tũc non oportet illa extrahere, verumtamen decoquere donec totaliter rubedo fiat. Sed tamen inter veram rubedinem & veram albedinem citrinum crisei coloris. De quo sic dicitur:

Calore ignis augmentato peruenitur ad citrinum. Et alius: Cinerem ne vilipendas, quia Deus reddet ei liquefactionem, & tunc vltimo Rex diademate rubeo diuino nutu coronatur. Oportet te ergo hoc magisterium tẽtare. Nam compositio nõ erit sine matrimonio, & putrefactione. Et matrimonium est cõmiscere subtile cum spisso, & putrefacere, terere & assare, rigare quousq; cõmisceatur insimul, vt fiat vnũ, & non sit diuersitas sicut aqua mixta aquę. Tunc conabitur spissum subtile retinere, & conabitur anima pugnare cũ igne & pati ipsum, & conabitur spiritus submergi, & cũ corporib. fundi.

Scias

Scias autem, cùm corpus miſcueris cum humiditate, & ipſi aduenerit ignis caliditas, vertitur humiditas ſuper corpus, & ſoluit ipſum, & tunc non poteſt ſpiritus ab eo exire, quia imbibit ſe in igne, & ſpiritus aliâs ſunt fugabiles, quouſque commiſceantur cum corpore, tunc conatur pugnare cum igne & eius flamma, attamen non conueniunt iſtæ partes niſi cum bona temperatione, cõtinuatione & longo labore. Antiqui verò Philoſophi lapidi noſtro impoſuerunt multa nomina, vt amalgama, vitriolum, ſanguinem propter colorem rubeum, alijsque nominibus infinitis, vocauerunt ipſum ferrum, propter impoſſibilem fuſionem. Nam iſtud corpus cùm priuatur humiditate, neceſſe eſt corpus ſiccum non fluere, quod priùs per humiditatem fluebat, & erat volatile. Nam neceſſariò corpora figuntur per priuationem humiditatis, quæ à Philoſophis dicitur calcinatio, & rei putrefactio ſeu pulueriſatio ab humiditate partes conſolidatas, & per calcinationem ſpiritus iam figuntur, & fit molle durum, & volatile fixum, & ſic mutatur de natura in naturam.

Turba dicit: Fiat mutatio complexionum, videlicet à frigida & humida in calidam & ſiccam, ſeu à flegmatica in colericam ſecundùm medicos. Calore Solis & leui decoctione coagulantur ſpiritus. Intenſo verò & nimio calore deſtruitur opus, vt ait Bonellus. Quoniam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſi incenderis ignem fortem ante incremẽtum rubei, fit quod nihil nobis prodeſt. Ná omnes Philoſophi & veri, ignem leuem aſſerunt fieri, & teſtantur propter rationes ante dictas. Inquiunt enim, quòd nos oportet ſuauiter regere ignem, donec ſulphur noſtrum fiat incremabile. Vnde de ſemine: Semina non oportet metere, donec tempus meſſis aduenerit. Philoſophi hunc lapidem noſtrum vocauerunt Salamandram, quia ſicut Salamandra ſolo igne nutritur & viuit: id eſt, perficitur, ita & noſter lapis.

De modo ſublimationis terræ.
CAP. VI.

Quidam magnus Philoſophus, inquit: In fecibus eſt quod quæris. Recipiantur ergo feces, cùm de alembico extrahuntur, & terantur fortiter, & imbibantur cum aqua ſua, & in lento igne vel Sole exſiccentur, & hoc multoties fiat. Nam ex tali præparatione habilitatur fumus ille ad ſublimandum. Vnde dicit Geber: Ex multiplici ergo reiteratione imbibitionis & aſſationis, maior pars eius aqueitatis deletur. Reſiduum verò per ſublimationem.

Accipiantur ergo feces prædictæ, & aptentur ad ſublimandum, adminiſtrando eis primò ignem lentum proportionabiliter maiorem, quouſque fumus ille mundus & albus aſcendat; & ſi primô non fiat, reiteretur toties

ſuper

ſuper eaſdem feces imbibitio, donec ita fiant, & vltimò ſine fecibus quæ adhærent, tunc vna pars fixa contingit ex illis. Secundum verò eius diuerſam operationem, diuerſitas medicinæ creatur, aliquando Saturnus, aut Iupiter, &c.

Nullus autem debet ſublimare terram ad opera ſophiſtica, ſed ſolummodo ad Elixir noſtrum. Et non miſceas illud quod remanet deorſum, cum illo, quod aſcendit ſurſum, ſed pone vnumquodque ad partem: quoniam illud quod in fundo remanet, reiterabis ad ſublimádum per Mercurium incorruptum, donec totum aſcendat. Et conſidera bene quòd nunquam debes procedere ad fuſionē modò prædicto, videlicet ad lapidem Philoſophicum, niſi ipſum priùs ſublimes, cùm non fiat vnio corporis & ſpiritus, niſi per ſublimationem.

Primò eſt materia ſublimenda, eſt & figenda: cùm præceſſerit vnio conueniens, fixio ſequatur. Fixam autem materiam non facias volatilem, & materiæ fixæ partem vnam, & Mercurij præparati partes duas ſimul bene incorpora, poſtea ſublima, ſublimatum collige, & ſemper illud quod in fundo remanet iterato, cum nouo Mercurio cōtere, per modum prædictum, quouſque totum fuerit ſublimatum. Nam ſecundùm Philoſophum, vis ſulphuris albi non vrentis congelat Mercurium. Et illud eſt res optima noſtri magiſterij, per quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

fit elixir ad argentum. Et si fuerit sulphur optimum cum rubore clarum, & fuerit in eo vis argenteitatis sulphuris non vrentis, erit res ex qua fit elixir ad aurum. Et vt tradunt Philosophi, fiat primò sulphur ad album ad argétum, & postea ad rubeum ad aurum: quia non fit aurum, nisi priùs fuerit argentum. Quippe nulla res potest venire à primo ad tertium, nisi per secundum, quia non est transitus ab extremo ad extremum, nisi per medium. Ergo nòn potest fieri ex nigro perfectè citrinum, nisi priùs fuerit album, eò quòd citrinum ex minimo rubeo & albo purissimo est compositum. Nec potest fieri de citrino album, nisi priùs fuerit nigrum.

Sic aurum non potest fieri argentum, nisi priùs fuerit corruptum & nigrum. Quia melius non potest fieri deterius, nisi per corruptionem sui: quoniam corruptio vnius est generatio alterius. Idcirco qui vult aurum conuertere in argentum, sic agat per corruptionem, ac argentum in aurum: quia sulphur eorum non vrens, per maiorem ignis digestionem potest fieri sulphur rubeum, quia citrinatio nihil aliud est quàm completa digestio. Nigredo nil quàm ablutio. Calor namque agens in humido, primò efficit nigredinem. Et calor in sicco causat albedinem, nec non in albo citrinitatem & nimiam rubedinem. Fit enim sulphur album & rubeum ex vna metal-

lorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

lorum materia, ad plenum depurata, modò tamen diuersitate decocta & digesta. Idcirco in argento viuo est sulphur album, sicut in auro sulphur rubeum. Et omnino non est sulphur tale super terram, nec album, nec rubeum, nisi quod in istis corporibus existit. Et ideo præparanda sunt corpora subtiliter, vt sulphur eorum, & argentum viuum ex ipsis habere possimus, ex quo aurum & argentum efficiebatur subtus terram. Quia nisi aurum & argentum viderem, dicerem proculdubiò Alchimiam non esse veram. Ipsa enim sunt corpora lucentia, quibus insunt radij tingentes, qui tingunt cætera corpora in albedinem & rubedinem, secundùm quod fuerint præparata. Alembicus verò & cucurbita debent coniungi, ita quòd Mercurius non possit exire, quia non sublimatur nisi virtute aëris: & ideo si locum apertum inuenerit, euolat in fumo, & perit magisterium. Quoniam totius operis intentio non est aliud, nisi vt sumatur lapis in capitulo notus. Scias quòd hic est lapis quem sciunt Philosophi, qui habet virtutes super omnes virtutes lapidum, quem pone in vase Philosophico, ad sublimandum, & cum eo sublimetur lapis, donec in vltima sublimatione purificetur.

Et iste est primus ordo, quæ prima operatio appellatur, quæ fit vt purissima & subtilissima substantia eliciatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Secunda eſt ſolutio, vt materia ſoluatur in aquam.

Tertia putrefactio, quoniam Morienes dicit: Nunquam fuit aliquid animatum, ad natiuitatem adductum, nec aliquid creſcens, niſi per putrefactionem & mutationem: ita oportet fieri putrefactionem, quia corruptio vnius eſt alterius generatio.

Quarta eſt ablutio: oportet enim quòd illa res putrefacta & ſordida abluatur, & mundetur à corrumpente impuritate. Et bene dixerunt: quia quàm diu manet aqua ſuper terram, tantò magis terra abluitur, & ceratur, ita quod ablutio & ceratio idem ſunt.

Quinta eſt coagulatio: oportet enim quòd aqua ſuauiter coquendo in Sole noſtro in terram mutetur, & perfectè coaguletur & deſiccetur, & in puluerem vertatur.

Sexta eſt calcinatio: Vnde ſcias, quòd res calcinata eſt magis apta, quàm non calcinata, & eſt ſimpliciter fixio. Vnde fuerũt multi Philoſophi, qui calcinationem dixerũt fixionem, & bene dixerunt: quia omnes iſti modi ſunt in ſublimatione. Pro certo enim ſi quis perfectè ſublimat, hic totum opus perpetrat.

Et ſcias quod hoc totum perficitur in vno furno, & in vno vaſe. Et has ſeptem diſpoſitiones quilibet intelligens poteſt perficere. Igitur non ſis negligens in ſublimatione. Qualis enim fuerit mundatio, talis erit & perfectio.

Modò

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Modò volo tibi narrare quid ſit Sublimatio.

Sublimatio eſt eleuatio partium ſubtiliſſimarum à partibus fixis. Partes non fixæ eleuantur per fumum: id eſt, per ventũ: quia ſicut diximus, oportet cuſtodire ne fugiant, imò cũ partibus fixis fixantur, & remanent, & velociorem fuſionem præſtant. Intelligas veram ſublimationem eſſe quãdo facimus ſeparationem partium, quæ ſuperiùs eleuantur ab ijs, quæ inferiùs remanent: Imò volumus quòd ſimul ſuo proprio conueniant, quia in lapide noſtro priùs primam purificationem quæ per ſolutionem perficitur, nõ inuenimus aliquod diminutum vel ſuperfluum.

Propter hoc dixit Geber: Cum eo ſublimetur lapis, donec vltimò deueniat in ſublimationis puritatem. Dixit enim cum eo: hoc eſt, ſine alio adiuncto, vel alia extranea re, propter hoc decepti ſunt omnes laborantes, qui ſublimant cum fecibus & neſciunt quid faciunt: vel quis ſit lapis Philoſophicus, & nihil proficiunt: quia ſublimationem Philoſophicam ignorant.

Geber dicit: Eſt enim lapis Philoſophorum vna medicina, in qua totum magiſterium conſiſtit, cui non admiſcetur extraneum, neque diminuitur, niſi quod ſuperfluum eſt in operatione amoueatur, & eſt prima purificatio,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quæ per ſublimationem perficitur. Iam ſuffi-cienter demonſtraui, quando velis facere no-ſtram ſublimationem, quod in noſtro lapide nil addas vel diminuas, imò totam ſubſtan-tiam in vaſe rato ponas, prout diximus in pri-ma diſpoſitione, firmiter claudendo: & pone ipſum in furnũ, & coapta cum cineribus ſub-tus & inferius, ita quòd duæ partes vaſis ſint diſcoopertæ tam diu quouſque materia diſ-ſoluatur, & poſtea adminiſtra ignem lentum, donec maior pars in puluerem vertatur, quod fit in 30. diebus: & quando factæ ſunt opera-tiones quas diximus, facta eſt ſublimatio, ſo-lutio, diſtillatio, deſcenſio, putrefactio, ablu-tio, ceratio, coagulatio, vel fixio. Et ſcias quòd Philoſophi poſuerunt multa talia & diuerſa nomina operationum & laborum, quæ tamen in rei veritate non ſunt niſi vnum & idem, & vnica operatione omnia ſimul & ſemel, & eo-dem tempore & labore perpetrantur: & hoc ideo fecerunt vt eſſet indignis ſcientia obſcu-ra. Item Philoſophus dicit: Vt enim terra cum aqua imbuitur & teritur, & per temperatum noſtri Solis calorem deſiccatur, & in terram vertitur tota materia, qui ſaltem perfectè ſcit facere noſtram operationem. Vnde dixit Her-mes pater Philoſophorum: Vis eius inte-gra eſt ſi verſa fuerit in terram: id eſt, aqua vertatur in terram.

De

De multiplicatione & fixione lapidis. CAP. VII.

Sequitur de copulatione pulueris, vt fructū ferant, & fructus eorum in æternum permaneat, & docebo pulueres ſublimatos figere, vt igne permanere poſſint, & corporibus adunari & commiſceri.

Eſt autem fixio rei fugientis conueniens ad ignem aptatio. Cauſa verò eius inuentionis eſt, vt omnis tinctura omniſque alteratio pręparetur, & in alteram mutetur naturam. Figitur autem ſic: Recipe illud quod eſt ſublimatum, & diuide illud per cucurbitas ſeu vrinalia, prout quãtitas materiæ requirit, & ſignum fixionis eius eſt, quando materia non plus aſcendit in alembicum. Vel poteris ignem vigorare excellenter, & tunc ſtatim apparet. Vel pone de corpore ſuper laminã ferream, ſi manet fixum, non reitera.

Deinde recipe vrinalia prædicta æqualiter, & ponendo ſuper furnum reuerberationis & adminiſtra primò ignem lentum cinericum, per plures dies, donec per talem ignem non videris plus aſcendere, tunc modicè fortifica ignem, quem continua per ſex aut decem horas, & cùm nihil videris aſcendere ſeu eleuari, circumdabis igne fortiſſimo, quem continua, donec materia ſit fixa.

Et eſt ſciendum, quòd ſpiritus & anima non

vniuntur vero modo nisi calore: quia tunc omnes colores qui in Mũdo excogitari possũt, apparent, & tunc firmatur & perficitur opus in vno colore, scilicet albedine, & ibi conueniunt omnes colores. Dealbatio enim est operis initium, & totius corporis firmamentum. Nec deinde in diuersos colores variatur, præterquam in rubeum, in quo est vlterius finis.

Citrinatio verò est, quæ fit inter album & rubeum, & non dicitur color perfectus. In decoctione verò post albedinem non poteris errare. Nam ignis regimen paulatim augmentatur: post albedinem ad citrinitatem peruenitur, & deinde ad rubedinem vt prædixi. Et scitote quòd argentum viuum est ignis, corpora comburens, mortificans, & constringens vno regimine. Et quantò magis teruntur corpora & miscentur, tantò magis habilitantur & attenuantur. Alius Philosophus dicit: quòd ignis incensus superabundans facit exhalare humidum, sed frigidum ignis facit perire opus.

Nota, regimen ignis sic secundùm naturam & exemplo quatuor temporum regatur. In primo tempore, scilicet Hyeme, terra concipit. In secundo scilicet Vere, producit herbas & flores. In tertio scilicet Æstate, maturantur fructus. In Autumno verò: id est, quarto tempore colliguntur fructus. Vnde in opere nostro à simili in prima operatione Mercurius mortificatur, & totum opus vertitur in puluerem, & terra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

terra concipit vt in aliam vertatur naturam, vnde in ista decoctione fit nigra. In secunda ascendit naturam suam dealbando. In tertia iam fructus apparent: quia tunc apparet rubedo, quæ est in fine operis. In quarta maturantur fructus, & ex eis colliguntur. Hæc de fixatione sufficiunt.

De modo proijciendi medicinam, & tingendi quodlibet metallum in Solem & Lunam.
CAP. VIII.

De promisso finem compleui huic vsque, magisterium magnum, ad Elixir excellentissimum album & rubeum faciendum. Hic finaliter dicam de modo proijciendi, qui est complementum operis, & lætitia desiderata & expectata. Album verò Elixir dealbat vsque ad infinitum, & quodcunque metallum deducit ad albedinem perfectam. Sed sciendum est, quòd vnum metallum leuius altero ad Elixir deducitur. Propinqua enim perfectius quàm remota. Et cùm inuenimus metallum perfectum & multum propinquum, & vitium imperfectionis excusatur in ipso propinquo per multum remota: quæ verò metalla multum remota seu propinqua sunt, in multis libris satis claret.

Et quia Elixir album vel rubeum multum spirituale sit, vltra naturam tamen operatur, non est mirum quod illud commiscibile est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

corporis, super quo proijcitur, solummodo liquefacit illud.

Graue etiam est super mille millia proijcere, & illa in continenti penetrare. Quare vobis vnum secretum magnum tradam. Commiscenda est vna pars cum mille partibus corporis vicinioris, & hoc totum claude in vno vase firmiter & apto: & ponendum est illud in furnum fusionis per tres dies, donec inseparabiliter fuerit totum coniunctum.

Et illud est opus trium dierum. tunc ad infinitum proijcienda est vna pars illius corporis coniuncti super mille partes cuiuscunque corporis. Propinquiora tamen sunt viciniora semper. Et illud est opus vnius diei seu horæ vel minutæ.

Est & alius modus proijciendi. Recipe partes centum Mercurij cum sale & aceto abluti, & pone in crucibulo super ignem: cùm autem fumare incipit, proijce partem vnam super has centum partes Mercurij & fit totum medicina. Deinde pone partem vnam istius medicinæ super alias partes centum Mercurij, ad ignem feruentem: & est adhuc medicina, & sic consequenter. In vltima proiectione transmutat vna pars medicinæ vltimò congelatæ, centum partes Mercurij in verum aurum vel argentum, secundùm quod Elixir præparatum fuerit. Item alius modus proijciẽdi: Pone partem vnam medicinæ prędictæ super sexaginta

partes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

partes Mercurij abluti, & pone in vas vitreũ, & claude vas optimè ne respiret, & pone ad cineres calidos per tres dies, & si tua medicina retinuerit Mercurium, scias medicinam tuam esse perfectam: tunc omnes istę sexaginta partes sunt medicina quemadmodum prima. Et per istum modum poteris probare excellentiam Elixiris, quod semper sic est augmentandum. Aliquando vna pars medicinæ conuertit 50. vel 100. vel 200. vel etiam 1000. vel vsque ad infinitum partes. Et semper illud totum est medicina quod de Mercurio retinetur, & perfectè coagulatur. Modus autem operis est iste, vt proijcias partem vnam medicinæ prædictæ super partes 100. auri fusi, & facit ipsum frangibile, & totum erit medicina, cuius vna pars proiecta super 100. cuiuslibet metalli fusi conuertit ipsum in aurum optimum. Et si proieceris super Lunam, simili modo conuertit omnia corpora in Lunam. per eũdem modum poteris conuertere Solem in Lunam, in Venerem, Saturnum, Iouem & Martem.

Si autem medicina vel Elixir prædictum non haberet ingressum. Recipe de lapide in prima operatione extracto, & Mercurij prędictiana, & simul misce & incorpora, in lapide terendo, & deinde balneo distillãdo, vt melius coniungatur, postea desicca. Et si vis, poteris recipere aquam per alembicum, & hoc toties reiterare imbibẽdo, incorporando, desiccãdo,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quousque prædicta medicina cum prædicto Mercurio præparato incorporetur: quo facto pone totum in vrinale habens fundum rotundum, & supposito cooperatorio reuerberationis, dabis ignem candelæ & cineris per gradus suos, vt suprà monstratum est. Et quando tibi videbitur, adde paulatim de Mercurio prædicto, quousque materia prædicta figatur, & efficiatur fusibilis plus quàm cera. Et sic habebis Elixir, seu lapidem verum Philosophorum completum, qui conuertit Mercurium, & omne corpus imperfectum in Solem & Lunam, quo melior haberi non potest.

Epilogatio totius.

Dico ergo totius Operis summa non est aliud, nisi vt sumatur lapis in capitulis librorum notus, & cùm operis instantia assiduetur super ipsum opus sublimationis primi gradus, vt à corrumpente mundetur impuritate. Deinde cum ipso soluto subtilietur ipsius addimentum album vel rubeum, donec in vltimo sublimationis modo volatile fiat.

Adhuc verò cum fixionis modis figatur, donec in ignis asperitate totum quiescat. Deinde verò fixam partem cum non fixa parte reseruata per modum solutionis & sublimationis volatilem facias, & volatile fixum, & fixum solutum: ac iterato volatile, & volatile fixum, quousque fluat, & alteret in complemento so-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

to solifico & lunifico certo. Et hoc modo operatur arcanum preciosissimum super omne Mundi precium preciosum, omniumque Philosophorum thesaurus incomparabilis.

INCIPIT SEMITA SEMITAE.

Et est tractatulus breuis & compendiosus simul, & vtilis intelligenti, in quo principaliter pro parte prodit lapidem vegetabilem ab alijs penitus absconditum subtiliter intuenti.

REVERENDE pater, pias aures inclina, & intellige quod Mercurius est sperma omnium metallorum decoctum, & imperfectũ in vẽtre terræ calore sulphureo, & secundùm varietatem sulphuream ipsius, metalla in terra generantur diuersa. Et sic ipsorum primordialis materia est vna, & naturaliter sola actione maiori vel minori, adurente vel non adurente diuersimodè operatur, & in hoc omnes Philosophi concordant. Et hoc demonstrabo taliter: Quia certum est, quòd omnis res de eo & ex eo est in quod resoluitur, & est verum exemplum & consimile. Si glacies commutatur in aquam mediante calo-

re, ergo, priùs fuit aqua: sed omnia metalla con uertuntur in Mercurium, ergo iste Mercurius est prima materia eorum. Modum autem conuertendi infrà docebo. Illo habito, soluitur opinio eorum, qui dicunt species metallorum conuerti non posse: & hoc verum est, vt ipsi dicunt, nisi in materiam primam reducantur. Reductio autem ipsorum est facilis in primam materiam, vt ostendam: & transmutatio est facilis & possibilis. Nam omne crescens vel nascens multiplicatur in sua specie, vt homines, arbores, grana & huiusmodi. Nam ex vno grano mille generantur. Ergo possibile est augeri res vsque in infinitum. Ex prædictis apparet subtiliter intuenti, Philosophos in suis libris dixisse obscura, sed vera. Dixerunt enim quòd lapis noster est ex corpore & anima & spiritu, & verum dicunt. Nam corpus imperfectum comparauerunt corpori, propter hoc quod est infirmum, & aquam spiritum dixerũt, & verè spiritus est: quia corpori imperfecto & per se mortuo vitam tribuit, quam prius non habebat, & in meliorem formam producit. Fermentum animam dixerunt, quod sicut infrà dicetur corpori imperfecto similiter vitam tribuit, & in sui naturam eleuat & conuertit. Philosophus dicit: Conuerte naturas, & quod quæris inuenies; & hoc est verum: Nam in nostro magisterio primò facimus de grosso gracile: id est, de corpore

spiritum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſpiritum, & poſtmodum de humido ſiccum: id eſt, de aqua terram & ſic naturas conuertimus, & facim9 ſuperius inferius, quod fit quádo ſpiritus efficitur corpus, & econuersò corpus fit ſpiritus. Item lapis noſter, vt dicũt Philoſophi, fit ex vna re, & in vno vaſe, & verũ dicunt. Nam totum magiſteriũ fit cum aqua noſtra, & ex ea. Nam ipſa corpora ſoluit, vt dictũ eſt, non tamẽ ea ſolutione prout credunt ignari, ſcilicet quòd conuertatur in aquam nubis. Et ipſa eadem calcinat, & in terrã reducit. Ipſa eadem corpora in cinerem transformat, & ea incinerat, & dealbat, & mundificat iuxta verbum Morienis, qui ait: Quod azoth & ignis Latonem mundificant: id eſt, abluunt, & eius obſcuritatem penitus ab eo eripiunt. Laton enim eſt corpus immundum, azoth argentum viuum. Et corpora diuerſa coniungit, præparata modo prædicto, coniunctione tali, quod nec ignis nec actus poteſt ea ſeparare ab igneitatis combuſtione: & eorum vnum irruẽdo in aliud mutatio ſubtiliat corpora, non ſubtiliatione vulgari, vt idiotæ ſiue inexperti credentes, ſic quòd ſublimare ſit ſuperiùs aſcendere. Et ideo accipiunt corpora calcinata, & admiſcent ſpiritibus ſublimatis, ſcilicet Mercurio, arſenico & ſulphure, &c. & faciunt per ignem fortem ſublimare: id eſt, corpora aſcẽdere cum ſpiritibus, & dicunt quòd corpora tunc ſunt ſublimata. Et ſunt deluſi: quia adhuc inueniũt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

corpora immunda cum ſpiritibus plus quàm fuiſſent priùs. Ideo noſtrum ſublimare non eſt ſurſum aſcendere: ſed ſublimare Philoſophorum eſt de re viliſſima & corrupta (à terra) alteram facere magis puram: vt cùm dicimus, ille eſt ſublimatus in Epiſcopum: id eſt, in digniori ſtatu exaltatus ſeu poſitus. Sic etiam dicimus corpora in aliam: id eſt, meliorem naturam conuerſam, ſeu exaltatam: vnde ſublimare idem eſt quod ſubtiliare, quod totum facit aqua noſtra. Et ſic intelligenda eſt ſublimatio Philoſophica, in qua multi ſunt decepti. Aqua etiam noſtra mortificat, illuminat, mundificat, & viuificat, & apparere facit colores nigros primò in mortificatione corporis, dum in terram cõuertitur, & poſtmodum apparent multi colores, & varij ante dealbationẽ, quorum omnium finis albedo. In commixtione verò aquæ & corporis fermenti: id eſt, præparati corporis infiniti colores apparent. Et ſic apparet quod noſtrum magiſterium eſt ex vno, & cum vno fit, & eſt ex quatuor, & ex tribus vnum.

Vnde ſcias, pater, quòd Philoſophi multiplicauerunt nomina mixti lapidis, & hoc vt abſconderent eum. Et dixerunt lapidem mixtum corporeum & ſpiritualẽ, & non ſunt mentiti, prout ſapiens intelligere poteſt. Nam ibi eſt corpus & ſpiritus, & corpus tantum eſt ſpirituale in ſolutione, & ſpiritus factus eſt, & corporale

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

porale eſt in coniunctione ſpiritus cum corpore. Et fermentum quidam vocant, quidam vocant ipſum æs.

Morienes dicit: Quia ſcientia noſtri ingenij: id eſt, magiſterij aſſimulatur ordini in creatione hominis. Nam primò fit coitus, ſecundò conceptio, tertiò imprægnatio, quartum eſt ortus, quintum eſt nutrimentum vel nutritio.

Hæc verba faciam te intelligere: quoniam ſperma noſtrum quod eſt argentum viuum, cùm terrę coniungitur, ſcilicet corpori imperfecto quę terra mater dicitur: quia terra eſt mater omnium elementorum: tunc coitus dicitur. Cumque terra aliquantulum ſecum retinet argentum viuum, tunc dicitur conceptio, & cùm maſculus agit in fœminā: id eſt, argentum viuum in terram. Et hoc eſt quod Philoſophi dixerunt, quòd magiſteriū noſtrum non eſt niſi maſculus & fœmina, & ipſorum coniunctio. Adueniente ergo aqua: id eſt, argento viuo in terra creſcit & augmentatur: quia terra dealbatur, & tunc imprægnatio vocatur. Deinde fermentum coagulatur: id eſt, coniungitur cum corpore imperfecto præparato, vt dictum eſt, quouſque fiat vnum colore & aſpectu, & tunc dicitur ortus: quia tunc natus eſt lapis noſter qui vocatur Rex à Philoſophis, vt dicitur in Turba Philoſophorum: Honorate regem noſtrum ab igne venientem, diademate aureo coronatum, & inclinate ei vſque ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

perfectam perfectionis ætatem, ſcilicet ipſum alimentando quouſque ad perfectam perueniat ætatem, cuius pater eſt Sol, mater verò Luna: Luna pro corpore imperfecto accipiatur, Sol verò pro corpore perfecto.

Quintò & vltimò ſequitur alimentum, quia quantò magis nutritur, tantò magis augmentatur. Nutritur autem lacte ſuo: id eſt, ſpermate, ex quo fuit ab initio. Imbibitur autem argentum viuum, ſæpe & ſæpius, quouſq; duas partes bibat vel quod ſufficiat.

Sequitur nunc practica.

Deſcēdamus nunc ad practicam ſicut priùs dixi. Debent autem corpora ad primam materiam deduci, adhoc, vt fiat tranſmutatio.

Et vltimò oſtendam tibi præmiſſorum rationem: Rogo ergo te, fili, vt practicam meam non vilipendas, quia in ea latet totum magiſterium noſtrum, ſicut fide occulta vidi. Accipe precij libram vnam, & ſit limatura munda, & miſce cum quatuor libris aquæ noſtræ mundatæ, terendo, & incorporando cum ſale modico & aceto, quouſque totum fiat amalgama. Precio autē optimè amalgamato pone ipſum in multam quantitatem aquæ vitæ: id eſt, Mercurij: & pone totum in vrinali ſuprà ignem cineris noſtri: id eſt, purgati cineris: & fac interius lentiſſimum ignem per diem naturalem, tunc permitte infrigidari. & quando inuenies

infrigi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

infrigidatum, cola aquam trans cum omnibus quę in ea ſunt per pannum lineum, donec pertranſeat per pannum illud, quod de corpore fuerit reſolutum: pars verò quæ non poterit exire, ponatur ad partem.

Deinde recipe illud quod remanſit in panno, & iterum cum noua aqua benedicta reponas ad ignem cum vaſe prædicto per diem naturalem, poſtea cola vt priùs. Et ſic toties reitera, donec totum corpus in aquam conuertatur: id eſt, in primam materiam, quæ eſt aqua noſtra. Quo facto, totam illam aquam pone in vaſe vitreo, & decoque ſuper ignem lentum, quouſque videas in ſuperficie eius nigredinem apparere: quam remoue ſubtiliter quotidie colligendo, donec totum corpus ſoluatur in terram meram, & toties quoties melius potes, & iterum coquendo & nigredinem tollendo quouſque nil appareat nigredinis, & aqua: id eſt, argentũ viuum appareat clara, tunc habes aquam & terram.

Deinde accipe totam terram iſtam: id eſt, nigredinem quam collegiſti, & pone ipſam in vaſe vitreo, & ſuperfunde de aqua prædicta benedicta, donec nihil emineat, & natet ſuper eam, & coque eam tamdiu leui igne per decem dies, tere, & iterum impone aquam, & coque: ſic deinceps: id eſt, terram ſic coagulatam & cum aqua inſpiſſatam ſine appoſitione alterius aquæ decoques forti igne, vt ſuprà,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quousque terra fiat alba & clara. Qua mundificata & dealbata, vt dictum est, aqua vitæ quę cum dicta terra coagulata mediante calore leui inspissata fuerit, decoque forti igne in cucurbita forti, alembico superposito, donec quicquid aquæ ibi fuerit, descẽdat per alembicum, & terra remaneat calcinata. Tũc accipe de fermento quocunque quartam sui partem, puta, si libra fuerit corporis imperfecti scilicet precij, accipias ex fermento scilicet Sole vel Luna libras tres. Et illud fermentum sit solutum, & terra factum, sicut corpus imperfectum, & eodem modo & ordine præparatum insimul coniunge, & imbibe cum aqua benedicta prędicta: id est, cum aqua quæ ascendit alembicum, & coque per tres dies aut plures: tunc iterum aqua sua imbibe, & coque vt priùs, & hoc toties reitera quousque hæc duo corpora vnum remaneant: id est, in vnum reducantur. Quod perpendes, color non variatur in eis. Deinde super eas fundẽdo aquam prædictam per se paulatim, quousque dum bibat quãtum possit bibere, semper dãdo eis nouam aquam. Nam in ista coniunctione corporum spiritus miscetur cum eis, & fit vnum cum eis, & conuertitur in naturam ipsorum, corporibus prædictis mundatis: Et sic germen conuertitur cũ corporibus prædictis moderatis vel mundatis, quod antè non poterant propter eorum im munditiam & grossitiem: & in eis crescit & suum

fuum augmentat, vt in ea multiplicetur multitudine magna.

Recapitulatio omnium prædictorum.

Nunc reuertar, pater reuerende, ad prius dicta singulariter applicando super perfectiones Philosophorum antiquorum, & verba eorum obscura importabilia & abscondita. Si verò iudices verba Philosophorum, intelliges, & ita vera verba protulisse affirmes.

Primum verbum nostri magisterij siue operis est argẽti viui reductio (corporis) id est, cupri, vel alij metalli, in argentum viuum reductio. Et istud est quod Philosophi vocant Solutionem, quæ est fundamentum artis, vt dicit Franciscus: Nisi corpora solueritis, inuanum laboratis. De qua solutione loquitur Parmenides in Turba. Quam solutionem audientes ignari putant aquam nubis esse. Si autem nostros libros legissent, & intellexissent, scirent vtique aquam esse permanentem, absque suo corpore, cum quo coniuncta, facta est vnum permanens. Non est ergo solutio Philosophorum aqua nubis, sed corporum in aquam liquidam conuersio, ex quo primo procreata fuerunt, scilicet in argentum viuum: Sicut glacies conuertitur in aquam, ex qua prius fuit. Ecce per Dei gratiam iam habes primum elementum, quod est aqua, & ipsius scilicet corporis in primam materiam reductio. Secundum verbum: Quod fit terra: & hoc est quod Philoso-

phi dixerunt: Egreſſio terræ aqua concurrit.
Sic habes ſecundũ elementum quod eſt terra.

Tertium verbum eſt terræ mundificatio, de qua dicit Morienes: Hæc aqua cum terra putreſit & mundificatur, &c. Philoſophus: Iunge ſiccum humido. Siccum namque eſt terra, humidum verò aqua. Ecce iam habes aquam per ſe, & terram per ſe, & terram dealbatam cum aqua.

Quartum verbum eſt: Quòd aqua poſſit euaporare, ſublimatione ſiue aſcenſione efficitur ipſa terra aërea, quæ priùs erat inſpiſſata cum terra & coagulata, & ſic habes terram, aquam & aërem. Hoc eſt quod Philoſophus dixit in libro Turbæ: Ipſum dealbate, & cito igne ſublimate, quouſque ex eo exeat ſpiritus: id eſt, argentum viuum, quod in eo inuenies, qui dicitur auis Hermetis, & pullus Hermogenis, & remanet terra calcinata in fundo quæ eſt vis ignea: id eſt, igneæ naturæ. Et ſic habes quatuor elementa: hoc eſt, terra ignis, & illa terra calcinata quæ eſt puluis, de quo dicit Morienes: Cinerem qui in fundo eſt, non vilipendas, quia eſt in inferiori loco, & eſt terra corporis, quia eſt ſperma tuum: in eo enim eſt diadema ordinis.

Poſtmodum cum prædicta terra fermẽtum pone, quod ſcilicet fermentum Philoſophi animam vocát. Et hoc ideo, quia ſicut corpus humanum ſine anima nil valet, imò eſt ſicùt terra mortua:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

mortua: sic & corpus immundum absque eius fermento: id est, eius anima, nil valet.

Nam fermentum corpus imperfectum pręparat, & ad naturam suam cõuertit, vt dictum est. Et non est fermentum nisi Sol & Luna, tan tum istis appropriatis planetis conspirans in naturali similitudine. Et hoc est quod Morienes dicit: Nisi corpus immundum mundaueris ac dealbaueris, & in eo animam mittas, nil in magisterio direxisti. Et tunc spiritus coniun gitur, & gaudet cum eis, & figitur. Quia alteratur aqua, & omnia grossa subtilia fiunt.

Et hoc est quod dicit Astanus in Turba, spiritus non coniũgitur corporibus, donec â suis immundicijs perfectè fuerint denudata. Et in hac coniunctione maxima apparent miracula, quia omnes colores qui in Mundo excogitari possunt, apparent, & corpus imperfectum colore fermenti, firmo mediante fermento coloratur, vt dicit Barsen. O pie pater, augeat Deus in te spiritũ intellectus, vt quod dicturus sum mente perpendas. Elemẽta enim non generãtur nisi ex proprio spermate: sperma au tem est argentum viuum. Sicut patet in generatione hominis, quia non est alicuius rei com mixtio, nisi per sperma, & in vegetabilibus nisi semen, quantum ad generationem & augmen tationem ipsorum. Alij subtilius intuẽtes sublimant Mercurium, & figunt, & coniungunt eum corporibus, & tamen nihil inueniunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Causa erroris est: Nam semen non potest permutari, nec prout est vel fuit, nec proficit nisi proijciatur in matricem mulieris. Sic Mechardus Philosophus dicit: Nisi proijciatur lapis in matricem mulieris, vt ipsum nutriat, non proficit. O mi pater sic habes ad votũ descriptionem lapidis Philosophorum: Laus Deo.

Explicit tractatulus Arnoldi de noua Villa Papæ Benedicto vndecimo transmissus

1533.

CLANGOR BVCCINAE

TRACTATVS MIRABILIS, SIMVL & attentissimus, ex quadam vetustissima scriptura excerptus.

DE LAPIDE PHILOSOPHORVM satis fideliter, simul & physicaliter omnibus Philosophis edisserens.

IN nomine Domini, Amen. Buccinæ clangor de lapide benedicto Philosophico: Qui operationis & virtutis genere mirabiliter intonat: De quo varias Philosophi posuerunt sententias & scripturas. Vnde de prima essentia Philosophus primus Thales Milesius dicit: Antiquissimum entium Deus, ingenitum, æternum: Vnde & Pythagoras dicit: Dico

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cit: Dico Deum ante omnia fuiſſe, cum eo nihil fuit cùm fuit. Et intellige, quòd Deus cùm ſolus fuiſſet in principio, creauit vnam ſubſtátiam, quam primam materiam nominamus. Et ex illa ſubſtantia alias quatuor res creauit, ignem, aërem, aquam & terram. Ex quibus iam creatis omnia creauit, tàm ſublimium quàm inferiorum. Et ſic ante omnia alia præter materiam primam, quatuor creauit elementa, ex quibus poſtea quod voluit, creauit, diuerſas ſcilicet naturas. Vnde Deus ſuo verbo creauit, quibus dixit: Eſtote, & facta ſunt, ſcilicet quatuor elementa, & alia. Ex ijs ergo quatuor elementis omnia ſunt creata tanquam ex radice, cœlum, throni, Angeli, ſtellæ, Sol, Luna, mare, ac omnia quæ in mari ſunt, quæ varia ſunt, & non ſimilia. quorum naturas Deus diuerſas fecit ſicut creationes, eò quòd ex diuerſis creatæ ſunt elementis. Nam ſi ex vno creatæ eſſent elemento, conuenientes haberent naturas. Sed quia hæc diuerſa elementa cùm commiſcentur, ſuas amittunt naturas, eò quòd calidum frigido commixtum, nec calidum, nec frigidum fit: humidũ verò ſicco mixtum, nec humidum fit nec ſiccum. Ideo creaturæ inde exeuntes naturas habent diuerſas. Quarum creaturarum quaſdam ex vno creauit elemento, & ſunt Angeli, quos ex ſolo igne creauit, & ex duobus Elementis, ſcilicet ex igne & aëre, creata ſunt illa tria, ſcilicet Sol, Luna, & ſtellæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Ideo ſunt Angeli, Soli, Luna & ſtellis lucidio-
res, eò quòd vno ſingulari quod eſt quartum
rarius, creati ſunt. Sol verò, Luna & ſtellæ ex
ignis & aëris compoſito ſunt creati: animæ au
tem (vt dicunt Philoſophi) quæ hodie & pòſt,
quotidie corporibus infunduntur, de nouo in
vtero matris non creātur à nouo, ſed ſunt crea
tæ ex ſolo igne ex primordiali principio vni-
uerſorum, & fouentur in mente & potentia
Creatoris vſque ad præfinitum tempus, quan-
do infundi debent corpori nouo, tāquam ma-
teriæ præiacenti, & hoc per medium, quod eſt
ſpiritus, infunduntur corpori. Et à corpore
non recedunt, niſi ſpiritus priùs receſſerit &
euanuerit: quo receſſo & euanito, recedit & a-
nima, licet theologi dicant, quòd anima cor-
pori infunditur, & infundendo creatur. Et
Deus delectatur in hoc, quòd quotidie nouas
creat animas, & hoc ex prima materia. Iterum
creauit Deus cœlum ex aqua & aëre. Cœlum
quoque ex duobus eſt compoſitum, ex altero
rariorum ſcilicet ex aëre, & ex altero denſio-
rum, ſcilicet aqua. Et ex tribus ſcilicet elemen
tis creauit Deus volatilia, bruta animalia, ac
vegetabilia. Vnde volatilia ex igne & aëre &
aqua creata ſunt, eò quòd volatilia, & omnia
ſpiritum habentia in vegetabilibus ex aëre, a-
qua, & terra creata ſunt, vegetabilius tamen
nihil ignis materia eſt. In vegetabilibus ignis
elementum in aëris calore abſconditus ſolum
ineſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ineſt. Ignis autem ſpiſſus non ineſt niſi ſpiritum & animam habentibus. Ex quatuor autem elementis pater noſter Adam & filij eius, ex igne, aëre, aqua, ſimul & terra creati ſunt. Et omne quod ex vna creauit Deus eſſentia non moritur, niſi in die iudicij. Mortis enim diffinitio eſt compoſiti diſiunctio. Incompoſiti autem nulla eſt diſiunctio, vnde non eſt mortis & animæ à corpore ſeparatio. Ex duobus autem vel tribus vel quatuor compoſitis, vnumquodque compoſitum ſeparari neceſſe eſt, quod eſt mortis. Et ſcito quod nullum compoſitum igne carens, comedit nec bibit, nec dormit. Et qualiter cùm Angeli ex igne ſint creati, cur non comedunt? cùm dicitur ignem eſſe, quod comedit. Reſpondetur, quod ignis ſimplex non comedit, verùm ſpiſſus ignis. Nō enim ſunt Angeli ex ſpiſſo igne, verùm ex tenuiſſimo tenuiſſimi ignis & ſimplici. Igitur ex tenuiſſimo creati igne non dormiunt, nec comedunt, nec bibunt.

Nota quod quatuor ſunt qualitates primæ, ſcilicet caliditas, ſiccitas, frigiditas, & humiditas: & dicuntur primæ qualitates: quia ex ipſis omnia componuntur elementa, & omnia elementantur, & omnia complexionantur. Et elemēta ſunt de ſimplicibus qualitatibus. Ideo poſſe habent conuertere & mutare materiã de qualitate in qualitatem, aliquando in ſiccum, aliquando in humidum, aliquãdo in calidum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& aliquando in frigidum, ſecundùm quod diuiſio naturæ eſt cõfortata per complexionem ſuorum elementorum, vel etiam debilitata. Et qualitates ſunt ſicut materia elementorum, in quas ipſa ponunt ſuas formas. Sunt & in eis retentæ, ſicut eius natura demonſtrat in omni generatione. Item, vnum ſolum elementum non poteſt corrumpi neq; generari in ſeipſo, quia non eſt ibi ſufficiens natura, quare oportet eſſe plura. Item, illa natura eſt vna ſubtilis ſubſtantia, in quam qualitates elementorum intrant. Ideo illæ qualitates elementorum de illo magis ad ſe trahunt in quo plus abundant. Et ſic qualitates ſunt ſicut materia elementorum, in quas ipſa ponunt ſuas formas, & in eis ſunt retentæ, ſicut eius natura demonſtrat in omni generatione: & in ſubtili ſubſtantia condenſantur in omni generatione, & in ſubtili ſubſtantia condenſant ſe qualitates elementorum. Et ſi iſta natura non fuiſſet de ſubtili ſubſtantia eſſentiali elementorum, tunc illa impura eſſentialitas elementorum non potuiſſet eſſe & dominari in ſubſtantia. Et etiam ſi quodlibet elementum ſeorſum ſecundùm ſuam naturam eſſet minerale, tunc illa ſubſtantia non poſſet eam penetrare, nec ingreſſum habere, neque colorare. Ergo propter iſtam proprietatem illud conuenit, quod ignis prædominetur in ſubſtantia prędicta elementorum, ſecundùm ſuam maneriem. Hæc Raymundus.

Item,

Item, corpora ſub concauitate orbis Lunæ à Creatore condita participiant quatuor elementis, quatuor humoribus naturalibus, ſcilicet: cholera, ſanguis, phlegma, & melancholia. Quatuor complexionibus: caliditas, frigiditas, humiditas, & ſiccitas. Quatuor coloribus principalibus, album, nigrum, citrinum, rubeum. Quatuor ſaporibus: inſipidus, acidus, dulcis & amarus. Quatuor odoribus: bonus, fœtidus, acutus, & remiſſus. Duobus ſexibus: maſculinus & fœmininus, ſecundùm eorum tres dimenſiones, ſcilicet: altitudinis, longitudinis & profunditatis.

Altitudo communis, eſt eius manifeſtum: Profundum, eſt eius occultum: & latitudo horum medium participat. Ergo omnia corpora ſecundùm has tres dimenſiones prædictas omnibus modis habent cõſiderari. Idcirco corpus ſi in ſua altitudine eſt terreum, in eo eſt quid frigidum, ſiccum & melancholicum, amarum, acidum, fœtidum, nigrum, & fœmineum. Et per conſequens in ſuo profundo eſt aẽreum, calidum, humidum, ſanguineum, citrinum, dulce, odoriferum, maſculinum. Et ſi in vno latere eſt aquaticum, ſequitur quòd ſit frigidum & humidum, album, inſipidum, redolens, fœtidum, fœmininum. Et per conſequens in alio latere erit igneum, calidum, ſiccum, rubeum, amarum, acutum, & maſculinũ. Et hæc ſunt ligamina quibus corpora omnia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ad inuicem coniunguntur, quod in corporibus liquefactis clarissimè deprehenditur, scilicet auro, argento, plumbo, stanno, ferro, & sandarico. Quoniam de proprietate cuiuslibet elementi est, habere in se contrarietatem, & agere in suum contrarium.

Et nota quod quatuor sunt elementa, scilicet ignis, aër, aqua, & terra: Quia quodlibet eorum est cōpositum ex duabus primis qualitatibus, & non ex pluribus, sicut ignis ex caliditate & siccitate, aër ex calido & humido, aqua ex frigido & humido, terra ex frigido & sicco. Item caliditas in igne est eius qualitas essentialis, & siccitas eius qualitas accidentalis. In aëre humiditas est eius qualitas essentialis, caliditas verò accidentalis. In aqua humiditas est eius principale vel essentiale, sed frigiditas est eius accidentale. In terra siccitas est eius principale principium vel essentiale, & frigiditas accidentale. Item ignis est calidus propriè & siccus à proprietate. Nam caliditas maior est in re, à qualitatibus quàm à proprietate. Ita intellige de alijs qualitatibus elementorum. Item, de principio elementorum quatuor dicit Mycretis. Scito quòd terra priùs fuerat aqua, deinde in lapidem versa & petrosa facta est: aqua verò priùs fuerat aër, deinde liquefactus est, & inspissatus & in aquam versus est. aëris autem principium ignis erat, quia ex igne spisso. Ignis verò principio caret, suo creatore

tore

tore excepto. Et noſce, quod terra corpus aquæ eſt, de terra autem fit homo. Ignis autem tribus non deſiſtit elementis, quo & tria perſiſtunt. Et de elementorum eorum gradibus dicimus. Quia ignis prout eſt in mixtione, eſt calidus in quarto gradu, & ſiccus in tertio. Et quia caliditas ſibi ineſt in primo, patet, quia nil calidius eo: & quod ſiccum ſecundariò ineſt ei, patet quòd ſi eſſet in eo tanta ſiccitas, quáta caliditas, quam citò calefaceret, tam citò deſiccaret, quod non contingit. Et aqua frigida eſt in quarto gradu, & humida in tertio, quia etſi tendit in cõtrarium, vt poſſit calefieri, cùm non poteſt congelari in ſiccum, ſua manente frigiditate, & ita magis eſt frigida, quàm humida. Nota, ſcripſi ſicut reperi, ſed mihi videtur contrarium. Aër primò eſt humidus in quarto gradu, ſecundariò calidus in medio tertij: quia humiditas obtundit caliditatem. Terra primò eſt ſicca in quarto, ſecũdariò frigida in medio tertij Et ita fit circulatio omnium elementorum. Ignis caliditatẽ infundit aëri. Aër humiditatem ſuam per caliditatem rarefactá infundit aquæ. Aqua frigiditatem ſuam immittit terræ per calorem aëris eam deſiccando. Et terra deſiccata ſiccitatem ſuam frigefactam, humefactam, & calefactam infundit aëri. Itaq; recuperat ignis caliditatẽ ſuam remiſſam præ qualitatibus aliorum elementorũ. Aër ſimiliter humiditatem, aqua frigiditatẽ, terra ſiccitatem ſuã.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Et ſic ſecundùm iſtam mixtionem fit mixtio elementorum. Eſt ergo ignis in aqua, quia eſt in aëre exiſtente in terra. Et aqua eſt in igne, quia eſt in terra exiſtente in igne: & terra eſt in aëre, quia eſt in igne exiſtente in aëre. Et ita eſt eorum mixtio terminabilis ad quamcunque proportionem. Item dicit Raymũdus, in principio in theorica Teſtamenti: Quia primordiale principium vniuerſorum eſt vna natura, quam Deus creauit ex nihilo, in vna pura ſubſtantia, quam quintam eſſentiam vocamus, in qua tota natura comprehenditur. De iſta ſubſtantia diuiſa in tres partes, ſecundùm ſuam eſſentiam de puriori, creauit Deus angelos & cœlum empyreum, per iſtam claritatem & per veritatem participant puræ animæ cum angelis in natura, per quam participationem eſt inter illam perfecta vnio in glorificatione. Et de ſecunda creauit Deus cœlum: id eſt, firmamentum, planetas, ſcilicet Solem & Lunam, & omnes ſtellas. Et de tertia parte quæ erat minus pura, creauit Deus iſtum Mundum. Et iſtud habes intelligere, non ſicut tibi traditur, ſed ſicut totum fuit creatum inſimul, ad voluntatem Creatoris ſuperioris ſine aliqua ſucceſſione operationis, & ſine materia præcedente, quæ reſpiciat ſucceſſionem generis: quia non eſſet creatio nec opus diuinum, quæ reſpicit ad creatorẽ dominum entitatis, ducta ſumentificaliter pro creatione de nihilo in vera enti-

tate

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tate ſubſtantiali. quamobrem hoc quod dixi & iam dicam, velis intelligere cum ſpiritu ſumentifico & non groſſo, nec vulgari: quia hîc loquimur ad reſpectum naturæ opus, cui habes aſſimilari in noſtro magiſterio. Et ideo tibi dicimus cum ſermone exempli, vt nos intelligas bene, ſicut iam dictum eſt. Quia ſupremus Creator diuiſit iſtam partem minus puram in quinque partes. Ex vna parte puriori creauit Deus quintam eſſentiam, ſubſtantiam elementorum, quæ participat cum re cœleſti. Et iſtam diuiſit in quatuor partes: Prima purior datur igni, quem creauit Deus ex ſecunda parte de natura elementorum. Secunda iſtius pura attribuitur aëri, qui creatus eſt ex tertia parte minus pura naturæ elementorum, & tertia minus pura datur aquæ, quod eſt elementum creatum de quarta parte minus pura de natura elementorum. Et quarta minus pura datur elemento terreſtri, quod fuit creatum de quinta parte minus pura totius naturę elemētorum. Et quantò natura eſt minus perfecta, tantò magis appetit perfectionem ſui, & perficitur vnum cum altero propter concordātiam ſuarum proprietatum cum ſuo quinto inſtrumento, quod eſt participans cum cauſa cœleſti. Item, tamen eſt appetitus perfectionis naturæ, ſcilicet generationis in corruptionem, & corruptionis in generationem: quia eius inſtinctius aut appetitus non venit immediate à

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Creatore naturæ: quod si veniret, res fieret à Creatore & nō à creatura, vnde esset perfecta sine destructione: & ideo cùm venit instinctus à natura, ipsa non potest facere illam rem perfectam, nisi perficiatur per scientiam diuinam intellectualem, sicut humana, quæ rectificatur per intelligentiam diuinam. Sic per magisterium operis nostri. propter hoc potest intelligere naturam elementorum primorum, post diuisionem tertiæ substantiæ primordialiter creatam. Non intelligas quòd eorum substantia sit simplex elementum quintum, sed substantia tertia vel quarta, aut secunda, aut prima, elemētata à parte quinta, quam nos vocamus primordiale, & substantiam simplicem, per quam dictæ substantię quatuor elementales elementatæ sunt, quęlibet secundùm suam naturam, sicut superiùs declaratum est. Ista quatuor elementa sic creata, restant vt pura & clara, ratione eorum clarę partis naturæ, à qua erunt creata vsq; ad tempus prædictum quod exiuit à natura: aut adhuc vsque ad Anathuel prius prædictum, sed ex post, mortui sunt homines & animalia, & nascentia terræ desiccata, cum destructione generationis, ducta à corruptione in generationem, & ex post, à generatione in corruptionem. Itaque corpus impurum resolutum manet hoc, quod cōtagiauit & corrupit elementa, propter quam corruptionem omnis res visibilis est paruæ durationis: quoniam

quoniam natura nō poteſt facere rem ita perfectam ratione ſuæ materiæ groſſæ & corruptæ, ſicut faciebat in ſuo principio. Imò dum magis continuat ſua operatione, plus deuaſtatur ſupra naturam, imperfectione participando cum magna corruptione propter materiã quam quotidie inuenerit minus puram elementorum: quia quod ponit nunc ad immutandum ipſam, tunc ponebat ad componendũ partes firmiores ligamenti. Et per iſtam potes intelligere omne propheticum quod conſumetur in fine Mundi, quando IESVS CHRISTVS venerit iudicare ſeculum per ignem, venientem de cœlo, qui ardebit totum illud quod non erit de veritate quatuor elementorum, & totum ab impuro & malo confundetur in abyſſo, & quod ignis inueniet compoſitum de virtute pura, & ipſe ſupra ſphæram requieſcet viſibiliter in ſempiternum. Et malum impurum cadet ſupra damnatos, & omnis pura ſuper beatos. Quamobrem poteſt elucidari tuæ conſiderationi, quod in fine quodlibet ibit in ſuum proprium locum, à quo primum venerat: Et intellige adhuc quòd iſta propria terra, quam calcamus, non eſt verum elementum, imò eſt elementata à ſuo vero quinto elemēto. Nec recedit quinta ſubſtãtia elementalis à corpore elemētato de quo terra eſt formata. Sicut corpus ſine anima, & putrefactio aſſimilata in vnũ, vel materia ſine forma cōpoſita,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ab antedicta infecta eſt, per reciprocam actionem ad elementa de vno in aliud. Sed in centro terræ eſt virgo & elementum verum, quod ignis non poterit ardere in die tremendo, & ſic de alijs elementis tu cum elucidatione clarè debes intelligere, & coniungere principalem ſubſtantiam, materialem, ſimplicem, quæ cum diuiſione formet formata in vnum contrarium. Cum diuiſione tibi locuti ſumus, non ſeparata ſubſtantia ipſorum, quæ eſt eſſentia quinta, & ſubtrahes omne principale elementum compoſitum. Et, vt dixi, terra quam nos calcamus, non eſt purum elementum, ſed elementata conuenienti elementato. Quia in ſuo centro reperitur quod eſt virgo & verum elementum. Sic & de alijs elementis debes intelligere. Et quicquid non erit de veritate pura elementorum, ardebit, & totaliter annihilabitur in die iudicij. Et tunc elementa manebunt clara & pura, in terra reſplendente ſicut cryſtallū. Et talem faciet ſupremus Creator cum igne cœli, quouſque magnus mundus reuertatur ad primā cauſam, ſcilicet omnia elementa in ſuam puram eſſentiam, quæ poſt modum non timebit ignem cœli, quia tunc motus ſupernæ naturæ morabitur in illo ſine omni corruptione.

Et ſcias quòd tria ſunt principia omnium rerum, ſcilicet artificiale, & eſt Deus conditor omnium rerum. Secundum principium quod dicitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

dicitur exemplare, manat ab ipſo, quod dicitur ſua ſapientia. Tertium ſuccedens principium, quod dicitur materia creata per ipſum, cum ipſa ſapientia quæ procedit ab ipſo, & eſt primordiale elementum, quod nos vocamus Yle, quod declarabimus tibi ſi bene nos intellexeris, quod etiam non eſt neceſſe quod præſumas ipſum perquirere in ſua ſpecie ſimplici, pro incipiendo noſtram operationem. quamuis quòd ſine quinta eſſentia non poteris ad finem deducere: Sed debes ipſum quærere in ſpecie compoſita. quia ſicut dixi, cùm omnia elementa ſint creata à dicta ſubſtantia, ab illa viuificantur ad creandum & corrumpendum, quoniam neceſſarium eſt ſicut apparet per naturam. Quod cùm omnis res ſtans ſub globo Lunæ, ſit creata & formata à dicta materia quod Yle vocatur, vt de illa influatur in omni re elementali, & plus in vna quàm in alia ſicut inuenimus per naturam, & quod ibi ſpatietur & eſt ſuum ſolatium: quapropter ſis ſecurus quòd nulla res Mundi poteſt ſine ipſa creari nec generari: quia ipſa colligat corpus elementare in opere naturæ. Et ideo nos eam vocamus naturam, & primordiale cuiuslibet elementi, quoniam de ipſius ſimplici ſubſtantia elementa quæ ſunt materia naturæ, fuerãt purè creata cum diuina ſeparatione, videlicet, aqua, aër, ignis, quæ ſunt corpora elementata per dictum primordiale ſimpliciter elemen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tum, quod eſt in ipſis, & ab ipſo intellectu procedit.

Chronica Methaurea dicit: Quia ſpecies elementorum in ſolis terminis inuenitur, & in dicto principio, quod principium eſt primordiale rerum. Idcirco ſi talem materiam petis intelligere, ſcias ipſum eſſe purum ſubiectum & vnionem formarum, in quo retinetur quælibet forma cum poſſibilitate: quoniam fluxus & labilitas infinitas continet motiones, ſecundûm diuerſitatem formarum extremarum & mediarum, quam in ipſam recipit, per aliquam ſimilitudinem cœleſtinarum receptionum, formarum extremarum & mediarum, quæ naſcitur à natura cœleſti, quæ fuit de ſua natura. Et per alias, comparando eam venam directione ſuæ poſſibilitatis. Et per alios vocatur poſſibilitas: quia nullam formam habet in ſe actualiter, ſed oportet formã tribuat cum poſſibilitate, ſicut modo videndo videntur tenebræ, tali modo intelligatur iſta materia nil de ipſa intelligendo. Et propterea tibi ſcribitur forma Mundi qualis eſt. Et illo modo elementa ſunt ordinata in Mundo, à quibus quęlibet res generatur modo quo apparet, per calidum ſuccedens. Hæc Raymundus Lulij. Item de igne: id eſt, de calido formali dicit Eximidius in Turba Philoſophorum. Omnium rerum: id eſt, creaturarum initium eſſe naturam quandam, & eam eſſe perpetuam & primam,

mam, omnia coquentem, & ad formam debitam & speciem perducētem. Quare dicit perpetuam & primam? Fortè aliquis intelligeret de prima essentia, scilicet de creatione, sed nō est verum. Sed dicit perpetuam: id est, spiritualem & primam: id est, digniorem omnium creaturarum existentium in elementis: quia aliter esset falsum. Omnia digerens & coquēs, informans calidū naturale, quo omnia ad specificam formam & figuram deducuntur.

De Luna Philosophica Aenigmata diuersa.

Item, Ptolemæus in Almagesto dicit: Quia Sol non calefacit terram, neque eius virtutem terræ imprimit nisi mediante Luna, quæ inter alia sydera magis Solis lumen & caliditatem est receptiua, tanquam medium inter Solem & terrā. Quare vt dicunt Philosophi, duo sunt impedimenta, quod vnum virtutem suam alteri non imprimit, scilicet distantia remota & medium interueniēs. Et sic est ibi inter Solem & terram, quia Sol longe à terra distat, & quia ibi Luna mediat. Sic quoq; in arte nostra Alchimistica, Sol tincturam solam non perficit nisi mediāte Luna, quia remotè distat, cùm ad ipsam subtilitatem nōdum vt tingat peruenit. & etiam propter ipsa media scilicet dēsitatem & grossitiem. Quare necessariò requiritur ibi Luna, vt ipsum Solem subtiliet, rarum & vola-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tilem faciat,& eius impuritaté segreget. Cùm ipsa magis suo lumine eget, & natura alijs planetis:id est,metallis. Ergo dicit Hermes & Aristoteles de Plantis : Sol pater eius est, Luna mater existit. Ergo Luna mater & ager in quo solare seminariq; debet semen, & sic non indigemus alio ex quo lapis noster & alchimia nostra fiat,quàm Solis & Lunæ. Vnde in epistola Solis ad Lunam in anno solari quando incipit in tenuitate Luna cum Sole coniungi, & ab eo illuminari, primò ait Sol : In sorore mea Luna crescit gradus sapientiæ vestræ, & non cum aliquo alio ex seruis meis. Ego enim sum sicut semen seminatum in terram bonam, mundam & puram, quod nascens crescit, & germinat, & multiplicat, & adfert lucrum suo seminanti.

Et dicit vltra Sol Lunæ: Dabo tibi pulchritudinem meam,lumen scilicet solare, cùm per minima coniuncti fuerimus.Deinde dicit Soli Luna : O Sol, tu mei indiges sicut gallus indiget gallina, & ego Luna indigeo operatione tua. O Sol cùm sis perfectus moribus pater luminum, dominus excelsus,& magnus, calidus & siccus. Et ego Luna,crescens frigida & humida,quãdo copulati fuerimus in æquitate status & mansione, in qua non sit aliud nisi leue, habens secum graue, in qua mansione vacabimus commanendo, & erimus simul sicut vir & mulier vacantes eius generoso partui.

Tunc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Tunc accipiam à te naturam adulando: id eſt, animam, & fiam propinquitate tua tenuis, & exultabimus tũc pariter exultatione ſpirituali: id eſt, ad modum ſpirituum ſublimatorum, quando aſcenderimus ordinem ſeniorum ſuperiorum, & lucerna lucis ſcilicet ſolaris infundetur lucernæ meæ: id eſt, lunari: ex te ſcilicet Sol, & ex me ſcilicet Luna, fiet infuſio lucis lumini: id eſt, commixtio luminarium, ſcilicet vinum cum aqua: & ego ſcilicet Luna, prohibebo fluxum tuum, priuſquam tu Sol indutus fueris nigredine mea colore atramenti, poſt ſolutionem & coagulationem meam, cùm intrauerimus domum amoris, tunc coagulabitur corpus meum, & ego in natiuitate mea ero Sol oriens, & conuertetur corpus meum in decorem ſolarem. Ad hæc reſpondit Sol Lunæ: O Luna ſi feceris hæc quæ dixiſti, & non veneris mihi in nocumentum, reuertetur corpus meum nouum, & poſtea nouam dabo tibi penetrationis virtutem: id eſt, tincturæ, per quam potens eris in prælio ignis liquefactionis, & purgationis, ex quo ibis ſine diminutione, & tenebris, ſicut Sol, & non impugnaberis de cætero ſicut æs, plumbum, cùm non ſis rebellis. Beatus qui intelligit in eloquio meo, &c. Virtus ſulphuris Mercurij eſt quaſi ſemen paternum, & Luna mater: id eſt, propria ſubſtantia Mercurij, ſcilicet, aqueum ſubtile, mixtũ terreo ſubtili, eſt quaſi menſtruum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

&hoc eſt argentum viuum, quod Mercurius à Philoſophis nominatur. Cùm autem Mercurius: id eſt, argen. viuum ſit radix in arte Alchemiæ, quoniam ex eo, per eum, & in eo ſunt omnia metalla, vt dicunt Philoſophi. Verſus:

Eſt in Mercurio quicquid quærunt ſapientes.

Nã ſub vmbra ſua viget hæc ſubſtantia quinta: Propter hoc: quia ſua media ſubſtãtia eſt incõbuſtibilis, vt dicit Geber: Quia omnis res huius artis eſt de eo, & cum eo: quia omnis tinctura à ſuo ſimili procedit, ſcilicet à Mercurio. Dicunt Philoſophãtes: Huius autem famoſæ ſcientiæ radicalia principia, ſuper quæ ipſa fundatur, ſunt iſta ſcilicet: Quædam materia vel ſubſtantia propria argenti viui & ſulphuris fumoſa & ſubtiliſſima, ex natura prædictorũ ſcil. argen. viu. & ſulphuris per noſtrum artificium generata, limpidiſſima & clara, tanquã lachryma, in qua latet & habitat ſpiritus quintæ eſſentię. Non autẽ eſt ſubſtantia iſta ipſum ſulphur, nec ipſum argẽtum viuum, prout ſunt in natura ſua in mineris ſuis, ſed eſt quędam pars iſtorum ſcilicet duorum, quæ non ſunt argentum viuum, neque ſulphur, vt dicit Geber. Quæ ſubſtantia prædicta, fumoſa & volatilis in propria ſubſtantia ęxiſtens, in aliam quam argenti viui & ſulphuris naturam fixam & firmam, quæ eſt ignem patiens & ipſum non fugiens, ſed in eo perſeuerans, figitur & mutatur. Vel quæ priùs per decoctionem tẽperatam & continuam

tinuam per magisterium huius scientiæ cum alijs ad hæc conuenientibus congelatur in lapidem fluentem, figentem, tingentem, & in igne perseuerantem. Nota quòd principia huius rei sunt duo, scilicet materia & agens. Materia autem est argentum viuum & sulphur, seu arsenicum, quod idem est. Notandum quòd Philosophi dicunt, quòd istud argentum viuum & sulphur super quod fundat natura suam actionem & operationem, est argentum viuum & sulphur deductum seu productum ad aliquam naturam aqueam, subtilissimam, clarissimam, albissimam & amœnissimam, quam Philosophi vocant argentum viuum, & ad quandam terream materiam subtilissimam, quam vocant sulphur, per artificium, quod Philosophi mirabiliter occultauerunt. Est autem istud argentum viuum & istud sulphur vna res, & de vna re exit. Quia vna res sit, patet, quod Philosophi nominant dictum argentum viuum sulphur, & dictum sulphur argentum viuum. Vnde Geber: Est lapis vnus, medicina vna, in quo totum magisterium consistit. Secundũ est agens, vnde agens mouens ipsam materiam ad corruptionem est calor, qui est instrumentum mouens ad corruptionem. Et non est aliud agens in Mũdo. Omne corpus passibile reducitur ad sui primam materiam, per operationes suæ naturę contrarias, quod prima materia est argentum viuum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cùm ipſum ſit oleum omnium liquabilium & ductibilium. Materia autem prima metallorum eſt vapor vnctuoſus, vtriuſque naturam in ſe habentes, ſcilicet Mercurij & ſulphuris. Item, humidum vnctuoſum eſt materia noſtri argenti viui Philoſophici: & ſubſtantia ſuæ vnctuoſitatis eſt propria materia eſſentialis ſulphuris. Vbi apertè poteris cognoſcere, quòd tu non potes fixare vnum ſine alio, ſicut materia ſine aliqua forma: quare ſtat ſulphur ſicut calor complexionabilis in ſubſtantia argenti viui, & ſtat ibi ſicut virtus ſpermatis maſculi quod ſtat in ſemine mulieris, vel ſicut alia virtus generatiua. Hæc dicit Raymundus.

Et nil eſt Mundi quod non ſit naturaliter compoſitum à ſubſtantia quatuor elementorum, teſtimonio cuiuslibet boni naturalis. & ſecundùm ſuas experientias non eſt ſubſtantialiter aliud niſi ex ſulphure & argento viuo puris & mundis, incombuſtibilibus in primo puncto ſuæ creationis, & iſtud eſt principium, vel genus vel materia prima, & ſubſtantia media in quam natura infigit omnes ſuos colores, in figurando diuerſas ſubſtantias. Iſti colores veniunt per proprietatem naturæ quintæ ſulphuris & argẽti viui, per inſtinctum ſuæ naturæ. Ex quibus patet, quòd in omni loco noſter lapis reperitur ratione ſuarum proprietatum, & per iſtam experiẽtiam cognoſcimus clarè, hanc primam materiam omnium rerum vniuerſa-

vniuersalium esse, quæ per corruptionem & generationem formantur secundũ suam compositionem, & sicut in omni re de tali materia capiunt omnia Mundi suam formam substantialem, spiritualem & accidentalem. Igitur in omni loco reperitur, & in omnibus reb. quia, vt dicit Raymundus: In omnibus rebus post vltimam suam depurationem reperitur prima materia omnium rerum in qualibet illarum, in forma Mercurij: quæ materia dicitur genus generatiuum, ens reale, terminus materialis naturæ, in quo natura capit sua principia materialia in actu generationis, quia est primũ subiectum in natura. Tunc enim species in aliam formam, quàm priùs erant, permutantur; sed nõ quidem species, sed indiuidua specierum: quoniam ipsa indiuidua actionibus sensibilib. sunt obiecta, eò quòd inter se sunt corruptibilia. Species verò cùm sint vniuersales, actionibus sensibilibus non sunt subiectæ, & ideo inter se non sunt corruptibiles. Species verò argenti quæ est argenteitas, non permutatur in speciem auri, quæ est aureitas, nec ecõtrà: quia species veræ permutari non possunt, sed indiuidua specierum bene in suam primam reducuntur materiam. Quia cùm forma istius fuerit corrupta & in primam materiam resoluta, tunc etiam necessariò introducitur alia noua forma, quia corruptio vnius est generatio alterius: sed quia materia nullo modo ita potest

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

destrui quin sub aliqua maneat forma, vnde destructa vna forma metallorum, immediatè introducitur alia, scilicet per trāsmutationem Mercurij in sulphur, ad nostram operationem quam intendimus. Etiam omne indiuiduum multiplicat formam suæ speciei, & non alterius, vt dicit Aristoteles & Raymundus. Et ideo soluta prima corporis forma per elementationem conuersam in Mercurium, est in colore subnigro, in odore fœtido, & in tactu subtili, & discontinuata. In tali autem natura simplici insunt quatuor elementa composita, separabilia, & resolubilia in aquā Mercurij post putrefactionem. Hæc Raymundus.

Et cùm dico aqua Mercurialis, nolo intelligere Mercurium nudum, sed Mercurium Philosophorum rubeæ substātiæ extractum à mineris in se habentibus materiam de sulphure & Mercurio. Ideo Lilium dicit: Necesse est congregare sulphur quod denigrat corpus. Et tale sulphur dicimus aquam esse, quæ seipsam nigrefacit, albificat, & rubificat, & ipsam fixat. Ideo aqua Mercurialis est prima materia ab omnibus metallis, & cum ea soluuntur omnia metalla, quæ in alia non possunt solui aqua. Et si metalla non soluerentur in eorum primam materiam per istam aquam Mercurialem, non fieret id quod quæritur, vt dicit Aristoteles. Et hoc opus nō est opus opificis, sed naturæ, ministrante opifice & adiuuante eam. Dicit Albertus:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

bertus: quia inter omnes artes Alchimia plus imitatur naturã, & hoc propter decoctionem eius & augmentum, quia decoquitur in aquis metallicis, igneis, rubeis, maximè habentibus de forma, & minimè de materia. Nam aliæ artes imitantur naturam similitudinariè; Alchimia verò mera veritate. Ideo non est debilior natura: quia ars siue artifex tantùm sibi ministrat; ipsa verò naturaliter operatur, & perficitur, & ideo dicitur: Indiges quod in solutione luminarium primo labores, qui primus gradus est operationis vt fiant argentum viuum. Quia dicũt Philosophi: Nisi fiant corpora incorporea, & econuersò, nil operamini. Et non sic intelligas, quòd corpus fiat simplex aqua elemẽtalis pura: quia ex tali nullum corpus metallicum procedit, cùm simplex non alteretur, neque etiam in foro naturæ persistat, sed bene compositum: id est, grossum: quia vnum solum elementum elementatum, tardam corruptionem facit, & tardam generationem in semetipso. Et propter hoc simplicia elementa modicum prosunt in arte ista: quia in ipsis non sunt essentiæ primę elementorum, in quibus sunt virtutes quæ mutant, generát, & corrumpunt. Ideo simplicia elementa sunt extra generationem & corruptionẽ, & hoc propter causam, quia non attingunt naturalem humiditatẽ, quæ omnia facit nasci. Etiam si reuerteretur in aquam, esset tũc siccum, per vim, non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

per naturam ad modum ſalium vel aluminũ, & ſic liquaretur ad ignem. Etiam ſecundùm rei veritatem, ſi corpus deberet reduci in primum elementum, ſecundùm iſtos qui dicunt quòd debet reduci in aquam, aqua non fuit primum elementum inter elementa, licet dicant & allegent illud Geneſ. 1. vbi dicitur: Spiritus Domini ante cœli & terrę creationẽ ferebatur ſuper aquas: non ſequitur ergo quòd in ipſa creatione elementorum ipſa aqua fuerit primum elementum, cùm elementa aëris & ignis priùs fuerunt, vt dictum eſt ſuprà. licet bene in noſtra operatione inter elemẽta viſibilia quæ à nobis videntur & tanguntur, ipſa aqua ſit primum elementum, vnde in arte ſolum duo ſunt elementa formalia quæ vidẽtur & tanguntur, ſcilicet aqua & terra, cùm virtualiter ſunt quatuor, ſcilicet aër in aqua & ignis in terra. Quia dicit Raſis: Omnia quæ ſub lunari globo inferius à ſummo cõdita ſunt opifice, quatuor participant elementis, non tantùm per viſum, ſed etiam per effectum. Nam elementum aqueum vocamus ipſius aquæ humiditatem, aërem vocamus ipſius aëris naturam. Ignem illam virtutem quam habet, qua comburit, calcinat, & corpora ſoluit. Terra eſt ipſum corpus ſpiſſum & groſſum per ſe, & ſic aqua & terra â nobis videntur & tanguntur, alia duo in his duobus intelliguntur. Ideo ſequitur & oportet, vt in arte Alchimię metalla primò reducantur in Mercurium:

curium: id eſt, in argentum viuum, vnde omnium metallorum materia & ſperma. Vnde dicit Geber: Eſt Mercurius decoctus & inſpiſſatus in ventre terræ calore ſulphureo ipſum decoquente. Et ſecundùm varietatem ſulphuris & ipſius multiplicationem, diuerſa metalla procreátur in terra: ipſorum enim prima materia eſt vna & eadem, ipſa tamen inter ſe differunt ſola actione accidentali: id eſt, decoctione maiori vel minori, temperato vel intemperato, adurenti vel non adurenti. Sic concordantes aſſerunt omnes Philoſophi. Quoniam vnumquodq; illorum ſcilicet argentum viuum & ſulphur cõuertitur primò in terream ſubſtantiá: deinde ex his ambabus terreis ſubſtantijs reſoluitur quidam fumus tenuiſſimus, ſubtiliſſimus & puriſſimus, propter calorẽ in viſceribus terræ decoctus & digeſtus, conuertitur in naturam cuiuſdam terræ, & ſic fixionẽ quandam ſuſcipit & in metallum conuertitur.

Nota, vltimus terminus naturæ recommendationis & tranſmutationis cocti & crudi, ſcilicet ad quam naturaliter tendit artiſta, eſt ſubſtantia ſulphuris non vrentis; quod cùm fuerit conuerſum, eſt propinqua materia noſtri realis elixiris & puri metalli, prima natura & proxima, alterata tamen per calorem ſui corporis, ſcilicet cum illa alteratione per quam magis propriè & propinquius poſſit ſuam ſpeciem & formam ſuſcipere, cum voluntate concor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

dantiæ naturæ mineralis. Et hæc humiditas nil aliud fuit quàm argentum viuum, erectum à corpore liquefacto intus & foris. Cùm hoc argento viuo qualitates sulphuris sunt commixtæ per digestionem. Et ideo est alteratum sicut natura requirit per suum calorem sui ipsius: per conuersionem suæ naturæ est conuersum & cōgelatum in sulphur, quia tu potes sentire per naturam quòd nulla alia humiditas conuertitur magis propriè & promptè in substantiam sulphuris, quàm, in quam qualitates suimet sulphuris sufficienter sunt introductæ per ingenium naturale, quod fit per artificium, quæ humiditas est argentum viuum in forma aquæ claræ, sicut lac in mammillis: & sulphur, sicut sperma in testiculis. Illud argentum viuum non habet aliquam cōtrarietatem quæ sibi à sua complexione veniat; quare necesse est, quod tale argentum viuum sit nimis temperatum respectu complexionis sui corporis. Quare ergo notifico, quòd materia huius non est argentum viuum commune, cum tota sua substantia, &c. Causa autem quare oporteat metallum ad naturam vaporis reducere, quia videmus omnia generari Mercurio viuo mediante, quo ipsum genitum fuit. Verbi gratia: Homo genitus fuit à patre mediante spermate, generat alium filium mediante spermate, & sic de alijs: ergo natura Mercurialis est qua pascimur, & nutrimur, sine ipso namq; nō

est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

est vita animalium, nec plantarum: ipso enim semoto à re quacunque, statim sequitur corruptio & mors, cùm sit fermentũ vitę & existentiæ rerum vniuersarum, vt dicit Philosophus. Item Raymũdus dicit: Quod corpus quod est principale conuertens inconuertibile, primò conuertatur, vt prius illud conuertibile in sulphuris substãtiam conuertatur, & congeletur. Quia nullum argentũ viuum promptius conuertitur in substantiam sulphuris quàm illud in quo sulphuris qualitates per dissolutionem sufficienter sunt introductæ: nec vllũ sulphur promptius argentum viuum congelat quàm illud, in cuius substantia ipsum argentum viuum existit, naturæ & per artis ingenium iam conuersum: id est, aurum conuersum in primã materiam. Tunc enim natura naturam amplectitur propriam amicabilius, gaudet ea magis quàm extranea, vt Philosophi omnes clamãt, natura lætatur sola eius naturâ, natura solam eius naturam concipit. Et Hermes: nil conuenit rei nisi quod propinquius est illi in sua natura, & generat in illa re proles similes sibi. Hoc est: Si quæris medicinã metalla generantem, de metallis erit eius origo, cùm species à suo genere tingatur, vt dicit Philosophus. Etiã in habentibus symbolum facilis est transitus, & non sic intelligas quòd reducantur metalla in aquam elementalem simplicem, quia ex simplici nihil fit, sed ex composito.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Sequitur Operis inceptio.

Huius artis quatuor ſunt regimina ſiue gradus: Primus gradus regiminis fit calcinando: id eſt, corpus primò debet calcinari: Secundus ſoluendo, quia debet ſolui: Tertius diſtillando, quia debet diſtillari vel ſublimari: Quartus igne leui congelando. Et in iſtis quatuor regiminibus & gradibus conſiſtit recta & vera præparatio. Ideo corpus & ſpiritus Mercurij ſunt neceſſaria ad perpetranda huius rei miracula, vt dicit Geber. Et ad hanc artem ſolùm duo requiruntur, vt dicit Hermes: Fiducia in duabus rebus conſiſtit, quibus & tertium adiungitur. Et dicit, tres facies: id eſt, tres ſpecies vidi in vno patre: id eſt, progenie. Quia dicit Morienus, quia tres ſpecies ad totum magiſterium ſufficiunt, ſcilicet fumus albus: id eſt, vis quinta, ſcilicet aqua cœleſtis, & leo viridis, & æs Hermetis, ex qua & cum qua præparant ipſum opus in principio, in medio & in fine.

Item, Eximidius in Turba Philoſophorum: Per calorem temperatum extrahitur à materia metallica quoddam humidum vnctuoſum, ſubtile, terreo mixtum, & optimè purgatum, quod Elixir vocatur, quo metalla tranſmutantur. Ergo requiritur quòd calor extrinſecus: id eſt, ignis artificialis vel materialis ſit calidus temperatè, ita quòd non excedat calorem intrinſecum, ſcilicet vt calor intrinſecus retineat ſecum ſuum humidum quod naturaliter ſecũ trahit:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

trahit: quia si calor exterior excedit, tunc humidum vnctuosum subtili terreo mixtũ à forti igne euolat, nec in corpore perseuerat. Oportet igitur quod quicquid est superfluum, grossum & nocuum, per virtutem & decoctionem lentam paulatim purgetur, conseruetur, subtilietur. Item, quælibet res Mundi: id est, omne corpus elementatum, habet in se calidum radicale seu formale, causa cuius persistit, & est eius fixum quo persistit, & quo multiplicatur eius semen. Et hoc est in Mercurio eius media substantia, in auro eius sulphur, quæ dirigunt materiam ad finem & formam, & speciem debitam. Et non est res adeò frigida quin foueatur sub calido, scilicet in ipso inclusa tanquam radice, vt dicit Philosophus. Item, Mercurij est terra sua propria tinctura, subtilis valde, in qua ignis tàm Solis quàm menstrui retinetur, & subtilis media substantia Mercurij, & onus & fundamentum magisterij. Et est materia ex qua nostra conficitur medicina, quæ ex argento viuo ducit originem, & ex illa debet creari immediatè: cui alienum noli aliquo modo introducere aliquid, nisi illud quod fuit ortum de eo in proprietate naturæ suæ: & in isto passu realiter ostenditur doctrinæ filio, quod ista materia de qua componimus medicinam, nõ est argentũ viuum in sua natura, cùm iam mutatum est in sulphur: nec in tota sua substantia, cùm iam extremæ partes, terræ & aquæ fue-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rint ſeparatæ ab illa media ſubſtantia. Imò eſt lapis benedictus, & ſpiritus participans duabus extremitatibus. Veruntamen quamuis lapis ſcilicet ſulphur factus ſit de ſui ſubſtantia media, vocatur ſimpliciter argentum viuum. Quia ſulphur illuminat, & ab aduſtione conſeruat, quod eſt ſibi proprium, velut perfectionis ſignum. Hæc Raymundus.

Et ex vna libra Mercurij vix medium lotonem, hoc eſt, drachmas duas habebis, quod opus in ſe recipit, & in eo continet ad faciendum tincturam ſiue Elixir: Dicit Calid. Aqua: id eſt, Mercurius vel argentum viuum non plus ponderis adijcit vel dat corpori, niſi quantum de humiditate metallina ſecum habet vel in ſe habet, quia humiditas aquæ tráſit, & metallina manet. Et candida rubedo æris noſtri transformat ſubſtantiam metallinam argenti viui in ruborem & in tincturam auream mirabilem.

Semen paternũ, & propria ſubſtantia Mercurij eſt mater eius, quia eius mẽſtruum, quod debet deleri & deponi, & ſolum ſemen paternum debet ſeruari & recipi, quod eſt eius media ſubſtantia quæ perficit & ab vſtione defendit.

Hoc ſemen Mercurij non potes extrahere à Mercurio neq; eius menſtruum: id eſt, humidum ſuperfluum ab eo deponi, niſi mediante coagulo, quòd tale ſemen in Mercurio coagulet &

let & retineat, ne in humido superfluo etiam recedat, vt coagulum lactis lac coagulat, & eius meliorem substantiam: id est, eius mediam substantiam ad se trahit & secum retinet. Et sic spiritus: id est, aqua, non coagulatur nisi mediante corpore, quòd in ea sit dissolutum, cùm corpora sint coagulum lactis huius: id est, Mercurij: & tale coagulum debet esse aut Sol, aut Luna, in ipso Mercurio soluti. Sed tamen solummodo Luna ad album, & Sol ad album & ad rubeum opus, quia Sol dicitur æs Hermetis, cùm Philosophi loquuntur solûm de ære ipsorum: id est, Sole, quoniam talia, vel tale sunt, vel est coagulum quod coagulat Mercurium: id est, aquam nostram. Quia dicit Constans in Turba: Nil aliud curate, quoniam duplex est argentum viuum, videlicet fixum in ære, & volatile fugiens: id est, Mercurius: retinetq; vnum aliud quod est sui generis, & à fuga cohibet. Et hic maximum habetis arcanum. Item Raymundus dicit: Quia corpus in hac arte est ens metallicum, in quo virtus mineralis spiritus quiescit. Et metalla sunt id, ex quorum spiritu omnis lapis cōponitur. Spiritus autem dicitur mineralis virtus, in qua naturę metallorũ quiescũt. Et omnis lapis componitur ex spiritu metallorũ, & ille spiritus consideratione Alchimistarũ dicitur Mercurius, quia dicitur prima & proxima natura considerata in hac arte, & prima metallorum

materia, & habet reduci ſuper terram adhuc, vt ſi aliquid de ſpiritu remáſit cum terra, quòd dictus ſpiritus ſublimetur per ſublimationem ignis tertij gradus, & conuertetur in terram foliatam, quæ dicitur quinta eſſentia terræ metallorum, & ab aliquibus Philoſophis argentum viuum, vel Mercurius, vel ſulphur naturæ. Et terra tunc inferius manens vel puluis, dicitur fex & ſcoria, puluis damnatus quo non indiges, quia eſt puluis vituperatus, qui modica ſufflatione euaneſcit: tamen argentum viuum exuberatum eſt terra corporis, cum menſtruo ſimul tranſiens per alembicum: & ſulphur naturæ eſt ſpiritus metallorum ſublimatus, & conuerſus in terram foliatam, quæ eſt prima & proxima materia metallorum. Prima materia dicitur etiam terra foliata. Eſt autem neceſſarium quòd ſpiritus exuberatus conuertatur in terram foliatam per ſublimationem, vt ſeparetur mundum ab immundo, ſubtile à ſpiſſo vel groſſo terreſtri, & vt ſpiritus viuificans trahatur ſicut viſus baſiliſci in animalibus, & ſulphur in fuſione metallorum. Item neceſſe eſt vt cuſtodias ſpiritum quintæ eſſentiæ ſi aliquid vis facere, qui depēdet à prima re, ſicut forma formarum, quę ſe poſuit in quatuor naturis honorabilibus, & vocatur anima elementorum. Et propter hoc, quia omnis forma ſubſtantialis deſcendit immediatè à re propinqua quinta, volumus quòd vocetur mater omniũ

aliarum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

aliarum formarum. Et non debes intelligere quòd ista forma vel spiritus sit calida vel frigida, vel humida vel sicca, nec masculus nec fœmina: sed bene debes intelligere, quòd ratione suæ magnæ perfectionis ipsa participat cum qualibet aliarum quatuor naturarum: quia sine illo non esset complexio in aliquo complexionato, sicut nos videmus manifestè & cognoscimus cum certa experientia in ligamento, & coniunctione, & commixtione quatuor elementorum, quæ per suam contrariam qualitatem repugnant: quam repugnantiam dicta contraria elementa non possunt concordare, quòd ipsa vnirentur in vnum, nisi esset hoc honorabile medium, quod vadit confusè per omnia eleméta, & participat cum qualibet suarum naturarum, & facit pacem inter inimicos. Hæc Raymundus. Virtus sulphuris Mercurij est quasi semen primum, vnaque mater. Inde dicit, pater eius est Sol: id est, sulphur, lunaque mater existit: id est, propria substantia Mercurij, scilicet: aqueũ subtile mixtum terreo subtili, est quasi menstruum: nutrix eius terra est, scilicet terreum subtile in quo habet humidũ radicale. Et terra dicitur mater elementorum, quia portat filium in ventre suo, hoc tantùm est dicere: id est, quod oportet eum nutrire ex pura prima substantia: & filius dicitur corpus aut terra foliata: id est, spiritus & corpus mortuũ, & opus quod spiritus in quo tota vis est,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

iungitur inseparabiliter suo subtili terreo magno & suaui ingenio: iunge humidum sicco, & lætabitur; quia humidum est spiritus & anima, siccum dicitur terra aut corpus mortuum. Ideo animas corporum ingredi non possunt nisi mediante spiritu. Et opus quod manifestemus occultum, scilicet calidum & siccum, & occultemus manifestum, scilicet frigidum & humidum. Item lapis est spiritus humidus aqueus, sed Mercurius noster: id est, tinctura, extrahitur ex incorruptibili grano, procreatũ virtute diuina: & pro certo hic Mercurius non est vulgaris, non enim coagularetur ita citò. Item ante omnia erit proficuum, spiritum scilicet Mercurium, à suis superfluitatibus mundare, & ex eo substantiam elicere, in qua non est superfluam humiditatem aqueam inuenire, nec terream substantiam combustibilem opus inficientem, sed tantummodo substãtiam eius vnctuosam aëream in qua latet spiritus quintæ essentiæ, cuius solius magistraliter est aurum corrũpere, & in sui primam materiam transformare: est autem maximum in arte secretum, & ab antiquis penitus celatum: ipsum enim aurum perfectissimè volatizat, & in spiritualitatem transmutat. Cuius operationis modus est, sicut scis, &c.

Item tinctura est compositio lapidis, ignis, & aëris, auri vel argenti. Vel sic: Est quoddam compositum ex igne & aëre auri vel argenti. Vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Vel sic: Est corpus tingens ortum & compositum à duobus elementis, scilicet ignis & aëris, auri ad rubeum, & argenti ad album. Istæ diffinitiones sunt prout tinctura in hac arte consideratur, secundùm quas poteris notare, quòd omnis tinctura Alchimistica necessariò habet esse ex iam dictis metallis. Quia simile producit sibi simile in natura naturaliter & artificialiter. Nam aurum ita est principium omnibus artificiantibus. Qui ergo aliquid ignificare vult, non quærat lapidem vel plantam, sed ignem, qui est principium ignificationis. Igitur, fili, si aliquis voluerit aurificare metaphoricè, non quęrat sulphur, vel alumen, vel arsenicum, sed quærat aurum quod est principium aurificationis.

Tingere est tingendo tinctum in suam naturam transformare, & secum sine vlla separatione permanere, vt in natura figentis, tingentis & tincti.

Lapis est corpus compositum ex quinta metallorum essentia. Quæ aliâs dicitur argentum viuum, deductum de eorum potentia in actum per magisterium omnium principiorum huius artis.

Oleum est limositas omnium metallorum natans super menstruum post dissolutionem illorum. Est autem necessarium vt corpora in oleum conuertantur; quia si non conuertantur in seipsis solida remanebunt, & quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quærimus non fiet, & ſequeretur priuatio omnium principiorum huius artis.

Menſtruum eſt id, ratione cuius corpora metallorum naturali diſſolutione diſſoluuntur, & ſpiritus eorum de potentia ducuntur ad actum, & secundùm illam diffinitionem demonſtratur, quòd diſſolutio metallorum non debet fieri niſi cum prædicto principio: & ſi fieret aliter, nihil fieret in effectu.

Elixir autem Philoſophorum componitur ex tribus, ſcilicet lapide lunari, ſolari, & Mercuriali.

In lunari exiſtit ſulphur album, in ſolari ſulphur rubeum, & lapis Mercurij amplectitur vtranque naturam albam & rubeam, & hæc eſt fortitudo totius magiſterij.

Item Raſis dicit, album & rubeum, ex vna radice procedunt, nullo alterius generis corpore interueniente pullulant: id eſt, ex Sole: ipſo enim Sole abſente, Mercurius priuatur effectu, quia ex materia & forma fit tantummodo generatio vera. Et dicitur in Floribus ſecretorum: Fac matrimonium inter virum rubicundum, & vxorem ſuam candidam, & totum habebis magiſterium. Et in ſpeculo dicitur, lapis Philoſophicus ex re vili conſurgit in precioſiſſimum theſaurum: id eſt, ex ſpermate auri in matricem Mercurij proiectum per coitum: id eſt, per commixtionem primam. Ideo dicit Verax: Cùm cõponitur ſcilicet Sol cum

ſuo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſuo ſimili, ſcilicet Mercurio, erit germen prægnás. Nam anima, ſpiritus, & tinctura, poſſunt tunc ab ipſis per ignem temperatum extrahi.

Item, natura huius lapidis albi ſiue rubei talis eſt, quod tenet medium inter metalla & argentum viuum. Nam viuum argentum nullo modo poteſt cum metallis vniri ſine medio, ſicut anima non poteſt vniri cum corpore ſine ſpiritu, qui tenet medium inter animá & corpus, & ſic tenet ſpiritus medium inter corpus & animam. Et propter hoc dicunt ſapientes: Noſtrum æs ſicut homo habet ſpiritum, corpus, & animam: propter quod dixerunt tria, & hæc tria ſunt vnum, & in vno ſunt tria, ſpiritus, corpus, & anima ſunt vnum, & omnia ſunt ex vno. Et hæc præparatio eſt, quam vocant conuerſionem & diuiſionem, quia vertitur de re in rem, ſicut conuertitur in matrice ſemen hominis in pręparatione naturali de re in rem, donec formatur inde homo perfectus, ex quo fuit radix eius & principium. Nec mutatur ab hac nec exit à radice ſua & diuiſione de re ad rem ſine ingreſſione alterius rei ſuper ipſum: niſi ſanguis menſtruorum ex quo fuit ſemen: id eſt, ex ſanguine ei ſimili, & in ipſo facit incrementum eius. Et ſimiliter ouum ſine ingreſſione alterius rei ſuper eo conuertitur de ſtatu in ſtatum, & diuiditur de re in rem, & fit demum pullus volans ſicut aliud à quo habuit radicem & principiũ. Et ſimiliter omnia terræ

naſcentia, putreſcunt & mutantur, & ingreditur ſuper ea corruptio, deinde germinant & augmentantur ſicut augmenta ex quibus habuerunt radicem & principium.

Et propter hoc mineralia non nutriuntur vt exeant à radice, ſed redit ad id vnumquodque quod fuit, nec conuertitur ex hoc ad aliud. Et qui aliud dicit, falſum dicit. Hæc eſt ergo conuerſio & diuiſio quam volunt ſapientes.

Item ſperma Philoſophorum eſt aqua viua, terra autem eſt corpus imperfectum. Quę terra meritò dicitur matrix; quia ipſa eſt mater omnium elementorum. Ideo quando ſperma Mercurij coniungitur cum terra corporis, diſſoluitur in aquam ſpermatis, & fit aqua ſine diuiſione vna. Item totum beneficium huius artis eſt in Sole & Mercurio. Etenim ipſa in vnum coniuncta, lapidem Philoſophorum conſtituunt, & tincturam habent infinitam: nam in corpore acquirit colorem ſanguine rubicundiorem. Modicum quippe talis coloris in album: id eſt, in Lunam infuſum, conuertit albi magnam quantitatem in citrinum colorem. Præparatio autem harum rerum à principio vſque ad finem eſt aqua fixa honorata: nam illa manifeſtat tincturam in proiectione, & ipſa eſt mediatrix inter contraria, & ipſa eadem eſt principium, medium & vltimum. Intelligens iſta, apprehendit ſapientiam. Et nota quòd illud quod non eſt bonum in corpore imperfecto,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cto, perficiatur per illud quod est bonum in corpore perfecto: quia corpus perfectum in sua grossitie permanens, minimè virtutem habere potest separandi terram sulphuream, à commixto imperfecto, & conuertendi ipsum commixtum imperfectum ad suam perfectam naturam. Necesse est ergo, quòd corpus perfectum subtilietur antequam habeat talem virtutem. Est autem subtiliatum quando ad argenteitatem viuam est reductum. Et cùm ipsa argenteitas viua corporis perfecti sit fixa, figit argenteitatem viuam non fixam ipsius corporis imperfecti. Sed argenteitas viua non fixa quæ est in corporibus imperfectis, cum sua fuga & velocitate abstrahit argenteitatem viuam fixam, à corporibus perfectis, & facit illam ilicò penetrare, transformare, glorificare, & omnino perficere. Certũ est enim quòd omnis res est de eo, & ex eo in quo resoluitur. Sed omnia metalla reducuntur ad argẽteitatem viuam, ergo fuerunt argentum viuum. Et sic soluitur oppositio illorum qui dicũt, species metallorum non posse transmutari, quod verum est vt asserunt ipsi, nisi ad primam reducantur materiam. Tunc enim habetur proprium sperma metallorũ, ex quo metalla artificialiter generantur. sicut enim fuerunt generata metalla per naturam à proprio spermate metallorũ, ita possunt generari ab eodẽ spermate per partem potissimè. Quia argentum viuum corporum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

perfectorum est fixum, cùm sit calore sulphureo in ventre terræ decoctum actione mediocri seu temperata. Sulphureitas verò fixa, & argenteitas viua fixa, in profundo substantiæ auri & argenti sunt substantia fixa. Et talis substantia subtilissima & purissima est, facillimæ, & tenuissimæ liquefactionis ad modum ceræ, & est fixa super ignis pugnam. Per dictum ergo sulphur, & per dictum argentũ viuum coagulant argentum viuum, & ipsum in naturam solificam & lunificam cõuertunt, & etiam conuertunt omnia corpora metallica & imperfecta, ad naturam perfectam, solificam & lunificam. Ergo ex prædictis operatur ars, vt ista scientia in paucis diebus vel horis, quod natura facit in mille annis.

Nota; Omne sal fixum ponitur pro corpore vel pro retinaculo. Et tale sal extrahitur à rebus calcinatis, & sal nostrum quod est tinctura extrahitur à calce metallorum per putrefactionem, vsq; totum compositum exuat suam naturam, & induat alienam.

De tali sale dicit Senior: Primò fit cinis, postea sal, & de illo sale per diuersas operationes Mercurius Philosophorum. Dicit Raymundus: Ars semper indiget calce: id est, terra sua propria, in qua maxima virtus mineralis est imposita, ad indurandum Mercurium: quia ipsa semper fluit per media & extrema lapidis, ideo ea non obliuiscaris. Postmodum spiritus & anima

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& anima debent reddi corpori, & ſic corpus reſuſcitari, ac ſpiritus & anima in corpore mori, vt verificetur dictum Philoſophi dicentis:

Qui mecum moritur, mecum oritur.

Quod ſic intellige: Nam ſpiritus: id eſt, Mercurius eſt animæ locus: id eſt, Mercurij corporis, & ille ſpiritus eſt aqua ſicca Philoſophorũ, ſcilicet media ſubſtantia Mercurij viui, qui ſcilicet ſpiritus extrahit hanc animam à corporibus perfectis. Ipſa autem anima eſt tinctura ſoluta in ſpiritu: id eſt, aqua Philoſophorum. Nam ſicut tinctura vulgi portatur in aqua ſua, quæ tingit pannos, & aqua colorata currit in pannum, & tunc recedit aqua per exſiccationem, & remanet tinctura in panno. Sic quoq; aqua ſapientum in qua eſt tinctura eorum reducunt ſuper terram ſuam albam benedictam ſitientem, & currit aqua Philoſophorum in terram eorum, & extenditur corporaliter in illa, & terram tingit. Deinde recedit aqua ſpiritualis & remanet anima in corpore, quæ eſt tinctura: quia eſt fumus ſubtilis, inuiſibilis, & nõ apparet effectus eius niſi in corpore. Nam totum magiſterium noſtrum fit cum aqua noſtra. Et ex eo & de ea ſunt omnia neceſſaria. Nam ipſa corpora ſoluit ſolutione vera Philoſophica, vt conuertantur in aquam, ex qua ab initio fuerunt, vt dicit Socrates. Secretum cuiuslibet rei eſt vita, videlicet aqua, vt dicit Hermes. Aqua aëris inter cœlum & terram exi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſtens, eſt vita vniuſcuiuſque rei: ipſa enim aqua ſoluit corpus in ſpiritum, & de mortuo facit viuum, & facit matrimoniũ inter virum & mulierem. Etenim totum beneficiũ artis facit.

Et nota quòd argentum viuum ſeu ſpiritus eſt duplex: ſcilicet præparans & tingens.

Spiritus præparás, corpus diſſoluit & mundificat à corrumpentibus cauſis, & extrahit ſecundum ſpiritum in corpore exiſtentem & tingentem, & reducit ad ſeipſum corpora per diſſolutionem, & eorum duritiem mollificat, corpora illuminat, tenebras & impuritatem eorum à partibus puriſſimis ſegregando & remouendo erigit, & exaltat corpora reducendo ea in naturam ſublimem, inſpirat & ſubtiliat dum ſolidum facit ſpirituale. Et hæc ſunt beneficia & effectus ſpiritus ſeu argen. viu. præparantis corpus extrahentis ab eo ſpiritum tingentem. Hic autem ſpiritus: id eſt, argentum viuum primò eſt groſſus, immũdus & fugitiuus propter ſulphur quod in meatibus terræ ſibi occurrit & immixtum eſt: ſed operatione artis quæ fit per diſtillationem & ſublimationé renouatur, mundatur, depuratur, decoquitur, inſpiſſatur ac per ſulphur album & rubeum coagulatur.

Et hic ſpiritus præparans eſt duplex. Primus eſt vapor ſiccus non viſcoſus acedinis multæ, ſubtilis valde, faciem ignis fugiens, de facili, vim magnam penetrandi habens, minera corpora reſoluens. Et hic ſpiritus ex vocabulis

bulis in æquiuocatione vocatur Mercurius, ſed Mercurius ſpiritus eſt, ergo & ipſe vltimo rationis vocabulo ſpiritus ſiccus appellatur: & de tali ſpiritu neceſſarium eſt vt in ampulla bene obturata ſecludatur, & hoc eſt de intentione Alberti. Iſte enim ſpiritus generatur ex rebus ponticis, & ipſe vocat ipſum humidum ſiccum igneum.

Alius ſpiritus præparans eſt in vapore humidus, non vnctuoſus, ſed viſcoſus, acedinis maximæ, mediocriter ſubtilis, ignis aſperationem de facili fugiens, & in eo euaneſcens, vim ſoluendi corpora & ſpiritus poſſidens, aqua in ſeipſo exiſtens. Hoc etiam vult Albertus, & quamplures alij, licet ſub alijs rebus. Et talis ſpiritus etiã vocabulo æquiuoco vocatur Mercurius, & hoc ex comparatione & ſimilitudinaria locutione. Nam Mercurius, vt dicunt Philoſophi, virtutem maximam habet alterandi & penetrandi corpora, in plano non quieſcens, ignis examen non expectans, ſic eſt de duobus ſpiritibus, & ratione iſtius ambo vocantur Mercurij. Ex iſtis recipe intellectum in dictis Philoſophorum, & erit intelligentia leuis hîc & alibi, & videbis Philoſophos inter ſe non errare ſicut putauerunt multi. Et ſic notãdum eſt, quòd aliud eſt vnctuoſum, & aliud viſcoſum: nam ex humido viſcoſo generatur lapis, ſed ex vnctuoſo generantur metalla.

Sed ſpiritus tingens eſt Mercurius Philo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſophicus cum ſuo ſulphure rubeo vel albo, naturaliter ſibi commixto, in ipſa minera, & terræ viſceribus mediocriter præparato, artificis arbitrio relicto, vſque ad conſumationem perfectam. Aliud argentum viuum eſt tinctura permanens, quod à corporibus perfectis extrahitur per diſſolutionem, diſtillationẽ, ſublimationem, & ſubtiliationem. Et tale argentum viuum, dicitur oleum incombuſtibile, anima, & aër, & ſplendor corporum: quia corporibus metallicis mortuis & imperfectis vitam præſtat immortalem, & ea illuminat. Extrahe ergo argentum viuum ſeu lapidem Philoſophicum, tàm à corporibus quàm à viuo argento, quoniam vnius ſunt naturæ, & habebis Mercurium & ſulphur de illa materia, ſuper terram, de qua aurum & argentum generatum eſt in terra.

Item legitur in Turba, quod quicquid veritatis conſiſtit in arte Alchimiſtica, eſt iniungere ſeu coniungere humidum ſicco, & hoc ab omnibus Philoſophis conceditur. Pro humido intellige ſpiritum liquidum, ab omni ſorde mundatum, & pro ſicco intellige corpus perfectum, purum & calcinatum: & reuera iſtarũ duarum partium operatio conſtat, vel eſt penitus in diſſoluere & coagulare. Diſſoluere eſt corpus in naturam ſpiritus cõuertere, ſed coagulare eſt ſpiritum econuersò efficere corporalem, & vt fixũ fiat volatile, & volatile fixum, & ob-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& obtinebis totum magisterium. Nunc iterum de principio operis, scilicet præparationis Mercurij primi.

Nota, quòd quando lapis noster factus est, tunc cum tota sui substantia in vase nostro pone, & firmiter os vasis cũ luto magisterij claude vt respirare non possit, & rege in igne lento, donec maior pars in puluerem nigrum conuertatur, quod erit in viginti vno diebus. Et ibi factæ sunt istæ operationes, scilicet solutio, distillatio, diuisio, putrefactio, ablutio, ceratio, coagulatio seu fixio.

Item extractio tincturarum est primum opus, donec de corpore nil remaneat in corpore quòd non ascẽdat cum spiritu humido, quo madificatur corpus, & in aquam vertitur claram. Primò tamen apparet nigredo, & in primo opere totum fit mundum. Secundum opus est soluere totum, scilicet corpus humidũ, & fiet terra, scilicet lapis, & aqua, scilicet congelata in eo in colore picis liquidæ. Vnde necessaria est coniunctio eorum, scilicet corporis & spiritus, & quando videris in principio operis eius quasi grana rubea, & in coagulatione velut oculi piscium, & quasi piperata nigra, scias te iustam semitam ambulasse. Sin autem omnis operatio frustrabitur & cassetur, non quomodo spiritus in corpus vertitur. Dicit Assiduus Philosophus: Ignis coagulatur & fit aër: aër verò coagulatur & fit aqua: aqua ve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

rò coagulatur & fit terra. Ecce in vnam natu-
ram inimici conuenerunt, qui cùm impulsan-
tur: id eſt, coagulantur, fiunt amica: cumque
rareſcunt, fiunt inimica, ſcilicet in ſeparatione
elementorum. Quod ſi hanc regulam conuer-
tas, per contrarium vertis corpus in ſpiritum.
Oportet te ergo totum extenuare in terra: id
eſt, terram ſpirituare: id eſt, tingentem facere,
& totum peregiſti.

Vnde dicit Plato: Scitote omnis turba, quod
omnis ſpiſſitudo in terra quieſcit. Spiſſum nã-
que ignis in aërem cadit, & ſpiſſum ignis & aë-
ris in aquam, & denſum quod ex ignis aëris &
aquæ ſpiſſo coadunatur, cadit in terram.

Gratianus quomodo corpus fit ſpiritus, di-
cit: Terra reſoluitur in aquam, aqua in aërem,
& aër in ignem, & hæc eſt via qua corpus fit
ſpiritus.

Item Hermes dicit: Coniunge maſculum
cum fœmina proprio humore, quia ſine ma-
ſculo & fœmina nullus natus generatur. Item
alius dicit: Quando Rex vidit aquam conge-
lare ſeipſam, certus fuit, quod res fuit vera ſic-
ut aſſignat voluntas quæſita ſulphuris cum
Mercurio, nil aliud intelligas. Sequitur, tunc
fiat in amplo vitro, & pone eũ in putrefactio-
nem inter cineres calidos, & cineres in quibus
ſtat vitrum in quo ſenex ſedet, debent tranſire
vſque altitudinem illius ſenis, ſcilicet ad alti-
tudinem ventris ampullæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Sic dicit Rosarius, & mitte ibi stare per 40. dies vel vlterius secundùm quantitatem materiæ, donec peragatur. Hoc addunt omnes Philosophi in generali: quia omnis actio generalis vnum habet tempus in quo perficitur & terminatur, vt dicit Aristoteles.

Dicit Mundus & Attamius in Turba: Et pone eum in putrefactione per quadraginta dies: id est, per 40. hebdomadas, diem per hebdomadam, sicut in vulua sperma moratur, hoc est nouem mensibus vel circa, secundùm quantitatem materiæ, tunc munda ab eius nigredine. Et dicit Rosarius: Caueas tibi præcipuè in eius mundificatione à priuatione virtutis suæ, ne vis actiua suffocetur in aliquo. Nam omnium terræ nascentium semina non multiplicantur, neque crescunt si vis generatiua illorum per aliquem calorem tollatur extraneum, vt dicit Philosophus. Et munda per distillationem primo cum suaui igne: deinde modicè fortiori igne distilla Mercurium. Qui Mercurius animam Solis vel Lunę secundùm quod ibi est Sol vel Luna, secum portat, & non distilla ita forti igne, quod terra: id est, elementum terræ etiam in distillatione transeat, scilicet sufficit quod solus Mercurius superfluus qui cũ corpore non potest exsiccari: Et quod inferius in cucurbita remanet, est sal noster: id est, terra nostra, & est in colore nigra, draco caudam suam deuorás: nam draco est materia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in fundo remanens poſt diſtillationem aquæ ab ea, & aqua illa dicitur cauda draconis, & draco eſt eius nigredo, & draco imbibitur aqua ſua, & coagulatur, & ſic deuorat caudam ſuam. Et cinerem qui eſt in fundo vaſis ne vilipendas, quoniam eſt diadema cordis tui, & permanentium cinis, vt dicit Morienus: Et diſtilla ſic calore, ne corpus reducatur in ſolidã maſſam, aut nimis ſiccetur & aduretur. Et diſtilla tali igne, quod quando gutta incipit cadere quod ſexaginta octo, vt dicit Arnoldus, vel ſeptuaginta (aliqui dicunt octoginta) momenta ante caſum alterius guttæ numerabis, & ſi tranſcedat gutta, extrahe ignem vt dicit Roſarius.

Et ſi tardiùs, auge modicum ignem, & non ſequaris tuam imaginationem de fortificando igne in fine diſtillationis, ſed cum ſuaui igne. Vnde verſus ſequens:

Senſibus æquato gaudet natura ſecundo.

Et ſic expecta diſtillationẽ cum patientia complementi.

Signum diſtillationis completæ eſt, quod medium Mercurij aut magis à terra per alembicum diſtillaſti, quam impoſuiſti, & quod terra remanet mollis & liquida: ſicut dicit Arnoldus: Quam terram ſic mollem & liquidam fac in vitro bono & longo collo & ſigilla ſigillo Hermetis, & pone in cineribus calidis.

Primò per octo dies lentè in cineribus calidis,

dis, alijs autem diebus ſint cineres calidiores: & ſtet in tali calore ad 25. dies naturales, vel ad triginta, vſque terra exſiccetur, & remaneat arida in fundo vaſis: pòſt fac agitationem vaſis cum manu fortiter & ſubitò: quia materia: id eſt, terra adhærebit lateribus vaſis.

Quantò magis materia fuerit putrefacta, fortius adhærebit, vt dicit Roſarius. Et ſi ibi ignis occaſu maioraretur aliquotiens, quòd materia eſſet nimis ad inferiores partes vaſis conculcata, tunc oporteret quòd fieret contritio prædicta in vitro cum piſtillo vitreo. Et ſic habes terram quæ priùs fuit. Quia ſolum duo ſunt in lapide noſtro elementa formalia, ſcil. aqua & terra, licet virtualiter in eo ſunt omnia quatuor elementa. Et vbi dicitur lapis noſter eſt ex quatuor elementis, hoc non eſt per intellectum literalem, quòd ſit terra, nec quòd ſit aqua, nec aër, nec ignis, ſed ſolummodo eſt vna natura, quæ cõtinet in ſe de natura & proprietate elementorum omnium.

Item totum magiſterium eſt hoc, diuidere elementa à metallis, & ea purificare, & à metallis ſulphur naturæ diuidere. Nam totus labor eſt in hoc & tota magiſterij fatigatio in elementorum & ſulphuris diuiſione. Hæc Raymundus. Sed vbi dicitur, vt Hermes dicit: Quatuor oportet te extrahere elementa, hoc profectò nil aliud eſt, quàm ipſas ſeminarias virtutes: id eſt, qualitates actiuas, vel paſſiuas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

excitare, quia naturaliter exponentes quamplurimi in errores inciderunt infinitos. Et nos dicimus illam virtutem nostram spiritualem mineralem esse, quæ potest intendi & fortificari, vt pullulandi & germinandi virtus inseratur. Et volens elementa mineralia recipere, non accipias de primis nec de vltimis, sed de medijs, ad creádum lapidem: quia prima sunt multum simplicia, & vltima sunt multum grossa. Quando volueris comedere, capias panem & dimitte farinam: & quando volueris facere panem, accipe farinam, & dimitte triticum. Hoc est verbum nostrum, & doctrina Philosophica. Hæc Raymundus.

Item separatio elementorum est segregare eterogenia quæ sunt accidentia. Et coniunctio elementorum est cumulare homogenia: hoc est, quæ sunt de natura humidi radicalis, vt Turba Philosophorum dicit. Item Raymundus dicit: Habeas patientiam in dealbatione, quia hîc iacet multa tarditas.

Item nigredo est in omni putrefactione, semper maior debet esse in opere Solis quâm in opere Lunæ, vt dicit Rosarius: Quia Sol inter omnia alia corpora minoris est sulphuris quantitatis, maiorem autem quantitatem argenti viui continens, ex quo hęc nigredo procedit, vt dicit Geber.

Postea recipe terram nigram tritam, & imbibe ipsam cum Mercurio, ita quòd solummodò ma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

dò materia: id est, terra cooperiatur. Aliqui volunt quòd super eam natet per duos digitos aut tres. Primum tamen melius: quia dicit Philosophus, ne Yesir submergatur, & sigilla vitrum sigillo Hermetis, vt suprà: Et hoc ideo, vt actiua à passiuis non recedant, donec ad decoctionem perueniant perfectam. Et pone in cineres calidos ad exsiccandum. Et hoc fac secundò, scilicet imbibendo, & exsiccando, & tertiò & quartò, donec terra ipsa satis alba est fixa albedine. Caue etiam diligenter ne misceas aquam Mercurialem impuram cum corpore mundo. Qualis enim erit liquiditas aquæ Mercurialis, talis erit & puritas corporis, per quam abluitur: & quantò magis corpus fuerit ablutum, tantò albius erit. Nam præparatione suæ perfectæ colorationis propter hoc fit cum aqua & igne. Idcirco si corpus non fuerit bene album, tere ipsum cum aqua, post iterato exsicca. Sic enim azoth: id est, aqua Mercurialis, & ignis, latonem: id est, terram nigram abluunt & mundificant, & eius obscuritatem auferunt, vt dicit Philosophus. Nam præparatio terræ semper est cum aqua; ideo qualis erit limpitudo aquæ, talis & erit limpitudo terræ. Et hoc fiat in dealbatione terræ, & eius ablutione.

¶ Non ergo tædeat te prolixitatis repetitionis contritionis & assationis huiusmodi: Est enim actio naturalis, quæ suum habet motũ &

tempus determinatum, ita vt quædam in maiori ſpacio temporis, & quædam in minori terminentur. Dicit Methodus: Quia in 40. diebus & totidem noctibus completur totum beneficium & opus ad album, poſt veram purificationem lapidis. Quia in purificatione eius non poteſt eſſe tempus determinatum, niſi ſecundùm quod artifex bene laborat. Et in nonaginta diebus & totidem noctibus completur opus ad rubeum. Et iſti ſunt veri termini ad tantam perfectionem. Et in cẽtum & quinquaginta diebus & noctibus, cum fermento ad perfectionem totam. Verſus:

Coctio fit rerum ter quinquaginta dierum.

Dicit enim Pandolphus in Turba: Quia corpus in eius decoctione in quarta parte diminuitur. Et Aſtantius dicit, quod corporis quarta pars diminuitur apud eius decoctionem. Et in impoſitione imbibitionis terræ nigræ cum Mercurio debet præcaueri de fractione vitri, vt dicit Roſarius. Vnde debet notari, quòd aqua ſit calida, & etiam materia: id eſt, terra ſit calida: & cum manu debet agitari vas & teneri in denuo calore, & iterum agitari ſubitò: quia materia lateribus vaſis adhærebit, donec materia & totum fiat ſicut lutum turbidum. Et tunc vitrum debet ſigillari, & poni inter cineres calidos ad exſiccandum vt ſuprà, vſquequo fiat puluis ſiccus. Et eſt maximè cauendum, ne ſpiritus qui corpus exſiccat, & à corpore,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

pore exsiccatur, fiat volatilis: nam si volauerit à corpore, corpus perfectum esse non potest: Ideo etiam requiritur vas esse sigillatum sigillo Hermetis. Quia si vas in arte nostra non esset clausum ad inclusionem spiritus, tota vis exhalaret, sicut in generatione metalli. Quia si fumus ex quo metallum generatur in terra inueniret locum apertum, expiraret, & nullum generaret metallum.

Etiam ideo fit vt actiua à passiuis non recedant, donec ad decoctionem perueniant perfectam, vt suprà ostensum est. Et tempus cuiuslibet imbibitionis ad exsiccandum est vigintiquinque dies naturales, vel triginta. Sic dicit Arnoldus, licet Rosarius dicat: Si corporis imperfecti scilicet terræ fuerit vna libra duodecim vnciarum, fixatur cum imbibitionibus suis nonaginta diebus. Addunt Philosophi, donec peragetur, vt dictum est. Aliquando tamen fixatur in maiori vel minori tempore, secundùm industriam operantis, & propter maiorem vel minorem quantitatem pigmentalium.

Intellige hæc de toto tẽpore imbibitionum albedinis & rubedinis. Et istam solutionem & coagulationem vel exsiccationem terræ nigrę quater reitera, & quarta vice solutione & coagulatione: id est, exsiccatione istius terræ completa, remanebit hæc terra fixa & lucida nigra in fractura, & proiecta super corpora, alterat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in suo colore. Et quantumcunque hæc terra pluries soluta fuerit & congelata, erit penetrabilior & subtilior in natura sua. Dicit alius: Erit ergo ordo imbibitionis terræ, aquæ reseruatæ, vnionis, exsiccationis & calcinationis quater reiterandus, & sic preciosam lapidis terram sufficienter abluisti & decoctionem administrasti. Et per hos gradus contritionis, aquæ imbibitionis, exsiccationis & calcinationis, caput corui, terram nigram & fœtidam sufficienter mundasti, & ad albedinem perduxisti, vi ignis & calcinationis, quę apta est ad fermentationem suscipiendam, quæ fermentatio est ipsius lapidis animatio.

Dicit Socrates: quatuor decoctiones fieri successiuè, & pòst debet viuificari per fermentum, & iterum coqui. Dicit enim: Iungite illum aquæ suæ & coquite, & hoc fieri debet donec liquescat & dealbabitur: pòst iterum coquatur vsque deueniat ad rubedinem & suauem compositionē. Et postea iterum coquatur igne fortiori, & hæc vltima decoctio, in qua figitur & vertitur corpus in spiritum. Et ita sunt in summa septem decoctiones, scilicet quatuor ante viuificationem: id est, fermentationem, & postea tres, quæ designantur per septem assaturas, vt etiam dicit Philosophus. Æs nostrum corpus habet hydropicum, vt Naamam Syrus leprosum, propter quod quęrit lauacrum regenerationis septies in Iordane, vt ab in-

ab innatis passionibus & corruptionib. emundetur. Tunc habes sulphur & arsenicum non vrens, quo possunt vti Alchimistæ, & cum eo faciunt argentum perfectum. Gratianus dicit: Dealbate ergo Latonem: id est, æs cum Mercurio, quia Laton est ex Sole & Luna compositum corpus imperfectũ citrinum: quod cùm dealbaueris, & per diuturnã decoctionem ad pristinam citrinitatem perduxeris, habes iterũ Latonem eodem modo ductibilẽ, & ad quantitatem tibi placitam: tunc intrasti per ostium, & habes artis principium. Et tunc calcina, dissolue, & incera, & ita procede per medium, & si resuscitatum facis penetrabile, tũc ad finem peruenisti. Dicit enim Rasis, Morienus & Assiduus: Quia terra cùm sit dealbata, candida, fit fixa propter fixionem Lunæ, sed nõ fixa fixione Solis, & ideo tingit in Lunam. Et postea in opere est saltus Lunæ: id est, sublimatio humiditatis lunaris & circulus Solis: Quia post extractionẽ spirit⁹ solaris à corpore suo mortuo, fit & animæ restitutio & corporis viuificatio.

Dicit Plato: Quia omni argẽto inest sulphur album, sicut omni auro inest sulphur rubeum, & tale sulphur non reperitur super terram, vt dicit Auicenna, sicut in istis duobus corporibus consistit. Et ideo ista corpora subtiliter præparamus, vt sulphur & argẽtum viuum de illa materia habeamus super terram, de qua aurum & argentum efficiebatur subtus terram.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Via alia practicæ. Aliqui ſic faciunt cum terra.

Cùm iam habes terram exſiccatam, tunc fac in vitro, & pone ſuper ipſam de Mercurio ſextam vel ſeptimam eius partẽ, vt ſoluatur: quare priùs pondera ipſam, & ſigilla vitrum ſigillo Hermetis ne flos fugiat, & ſuper lento calore in cineribus exſicca & congela, & iſtam ſolutionem & congelationẽ quater reitera: quarta vice ſolutione & congelatione iſtius terræ noſtræ completa, remanebit hæc terra fixa & lucida, nigra in fractura, & proiecta ſuper corpora alterat in ſuo colore, ſed nõ Mercurium. Et quantumcunque pluries hæc terra ſoluta fuerit & congelata, erit penetrabilior & ſubtilior in natura ſua, vt etiam ſuprà dictum eſt, etiam magis tẽdens ad albedinem, in iſtis quatuor ſolutionibus & congelationibus. Cùm verò completa erit decoctio iſta quæ dicitur prima, vertendum eſt ad alias tali modo.

Scias pondus totius congelati, ſicut ſciuiſti primo per diſcretionem tuam, & pone in vitro, & ſuperpone quartam partem Mercurij vt ſoluatur, & ſigilla vitrum vt ſuprà ſigillo Hermetis, & ſuper calore exſicca & congela, & erit vna maſſa alterius coloris quàm prima, nigra & clara aliquãtulum. Continuatur autem hæc diſpoſitio dealbationis poſt eius aquæ imbibitionem & exſiccationem, ſolutionem

& con-

& congelationem, donec fiat alba maſſa, perfectæ dealbationis, in igne perſeuerans, fundens, fluens, & Mercurium congelans, & perfectè retinens, & tranſmutans quodcunq; corpus metallicũ imperfectum, vnificum verum.

Et ſi velis Elixir tuum præparatum, ſecunda tertia & quarta vice volatizare vel imbibere, hoc debet fieri cum quarta parte elixiris Mercurij. Attamen ſi maius pondus de ipſa aqua poſueris ſuper ipſum corpus quàm quartam partem ipſius, dum tamen non ſubmergitur, melius erit, corpus dealbabit, & erit ſubtilius, penetrabilius, & cum maiori pondere conuertit.

Item cùm aliqua res eſt imbibita corruptione, non poteſt tollerare ignem, nec ignis in ſe poteſt pati corruptionem: quare neceſſe eſt, quòd lapis ſit magiſtraliter extractus, mundatus, & ſeparatus ab omnibus ſuis feculentijs corruptibilibus, antequam tu prę ſumas fixare eum, quouſq; ſit purum elementum primę rei.

Et nota quòd ſubtilior eſt medicina, quæ Mercurium conuertit quàm illa, quæ conuertit corpora. Vnde ſciendum, quòd maior labor eſt in dealbando propter pondera & com mixtiones, quàm in rubificando: quia poſt dealbationem vſque ad rubificationem non ſequitur error. Et pro rubeo faciendo dicitur, quod debet fieri eodem modo & ſimili regimine in omnibus, ſicut in dealbando ipſius fe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cisti, & non debet iterum ire vt incipiatur à principio, sed tantùm vt multiplicetur: & pone tantum Mercurij per solutionem terræ & exsiccationem, sicut in dealbando, nisi quòd calor sit maior. & scias quantumcunque plus soluitur anima cum spiritu suo non fixo: id est, aqua sua, & coagulatur, tantò plus multiplicatur, & non solùm in quantitate, sed cum hoc etiam in virtute & tincturæ subtilitate, & in proiectione magnum pondus conuertet & transmutabit.

De albatione terræ, dicit Hali: Accipe quod descendit ad fundum vasis, & ablue ipsum in igne calido, vsque quo auferatur eius nigredo, & recedat eius spissitudo, & fac euolare ab eo additiones humiditatum, donec deueniat calx nimis alba, in qua non erit macula. Tunc enim terra ad animam recipiendam est habilis & pura. Dealbatio enim est totius operis initium, & fundamentum: nam ex tunc errare non potes in decoctione, quia post dealbationem vterque fugiens, scilicet anima: id est, Mercurius corporis, & spiritus: id est, Mercurius viuus, in non fugientem terram vertunt, & faciunt eam spiritualem, mundam à terrestreitate, aëream & subtilem. Et sic spiritus & anima non vniuntur cum corpore vero modo, nisi in albo colore: quia tunc in ipsa dealbatione omnes colores, qui hodie in Mundo excogitari possunt, apparent, & tunc firmãtur, &

in

in vnum colorẽ ſcilicet albedinis conueniunt.

Et nota, quòd iſta diuerſitas colorum non apparet in lapide noſtro niſi in coniunctione animæ cum corpore, vt dicit Morienus. In vna tantũ vice, ignis in eo nouat diuerſos colores. Anima eſt ſpiritus tingens, qui demum à corpore alterato ſuperatus, eo gaudet, ipſo incorrupto facto: & ſic alter in alterum tranſit, & alter vim alterius recipit natura diſponente.

Dicit Senior: Primum opus lunare eſt abluere, dealbare & putrefacere centum quinquaginta diebus. Et dealbatio totius, & fugatio tenebrarum ab eo. Et Flidius dicit: Scitote quòd totius operis initium eſt dealbatio, cui rubor ſuccedit: deinde operis perfectio. poſt hanc autem per acetum, nutu Dei, tota fit perfectio, quod eſt ſoluere & coagulare. Et de ipſa terra dealbata, dicit Morienus: Quia nihil cum ea facias ipſa non exiſtente fermentata. Et quia ſine fermento nulla fit tinctura perfecta, vt dicunt Philoſophi, ſicut nec abſque paſta non fermentata fit bonus panis, ſic in noſtro lapide, cùm fermentũ eſt ſicut anima, quæ corpori imperfecto mortuo vitam tribuit, mediante ſpiritù: id eſt, Mercurio. Quia dicit Ariſtoteles: Nil completur niſi cum fermẽto ſubtiliato, vt ſpiritus, Verſus: Ad bonam paſtam vtaris aqua, nec non fermento: ſimili modo in lapide noſtro. Hæc tria reperies dictis Philoſophorũ conſimilia. Et non eſt aliud fermentũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quàm Sol tam ad album & rubeum Elixir, & Luna solum ad albũ Elixir, scilicet aurum vel argentum Philosophorum, non aurum vel argentum naturæ: Vnde fermentum auri nil est nisi sulphur suum, quod album in argentum conuertit, quia illud nunquam figit, quod naturaliter fixum non est, nec fuit.

Item fermentum fit ex pura metallorũ materia: id est, sulphure naturæ & vapore elementorum. Item fermentum non est aliud nisi à Sole & Luna. Et fermentum non est quousq; dicta corpora conuertantur in suam primam materiam seu naturam, quia expedit quòd ex Sole & subtilissima terra fermentum debeat componi. Quare si duo corpora perfecta nescis reducere in suam naturam primam, non poteris habere aliquod fermentorum. Hæc Raymundus.

Nota, fermentum album sic fit. Ciba vnam partem Lunæ purissimæ minutim limatæ vel subtiliter foliatæ cum duplo sui Mercurij bene mundissimè albi, terendo simul fortiter in mortario lapideo, donec Mercurius ebibat ipsam limaturã, & fiat quasi butyrum, ita quòd nil inueniatur de ipsa limatura: Deinde ablue hoc fermentum fortiter cum aceto forti & sale communi, bene præparato, donec acetum inde exeat clarum & bene purum, & tunc ablue sal cum aqua dulci, & aquam ad ignem exsicca. Ab hinc verò superadde ei sulphuri albi partem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

partem vnam, terendo insimul totum, donec redeat totum quasi in corpus vnum: Deinde incera ipsum cum vna parte aquæ, & mitte ad sublimandum, &c. Sic eodem modo fit fermentum rubeum cum Sole purissimo, vt suprà, licet Pādolphus dicat in Turba, quòd nullum venenum tingens generatur absque Sole & vmbra eius, quod volunt & plures alij: Quia non sit aliud fermentum tàm ad albam quàm ad rubeam tincturam quàm Sol. Dicit Aristoteles: Album & rubeum ex vna radice, nulla re alterius generis interueniente pullulat.

Item Rosarius & Petrus de Zalento dicunt: Fermentum quod est medium coniungens, si ponitur in principio vel in medio, opus perficitur citius, nec indiget reiteratione: Non tamen dicunt hæc per abnegationem. Arnoldus dicit: Cùm autem prædictam medicinam volueris fermentare, tunc solue eam in dicto humido distillato, sicut dictum est superiùs, donec sit aquatica vt Mercurius, tūc pone in vase super ignem in toto regimine, donec colores appareant, vt in primo regimine, donec habueris Elixir, vt priùs fusibilem & tingentem: & tūc duplicatus est eiusdem elixiris effectus in fermentatione, quantitate, & proiectione, &c. Quoniā in omni solutione & fixatione acquirit sibi decem in multiplicatione, ideo quantum plus soluitur, figitur, tingitur, & funditur medicina, tantum melius & fortius operatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Item de fermento nota. Ex perfecto nil fit, quia iam perfectum eſt, prout iſta materia ſeu artificium perficit. Habemus exemplum: Panis fermentatus & coctus, eſt perfectus in ſuo ſtatu vel eſſe, & ad ſuum vltimum finem peruenit, nec eo plus poteris fermentare: Sic eſt in auro, Aurum purum deductum eſt per examẽ ignis in corpus firmum & fixum, & eo amplius fermentare eſt impoſſibile apud Philoſophos, niſi habeatur prima materia metallorum, in qua reſoluatur in primam materiam, & in elementa miſcibilia. Recipiamus ergo illam materiam vnde erit aurum, & mediante artificio deducitur in verum fermentum Philoſophorum, & mutemus hoc cum ingenio in materiam perfectam, vel in ſpeciem corporum perfectorum, & tunc demum incipiamus operationem. Quare multi moderni laborantes etiam Philoſophicè ſunt decepti: quia opus dimittunt vbi eſt incipiendum.

Nota, aqua eſt ſpiritus corpus purgãs, ſubtilians & dealbans. Et fermentum eſt anima, quæ corpori imperfecto, mediãte aqua, vitam tribuit, quam priùs non habebat, & in meliorem formam reducit. Etiam ſi in lapide noſtro eſſet tantùm alterum eorum, nunquam facilè flueret medicina, neque tincturam daret; & ſi daret, vt Mercurius in fumũ volaret: quia non eſſet in eo receptaculum tincturæ.

Et in hora coniunctionis maxima, apparent

miracula:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

miracula: tunc enim corpus imperfectum coloratione firma coloratur, fermento mediante, quod fermentum est anima corporis imperfecti, & spiritus, mediante anima, cum corpore coniungitur, & ligatur cum eo simul in colorem fermenti, coniũgitur & fit vnum cum eis: Et sic in corpore imperfecto, primò extrahitur illud videlicet eorum purum ab impuro, subtile à grosso. Deinde desiccatur & fixatur, & erit mortuum: tunc fermentatur & reuiuiscit per fermentum, quod anima. Quia si non misces fermentum cum Elixir, non coloratur corpus sicut debet, quoniá sine fermento non exibit neque Sol neque Luna, sed aliud quod non permanet in tinctura naturæ metallicæ, nisi præparaueris ipsum scilicet corpus imperfectum. Coniunge ergo ipsum sulphur: id est, corpus imperfectum, cum eo scilicet fermẽto, vt generet sibi simile, &, fiet Elixir. Cùm autẽ sulphur: id est, corpus imperfectum coniunctum fuerit cum suo corpore: id est, fermento, corpus non desinit in ipsum aliud agere, quousq; conuertat totum in ipsum, scil. fermẽtum. Idcirco quando vis fermentare, misce simul cũ corpore, vt totum sit fermentum, quoniam fermentum redigit vel reducit sulphur nostrũ ad suam naturam, põdus & colorem, per omnem modum, qui erit & fermentum album ad album, & rubeum ad rubeum. quod patet: Quia si posueris fermentum argenti cum sulphure

auri, rediget ad ſuam naturam, ſed nō ad ſuum colorem. Similiter ſi poſueris fermentum auri cum ſulphure argenti, conuertit ad ſuam naturam, & non ad ſuum colorem, & econuerſò. Non ergo miſceas aquam albam cum rubea, nec econuerſò aquam rubeam cum alba, quia cum aqua alba albificabis, & cum rubea rubificabis. Veruntamen, fili, non putes hanc aquam eſſe rubeam, ſed albam in aſpectu, importans rubificandi potentiam cum effectu. Hæc Raymundus.

Cùm corpus mundatum fuerit, & cum ſpiritu incorporatum & ſublimatum, tunc ambo facta ſunt vapor vnctuoſus. Et niſi corpus fiat vapor, nihil in opere huius peregiſti, cùm hoc fiat mediante aqua Mercuriali depurata. Ergo dealba & ablue corpus, quia dealbatio totius operis perfecti eſt initium & fermentum. Si enim ſulphur non fuerit ſublimatum, ſubſtantiam ingredientem & virtutem penetrantem non habebit, & per conſequens ad verum Elixir non valebit. Et Mercurius vulgi dicitur ſpiritus, Mercurius corporis dicitur anima, & ſpiritus non coniungitur corpori niſi mediante anima, & econuerſo anima non coniungitur corpori niſi mediante ſpiritu: tantum ſubtilietur, vt ſit vnum cum eo, & homogenium ſicut ſuus ſpiritus eſt. Tunc enim per minima ſunt commiſcibilia, & primò recipit naturam fermenti, & virtutem tingendi.

Spiritus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Spiritus non coniungitur corporibus donec à suis immundicijs perfectè fuerint mundati: id est, donec media substantia Mercurij & sulphuris corporis fuerint à suis mundicijs perfectè mundati: id est, horũ coniunctio non est possibilis, nisi priùs spirituales fiant: id est, per mutationem vtriusq; à sua virtute & proprietate, per cõuersionem suarum naturarum coniunguntur omnimoda coniunctione: & tunc sic purgati debent in corporibus coniungi: id est, cum fermento mediante aqua, quæ facit inter ea matrimonium: id est, coniũctionem siue vnionem. Rasis dicit: Accidẽtia non possunt qualitates extendere, nisi fuerint substantijs sociata.

Item si vis vt fiat Elixir perfectum, atque transsubstantians, & omne corpus sibi coniunctum tingat, hoc non potest fieri nisi per solutionem suam sæpiùs repetitam.

Vnde quinta essentia est corpus per se differens ab omnibus elemẽtis & elementatis tàm in materia quàm in forma, tàm in natura, quã in virtute, non habẽs in se contrarietatem, vnde nec causam corruptionis. Hæc Thomas in compendio: Vbi ponit differentiam inter elementum, elementatum, & quintam essentiam.

Modus faciendi solutionem talis est.

Postquam lapis noster in igne est factus, & ab omni sorditie: id est, purgatus est ab omni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

impuritate. Nota:id eſt,poſt dealbationem & Philoſophicam ſpiritualem purgationem ſuprà memoratam. Tunc tere ipſum in puluerem ſubtilem valde in vno lapide, & in aceto noſtro cœleſtino ſolue, & ſtatim ſoluetur in clariſſimam aquam, & quaſi fontaneam. Et poſtquam lapis totaliter fuerit ſolutus,vt dixi, tunc diſtilla noſtra diſtillatione, & coagula temperato calore, & vltimò calcina prima coagulatione ſecundùm modum ſuum. Et ſcias quòd in iſta ſolutione lapidis vna pars multò plures partes Mercurij, vel cuiuſcunque corporis, in Lunam veram vel in Solem, ſecundùm quod lapis fuerit præparatus, tingit. Et hæc ſolutio noſtra eſt ſecretum noſtrum. Et ſic multiplicabis lapidem, vt poſtea in capitulo de multiplicatione dicetur.

Item terra vulgi ſic ſeparanda eſt à terra Philoſophicali: Accipienda eſt terra calcinata, &c. & ponenda eſt in vaſe vitreo vel vitreato, in quo ſit aqua munda & pura feruentiſſima, & cum baculo vitreo agitare debes vſque quo illud quod poteſt diſſolui, diſſoluatur. & ſcias quòd bona terra diſſoluitur & efficitur aqua alba ſicut lac, quam diſſolutam ponas ad partem, & iterum tere terram quæ remanſit inſoluta, & iniungas iterum aquam bene calidam, vſque quo facias donec apertè videbis quod nihil amplius poteſt diſſolui: cuius ſignum eſt, quod terra quæ remanſit in fundo poſita ſuper

lignum,

signum, nihil manet. Secundum signum, si ponatur super ignem, nequaquam funditur neque adurit. Et postquam hęc videbis, tunc accipias totam terram tuam dissolutam in aqua prædicta, & ponas in vase vitreo, & congelabis desiccatione forti, & priusquam congelata fuerit, tūc scias te habere terram Philosophicam, mundam & paratam: Aliam proijcias, quia est fex & scoria: dicitur etiam terra alba. Et caue semper ne eam asses nisi fuerit sicca. Vnde Hermes dicit: Seminate aurum vestrum, in terram albam foliatam, quæ per calcinationem facta est ignea, subtilis & aërea, videlicet tantum: seminate aurum: id est, animam & virtutem tingentem, in terram albam, quæ præparatione debita est facta alba & munda, in qua non sint sordes. Ex his patet quod aurum naturæ non est materia fermenti, imò aurum Philosophorum est ipsum fermentum tingens.

Item Hermes caput Philosophorū ait: Cùm naturas commiscere volueritis Alchimistæ, lapidem auri commiscete humori, qui est aqua permanens, suoque vasi imponite super leuem calorem quousque liquefiat: deinde dimittite quousque arescat aqua, & se inuicem continuat. Ipsa autem aqua imbuta: id est, siccata, sit ignis intẽsior quàm priùs fuerat, quousque arescat, & terra: id est, puluis fiat. Hoc autem peracto, scitote hoc esse arcani initiū, scil. aqua imbuere & desiccare perfectè. Hoc verò

multoties facite quousque pereant aquæ partes: id est, deficiant, scilicet quòd non ascendat vltrà, eiusque colores vobis appareant. Iubeo tamen vos non simul aquam fundere, ne ykesir submergatur, verùm paulatim: id est, septies infundite, terite & desiccate, & sic multoties facite quousque sumatur aqua.

Barsen in Turba dicit: Et aqua septies imponitur ei, donec bibat totum humorem, & recipiat vim imminentem igni, apud pugnam ignis, & rubigo fiat. Hermes dicit: Humectate & conterite pluribus diebus: & hoc nouem vicibus soluere & coagulare præcepit, quæ per nouem aquilas designantur. In qualibet enim solutione & coagulatione augebitur eius affectus. Vnde Philosophus in Turba:

Videntes autem omnes huius artis inuestigatores illam albedinem apparentem in vase, rati estote quòd rubor in albedinem occultatus est.

Tunc autem non oportet vos illa extrahere, verùm coquere quousque totum rubeum fiat, & sic per plures imbibitiones aquæ solaris requiritur, terream rubeam fore factam, etiam per maiorem ignis administrationem. Item Barsen: Præcipio illis æs aqua dealbare candida, qua æs rubeum faciũt, scilicet æs nostrum. Quare oportet quod priùs album fiat antequam rubeum fiat: quia non est transitus de extremo ad extremum, de contrario in contrarium,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

trarium, nisi per medium dispẽsatiuum: id est, de nigredine non est transitus in citrinum vel rubeum, nisi albedine mediante: quia citrinitas causatur ex altissimo vel multum albo, & modicum rubeo claro essentialiter. Quare natura ostendit, quòd citrinatio est perfecta & completa digestio. Nec econuersò potest esse transitus de citrino ad album, quousque compositum conuertatur in nigrum. Nec aurum potest fieri argentum indiuisibile, nisi priùs destruatur, & fiat nigrum, & corrumpatur, nec melius potest fieri deterius, nisi per corruptionem sui ipsius: quia generatio vnius est corruptio alterius. Et hoc fit cum additione rei tingentis illud, quæ nota est naturæ, & perficitur. Et tunc fermentum imponitur.

Spiritus corpus exsiccat, & à corpore exsiccatur, scilicet perfectè à suo flegmate purgatus.

Nota in omni assatione & decoctione qua spiritus & corpora separantur & associantur scire debes, quòd anima separabilis à suo subiecto non commodè separatur à fixo, nisi in siccissione, nec viuum commodè coniungitur mortuo, nisi in humido. Sed in his omnibus natura non patitur subitas permutationes. Ideo maximè est cauendum, ne spiritus volatilis fiat: nam si volauerit à corpore, corpus imperfectum manebit.

Nota: Ideo fit sublimatio, vt segregatis par-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tibus puriſſimis & leuioribus à fecibus groſſorum elementorum, virtutem quintæ eſſentiæ poſſideant formantem & diſponentem ad ſpeciem durabilem & perfectam. Dico autem quintam eſſentiam animam tingentem, colorantem, & formam puram inducentẽ, ad quam extrahendam valde neceſſaria fuit ſublimatio & ſubtiliatio. Per eam namque extrahitur vnctuoſitas arſenici, ſiue natura oleoginoſa puriſſima & incombuſtibilis vnctuoſitatis, quæ ligata & commixta eſt cum fecibus, ſcorijs, & groſſioribus elementarijs. Quia ſublimatio non fit alia de cauſa niſi vt extrahatur anima tingens à corpore, & vt vertatur in ſpiritum penetrabilem: per ſublimationem enim corpus in ſpiritum reducitur, ſcilicet cùm corporalis denſitas tranſit in raritatem. Et cùm corpora ſint grauia & ponderoſa, vt etiam ſuprà dictum eſt: ſi ergo debent ſublimari, oportet quòd cũ Mercurio incorporentur & ſubtilien tur, & coquantur, donec ex eis, ſcilicet ex Mer curio, & corpore fiat vnum corpus, & non tædeat te hoc multoties reiterare: quia niſi Mercurius fuerit corpori incorporatus, non aſcendit: incorporari autem nullatenus poteſt, niſi priùs in Mercurio ſoluatur. ergo recipe primã aquam ab omni corruptione ſegregatã, in qua coque rem ſuo nomine nominatã per 40. dies in vaſe ſuo, & inuenies corpus conuerſum in argentum viuum: & quando per ſublimationẽ

fuerit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

fuerit priuatum sua nigredine, fiet natura sublimis carẽs vmbra: id est, grossa terrę fœculentia & adustione. Idcirco quàtò magis poteris, ipsum corpus subtilia, & cum Mercurio mundo coque, & cùm aliquá partem Mercurij corpus in se hauserit & concluserit, ipsum subtilia igne cito, & fortiori quo poteris, donec ascendat in similitudine albissimi pulueris, in modũ niuis, adhærens spondilibus aludel. Cinis verò infundo manẽs est fex, & scoria corporum, vituperata, & abijcienda, in qua nil vitæ habetur: quia puluis leuissimus, qui modica sufflatione euanescit, quoniam non est nisi sulphur prauum, à natura exclusum. Tunc abiectis fecibus, itera per se sublimationem albissimi pulueris sine fecibus suis, donec figatur, & quousque non permittit aliquas feces, sed ascendit purissimam ad modũ niuis, quæ est nostra pura quinta essentia, & tũc habes animam tingentem, & coagulantem & mundificantem, & sulphur & arsenicum non vrens: quo possunt vti Alchimistæ, & cum eo faciunt argentum.

In solari autem materia licet quædam pars albissimè ascenderit: tamen infundo remanet ignis tinctus rubore, in modum scarlati. Et illud sulphur conuertit argentum viuum in aurum purissimum & verissimum. Hæc est perfectissima compositio sulphuris albi & rubei non vrentis secũdùm summam operationem Philosophorũ: nil enim in his dictis superflui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

& diminuti inuenies, ſed quæ Philoſophica veritas continet.

Item ſi cum calcibus duorum luminarium, ſcilicet Solis & Lunæ ſublimaueris Mercurium, tunc vtiliter ſublimabis, & mundas cum facilitate. In illis enim eſt facilis operationis illarum ſublimatio, per generationem: & collige ſemper tantum ſolum ſublimatum, quia hoc non eſt fixum, ſed quod in medio conſiſtit aludel ſuprà feces, quia illud eſt ſubtilis media ſubſtantia Mercurij, ex qua noſtra conficitur medicina, quæ ex argenti viui materia ducit originem, quæſitum bonum, terra alba foliata, arſenicũ, & ſulphur album, prima materia metallorum: hæc Raymundus. Hanc autem ſublimationem facimus, vt corpora reducamus in naturam ſubtilem, vt ſint ſicut ſpiritus, penetrantia & redigentia omne corpus in ſolificum vel lunificũ verum, vel vt ea reducamus in primam materiam, ſcilicet Mercuriũ & ſulphur, & vt eorum fiat firmiſſima incorporatio, & etiam vt aſſumat perfectum colorem albedinis vel rubedinis, qui color ſine ſublimatione fieri non poteſt. Et non miſceas illud, quod remanet infundo cum eo quod aſcendit, ſed ſegregatim vnumquodque eorum pone.

Si autem adhuc in fundo aliquid de materia valente remanſit, iterabis ad ſublimãdum per Mercurium ſibi incorporatum, donec totum aſcenderit quicquid eſt de pura eſſentia ipſorum

rum corporum: quia si non feceris, non ponas ipsum in magisterium. Alembicum verò sit vitreum, bono luto circumlinitum, quod debet coniungi cum subiecto, ita vt Mercurius non possit exhalare finaliter: quia non sublimatur Mercurius, nisi per fumositatẽ aëream, secum deferens partes corporis puriores: & ideo terra tunc in aërem & corpus in spiritum conuertitur, & densitas in raritatem finaliter in modum aëris ascendunt. sic quod ratione veritatis recipiunt virtutem fortiter, & in profundũ penetrandi: & ratione perfectę clarificationis, perfectæ tincturæ & colorationis. Vnde ergo diligenter vide vt vasa bene iungantur, quoniam si inueniat scilicet Mercurius locum apertum, euolat per fumum, sicque peribit & annihilabitur operatio, & magisterium tuum erit inane.

Sequitur de regimine fixionis.

Quomodo perficiatur sulphur album & rubeũm in Elixir perfectum.

Accipe ergo sulphur album prædictum, & ipsum fige super corpus suum, album, fixum & mundatum: id est, supra argentum. Et sulphur rubeum supra corpus suum rubeum, scilicet supra aurum, vt docet Pythagoras magister Turbæ, dicens: Quod argentum viuum à corporibus, dissolutione, subtiliatione, & sub-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

limatione extractum, non coagulatum in sulphur album vel rubeũ, sustinens ignem: id est, vt sit fixum, nullam viam habet ad albedinem vel rubedinem. Prudenter ergo & discretè oportet te operari, quoniam sine fermento non poterit Sol neque Luna esse. Et non est aliud fermentum nisi Sol & Luna: non enim permanebit in essentia naturæ prædictum sulphur, quod Philosophi dicũt Vaporem vnctuosum, nisi ipsum cum corpore suo purgato coniunxeris, vt generet sibi simile. Et etiam propter hoc vt fiat Elixir perfectum id, quod componis. Cùm autem sulphur coniunctum fuerit suo corpori purgato, non desinit in id agere, ipsum totaliter penetrando, quousque totum conuertat in suam naturam. Ideoque quando vis fermẽtare, misce corpus sublimatum cum suo corpore optimè purgato vt totum fiat fermentum: quoniam fermẽtum reducit sulphur artis seu Philosophicum in suam naturam, colorem & saporem. Si enim sulphur non fuerit sublimatum, substantiam ingredientem & virtutem penetratiuam non habebit, & per consequens ad componendum verum Elixir non habebit virtutem: quia in sua permanens densitate & corporalitate, non miscebitur rebus tingendo, nec eas poterit in formam perfectè metalli transmutare. Sed cùm corpus mundatum fuerit, & cum spiritu incorporatum sublimatione descendit, tunc ambo facta sunt va-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

por vnctuosus, & ab vrentibus substantijs spoliatus, aër subtilis, clarus nimiæ penetrationis, anima à vitijs, & inquinamentis liberata: quia iuncta suo corpori mundato, mediante spiritu: id est, aqua Mercuriali purificata, transit in ens purissimum & incorruptibile. Et nisi fiat vapor, nihil in opere huius artis peregisti. Ergo de alba ablue: quia dealbatio totius operis perfecti est initium & fermentum. Quæ quidem dealbatio ammodò non variatur in colores diuersos, sed permanet inuariabilis & immutabilis, & fige iuxta præceptum Philosophorum hoc modo.

Modus figendi.

Apta fermentum: id est, corpus ante fermentationem, vt sit solutum & calcinatum: id est, corpus per argentum viuum sit solutum & calcinatum: id est, argentum viuum sit ab eo separatum & remotum, & sit calx aut cinis purissimus: quoniam si non aptaueris fermentum, nil valebit. Et similiter apta sulphur non vrens de calce per sublimationem, vt sit simplex & viuum. Quia si non miscueris in Elixir, non colorabitur corpus suprà quod fiet proiectio sulphuris. Et si non mũdaueris corpus quod vis misceri in Elixir, non diriget corpus spiritum, neque retinebit eum. Et si non sublimaueris huiusmodi sulphur, quod vis mittere in Elixir, erit aurum & argentum multum obscurum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Et si non mundaueris spiritum, non sustinebit ignem: quia ipsum impurum corpori non coniungeretur per minima. Oportet te etiam multum cautum esse, vt facias Elixir medium inter durum & molle, quia nisi hoc scieris, non erit aurum & argentum habile ad operãdum, scilicet malleandum vel fundendum. Subtilioris enim substantiæ & liquidioris oportet esse medicinam, quia ipsa sunt corpora, & maioris fixionis & retentionis, quàm sit argẽtum viuum, in sua natura, super quibus proijcitur. Quia dicit Euclides: Nostrum finale secretum est habere medicinam quæ fluat ante Mercurij fugam. Cùm autem vis componere Elixir, fac calcem de illa materia cuius est corpus, & ei immitte sulphur suum, sicut suprà dixi: Si est aurum, de auro: Si argentum, de argento. Quoniam sponsalitium non est aliud, nisi vt coniungas fermentum cum suo corpore, de quibus vis facere Elixir. Dicit enim Turba: Iunge hęc duo: id est, cineres, videlicet corporis perfecti, & sulphur album: id est, corpus imperfectum ad inuicem. vnde Philosophus: Illumina primò corpus tuum, & iunge cum spiritu & corpore mundo, æqualitate: id est, æquo pondere.

De ponderibus fermenti & sulphuris & Mercurij.

Nota, quia sciendum est primò, quòd summa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ma volatilis non superet summam sui corporis mundati, fixi, alioquin ligamentum sponsalitij verteretur in fugam spiritus non fixi, & sulphuris volatilis. Volatile non superet summam fixi cum eo vniti. Vnde dicit Plato: Si parum sulphur proijciatur super multitudinē corporis, ita vt suprà ipsum habeat potentiam, conuertit ipsum in puluerem, cuius color erit sicut color corporis super quod proijcitur spiritus auri vel argenti. Sed quia sulphura non possunt corpora ingredi nisi mediante aqua, scilicet Mercurij, cum aqua facit eorum matrimonium: quia est medium coniungendi tincturas: id est, sulphur & fermentum: ideo in ea dispositione primò ponas calcem corporis seu fermenti. Secundò ponas aquam: id est, spiritum. Tertiò ponas aërem: id est, animam, siue sulphur à corporibus extractū. Et vt vtar Philosophico eloquio & doctrina: Si miscueris priùs oleum in terra, erit oleum mortificatum in terra, quoniam oleum in terram intrat, & ab ea sorbetur. Si verò priùs posueris aquam, & postea oleum, stabit oleum supra aquam: aut si priùs posueris aquam, & postea terram, erit aqua ponderosior terra. Cùm ergo coniungis elementa, scilicet aquam & aërem vt figantur in terra: si est ad album Elixir, semper sit plus de terra quàm de aliquo alio elementorum: alioquin terra non figeret spiritum, imò secum euolaret. Et hoc fieri debet, secundùm ratio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nem,iuxta deaquationis mensuram. Verbi gratia,ad lunare Elixir. Si est de aëre vnum pōdus & dimidium,de aqua debēt esse duo pondera, & de terra tria debent esse pondera, & terræ fermentum sit ter tantum, quātum sit sulphur album. Vt si dimidium alterum pondus fuerit de sulphure albo, tria pondera debent esse de fermento, & duo de aqua, & erit Elixir completum. Et ideo hanc cautelam habeas in compositione veri Elixir, & ita opereris, vt dictum est, vt scias quantum debeas apponere de terra, quantum de aqua, & quantum de aëre ad album Elixir, & quantum de igne ad rubeum. Ratio est, quia si magis poneretur de terra quàm dictum est, mortificaret animam: si verò minus,fieret Elixir nimis humidum,nec figeretur. Et similiter de aqua,si plus apponeretur,& esset humidum & nimis molle: si minus, esset siccum & durum,nec penetraret. Et si de aëre similiter minus apponeretur, non colorarct perfecto colore: & si magis, esset in perfectione coloratum in albo Elixir.

Ad solare verò Elixir, cùm Sol sit calidior Luna, debent esse duo pondera terræ, tria de aëre,tria de aqua,vnū pondus & dimidium de igne: nā pondus ignis est mediū pōdus aquæ. Et in hoc neq; est additio neq; diminutio.

Dicit Raymundus: Cùm volueris Elixir ad rubeum per traditionem generalis doctrinæ, doctrinam faciendi Elixir ad album resumes

in exem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in exemplum. Nam hic modus faciendi Elixir ad album, repeti non oportet, nisi solum pro quolibet elementato albo, elementatum ponas rubeum, quoniam in Elixire ad rubeum apponitur ignis vlterius, qui totum rubificat, & sublimatur vt spiritus. Pondera verò elementorum, sunt duo pondera terræ, & tria aquę, & totidem & vnum pondus & dimidium de sulphure rubeo. Primò enim ponas terram: quia participat cum fermento. Secundò ponas aquam: quia est medium inter terram & aërem. Tertiò ponas aërem: quia est medium inter aquam & ignem. Quartò ponas ignem, sed ignis per aërem figitur sicut & aqua per terram, &c. sicut scis.

Sciendum est: Quòd si lapis Philosophorum purificatus adiungatur cum aliquo corpore, & qualitercunq; destruatur corpus, materia lapidis semper remanet cũ illa parte corporis, quæ magis est purificata secũdùm viam naturæ. Nam lapidis materia figit ignem, neque potest comburi: quia ipse lapis super omnem ignem perpetuus est creatus. Et ideo quantò magis in igne perseuerat, tantò plus augmentatur virtus eius in quantitate & qualitate: quia lapis Philosophorũ non habet humiditatem terminabilẽ. & licet siccus sit in experientia, copiosus est humiditate vnctuosa in eius occulto, quæ nunquam potest destrui per aliquã viã. Quia si corpus cũ quo cõmiscetur,

destruitur, semper remanet eius substãtia subtilis vel grossa, secundùm quod fuit præparata, quæ est vera & res fixa. Ideoq; nisi destruatur corpus, materia vel medicina de ipso creata & extracta semper perseuerat. Hæc Geber dicit. Alius Philosophus dicit in Turba: Sciãt omnes inuestigatores huius artis, quòd Elixir quantumcunque præparetur vel subtilietur, totum nihil est, nisi post præparationem cum vero fermento coniungatur.

Nota de fermento.

Notandum est, quòd quando Elixir coniungitur cum corporibus, oportet quòd coniungatur per minima, vt dicit Albertus. Vehemẽs & vtilis complexionatio fieri nũquam potest rebus solidis, nisi priùs soluantur in aquis, & tunc commisceantur ad inuicem, & in locis calidis agente calore naturali, vel sibi proportionabili vaporaliter se connectant spacio temporis competentis. Quia oportet Elixir primò soluere, postea corpus præparare & soluere, vt Elixir, postea verò accipere & coniungere dissolutiones, videlicet de Elixir partes tres, & de corporibus prædictis partem vnam: postea oportet hoc totum congelare & iterum soluere & congelare, & sic reiterare, donec totum factum sit vnũ, sine aliqua separatione, & hoc totum completur per beneficium aquę nostrę Mercurialis: quia cum ipsa soluitur, Elixirque præparatur, & cum ipsa soluũtur & præparantur cor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tur corpora. Ipſa eſt enim mundans, iungens, diſſoluens, dealbans, & rubeum faciens.

Dicit alius: Sed quia fermentum non poteſt ingredi corpus mortuum niſi mediante aqua, quæ facit matrimonium & copulam inter fermentum & terram albam: idcirco primò in omni fermentatione notari debet pōdus vniuſcuiuſque. Si igitur terram foliatam albam ad album Elixir volueris fermentare, vt ſtabit in complemento tincturæ ſuper corpora à perfectione diminuta, tunc recipe terræ dealbatæ ſeu foliatæ corporis mortui partes tres, & de aqua vitæ reſeruata partes duas, & fermenti partem alteram dimidiam.

Fermentum autem ſit præparatum vt fiat calx alba, fixa & ſubtilis, ſi ad album procedit tua intentio: ſi verò ad rubeum, tunc ſit calx citriniſſima auri præparata, & non erit aliud fermentum. Ratio, quia iſta duo corpora lucentia ſunt, in quibus ſunt radij tingētes ſplendidi, cætera corpora albedine & rubedine naturaliter excellendo.

Poſtea ſapienter ponas in ſuam fiolam ad hoc deaptatam, & in corium ſuum temperatum repone vt coagulentur & fixentur, & fiet vnum corpus. Deinde iterum ſolue cum tertia parte aquæ, & exſicca: & hoc reitera pluries, donec excellentiſſimum lapidem album per hos gradus reiterationis & præparationis præparabis album, fixum, ſtantem, per mini-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ma ingredientẽ corpora velociſſimè fluentem ad inſtar aquæ fixæ, ſuper ignis pugnam tingentem Mercurium & omnia corpora à perfectione diminuta in verum argentum.

Et nota, quantò plus vel pluries huius complementi ordo reiteretur, ſolutionis, coagulationis & cõtritionis, tantò huius maioris exuberatione, videlicet medicinæ multiplicatur bonitas magis & magis. Nam quoties pertractaueris ſuper ipſum lapidem eius propriam bonitatem reſeruatam, toties multas lucraberis in eius proiectione ſuper corpora partes, à perfectione diminuta. Quare Philoſophi laudant reiterationem vltra. Si igitur terram albam fermentare ad rubeum Elixir volueris, diuide ipſam terram albam in duas partes: vnam partem augmẽtabis ad Elixir album cum ſua aqua alba reſeruata, & ſic nunquam deſinit eſſe eius: & aliam partẽ pone in vitrum ſuum: id eſt, in furnum ſuæ digeſtionis, & auge ſibi ignem, donec vi & potentia ignis digeſtionis in rubicũdiſſimum lapidem conuertatur, veluti ſicut crocus ſiccus, combuſtus. Et ſi volueris vt fiat tinctura rubedinis, Elixir albiſſimũ transformans, & tingens Mercurium, Lunam, & omne corpus in veriſſimum Solem, vel ſolificum corpus, tunc fermenta eius partes tres cum parte altera dimidia auri puriſſimi præparata, vt ſit calx ſubtiliſſima, cum duabus partibus aquæ ſolificatæ, artificialiter in vnum

chaos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

chaos reducens, connexione per minima, vſque ad occultum corporis, & pone in ſuo vitro, in igne ſuo, & coque vt eluceſcat rubicundiſſimus lapis, ſanguineus, verus. Illum iterum augmentabis de parte ſua ſolificata, reſeruata ſcilic. aqua ſua ſolari, vt gradatim per modum digeſtionis ignis fortioris procedas in eius perfectionis augmentatione, & cumulatione bonitatis, & reiteratione operis de parte ſua reſeruata, ſibi ſuæ naturæ conueniente, ſolificata tandem, vt eius bonitas multiplicetur vſque in infinitum, dicit Raymundus.

De modo indulcorandi lapidem cum humiditate.

In modo autem faciendi huius lapidis indulcorationem.

Sumatur lapis, & terendo imbibe illum in vaſe ſuo, imbibitione per minima, ſcil. per vices, factas ad modũ roris, cum vna & dimidia parte ſui: poſtea deçoque cũ igne leui, donec priùs illa fuerit in lapidis ſubſtantiam congelata: Poſtmodũ vigora ignem de carbonibus paulatim & paulatim, donec ſubtilietur ex eo quicquid reſolutum extiterit, tàm de aqua ſulphuris, quàm de argento viuo humido.

Tunc iterum quod ſublimatum extiterit, reduc ſuper feces, terendo & imbibendo cum dicto ſpiritu, qui magis in humiditate exuberanter abũdat. Et hoc iterate imbibitione rorida,

decoctione, congelatione, & sublimatione, cũ ignibus suis successiuis, & diligenter cõtinuatis, scilicet cum moderamine notæ ignitionis, quam natura exigit, donec per cõtinuam sublimationem, iterationẽ spirituum non inflammabilium super illas, scilicet feces, & continuo motu totum figatur deorsum.

Cùm autem fixum fuerit secundùm proportionem ignis sibi appropriati cum moderamine, tũc eo facias ignem fortem, bene continuatum per diem naturalẽ: secunda verò die naturali fortiorem, & tertia die naturali adhuc fortissimum, vt est ignis fundendi, vel quasi.

Quando voles incerare lapidem. Mittas magis de re calida & humida, quàm facias de frigida & sicca. Sed quãdo tu operatus fueris per intentionem fixandi, tunc mittas magis de re frigida & sicca, quàm calida & humida. Et si medicina non manet plenariè contra ignem, hoc est, per defectum fixationis. Igitur succurretur defectui, vel per reiterationem solutionis & congelationis, vel per sublimationem partium non fixarum, per partem fixam, quousque capiat quietem cõtra asperitatem ignis. Et si tu vides, quòd illa non possunt fundi nisi grauitate, scilicet per defectum incerationis supple sibi, & integra ei incerationẽ cum oleo lapidis, guttando guttam post guttam, supra leuem ignem in crucibulo terreo, quousque fluat vt cera, sine fumo. Hæc Raymundus.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

De multiplicatione vel augmentatione lapidis.

Nota primum quid ſit augmentum. Vnde augmentum eſt præexiſtentis quantitatis additamentum. Et augmentum in qualitate & bonitate, eſt ipſam tincturam ſoluere & coagulare, hoc eſt, Mercurio noſtro imbibere & exſiccare.

Vel ſic: Recipe tincturæ præparatæ partem vnam, & ſolue in tribus partibus Mercurij noſtri, deinde fac in vaſe, & ſigilla vas, & pone inter cineres calidos, per totum, vt ſuprà expreſſum eſt, donec exſiccetur & puluis fiat. Deinde aperi vitrum, & iterum imbibe, & exſicca vt ſuprà, & quoties hoc pluries feceris, toties aliquas partes lucraberis, & vltrà tingit, vt dicit Arnoldus.

Augmentum in quantitate eſt: Recipe materiæ fixæ quæ tingit: id eſt, tincturæ præparatæ partes tres, & Mercurij Philoſophorum vnam partem, & fac in vaſe, & ſigilla vas, & pone inter cineres calidos, vt ſuprà, & exſicca vt puluis fiat. Deinde aperi vitrum, & iterum imbibe, & exſicca, &c. vt ſuprà. Et aqua: id eſt, argentum viuum vel Mercurius non plus ponderis adijcit vel dat corpori, niſi quantum de humiditate metallina manet.

Hæc Calidius filius Iſidori: Item multiplicatio in quantitate fit per mixtionem medici-

næ in crucibulo cum argẽto viuo vulgi. Quod quidem argentum viuum per admixtionem lapidis conuertitur in puluerem rubeum vel nigrum, & iteratò, quòd mittatur de illo puluere argenti viui ſuper aliud argẽtum viuum, & iteratò conuertitur in puluerem, & ſic facies reiterationes pulueris argenti viui ſuper aliud argentum viuum, donec argentum viuum non conuertatur in puluerem, ſed manet conuerſum in metallum perfectum. Et hoc fit quia fortitudo medicinæ temperata eſt cum additione argenti viui.

Item multiplicatio tincturæ non eſt aliud, niſi augmentatio & multiplicatio caloris naturalis, qui eſt ſulphur non vrens in materia argenti viui, cùm ſit certum, quòd argentum viuum ſit materia metallorum in ſubſtantia, in qua ſua claritas eſt infixa, quia metalla non indigent niſi natura ſubſtantiali. Et ſubſtantia in qua tinctura ſulphuris infigitur, oportet quòd ſit de materia ſeruata ab omni aduſtione, & defectiua totius fuſionis, amabilis & placens omnibus metallis. Et ideo eſt neceſſe, quòd tinctura ſulphuris ſequatur talem ſubſtantiam, & in illa colligatur, ſi vis quòd ſit tinctura metallorum, & dicta ſubſtantia ſit talis, quòd poſſit fixari ſine conſumatione ſuæ humiditatis, & ſine reuerſione illius in terram, & ſine combuſtione ſuæ propriæ ſubſtantiæ: & totum hoc eſt argentum viuum. Quare dicitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tur quod illud causa perfectionis ad necessitatem metallorum, quia illud est sufficiens ad quemlibet gradum omnium fusionum cum ignitione, sicut patet in plumbo & stanno, & hoc per bonam adhærētiam suarum partium, & per fortitudinem suæ nobilis mixtionis. Hæc Raymundus.

Modus quomodo multiplicantur medicina rubea & alba, in virtute & potestate. Quando perfeceris dictas medicinas, & de illis feceris proiectionem, duobus modis poteris artificialiter multiplicare suas virtutes.

Primus modus est: Dissolues in aqua Mercurij sui albi vel rubei, ex quibus fuerunt procreatæ, quousque fiat aqua clara: & postmodum cum leui decoctione congeles, & cum suis oleis, inceres verò eas super igne, quosq; fluant: certa sua virtus erit duplicata in tinctura, cum omnibus suis perfectionibus, sicut videbis in proiectione: quia pondus quod proijciebatur super mille, tunc proijcitur super duo millia. Et in ista multiplicatione non est magnus labor.

Secundus modus multiplicandi suas virtutes est maioris precij: quia si distilles quamlibet speciem illarum singulariter, & in sua aqua per inhumationem, postmodum separabis elementa per distillationem, in recipiendo primam aquam, postmodum aërem: & manebit sua substantia terræ fixa, tota clara in forma

pulueris: reduc in illam aquam per distillationem, quousque totum biberit, & sit tota fixa in terra: & postmodum imbibe totum cum suo oleo & cum sua tinctura, quousque sit bene fixum, & fundetur totũ sicut cera. Et de illa medicina proijce vnum pondus super corpus quod volueris conuertere, & inuenies certè suam tincturam multiplicatam de cẽtum partibus, per talem modum, &c.

Iterum multiplicatur medicina dupliciter.

Solutione caliditatis, vel solutione raritatis. Solutione caliditatis, est, vt accipias medicinam in vase vitreo impositam, & eam sepelias in igne nostro humido septem diebus vel amplius, donec medicina soluatur in aquam sine turbulentia. Solutione raritatis: vt sumas vas vitreum cum medicina, & suspendatur illud in olla noua ænea, cuius orificium sit strictum, in qua bulliat aqua, & orificium sit clausum, vt ex vapore aquæ bullientis ascendente vapore soluatur medicina.

Solutio curiosa

Sed nota quòd aqua illa bulliens non tangat vas vitreum, in quo est medicina, per spacium trium digitorum. Et solutio fit fortè vna die vel duobus aut tribus. Postquam medicina fuerit soluta, aufer ab igne ad refrigerandũ, fixandum, & congelandum, indurandum, vel desiccandum, & sic soluatur pluries: & quantò plus resoluta fuerit medicina, tantò perfectior erit. Et talis solutio est medicinæ subtiliatio

liatio & eius virtualis ſublimatio. Quæ quantò plus reiteratur, tantò abundantius & plures partes tingit.

Vnde dicit Raſis: Non dependet huius bonitas multiplicationis, niſi in multiplicatione reiterationis, ſublimatione & fixatione medicinæ perfectæ. Quia quantò plus huius complementi ordo reiteratur, tantò illius exuberantia magis operatur, & augmentatur. Nam quoties magis ſolito ſublimaueris medicinam perfectam, & ſolueris, toties lucraberis omni vice ad proijciēdum vnum pondus ſuper mille. Et ſi primo cadet ſuper mille, ſecundo cadit ſuper decem millia, tertio ſuper centum millia, quarto ſuper mille millia, & ſic vſque in infinitum. Dicit enim Morienes Philoſophus: Scitote pro certo, quod quantò plus ſoluitur lapis noſter, & congelatur, tantò plus ſpiritus & anima coniunguntur, & retinentur ab ipſis, & qualibet vice tinctura multiplicatur. Alio modo multiplicatur medicina per fermentationem, & eſt fermentum ad album, Luna pura: & fermentum ad rubeum, Sol purus. Proijciatur ergo vna pars medicinæ, ſuprà duas fermenti, & totum erit medicina: & ponatur in vaſe vitreo ſuper ignem, & claudatur ſic, vt aër non intret, nec exeat, & ſeruetur, & regatur, & ſubtilietur quoties volueris, ſicut feciſti de prima medicina, tantam virtutem recipiet vna pars ſecundæ medicinæ, quantum habuit vna

pars primæ medicinæ. Sic enim per ſolutionem, & fermentationẽ poterit medicina multiplicari in infinitum.

Tripliciter lapis Philoſophicus multiplicatur.

Primo modo fit per reiterationẽ notæ corruptionis ad principium, hoc eſt, corrumpendo lapidem per diſſolutionem & putrefactionem, & per elementorum coniunctionem, & inhumationem in aëre vel in terra, & per decoctiones aëris, & ignis communis. Et hoc ad altera opera particularia, per coniunctionem elementorum cum terra foliata, & decoctione ignis communis, in humatione fimi. Item vtraque multiplicatio fit ſimul, ſi ex medicina multiplicata in quantitate duxeris ad dictas duas rotas, & feceris ſicut dictum eſt.

Nam quantumcunque medicina tranſit per iſtas duas rotas ad finem terminationis, tátum plus & multiplicatur in virtute propter materiam, qua ad tãtam ſubtilitatem deducitur. Ex quo ſpiritus exiſtens in tali materia multiplicat ſimilitudinem ſuam, ſicut ſummitas ignis exiſtẽs in oculo Baſiliſci, ſuam ſimilitudinem multiplicat in igne exiſtente in animalibus, ratione cuius ſuffocatur calor naturalis vnius cuiuſque animalis, ſicut lux ignis per lucem Solis extinguitur. Hæc Raymundus.

Modus

Modus proijciendi omnium præscriptorum, taliter potest experiri.

Sumatur vna pars de medicina, & decem partes Mercurij crudi purgati, ſic quòd Mercurius calefiat ad ignem, vſq; ad fumoſitatem. Extunc proijciatur medicina deſuper quæ ſtatim fluit, minima penetrando, tunc ſtato vigorato igne, Mercurius fuſus colligatur, cuius recipiatur modica pars, & tantum ſui Mercurij viui ponatur ad ignem, & probetur pōdus. Si Mercurius additus notabiliter receſſerit, tūc medicina non ſufficit ad vlteriores partes. Si autem corpus in corpore notabiliter diminutū non fuerit, ſed materia adhuc fuerit frangibilis, & nimis mollis vel dura, tunc ſumatur huius iterum modica pars, & tantū ſui de Mercurio crudo, & per omnia, vt dictum eſt, procedatur, donec habeatur intentum.

De proiectione medicinæ multiplicatæ in virtute.

Accipe vnam partem vel vnciam medicinæ dictæ multiplicatæ in virtute, & de illa proijcias ſuper cētum partes Mercurij, ſtatim cum dictis Mercurius incipiet calefieri in crucibulo, & promptè congelabitur, & citò totum in fixam medicinam, ad faciendum proiectionem ſuper alium Mercurium, pòſt accipe vnam vnciam, & de illa ſecunda medicina, & facⁿ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

proiectionem super centũ partes alterius Mercurij calidi, & adhuc erit purum totum, & vera medicina: tunc multiplicasti in quantitate tuam primam medicinā, vel etiam totum, vel in parte, quam iterum poteris multiplicare per dissolutionem, & congelationem, & inhumationem, &c. Quia modum quem dixi in multiplicatione, potes multiplicare in virtute in infinitum, & postea in quantitate. Proijce de medicina vltimò congelata, vnum pondus super centum Mercurij loti cum sale & aceto, & calefac super igne statim, cùm videris ipsum fumare & congelabitur in aurum, &c. Conuertitur autem oleum: id est, cùm tinctura est oleum in puluerem tingentem hoc modo: Sumatur præparati olei vna pars, & fundatur suprà decem partes Mercurij crudi, ponatur ad digestionem, & statim ingreditur illud oleum Mercurium talem, quòd non appareat, sed erit Mercurius albus vel rubeus, secundùm quod præparata est medicina ad album vel ad rubeum, puluerisabilis & tractabilis in itinere, sine damno, qui vlterius poterit proijci, vt scis, semper super Mercurium, postea cum sale & aceto semper bene lotum.

De virtute, effectu, & nobilitate huius laudabilis scientiæ, seu tincturæ Philosophicæ.

Est sciendum quòd antiqui sapientes, quatuor

tuor principales effectus siue virtutes in hac gloriosa thesauri arca, consolatrice & adiutrice scientia reperierunt.

Primò dicitur corpus humanum à multis infirmitatibus sanare. Secundò corpora imperfecta metallica restaurare. Tertiò lapides ignobiles in gemmas quasdam preciosas trásmutare. Quartò omne vitrum ductile facere, siue malleabile.

De primo consenserunt omnes Philosophi: Quòd quando lapis ematites perfectè rubificatus fuerit, non solùm facit mirabilia in corporibus solidis, sed & in corpore humano, de quo non est dubium. Nam omnem infirmitatem ab intra sumendo curat, ab extra sanat vngendo. Dicunt enim Philosophi, quòd si datum fuerit de eo in aqua, vel in vino tepido paraliticis, freneticis, hydropicis, leprosis, curat eos. Alij sapientes dicunt, quòd guttam rosaceam relidit sæpè vngendo. Hinc verò passio cardiaca, æthica, iliaca, cholica, ictericia, ac morbi Ægidij tum epilepsis, & omnes species febrium per eam curantur, sumendo plerunque. artetica per eam curatur vngendo, & quicquid est in ægroto stomacho, hoc tollit, & omnem fluxum humorum peccátium stringit & consumit potando vel vngendo, omnemq; melancholiam siue mœsticiam mentis ieiuno stomacho sumpta repellit, omnẽ fluxum renaticum exsiccat. Est etiam infirmorũ oculorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſanatrix optima. Nam fluxum lachrymarum ſtringit, lippoſos attenuat, ruborem depellit, pellem vel tunicam delendo mollificat.

Tela, albugo, & hugo, cornu & vngula, cataracta, inuerſio palpebrarum, æſtus, nec non tenebræ, inflaturæ oculorum: hæc omnia per medicinam Philoſophicam facillimè curâtur. Cor & ſpiritualia confortat potando, dolorem capitis mitigat in temporibus vngendo. Præbet etiam ſurdis auditum, & omni dolore aurium ſuccurrit, inflaturis neruos compactos rectificat vngendo, dentes corroſos reſtaurat lauando, fœtorem anhelitus dulcorat. Sanantur etiam per eam omnia genera apoſtematum vngendo vel emplaſtrando, aut puluerem ſiccum intermittendo. Vlcera, vulnera, cancer, fiſtula, noli me tangere, antrax, ſerpigines, impetigines, ſtramiones, ſcabies, pruritus, & tinea per eam ſanantur. Cicatrices per ipſam planantur, ita vt caro noua regeneretur, vinum corruptum & acidum ſi permiſcetur, reparatur: calculus inde ſoluitur ſi bibitur: venenum expellit ſumendo: occiduntur etiam vermes: ſi impuluerifentur capilli ſub villo ſic per eam vngendo remouentur. Rugas in facie, aut omnes maculas delet vngendo, & faciem iuuenilem facit. Mulieribus in partu laborantibus ſumpta auxiliatur, fœtum mortuũ emplaſtrando educit, vrinam prouocat. Coitum excitat & auget, ebrietatẽ prohibet, me-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

moriam inducit, humidum radicale augmentat, naturam vigorat, nec non multa alia bona corpori humano monſtrat & miniſtrat. Quia hæc medicina eſt ſuper omnes medicinas Hypocratis, Galeni, Alexandri, Conſtantini, Auicennæ, & aliorũ doctorum omnium artis medicinæ: præſtantior in odore, ſapore, virtute & effectu. Et eſt notandum, quòd hæc medicina eſt ſemper medicina apothecæ ad morbum depellendum permiſcenda.

De ſecundo ſcribitur, quòd omnia metalla imperfecta tranſmutat: hæc enim tranſmutatio eſt ſatis manifeſta. Nam omne quod eſt argentum, facit aurum in colore, ſubſtantia, perſeuerantia, pondere, ductibilitate, liquefactione, duricie, mollicie. De tertio ſcribitur, quòd lapides in gemmas precioſas transformat, vt dictum eſt ſuprà. In libro Sextariæ dicitur, quòd iaſpides, hyacinti, coralli rubei & albi, ſmaragdi, chryſoliti, ſaphyri, ex ipſa materia formari poſſunt. Et in Carta ſacerdotum traditur, quòd ex chryſtallo carbunculus ſiue rubinus aut topazius poteſt fieri per eam, qui in colore & in ſubſtátia excellunt naturales. His verò lapidibus, & alijs in quib. fuerit hæc medicina, præſtat virtutem naturalem ſua nobilitate, ita tamen, quòd colores deputati ad ipſos admiſcentur: nam omnem lapidem ſiue gemmam liquefacit & demollit.

De quarto ſcribitur: Quòd vitrum reddit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

malleabile in miſcendo quãdo liqueſcit. Nam hæc medicina eſt conuertibilis in omnem colorem. Alia verò ſunt experimenta artifici ſagacius committenda.

Dicit Raymundus: Habet etiam poteſtatem dicta medicina rectificandi omne animal, & viuificat omnes plantas in tempore Veris, per ſuum magnum & mirabilem calorem: quia ſi de illa ad quantitatem vnius grani milij diſſoluas in aqua, & illam mittas in corde vnius vitis, ad quantitatem concauitatis vnius auellanæ, artificioſè naſcentur folia & flores, & boni rami in menſe Maij, & ſic de qualibet alia planta facias: quoniam ſic reputatur miraculum & contra concurſum naturę, propter hoc, quia tales ignorãt poteſtatem talis rei, ſed non eſt aliud quàm purus calor naturalis infuſus in ſuo humido radicali, & quia natura per ſuũ inſtinctum appetit multum eſſe, ad plus profundum cuiuslibet elementi vbi operatur, in multiplicãdo calorem naturalem corporis in centro, cuius ipſa eſt ingreſſa. Ideo habet poteſtatem rectificandi omnes, & illam virtutem fixare in illis. Et hæc eſt probata medicina Philoſophorum, quam omni inueſtiganti fideli & pio volenti, præſtare dignetur Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui cum Patre & Spiritu ſancto viuit & regnat, Deus per infinita ſeculorum ſecula, Amen.

CORRE-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

CORRECTIO FATVORVM, TRACTATVLVS SATIS perutilis & Autenticus.

Prologus in eundem.

CVM omnium rerum emẽdatio sit ipsius augmentatio: ideo in multis Philosophorum dictis scribitur, quòd per artem emendatur natura vltra suum motum, quem habuit in prima sua forma, cûm nulla ars laborare potest nisi mediante natura, cùm ipsa natura in arte intrinsicè & occultè laboret per artificis administrationem. Ex hoc sequitur, imitationem naturæ virtutis esse augmentum & laborem, ipsiusq; rei augmentationem: quoniam natura perficit suum gradum, quem naturaliter perficere potest, & illum præterire nequit, nisi per contrarium fuerit impedita, quamuis bene ars naturam non transcendit faciẽdo nouam naturam, per simplicem laborem. Et ideo dicitur quòd ars imitatur naturam, nõ quòd nouam ædificet, sed quòd illius naturæ virtutem subtiliet. Propter quod incipit ars perficere, vbi natura deficit, subtilem scilicet naturam in re inclusam detegere, & ipsam manifestare. Ex quo minera generat metalla, tincturas tamen generare nequit, quamuis bene tincturam plenam in se occultè cõtinet. sicut ait Phi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

losophus: Natura continet in se quibus indiget, & quibus perficitur, nisi quòd moueatur arte, & operatione. Quare in nostro opere, ars non est aliud, quàm adiuuamen naturæ, quod patet in multis artium operibus laicorum, vbi natura primò producit lignum: secundò vstio ligni per ignem vertitur in cinerem: tertiò, ars de cinere facit vitrum, & hoc taliter est intelligendum. Si in cineribus ista prima materia vitri occultata non fuisset, ars nequaquam vitrum ex eo fecisset sine natura Physica. Et sic perpende, quòd à nullis rebus elici potest id, quod in ipsis non existit. Ideo omnis species in sua specie, & omne genus in suo genere, & omnis natura in sua natura, naturaliter virtutis efficit augmentum, & affert fructum iuxta naturam suam, & non in alia sibi contraria natura. Cùm omne semen suo semini correspondet, vt dicimus, quo ad generationem. Ergo non generatur ab homine nisi homo, nec ab aliquo animali, nisi sibi simile. Et quo ad imitandam naturam perfectam, non facit aliqua ars simpliciter laborans ministerium naturæ, nisi per illius naturæ complexionem. Quoniã si aliena natura peior introducitur, immediatè ars simpliciter non imitatur naturam. Sed illæ peiores extraneæ naturæ inficiunt illã naturam, & statim non fit ex ea, quod fieri sperabatur. Quoniam omne peius laborans in aliqua arte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nititur melius destruere: & omne melius laborans in aliqua arte, conatur peius perficere. Et ideo vnicuiq; artifici naturam imitari volenti, necesse est illius rei naturam cognoscere, cuius rei naturam sua ars imitatur, aliàs fatuus ipse per artem veram dignoscetur.

DE VTILITATE STVDII.

Studium amouet ignorantiam, & reducit humanum intellectum ad veram cognitionem, & ad cuiuslibet rei scientiam. Ergo in primis est necessarium, per studium huius suauis operis scientiam acquirere, & per physica dicta ingenium acuere, cùm in ipsis sit cognitio veritatis. Si ergo laborantes studium non despexerint, fructum inde peruenientem dulciter degustabunt. Qui autem studere adhorruerint, & tamen laborare voluerint, videant an ars ipsius naturæ sit imitatio, quam ars ipsius emendare debet. Quoniam impoßibile est ei, secreta Philosophorum ad perfectum finem præparare. De his sapientes dicunt, quod ÿ transeunt ad practicam sicut asinus ad cœnam, nescientes ad quid rostrum porrigant, nisi in quantum sensus exteriores sine intellectu per visum & gustum ad pabulum adducit. Sic ipsi asini, sine bonis veris principÿs, & fructuosis studÿs, ac sine naturarum cognitione, quærunt perficere opera naturæ, & secretum totius Philosophiæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ac opus optimum, quod hominem ornat moribu ditat beneficijs, auxiliatur pauperibus, & corpi humanum incolume conseruat, præbens ei sanita tem, prout potest dicere de illius naturæ virtute. E ideo omnes artis huius apicem diligentes, studij conentur insistere, & ex libris haurire veritatem & non ex mendosis, aliàs nidosis, neque fabulis fi ctis. Quia hæc ars non inuenitur nisi per cõtinuum studium, & Philosophorum dictorum cognitionẽ aut per fidelem scientem informationem. Nam qui in legendis libris deses extiterit, in præparandis rebus promptus esse non poterit. Item non potest de facili practicæ assuescere, cuius mens studijs theoricis renuit insudare.

DE PRINCIPIIS NATVRALIBVS HVIVS Artis.

CAPVT I.

NON est dubitãdum, hanc artem habere principia vera, cùm ipsa natura corpora metallica format de mineralibus. Vnde Aristoteles quarto Meteororum, vbi distinguit corpora mineralia in lapides, sulphura, sales. Et horum quædam sunt raræ, superbæ, & quædam illorum ductibilia, quædam non. Et quæ sunt illarum ratio-

rationes, & causæ earum generationis, patet ibidem. Ideo non est necesse, plura hîc de illis dicere.

Quot sunt partes mineralium.
CAP. II.

Distinguuntur corpora mineralia specialiter in duas partes, scilicet in partẽ metallicam, & partem mineralem. In partem metallicam: id est, in metalla quæ originẽ ex Mercurio ducunt. Et in partem mineralem, quæ originẽ ex Mercurio non trahũt. De metallis exemplum, vt aurum, Luna, Mercurius, Iupiter, Mars, Saturnus, electrum. De mineralibus exemplum, vt sales, atramenta, alumen, vitriolum, arsenicum, auripigmentũ, de metallis quæ originem ex Mercurio ducunt. Sunt autem ductibilia & liquabilia omnia metalla, quæ originẽ ex Mercurio duxerunt: quia materia eorũ est substantia aquea, mixta cum substãtia terrea commixtione forti, vt vnum ab altero separari non possit: quare congelatur substantia aquea illa cum frigore magis post actionem caloris, & erunt ideo ductibilia seu fabrilia; & non congelatur sola aqua nisi cum siccitate terrestri, quæ alterat aquositatem, cùm in ipsis humor nõ est vnctuosus: quia congelatio eorũ est siccitate terrestri, ideo faciliter non soluuntur, nisi per actionem caloris vehementem in ipsis, secundùm quod sunt fortius, ac fortiter commixta.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Quomodo ex Mercurio generantur metalla in ſpeciali. CAP. III.

Rerum omnium liquefactibilium natura ex argento viuo eſt & ſui ſubſtãtia, eò quòd propter idem argentum viuum coagulatur ex vapore, ſiue calore ſulphuris albi vel rubei non vrentis. Vnde Ariſtoteles quarto Meteororum: Si ſulphur album non vrens fuerit, congelat Mercurium in argentum bonum. Si verò ſulphur fuerit purum cum rubore claro, & in eo fuerit vis igneitatis ſimpliciter non vrentis, congelat in aurum puriſſimũ melius quàm minera produxit: quia omne ſiccum naturaliter bibit ſuum humidum, vt in ſuis partibus ſit continuatum. Vapor ergo ſulphuris argentum viuum coagulantis, eſt ex ſubſtantia terrea, ſubtili, aërea, decocta & digeſta à commixtione prima, ſibi vnita actione caloris, poſtea eleuata, decocta, & digeſta, donec habeat vim ſulphuream coagulandi argentum viuum in corpora metallica. Sed quando ſulphur fuerit ſimplex vel adurens, perfectionem vel imperfectionem cauſat in metallis, ſicut pòſt patebit exemplum de his, quòd ipſorum prima materia ſit argentum viuum: quoniam cùm liquefiunt, per calorem cõuertuntur in ipſum. Certum eſt ipſa antea fuiſſe argentum viuum, quia omnis res de eo eſt, in quod reſoluitur. Exemplum de glacie.

De

De generatione Mercurij & quæ metalla ex eo generantur. CAP. IIII.

Argentum viuum in prima ſui radice eſt compoſitum ex terra alba, ſubtili, nimiùm ſulphurea, cum aqua clara fortiter admixta, donec fiat ſubſtantia vna non quieſcens in ſuperficie plana, nec adhæret tangenti ratione ſiccitatis, quæ alterauit aqueitatem in ipſo. Eſt autem homogenium in natura: quia aut totum remanet in igne & fixatur, aut totum euolat in fumum, cùm ſit incombuſtibile & aëreum. Et hoc eſt ſignum perfectionis. Et ideo cùm priùs in terra ſulphurea decurrit calefactum, ſuperius aſcendit. Vnde eius natura eſt, vt per calorem ſubtilietur. Verumtamen continua ſublimatione nimiùm depuratur, decoquitur & inſpiſſatur, ac per ſulphur album & rubeum gradatim congelatur. Quádoquidem ſulphur diſſoluitur multoties, & priùs coagulatur argẽtum viuum ſublimatum, inceratum caloris actione, donec vix in millib. annorum ſucceſſiuè opere naturæ in metallum perfectum coagulatur. Ex hoc quidem in vaſis mineralibus ipſa natura operatur metalla. In iſtis ergo operibus, naturam imitari oportet quicunque vult medicinam perficere ab imperfectione perfectam: licet ipſa corpora differát compoſitione ſua ab argento viuo, quæ ab eo generátur, eo modo quo ipſum fuerit purum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vel impurum, ex sulphure mundo, vel immundo. Si enim argentum viuum coagulatur ex sulphure puro, in quo est vis igneitatis, simplex erit aurum. Si verò sulphur fuerit malum & debile, & Mercurius bonæ substantiæ, conuertit ipsum in æs. Si verò argentum viuum fuerit ponderosum, terreum & immundum, & sulphur immundum & fœtidum ac terreum & fixæ substantiæ, fit inde ferrum, quod postea non faciliter funditur. Stagnum verò videtur habere argentum viuum bonum, sulphur verò malum non bene mixtum, ideò inter dentes causat stridorem. Plũbum habet grossum argentum viuum, malum, mali saporis & fœtidi, ac virtutis debilis, vnde assiduè per ignis violentiam corrumpitur. Sic differunt corpora metallica ab argento viuo, secundùm quod ipsis inest sulphur extraneum vel adurens. Quòd sic consideratur quæ virtus sit in ipsis, cùm multa quãtitas sulphuris est imperfectio, & multa quantitas argenti viui est in ipsis perfectio, cùm argentum viuum sit incombustibile & aëreum, quoniam sulphur comburit & comburitur, & perfectum in omni opere impedit. Hæc sunt verba Aristotelis quarto Meteororum: Non est credendum quòd Philosophi in aliquo mendacio reperti sunt: ergo ipsis summè est credendum.

De

De formatione mirabilium quæ originem ex Mercurio non ducunt. CAP. V.

Suntautem minora ſeu media mineralia ſecundùm quod dictum eſt, quæ originem ex Mercurio non ducũt. Et horum quædam ſunt ſales quæ liquefiunt humido faciliter, vt alumẽ, ſal ſimplex, ſal armoniacum, ſal lapideum, & omnia genera ſalium. Et quædam ſunt virtuoſa, nec liquefiunt ſolo humore faciliter, vt auripigmentum, arſenicum, ſulphur, cùm aqueitas ſulphureorum corporum eſt commixta cum terra viſcoſa, commixtione forti cum feruentia caloris, donec facta ſunt virtuoſa, & priùs coagulata ſunt ex frigore. Atramenta verò compoſita ſunt ex ſale & ſulphure & lapidibus, & creditur in ipſis vis mineralis aliquorũ corporum liquabilium, quę ex eis fiunt, vt calcantum, & olocari ager: qui generantur ex maioribus granis atramenti, & non ſoluuntur, niſi ſoluatur ſalſedo cum ipſis quæ eſt in ipſo ſulphure, & priùs congelantur in frigore. Et illud iam accipit vim mineralem ab aliquibus corporibus, naturaliter in terris exiſtentibus. Quod accipit vim ferream, erit rubeum & terreum, ſicut olocar. Quòd autem vim accipit aëream, hoc erit viride calcantum. Vnde poſſibile eſt iſta duo, ſcilicet olocar, & calcantum ab ipſo generari, cùm tamen hæc omnia prædicta participant in vi minerali cum metallis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Sed corpora metallica ex ipsis artificialiter fieri nõ possunt, cùm sint alterius naturæ, & cum metallis ex prima materia propinqua, scilicet cum Mercurio originem non duxerunt, sed ex argento viuo. Non nego quin cum ipsis metalla possunt purgari aut dissolui, vel forma sophistica per ea introduci, ad decipiendum homines, propter quod plumbi nigredo abstergi potest, verumtamen plumbum, semper manet plumbum. Sic artifices possunt facere congelationes per ea: id est, extrahere humidum ex Mercurio cum rebus siccis, vt videatur Mercurius coagulatus, sed illa coagulatio est pessima. Vnde Aristoteles: Sciant Alchimistę, se species rerum permutare non posse, sed similia illis facere possunt: id est, tingere rubeũ citrino, vt videatur aurum, & album tingere colore quo volũt, donec fiat multũ simile argento: vt hi qui coniungunt stannum, cuprũ & Mercurium, & inde faciunt argẽtum sophisticum. Et fit etiam purgatio per mineralia in metallis, & non est impossibilis, & contra hæc non stat ratio, sed cõtra verum aurum & argentum, quod nequaquã in natura & arte fieri conceditur, nisi per corporum in primam materiã reductionem. Sic species rerum transmutari possunt, vt priùs Aristoteles subdit. Et hoc nõ fit per solam liquefactionem, sed per congelati Mercurij resolutionẽ, cum sui spiritus admixtione corpus in Mercurium transformatur.

De

De differentia generationis sulphuris vulgi, & simplicis & Mercurij.

CAP. VI.

Cùm dictum sulphur causans metalla, est elementum metallorum cum Mercurio, nunc pono differentiam in Mercurij generatione, & sulphuris, licet bene ex vtraque parte causent metallum, scilicet Mercurio essentiali, & sulphure ex parte accidentali. Tamen illud sulphur adhuc est duplex, viuum scilicet & vrens. Viuum causat metalla, quamuis adhuc bene differunt vnum ab alio, secundùm quod plus existit viscositate terræ infectum, cùm tamen sulphur simplex viuum, causans aurum & argentum, non est nisi vapor calidus & siccus, generatus ex purissima siccitate terrestri, in qua omnib. moribus prædominatur ignis, & illud dicitur elemẽtum cum Mercurio metallorum. Sed generatio sulphuris vulgi, differt à generatione Mercurij, vt suprà dictum est: quia aqueitas sulphuris vulgi, est commixta cum terrestreitate viscosissima, cum feruenti calore, & facta sunt vnctuosa. Sic generatio Mercurij differt in parte secunda à generatione istius sulphuris, cùm sit generatum ex terra subtilissima, alba, sulphurea, cum limpidissima aqua, quoniam transparet admixtione fortissima, ita quod vnum ab alio separari non potest, donec non quiescat in superficie plana,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nec adhæret tangenti propter ſiccitatem terræ, quę alterauit aqueitatẽ ratione fortis commixtionis, & ideo eſt elementum cum ſulphure ſimplici omnium ductibilium, vel propè ſimile eſt aliquibus ductibilibus. Et ideo propter concordantiam aliquo modo ipſorum in generatione commiſcetur ſulphur Mercurio, & vnum alterat in natura. Quare vnumquodque corpus metallicum in ſe ſulphur expreſſè habere dignoſcitur, cùm liquefit calore ignis, ibi apparet Mercurius, & ſulphur Mercurius in ſubſtantia, ſulphur in colore, & in cute rubea ſuperiùs natante. Sic proprium eſt vnius, quod ſit adhærentia alterius, eum vnum ſine alio in metallum generari non poteſt. Et in quantum ſulphur eſt magis ſimplex, in tãtum magis gaudet & cohæret Mercurio ſimplici & mundo, ac fortius cũ altero coniungitur, & ſic perfectiora tunc ex ipſis generantur metalla.

Quæſtio.

Cùm generaliter Philoſophus loquatur, quòd ſulphur coagulat, dicendum quod non. Quia omne ſulphur vulgi ſecundùm Philoſophum, metallis eſt extraneum & contrarium. Auicenna: Non intrat in magiſteriũ quod non eſt ortum ab eo. Quia ſemper inficit & denigrat, & corrumpit, quocunque modo per artificium præparetur. Eſt enim ipſum, ignis infectus, ergo fuſionem impedit. Si verò calcinatur, in terream redit ſubſtãtiam, vt puluis mortuus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tuus. Quo ergo modo poteſt alijs vitam inſpirare? Habet enim duplicem ſuperfluitatem, ſcil. inflammabilem ſubſtãtiam, & terream fæculentiam. Igitur per hæc conſidera ſulphur vulgi non Philoſophorum eſſe, cùm ſulphur Philoſophorum ſit ſimplex ignis viuus, alia corpora mortua viuificans, & ea maturans, ita quod naturæ defectum ſupplet, cùm ipſum ſit ſuperfluæ maturitatis, ſecundùm quod in natura ſua ſit perfectum, ac per artificium magis ac magis depuratum. Vnde Auicenna: Tale ſulphur non repéritur ſuper terrã, niſi in quantum exit in iſtis corporibus Sole & Luna, & in alio, quod eſt illud, quod nulli dicitur, niſi ex parte Dei ſibi reueletur. In Sole autem perfectius: quia magis eſt digeſtum & decoctum.

Quomodo poßibile ſit minora metalla, artificialiter fieri metalla. CAP. VII.

Sed quia in præcedenti capitulo determinatum eſt, minora metalla artificialiter impoſſibile fieri metalla, propterea hic reſtat fore probandum. Primò ſic: quia minora metalla de prima metallorum materia, quæ eſt Mercurius, non ſunt generata: quia generatio eorum cum generatione Mercurij in primis differunt in forma, in natura, in cõpoſitione, ideo etiam fieri metalla non poſſunt: quia rerum vnius ſpeciei, vna eſt materia prima, & ſperma ex quibus generantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Prima pars antecedētis patet, quòd minora metalla non ſunt generata ex Mercurio, quod eſt cauſa, quia ſemper manet in prima materia metallorum, & non extraneam ſulphura. Vnde Ariſtoteles & Auicenna: Ideo ſi deberent fieri metalla, oporteret quòd primò tranſirent in primam materiam metallorum. Sed quia artificialiter hoc fieri non poteſt, ideo minimè ex eis metalla fieri poſſunt. Sic patet prima pars, antecedentis ſatis declarata.

Secundò ad idem: Quia minora mineralia principium metallorum artificialiter fieri non poſſunt, quod eſt Mercurius: ideo etiam medium & finem non pertingunt, quæ ſunt metallum, & tinctura quam tenet: quia nutrimentum in homine per generationem non poteſt fieri homo, niſi priùs conuertatur in ſperma, & ſic additum ſuo ſimili nouus generatur homo. Sed quia minora metalla à metallis ſunt extraneæ naturæ, quamuis bene in aliqua vi minerali participant, & debilioris ſunt virtutis, & aduſtibilia, ideo natura metallica eo non gaudet, ſed reſpuit, & ſeruat ea quæ ſunt ſuæ naturæ. Exempli gratia: Si aqua miſcetur terræ, ſeparantur ab inuicem, quia terra petit fundum cùm ſit grauis & ſicca, aqua ſuperficiem, & nequaquam artificialiter ſic poſſunt coniungi, quòd iſtæ naturæ contrariæ ſtent in vna natura coniunctim. Bene quidem aqua poteſt abluere & mundare terram, ſed quòd ſiccitas

terræ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

terræ artificialiter mutetur in aqueum humidum, credi non debet, licet terra madefiat aqua. Sic minora mineralia possunt coniungi cum metallis, & ea purgare, & aliquo modo nouam formã introducere, sed cum ipsis permanere, & illud immaturum maturare, natura non concedit. Quare fatui, vt diuersa negocia & sophistica, ad decipiendum homines adducunt, scilicet res improportionabiles, quæ nec materiam dant, nec eam etiam recipiunt: scilicet secundinas, oculos animalium, testas ouorum, crines, sanguinem hominis rufi, Basiliscum, tàm artificialem quàm naturalem, vermes, herbas, radices, stercus humanum. Multi enim fatui laborauerunt, & adhuc laborant in his rebus vegetabilibus & sensibilibus, vbi nihil tamen veritatis inuenerunt, sed quasdam humilitates, de quibus indicamus inscijs, vt euitare possint deceptiones. Nam ex his rebus postea dicendis, longo tempore extraxerunt quod appellabant argent. viu. artificiale, & olea, & aquas, quas nominauerunt quatuor elementa, videlicet aquam, aërem, terram, & ignem, & salem armoniacum, arsenicum & sulphur, & auripigmentum, quod emissent meliùs in foro, & citiùs perfecissent. Quæsierunt etiam in rebus vegetabilibus & sensibilibus, humore carentium, & siccorum combustibilium & corruptibilium tincturam, quam non habent. Hi verò damnificati

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſunt damno apparenti. Et iſtæ ſunt rationes: Capilli humani, cerebrũ, ſputum humanum, lac mulierum, cruor humanus, vrina, ſtercus, embrio, menſtruum, & ſperma, oſſa mortuorum, oua gallinarum, & ſimpliciter in omnib. animalibus brutis, piſcibus & volatilibus, vermibus, & carnibus, ſcorpionibus, bufonibus, baſiliſco naturali & artificiali, in quo maxima truſa eſt. In teſtudinibus, & ſuccis quarundam herbarum, & floribus arborum, & ſpecialiter in his, videlicet herba lunari & ſolari, quæ dicitur toxicum, & in omnibus in quibus finxerunt nomina ad placitum ſuum, ſecũdùm metalla decipientes ſe & alios, volentes cum peſſimis rebus optimam perficere, & naturæ defectum cum talibus adimplere, in ijs nullam virtutem imaginantes veraciter, nec ſcrutantes, volentes ſtercus ſeminare & metere triticum, quod vſui videtur impoſſibile. Vnde dicitur: Si quæ homo ſeminauerit, hæc & metet. Ergo ſi ſtercus ſeminat, merdam quoq; & metet. Quare non eſt mirum quod vix vnus inter mille, aut nullus de talibus perficit. Semina aurum & argẽtum, & afferet tibi fructum milleſimum, cum labore tuo, mediante natura: quia ipſa ſolum habet quod quæris, & nulla alia res mundi, cum alia omnia vt fœtida, & naturę cedunt per ignis aſſiduitatem, & examen. Sunt & alij Alchimiſtæ in mineralibus minoribus laborantes, ſcilicet quatuor ſpiritibus vt

in ſul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in ſulphure vulgi, arſenico, auripigmento, & ſale armoniaco, volẽtes ex his tincturam perficere, ſed hoc facere non poſſunt, vt patet per diffinitionem tincturæ. Quia tingere non eſt aliud quàm tingẽdo tinctum in naturam ſuam transformare, & ſecum ſine vlla transformatione permanere, & docens naturam contra ignem præliare. Nam tingentis & tincti natura concordat. Exempli gratia: Si ex auro vel argento tinxeris plumbum, vel ſtannum, vel aliquid aliud tale, hoc concordat in naturis: quia originem ex vtraque parte ex Mercurio duxerunt, maturum immaturo coniungitur, vt immaturũ ſecum in tali via perficiatur. Sed cùm iſti quatuor ſpiritus ſint alterius naturæ cum metallis, vt ſufficienter priùs dictum eſt: ideo ſi tingere debent, quæro vtrum debeant conuertere, vel conuerti? Si conuerti, tunc tinctura non eſt, vt patet per diffinitionem. Si conuertere, ergo tingendo conuertit in ſuam naturam quæ eſt terrea, natura metallicæ naturæ extranea, ideo metallum tingendo facere non poſſunt. Quia autem tingendo conuertit in ſuam naturam probatur: quia omne generans generat ſibi ſimile. Sed quia hic tinctura quatuor ſpirituum generans eſt, terra igitur generabit ſibi ſimile, quod eſt terreum ſicut ipſum. Sic & iſtam tincturam & omnem aliam quæ non inuenitur in proprietate naturę deſpicias cum alijs vijs extraneis: quia in ipſis non eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

aliud quàm rerum consumptio, temporis perditio & laboris, cũ omnia alia apparentia sunt, & non existentia metalla, quæ per minora mineralia vel consimilia fuerint laborata. Ergo stultum est quærere in re, quod in ea non est, & cætera: vt in rebus fœtidis & vstibilib. quærere aurum & argentum, &c.

Iterum de sulphure Philosophico simplici non vrente. CAP. VIII.

Philosophi subtiliter sunt imaginati, quomodo in istis corporibus perfectioribus sulphura illa elicere possent, & ipsorum qualitates per artem purgare, vt hoc haberent in arte, mediante natura, quod in ipsis antea non apparuit, quamuis plenariè & occultè priùs habuerunt. Et hoc nequaquam fieri concedunt sine corporis solutione & in primam materiã reductione, quod est argentum viuum, ex quo facta sunt ab initio, & hoc absque vlla permixtione rerum extranearum, quæ extraneæ naturæ lapidem nostrum non emendant, quoniã nihil conuenit rei, nisi quod propinquius est ei, cùm sit medicina simplicis ac virtualis naturæ, ex aqua mercuriali producta, in qua aurum & argentum priùs sunt soluta. Exempli gratia: Si glacies ponitur in aquam simplicem, soluitur in ea per calorem, & redit in primam substãtiam aqueam, & sic aqua tingitur ex virtute etiam occulta quæ fuit in glacie. Si autem glacies

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

glacies non resoluitur per calorem in aquam, non coniungitur aquæ in qua iacet, nec illam aquam tingit sua virtute quę in ea antea coagu lata fuit, ex parte specierum. Sic eodē modo si corpus non resolueris in Mercuriū, cum Mercurio occultam virtutem ex eo habere non potes, scil. sulphur digestum & decoctū per opus naturæ in minera. Sic enim lapis est vnus, vna medicina, quæ secūdùm Philosophos dicitur Rebis ex bina re, scilicet ex corpore & spiritu, albo vel rubeo, in quo multi fatui errauerunt.

Quomodo sulphur rubeum est in Sole, & album in Luna. CAP. IX.

Cùm dictum sit quòd sulphur Philosophorum rubeum existat in Sole, per maiorem digestionem, & sulphur album in Luna per minorem digestionem. Vnde Philosophus: Citrinatio nō est aliud quàm completa digestio. Nam calor agens in humidum, primò generat nigredinem, & agens in siccum causat albedinem: quam albedinē ignis, si transcendit agens in eo, mutat in purissimam citrinitatem. Hæc omnia in calcinatione plumbi attendi possunt. Etiā dicit Philosophus: Quia iam actu vnumquodq; perfectorum corporum suum bonum sulphur cum Mercurio contineat, scilicet aurū aureum, & argēteum. Ideo sulphur album per citrinum est aurum. Quamobrem sulphur in eo est sulphur rubeum: id est, ignis substantia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

qui hoc album plus digessit. Et sic sulphur album & rubeum ex vtraque parte existit in Sole. Quare ignis est perfectio eius, & in igne generatum est. Et ideo amicabiliter gaudet natura suæ igneæ naturæ. Vnde aliquæ res extraneæ hoc in corporibus causare nō possunt, cùm ars non sit aliud mediante natura, nisi decoctio & digestio illius naturæ per simplicem laborem. Exempli gratia: Mane cùm surgo, & video vrinam meam albam, iudico me parùm dormiuisse, tunc repono me iterum ad dormiendum, & accepto somno, vrina citrinatur. Et hoc propter maiorem digestionem caloris naturalis in me existentem. Sic sequere naturam per artem, similiter decoquere, digerere, maturare substantialiter, cùm iam in actu natura contineat in se ignem naturalem quo maturatur. Hoc aliæ res non habent, ideo dare non possunt. In Luna non est nisi sulphur album simplex, non tamen digestum sicut rubeum, nec sic à nigredine priuatum per actionem caloris, quem in se naturaliter continet. Sed ignis species est obtecta & occultata, agēs in ea plus per artem quàm per naturam. Et ideo non est impossibile quòd ars mediante natura hoc plus digerat & perficiat, cûm naturaliter intendat perfici, sed per se non potest, nisi moueatur arte & operatione. Sed isti labores, vt credo, non perueniunt ad hominem duræ ceruicis. Et ideo non fit verum aurum, nisi fiat

ita

ita digeſtum & decoctum, vt melius melioret peius. Quia omnium Philoſophorum intentio eſt, cum meliore peius perficere. Quod fatui contrariè intelligunt: quia cum peiore melius perficere nituntur. Et hoc quærunt in re, quod nunquam fuit in illa, ſcilicet aurum & argentum in rebus aduſtibilibus, vt ſuprà dictum eſt.

Quod in alijs ægris corporibus non eſt vtile hoc ſulphur quærere, quia ibi non eſt,
CAP. X.

Quæri non immeritò poteſt, vtrum ex alijs ægris corporibus, hoc ſulphur album & rubeum ad tingendum Mercurium elici poſſit: Dico quòd non, quia priùs dictum eſt, quòd non eſt aliqua res maioris temperantiæ, quàm in iſtis duobus corporibus reperitur; quibus inſunt radij tingentes, cùm priùs dictum eſt, quòd ægra corpora in ſe contineant ſulphur fœtidum & aduſtibile, & non virtualis naturę, ſicut in iſtis, &c. Cùm omnis ars non valeat, niſi præhabita natura, quam ſequatur. Poſſes tamen cum minoribus mineralibus purgare metalla; quibus purgatis tamen adhuc non habent auream & argenteam naturam in ſe: quia digeſtio & decoctio aurea nō fuit in illis, ſicut in alijs, nec ſulphur ita maturum. Et ideo ipſis immaturis ſuccurrendum eſt cum maturis vt maturentur. Igitur non tingunt ſed tinguntur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quia tinctura auri & argẽti proportionabilem naturã habet cum ipsis scilicet immaturis vel imperfectis, quia originem ex Mercurio traxerunt. Ex his manifestè patet quòd minora mineralia tingere non possunt, quia corpora metallica imperfecta, quæ non conueniunt cum auro & argento ex parte Mercurij maturi, tingere non possunt, nec naturam auri vel argẽti infundere. Et ideo non est tingẽdum nisi cum illis quibus inest virtus tingendi. Tinge ergo cum auro & argento, quia aurũ aureum tribuit colorem & naturam. Quare omnia alia despicias, quibus non inest virtualiter seu naturaliter virtus tingẽdi, cùm in ipsis non sit fructus, sed solùm perditio rerum & stridor dentium.

Quomodo aurum curet infirmitates hominum & ægra corpora metallorum.

CAP. XI.

Cùm autem inter vulgares & Philosophos aurum formam teneat, quod in prima sua dispositione manẽs, lepram curet, & plures alias virtutes habeat: hoc autẽ est propter eius completam digestionem, quia excellentia ignis in eo agens, omnes malos humores consumit in corporibus ægris existentibus tàm ex causa calida quàm frigida. Sed hoc argentum facere non potest, quia tantam superfluitatem ignis non habet, nec tantum est digestum & decoctum naturali maturitate. Tamen isto non obstante,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſtante, igneitatem occultè & virtualiter habet, ſed non ita plenè, quia adhuc ignis non facit tales qualitates elementales ſicut in auro. Et ideo argentum in ſua prima diſpoſitione manens non curat lepram ita potenter, niſi priùs per artem digeratur, quouſque habeat gradus ſummos auri in omni maturitate: quare alia ægra corpora metallica minus curant infirmitates, ſecundùm quod magis differunt in imperfectione & maturitate ab eis, & ex defectu ſulphuris infecti, & fœtidi, & vrentis, ex quo, generatione & coagulatione ſua facta ſunt ab initio, & ideo non curant. Cùm ergo aurum tanti vigoris ſit apud vulgares, & hoc in ſua prima diſpoſitione manẽs, quare non mirum, ſicut expertum eſt, ſi aurum in medicinis per artis miniſterium ſequentis naturam redigatur, & eius virtus ſubtilietur per digeſtionem decoctionis, & qualitatum purgationẽ, quòd multas ſeu omnes ægritudines habeat tunc curare. Quod patet per Arnoldũ de Villa noua peritiſſimum medicum, qui dominum Innocentium Papam cum hac medicina ab infirmitate, cæteris medicis incurabilem liberauit. De ſene facit iuuenem, & reuiuiſcere facit, ſeruat ſanitatem, corroborat naturam, & omnem ægritudinem corporis expellit: venenum à corde declinat, arterias humectat, contenta in pulmone diſſoluit, breuiter totum corpus habile reddit. Eſt ita precioſum quòd nullus

habet exſoluere, & ita rarum quod nullibi poteris reperire: ergo,&c. O fœlix ſcientia cum ſciente, qui eam habet, incomparabilem theſaurum poſſidet, in ſalubri conſtellatione natus eſt, & in hoc ſeculo ſuper omnes ditatus, coram Deo & hominibus honoratus: quia nō per vſuram & fraudem vel falſis mercimonijs, & pauperum ſpoliationem, nec per ſubditorum oppreſſionem,ſicut iam potentes Mundi ditantur: ſed per laborem manuum & induſtriam ingenij hic theſaurus acquiritur: ergo beatus. Philoſophi veritatem cognouerunt, ideo eam ſcientiam poſuerunt ſuper naturæ motum, & modum eius imitantes, nunquam aliquis Philoſophus repertus eſt mendacium poſuiſſe, licet obſcurè locuti ſint, & hoc propter eius nobilitatem fecerunt. Aliqui ſcribunt in libris ſuis mendoſis & altercatis. Caue tibi ab odore eius, ne te interficiat. Ecce qualis medicina & contrarietas, quæ cùm ſanare debet,inducit mortem. Non eſt mirum, quòd res intoxicatiuæ ex venenis compoſitis, hæc facere poſſunt. Videte fatui quomodo veſtra opera differunt ab opere naturæ. Quare fatigamini in huiuſmodi rebus altis ad quas venire non poteſtis taliter laborando, niſi miraculoſè eueniat, vt accidit beato Ioanni, qui de virgultis fecit aurum. Dico vobis qualis eſt medicina, tale fit & aurum. Cùm res fœtidas ſeminatis, merdam metetis. Reuertimini ad

viam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

viam veritatis propter vosmetipsos. Consulo vobis studere, dicta sapientum reuoluere, ex quibus veritatem elicite, non casualiter ad opus accedite. Non aduertatis Recipe recipe, hoc & hoc, nescio quid, & fac taliter, nescio qualiter; Instrue me hoc, & ego docebo te illud. Sic deceptus alium decipit, & sic totus Mundus per tales est defraudatus. Cæcus enim si cæco ducatum præbeat, ambo in foueā cadunt. Vbi enim videris, recipe, cogita quòd significet decipe, mutato r in d.

Quæ particularia sunt perficiuntur in hac arte. CAP. XII.

Vniuersaliter omnibus intuētibus ad quos pręsentes deuenerint sermones, declaro. Quia in totius artis serie non sunt nisi duo particularia, quæ particulariter perficiuntur secundùm Philosophos & naturam. Primum particulare, tàm in albo quàm in rubeo existit iñ Mercurio, sine administratione medicinę perfectæ. Quamuis bene corpus cum quo perficitur in se occultè ipsius tincturam continet, veluti natura requirit.

Primum, quod in eo particulariter perficitur ex vtraq; specie rerum est illud. Cùm Mercurius ex prima materia omnium metallorum compositus ex terra nimium alba, sulphurea & aqua clara. Et ideo, albedo terræ transparet limpiditatē aquæ, & est color in eo albissimus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vt docet experientia. Et continet in se sulphur bonum, maturum & mundum, tunc possibile est ex eo particulariter fieri Solem & Lunam. Philosophus: Admisceatur per artificium alijs corporibus metallicis: quia est de natura eorum, & ipsa generata sunt ab eo. Et ideo per artificium fieri potest, vt imitetur naturam digestam in illo, vt cum eis perficiatur. Et sic quibus complectitur metallis fit simile illis, sine aliqua admixtione extranea: Cùm simpliciter natura gaudet suæ naturæ, & non per aliquod extraneum. Sed cum Sole fit Sol: cum Luna Luna: cum Venere Venus, &c. Cùm vnumquodq; mittit in illud vim suam, & etiam quia in se continet suum sulphur bonum & immaturum, quod per artem maturatur. Quare alia metalla coagulata & infecta per sulphur adustibile particulariter sicut ipsum, Sol & Luna fieri non possunt. Prima ratio est: Si enim Mercurium transformarent, & admiscerent cum Sole & Luna, tùnc ipsorum Mercurius haberet in se illud præhabitum sulphur malum. Et si purgaretur, tunc in tantum purgari non posset, quòd reduceretur in Mercurium, sicut ante talem simplicitatem. Nec etiam posset corpus per Mercurium in eo dissolui. Et cùm dissolui non posset, tunc etiam vim seratam in illud mittere non posset, sed naturalis ex vtraq; parte seratis, vnumquodq; in examine ab altero separaretur, cùm in se non haberet naturam

perfectam

perfectam occultè, cum qua propriè per ipsorum solutiones perficere possent. Sed cũ semper ipsis necessarium sit, mediante arte, vt alia corpora perfecta ipsis subuenirent cum sua natura, quæ naturaliter est perfecta. Secundò si insoluta adiungerentur corporibus perfectis, minus aurum & argentum fieri possent, cùm naturaliter per congelationem ex vtraq; parte naturæ earum seratæ sunt, & cùm non est medium aperiens illas naturas, admittendum vnam vim in aliam, tunc coniungi non possunt coniunctione naturali, ita vt redeant in Mercurium, quæ ex vtraque parte per originem duxerunt, & ideo per vehementiam ignis ab inuicem separantur per combustionem naturæ imperfectæ, vt bene cernitur. Ideo cùm coniungere volueris, facias Mercurium per Mercurium, qui dissoluit & aperit naturas separatas, vt simpliciter vnum possit transire in aliud, & perfectum mittere vim in imperfectum, vt secum perficiatur. Et isti sunt labores viæ particularis. Et sic particulariter aurum & argentum fieri possunt. Non quòd Mercurius crudus dissoluit corpora, & reducit ea in primam materiã suam siue naturam: Sed Mercurius corporũ hoc facere nõ potest, & hoc propter cruditatem sui sulphuris, quam in prima sua generatione habuit. Sed Mercurius crudus ex aqua clara ab initio factus, ille crudum semper appetit corrodere, & primo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quod suæ naturæ vicinius est, scilicet aurum & argentum, &c. Sed alter Mercurius ex corporibus cōgelatus hoc facere non potest: quia per congelationem illud crudū sulphur, quod antea fuit in eo, est alteratum in natura, non corrodit sicut primum, nec se ratum aperit. Et ideo vna vis non mittitur in aliam, sed vnum quodq; per se manet. Bene quidem fluctualiter sunt coniuncta, sed naturaliter ex vtraque parte sunt serata. Quare per examen, & asperitatem ignis imperfectum comburitur, perfecto manente: quia vna natura alteri succurrere non potest. Sed cum argento viuo crudo hoc facere potest, scilicet naturas reserare & aperire, vt vnaquæq; res vicina, sit suę naturæ adiuuamen. Ideo si dissoluitur argentum, inueniet argenteam naturam: & si aurum, inueniet auream: si plumbum plumbeam, &c. per ipsorum sulphur congelatur. Vnde Philosophus: Sed non alia corpora quæ suam naturam non participant sicut tu quæris in multis fœtidis rebus & immundis. Et ideo particulariter possibile est ex vtraq; parte ex eo fieri aurum & argētum, & in alijs corporibus non, vt audiuisti.

Nota, duplex est solutio corporum in Mercurium, per Mercurium, & in aquam Mercurialem: Prima solutio requiritur ad particularia: Secunda ad vniuersalia.

Prima solutio corporum in Mercurium non est alia, nisi resolutio: id est, per solam resolutionem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tionem ſeratum aperitur, propter ingreſſum naturæ vnius in aliam, & iſta reſolutio eſt in particularibus.

Secunda ſolutio eſt in aquam Mercurialem, & fit vniuerſaliter. Et illa fit, non per ſolam diſſolutionem ſulphuris immaturi in Mercuriũ, ſed per putrefactionem corporis & ſpiritus in humido. Cùm putrefactio omnium naturarum ad inuicem ligatarum eſt ſolutio & ſeparatio. Et ſic partes ligatæ ab inuicem ſeparantur, & vnaquæq; pars ab alia: & hoc fit per ſeparationem & ſolutionem elementorum, quæ in generatione Mercurij ſunt connexa, ſcilicet aquæ & terræ. Et eædem partes dum purgantur in natura per conuerſionem coniunguntur, & plus ſe diligũt propter eorum mundificationem, quàm antea in natura. Sed hæc ſeparatio fieri nõ poteſt in corporibus niſi per ſpiritum, ſic ars tranſcẽdit naturam in vna via, licet artificialia bene ſubitò fiant, quæ tamen antea naturaliter prolixa fuerunt. Non tamen credas, quòd hæc ſint elementa vulgaria, ſcilicet aqua nubis vel conſimilia. Sed frigidum & ſiccum terra, frigidum & humidum aqua, humidum & calidum aër, calidũ & ſiccum ignis. Et ſic ſunt in naturis elementorum. Tamen nequaquam ars poteſt partes connexas in generatione ita ſeparare, quòd ſimpliciter in elementa quæ fuerunt tranſmutentur, cùm prima natura vnam qualitatem mutauit in aliam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

taliter ars ſeparare bene poteſt, vt humidum à ſicco, frigidum à calido. Sed tamen vna qualitas adhuc de naturali commixtione poſſidet naturam alterius in aliqua parte, & per hæc poſſunt per artem viceuerſa cõiungi, ſicut diuiſa ſunt. Si illud non eſſet, quòd vna qualitas participaret naturam alterius, ſcilicet aqua naturam terræ in frigiditate, aër naturam aquæ in humiditate, & ſic de cæteris. Tunc ſequeretur, quòd naturale opus eſſet totaliter deſtructum, cùm ſimpliciſſima eſſent elementa ſicut antea fuerunt. Ante Mercurij generationem ars deſtruxiſſet naturam à capite incipiẽs, ſcilicet ab auro & argento, vſque ad principium: id eſt, argentum viuum. Et vltrà iſta principia ſimplícium elemẽtorum, ſecundùm quod antea fuerunt, ante Mercurij generationem: ita remotè in arte eſt impoſſibile. Si eſſet poſſibile, tunc ſequeretur, quòd de nouo extra primam materiam Mercurium metallorum, ars componeret elementa, & viceuerſa ars generaret Mercurium ſicut deſtruxit, quod impoſſibile eſt artificialiter fieri. Bene quidem ars deſtruitur à capite vſque ad pedes: id eſt, Mercurium à pede ædificans vſq; ad caput in ſubtiliori forma cum ſubſtantia naturæ, quæ antea fuit, ars concedit. Sic diuidũtur ſpecies rerum cùm in aliam formam quàm antea fuerũt, tranſmutãtur. Vt teſtatur Philoſophus, dicẽs: Sciant artifices Alchemiæ, ſpecies rerum permutari

mutari non posse (quod quidem verum est) nisi in primá materiam transmutentur vel conuertantur: id est, in argentum viuum. Et vltrà hoc non consulit. Secus fieri est impossibile.

LIBER DE ARTE CHIMICA INCERTI Authoris.

DE GENERATIONIBVS Metallorum in Visceribus Terræ. *CAPVT I.*

OMNIVM rectè Philosophantium eadem est opinio atque sententia: cuncta Metalla vapore sulphuris ac argento viuo generari. Quoniam cùm pinguedo terræ calefacta, aquæ substantiam adinuenerit aliquantulum globatam, eandem tum virtute naturali, tum corporum cœlestium radijs atque conatu cœli, secundùm puritatem aut impuritatem vtriusque aurum, argentum, cuprum, stannum, ferrum & plumbũ, corpora illa speciosissima in venis terræ consolidauit.

De natura & arte. *CAP. II.*

Sunt autem duæ in hac Mundi testudine causæ effectrices, natura & ars. Natura quotidie nouas producit res atq; generat; Ars verò

illarum rerum similitudines per cõceptum in se imprimens, naturæ vestigia lineationesque miro modo prosequitur. Ita vt si ingenium hominis in quibusdam aliquãdo non opituletur, ipsam naturam ab operatione sua palam est defecisse. Ars etenim naturam, adiumento naturę nonnunquã corrigit, supplet, & quodammodo (præsertim in hac magnifica mineraliũ rerum diatribe) superare videtur. Quod à priscis illis Philosophis iamdudum in memoriam est consecratum. Duo sunt Philosophorum genera. Quidam naturam duntaxat per se inuestigantes, virtutem ac potentiam quam habent res sublunares, tum ab elementarijs qualitatibus, tum à cœlo & stellis, literarum monimentis tradidere, vt sunt Medici: Et quidam alij, qui animantium naturas, arborum, herbarum, metallorum & lapidum preciosorum descripserunt. Alteri longè quidem splendidiores, non solùm naturam, sed ipsum denique naturæ arcanum, eiusque penitiora adyta, sagacissimè ac argutissimè penetrantes, veriori vocabulo Philosophi nomen sibi vsurparũt. Sed quia natura ex duobus sulphure & Mercurio cuncta producit metalla, nobisque superiora corpora ex eis generata cum inferioribus reliquerit, certum est, diligentes eadem ex tribus suis operationibus conficere, & inferiora corpora ad naturam & perfectionem corporum superiorum deducere posse.

Refellit

Refellit opinionem quorundam in hac arte, & ponitur ars Philosophica verbis paucißimis. CAP. III.

Et quoniam apud plerosque Philosophiæ studiosos concessum est, ipsa metalla sulphure & Mercurio generari, arbitrati sunt nonnulli, sulphur & ☿ cùm sint metallorũ radix & materia, accipi debere, & tantisper decoqui, donec in corpus metallicum essent conglutinata. Isti quidẽ si profundius in naturæ sanctuarium descendissent, ad huiusmodi stolidas opiniones neutiquam deuenissent. Quamuis enim sulphur & ☿ quodámodo metallorum radix ante primam coagulationẽ fuerint, modò tamen non sunt, cùm ad aliam naturam sint deducta: vnde relinquitur, ex ipsis non posse fieri aliquod corpus metallicum. Cùm item ignoretur vinculum, quo Venus & Mercurius in debita proportione coeant. Quare non sunt accipienda ea, sed potius id, quod ex ipsis in ventre terræ est plenè decoctum, & illud quidem purissimum: cuius simile comperies in natura vegetabili. Manifestum est cunctas arbusculas, flores & herbulas, ex aqua & vnione terræ subtilis progigni. Et si arborem aut herbam producere coneris, nõ terram aut aquam capies: sed potius id quod ex ipsis est, veluti surculum aut semen, quæ terræ omnium parentis gremio cõmissa, & suæ naturæ alimento

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

enutrita, luminisque ſolaris vibratione euocata, in ſpeciem arboris & herbæ ad ſuperficiem terræ debito tempore erumpunt. Pari modo ars ea diuina, ſemē è corpore perfectiori docet eximere, quod terrę Philoſophicę per artem præparatæ, immiſſum, & calore temperato in puluerem album aut rubeum iugiter decoctum, inferiora corpora ad naturam ſuperiorum traditur conuertiſſe.

Ponit, quare Philoſophi hanc artem quæſierint, quid eos ad hoc mouerit, & ſoluitur ea quæſtio: Quare ſpiritus in metallis non poßit ſibi ſimile propagare, cùm cuiuslibet rei ſpiritus, ſit generationis author.

CAP. IIII.

Cauſam autem potiſſimam, quare priſci illi Philoſophi hanc ſcientiam indagarint, inſpirationem Dei alacriter aſſerimus. Videntes enim Philoſophi cunctas res vegetabiles, animalesque, tum cæteras res ſuo quodam ſpiritu ſe multiplicare, & ſibi producere, tranſmutationemque fieri in hoc Mundo inferiori per aërem, qui longo tempore ſingulas res corrumpere videretur, naturamq; alterius ſe motibus alterare, ſuborta eſt inter eos hæc quæſtio: Quare, videlicet, ſpiritus in metallis non poſſit ſibi ſimile propagare, cùm ex vno ſurculo multi coaleſcerent, & ex vno granulo innumera

mera penè grana ſeſe multiplicarent. Decretum eſt tandem diuino oraculo, ſpiritum eum craſſiori cohiberi materia, qui ſi ſublimatione quadam ad ignem ſecernatur, ſecretusque in ſua ſede connaturali conſeruetur, tanquam ſeminaria virtus, præter omne falſum, poſſit ſibi ſimile generare. Ex hoc cogitarunt Philoſophi, corporibus inferioribus perfectiſſimi corporis lucem & nitorem inducere, cùm inueniſſent metallica corpora ſolum penes decoctionem aut maiorem aut minorem inter ſe diſcrepare, omniumque metallorum Mercurium fuiſſe primam originem, cum quo metallicum auri Mercurio extrahentes, aurum ad naturam primam reduxerunt. Quæ quidem reductio cùm ſit facilis & poſſibilis, concluſum eſt à Philoſophis, trâſmutationem in metallis facilem & poſſibilem eſſe. Et cùm primigenij illi Philoſophi, aurum ad naturam primam reduxiſſent, influxu cœleſti vſi ſunt, ne rurſus metallum efficeretur, quale prius erat. Deinde naturam eius purificabant immundum à mundo ſeparâtes. Quo facto eam rem, Philoſophorum lapidem tranſmutantem vocitarunt. Propter cuius confectionem diuerſæ operationes à diuerſis Philoſophis ſunt inuentæ, vt compleretur artificio id quod à natura eſſet relictum, cùm natura ipſa ſemper prona ſit ad ſui ipſius perfectionem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Pertractat. Quid sit lapis Philosophorum, & agit primò de eius prima parte,

CAP. V.

Et quoniam Philosophi eam peritiam miris verborum inuolucris, figurarumque vmbraculis adeò obscurè declarassent, dubitatum est à quamplurimis, de Philosophorum lapide. Quid nam sit, & de quibus conficiatur? Quod si aures diligenter arrigere velis: Lapidem in duas secamus partes. Primam eius partem Solem terrenum dicimus, quod mihi tum prisci Philosophi, tum recentiores testimonijs suis liquido astipulantur in Turba. Sine Sole terreno opus Philosophicum nō perficitur. Cùm omnes asserant, nullam tincturam esse veram, sine ęre suo: quia in ipso est sulphur sapientum purissimum, in quo natura sagax continet sementem suam. Et quemadmodum Sol, viuacissimos & penetrantes radios in hunc mundum elementarium diffundit & trāsuerberat: sic Philosophorum lapis, ex auro Solis, vt ita dicam, filio, Philosophica operatione compositus in alia metalla sese conspergit, eaque sibi virtute, colore & pondere æquiparabit in perpetuum. Et quia in auro sunt omnia metalla, aurum meritò ante alia accipimus. Cùm etenim aurum vel argentum errare voluerimus, necessarium est eadem accipere. Ex homine generatur homo, ex arbore arbos, herba herbam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

bam producit, & leo leonem, cùm quælibet res ſecundùm ſuæ naturę contemperamentũ, quam complexionem vocant, ſibi ſimile generet & producat. verius tamen Philoſophi aurum vel argentum non creant: ſed natura operantis ingenio mundificata.

Agit de lapidis parte ſecunda, vbi ſpiritus glorioſiſſimæ virgini D. Mariæ comparatur. CAP. VI.

Secundam lapidis partem Mercuriũ viuum dicimus: Qui cùm ſit viuus & crudus, corpora ipſa ſoluere perhibetur: quia in profundo naturaliter adhæret eis. Hic eſt lapis ſine quo natura nihil operatur. Vnde nobis Philoſophi conſulũt, vt non operemur niſi in Sole & Mercurio, quæ iuncta lapidem Philoſophorũ conſtituũt. Quis ergo Mercurij merita laude proſequi ſufficit, cùm ipſe ſit ſolus qui aurum tenue faciat: & qui tanta polleat poteſtate, vt ipſum Solem ad naturam primam poſſit redigere? quam poteſtatem nulla res in hoc Mundo habere dignoſcitur. De ipſo Mercurio ita dicitur: Eſt in Mercurio quicquid quærunt ſapientes. Mercurius Solem foliatum deſtruit omnem, hunc ſoluit, mollit, animam de corpore tollit. Si ſublimetur aqua vitę tunc generatur. Si quis ergo ex te quæſierit: Quinam ſint lapides? Reſpondebis: Solem & Mercurium eſſe lapides Philoſophicos. Iſti verò lapi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

des ſunt mortui ſuper terram, & nihil operantur, niſi quod induſtria hominis eis adminiſtratur. Auri ſimilitudinem profundā. Cœlum Æthereum fuit omnib. hominibus occluſum, vt omnes homines ad infernas ſedes deſcenderent, & ibi detinerentur perpetuò. Sed Chriſtus Ieſus Ætherei Olympi ianuam aperuit, & iam Plutonia regna patefecit, vt animæ eruerentur, cùm in vtero virgineo Spiritu ſancto cooperante, ineffabili myſterio profundiſſimoq; ſacramento conciperet Maria virgo, id quod erat excellentiſſimum in cœlis & in terra: & tādem nobis progenuit Mundi vniuerſi Saluatorem, qui ſua exuberantiſſima benignitate, omnes peccato deditos ſaluos faciet, ſi ſępe peccator ad eum ſe conuerterit. Manſit autem virgo illæſa, atque illibata: vnde non immeritò glorioſiſſimæ diuę virgini Marię æquiparatur Mercurius. Virgo etenim eſt Mercurius, quia nunquā in ventre terræ aliquod corpus metallicum propagauit, & tamen nobis lapidem generat, ſoluendo cœlum, hoc eſt, aurum, aperit educitque animam: quam diuinitatem intellige; portatq; eam in ventre ſuo aliquantulo tempore, & tandem in corpus mundificatum tempore ſuo tranſmittit. Vnde nobis puer, hoc eſt, lapis naſcitur, cuius ſanguine inferiora corpora tincta in aureum cœlum ſalua reducuntur, & permanet virgo Mercurius ſine labe, qualis antea fuerat vnquam.

Decernit

Decernit quare Philoſophi hanc peritiam occultarint, vbi ponitur laus artis, & inuehitur in Phomaſticem Zoilum. CAP. VII.

Quare autem Philoſophi hanc ſciẽtiam per ſimilitudines recedentes Allegoriasq́ue obſcuras poſteritati, & ſapientiæ filijs commendarint, pręcipuam ponit cauſam Hamul in Seniore. Vt attribuerent eam Deo glorioſo, qui reuelaret eam cui vellet, & prohiberet à quo vellet. Etiam Raſis in librum Luminũ refert. Si enim omnia ſecundùm quod ſe habent enodare velim, nullus vltra prudentię locus eſſet, cùm inſipiẽs ſapienti æquiparetur. Legitur etiam in fine Turbæ: Niſi enim nomina multiplicarentur in arte Philoſophica, pueri ſapientiam noſtram deriderent. Quare illos non magni facimus, qui diuinam eam peritiam cauillantur eſſe adulteram, à qua celeberrimi Philoſophi omnem omnium penè rerum notitiam, tanquam olim à Policleti ſtatua ſtatuarij fabri artis ſuæ furta & fila ſolebant accipere, abſurdiſſimum itidẽ foret ſuſpicari, antiquos illos venerandæ autoritatis Philoſophos, in hac præſertim rerum naturalium diatribe, aliquid falſitatis memoriæ commendaſſe, qui ſummam operam veritati inquirendæ ſemper accommodarunt, licet ad fidei naturæ ſalutiferę ſublimitatem ſummumq́ue diuinæ eſſentiæ faſtigium non aſcenderint. Quis ergo niſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Zoilus hanc ſcientiam non laudet, eamq; ſingulari fauore non proſequatur? A qua cunctæ penè detractorum artes ſunt depromptæ: à qua tot colores arti pictoriæ multum idonei ſumpſerunt exordium. Taceo artem monetariam: taceo eruditam eam medicorum deſtillationem, qua virtus, quam eſſentiam quintam vocant, elici ſolet. Quid de vaſis illis æneis dicam? quibus fulmina & tonatio apud mortales citari ſolent, ſi modò aduerſus Chriſtianæ fidei ſacrilegos hoſtes eis vterentur? Eſt præterea ſcientia lapidis adeò ſublimis atque magnifica, vt in ea tota penè natura totaq; rerum vniuerſitas, tanquam in quodam liquido ſpeculo conſpiciatur. Habet etenim ſe inſtar Mundi minoris, vbi ſunt quatuor elementa & quinta eſſentia, quam cœlum vocant, in quo ſedem poſuit alia quædam nobiliſſima eſſentia, quam Philoſophi quidam omnipotenti Deo (cum pace loquor) ſanctiſſimæ atq; indiuiduæ Trinitati, ſoliti ſunt comparare. Quę nec ſit de natura cœli, nec de naturis elementorum, eamq; nomine peculiari animam mediam naturam vocitarunt. Et quemadmodum Deus mundi faber, vbique adeſt in hoc Mundo maiori: ita hæc eſſentia, quæ Dei appellatione cenſetur, vbique eſt in toto Mundo: id eſt, vitro Philoſophico. Et ſicut omnipotens Deus immenſus eſt & infinitus: ſic ea res quaſi innumera videtur in ſui ſimilis procreatione vſque ad finem

nem extremum Mundi maioris. Tunc enim natura generatiua ab omni re procreatili auferetur. Ex quibus verbis naturæ peritus colligere poteſt, lapidem multas partes tingere poſſe, quibus etiam multæ aliæ difficultates dilui poſſunt. Valeat ergo Ariſtarchus Theologus, qui diuinarum ſe literarum interpretem fateri non erubeſcit, & hanc naturę à Deo conditæ peritiam, qua Deus magnificentius atque ſublimius, poſt Sacras literas huic Mundo contulit nihil, ſuis impudentiſſimis conuitijs non veretur inceſſere. Dic mihi per Deum immortalem, quid eſt iniquius? quàm vt oderint homines quod ignorant. & iam ſi res mereatur odium, quid demum eſt futilius? quid abiectius? quæúe maior eſt deliratio ac vecordia, quàm eam damnare ſcientiam, in qua nihil prorſus olfeceris? qui nec naturam, nec naturæ maieſtatem, nec proprietatem, nec occultas metallorum operationes vnquam didiceris? Crocitat ac blaterat itidem Iureconſultus ac Forenſis ille Rabula Philoſophiæ oſor maximus, qui ex miſerorum lachrymis venalis linguę malleo numiſmata ſibi cudit: qui ſacratiſſimos legum præteriens, per ambages gloſſematum totum Mundum ſuis dolis eſt perſecutus. Sed quid ſannas & Satyras perſequor? Maneant ſalebroſi iſti homines eorumq; pediſſequi in ſua opinione perpetuò, qui nihil ſapiunt quod caſtum, quod iucundum, quod ſe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſtiuum, quód denique ſe ductum ſit à vulgari diſciplina: quiq; nihil inclytum & celebre, ſed quippiam forſan gregarium è nigellis Cadmi filijs ſunt conſecuti. Sed quorſum hæc? Ego hanc lapidis Philoſophorum indaginem mihi familiarem ſelegi, eamque ſæpiùs appello, totius Philoſophiæ occultæ, aut Magiæ (haud quidem ſuperſtitioſæ, ſed naturalis) Mineruã vnicam, atque Margaritam præcipuam. Videtur tamen opinione indoctorum longè degenerare à ſtudio meliori, quod à voluntate diuina decretum eſt & conſtitutum.

Cap. 8. & 9. tractant de prima omnium rerum eſſentia, & diſcutitur hîc: Quid ſit natura, quid anima, media natura, quid anima Mundi. Vbi maximus ille error Philoſophorum, ponentium Mundum eſſe animal, confutatur: & diſſeritur, quòd tantùm ſit anima humana, participatu cuius brutalis anima videatur exiſtere, & quòd Sol ſit oculus Mundi, & cor Cœli.

CAP. VIII.

Libet nunc, candide Lector, aliqua de naturæ ſecretis è penu tum Philoſophico, tum Theologico in medium depromere. Cùm viderim multos è veteribus, tum etiam recentioribus ipſi naturæ indagandæ multum inſudaſſe, quæ toti Academiæ atque paleſtræ Philoſophicę vſui futura, nemo niſi mentis exors, inficias

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

inficias ibit. Sed hîc paulò altiùs repetenda ſunt naturæ cunabula. Non afficiaris ergo tædio, ſi aliquanto fecero digreſſum longiùs quàm huius fortè ſit inſtituti.

Glorioſiſſimus Deus omnium rerum opifex, & inenarrabilis author, ante Mundi exordium nullo indigus, ſed ipſe ſibi ſufficiens atque in profundiſſimo ſuæ diuinitatis ſacrario ſemper permanens, ex vberrima ſua bonitate volens res ab æterno cognitas prodire ineſſe, earundem in principio eſſentiam quandam creauit, crudis, vt ita dixerim, lineamentis, adhuc ineffigiatam, quam Moſes ille, quem Philoſophiæ Philoſophorum fontem ac primarium Antiſtitem appellare libet, modò terram inanem & vacuam, modò abyſſum & aquam: Anaxagoras verò Chaos confuſum. Alij matrem Mundi, fundamentum atque naturæ vultum ritè appellarunt. In cuius gremio cûm omnes res indiſcretæ atque indigeſtæ conſiſterent, neque formis proprijs eſſent conſpicuæ, ſpiritu Dei interueniente hunc Mundum viſibilem, ſecundũ Mundi intelligibilis exemplar & ſimilitudinem graphicè & ad amuſſim Dandalius conditor expreſſit atq; deſcripſit. Hinc cœlum ipſum in ſublimi ſuſpẽſum rutilis ignibus faberrimè decorauit, motumque eius & aſtrorũ ita compoſuit atq; digeſſit, vt per arcã cœli mirabili ratione decurrerent ad efficiendas ſuccedentium ſibi temporum varietates:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vtque res inferiores motu ac lumine suo calefacerent, fouerent, & in essentia conseruarent. Propterea res inferiores superioribus, vt ouũ gallinæ fouendum, vt fœminam viro fœcundandam supposuit. Quibus à primordio seminales quasdam rationes inspersit, vt sese acceptis opportunitatibus perpetua, vt ita dicam, fœcunditate atque prole multiplicarent. Fabrefecit autem Deus hanc Mundi compaginem harmonia quadam, atque musica sibi inuicem proportione cognatam, vt quæ sint in Mundo superiori, in inferiori quoque sint, sed modo terrestri: quæ itidem sint in inferioribus, etiã in superioribus visantur, modo quidem cœlesti & secundùm causam. Ad quod fortè, opinionem Anaxagorę ponentis, quodlibet esse in quolibet, applicare posses. Quare congruum est Deum cuncta moderari & implere quæ creauerit. Nec ideo Deum omnia implere dicimus, vt eum cõtineant, sed vt ipsa potius contineantur ab eo. Nec arbitrandum est, ita Deum esse in omnibus, vt quæque res pro modulo suæ portionis eum possit capere, vtpote maiora maius, minora minus. Sed ita Deus omnia implet, vt non sit aliquid vbi non sit. Et ergo intelligimus eum intra omnia, sed non inclusum: extra omnia, sed nõ exclusum. Ideo interiorem, vt incircumscripta magnitudine sua, omnia concludat. Quare diuus Dionysius ait: Omnes res affirmari posse de Deo,

cùm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cùm ſit author & gubernator. Ediuersò, omnes res negari de eo verius, cùm nihil ſit de his quæ condidit. Quod mihi etiam videtur eſſe gratius & certius, cùm ob variabilem huius Mundi decurſum, tum propter inueſtigabilem altiſſimæ diuinitatis abyſſum. Poſuit etenim Deus maximum interuallum inter ſe & res creatas. Eſt autem DEVS immenſus quidem, & ineffabilis, inexcogitabilis, non intelligibilis, ſupra omnem imaginationem, ſupra omnem cogitatum, ſupra omnem intellectum, ſupra omnem eſſentiam, innominabilis, ſolo ſilentio in corde prædicandus, potentiſſimus, ſapientiſſimus, clementiſſimus, Pater, Verbum, Spiritus ſanctus, altitudo incomprehẽſibilis, Trinitas impartibilis, eſſentia immutabilis. Cuius imago eſt omnis natura, quamuis intentiuus eſt oculus. Qui omnium creaturarum vnitas eſt, & cardo omnis, & vnus, qui eſt omni poteſtate validior, omni excellentia maior, omni laude melior. Quem diuus Plato in ignea ſubſtantia habitare poſuit: Intelligens, videlicet, inenarrabilem Dei in ſe ipſo ſplendorem, & circa ſe ipſum amorem. Quem alij ſpiritum intellectualem aſſeruêre & igneum, non habentem formam, ſed transformantem ſe in quæcunq; voluerit, & coæquantem ſe vniuerſis. Qui ratione multiplici quodammodo creaturis ſuis annectitur. Rurſus ea ſua infinita æternitate ac omnipotentia ex-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

cedens feruido amore, sincera fide, & spe solida, mentibus hominum expiatis insinuari possit; qui sit benedictus per omnes chiliadum chiliades.

Diximus paulò antè Deum esse innominabilem, quem proprio nomine Arithmeticam Martianus Capella salutasse dicit, cùm septingentos decem & septem numeros complicatis in eos digitis Iouem salutabunda depromeret. Sed quid nobilissimus ille numerus sibi velit, eiusque in membra sua respersio, nouit Arithmeticus, non qui artem numerandi mercatoriam, sed proportiones inquirit. Hoc in numero omnes numeros, omnemque proportionem, tum Musicam tum Geometricam deprehẽdimus. Adde aliquid magis arduum: Nomen Dei in his numeris offendi quam exactissimè. Cuius nomen sacrosanctum & in æternum adorabile in hac temporis plenitudine quinque literis adnotatur. Cum tempore naturæ tribus, legis verò quatuor scriberetur. Dicimus præterea Deum habere omne nomen, quippe cùm sint omnia in ipso & ipse in omnibus, vt infrà disputabitur. Et tamen nullum nomen, cùm diuinæ maiestati non possit nomen idoneum attribui. Quantum autem mysterij atq; neruorum numero in se habeat, Pythagoricos bellè calluisse facilè crediderim, qui alium Palladem, alium Dianam, alium Patrem, alium matrem, alium deniq; virilem,

alium

alium fœmineum nominabant, aptaruntque numeralis ſcientię conſultiſſimi Monadem opificij Deo: Diadem aut dualitatem materiæ: formis ipſis Triadem virginem: tum homini eiusq; vitæ Hexadẽ & Heptadem. Enneadem verò omnibus creaturis haud abs re pulcherrimè accommodarũt. Cæterùm, vt ad inſtitutum redeã, audi Dionyſium recitãtem, Deum eſſe in omnibus, vel omnia eſſe in Deo, ſicut numeri ſunt in vnitate, ſicut in centro ſunt omnes recti Lunę circuli. Et ſicut membrorum vires ſunt anima. Quoniã ſicut vnitas omniũ numerorum communis menſura, fons eſt & origo, omnemq; numerum in ſe vnicè coniunctum continens, multitudinis omnis eſt principiũ. Sed omnis multitudinis inſons, ſemper eadem & immutabilis: ſic pari modo res creatæ ſe habent circa creatorem. Et quemadmodũ anima humana indiuidua rectrix extat ſui corporis, & tota toti corpori eiusq; cuiq; parti præſens: ita ſimiliter Deus in hoc Mũdo vbiq; eſt, eumq; implet & moderatur iugiterq; conſeruat, per virtutem quàm reb. creatis quotidie de perenni fonte ſpiritus ſui impluit liberaliter. Vnde ritè per quandam ſimilitudinem animæ naturę Deum aut Dei virtutem, qua omnes res ſuſtinet. Animam mediã naturã, aut animã Mundi appellamus. Non quòd Mũdus ipſe ſit animal, quòd à Chriſtianæ philoſophię veſtibulo, partim in Metaphyſica chriſtiana,

partim in hac lapidis consideratione explodere licet. Sed illam filo orationis tersiori contexere persuadet naturæ sublimatas, hic pedestri sermone incedere placuit. Eamque Mundi animam præcipuè in Sole collocamus. Nihil etenim est in ipso firmamenti circulo, præter animam, quod maiorem Dei similitudinẽ præ se feret, quàm ipsum lumen. Cùm quælibet res tantum sibi, vt ita dixerim, Dei vendicet, quantum capax est luminis. Et cùm nihil sit oculatius Sole, multi ex Platonicis Orpheũ in hoc potissimùm imitati, Solem, Mundi oculum nominarunt. Quoniam in eo tanquam in quodam lucidissimo speculo cuncta viserentur, atque sese ostenderent. Huic Heraclitus cuncta dicit notescere: si Solem è Mundo sustuleris. Quid est nostrum corpusculum, si desit anima? Nulla ibi contrectatur vena pulsatilis, sentiendum nullum inest iudicium. Nullus in eo vitalis halitus, aut vlla spiratio. Quare etiam nonnullis visum est Solem cor cœli nuncupare. Quoniam sicut in corde viuus extat fons sanguinis, cætera humani corporis membra humefaciens & irrigans, motumque vitalem infundens: sic in Sole videtur esse omnium rerum tum inferiorum, tum superiorum vegetatio & cõseruatio: Quoniam vitam & calorem inferioribus quodammodo inspirat lumine suo. Est autem lumẽ actus quidam simplex, cuncta ad se viuifico calore conuertens,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tens, cuncta permeans entia. qualitates eorum virtutesq; ducens per omnia ac tenebras caliginesque dispergens. Quare in medio considet Phœbus aurea coma fulgente, tanquã Rex & Imperator Mundi sceptrum, & gubernaculum tenens: cui omnes cœlestium inesse virtutes, non solùm Iamblichus, sed & multi alij confirmarunt. Et inquit Proclus: Ad Solis aspectum omnes omnium cœlestium vires congregari in vnum atque colligi, quas tandem in hunc Mundum inferiorem per eius ignea spiracula credimus, disseminari. Hoc tibi etiã vel maximo argumento esse potest. Sole ad nos vergente terram herbescere atque pubescere. Abeunte verò deflorere. Sed de naturæ infantia nonnihil commentandi voluptate capior.

De natura. CAP. IX.

Naturam vim quãdam esse rebus infinitam ex similibus similia procreantem asserimus. Generat enim natura, cũctas res auget, alitq;. Quare omnium habet in se nomina rerum. Animal est à natura, lapis, lignum, arbor, & corpora quæ vides, sunt à natura eiusque retinaculo. Natura est ligamentum elementorum virtusq; commiscendi, quæ in qualibet re huius Mundi sublunaris elementorum mixtiones efficit, formamque suæ speciei congruam impressit: per quam ea res à quauis alia re distinguitur atque segregatur. Nec est natura alicuius coloris, omnium tamen colorum par-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ticeps & effectrix: nullius etiam ponderis aut qualitatis, omnium denique qualitatum rerumque fœcunda genitrix. Quid ergo est natura? Deus est natura, & natura Deus. Sic intellige: Ex Deo oritur aliquid proximum ei. Est ergo natura ignis quidem inuisibilis, à quo Zoroaster cuncta esse genita docuit: cui Heraclitus Ephesius astipulari videtur. Nónne spiritus Domini, qui est amor igneus, quum ferebatur super aquas, edidit eisdem igneum quendam vigorem, quum nihil sine calore generari possit? Inspirauit Deus rebus creatis, quum diceretur in Mundi genitura: Crescite & multiplicamini, quãdam germinationem, hoc est, viriditatem, qua sese cunctæ res multiplicarẽt. Vnde quidam profundiùs speculãtes, omnes res dicebant esse virides, quum esse viride crescere dicatur, ac coalescere, eamque viriditatem Naturam vocitabant. Sed Aristoteles inquit: Ignorato motu ignorari naturam, quum modò sit volatilis & in continuo motu generationis, augmentationis, alterationisque, quę tandem in extrema Mundi calce stabilis erit, atque fixa. Quoniam tunc eam generandi virtutem potentiamque Deus à rebus auferet, & in reconditissimo suæ omnipotentiæ thesauro vbi ab æterno erat, collocabit. Hanc ergo generandi virtutem rerumque conseruationem Animam Mũdi vocare libuit: non quòd Mundus sit animal, vt Platonicæ rationes, & etiam

astro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

aſtrologorum Arabum, Ægyptiorum, Chaldæorumq́; teſtimonia comprobare videntur. Poſuerunt etenim Philoſophi Mundũ eſſe animal cœlosq́; ac ſtellas eſſe animalia, & animas rerum eſſe intelligentes, mentem participantes diuinã. Inſuper cuilibet rei Deum aut animam quãdam præeſſe, omniaq́; plena diis eſſe Democritus & Orpheus & multi Pythagoreorum ſunt opinati: quibus ſtatuerunt diuinos honores, precesq́; & ſacrificia dedicarunt eiſdem, & diuerſo cultu venerabãtur. Prȩterea omnes eiuſmodi animas reducebant ad vnam animam Mundi. Similiter deos omnes ad vnũ referebant Iouem. Hoc Ariſtoteles Ariſtotelicuſque Theophraſtus: hoc Auicenna, Algazeles: hoc Stoici, omnesque Peripatetici confitentur, ac ſummo opere comprobare ſunt conati. Hinc omnem gentilitatis errorem: hinc Poëtarum figmenta: diabolica ſacrificia, & immolationes ſacrilegas emanaſſe non ambigo: hinc Ægyptia tellus animalia quædam, & alia monſtrifica portenta in Larariis ſuis coluit & adorauit. Qui ergo Ethnicorum Philoſophiã vanam eſſe non dixerit? quæ hoc vulgatiſſimo errore alijſque multis eſt miſerrimè labefactata. Vbi mihi viſi ſunt Philoſophi Pelidib. puelliſque ſimul limi puteum magnum perforatis vrnulis haurire ſatagentibus.

Eos tamen venia dignos iudicare poſſumus, quum ipſis nondum illuxerit vera lux,

Iesus Christus Saluator noster. Quare Christiani Philosophi, cuius authoritas est grauior iudiciumque certius, interest, quæcunque ad fidei naturæ sacramentum facere vidētur, tanquam ab iniustis hæredibus possessa, ad Catholicæ ecclesiæ septum deducere, Virgiliano more. Qui aurum se colligere dicebat ex stercore Enniano. Apicularum item more, dum suauiores Hynerti intrehible flores generandi mellis gratia exuxerint. Quis non intempestiuam Pici Mirandulani necem lachrymis non madefaceret? quem nostris seculis Parcæ sorores singulariter inuiderunt. Qui si vitæ munere aliquandiu functus esset, lacerá eam Philosophiam atq; mendicantem, expunctis erroribus, nouo candore cōcinnasset. Legitimam tamen Philosophiam quisq; summa laude decantet: cuius natura aut mūdus est fundamentum, quæ mores & virtutē homini præscribit.

Quæ tibi lactantes primæ lanuginis annos
Corrigit, & vitæ lineamenta tuæ.

Quæ naturæ interpretationē & abstrusissimarum ab oculis rerum inuestigationem sibi vendicat. Dignissima quidē cui diuinarum & humanarum rerū disceptatio deferatur. Per eam Mundi penetralia terrasque tractusq; maris, cœlumque profundum, quantum possumus diuina gratia, & naturali lumine perquirimus. Ipsa decernit cœlum astrorumque innumerabilem multitudinem: tum auricomi Solis i-

ter triuiæque labores. Hæc vias ſyderum radio deſcribit.

Hæc docet Æoleos folles ventiꝗ́ ſuſurros.
Hippotades ſceptro quos domat ille ſuo.
Cur titubet terræ moles, quid Iridis arcum
Efficiat, canasꝗ́ niues, rigidamꝗ́ pruinam.
Quid generet rorem, fulgur quid concaua nubis.
Vellera quid terræ gibbos fulmenꝗ́ triſulcum.

Quid glomeret imbres, vitrea quid grando: Quæ ſint auri, quæ ſemina ferri. Vnde ſæua tonatio. Vnde aquarum perennium fontes ſibi ſumant initia, & cætera id genus. Eam Philoſophiam perdiſcant teneri iuuenes lactantibus annis, fabulasque aniles Philoſophorum vbique deuitent, ponentium Mundum eſſe animal, ipſumque innumeris conſtare animalibus, eisque diuinis. Quid futilius? quid ineptius? Quid etenim eſt dicere: Solem animatũ, aut alia corpora cœleſtia eſſe animata, mentemque participantia diuinam, quàm labi ad malam hæreſim & abominabilem idololatriæ perfidiam? Neque concedendum eſt (diuo Auguſtino teſte) globos illos ſydereos, quibuſdam propriis animis viuere, eisque intellectualibus atque beatis. Ego certè ſcio, tantùm animam humanã lucem eſſe diuinam ad imaginem verbi cauſæ cauſarum primi exemplaris creatam, ſubſtantia ſigilloque Dei figuratam: cuius character eſt verbum æternum, participatu cuius animam eam brutalem è na-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

turæ gremio depróptam, subsistere credimus tenuem animæ rationalis similitudinem modicumq; vestigium præ se ferentem: quemadmodum viuę vocis Echo imago est & simulachrum. Sed de anima vegetali cæteri riderint. Admittunt Theologi Doctores intelligentias orbium motrices, non quòd ipsos orbes informent, aut sensibiles, iuxta D. Hieronymi sententiam, intellectualésue reddant, sed vt assistant eos mouendo. Licet & ij orbes possent esse diuina voluntate iubente propria ratione volubiles. Voluit tamen omnipotens Deus ex ineffabili bonitate sua huic mũdanæ fabricæ secundas causas præesse, vt quicunque se ipso moueat, dant etiam cæteris mouendi potentiam. Vnde etiam animabus humanis angelos in custodiam deputauit: licet & ipse primariè eas custodiret. Non est tamen arbitrandum huiusmodi intelligentias ex necessitate voluendis sphæris accommodatas, quasi non possent proprio rotatu versatiles. Cùm quidã solliciti homines ex ære, aut orichalco machinam eam cœlestem consimiliter effingant in meditullio terram stabilientes. Deinde consequenter cætera elementa tum orbes syderum & cœlorum rotulis quibusdam affigunt, quibus planetarum motum, & cœli faciem ad amussim conantur exprimere. Sunt alij scrupulosi homines, qui machinas horarias tum molas quasdam molendinarias perpetuò versatiles

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

les fabricare nituntur. Quòd si homo potest diuinam rationem æmulari, quis non existimaret globos istos sydereos propria virtute non posse rotari? Sed quid de vana Astrologia dicam, quam Picus noster in omni genere disciplinæ famigeratus superioribus diebus validis rationibus eneruauit? Dic mihi, quid omnia in cœlum refers Astrologe? quid de naturis astrorum, & signorum, & motibus planetarum comminisceris? Qui nullo pacto nec minimæ cuiusdam rei terrenæ vires & proprietatem augurari queas? Quid sydera & stellas metuas, aut potiùs mentiris? qui ne terreum aliquod corpusculum mensione complectereris. Quid magis ridiculum? quid est absurdius, quàm in cœlo nono, aut decimo, tales figurationes, ac linearum imagines, aut figuras cœli octaui ex multiuaga stellarum applicatione sorte deprehendere? Quid virtutis habere credis huiusmodi imagines imaginatas? Quid triplicitates? Quid syderum eorum aspectus? & cætera id genus folia inania veritatis aut virtutis præ se ferant? licet huiusmodi motus & naturæ stellarum variæque rerum inter se adaptationes viderentur habere aliquid significationis: mihi tamen ita persuasi, hominem non posse ea probè dignoscere, nisi miraculo quodam sibi cœlitùs ostendatur. Hinc diuus Hieronymus Astrologos & Genethliacos ita deridet: Hi sunt qui eleuant se

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

aduersus scientiam Dei,& omne quod geritur in seculo,fictam sibi scientiam pollicentes: referũt ad ortus stellarum & occubitus. Hi sunt qui vulgò appellantur Mathematici, & ex astrorum cursu lapsusq; syderum, res humanas regi arbitrantur; & cùm salutem alijs promittebant, sua ignorabant supplicia. Ego quum adhuc essem in Agrippa ciuitate, de Astrologis ita luserim: illis quidem Astrologis, meo iudicio, solet accidere, quod Thaleti Milesio olim vsu venit: qui quum è domo spectãdorum syderum gratia exiret, in subiectã foueam cecidisse fertur. Qui quum rem ridiculã cuidam aniculæ faceret, ab ea derisus in ædes cum ludibrio est reuersus. Quare Christiane homo, cuiusmodi stolidos Astrologię cornicationes, eiusque filias Geomantiam, Hydromantiam, Pyromantiam, Necromãtiam, Haruspicinam, & multa id genus alia deliramenta cum gregarijs æmulis vltra montes Caspios in æternum exilium relega. Et gloriam omnipotentis Dei Domini tui noli creaturis suis attribuere. Videamus nunc quam naturam Philosophi petierint.

Quid Philosophi, & qualem naturam desiderauerint, vbi spiritus æthereus animæ currus perhibetur. CAP. X.

Quem Philosophi lapidem quærunt, est spiritus inuisibilis & impalpabilis, est tinctura &

spiritus

ſpiritus tingens. Quem alter quidem ſpiritus viſibilis atque palpabilis in penitiſſimis viſceribus abdidit. Ita pariter Philoſophi eundem ſpiritum ſub ænigmatum velamine inexplicitum nobis reliquerunt. Lapis ille eſt, quintum à quatuor ſegregatum. Eſt ligamentũ elementorum, medium atq; vinculum, quod elementa auri fecit eſſe concordia, & quod ſulphur & Mercurius in aluo terræ in corpus metallicum conglutinauit. Et quia tale ligamentum, quod eſt in terra, quum ſit inuiſibile, haberi non poſſit, quæſiuerunt ipſum Philoſophi in corpore perfectiori. Petunt ergo Philoſophi naturam eam generatiuam, quæ metalla generare poterit, vt eam mundificent, & in tinctura reddant potentiorem cẽties millies, magis quàm priùs in natura firma fuerit. Eamque viuum ignem, viuum aut ignem naturæ, aut animá mediam naturam vocabulo ſecretiori appellare conſueuerunt. Et quemadmodum Medici hominem in corpus, ſpiritum & animam diſcriminant, pari modo Philoſophi lapidem ſuum in eas partes ſunt partiti. Modò ſpiritus eſt vita animæ, anima vita eſt ſpiritus. Rurſus illa duo vita ſunt corporis. Etiam ſpiritus nodus eſt animæ & corporis, & tanquam æthereus animæ currus vehiculumque, quod virtutem animæ per totum corpus diſſeminet. Poteris etiam intelligere, cûm Philoſophi aſſerunt, lapidem ex corpore, ſpiritu & anima conſtitui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

quatuor elementa corporis. Aqua etenim est ſpiritus: itidem aër: ignis medius, vt ita dicam, eſt ſpiritus: terram non ſpiritum, ſed corpus dicimus, quoniam aliorum elementorum retinaculum eſt, materia atque ſedes.

Docet ſolutionem eſſe neceſſariam, per quam ſpiritus generatiuus è corpore ducitur.

CAP. XI.

Tale autem ligamentum non poteſt facilè haberi, propter fortiſſimam ipſius auri compactionem, niſi per ſolutionem, quæ huius nobilis ſcientiæ fundamentum eſt, & principium, in qua conſiſtit totius naturę arcanum. Ipſa eſt huius rei theſaurus: ipſa eſt quæ erigit pauperem de ſtercore, & comparat eum regibus & principibus. Vnde quærunt Philoſophi, quare ſoluantur corpora, hoc eſt, aurum vel argentum. Reſpondent ipſi, vt ſeparetur purum ab impuro. Ad hoc enim ſoluitur corpus, vt terra ipſa in profundo poſſit mundificari. Quod natura non potuit, quia ſimpliciter operatur. Et in ea mundificatione deletur impedimentum tincturę, ita vt innumerè poſſit ſibi ſimile propagare. Quòd ſi fieri debeat ea ſui ſimilis propagatio per ſpiritum, quum omnis ſpiritus ſit generationis author, & craſſiori cohibeatur materia, neceſſariam ſolutionem dicimus, per quam aurum viuum, & (vt ita dicam) ſpirituale efficiatur, & in primam naturam, hoc eſt, in ſpiritum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ſpiritum aquæ & vaporem terræ reducatur, vt tandem habeatur ſulphur, & ☿ apud nos, è quibus in ventre terræ ſunt metalla generata. Perfecta autem ſolutio eſt, quum ſpiritum & animam auri ſeparaueris. Sed quoniam aurum apud Philoſophos corpus eſt temperatiſſimum, æquales habens partes calidi, frigidi, humidi, & ſicci. Ideo ipſum difficiliùs propter parem elementorum concordiam atque proportionem, corrumpi poteſt, atq; diſſolui. Oportet ergo fieri diſcordiam in elementis per contraria elementa, & hæc diſcordia facit corporis ſolutionem & mortificationem: qua facta fit naturę mundificatio, quæ tamẽ non poteſt fieri ſine Philoſophica elementorum ſeparatione. Elementa verò corporis ſeparari debent, ita vt natura generatiua maneat in flore & germine. Quòd ſi quis eum florem combuſſerit, atque elementa ab inuicem ſeparauerit, ſperma generatiuum perderetur, nec ea poſſet aliqua creatura ampliùs coniungere, vt generent. Hæc eſt veriſſima Philoſophorum conſideratio: ſi quis ſecus ex propria phantaſia conſideraret, ſtultus quidẽ eſt naturalis: quia contra naturam falsò ſyllogizat.

De occultatis in arte diſputat, & de triplici ſeparatione. CAP. XII.

Sunt autem tres ſolutiones filiæ ſapientiæ in opere Philoſophico. Prima eſt crudi cor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

poris: ſecunda terræ Philoſophicæ: tertiam in augmentatione ponimus. Sunt item in ſolutione hæc tria abdita, pondus, menſura temporis & ignis. Quare ſi pondus Mercurij & auri, menſuramque temporis quamdiu fiat ſolutio, atque ignem temperatum cognoueris, ſolutionem habes: quę fieri debet in furnello ſecreto, & vitris paulò maioribus. Vnde inquirendi ſunt diuerſi ignes, & tam variæ partes in vitris ponendæ, vt tandem diuina gratia dotatus eam offenderes. Oportet etiã in hoc præclaro opere dies, mẽſes & annos Philoſophorum dignoſcere. Aſſerunt Philoſophi te in tribus diebus naturalibus facere periculum, ſi bene operatus ſis. Quòd ſi ingenio viuaciori fueris, inquiunt, te in 24. horis cognoſcere. Ipſi in Philoſophia duas noctes & tres dies ſtatuerunt. Obſecra Deum Opt. Max. vt diem vltimum rubeum videre dignus ſis. Ponunt ſimiliter Philoſophi tres Philoſophiæ claues, ſolutionem, coniunctionem, atque fixionem. Aut ſi profundè intellexeris, tres ſeparationes. Primò fit ſeparatio animæ à corpore per ſpiritum. Secundò crimina ipſa, quæ ſeſe in ſolutione oſtenderint, ab anima & ſpiritu ſecernuntur. Poſtremò ſpiritus ab anima ſeparabitur: & hoc in naturæ fixione contingit: vt infrà & hîc tibi tanta ſecreta dixerim, quòd non credi poſſit. Ego duas claues in toto Philoſophiæ ambitu fideliter aſſero. Altera quidem quæ

corpus

corpus aperit in varias claues poteſt diſtribui. Quæcunque enim res aurum ſoluerit, atque in ſpiritum reduxerit, clauis dicitur: quamuis vna duntaxat inter alias ſit clauis potentiſſima & naturalis, vt 8. cap. ſcripſi. Et talis res dicitur lapis. Altera clauis quæ claudit, & ſpiritum tingentem retinet, & coagulat, terram ſolam dicimus, quam cuncti Philoſophi Principem lapidem vocitarũt. Sed de capite corui dicimus alacriter omnes à principio Mundi Philoſophos tam modicum habuiſſe, quòd vix credi poſſit. Miſelli tamen Philoſophaſtri eam nigredinem, quæ ex ſuperfluitate Mercurij & corporis in ſuperficie apparet, caput corui ſunt arbitrati.

Agit de praxi lapidis, de eius prima ſolutione, atq; ſeparatione, vbi arcanum illud naturæ alioqui abſtruſiſſimum ſapientiæ filio in aprico ponitur, in quo Lucifer è cœlo labitur.

CAP. XIII.

Tempus eſt nunc, fili, ſapientię calamum ad praxim conuertere, vbi quemq; Philoſophiæ deditum imprimis monitum velim, omnia genera ſalium, aluminum, & aliarum multarum & peregrinarum rerum vana eſſe, nec aliquid momenti aut efficaciæ præ ſe ferre. Similiter cunctas vulgares ſolutiones, ſublimationesq; communes, eſſe labores adulteros, & nihil ad veram & naturalem Philoſophorum ſciẽtiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

pertinere. Quare eos homines circũforaneos effugiendos censeo, qui totum fermè Mũdum suis dealbationib. aut rubefactionibus deceperunt, in quibus nulla Philosophiæ vena calet, quiq; potiùs Pseudophilosophi sunt iudicãdi, cùm apud Philosophos nihil veritate sit antiquius: nihil turpius falsitate atq; deceptione. Quò fit, vt pauciores sint Philosophi, quàm forsan credidisti. Nunc in praxim descendamus, quam in duo partiemur opera. In primò erit mentio de solutione prima, & separatione distillationeq;. In secundo agemus de coniunctione & fixione, vbi de augmentatione secretissima habebitur consideratio, quam in nullo libro Mũdi inuenies. Sed hîc in vniuersali gradus operis lubet interferre. Primò etenim cõponimus, compositum putrefacimus, putrefactum soluimus, solutum diuidimus, diuisum mundamus, mundatum vnimus, & sic completur opus. De his verò particulatim nostra laborabit oratio. Arbitrantur autem Philosophi, in lapidib. praxi minus quàm 12. partem ☿ accipi debere. Etiam apud eos corporis soluti periculum est, si per pellem eius fieret cõpressio. Putabant itidẽ nonnulli è recentioribus, solutionem posse fieri tẽpore breuiori, si priùs solius auri per molã quandã, aut mortario fieret diuturna contusio, aut cõtritio. Depuretur ergo primò ♀ cum sale cõmuni parato, aut alia quauis re idonea, vt eius subtilissima substãtia haberi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

haberi possit. Huius aquæ purificatæ aliquot partes perbellè commisceátur cum vna parte Solis purissimi in folia, aut tenues bracteolas ducti, & ponantur in ampulla vitrea longiori, panniculis atq; crucis signaculo obstipata, & operiatur vitrum cineribus, ad aquæ superficiem, deturq; ignis leuissimus, ne aqua ascendere videatur, sed viua apud aurum remaneat, & seruetur quasi in trutina. Is calor æquilibris, quoad in aqua Mercurij super exudet terra quædam vaporosa & subtilis, quæ in colore mirabili solet cognosci quando sit extrahenda. Fulget autem sulphur ipsum iridis instar, per aquas, non tamen secundùm omnes colores, quemadmodum iris in hoc Mundo maiori. Stat ipse iridis arcus medius in pura, liquida & fluente aqua, & medius super terram. Hinc tota sulphuris proprietas, eiusque naturalis similitudo per iridé exprimitur: nec conspicitur in cœlo iris, nisi Sole fulgente: quam etiam pluuia solet succedere. Venientibus autem nebulis, aut nubibus opacis, Sol ipse, similiter arcus iridis occultatur. Iridem Physicis sic explicare placuit, quando imago Solis humidam & cauam nubem, densamque, instar speculi colorat, & medietatem orbis eius intersecat, quod ad hanc diuinam & mirabilem peritiam nostram propiùs accedit. Non est tamen opinandum sulphur ipsum nigrescere cùm ipsum extraxeris, vt nōnulli putauerunt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Extracta tandem Venere, aquam in qua est anima Solis, aut Mercurij auri metallicus distillabis calore lẽto, vt inter guttam & guttam 60. momenta recenseri possint. Et vocatur aqua illa destillata, aqua nostra viua, quæ viuificat omnia corpora, & est ex duabus naturis composita: intellige spiritum, animam fermentum, quoniam spiritus animæ sedes est, eiusque retinaculum, vocaturq; hęc aqua nominib. multis, acetum acerrimum, luna, fœmina, sperma vel menstruum fœmineum, cœlum, Mercurius, capilli rubei hominis: hoc est, spiritus Solis: id est, auri: sulphur verò dicitur corpus, Sol masculus, sperma masculeum, terra & Mercurius. Sunt autem hæ destillationes necessariæ, per quas depuratur Mercurius ab omni feculentia terrestri, & cadit Lucifer: hoc est, immunditia & terra maledicta è cœlo aureo. & hîc fit separatio criminis ab anima, vt in c. 12. disputaui. Audi similitudinẽ arduam: Cœlum, hoc est, aurum fuit in primordio purum, sed quum solutum esset, ostendit corruptionem. Ergo primum malum in cœlo fuit, cûm adhuc corruptio aut Lucifer esset, quo lapso, cœlum est mundificatum. Ita vt nullus angelus iam è cœlo aureo labi possit. Quòd si Lucifer in se animam mediam naturam aut Deum habuisset, nullo pacto ad inferos detrusus esset.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

De praxis parte secunda disputat, vbi de igne & coloribus secretior habetur disputatio: & soluuntur hæ quæstiones: An cœlum descendere debeat ad terram, vel terra ascendere ad cœlum: Vtrum spiritus ire debeat cum anima in cœlum: vel, an ambo manere debeant infra cœlum: vbi spiritus angelo comparatur, qui cum anima humana in corpus videtur descendere.

CAP. XIIII.

Restat nunc pars altera Philosophicæ praxeos, longè quidem difficilior, lōgè sublimior. In qua omnes ingenij neruos, omnia denique mentis curricula multorum Philosophorum elanguisse legimus. Difficilius etenim hominem faceres reuiuiscere, quàm mortem appetere. Hic Dei petitur opus: Maximum quidem mysterium est errare animas, atque corpus inanime in statuam viuentem confingere. Putasne esse viuacis ingenij animam ad spiritū, tum spiritum ad animam, rursus illa duo ad corpus reducere? In hoc nostro corpore scire conuenit, quātum spiritus, quantum anima, & quantum sit corporis. Porrò quantum animæ mediæ naturæ sit in spiritu, & quantum in corpore, vt hac quasi duas naturas sibi congeneas atque cognatas in debita proportione coniungas. Coniungere ergo debemus duas aquas, sulphur auri ac eius Mercurij animam & corpus, Solem & Lunam, masculum & fœminam,

Q

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

duo ſpermata, cœlum & terram, & duo vt ita dicam, argenta viua; & ex iſtis argentis viuis fit viuus Mercurius, ex quo ſolo dicunt Philoſophi, lapidem ſuum conſtitui, quod miſelli homines de Mercurio crudo ſunt hallucinati. Is verò Mercurius eſt omnia metalla, maſculus & fœmina, & mõſtrum Hermaphroditum in ipſo anima, & corporis matrimonio: quam ego ſolutionem & Philoſophorum putrefa-ctionem voco. Terra auri ſuo proprio ſpiritu ſoluitur, quod in his proportionibus deprehẽdes. Corpus debet ſolui in medio aëre ſubtiliſſimo: corpus item, propria caliditate & humiditate ſoluitur: vbi anima media natura in calore nigredinis vbique in toto vitro principatum tenet, quam naturæ nigredinem caput corui, aut Solem nigrum priſci Philoſophi nominabant. Vnde quidam hanc propoſitionem afferebat in medium: Tres circulos circuitu, vidi tres Soles in firmamento habentes tres facies, Solem nigrum videlicet, Solem album & rubrum. Vocabatur etiam ea nigredo omniũ rerum nigrarum nominibus, poſtquam cũcti Mundi colores, qui ingenio concipi poſſunt, ſolent apparere, qui tandem ad albedinem veram tãquam ad centrum & cardinem referuntur. In albo ſunt omnes colores, & ex ipſo cæteri, vt ita dixerim, colorari videntur. Album & nigrum ſunt ipſa natura colores, & quidem extremi: ex quorum multiplici ad ſe inuicem

commix-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

commixtione proportioneque medij, quos dicunt colores, suboriri credimus. Opinamur etiam ex albi & nigri confusione quandã conflari rubedinem. Eam verò albedinem appellamus lapidem album, Solem album, Lunam plenam, lunamque calcinatam, argentum album, terram albam fructuosam; mũdificatam & calcinatã, calcem albam, & sal metallorum, corpusq; calcinatum, & alijs plerisque nominibus nuncupamus. Dicitur insuper terra viua & sulphur viuum albumque, quãdo anima introducta est, in corpus, & impedimẽtum est remotum. Hîc quæstionem hanc soluimus, vtrum terra debeat esse aërea aut ignea. Vtrumque simul dicimus. Quòd si solum ignea existeret, combureretur in cinerem mortuorum. Si verò solum aërea, volatilis effecta in tingendis metallis euanesceret. Sed de igne quo fit terræ solutio, quid memorem? Vide calorem in terræ visceribus, quẽ sola natura ministrat: vbi quasi nullum videris deprehendere, qui tum à calore Solis instigatus in montibus metalliferis ascendendo & descendendo multis cubitis vbique aquam spissiorem coagulet, & vnà cum pinguedine terræ in vnum corpus associet. Sed cùm natura vix nonnunquam in quingentis annis suas operationes efficiat, & nobis non sit tributa tanta vitæ vsura, nec vltra elephãtum, aut ad annum, quem aiunt, Platonis, detur viuere. Philosophus igni gradum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

maiorem attribuit, quo naturam ducem tempore breuiori æmuletur. Propterea eum singulari ingenij beatitate pollere iure dixeris, qui tibi ignem naturæ congruum possit ostendere. Ignem suum naturalem Philosophi balneum, aut Solem suum, aut fumum equinum vocant: quem alij aut ligno, aut alia quauis materia, nos verò carbonibus furnello præsertim ad hoc aptato conficimus. Solet præterea lapis in triplici vase fictili componi, quo lentior igniculus haberi possit, calori inquam gallinæ, dum excubat oua, quamsimillimus. Et eo calore draco, hoc est terra auri, se ipsum mortificat, quando elementa & spiritus de se dat. E diuersò seipsum viuificat, quando spiritus rursum ad se acceperit. Quare comparatur Iesu Christo qui se ipsum morti pro nobis obtulit volũtariè, & sese postea per resurrectionis gloriam propria virtute vita restituit ampliùs nõ interiturus. Dicimus hoc etiam in locó, draconem de se expuere omnem obscuritatem, & venenum, & postea imbibere & dealbari. Et quoniam supra cœlum cum terra debere coniungi diximus, oritur hæc quæstio: An cœlum descendere debeat ad terram, vel terra ascendere debeat ad cœlum. Certum est terram nõ posse ascendere, nisi priùs cœlum descenderit: terra autem in cœlum sublimari dicitur, quando spiritu proprio soluta tandem cum eo vna res efficitur. Hac similitudine tibi satisfaciam:

Filius

Filius Dei delapſus in virginem, ibique caro figuratus homo naſcitur, qui cum nobis propter noſtram ſalutem veritatis viam demonſtraſſet, pro nobis paſſus & mortuus, poſt reſurrectionem in cœlos remeat. Vbi terra, hoc eſt humanitas exaltata eſt, ſuper omnes circulos Mundi, & in cœlo intellectuali ſanctiſſimæ Trinitatis eſt collocata. Pariformiter cùm ego morior, anima adiuta gratia & meritis Chriſti ad fontem vitalem remeat, vnde deſcenderit. Corpus in terram reuertitur, quod tādem depuratum in extremo Mundi iudicio, anima è cœlo labens, ſecum perducit ad gloriam. Cæterùm quia congruum eſt animam ad cœlum aſcendere, aliud quoddam dubium ſeſe ingerit. An ſpiritus videlicet, cùm anima tranſire debeat ad cœlum, vel an ambo manere debeant infra cœlum? Diximus ſpiritum eſſe animæ retinaculum in iſto Mundo, ſed cùm lapis ad albedinē fixam peruenerit, erit alius Mundus priore longè excellentior, vbi ſpiritus manebit in medio, Anima in cœlo, & Corpus in fundo: intellige terram eſſe cœlum animæ. E diuerſò, animam eſſe cœlum corporis. Et quia ſpiritus animam in ſolutione labefecerit, ambo faciunt pœnitētiam, & purgatur anima per ſpiritum & ſimiliter corpus. Anima defecata ſolum in cœlū conſcendit, & abit ſpiritus cum ſuis criminibus. Quòd ſi is ſpiritus apud animam & corpus manſerit, perpetua ibidem eſſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

corruptio, nec fieret elementorum recta concordia atque parilitas. Hunc ſpiritum angelo cõgruè in quibuſdam æquiparare poteris, qui cum anima humana (quando in pũctum cordis medium & exinde per vniuerſas corpuſculi partes infunditur) ſolet deſcendere. Fingimus item corpus, ſpiritum & animam, loqui per modum dialogi: dicẽte ſpiritu ad animam: Ego ducam te ad æternam mortem, ad inferos, & ad domum tenebroſam. Cui anima: Anime mi ſpiritus. Quare ad eum ſinum non reducis, à quo me adulando exceperis? credebam te mihi deuinctum neceſſitudine. Ego quidem ſum amica tua, ducamque te ad æternam gloriam. Sed putat corpus quod viuificando glorioſum efficit. Cui ſpiritus: Faciam certè, ſed miſer ego abire cogor, cùm te ſuper omnes lapides precioſos conſtituero beatámque fecero. Quare te obſecro, cùm ad regni ſolium deueneris, mei aliquando memor exiſtes. Cui corpus tandem gratias egit innumeras, quòd eſſentiam ſibi dederit excellentiſſimam, per quam Deum tanquam in ſpeculo eſt intuitum, promiſitque recordaturum, primasque ei partes in regni ſolio congratulatur.

Explicat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Explicat hanc propositionem: In vmbra Solis est calor Lunæ, & in calore Lunæ est frigus Solis: similiter quo pacto cognoscitur in Luna quando Sol fulgere debeat. Quid est vmbra Solis & Lunæ? Et quod necessarium est Solem & Lunam, similiter cœlum & terram coniungi, & de Aurora citrina meminit.

CAP. XV.

Diximus capite præcedenti, Solem & Lunam debere coniungi. credimus te sapere: quid Sol, quid denique sit ipsa Phœbe. Cinthia: id est, Luna, Phœbum Solem aperit. Phœbus sororem: id est, Lunam suam claudit atq; coagulat. In ipso Solis & Lunæ coniugio hanc propositionem intellige: In vmbra Solis est calor Lunæ. Et in calore Lunæ est frigus Solis. Enimuerò quando humiditas Lunæ calorem & lumen à Sole acceperit, Sol in Lunã intrare dicitur, quo intrante incremẽtum Luna suscipit atq; calescere incipit. Sol verò frigescere & humescere: quoniam aquam ad se acceperit, & calorem siccitatemq; perdiderit, ex quo luminis exors obtenebrescit. Cùm autem Luna in Solem ierit, Sol ipse reuiuiscere incipit, atque fulgescere: quia lux ei redditur, & Luna splendore viduata gracilescit & inumbratur. Vnde Solis vmbra frigiditatem & humorem Lunæ, vmbrã verò Lunę diem assero. Deme ergo vmbram à Sole, & tota lux eius vbiq; dispergitur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Non tamen opineris Lunam à Sole posse capere lumen vno horæ punctulo, sed paulatim & paulatim corpus soluitur. In principio quando soli Phœbe est coniuncta, ab ipso incenditur: qua incēsa paulatim ante noctem mediam fulgere conspicitur: quando verò Orbe toto plena extiterit, totam noctem solet nitore suo perfundere. Qua rursus decrescente, atque à lumine hebescente, Phœbi calor vigere incipit. Vbi liquido cognosces in Luna quando Sol splendere debeat, si scriptorum meorum mentem deferēs, introrsum animo peruadas, licet & alio ingenio intelligi possit. Cùm Luna, hoc est, lapis alb9 citrinescere aut rubescere cœperit, Solis fulgentis est indicium. Principium rubedinis aurora est, auroram citrinā quis non diceret? Tithonia: id est, aurora communi huic videtur esse mancipata numeri, vt aërem perroret atq; rapidum Phaëthontis: id est, Solis iter, luce prima demonstret. Vbi tandem fuluus Eous fundit oculatam Nabathæo cardine lucem, quæ anima videtur. Quod autem vt suprà disputatum est, Solem in Lunam ire: deinde Lunam in Solem sit necessarium, duo in cœlo impedimenta inter media deprehendimus Venerem & Mercurium, quibus ablatis eorum mirabilis erit coitio, qua facta Luna non perdet amplius lumen suum, sed fulgebit luce propria. Et Sol identidem: Aderítque dies vltimus Mundi prioris, post quem

sequitur

ſequitur alius Mundus, atque alia vita, vbi erit aut dies perpetuus apud ſuperos, aut apud inferos vmbra perpetua. Deſcendetque ignis cœlo, & rurſus ad cœlum aureum conſcendet: id eſt, tinget imperfecta.

De ipſa lapidis augmẽtatione tum priſcorum Philoſophorum tum Neotericorum: Et inducitur tantum vnum eſſe diem, & vnam noctem. Rurſus ſeptem dies à ſeptem dominis Mundi.

CAP. XVI.

Placet nunc, fili ſapiẽtiæ, lembum eum Philoſophicum ad portum felicem appellere: age ergo remos: expãde vela, da ventum celerem & fœcundum, portus ſalutaris eſt petendus. Poſtquam lapis noſter factus eſt albus, filium noſtrum generatum dicimus: licet modò puer homo ſit perfectus, corpore & anima conſiſtens, non tamen aliam prolem generare potis eſt, quin priùs ſuæ naturæ alimento educetur, donec ad ætatem generationi maturam perueniat. Accepimus à priſcis illis Philoſophis, qui ſola natura ſunt operati, aquã ſuam viuam in partes duas eſſe partitam. Qui cùm ad albedinem fixam cum altera parte aquæ perueniſſent, eandem cum altera parte reſeruata, aut etiam ſolo fortè igne rubefecerint. Alij in lapide rubro: quia ad ſupremum gradum aſcenderit, & per ſe augeri non poſſit, labores quos antea cõfecerint, rurſum ſunt auſpicati. Soluen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

tes eam rubedinem cum altera parte aquæ reſeruatæ. Ipſam ad primam, vt ita dixerim, eſſentiam denuò reduxerunt: laborarūtq; penè in omnibus ſicut à primordio, ſed maiori quidem tum ignis tum laborum induſtria: & hanc repetitionem veriorē, aut maiorem augmētationem crediderunt. Quare etiam tempore prolixiori in lapide peragendo vſi ſunt primi Philoſophi. Quem minores natu atque poſteri, anni curriculo ſoliti ſunt abſoluere. ea de re vt album lapidem quo in Lunam tingere velint ſpermate lunari per totum, aut ei addendo alios ſpiritus, albos videlicet, è Ioue & Saturno per ſublimationem eductos augmentauerint. Quin etiam lapidem album ſpermate ſolari aut ſpiritib. alijs rubellis è Marte & Venere augmentando rubefecerint. Et hoc haud abs re factum eſſe exiſtimes, quando eiuſmodi inferiora corpora multum tincturæ in ſe habeant. Quòd ſi perfectius ex eis corporibus exemeris, & corpori perfectiori addideris, totum effici perfectū quid ambigitur? Et dicuntur huiuſmodi corpora inferiora ſpiritus, cùm dicimus, ſolue corpus, hoc eſt, lapidem factū, & adiunge ſpiritus. Vocantur itidē pueri cùm dicimus: Pueri ludunt cum lapide, quando ipſum maiorem pōdere & virtute fecerint. Vnde etiam in alijs laboribus vrinam puerorum quatuor annorum ſcimus eſſe aquam, quatuor inferiorum corporum, quæ cùm ſit dicta aqua fortis

fortis Philoſophorum. Aurum ſoluere dicitur, ex quibus lapidem quendam creari non imus inficias. Mineralem lapidem trifariam diſtinguimus. Philoſophorum lapis ex ſolo auro, ſolaque natura conficitur, & is eſt ſublimior, qui omnes ægritudines curare à Philoſophis perhibetur. Alius ſimplex lapis eſt, quando ſola radix & ſulphur auri aut argenti in fine ſpiritibus inferiorum corporum augmentatur. vbi hęc pondera: Vnum ad tria, vel duo ad ſeptem in Minori Turba poſita diſcutiuntur, ſolo ſulphure indigens aut aureo aut argenteo. Ad ſul phur aureum tres rubelli ſpiritus. Ad argentum verò tres albicantes reducuntur. Modò duo ſunt ſulphura, & ſeptem ſpiritus, è quibus nouenarius ille numerus excreſcit atq; colligitur. De quo pleriq; in hunc vſq; diem ſtolidè ſunt cōmentati. Tertium lapidem omnium metallorum ſulphura cum ſuis ſpiritibus conſtituere dicimus. lapidē partes innumeras poſſet tingere. apud Philoſophiæ conſultiſſimos, ita decernitur: Quemq; ſpiritum eſſe multiplicabilē, ſed nullū corpus. Et cùm lapis noſter factus ſit maximè volatilis, atq;, vt ita dicam, ſpiritualis, totusq; igneus, & diuturna decoctione in igne enutritus, atq; per multijugas ſolutiones & coagulatiōes ſæpiùs repetitus. Quid ni crederes eū lapidē innumeras partes tingere? ſi emūctis narib. naturæ rationē eiusq; dotes mirificas introrſum olfeceris. Quò plus n.

Solem album ſolueris, & iteratò coagulaueris, eò plus tinges. Quantò item plures fœminas vir acceperit, eò plures habebit proles. Et quidam Philoſophus ita inquit: Si tincturam dederis, tinges quomodo volueris. Quod etiam in frumentarijs aut ſemine videre licet, cùm ex vno granulo multa producãtur: ex quibus ſæpiùs repetitis, opima tandẽ ſeges ſolet exurgere. Nec hoc minori argumento erit, ſi Soli & Lunæ priùs coniunctis pueros: hoc eſt, inferiores planetæ addideris, & planetæ ſunt domini Mundi, quæ totam hanc molem regunt. Quid refragetur, lapidem ex omnibus metallicis compoſitum, totum Mundum non poſſe tingẽdo rubefacere? Manifeſtum eſt etiam de lapide ex ſolo auro. Quoniam Sol aliorum planetarum eſt dominus, & cæteri planetæ ab eo capiũt fulgores aureos. E quibus elici poteſt, tantùm vnum eſſe diem, vnamque noctem tota ætate Mundi. Rurſus ſeptem dies à planetis ſeptem, eosq́; dies vnum diem: quoniam vnus eſt Sol: ſplendor Solis dies eſt, quo luceſcente, fugit à te omnis ærumna atque calamitas.

Quaſdam proportiones obſcuras in libris Philoſophorum huius Diatribæ poſitas explicat.

CAP. XVII.

Pythagoras ille Samius cùm auditores ad collegium ſuum erudiendos acciperet, in primis hoc prçceptũ eis tradidiſſe fertur, ne quid ex his

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ex his quæ in eorum ſcholis tractabantur, in vulgũ emitterent. Quare auditores ſuos quinque annorum curriculo fecit obmuteſcere, vt neque interrogare præceptorem de his rebus, neque inter ſe diſſerere liceret. Quem morem conſecuti Pythagorei, tandem memoria laben te cœperunt ea, quæ à præceptore didicerant, tum de primis rerum principijs, tum de rebus diuinis literis commẽdare, ita vt ſecretaria earum rerum medulla in numerorum ſacramen tis deliteſceret. Quod etiam Platonem feciſſe, qui per ſimilitudines recedentes Mathematicasque figuras præceptiones ſuas abſtruſerit, indicio eſt eius epiſtola, quam de natura primi entis ad Dionyſium ſcripſit. Scribendum eſt, inquit, per ambages & ænigmata, vt ſi fortè mari vel terra iactari librum contigerit, qui legerit non intelligat. Hoc etiam Poëtis fabulandi locum dediſſe arbitror, quo ne res ſublimes ad plebem ignobilem deuenirent, ſub fabellarum extraneo cortice ſuauiſſimũ Philoſophiæ victũ intus reconderent. Legimus Ægyptios, vt dogmata ſua haberent in ſanctuarijs, literis ignorabilibus, hoc eſt, quibuſdam animalium figuris, ipſa occultaſſe, vtpote, naturæ ſignaculum. Si bene memini, vultur erat effigiatus. Draco in circulum ductus caudamque ſuam mordicans, anni currentis imaginem figurabat. Nonne quidam curioſiores cuilibet rei proprium characterem nitũtur aſcribere, quo

eius rei occultior esset annotatio? Eò fit vt
prisci illi Philosophi hanc diuinam artem sub
verbis obscurioribus tradere censerent. Causam in capite septimo reperies. Quare putauerim frugi & operæ precium esse, si tibi táquam
filio Philosophiæ, quasdam propositiones obscuras explicarem, è quibus facillimè alias tibi obiectas excutere queas. Dicunt Philosophi, lapidem suum vbique offendi, in montibus & cauernis. Ex ea propositione malè intellecta, mihi persuasi omnes errores emanasse ad posteros, qui in sanguine ouis, capillis, &
cæteris rebus vanis & extraneis sunt operati.
Eam sic intellige. Quemadmodum Sol ipse
cœlestis, vbique est in hoc Mundo maiori per
radios suos: ita Sol iste terrenus: id est, aurum,
vbique est in toto vitro: id est, Mundo minori. In montibus: id est, capite vitri, & cœlo, atque cauernis: id est, in fundo vitri & terra. Dicunt lapidem nasci in duobus montibus. In
cœlo monte, & terra, intellige in vitro. Præterea asserunt lapidem suum esse in omnibus
rebus: id est, in omnibus metallis, quæ eorum
res sunt. Lapis item est in omni re: id est, natura est in omni re: & quia natura habet omnia
in se nomina, & natura est totus Mundus. Ergo lapis habet multa nomina, & dicitur esse in
omni re, quamuis vna sit propinquior quàm
in alia, cùm Philosophi solam naturam generatiuam metallorum efflagitent. Vnde dicunt,
diuites:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

diuites: id est, perfecta corpora, sicut est aurum & argentum, habent eam naturam vt pauperes: id est, imperfecta metalla. Est tamen perfectior & in igne permanentior auri vel argenti natura, quàm in cæteris metallis. Etiam Philosophi rem fixam & permanentem quærunt, quæ totum Mundum regat, vtpote Solem aut Lunam. vnde antiquitus Solem, Mundi Dominum vocitabant: in quo est vita ad sanandum omnia, qui diem motu suo efficit, atque noctem, totumque Mundum suo fulgore illuminat. Quare dicit Sol: Ego sum lapis. vel: In me est lapis. Dicunt etiam Philosophi: Opus lapidis esse opus mulieris, & ludum puerorum. Mulier nonnunquam terra est, aliquando Mercurius, qui totum opus videtur perficere. pueri ludunt cum lapide, hoc est, elementa tria cum terra, vel inferiora corpora ludunt cum lapide aureo, quando ipsum in fine augmentauerint. Similiter pueri ludunt cũ lapide & proijciunt, hoc est, ignari & imperiti proijciunt in fundo terrã ipsam, quando sublimationem fecerint. Compararunt aliqui Philosophi opus lapidis creationi Mundi. Similiter, generationi hominis & eius naturalitati. Posteriores verò Philosophi non solùm hanc peritiam verbis recentibus: sed etiam imaginibus depictis abdiderũt. Vidi ego depictam filo pulcherrimo, virginem nudam, ætate viridem, coma eburnea, oculis fuscis, albicãtibus

rubentibusq; genis, cuius papillę erant lacteæ & admodum teretes atque tornatæ. Eratque ea virgo toto corporis candore adeò insignis, atque omnibus naturæ dotibus adeò venustè decorata, continuata, vt regio thalamo dignissima censeri posset, quam etiam cuncti Philosophi, tum prisci, tum neoterici deperirent. Qualem Venerem, aut Iunonem, aut aliam quamuis venustam puellam, aut iuuenculam Poëtæ solent describere. Habebat autem ea Nympha in manibus pendulis faces duas ardentissimas, & sub pede eius dextro lapis erat aureus, è cuius gremio aureus quidam fons in multas venulas excurrebat. Sub leuo pede lapis erat argenteus, argenteam de se flammam euomens. Depingebatur à dextris Titan ipse, radiis suis vndiquaq; scintillans. A sinistris depicta erant cornua Phœbes: ferebantur hinc inde quædam auiculæ, partim ad aëra sursum, partim ad terram deorsum. A tergo virginis coaluisse vides arborem variis pomis & floribus grauidè refertam, quam vitæ arborem in horto Paradisi consitam putares, si modò eius gratiam & viuacitatem delibares. Describitur in Tiara Philosophica Hermes omnium Philosophorum facilè Triumuir, in Cathedra sedens, super genibus geminas tabulas seruans. In quarum altera delineabantur, tum globus Solis, tum Phœbe cornicularis: sub quib. duæ aues in circulum ductę mutuò sese glutientes, consiste-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

consistebant: quarum altera superior alata: altera sine alis depingebatur. In tabula altera depicti erant tres circuli versicolores, in quorum medio imago erat Lunæ, ad quã duo Soles, alter radium vnum, alter duos diuerberabat, volabantq; circum Hermetis Cathedram nouem aquilæ habentes in pedibus arcus extensos, è quibus sagittæ pennatæ emittebãtur in terram. Nónne scientiam nostram Vlmannus quidam diui Francisci ordinis frater Minor, miro artificio in lingua vernacula ac populari contexuit? atque per Christi passionem verissimam esse comprobauit? Vbi visitur imago illa biformis, partim mascula, partim fœminea, monstrum illud androginum Imperatoriȩ maiestatis sceptrum in manibus gestans; & pleraque id genus alia in Philosophorũ libris conspiciuntur.

Ostendit quòd lapis omnes ægritudines curare potis sit, cùm omnis natura sit in Sole, & Sol in natura, & præsertim in lapide.

Cap. XVIII.

Quòd verò lapis omnes ægritudines curare queat, de his omnium Philosphorum libri sunt referti. Ratione tamen naturali id ostendere pro virili portione studebo. Omnis natura est in Sole, & Sol in natura: ergo spiritum eius aucupari possumus in omnibus, & præsertim in auro. Et quando natura est ægrota,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

ille lapis ſanat naturam. In auro propagando maximè elaborauit cœlum, ſimiliter Sol ipſe, & Iupiter. Sol quidem ei cunctas ſuas dotes indidit. Propter igneam eius virtutem atque ſplendorem. Iupiter autem, quem vitæ patronum Medici vocant, temperãtiam & elementorum æqualitatem ei infudit. Ab his dotibus adeò incorruptibile factum eſt aurum, vt nullus ignis in eius ſubſtantiam, aut virtutẽ corrumpendo agere poſſit. Accedit ad hæc auri ſolutio, & naturæ eius purificatio, atque longa in igne enutritio, à quibus mirabilem, & prope diuinã ſortitum eſt operationẽ. Quòd ſi eo lapide in eſculentis, aut poculẽtis in pondere grani ſinapi veſcereris, vitæ oleum & igniculum cœleſti ſuo vigore, in æqualitate conſeruaret, elementaque tui corporis in pace & fœdere colligaret temperaretque. Quibus temperatis, anima elementis duaretur, & homo incolumis ſemper exiſteret, vſque ad eum finem, quem omnipotens Deus homini propter inobediẽtiam primi parẽtis inſtituit. In corpore Chriſti tanta erat elementorum affinitas, tantaque colligatio, quia nulli crimini obnoxius erat, tum propter mirabilem eſſentiæ diuinæ vnionem, quod nunquam fuiſſet mortuus naturaliter, niſi hominis redimendi gratia, propter quem & natus eſſet, voluntariè mortem appetiiſſet. Age illi gratias perpetuas te creanti, te precioſo ſanguine ſuo ab infer-

nis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nis sedibus redimenti, teq; hoc tanto munere donanti, quo sanitatẽ atq; vitam diuturnam in fœlicitate transigeres: propter quá pręcipuè lapis noster est petendus. Taceo diuitiarũ vbertatem, quę homini confertissimè ac copiosissimè ꝑ hanc artẽ exuberant, aurum potabile, vel aureum liquorẽ habẽs. Si in aqua vitæ ẽ vino Maluatico expressa, aut alio quodá Phalerno: id est, vino nobili, lapidem eum solueris.

Praxim philosophicam repetit, vbi diuina ea lapidis peritia breuibus sententijs tota contexit sæpiusculè.

CAP. XIX.

Masculinum precium foliatum aut limatum compone cum Mercurio in duodecima proportione se habente ad precium. Pone ad ignem lentum, & cõtinua eum, quoad in Mercurio corpora soluente supereminéat Venus natans, quod extrahe, donec nihil corporis in fundo remaneat: & habes primam partem operis philosophici. Secunda pars operis est sulphur, ipsum pone in vitro sine aqua, & aquam corporis, in qua est anima Lunæ destillando. Hanc aquam iunge sulphuri, & permitte vt multis viribus vnum cum altero quandoque surgat, quandoque deprimatur, donec Venus aquam suam conceperit, quod fit in colore albissimo, & habes elixir ad album. Tertia pars operis est. Habitam terrã albissimam forti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

igne citrinabis: deinde vi ignis rubificabis; & eſt elixir ad rubeum.

De alio modo operandi. Adhuc peritiam eam diuinam breuibus, & cum miro ingenio comprehendere lubet. Solue corpus, accipe ſulphur, mundifica ipſum, ſublima ſpiritum, iunge ſpiritũ cum ſulphure, & habebis artem philoſophicam. In omni perfecto opere alchimico, quantumcunq; etiam exiguo, ſpiritum & ſulphur auri habere eſt neceſſarium. Spiritus tingit colore aureo. Sulphur dat pondus aureum, atq; coagulat. Si altero careret, opus nihil efficeret. In Venere auri Philoſophici totum naturæ arcanum inquiunt deliteſcere, & dicunt veriſſimum. Quare coagulum nominari ſolet, cũ dicitur: Accipe coagulum à corpore, & habes magiſterium, quo nõ eſt maius in natura. Similiter mundifica coagulum, & dele impedimenta, & tinges. Sed quia pannus immundus ſulphuri non comparatus, mundificari non poſſit abſque aqua: ſic ſulphur naturam ſine aqua non abluitur. Abluere eſt ſoluere, ſoluere eſt purificare, aqua eſt Mercurius, ipſe eſt clauis: ſolus aperit corpus, & albificat ſulphur: quo albato recedit cum immunditia. Ego te ſingulari eruditione vigere dicerẽ, ſi eam amouere poteris. Ipſe eſt impedimentum & mors æterna. Quare nõ ibit in cœlum, vt ſuprà in 14. cap. inſigniter demonſtraui. Et dico tibi per Deum creatorem cœli, quod eſt

vnum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

vnum de ſecretis maximum. Amplius ipſa lapidis ſcientia nihil eſt aliud, quàm terrę aut naturæ purificatio. Nec eſt alchimia aliud, quàm naturæ purificatio. Non poteſt terra à ſordibus ſuis defecari ac purgari, niſi per medium aquam ad ſe acceperit. Et hoc totam artem breuibus complectitur, ſi naturam intellexeris. Plura his ſimilia per te ipſum diuina gratia poteris deprehendere. Lauda Deum per omnia ſecula ſeculorum.

FINIS MEAE CONSIDERAtionis. Viceſimum caput nunc ſequitur.

Ponit quæſtiones factas à Necromantico Illardo ad Diabolum, de lapide Philoſophorum. CAP. XX.

Necromanticus quidam, nomine Illardus, in prouincia Catilania has fecit quæſtiones ad Diabolum. Quæſtio I. Vtrum poſſit fieri Philoſophorum lapis ad conuertenda imperfecta metalla in Sole & Luna igne iudice? Reſpon. In auro ſunt omnia metalla eſſentialiter cum ſuis terris in colore multiplici. Ex terra eius cum eſſentia ſua conficitur lapis, qui ſua natura omnem immunditiam aufert, & proiectus ad imperfecta, fixat ea perpetuò. Quæſt. Quid & qualis eſt ea eſſentia? Reſp. Eſt anima media natura, quæ permittit vnam formam conuerti in aliam. Quæſt. Quo pacto agit anima

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

media natura? Respon. Omnes Angeli aut homines non possunt introrsum per intellectus suos acutissimos vllo pacto eã videre, aut comprehendere. Quoniam hoc Dei proprium est, qui suæ maiestati hanc seruauit. Quæst. Potestne homo eum lapidẽ conficere? Respon. Quicquid Deus creauit, proprietatem habẽs, possibile est homini vt in id agat: sed valdè difficile est lapidem conficere: tamen confici potest. Quæst. Anima media natura habétne corpus? Respon. Color auri est corpus animę mediæ naturæ. Quæst. Quo pacto potest color de auro separari? Respon. Anima media natura cum calore suo & humiditate diuidit, & coniungit ambo simul. Quæst. Color auri est albus, aut niger, aut cuius generis? Resp. Est albus ad visum humanum, sed spiritu est cyaneus. Quæst. Quo pacto, & è quibus fit color? Respon. Natura facit eum ex pura terra, & pura aqua. Quæst. Est color in omnibus metallis? Respon. Non solùm in metallis, sed etiam in omnibus elementis est color absconditus. Quæst. Cuius virtutis est lapis? Respon. Lapis depurare potest omnia corpora metallica imperfecta ab omni lepra, vt sint perpetua, vsque ad iudicium extremum. Corpora humana sanat ab omni ægritudine, vsque ad mortẽ naturalem. Quæst. Qualis, & quæ res est anima humani corporis? Respon. Est ignis viuus cœlestis vitæ, & habet in se animam mediam

naturam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

naturam. Ab anima media natura vocatur Deus, creator omnium rerũ, quæ ſunt in Mundo. Quæſt. Habuítne Virgilius lapidẽ? Reſp. Non ſolùm ipſe habuit lapidem, ſed multi Philoſophi habuerunt eum, & ſcripſerunt de eo multifariam obſcuris nominibus, & multis operationibus. Quæſt. Quomodo & quare appellatur lapis? Reſpon. Ego dico tibi, lapis eſt nomen eius, & non eſt mihi data libertas tibi aliquid manifeſtandi amplius. Quæſt. Quanto tempore poteſt lapis ad finẽ deduci? Reſp. Duodecim menſes ſunt neceſſarij à primo die inceptionis. In triginta diebus terra ex Saturno generatur, vel natura terræ facit creſcere Saturnum. In centum diebus creſcit argẽtum viuum in aqua. In ſexaginta diebus completis creuit aër ex Ioue. In aliis diebus anni creſcit ignis à Sole. In puncto anni anima media natura de cœlo deſcendit in hanc terram, & mortificat ſuperiores & inferiores poteſtates. Imago multiplicis victoriȩ ad conſumendum bellum in corde ventris eorum, vſque ad ignis indicium perpetuum. Non amplius tibi dicam.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

IN

TOMVM PRIMVM OPVSCVLORVM ALCHIMIAE

INDEX.

æs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

D

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

F

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

hermes

lapis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

lapides

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

nominare

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

plumbi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

sal

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

INDICIS in Tomum primum Opusculorum ALCHIMIAE FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1

686

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
500/A/1 Vol. 1